

Anne
FORTIER

POLIROM

Julietta

CHIC

ANNE FORTIER
JULIETA

Traducere din limba engleză
și note de Mihaela Negrilă
— Iași: Polirom, 2010

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FORTIER, ANNE
ISBN 978 - 973 - 46 - 1766 - 1

Anne Fortier s-a născut și a copilărit în Danemarca, pe țărmul Mării Nordului. A studiat Istoria ideilor la Universitatea Aarhus, iar numeroasele ei călătorii de studii au purtat-o în Norvegia, Statele Unite, la Paris și la Oxford. După ce și-a obținut doctoratul, s-a stabilit în SUA, unde a fost coproducătoare a documentarului *Fire and Ice: The Winter War of Finland and Russia*, distins cu un premiu Emmy în 2007, an în care Anne Fortier își începe colaborarea cu Institutul de Studii Umaniste din Washington D.C. A debutat ca scriitoare în 2005, cu o fantezie gotică intitulată *Shepherds on the Mountain*, publicată în Danemarca. În 2008, romanul *Julieta* a fost achiziționat de Random House, iar între timp drepturile asupra traducerii au fost vândute în treizeci de țări.

Plin de mister, pasiune și suspans, romanul *Julieta* este o abordare inedită și îndrăzneță a poveștii de dragoste care a stat la baza celebrei piese shakespeariene *Romeo și Julieta*. Cartea, a cărei acțiune se petrece, în cea mai mare parte, în decorul romantic al orașului Siena, descrie aventurile incredibile ale tinerei Julie Jacobs. Primind drept moștenire cheia unui seif misterios, aceasta descoperă că este urmașa frumoasei Giulietta, a cărei iubire tragică pentru Romeo a zguduit nu doar Italia medievală, ci lumea întreagă. Căutând să dezlege misterul unei fabuloase comori de familie, Julie află în curând că cele peste șase secole care o despart de evenimentele din 1340 n-au stins nici dușmănia ancestrală dintre cele mai puternice clanuri ale Sienei, nici blestemul ce pare să apese în continuare asupra lor și căruia este pe cale să-i cadă ea însăși victimă. Singurul lucru capabil să împiedice acest deznodământ este apariția providențială a lui Romeo – asta dacă Julieta reușește să-l recunoască sub actuala lui înfățișare.

*De judecată n-o să scape nimeni.
Vor fi iertați, sau pedepsiți cu-asprime,
Toți veronezii, după vina lor;
În tot acest sfârșit îngrozitor.
Și strănepoții noștri vor povesti cu jale
Povestea lui Romeo și-a Julietei sale.*

W. Shakespeare, *Romeo și Julieta*,
actul V, scena a III-a

Prolog

Spuneau că am murit.

Nu mai aveam puls, nu mai respiram – pentru cei din jur, eram moartă de-a binelea. Unii spun că am fost moartă preț de trei minute, alții zic că patru; eu, una, încep să cred că a fi mort este, în mare măsură, o chestiune de opinie.

Fiind Julieta, presupun că ar fi trebuit să prevăd asta. Dar voiam atât de mult să cred că, de această dată, nu se va repeta aceeași veche tragedie lamentabilă. Că, de data asta, eu și Romeo vom rămâne împreună pentru totdeauna, iar iubirea noastră nu va fi din nou întreruptă de secole întunecate de exil și moarte.

Însă pe Bard nu-l poți păcăli. Astfel că am murit, așa cum trebuia, atunci când versurile s-au terminat, și am căzut înapoi în puțul creației.

O, condei fericit! Iată hârtia.

Iată cerneala, acum să încep.

I.I

Nu, ceasurile nu-s înaintate.

Sosit-am prea devreme.

Am în minte că pregătit-au cerurile sfinte

O jalnică restriște...¹

Trei zile i-a luat lui Umberto să mă găsească. Având în vedere măiestria mea în arta dispariției, mă și mir că m-a găsit. Însă Umberto e singurul om din lume care întotdeauna a fost în stare să-mi dea de urmă și, atunci când a fost nevoie, să mă scoată pe cauțiune. „Aici e toată șmecheria”, obișnuia el să spună, lovindu-și ușurel nasul – nasul lui fin, sensibil, ale cărui virtuți nu le poți exprima prea bine în limba engleză, de vreme ce anatomia italiană se zbârlește la limitările impuse de gramatica anglo-saxonă.

Cât o fi stat acolo, privindu-mă din fundul sălii, nu știu. Eram absorbită de copiii de pe scenă, mult prea preocupată de replicile lor și de recuzită ca să mai observ și altceva în jurul meu înainte de căderea cortinei. După repetiția cu costume din după-amiaza aceea, cineva rătăcise fiola cu otravă și, în lipsă de altceva mai bun, Romeo trebuia să se sinucidă cu Tic-Tac.

— Da astea îmi provoacă arsuri la stomac, s-a plâns băiatul, cu mâinile subțiri ca niște spaghete puse în șold.

— Perfect, i-am replicat, aranjându-i pălăria de catifea pe căpșorul sfidător. Asta o să te ajute să intri în pielea personajului.

De-abia când m-au tras pe scenă, după aceea, ca să-mi mulțumească pentru vara de Shakespeare, am băgat de seamă silueta familiară care se profila lângă ieșire și care mă contempla în mijlocul aplauzelor. Rigid și statuar în costumu-i închis la culoare, cu cravată, Umberto ieșea în evidență precum o trestie singuratică a civilizației într-o

¹ *Romeo și Julieta*, actul I, scena a IV-a. Pentru traducerea versurilor din piesa *Romeo și Julieta* de William Shakespeare, v. *Romeo și Julieta*, Ed. Pandora-M, 2009, trad. de Șt. O. Iosif.

mlaștină primordială. Întotdeauna era așa. De când puteam eu să-mi aduc aminte, nu purtase niciodată vreo haină care să poată fi considerată ținută casual. Pentru Umberto, șorturile kaki și tricourile polo erau hainele bărbaților lipsiți de orice virtute, chiar și de rușine.

Pe când îmi croiam drum spre el, strângând mâini recunoscătoare pe măsură ce înaintam, directorul activității estivale m-a oprit un pic, m-a luat de umeri și m-a scuturat din toată inima – mă cunoștea prea bine ca să riște o îmbrățișare.

— Bună treabă ai făcut cu copiii, Julie! a exclamat el. Pot să contez pe tine și la anul, nu-i așa?

— Bineînțeles, am mințit eu, mergând mai departe. O să fiu pe-aici.

Apropiindu-mă de Umberto, am căutat în zadar mica scânteie de fericire aflată de obicei în colțul ochilor săi atunci când mă revedea după multă vreme și totul era bine pe lume. Însă nu exista nici urmă de zâmbet, nici cea mai mică, și atunci am înțeles de ce venise. Pășind în tăcere în îmbrățișarea sa, mi-am dorit – așa cum mai făcusem de multe ori înainte – să am puterea de a întoarce realitatea cu susul în jos, ca pe o clepsidră, și ca viața să nu fie o aventură finită, ci mai degrabă o trecere etern recurentă printr-o mică gaură din spațiu.

— Nu plânge, *Principessa*, mi-a zis cu buzele lipite de părul meu, ei nu i-ar fi plăcut asta. Nu putem trăi veșnic cu toții. Avea nouăzeci și doi de ani.

— Știu. Dar...

Am făcut un pas înapoi și mi-am șters ochii.

— Janice era acolo?

— Tu ce crezi?

Umberto privi peste mulțimea de părinți și copii, mijindu-și ochii pentru a-și ascunde emoția. Abia acum, de aproape, am văzut că arăta buhăit și amărât, ca și cum și-ar fi petrecut ultimele câteva nopți bând până-l lua somnul. Dar poate că ăsta era și cel mai natural lucru pe care putea să-l facă. Fără mătușa Rose, ce avea să se aleagă de Umberto? De când țineam minte, ei doi fuseseră uniți într-

un parteneriat necesar de bani și mușchi – ea făcuse pe bătrâna excentrică, el pe majordomul exotic – și, în ciuda neobositului dat de ochi peste cap, care constituise sportul preferat în casa copilăriei mele, în mod clar niciunul dintre ei nu ar fi fost dispus vreodată să încerce să-și ducă viața fără celălalt.

Lincolnul era parcat discret după colț și nimeni nu-l văzu pe Umberto punând rucsacul meu vechi în portbagaj, înainte de a-mi deschide portiera din spate cu un gest ceremonios deliberat.

— Vreau să stau în față. Te rog.

El clătină din cap, cu zadarnică dezaprobare, și deschise portiera din față, spunând:

— Știam eu că totul o să se ducă de răpă.

Însă nu mătușa Rose fusese aceea care insistase asupra formalismului. Da, Umberto era angajatul ei, dar întotdeauna îl tratase ca pe un membru al familiei. Gestului ei, însă, nu i se răspunsese niciodată la fel. Ori de câte ori mătușa Rose propunea ca Umberto să se așeze la masă cu noi, ca să luăm cina împreună, doar se uita la ea cu îngăduință uimită, ca și cum pentru el era o nedumerire neîncetată de ce îl tot invita și chiar nu pricepea asta. Mânca tot timpul în bucătărie, așa făcuse întotdeauna, așa avea să facă mereu, și nici măcar numele lui Iisus – rostit cu exasperare acuzatoare – nu-l putea convinge să vină și să mănânce cu noi la cină.

Mătușa Rose obișnuia să catalogheze ciudățenia lui Umberto drept o chestie europeană și continua mieros cu o prelegere despre tiranie, libertate și independență, care culmina inevitabil cu îndreptarea furculiței către noi și rostirea sforăitoare a replicii: „și de-asta *nu* vom merge în Europa în vacanță. Mai ales în Italia. Și am încheiat discuția”. Eu, una, eram aproape sigură că Umberto prefera să mănânce singur doar pentru că, pur și simplu, considera propria-i companie cu mult superioară celei pe care i-o puteam oferi noi. Stătea acolo, în bucătărie, cu opera și vinul lui și cu bucata de parmezan perfect făcută, în timp ce noi – eu, mătușa Rose și sora mea Janice – ne

ciorovăiam, cu fundul înghețat de frig, în sufrageria protocolară. Dacă aş fi avut de ales, şi eu mi-aş fi trăit în bucătărie fiecare minuțel din zi.

Înaintând prin Shenandoah Valley, luminată de lună în acea noapte, Umberto îmi povesti despre ultimele ore ale mătuşii Rose. Murise în linişte, în somn, după o seară în care ascultase toată muzica ei preferată, disc după disc. După ce s-a stins şi ultima notă din ultima piesă, s-a ridicat şi a deschis glasvandul dinspre grădină, dorind, poate, să mai inspire o dată mirosul de iasomie. Pe când stătea acolo, cu ochii închişi, îmi zise el, perdelele lungi din dantelă fluturaseră în jurul trupului ei fusiform fără niciun zgomot, de parcă ea ar fi fost deja o fantomă.

— Am făcut ceea ce trebuia? îl întrebase ea pe Umberto, voind ca el să înțeleagă.

— Bineînțeles că da, fusese răspunsul lui diplomatic.

Era miezul nopții când am ajuns pe aleea care ducea la casa mătuşii Rose. Umberto mă prevenise deja că sora mea geamănă, Janice, sosise din Florida în după-amiaza aceea, cu un calculator şi o sticlă de şampanie. Asta nu explica, însă, cel de-al doilea automobil parcat chiar în fața intrării.

— Măi, măi, am spus, luându-mi rucsacul din portbagaj înainte ca Umberto să poată face asta, Jan lucrează peste program în seara asta.

— Da, a fost foarte ocupată, zise Umberto, aranjându-şi haina aşa cum ar face cineva cu vesta antiglonț înainte de luptă.

În clipa în care am intrat pe uşa casei mătuşii Rose, am înțeles ce voia să spună. Toate portretele mari din hol fuseseră date jos şi stăteau acum rezemate de perete, ca nişte infractori în fața plutonului de execuție. Iar imensa vază venețiană care stătuse întotdeauna pe măsuta rotundă de sub candelabru nu mai era acolo.

— Hei! am strigat eu, simțind un val de mânie pe care nu-l mai simțisem de la ultima mea vizită. Mai trăiește cineva pe-aici?

Vocea îmi răsună prin casa tăcută, dar, de îndată ce sunetul ei se stinse, am auzit pe coridorul de sus zgomotul făcut de cineva care alerga. Totuși, în ciuda grabei ei vinovate, sora mea – că doar era Janice, la urma urmei – trebui să-și facă obișnuita apariție cu încetinitorul pe scările late, cu rochia ei ca un tub evidențiindu-i curburile somptuoase mult mai bine decât dacă nu ar fi avut nimic pe ea. Făcând o pauză pentru presa internațională, își aruncă pe spate părul lung, cu un aer apatic de mulțumire de sine, și de-abia acum am băgat de seamă aroma masculină a săptămânii, ținându-se chiar în spatele ei, pe vârfuri, ca să-i aranjeze șalul pe umeri, în interesul unei decențe neobișnuite.

— Priviți și vă minunați, virgina vegetariană încă mai trăiește, zise ea, cu glasul deopotrivă dulce și înghețat, precum desertul cunoscut sub numele de *sugar-on-snow*².

— Îmi pare rău că te dezamănesc, i-am zis, aruncându-mi rucsacul pe jos fără nicio ceremonie. Pot să te ajut să golești casa de lucrurile valoroase sau preferi s-o faci singură?

Râsul lui Janice a sunat precum clinchetul clopoțelilor de vânt de pe veranda vecinului, puși acolo special ca să te enerveze.

— El e Archie, mă informă ea, în maniera ei business-casual. O să ne dea douăzeci de mii pentru toate troanțele astea.

— Câtă mărinimie din partea lui. Are, în mod evident, o pasiune pentru gunoaie.

Janice mă săgetă cu o privire înghețată, dar se controlează repede. Știa foarte bine că puțin îmi păsa ce crede și că furia ei nu făcea decât să mă amuze.

M-am născut cu patru minute înaintea ei. Orice ar fi făcut sau zis, aveam să fiu întotdeauna cu patru minute mai mare decât ea. Dacă i s-ar fi spus că asta înseamnă că, în cele din urmă, voi muri cu exact patru minute înaintea

² Literal, „zahăr pe zăpadă”. Desert preparat prin caramelizarea siropului de arțar într-un bol cu zăpadă sau gheață pisată. Este foarte popular mai ales în Vermont, S.U.A.

ei, sunt convinsă că ar fi așteptat aceste patru minute cu entuziasmul unui copil care-l așteaptă pe Moș Crăciun. În mintea lui Janice, ea era iepurele supersonic, pe când eu eram țestoasa cu mers greoi, și o frustra neîncetat că oricât s-ar fi învârtit ea țățoș în jurul meu, tot nu ar fi putut să recupereze acea mică diferență de vârstă dintre noi.

— Păi, eu o să plec, zise Archie, cu ochii la ușa deschisă. Soția mea e de gardă în seara asta. Mă bucur că te-am cunoscut, Jules. Ține-o tot așa. Fă pace și nu război și așa mai departe.

Nu am dat mâna cu el.

— Pari un tip foarte ocupat.

Janice îi făcu lui Archie cu mâna, cu drăgălășenie, când acesta ieși. Însă de îndată ce el trânti portiera de la mașină, chipul ei angelic se transformă într-unul demonic, ca o hologramă de Halloween.

— Să nu îndrăznești să te uiți așa la mine! mârâi ea. O să fac rost de niște bani pentru noi. Nu e ca și cum tu ai câștiga ceva, nu-i așa?

— Mă descurc foarte bine, am mințit eu. Eu nu am genul tău de... cheltuieli.

Am dat din cap spre ultimele ei upgradări, cât se poate de vizibile sub rochia mulată.

— Ia spune-mi, Janice, cum bagă toată chestia aia acolo? Prin buric?

— Ia spune-mi, Julie, mă imită ea, cum e să nu ai nimic băgat acolo? Niciodată!

— Scuzați-mă, doamnelor, zise Umberto, pășind politicos între noi, așa cum o făcuse de multe, foarte multe ori înainte. Îmi permiteți să propun să mutăm în bibliotecă acest schimb captivant de cuvinte?

Când am ajuns-o noi din urmă pe Janice, ea se așezase deja în fotoliul preferat al mătușii Rose, cu un gin tonic cuibărit pe pernița cu motive de vânătoare de vulpi pe care o cususem eu în ultimul an de liceu, pe când sora mea colinda prin oraș după pradă.

— Ce? se uită ea la noi cu o ură prost mascată. Crezi

că n-a lăsat juma din băutură pentru mine?

Era cât se poate de à la Janice să caute ceartă când era un mort în casă, așa că i-am întors spatele și am ieșit afară pe ușile de sticlă. Pe terasă, îndrăgitele ghivece de teracotă ale mătușii Rose erau aliniate ca un șir de bocitoare, cu corolele florilor lăsate în jos și tulpinile ofilite dincolo de orice consolare. Era o priveliște neobișnuită. Umberto avea întotdeauna grădina sub un control perfect, dar poate că acum, că angajatoarea și deopotrivă publicul lui recunoscător nu mai erau, nu mai găsea nicio plăcere în munca sa.

— Mă mir că mai ești pe aici, Birdie, zise Janice, învârtindu-și paharul cu băutură. Dacă aș fi fost în locul tău, acum eram în Vegas. Cu argintărie cu tot.

Umberto nu-i răspunse. Nu i se mai adresa direct lui Janice de mulți ani. În schimb, se uită la mine:

— Însmormântarea e mâine.

— Nu pot să cred, spuse Janice legănându-și un picior pe brațul fotoliului, că ai organizat totul fără să ne întrebăm pe noi.

— Așa a vrut ea.

— Mai e și altceva ce-ar trebui să știm?

Janice se eliberă din îmbrățișarea fotoliului și își aranjă rochia.

— Presupun că ne luăm cu toții partea, nu? Nu s-a îndrăgostit de vreo fundație ciudată de protecția animalelor sau ceva de genul acesta, sper?

— Încetezi? i-am spus răspicat și, preț de o secundă sau două, Janice păru cu adevărat potolită.

Apoi ridică din umeri, așa cum făcea mereu, și se întinse după sticla de gin.

Nici măcar nu m-am obosit să mă uit la ea; se prefăcea a fi neîndemânatică, ridicându-și a mirare sprâncenele perfect pensate, pentru a ne anunța astfel că nu intenționase, desigur, să-și toarne atât de mult de băut, atât de repede. Cum soarele se topea încet la orizont, în curând Janice avea să se topească și ea în șezlong, lăsându-i pe alții să răspundă la marile întrebări ale vieții.

Așa era de când o știam: nesătulă. Când eram copii, mătușa Rose obișnuia să râdă încântată și exclamă: „Fata asta ar fi în stare să scape dintr-o închisoare făcută din turtă dulce doar ronțâind gratiile”, de parcă lăcomia lui Janice era un motiv de mândrie. Însă pe atunci mătușa Rose se afla în vârful lanțului trofic și, spre deosebire de mine, nu avea deloc de ce să se teamă. De când puteam eu să-mi aduc aminte, Janice fusese capabilă să adulmece bomboanele mele indiferent unde le-aș fi ascuns, iar în familia noastră diminețile de Paști erau nasoale, brutale și scurte. Ajungeau în mod inevitabil la apogeu cu Umberto pedepsind-o pe Janice pentru că îmi furase porția de ouă de Paști, și cu ea, murdară pe dinți de ciocolată, rostind printre dinți, de sub pat, că nu e tatăl ei și, deci, nu poate să-i spună el ce să facă.

Mai târziu, când pofta de dulciuri din copilărie s-a confruntat cu o lume a sofisticării, Janice a descoperit un adversar mai demn de înfruntat. Alcoolul.

Neținând seama nici de clopoțelul înțelepciunii, nici de buna-cuviință, se juca absolut cu toate sticlele de băutură, până când se îmbăta.

Chestia frustrantă era că nimic din înfățișarea ei nu o trăda. Pielea ei refuza cu încăpățănare să-și dea de gol secretele; era la fel de catifelată ca glazura satinată de pe un tort de nuntă, cu trăsături la fel de meșteșugit conturate precum micile fructe și flori din marțipan ieșite din mâinile unui maestru cofetar. Nici ginul, nici cafeaua, nici rușinea și nici remușcările nu fuseseră în stare să producă fisuri în acea fațadă lustruită. Era ca și cum Janice avea înăuntrul ei o primăvară perenă a vieții, ca și cum s-ar fi trezit în fiecare dimineață întinerită din fântâna eternității, cu nicio zi mai bătrână, cu niciun gram mai grasă, și cu aceeași lăcomie de a se înfrupta din lume.

Din păcate, nu eram gemene identice. Janice era pe atât de brunetă și de voluptuoasă pe cât eram eu de palidă și de rezervată. Sigur, fuseserăm create pe aceeași linie de asamblare, în mare cam cu aceleași proporții și același rezultat, dar, în vreme Janice fusese testată și aprobată de

mai mulți tehnicieni competenți, de nivel mediu, cu locurile din spate spațioase și zâmbete șterse, eu alunecasem printre crăpături fără să mi se dea nicio atenție. Era ca și cum cineva uitase să apese un buton pe parcurs. Obişnuiam să mă întreb ce buton o fi fost, mai exact, și dacă puteam cumva să-l localizez și să-l apăs eu însămi, după care cu siguranță mi-aș fi dezvăluit toată frumusețea latentă. Acum, la douăzeci și cinci de ani, nu mai eram sigură că în mine era pusă la păstrare, pe undeva, cine știe câtă frumusețe; de fapt, începeam să mă îndoiesc chiar și de faptul că exista un buton pe care să apăs.

Am îngropat-o pe mătușa Rose pe o ploaie torențială și nici nu aș fi vrut să fie altfel. O dată în viață, mediul înconjurător era sensibil la starea mea de spirit – cimitirul arăta exact la fel de posomorât și de cenușiu cum mă simțeam eu pe dinăuntru. Singura care nu arăta la final precum un șoarece înecat era Janice, care purta cizme din vinilin cu tocuri de doisprezece centimetri și o pălărie neagră, mare cât un satelit de la NASA. În contrast, eu eram îmbrăcată cu ceea ce ea etichetase cândva ca fiind o modă demnă de Attila-Călugărița. Dacă cizmele și decolteul lui Janice spuneau „vino-ncoace”, încălțărilor mele butucănoase și rochia încheiată până la bărbie spuneau, cu siguranță, „șterge-o de-aici”.

Doar o mână de oameni au venit la mormânt – pare-se că așa dorise ea –, dar numai domnul Trebbiani, avocatul familiei, a rămas să ne vorbească. Nici eu, nici Janice nu-l mai întâlniserăm până atunci, dar mătușa Rose vorbise adesea despre el cu atâta căldură, că omul în sine nu a putut fi decât o dezamăgire.

— Înțeleg că ești pacifistă? m-a întrebat când ieșeam împreună din cimitir.

— Lui Jules îi place la nebunie să se bată și aruncă în oameni cu tot felul de lucruri, zise Janice, pășind fericită la mijloc, fără să-și dea seama că borul pălăriei ei turna apă, ca dintr-o pâlnie, și pe mine, și pe avocat. Ați auzit ce i-a

făcut Micii Sirene...?

— Ajunge, i-am spus, încercând să mai găsesc un loc uscat în batistă, ca să-mi suflu nasul pentru ultima dată.

— O, nu fi așa de modestă! Ai fost pe prima pagină!

— Și am auzit că afacerea ta merge foarte bine? s-a uitat domnul Trebbiani la Janice, schițând un zâmbet. Trebuie să fie o provocare să faci pe toată lumea fericită, nu?

— Fericită? în!

Janice evită în ultima clipă să calce într-o băltoacă.

— Fericirea este cea mai mare amenințare la adresa afacerii mele. Visuri, despre asta e vorba. Frustrări. Fantezii care nu devin niciodată realitate.

Bărbați care nu există. Femei pe care nu le poți avea. Aici sunt banii, întâlnire după întâlnire. Nu-ți face griji, există un prinț frumos pentru fiecare, da, da, chiar și pentru tine, față de vițel, doar ai răbdare și grijă să vină banii ăia în continuare.

Janice continuă să vorbească, dar eu nu o mai ascultam. Era una dintre cele mai mari ironii din lume faptul că sora mea avea drept profesie peșitul, deoarece era, probabil, cea mai puțin romantică persoană pe care o cunoșteam. Cu toată nevoia ei imperioasă de a flirta cu toți, îi considera pe bărbați doar cu nițel mai mult decât niște unelte electrice zgomotoase, pe care le băgai în priză când aveai nevoie de ele și le scoteai de îndată ce treaba era gata.

Când eram copii, Janice avea o obsesie ciudată cu aranjarea în perechi a tuturor lucrurilor: doi ursuleți, două pernute, două perii de păr... chiar și în zilele când ne certam, punea păpușile noastre una lângă alta pe raft peste noapte, uneori chiar cu brațele una în jurul celeilalte. În această privință, poate că nu era straniu că-și alesese drept carieră domeniul matrimonialelor, dar era întotdeauna bizar să o ascult cum vorbește despre munca ei. Ce era al ei era al ei, era un adevărat Noe în materie de cuplat oameni, dar, spre deosebire de acel bătrân, ea uitase de multă vreme de ce făcea asta.

Era greu de spus când se schimbaseră lucrurile. La un moment dat, în liceu, își asumase ca misiune să sfărâme orice vis pe care l-aș fi putut avea în legătură cu iubirea. Alergând din iubit în iubit, lui Janice îi făcea o plăcere ciudată să mă îngrețoșeze descriind totul și pe toată lumea într-un limbaj argotic disprețuitor, care mă făcea să mă întreb de ce femeile se mai întovărășeau cu bărbații.

„Așadar”, îmi zisese ea în seara dinaintea balului de absolvire a liceului, punându-mi în păr bigudiuri roz, „asta e ultima ta șansă”. Mă uitasem la ea în oglindă, nedumerită de ultimatumul ei, dar împiedicată de la a-i răspunde cumva din cauza măștii cu argilă verde ca menta pe care mi-o pusese pe față și care mi se uscaseră, devenind o crustă. „Știi tuw, spusese ea, strâmbându-se cu nerăbdare, „ultima ta șansă de a-ți pierde virginitatea. De asta e balul. De ce crezi tu că se gătesc tipii? Pentru că le place să danseze? Aiurea!”. Mi-a aruncat o privire în oglindă, ca să vadă cât mai avea. „Dacă n-o faci la bal, știi ce se spune. Că ești o mironosiță. Nimănui nu-i plac mironosițele”.

A doua zi dimineată, m-am plâns de o durere de stomac și, pe măsură ce se apropia ora balului, durerile mele se înteteau. Până la urmă, mătușa Rose a trebuit să sune la vecini și să le spună că era mai bine ca fiul lor să-și găsească pe altcineva cu care să meargă în seara aia; între timp, Janice fusese luată de acasă de un sportiv pe nume Troy și dispăruse în fumul roților care scârțâiau.

După ce-mi ascultase gemetele toată după-amiaza, mătușa Rose începuse să insiste să mergem la urgență, în caz că era vorba de apendicită, dar Umberto o liniștise și îi zisese că nu aveam febră și că în mod sigur nu era ceva grav. În timp ce stătea lângă patul meu, seara târziu, privindu-mă cum trăgeam cu ochiul de sub pătură, mi-am dat seama că știa exact ce se petrecea și că, în mod ciudat, era încântat de trucul meu. Știam amândoi că nu era nimic în neregulă cu băiatul din vecini, doar că nu se potrivea cu descrierea bărbatului pe care mi-l închipuisem ca fiind iubitul meu. Și dacă nu puteam avea ce-mi doream, mai

bine ratam balul.

— Dick, zise acum Janice, mângâindu-l pe domnul Trebbiani cu un zâmbet de satin, de ce s-o mai lungim? Cât?

Nici măcar nu am încercat să intervin. La urma urmei, de îndată ce Janice va pune mâna pe bani, o va șterge spre terenurile de vânătoare veșnică ale celor care încearcă să-i imite pe oamenii celebri și nu o să mai dau niciodată ochii cu ea.

— Păi, făcu domnul Trebbiani oprindu-se stânjenit în parcare, chiar lângă Umberto și Lincolnul nostru, din păcate averea este compusă aproape în întregime din casă.

— Uite ce e, spuse Janice, știm cu toții că e jumi-juma până la ultimul bănuț, OK, așa că să lăsăm vorbăria. Vrea să tragem o linie albă prin mijlocul casei? Foarte bine, putem face asta. Sau... înălță ea din umeri ca și cum i-ar fi fost totuna, putem să vindem coșmelia și să facem mălaiul pe din două. Cât?

— Realitatea e că, la sfârșit...

Domnul Trebbiani mă privi cu oarecare părere de rău, adăugând:

— Doamna Jacobs s-a răzgândit și a hotărât să-i lase totul domnișoarei Janice.

— *Poftim?* m-am uitat eu de la Janice la domnul Trebbiani și apoi la Umberto, dar nu am găsit niciun fel de sprijin.

— Dumnezeu! izbucni Janice, afișând un zâmbet larg. Până la urmă, baba a avut simțul umorului!

— Desigur, continuă domnul Trebbiani cu sprâncenele ridicate, există o sumă pusă deoparte pentru domnul - pentru Umberto, și există o mențiune cu privire la anumite cărți și la câteva tablouri pe care stră-mătușa voastră a vrut să le aibă domnișoara Julie.

— Hei, mă simt generoasă, făcu Janice.

— Doar o clipă... m-am dat un pas înapoi, chinuindu-mă să procesez vestea. Asta nu are nicio logică.

Dintotdeauna, mătușa Rose făcuse pe dracu-n patru să ne trateze în mod egal. Pentru Dumnezeu, o

surprinsesem numărând până și bucățelele de nucă pecan din miisli-ul pe care ni-l dădea dimineata, ca să fie sigură că una nu avea mai multe decât cealaltă. Iar când am mai crescut, vorbea întotdeauna de casă ca despre ceva ce noi, la un moment dat în viitor, vom stăpâni amândouă. „Voi, fetelor”, obișnuia ea să spună, „zău că trebuie să învățați să vă înțelegeți una cu alta. N-o să trăiesc veșnic, să știți. Și, când n-oi mai fi eu, voi o să stăpâniți împreună casa asta, și la fel și grădina”.

— Îți înțeleg dezamăgirea... zise domnul Trebbiani.

— Dezamăgire?

Îmi venea să-l apuc de guler, dar în loc de asta, mi-am înfipt mâinile în buzunare cât de adânc am putut.

— Doar nu vă gândiți c-o să cred așa ceva. Vreau să văd testamentul.

Uitându-mă țintă în ochii lui, l-am văzut cum se agită, încurcat, sub privirea mea.

— Se întâmplă ceva aici, pe la spatele meu...

— Niciodată n-ai știut să pierzi, asta se întâmplă, remarcă Janice, cu un zâmbet de pisică, savurând furia mea.

— Poftim...

Cu mâinile tremurânde, domnul Trebbiani își deschise servieta și îmi înmână un document.

— Iată copia ta după testament. Mă tem că nu lasă prea mult loc pentru dispută.

Umberto mă găsi în grădină, ghemuită în peștera pe care el ne-o construisese cândva, când mătușa Rose era la pat, bolnavă de pneumonie. Așezându-se lângă mine pe pământul afânat, nu comentă nimic despre dispariția mea copilărească, ci doar îmi dădu o batistă imaculată, perfect călcată, și se uită la mine cum îmi suflu nasul.

— Nu e vorba de bani, i-am zis eu pe un ton defensiv. Ai văzut-o cum rânjea cu superioritate? Ai auzit-o ce-a spus? Ei nu-i pasă de mătușa Rose. Niciodată nu i-a păsat. Nu e corect!

— Cine ți-a spus că viața e corectă? se uită Umberto

la mine cu sprâncenele ridicate. Eu sigur nu.

— Știu! Doar că nu pricep... Da e vina mea. Întotdeauna am crezut că e serioasă când era vorba să ne trateze în mod egal. Am împrumutat bani...

Mi-am apucat strâns capul, ca să-i evit privirea.

— Da, da, știu că n-ar fi trebuit.

— Ești terminată?

Așa cum stătea acolo lângă mine, prea mare pentru peștera aia, Umberto semăna cu un uriaș captiv, fără voia lui, într-o existență umană.

Am gemut:

— Nici n-ai idee cât de terminată.

— Bine.

Îmi dădu un plic din manila:

— Pentru că a vrut să-ți dau ăsta. E un mare secret. Trebbiani nu știe. Janice nu știe. E doar pentru tine.

Am luat plicul cu suspiciune. Era ceva care nu-i stătea deloc în fire mătușii Rose - să-mi dea ceva fără știința lui Janice - dar, până la urmă, era la fel de nefiresc pentru ea și să mă scoată din testament, în mod clar, nu-mi cunoscusem mătușa așa de bine cum credeam și nu mă cunoscusem nici pe mine însămi pe deplin până acum. Să mă gândesc că aș putea să stau acolo - chiar în acea zi - și să plâng din cauza banilor. Deși avea aproape șaptezeci de ani când ne adoptase, mătușa Rose ne fusese ca o mamă, și ar fi trebuit să-mi fie rușine de mine că mai voiam și altceva de la ea.

Când am deschis, în sfârșit, plicul, în el am găsit trei lucruri: o scrisoare, un pașaport și o cheie.

— ăsta e pașaportul meu! am exclamat eu. Cum de a...?

M-am mai uitat o dată la pagina cu poza. Era fotografia mea și data mea de naștere, dar nu era numele meu. Și nici semnătura mea.

— Giulietta? Giulietta Tolomei?

— ăsta e numele tău adevărat. Mătușa ta l-a schimbat când te-a adus aici din Italia. A schimbat și numele lui Janice.

— Dar de ce? m-am uitat la el nevenindu-mi a crede. De când știi asta?

Umberto ridică din umeri:

— De câteva luni. De ce nu citești scrisoarea? Am desfăcut cele două coli de hârtie.

— Tu ai scris asta?

— Ea mi-a dictat. În ultimul an, nu mai putea să scrie. Scrisoarea spunea următoarele:

Draga mea Julie.

Știu că încă ești supărată că nu te-am dus niciodată în Italia, dar era spre binele tău. Cum m-aș fi putut ierta dacă ți se întâmpla ceva? Dar acum ai crescut. Și există acolo, la Siena, ceva ce mama voastră a lăsat pentru tine. Doar pentru tine. Nu știu de ce, dar așa era Diane, binecuvântat să-i fie sufletul. A descoperit ceva și presupun că încă mai este acolo. După câte se pare, era mult mai valoros decât orice posesiune a mea. De-asta am hotărât să fac așa și să-i dau casa lui Janice. Speram că vom putea evita toate astea și să uităm cu totul de Italia, dar acum încep să cred că nu ar fi corect din parte-mi să nu-ți spun niciodată.

Trebuie să iei această cheie și să mergi la banca din Palazzo Tolomei. La Siena. Cred că e cheia de la o cutie de valori. Mama ta o avea în poșetă atunci când a murit. Avea acolo un consilier financiar, un bărbat pe nume Francesco Maconi. Găsește-l și spune-i că ești fiica lui Diane Tolomei. A, și mai e ceva. V-am schimbat numele. Adevăratul tău nume este Giulietta Tolomei. Dar aici suntem în America. M-am gândit că Julie Jacobs e un nume mai logic, dar nici pe ăsta nu-l poate spune nimeni corect pe litere. Ce-o să se aleagă de lumea asta? Nu, eu am avut o viață bună. Datorită vouă. A, și încă un lucru: Umberto îți va face rost de un pașaport cu numele tău real. Habar n-am cum se face așa ceva, și nici nu vreau să știu, dar nu contează, o să lăsăm asta în grija lui.

Nu vreau ca această scrisoare să însemne „adio”. Ne vom revedea. Dar am vrut să mă asigur că vei lua ceea ce

ți se cuvine de drept. Doar să ai grijă acolo, că uite ce-a pățit biata ta mamă. Italia poate fi un loc foarte straniu. Nu spune nimănui ce ți-am povestit. Și încearcă să zâmbești mai des. Ai un zâmbet așa frumos când îl folosești. Sunt atâtea lucruri pe lume pentru care să zâmbești.

*Cu multă dragoste și fii binecuvântată,
Mătușa*

Mi-a luat ceva timp să-mi revin după scrisoare. Citind-o, mai că o auzeam pe mătușa Rose dictând-o, la fel de minunat de împrăștiată la minte și după moarte cum fusese și pe vremea când încă trăia. Când am terminat cu batista lui Umberto, el nu a mai vrut-o înapoi. În schimb, mi-a spus s-o iau cu mine în Italia, ca să-mi aduc aminte de el când îmi voi găsi marea comoară.

— Haida de! mi-am suflat eu nasul pentru ultima dată, doar știm amândoi că nu există nicio comoară!

El luă cheia.

— Nu ești curioasă? Mătușa Rose era convinsă că mama ta descoperise ceva de o valoare imensă.

— Și atunci de ce nu mi-a spus mai devreme? De ce să aștepte până când... mi-am aruncat eu brațele în sus. Nu are sens.

Umberto mă privi chiorâș:

— A vrut să facă asta, dar tu nu erai niciodată prin preajmă.

M-am uitat în altă parte, evitându-i privirea:

— Chiar dac-ar fi adevărat, știi bine că nu mă pot duce în Italia. M-ar închide numaidecât. Știi că mi-au spus...

De fapt, ei - Poliția italiană - îmi spusese ră mult mai mult decât îi povestisem eu apoi lui Umberto. Știa, însă, esența. Știa că fusesem cândva arestată la Roma, în timpul unei demonstrații pacifiste, și că petrecusem o noapte cât se poate de nerecomandabilă într-o închisoare, înainte de a fi azvârlită afară din țară la ivirea zorilor, precum

conținutul unei oale de noapte, și că mi se spusese să nu mai calc vreodată prin Italia. Știa, de asemenea, că nu fusese vina mea. Aveam optsprezece ani și nu voiam decât să merg în Italia – la urma urmei, acolo ne-am născut eu și Janice –, dar mătușa Rose nici nu a vrut să audă de asta. Așa că, răsfoind prin bilețelele de la avizierul de la facultate, mă alăturasem primei cauze care promitea să mă ducă acolo și plecasem la Roma cu o gașcă de martiri din clasa de mijloc, încălțați în bocanci paramilitari, care voiau să impună pacea prin metode dure și care urau restul omenirii pentru că nu făcea la fel. Când au început să zboare primele pietre, nimic nu mi-ar fi plăcut mai mult decât să fâu înapoi în camera mea de la cămin, cu perna pe cap, dar odată ce Poliția din Roma a început să se pună în mișcare, am devenit și eu o martiră, înghițită de mulțimea intrată în panică și botezată cu lacrimile provocate de gazele lacrimogene.

— Așa e.

Umberto deschise pașaportul și examinează fotografia.

— I-au spus lui Julie Jacobs că nu mai poate merge în Italia. Dar Giulietta Tolomei?

Am fost surprinsă. Iată-l pe Umberto al meu, care încă mă mostra dacă șifonam șervetele de masă la cină și nu mă pieptănam de două ori pe zi, îndemnându-mă acum să încalc legea.

— Sugerezi să...?

— De ce crezi că am făcut rost de ăsta? Nu-mi frânge inima, *Principessa*.

Văzându-i sinceritatea din ochi, m-am luptat încă odată cu lacrimile.

— Și tu? i-am zis țăfnoasă. De ce nu vii cu mine? Am putea găsi comoara împreună. Și dacă n-o vom găsi, dă-o dracu'! Ne vom face pirați. Vom colinda mările...

Umberto se întinse și-mi atinse obrazul cu multă tandrețe, ca și cum ar fi știut că, odată plecată, nu mă voi mai întoarce niciodată. Și că de-ar fi să ne reîntâlnim cândva, nu va fi așa, stând împreună pe jos, în peștera pe care a construit-o pentru mine, cu spinările întoarse spre

lumea de afară.

— Sunt anumite lucruri, îmi spuse el încet, pe care o prințesă trebuie să le facă singură. Mai ții minte ce ți-am spus... că într-o zi îți vei găsi regatul?

— Aia era doar o poveste. Viața nu e așa.

— Tot ce spunem e o poveste. Dar nimic din ce spunem nu e *doar* o poveste.

Mi-am aruncat brațele în jurul lui, încă nepregătită să mă despart.

— Și tu? Nu rămâi aici, nu-i așa?

— A sosit timpul ca bătrânul Birdie să iasă la pensie. Cred că Janice are dreptate. Ar trebui să fur argintăria și să plec la Vegas. Mi-ar ajunge vreo săptămână, cred, la ce noroc am eu. Așa că nu uita să mă suni când îți vei găsi comoara.

M-am sprijinit de umărul lui:

— Vei fi primul care va afla.

I.II

La trage-ți sabia.

Uite că vin doi din casa Montecchio!³

Dintotdeauna, mătușa Rose făcuse tot ce putuse ca să ne împiedice pe mine și pe Janice să mergem în Italia. „Italia nu e un loc pentru fetele drăguțe!”, obișnuia ea să pufnească. Mai târziu, dându-și seama că trebuia să-și schimbe strategia, scutura din cap ori de câte ori aducea cineva vorba de acest subiect, și își ducea mâinile la inimă ca și cum simplul gând la Italia îi provoca anghină pectorală. „Credeți-mă”, zicea ea cu voce ascutită, „Italia nu e decât o mare dezamăgire!”. Iar dacă noi tot mai insistam asupra subiectului, izbucnea cu afirmații neiertătoare, precum „Bărbații italieni sunt porci!”

Întotdeauna detestasem prejudecata ei inexplicabilă îndreptată împotriva țării în care m-am născut, dar după peripeția mea pacifistă de la Roma am ajuns să fiu de acord cu ea, mai mult sau mai puțin. Italia era o dezamăgire, iar italienii – mai exact specia cu uniformă – erau porci.

În mod similar, ori de câte ori o întrebam despre părinții noștri, mătușa Rose ne-o reteza recitându-ne aceeași veche poveste: „De câte ori trebuie să vă spun”, ofta ea zgomotos, supărată c-o întrerupeam taman când își aranja nimicurile pe etajera șemineului sau când citea ziarul, cu mâinile vârâte în mănușile ei mici din bumbac alb, ca să nu se murdărească de cerneală tipografică, „faptul că părinții voștri – fie-le inimile binecuvântate – au murit într-un accident în Toscana, când voi aveți trei ani, și că tot ceea ce posedau s-a pierdut”. Din fericire pentru mine și Janice, sau cel puțin așa continua povestea, mătușa Rose și unchiul Jim – fie-i sufletul binecuvântat – au putut să ne adopte imediat după tragedie, și a fost norocul nostru că nu putuseră să facă niciodată copii. Eram datoare să fim recunoscătoare că nu am ajuns într-un orfelinat italian plin de purici, unde să mâncăm spaghetti

³ *Romeo și Julieta*, actul I, scena I.

toată ziua, în fiecare zi. Uită-te la noi! Iată-ne aici, trăind pe o proprietate din Virginia, răsfățate nevoie mare. Măcar atâta puteam și noi să facem în schimb, să nu o mai torturăm pe mătușa Rose cu întrebări la care nu știa cum să răspundă. Și putea cineva, rogu-vă, să-i prepare și ei încă un Cosmopolitan, că tot era groaznic ziarul din ziua aia?

În avionul spre Europa, cu privirile ațintite în noaptea atlantică, am încercat să identific senzația care mi se strecura pe șira spinării. Era o prevestire? Nu neapărat. Semăna mai mult a deshidratare. Prevestirea implică faptul că se va întâmpla ceva rău. Problema mea era că nu știam dacă se va întâmpla ceva, orice. Era cât se poate de posibil ca, respectând predicțiile mătușii Rose, excursia să se încheie cu o dezamăgire. Știam, însă, de asemenea, că exista o singură persoană pe care o puteam învinovăți, pe bună dreptate, pentru asta, iar această persoană eram eu.

Crescusem crezând că voi moșteni jumătate din averea mătușii Rose și, prin urmare, nici măcar nu încercasem să fac singură avere. Pe când alte fete de vârsta mea se cățarau pe stâlpul alunecos al carierei, cu manichiura lor perfectă, eu îmi cheltuisem fiecare banuț pe care-l câștigam intrând și ieșind din tot felul de necazuri. La facultate, îmi dădusem toată alocația pe bannere și spray-uri pentru demonstrațiile pacifiste; mai târziu, avusesem doar slujbe care îmi plăceau, cum ar fi cursurile despre Shakespeare din cadrul taberei de vară, știind că, mai devreme sau mai târziu, moștenirea primită de la mătușa Rose va avea grijă de datoria crescândă de pe cardul meu de credit. Drept rezultat, nu prea aveam pe ce să mă sprijin acum, decât pe o moștenire incertă lăsată în urmă într-un oraș de basm de o mamă pe care abia dacă mi-o mai aminteam.

De când terminasem facultatea, nu trăisem nicăieri anume, ci mă lăsasem în voia valului cu prietenii din mișcarea pacifistă, mutându-mă de la ei de pe canapea ori de câte ori obțineam undeva un post de profesoară la cursul despre Shakespeare. Dintr-un motiv sau altul,

piesele Bardului erau singurul lucru care mi se fixase în minte, dar faptul că stăpâneam versurile cu măiestrie nu avea nimic de-a face cu admirația sau iubirea față de literatură. Era doar o obsesie ale cărei origini erau îngropate într-un trecut pe care nu mi-l aminteam. Pentru mine, a coordona punerea în scenă de către niște copii a unei piese de Shakespeare într-o tabără de vară era asemănător cu a fi un artist de circ care jonglează cu fierăstraie cu lanț. Este lucrul la care te pricepi, iar oamenii vor să vadă asta, dar știi al naibii de bine că, într-o bună zi, o să rămâi fără un braț. Acestea fiind spuse, îmi plăcea să lucrez cu copiii și eram destul de sigură că și lor le plăcea de mine – primul indiciu era că se refereau întotdeauna la „adulți” ca și cum eu nu făceam parte dintre ei. Mă făcea fericită faptul că mă acceptau ca pe una de-a lor, deși știam că ăsta nu era, de fapt, un compliment. Însemna doar că puștii bănuiau că nici eu nu crescusem și că, la douăzeci și cinci de ani, încă mai lăsam impresia că eram o adolescentă stângace, care se chinuia să articuleze – sau, mai adesea, să ascundă – poezia care îi vuia în suflet.

Drumul carierei mele nu a fost ajutat defel de faptul că nu-mi puteam imagina deloc viitorul. Când lumea mă întreba ce mi-ar plăcea să fac cu viața mea, habar nu aveam să răspund, iar când încercam să mă văd peste cinci ani, tot ce zăream era întunericul. În clipele de tristețe, interpretam acest întuneric amenințător drept un semn că voi muri tânără, și că motivul pentru care nu-mi puteam imagina un viitor era acela că nu aveam unul. Mama murise tânără, și la fel și bunica mea – sora mai mică a mătușii Rose. Din cine știe ce motiv, soarta ne urmărea și, ori de câte ori mă trezeam gândindu-mă serios la o implicare pe termen lung, fie că era vorba de un loc de muncă sau de o locuință, dădeam înapoi în ultimul moment, sâcâită de ideea că nu voi mai fi în viață ca să-mi văd proiectul dus la îndeplinire.

De fiecare dată când mergeam acasă de Crăciun sau în vacanța de vară, mătușa Rose mă implora discret să

rămân la ea, în loc să-mi continui existența fără scop. „Știi, Julie”, îmi zicea ea, prefăcându-se ocupată cu îngrijirea unei plante sau cu împodobirea bradului de Crăciun cu un îngeraș, „ai putea să vii oricând înapoi aici pentru o vreme, să te gândești ce ți-ar plăcea să faci din tine însăși”.

Însă chiar dacă eram tentată, știam că nu puteam face asta. Janice era plecată, era pe picioarele ei, făcând bani din pețit și având închiriat un apartament draguț, cu vedere spre un lac artificial. Să mă mut înapoi acasă ar fi însemnat să recunosc că ea câștigase, fără ca măcar să încerc să fac ceva.

Acum, desigur, totul se schimbase. Să mă mut înapoi la mătușa Rose nu mai era o opțiune. Lumea așa cum o știam eu îi aparținea lui Janice, iar eu eram lăsată pe dinafară, fără nimic altceva decât conținutul plicului de manila. Stând acolo în avion și recitind scrisoarea de la mătușa Rose, dorindu-mi să-i pot răspunde, mi-am dat brusc seama cât de singură eram, acum că ea murise, doar cu Umberto rămas pe lume ca să mă încurajeze.

Chiar dacă viața cu mătușa Rose își avusese necazurile ei, o iubisem mult – încă o mai iubeam – și îmi făcuse bine să știu că era întotdeauna acolo când aveam nevoie de ea. Împăturind scrisoarea la loc, mi-am șters supărată o lacrimă de pe obraz și mi-am zis că regretele sunt o pierdere de timp. Da, ar fi trebuit să-i scriu mai multe scrisori, și da, ar fi trebuit să o sun mai des și să-i spun c-o iubesc, dar era prea târziu acum pentru toate astea, nu mai puteam șterge păcatele din trecut.

Uitându-mă lung în întunericul de afară, m-am pomenit întrebându-mă dacă nu cumva toată excursia asta nu era destinată a fi un soi de pedeapsă pentru cum mă purtasem față de mătușa Rose. Poate că Dumnezeu avea de gând să facă avionul să se prăbușească, doar ca să mă învețe minte. Sau poate că El îmi va da voie să ajung la Siena și *apoi* mă va lăsa să descopăr că altcineva a pus deja mâna pe premiu.

De fapt, cu cât mă gândeam mai mult, cu atât mai mult începeam să bănuiesc că motivul real pentru care

mătușa Rose nu adusese niciodată chestiunea în discuție în timpul vieții era că totul nu era decât o farsă. Poate că, mă gândeam eu, pur și simplu o luase razna la sfârșit, în care caz presupusa comoară s-ar fi putut dovedi a nu fi altceva decât o închipuire senilă. Și chiar dacă, în ciuda tuturor probabilităților, chiar exista ceva de valoare în Siena, acum douăzeci și ceva de ani, când pleaserăm noi, ce șanse erau să mai fie încă acolo? Având în vedere densitatea populației în Europa, precum și lăcomia și spiritul inventiv al omenirii în general, aș fi fost foarte surprinsă dacă ar mai fi rămas ceva cașcaval în centrul labirintului, atunci când – și dacă – voi ajunge acolo.

Singurul gând care m-a înveselit pe parcursul lungului zbor, în care nu am dormit deloc, a fost că fiecare sticlă de băutură pe care mi-o dădeau zâmbitoarele însoțitoare de zbor mă ducea mai departe la Janice. Uită-te la ea, dansând într-o casă care era numai a ei, râzând de nenorocirea mea. Habar nu avea că mergeam în Italia, nu avea nici cea mai vagă idee că mătușa Rose mă trimisese după cai verzi pe pereți, la vânătoare de comori, și eram bucuroasă că nu știa. Căci dacă excursia mea nu avea ca rezultat recuperarea unor valori de familie care să te dea pe spate, preferam ca Janice să nu fie prin preajmă să croncăne.

Am aterizat la Frankfurt pe o vreme care aducea a soare și am coborât din avion târșându-mi alene șlapii, având mai puțin de o noapte de sănătate mintală și o bucată de ștrudel cu mere încă rămasă în gât. Zborul de legătură spre Florența era peste trei ore și, de cum am ajuns la poartă, m-am întins pe trei scaune și am închis ochii, cu capul pe poșetă, prea obosită ca să-mi mai pese dacă fugea cineva cu restul bagajelor mele.

Ațipind, m-am cufundat imediat într-un vis recurent pe care nu-l mai avusesem de mai multe luni, dar care făcea parte din viața mea de când eram copil. Visul mă purta printr-un castel magnific, cu pardoseală din mozaic și tavane înalte, ca de catedrală, susținute de coloane

masive din marmură, în care împingeam o ușă aurită după alta, întrebându-mă unde era toată lumea. Singura lumină venea prin niște ferestre înguste cu vitralii, aflate foarte sus, iar razele colorate de-abia luminau colțurile întunecate din jurul meu. Mergeam prin sălile vaste și mă simțeam ca un copil care s-a rătăcit în pădure, supărată că puteam doar să simt prezența altora, fără ca ei să mi se arate deloc. Când stăteam nemișcată, îi auzeam sușotind și plutind pe acolo ca niște fantome, dar dacă erau cu adevărat ființe eterice, erau și ele prizoniere ca și mine, căutând o ieșire.

Abia atunci când am citit piesa la liceu am descoperit că șoptele acestor demoni invizibili erau fragmente din *Romeo și Julieta* de Shakespeare – dar nu așa cum ar recita actorii versurile pe scenă, ci bălămate cu o intensitate tăcută, ca o vrajă. Sau ca un blestem.

Undeva între somn și trezie, am simțit o mână mângâindu-mă pe braț.

— *Ani, ani, mi scusi!* a rostit o voce, un amestec de cafea și tutun.

Am deschis ochii și am zărit o femeie care stătea lângă mine, scuturând cu frenezie firimituri de croasant de pe mâneca mea. Cât dormisem eu, locul se umpluse de lume, iar oamenii se uitau la mine ținând, așa cum te-ai uita la un animal rar la Grădina Zoologică.

— Nu-ți face probleme, oricum sunt într-o stare jalnică, i-am spus, ridicându-mă în capul oaselor.

— Poftim! Sigur ți-e foame, mi-a oferit ea jumătate de croasant, drept compensație.

Am privit-o mirată:

— Mersi.

Să spui despre ea că era o femeie atrăgătoare ar fi fost o afirmație mai mult decât modestă. Era atât de aproape de perfecțiune pe cât poate spera o ființă umană să fie, și probabil că știa acest lucru. Cu certitudine nu mai era tânără, departe de asta, dar totul la ea era tineresc, iar în ochi avea o expresie de tachinare și provocare, care-mi spunea că, oricât aș fi încercat, nu-i voi putea ghici vârsta.

— Mergi la Florența? m-a întrebat, zâmbind în continuare.

Avea un accent puternic, dar, bineînțeles, nespus de fermecător.

— Ca să vezi toate așa-zisele opere de artă?

— La Siena, de fapt, i-am răspuns cu gura plină. Acolo m-am născut, dar nu am mai revenit niciodată de atunci.

— Ce frumos! exclamă ea. Dar ce ciudat! De ce n-ai mai fost?

— E o poveste lungă.

— Povestește-mi tot.

Când mă văzu ezitând, îmi întinse mâna și se prezentă:

— Scuză-mă. Sunt foarte băgăcioasă. Sunt Eva Maria Salimbeni.

— Julie. Giulietta Tolomei.

Era să cadă de pe scaun:

— Tolomei? Te cheamă *Tolomei*? Nu, nu cred! E imposibil! Stai puțin... ce loc ai? Da, în avion. Dă-mi să văd...

Aruncă un ochi la biletul meu, apoi mi-l luă din mână:

— O clipă! Stai aici!

Am urmărit-o cum se îndrepta spre ghișeu, întrebându-mă dacă asta era o zi obișnuită din viața Evei Maria Salimbeni. Mi-am dat seama că încerca să schimbe locul, ca să stăm împreună pe timpul zborului, și judecând după zâmbetul cu care se întorcea, reușise.

— Așa! Poftim!

Îmi dădu noul tichet de loc și, de îndată ce m-am uitat la el, a trebuit să-mi rețin un chicotit de încântare.

Bineînțeles, ca să ne putem continua conversația, trebuise să fiu mutată la clasa întâi.

Odată aflate în aer, Evei Maria nu-i luă mult să mă facă să-mi spun povestea. Singurele elemente pe care le-am omis au fost identitatea mea dublă și posibilă comoară a mamei; tot restul, m-am gândit eu, era un joc cinstit.

— Așadar, te duci la Siena ca să vezi... *Palio-ul*? zise

ea în cele din urmă, cu capul într-o parte.

— Să văd ce?

Întrebarea mea a făcut-o să rămână cu gura căscată.

— *Palio*! Cursa hipică. Siena e celebră pentru *Palio*. Majordomul mătușii tale, Alberto ăla, nu ți-a spus niciodată despre asta?

— Umberto, am corectat-o eu. Ba da, cred că da. Dar nu mi-am dat seama că încă mai are loc. De câte ori povestea despre asta, părea o chestie medievală, cu cavaleri în armuri strălucitoare și toate alea.

— Istoria PaZio-ului, aprobă din cap Eva Maria, se întinde până în negurile Evului Mediu. Astăzi, cursa are loc în Piazza del Campo, din fața Primăriei, iar călăreții sunt jochei profesioniști. Însă în vremurile de început, călăreții erau nobili călare pe caii lor de luptă. Și se întreceau pe distanța dintre Fontebecci, un sat din apropiere, până în oraș, ca să ajungă în *piazza* din fața Catedralei din Siena.

— Sună dramatic, am zis eu, mai mult ca să fiu politicoasă.

— O! își dădu Eva Maria ochii peste cap. E cea mai mare dramă din viața noastră. Luni în șir, oamenii din Siena nu pot să vorbească despre nimic altceva decât despre cai și rivali și înțelegeri cu un jocheu sau altul.

Clătină din cap, cu căldură:

— Este ceea ce noi numim *dolce pazzia*... o dulce nebunie. Odată ce-ai simțit-o, nu vei mai dori niciodată să pleci.

— Umberto zice mereu că nu poți să explici Siena, am spus, dorindu-mi brusc să fi fost și el acolo, s-o asculte pe femeia asta fascinantă. Că trebuie să fii acolo și să auzi tobele ca să înțelegi.

Eva Maria zâmbi cu grație, precum o regină care primește un compliment:

— Are dreptate. Trebuie să simți asta... își întinse ea mâna și-mi atinse pieptul, aici.

Din partea oricui altcuiva, acest gest ar fi părut nemaipomenit de nepotrivit, însă, dintr-un motiv sau altul, venind din partea Evei Maria, nu părea așa.

În timp ce însoțitoarea de zbor ne turna încă un pahar de șampanie, noua mea prietenă îmi povesti mai multe despre Siena, spunându-mi în timp ce-mi făcea cu ochiul:

— Ca să nu dai de bucluc. Turiștii întotdeauna se vâra în câte un bucluc. Nu-și dau seama că Siena nu e doar Siena, ci șaptesprezece cartiere diferite - sau *contracte* - care-și are fiecare teritoriul său, propriii judecători și propriul blazon. Familia ta, Tolomei, ține de *Contrada Bufniței*, iar aliații voștri sunt Vulturul și Mistrețul și... nu mai țin minte cine. Pentru oamenii din Siena, aceste *contracte*, aceste cartiere, reprezintă viața lor; ele sunt prietenii lor, comunitatea lor, aliații lor și, de asemenea, rivalii lor. În fiecare zi a anului.

— Așadar, *contrada* mea este Bufnița, am spus eu, amuzată, deoarece uneori Umberto mă făcea bufniță încruntată, atunci când aveam toane. Care e *contrada* ta?

Pentru prima oară de când ne începuserăm lunga discuție, Eva Maria se uită în altă parte, întristată de întrebarea mea:

— Eu nu am o *contrada*, zise ea, ca și cum n-ar fi fost mare lucru. Familia mea a fost alungată din Siena acum multă vreme.

Cu mult înainte de a ateriza la Florența, Eva Maria începu să stăruiască să mă ducă cu mașina la Siena. Pe mine nu mă deranja să iau autobuzul, i-am spus, dar era limpede că ea era o persoană care nu credea în transportul public.

— *Dio santo!* exclamă ea, când văzu că îi tot resping amabila ofertă, de ce vrei să aștepți un autobuz scârbos, care nu apare niciodată, când poți veni cu mine, cât se poate de comod, cu mașina finului meu?

Văzând că aproape m-a convins, îmi zâmbi fermecător și se avântă să apuce prada:

— Giulietta, voi fi foarte dezamăgită dacă nu vom putea să ne continuăm minunata conversație încă un pic.

Așa că am ieșit braț la braț de la controlul vizelor;

funcționarul de-abia aruncase un ochi la pașaportul meu, însă la decolteul Evei Maria se uitase de două ori. Mai târziu, când completam un teanc de formulare roz bombon pentru a raporta pierderea bagajelor, Eva Maria a stat lângă mine, bătând din piciorul încălțat cu balerini Gucci până când funcționarul de la bagaje s-a jurat că va recupera personal cele două valize ale mele, de oriunde s-ar fi rătăcit prin lume, și le va aduce el însuși cu mașina, indiferent de oră, la Siena, la Hotel Chiusarelli, a cărui adresă Eva Maria mai că nu o scrisese cu rujul, ca să i-o ștampileze pe frunte.

— Vezi tu, Giulietta, îmi explică ea în timp ce ieșeam din aeroport, cărând doar micuța ei valijoară pe roți, contează cincizeci la sută ceea ce le faci, și cincizeci la sută ceea ce *cred* ei c-o să le faci. A! Uite-l! făcu ea cu mâna, entuziasmată, spre o berlină neagră care lenevea pe banda de urgență. Îmi doresc atât de mult să conduc mașina asta, dar el nu vrea să mă lase!

— De ce? am întrebat uitându-mă la mașină.

Janice ar fi putut să-mi spună cu precizie marca și modelul mașinii, și că avea pe listă să facă dragoste cu proprietarul uneia, în timp ce staționa într-un loc ce oferea o priveliște pitorească de pe Coasta Amalfi. Nici nu mai trebuie să spun, cred, că lista ei cu lucruri pe care trebuia musai să le facă era radical diferită de lista mea.

Eva Maria mă trase mai aproape ca să-mi șoptească tare la ureche:

— Pentru că sunt neatentă! Ah, uite... nu că e chipeș? Aș vrea să fi fost cu zece ani mai tânără.

Mă conduse spre bărbatul care cobora din mașină.

— *Ciao*, Sandro!

Bărbatul ocoli mașina ca să ne salute:

— *Ciao, madrina* /

O sărută pe nașa lui pe amândoi obraji și nu păru să fie deranjat de felul în care ea și-a trecut, admirativ, ghearele prin părul lui.

— *Bentornato*.

Eva Maria avea dreptate. Finul ei preferat nu numai

că era păcătos de plăcut ochiului, dar mai era și îmbrăcat la patru ace, să mori, nu alta, iar acest lucru făcea din el, potrivit inflexibilului cod etic al lui Umberto, unul dintre cei mai virtuoși bărbați pe care-i văzusem vreodată.

— Alessandro, vreau să-ți prezint pe cineva.

Evei Maria îi era greu să-și țină în frâu entuziasmul:

— Aceasta este noua mea prietenă. Ne-am cunoscut în avion. O cheamă Giulietta *Tolomei*. Îți vine să crezi?

Alessandro se întoarse spre mine și mă privi cu ochii de culoarea rozmarinului uscat, ochi care ar fi făcut-o pe Janice să danseze rumba prin casă, doar în chiloți, folosind pe post de microfon peria de păr și cântând cu trăire. Nu era bătrân, chiar deloc, dar, în mod clar, era un tip care văzuse o mulțime de rahaturi, așa încât se ferea întotdeauna de moloz, cum era și normal.

— Nu, a fost răspunsul său.

— Bună, am ridicat eu mâna, politico. Mai e loc pentru o persoană?

El se uită la codițele mele, la pantalonii scurți și lălâi și la șlapii mei, înainte ca, în sfârșit, să-mi strângă mâna.

— N-ai bagaje?

— Ba am, tone, dar se pare că au ajuns toate la Verona.

Câteva clipe mai târziu, stăteam lângă Eva Maria pe bancheta din spate a mașinii lui Alessandro, care se deplasa cu viteză printre splendorile Florenței, în spatele meu, Janice, mătușa Rose și avocatul familiei nu mai erau decât niște jucării uitate într-o ladă cu nisip: eu eram aici, înapoi în țara care mă scuisese de două ori, și mă infiltram cu succes în clasa superioară. De-abia așteptam să-l sun pe Umberto și să-i povestesc totul.

— Deci, Giulietta, zise Eva Maria, rezemându-se în sfârșit confortabil pe spătarul banchetei, în locul tău, aș fi atentă să nu spun... la prea multă lume cine sunt.

— Eu? Aproape că m-a apucat râsul. Dar sunt un nimeni!

— Nimeni? Ești o Tolomei!

— Taman ce mi-ai povestit că familia Tolomei a trăit

cu mult timp în urmă.

Eva Maria îmi atinse nasul cu arătătorul:

— Nu subestima puterea evenimentelor care s-au petrecut cu mult timp în urmă. Acesta este defectul tragic al omului modern. Te sfătuiesc, ca pe cineva care vine din Lumea Nouă: ascultă mai mult și vorbește mai puțin. Aici s-a născut sufletul tău. Crede-mă, Giulietta, aici există oameni pentru care tu reprezinți ceva.

Am aruncat o ocheadă în oglinda retrovizoare și l-am descoperit pe Alessandro uitându-se la mine cu ochii mijiți. Era clar că nu împărtășea atracția nașei lui față de mine, dar era mult prea disciplinat ca să dea glas propriilor sale gânduri, așa că tolera prezența mea în mașina lui, atâta vreme cât nu ieșeam din limitele convenite ale umilinței și recunoștinței.

— Tolomei, familia ta, a fost una dintre cele mai bogate și puternice familii din întreaga istorie a Sienei, continuă Eva Maria, nebăgând de seamă vibrațiile negative. Erau bancheri privați, vezi tu, și se aflau întotdeauna în război cu familia mea, Salimbeni, ca să demonstreze cine avea mai mare influență în Siena. Disputa lor era atât de aprigă, încât își dădeau unii altora foc la case și își omorau unii altora copiii în leagăn - asta în Evul Mediu.

— Erau dușmani? am întrebat prosteste.

— O, da! De cel mai rău soi! Crezi în destin? Își puse Eva Maria o mână peste a mea, strângându-mi-o ușor. Eu cred. Casele noastre, Tolomei și Salimbeni, au avut o ură străveche, sângeroasă... Dacă eram acum în Evul Mediu, noi două am fi sărit una la gâtul celeilalte. Precum familiile Capoletto și Montecchio din *Romeo și Julieta*.

Se aplecă spre mine, cu un aer conspirativ:

— Aicea, în Siena-ncântătoare, / A doua neamuri veche mândră ură/ S-a îndârjit din nou... - e⁴unoști povestea?

Când mă văzu că doar aprob dând din cap, prea

4 Parafrizarea primelor versuri din prologul piesei *Romeo și Julieta*. În piesă este vorba, de fapt, de orașul Verona.

coplesită să pot vorbi, ea mă bătu ușurel pe mână, liniștitor:

— Nu-ți fie teamă, sunt sigură că tu și cu mine, cu noua noastră prietenie, le vom îngropa, în sfârșit, vrajba. Și din această cauză...

Se răsuci brusc de la locul ei:

— Sandro! Contez pe tine să te asiguri că Giulietta e în siguranță în Siena. M-ai auzit?

— Domnișoara Tolomei, replică Alessandro, privind înainte pe șosea, nu se va afla niciodată, nicăieri, în siguranță. Față de nimeni.

— Ce vorbe-s astea? îl certă Eva Maria. Este o Tolomei; e de datoria noastră să o protejăm.

Alessandro mă privi în oglindă, dar am avut impresia că putea să vadă mult mai mult din mine decât puteam eu să văd din el.

— Poate că nu dorește protecția noastră.

Din felul în care o spusese, mi-am dat seama că era o provocare.

— Vă sunt foarte recunoscătoare că m-ați luat cu mașina, am zis, luându-mi o poză nevinovată. E o mașină foarte frumoasă.

El luă act de complimentul meu cu o scurtă înclinare din cap. Părea a fi preambulul unui armistițiu.

— Ce te aduce la Siena? Afaceri sau plăcere?

— Păi... plăcere.

Nu puteam fi sigură, dar mi s-a părut că mi-a făcut cu ochiul:

— Atunci va trebui să ne asigurăm că nu vei fi dezamăgită.

Am deschis gura, dar habar nu am avut ce să-i răspund, așa că am închis-o la loc. Janice ar fi știut exact ce să spună și, de asemenea, cum să spună.

— O, da! s-a băgat Eva Maria. Alessandro știe toate secretele Sienei. Nu-i așa, *care*? O să-ți arate locurile, locuri minunate pe care tu nu le-ai descoperi niciodată de una singură.

— Mulțumesc, am parat eu ușor, dar sunt cât se

poate de obișnuită să... mă ocup singură de distracțiile mele.

Alessandro râse de-a binelea, iar Eva Maria i se alătură, deși eram foarte sigură că râdeau din motive cu totul diferite.

— Vezi? m-a ciupit Eva Maria de obraz. Ce știa Shakespeare? Acum suntem prietene.

Afară, lumea era o podgorie, iar cerul era suspendat deasupra peisajului, precum o pelerină albastră protectoare. Aici mă născusem, și totuși m-am simțit ca o străină, o intrusă care se strecurase pe ușa din dos ca să descopere și să revendice ceva ce nu-i aparținuse niciodată.

A fost o mare ușurare când am ajuns, în sfârșit, în față la Hotel Chiusarelli. Eva Maria fusese mai mult decât amabilă în cursul călătoriei, și până și Alessandro se mai înmuiase după o vreme, dar câtă conversație politicoasă poți să faci după ce, dintr-o singură lovitură, ai pierdut o noapte de somn și toate bagajele? Tot ce aveam se afla în cele două valize. Împachetasem tot ce-mi aparținea în noaptea de după înmormântarea mătușii Rose și plecasem de acasă cu un taxi pe la miezul nopții, cu râsul triumfător al lui Janice răsunându-mi încă în urechi. Erau tot felul de haine, cărți și fleacuri, dar acum erau toate la Verona, iar eu eram aici, la Siena, cu nimic altceva la mine decât o periută de dinți, jumătate de baton de cereale și o pereche de căști.

După ce trase lângă bordură în fața hotelului și îmi deschise îndatoritor portiera, Alessandro mă însoți spre holul de la intrare. Era limpede că nu voia să facă asta și evident că nu-i eram recunoscătoare pentru gest, dar Eva Maria ne privea de pe bancheta din spate și știam de-acum că era o femeie obișnuită să i se facă pe plac.

— Te rog, zise Alessandro, deschizându-mi ușa, după tine.

N-aveam ce altceva să fac decât să intru, așa că am intrat în hotelul Chiusarelli, urmată îndeaproape de cavalerul meu nedorit. Clădirea mă întâmpină cu o liniște

rece, cu tavanu-i susținut de coloane înalte de marmură, și nu am putut să disting decât foarte slab, de undeva de sub noi, glasul unui bărbat care cânta.

— *Benvenuto, signorina*, zise un bărbat impunător, îmbrăcat la costum, ridicându-se din spatele biroului de la recepție.

Un ecuson strălucitor mă informă că îl chema *direttore* Rossini.

— *Buon giorno, căpitano*.

Mi-am așezat palmele pe marmura verde, afișând ceea ce speram a fi un zâmbet împăciuitoare.

— Bună. Sunt Giulietta Tolomei. Am o rezervare. Scuzați-mă o clipă...

M-am întors spre Alessandro:

— Așadar, am ajuns. Aici sunt în siguranță.

— Îmi pare rău, domnișoară Tolomei, zise *direttore* Rossini, dar nu am nicio rezervare pe numele dumneavoastră.

— O! Eram sigură... E vreo problemă?

— Este *Palio*! dădu el din brațe, exasperat. Hotelul e plin! Însă...

Lovi ușurel monitorul, adăugând:

— Am aici numărul cărții de credit aparținând unei Julie Jacobs. Rezervare pentru o persoană, pentru o săptămână. Trebuie să ajungă azi din America. Dumneavoastră să fiți oare?

Am aruncat o privire spre Alessandro. El mi-a întors-o cu o indiferență perfectă.

— Da, eu sunt.

Direttore Rossini păru uimit:

— Dumneavoastră sunteți Julie Jacobs? Și Giulietta Tolomei?

— Da.

I-am văzut pe cei doi bărbați făcând un schimb de priviri. Sprâncenele lui *direttore* Rossini schițau un politicos semn de întrebare, în vreme ce Alessandro se uita la noi amândoi cu ceea ce nu putea fi numit decât o vie lipsă de expresie.

— *Căpitano?* zise *direttore* Rossini, ignorându-mă pentru o clipă. *c'è un problema?*

— *Non è niente*, răspunse Alessandro. Domnișoară Jacobs, ședere plăcută la Siena.

Cât ai clipi din ochi, finul Evei Maria dispăru ca și cum n-ar fi fost niciodată acolo, iar eu am rămas cu *direttore* Rossini și cu o tăcere stânjenitoare. Numai după ce am completat toate formularele pe care mi le-a pus în față, directorul hotelului își permise, în cele din urmă, să zâmbească:

— Așadar, sunteți o prietenă a căpitanului Santini?

Am privit în spatele meu:

— Vă referiți la bărbatul care tocmai a fost aici? Nu, nu suntem prieteni. Așa îl cheamă? Santini?

Direttore Rossini mă credea, în mod limpede, grea de cap:

— Numele lui e *căpitanul* Santini. Este - cum se spune la dumneavoastră - șeful serviciului de pază de la Monte Paschi. La Palazzo Salimbeni.

Trebuie să-i fi părut uluită, căci *direttore* Rossini se grăbi să mă liniștească:

— Nu vă faceți griji, nu avem infractori în Siena. E un oraș foarte liniștit. A fost cândva un criminal aici... chicoti el, dar am avut noi grijă de el! Haideți, o să vă conduc în camera dumneavoastră.

De multe ore așteptam cu nerăbdare să mă prăbușesc într-un pat. Însă acum, când, în sfârșit, puteam să fac asta, în loc să mă întind m-am pomenit măsurând încolo și-ncoace camera mea de hotel, rumegând posibilitatea ca Alessandro Santini să facă o verificare a numelui meu și să-mi descopere trecutul de pacifistă care dădea cu pietre. Ultimul lucru de care aveam nevoie acum era ca o persoană din Siena să dea de vechiul dosar al lui Julie Jacobs, să descopere dezastrul meu din Roma și să pună în cele din urmă capăt vânătărilor mele de comori.

Un pic mai târziu, când l-am sunat pe Umberto să-i spun că ajunseseam cu bine, trebuie că el a simțit ceva în vocea mea, căci și-a dat seama imediat că se întâmplase

ceva.

— A, nu, nimic, i-am spus. Doar un ore în Armani, care a descoperit că am două nume.

— Dar e italian, a fost replica rațională a lui Umberto. Lui nu-i pasă dacă încâlci nițeluș legea, atâta timp cât porți pantofi frumoși. Porți pantofi frumoși? Porți pantofii pe care ți-am zis să-i porți?... *Jrincipessa*?

M-am uitat în jos la șlapii mei:

— Bănuiesc c-am încurcat-o rău de tot.

I.III

Trei ceasuri doar; copila se deșteaptă.⁵

A fost nevoie de dangătul clopotelor din Basilica di San Domenico pentru a mă trezi din somn, într-un târziu. După două minute, *direttore* Rossini ciocăni la ușă, de parcă ar fi știut că nu aveam cum să nu mă trezesc în urma unui asemenea vacarm.

— Scuzați-mă!

Fără să aștepte o invitație specială, el aduse în cameră o valiză mare și o puse pe raftul gol destinat bagajelor.

— Asta a venit aseară pentru dumneavoastră.

— Așteaptă!

Am dat drumul ușii și mi-am strâns halatul de baie de la hotel cât de bine am putut.

— Asta nu e valiza mea.

— Nu...

Scoase din buzunarul de la piept o batistă și își șterse de pe frunte o picătură de transpirație.

— Aceasta a venit de la *contessa* Salimbeni. Pofțiți, v-a lăsat un mesaj.

Am luat bilețelul.

— Ce e o *contessa*, mai exact?

— În mod normal, zise *direttore* Rossini cu oarecare demnitate, eu nu car bagaje. Dar cum era vorba de *contessa* Salimbeni...

— Îmi împrumută haine de la ea? m-am holbat eu la conținutul succint al bilețelului scris de mâna Evei Maria. Și pantofi?

— Până când sosesc bagajele dumneavoastră. Acum sunt la Mantua.

Cu scrisul ei elegant, Eva Maria anticipa că era posibil ca hainele ei să nu-mi vină neapărat perfect, dar, conchidea ea, era mai bine decât să mă fâțâi dezbrăcată pe acolo. Eram înclinată să fiu de acord, dar asta nu însemna

⁵ *Romeo și Julieta*, actul al V-lea, scena a II-a.

că voi fi fericită să mă joc de-a dichisitul în hainele luxoase, făcute la croitor, ale unei străine.

Pe când cercetam articolele din valiză unul câte unul, am fost fericită că Janice nu putea să mă vadă. Căminul copilăriei noastre nu fusese îndeajuns de mare pentru două obsedate de modă, așa că eu, spre supărarea lui Umberto, îmi asumasem misiunea de a fi orice altceva, numai asta nu. La școală, Janice se alegea cu complimente din partea prietenelor ale căror vieți erau reprezentate de nume de designer!

— Crăciunul era Donna Karan, excursiile pe plajă erau Dolce & Gabbana, iar zilele ploioase erau Burberry –, în vreme ce eu îmi atrăgeam admirația fetelor care dăduseră iama la magazinul cu haine pentru săraci, dar nu avuseseră inspirația să-și cumpere ce-mi cumpărasem eu, și nici curajul de a combina diverse piese. Nu că nu mi-ar fi plăcut hainele frumoase, doar că nu voiam să-i dau lui Janice satisfacția de a părea că-mi pasă de înfățișarea mea. Căci, indiferent ce aș fi făcut la capitolul ăsta, ea putea întotdeauna să mă întreacă.

Spre sfârșitul facultății, eu devenisem propria mea imagine: o păpădie în stratul cu flori al societății. Drăguță, în felul ei, dar tot o buruiănă. Când mătușa Rose pusese fotografiile noastre de la absolvire una lângă alta pe pian – nu că vreuna dintre noi ar fi știut să cânte la el, dar Janice o făcea oricum –, zâmbise cu tristețe și remarcase că, dintre toate cursurile alea multe pe care le făcusem, eu păream să fi trecut cu brio la cel de perfecta anti-Janice.

Hainele Evei Maria erau, cu alte cuvinte, departe de a fi stilul meu. Dar ce opțiuni aveam? Ca urmare a conversației mele telefonice cu Umberto din seara trecută, hotărâsem să-mi scot deocamdată la pensie șlapii și să acord un pic mai multă atenție pentru *bella figura* mea. La urma urmei, ultimul lucru de care aveam acum nevoie era ca Francesco Maconi, consilierul financiar al mamei, să creadă că nu eram o persoană demnă de încredere.

Astfel că am probat una câte una hainele Evei Maria, răsucindu-mă când într-o parte, când într-alta în fața

oglinzii de la șifonier, până când am găsit combinația cea bună - o fustă strâmtă cu jachetă, de un roșu aprins cu garnituri negre, care mă făcea să arăt de parcă tocmai coborâsem dintr-un Jaguar, cu patru valize perfect asortate și un cățeluș pe nume Bijou. Dar, cel mai important, mă făcea să arăt ca și cum aș fi mâncat moșteniri ascunse - și consilieri financiari - la micul dejun.

Și, apropo, ținuta asta avea și pantofi asortați.

Ca să ajung la Palazzo Tolomei, îmi explicase *direttore* Rossini, trebuia să aleg fie să merg în sus pe Via del Paradiso, fie să o iau în jos pe Via della Sapienza. Ambele erau străzi pavate cu pietriș și ambele erau, practic, închise traficului, dar Sapienza putea fi un pic mai dificilă și, una peste alta, Paradiso era, probabil, ruta cea mai sigură.

În timp ce mergeam în jos pe Via della Sapienza, ignorându-i fățiș sfatul, fațadele caselor vechi mă înconjurau din toate părțile și curând am devenit prizonieră în labirintul veacurilor trecute, urmând logica unui mod de viață mai timpuriu. Deasupra mea, o panglică de cer albastru era intersectată în zigzag, din loc în loc, de bannere și sârme cu rufe întinse la uscat, în culorile lor îndrăznețe însuflețite într-un mod straniu și având ca fundal ziduri medievale din cărămidă, dar, în afară de ele - și de perechea stingheră de blugi agățată pe creasta unui acoperiș - aproape nimic nu arăta că acest loc avea ceva în comun cu lumea modernă.

Lumea se dezvoltase în jurul ei, dar Sienei nu-i păsa. *Direttore* Rossini îmi spusese că epoca de aur a orașului fusese la sfârșitul Evului Mediu, iar acum puteam să văd că locul se agăța de sinele său medieval cu o încăpățânată desconsiderare a atracțiilor progresului. Ici și colo erau semne ale Renașterii, dar, în ansamblu, Siena fusese prea înțeleaptă ca să se lase sedusă de farmecele playboilor istoriei, ale acelor așa-ziși stăpâni care - peste tot în altă parte - îi zăpăciseră cu succes pe urmașii Imperiului Roman cu tavane minunate de obraznice, pe când un clan

de tirani în formare luau cuvântul la tribună, târându-se pe furiș în jurul acestor nobile glezne și încătușându-le pentru secole de corupție absolută.

Siena își oprise ceasul, cu înțelepciune, cât încă mai era liberă. Drept rezultat, nu avea altă grandoare pe care să și-o etaleze, în afară de integritatea sa. Nu luase nimic și nu cedase nimic și chiar și acum, într-o lume căreia încetase să-i mai pese, ea era încă *Siena Vetus Civitas Vergine*, sau, pe limba mea, cu siguranță cea mai ridicolă limbă din lume, Vechea Siena, Orașul Fecioarei. Și, fie și numai pentru acest motiv, concluzionase *direttore* Rossini, cu toate degetele răsfirate pe blatul din marmură verde, Siena era singurul loc de pe planetă în care merita să locuiești.

— Dar unde ați mai locuit? îl întrebasesm eu, cu inocență.

— Am stat odată două zile la Roma, îmi răspunsese el cu o atitudine demnă. Cine are nevoie să vadă mai mult? Odată ce ai luat o gură dintr-o prăjitură mucegăită, mănânci din ea mai departe?

După scufundarea în aleile tăcute, am ieșit la suprafață, în cele din urmă, ajungând pe o arteră pietonală gălăgioasă. Potrivit îndrumărilor primite, strada asta se numea *Banchi di Sopra* sau „băncile de sus”, în opoziție, firește, cu băncile situate mai jos, *Banchi di Sotto*. De ce atâtea bănci într-un oraș atât de mic? Ei bine, răspunsul era: din cauza pelerinilor. În timp ce pentru ochiul neștiutor s-ar fi putut ca Siena să pară așezată în mijlocul unui pustiu – piei, gândule! – orașul se dezvoltase, de fapt, în jurul străvechiului drum al pelerinilor, Via Francigena, iar neguțătorii săi făcuseră avere furnizându-le drumeților cele necesare. De-a lungul secolelor, milioane de oameni călătoriseră prin Siena și multe averi și monede străine își schimbaseră stăpânul. Valul constant de turiști din prezent nu era, cu alte cuvinte, decât o continuare a unei tradiții vechi și profitabile.

Așa se îmbogățise familia mea, Tolomei, îmi explicase *direttore* Rossini, iar rivalii ei, familia Salimbeni, se

îmbogăţiseră şi mai mult. Fuseseră neguţători şi bancheri, iar ale lor *palazzo*-uri private flancaseră chiar acest drum, *Banchi di Sopra*, cu turnuri neobişnuit de înalte, care se înălţaseră tot mai mult, până când, în cele din urmă, se prăbuşiseră amândouă la pământ.

Când treceam pe lângă Palazzo Salimbeni, m-am uitat în zadar după rămăşiţele vechiului turn. Era încă o clădire impresionantă, cu o uşă principală cât se poate de à la contele Dracula, dar nu mai era forţă reaţa de pe vremuri. Undeva în acea clădire îşi avea biroul Alessandro, finul Evei Maria, m-am gândit eu în timp ce, cu gulerul ridicat, mergeam cu paşi grăbiţi prin dreptul ei. Speram că nu răsfoia, chiar în clipa aia, prin vreun registru cu caziere judiciare, ca să descopere taina întunecată din spatele lui Julie Jacobs.

Un pic mai încolo pe stradă, dar nu cu mult, se înălţa Palazzo Tolomei, străvechea locuinţă a măreţilor şi preaputernicilor mei strămoşi. Stând în faţa clădirii şi uitându-mă în sus, la faţada medievală splendidă, m-am simţit brusc mândră că eram înrudită cu oamenii care trăiseră odinioară în această construcţie remarcabilă. Din câte puteam să-mi dau seama, nu se schimbaseră prea multe din secolul al paisprezecelea. Singurul lucru care sugera că familia Tolomei se mutase de acolo şi că locul ei fusese luat de o bancă modernă erau afişele publicitare atârinate la ferestrele adânci, cu promisiunile lor colorate tăiate pe verticală de barele din fier.

Aşadar, aici lucra consilierul financiar al mamei – sau aici lucrase. Odată intrată în clădire, micul meu vis cu ochii deschişi va lua sfârşit. Fie voi ieşi din bancă triumfătoare, având asupra-mi o comoară, fie, mult mai probabil, Fortuna îmi va da o lecţie şi mă voi întoarce în lume cu mâna goală, întrebându-mă ce nebulie temporară mă împinsese să zbor peste jumătate de glob fără ca mai întâi să mă deranjez să dau câteva telefoane.

În loc să intru imediat în Palazzo Tolomei, am decis să mă mai complac niţel în visul meu cu ochii deschişi şi am intrat în câteva librării, în căutarea unei hărţi a

orașului și a unui dicționar. După aceea, mi-am luat prânzul la o pizzerie numită Cavallino Bianco și, pe când stăteam acolo, prefăcându-mă că dicționarul meu era un roman, am început să-mi dau seama că, atunci când ești la Roma - sau la Siena - e nevoie de mai mult decât de un costum de împrumut ca să devii egalul localnicilor. Uitându-mă pe furiș la zâmbetele și gesturile exuberante ale femeilor din jurul meu, bănuiam că posedau ceva ce eu nu avusesem niciodată, o anume abilitate pe care nu o puteam încă identifica, dar care presupuneam că era elementul esențial pentru acea stare evazivă de fericire perfectă.

După prânz, am mers mai departe pe artera principală care, la un anumit punct, devenea Via di Città. Stând în picioare, am băut un espresso într-o cafenea din Piazza Postierla și am întrebat-o pe barmanița dacă-mi putea recomanda un coafor în apropiere. Putea. Verișorul ei, Luigi, era cel mai bun din Siena - poate din întreaga lume? - și ea n-a avut niciun fel de problemă să-și dea jos șorțul și să mă conducă până la salonul lui de coafură, cu toate că la cafenea era oră de vârf și clienții au strigat după ea în timp ce ieșeam. Ea doar a ridicat din umeri și a zâmbit, știind prea bine că ei tot o vor venera când se va întoarce, și încă poate chiar un pic mai mult decât înainte, acum că vedeau ce însemna viața fără ea.

Luigi mătura părul de pe jos când am intrat noi.

— *Ciao, care*, zise barmanița și-l sărută, în trecere, pe obraji. Ea e Giulietta. Vrea o... Cum îi zice? Schimbare radicală. Scuze, nu pot să stau! A presto, care!

Luigi era un tânăr la vreo douăzeci și ceva de ani, dar avea privirea unui Michelangelo.

— Majoritatea femeilor, îmi spuse el, încă măturând, vin aici pentru că vor să arate ca tine. Le spun că sunt proaste. Nu poți să transformi o cioară într-o porumbiță, oricât ai încerca. Însă... puse el mătura deoparte și roti scaunul de frizer, ca să mă pot așeza, e foarte ușor să transformi o porumbiță într-o cioară, dacă nu ești atent. Hai, ia loc. Ai venit unde trebuie.

Când am pășit din nou pe Via di Città după două ore, mă înglodasem și mai mult în datorii, dar merita fiecare bănuț inexistent. Costumul roșu cu negru al Evei Maria zăcea frumos împăturit pe fundul pungii mele de cumpărături, având deasupra pantofii asortați, iar eu eram îmbrăcată cu una dintre cele cinci ținute care fuseseră aprobate de Luigi și unchiul său, Paolo, care, întâmplător, deținea un magazin de îmbrăcăminte chiar după colț.

— OK, OK, zisese unchiul Paolo când îmi observase ezitarea, o să-ți fac treizeci la sută reducere la tot, inclusiv la pantofi, dacă-mi promiți un singur lucru: să nu mai porți niciodată costumul de buburuză. Ne-am înțeles?

În timp ce mergeam, mă priveam fugăr în toate vitrinele pe lângă care treceam. De ce nu mai făcusem niciodată așa ceva înainte? Încă de când eram la liceu, îmi tundeam singură părul – doar la vârfuri – cu o foarfecă de bucătărie, cam o dată la doi ani. Îmi lua cinci minute și, sincer, mă gândeam eu, cine-și putea da seama de diferență? Ei bine, acum în mod sigur îmi puteam da seama de diferență.

Când am mai crescut, mătușa Rose ne ducea la frizerul din sat ori de câte ori îi trecea prin cap, asta însemnând la Paște și la Crăciun. Fusesse, însă, îndeajuns de înțeleaptă cât să nu ne ducă pe amândouă în același timp. O singură dată am ajuns împreună cu Janice pe scaune învecinate la frizer și, pe când stăteam acolo, trebuie să fi arătat ca un exemplu dintr-un manual despre gemeni. Una era extrovertită și avea totul, cealaltă era introvertită și de-abia se putea uita în oglindă. Cu toate acestea, frizerul îi dădu înainte și observă că era un mister cum de niște gemene puteau fi atât de diferite.

— Ia uite, exclamase el, ridicând codițele noastre ca să-și argumenteze spusele, asta are păr de urs, iar astălaltă are păr de prințesă.

Mătușa Rose nu i-a răspuns. Doar a stat acolo, în tăcere, și a așteptat ca el să termine. După aceea i-a plătit și i-a mulțumit cu vocea ei seacă. Apoi ne-a mânat spre ușă

de parcă noi, și nu frizerul, eram cele care ne purtaserăm urât. Din ziua aia, Janice nu a ratat nicio ocazie de a aduce complimente minunatului meu păr de urs.

Amintirea dulce-amară aproape că mă făcu să plâng. Iată-mă aici, cât se poate de aranjată, căutând să dau de bucluc, în vreme ce mătușa Rose se afla într-un loc din care nu mai putea aprecia faptul că hotărâsem, în sfârșit, să fac ceva cu părul meu. Ar fi fost nespus de fericită să mă vadă așa măcar o singură dată, dar eu fusesem mult prea ocupată să mă asigur că Janice *nu* mă vedea așa.

Când m-am întors, în sfârșit, la Palazzo Tolomei, m-am îndreptat glonț spre ușă, cu punga de cumpărături în mână. Înainte ca măcar să ating ușa, un agent de pază mi-a deschis-o, pe cât de galant îi putea permite pușca semiautomată din mână. Deși nu mi-a zâmbit, am luat gestul lui drept o indicație a faptului că transformarea mea radicală nu trecea neobservată.

Interiorul palatului meu strămoșesc nu era mai puțin sobru decât exteriorul. Dacă n-aș fi știut că e o bancă, aș fi crezut că e o biserică. Șase coloane gigantice din cărămidă roșie susțineau tavanul înalt, aflat undeva sus, deasupra omenirii, și deși existau ghișee și scaune și oameni care mergeau pe pardoseala vastă de piatră, toate acestea ocupau atât de puțin din încăpere, încât capetele leilor albi care ieșeau în relief din zidurile străvechi păreau să ignore cu totul prezența lor.

— *Și?*

Casiera mă privi peste ochelarii în ton cu moda, cu rame atât de subțiri că nu se putea să fi transmis din realitate mai mult decât o felie subțire cât o vafa

M-am aplecat un pic în față, în interesul confidențialității:

— Aș putea să vorbesc cu *signor* Francesco Maconi?

Casiera reuși să se uite cu atenție la mine prin ochelari, dar nu părea convinsă de ceea ce vedea.

— Nu există niciun *signor* Francesco aici.

— Niciun Francesco Maconi?

În acest moment, casiera găsi necesar să-și dea jos

ochelarii, să-i aranjeze cu grijă pe blat și să se uite la mine cu genul ăla de surâs nespus de amabil cu care te fixează oamenii înainte de a-ți înfige o seringă în gât.

— Nu.

— Dar știu că a lucrat aici...

Nu am continuat, căci tipa care era casieră la ghișeul de alături se aplecă pentru a interveni în discuție.

— Vă referiți la *présidente* Maconi? șopti ea, neliniștită că ar putea fi auzită de cineva pronunțând acest nume într-un context atât de frivol.

— Era aici acum douăzeci de ani?

Femeia păru oripilată:

— *Présidente* Maconi a fost dintotdeauna aici!

— Și aș putea să vorbesc cu el? Este un vechi prieten al părinților mei, Diane și profesorul Tolomei. Sunt Giuletta Tolomei.

Amândouă femeile se holbară la mine de parcă aș fi fost o fantomă apărută în fața ochilor lor. Fără să mai spună un cuvânt, casiera care inițial mă concediasse își puse cu stângăcie ochelarii înapoi pe nas, dădu un telefon, puse cu respect receptorul jos și se întoarse spre mine cu ceva ce aducea a zâmbet.

— O să vă primească imediat.

Présidente Maconi era un bărbat curtenitor la vreo șaizeci și ceva de ani, îmbrăcat într-o culoare neutră, la costum și cravată, care reușea, în mod surprinzător, să-și pieptene părul lung dintr-o parte a capului în cealaltă, peste creștet. Drept rezultat, pășea cu o demnitate rigidă, dar în ochii săi exista o căldură sinceră, care anula pe dată ridicolul.

— Domnișoara Tolomei? Ce plăcere neașteptată.

Îmi strânse mâna din tot sufletul și-mi făcu semn să-l urmez în sus pe scări.

Nu mai fusesem invitată niciodată până atunci la etajele superioare ale unei bănci, însă am bănuț, cumva, că tot ce vedeam în ziua aceea în Palazzo Tolomei nu era reprezentativ pentru bănci în general. Aici, chiar și

designul interior cel mai avangardist ar fi fost neajutorat în fața unei clădiri cu o vechime de opt sute de ani. Zidurile inegale și pardoselile deformate constituiau pentru actualii ocupanți un permanent memento al faptului că clădirile au tendința de a trăi mai mult decât afacerile și că o oarecare doză de modestie nu strică.

Biroul lui *présidente* Maconi se afla la ultimul etaj, de unde, prin ferestrele cu șipci verticale, avea o vedere perfectă spre biserica San Cristoforo și alte câteva clădiri spectaculoase din apropiere. Pășind în față, însă, mai că nu am căzut, împiedicându-mă de o găleată din plastic așezată în mijlocul unui imens covor persan. După ce se asigură că integritatea mea nu suferise, *présidente* Maconi puse cu grijă găleata exact în locul în care fusese înainte să dau cu piciorul în ea.

— E o gaură în acoperiș, îmi explică el, privind în sus la tencuiala crăpată a tavanului, dar nu o putem găsi. E foarte ciudat – chiar și când nu plouă, tot picură apa.

Înălță din umeri și-mi făcu semn să iau loc într-unul dintre cele două fotolii din mahon, minunat sculptate, care se găseau în fața biroului său.

— Fostul președinte al băncii spunea despre clădire că plânge. Apropo, îl cunoștea pe tatăl dumneavoastră.

Așezându-se la birou, *présidente* Maconi se lăsă pe spate atât cât îi permitea scaunul din piele și își uni vârfurile degetelor într-un gest care nu era nici promisiune, nici respingere.

— Așadar, domnișoară Tolomei, cu ce te pot ajuta?

Dintr-un motiv sau altul, întrebarea m-a luat prin surprindere. Mă concentrasem atât de mult asupra ajungerii în acest loc, încât nu mă gândisem cine știe cât la următorul pas. Presupuneam că Francesco Maconi care trăise până acum cât se poate de confortabil în imaginația mea știa prea bine că venisem după comoara mamei și așteptase cu nerăbdare, toți acești ani, să o dea, în sfârșit, moștenitoarei de drept.

Adevăratul Francesco Maconi, însă, nu era atât de îndatoritor. M-am apucat să-i explic de ce venisem, iar el

m-a ascultat în tăcere, dând din cap când și când. Când, într-un târziu, m-am oprit din vorbit, el m-a privit gânditor, fără ca pe fața lui să se poată citi că trăsesese vreo concluzie, indiferent care anume.

— Așa că mă întrebam, am continuat eu, dându-mi seama că uitasem partea cea mai importantă, dacă m-ați putea conduce la cutia ei de valori.

Am scos din buzunar cheia și am pus-o pe birou, dar *présidente* Maconi de-abia i-a aruncat o privire. După un răstimp de tăcere stânjenitoare, se ridică și se duse la o fereastră, cu mâinile împreunate la spate, și privi, încruntat, acoperișurile din Siena.

— Mama dumitale a fost o femeie înțeleaptă, a zis el, în sfârșit. Și atunci când Dumnezeu îi ia în Ceruri pe cei înțelepți, El lasă înțelepciunea lor în urmă, pe pământ, pentru noi. Spiritele lor continuă să trăiască, plutind în tăcere în jurul nostru, precum bufnițele, cu ochi care văd tot în întunericul nopții, în timp ce eu și dumneata nu vedem decât întunericul.

Făcu o pauză ca să verifice un ochi de geam plumbuit care se mișca.

— În unele privințe, bufnița ar fi un simbol potrivit pentru întreaga Sienă, nu doar pentru *contrada* noastră.

— Pentru că... toți oamenii din Siena sunt înțelepți? am sugerat eu, nu pe deplin sigură unde bătea.

— Pentru că bufnița are un strămoș antic. Pentru greci, era zeița Atena. Romanii o numeau Minerva. Pe vremea romanilor, exista aici, în Siena, un templu consacrat ei. Vechea Siena, Orașul Fecioarei. Înțelegi? Din cauza asta noi am avut întotdeauna în sânge iubirea față de Fecioara Maria, chiar și în vremurile străvechi, dinaintea nașterii lui Hristos. Pentru noi, ea a fost mereu aici.

— *Présidente* Maconi...

— Domnișoară Tolomei, se întoarce el în cele din urmă cu fața la mine, încerc să-mi dau seama ce ar vrea mama dumitale să fac. Îmi ceri să-ți dau ceva ce i-a provocat multă suferință. Vrea într-adevăr să ți-l dau?

Schiță un zâmbet:

— Însă asta nu e decizia mea, nu-i așa? L-a lăsat aici - nu l-a distrus - așa că trebuie să fi vrut să ți-l dau duminică sau cuiva. Întrebarea e: ești absolut sigură că-l vrei?

În tăcerea care urmă vorbelor sale, îl auzirăm limpede amândoi: sunetul produs de căderea unei picături de apă în găleata de plastic, într-o zi cât se poate de însorită.

După ce-l chemă pe deținătorul celei de-a doua chei, sumbrul *signor* Virgilio, *présidente* Maconi mă duse jos pe o altă scară - o spirală din piatră foarte veche, care trebuie să se fi aflat acolo dinainte de construirea clădirii - în cele mai adânci caverne ale băncii. Am devenit conștientă acum, pentru prima oară, că dedesubtul Sienei exista o întreagă lume. O lume a peșterilor și umbrelor, care contrasta puternic cu lumea de lumină de deasupra.

— Bine ai venit în *Bottini*, zise *présidente* Maconi, în timp ce înaintam printr-un pasaj ca o grotă. Acesta este vechiul apeduct subteran care a fost construit acum o mie de ani pentru a aduce apă în orașul Siena. Totul e numai piatră de calcar, și chiar și cu uneltele primitive de pe vremea aceea, inginerii sienezi au reușit să sape un labirint de tunele care să transporte apă proaspătă la fântânile publice și chiar în pivnițele unor case particulare.

— Există vreo hartă a întregului sistem? l-am întrebat, atingând cu mâna zidul aspru din tuf calcaros.

— A, nu! se amuză *présidente* Maconi de naivitatea mea. Nimeni nu cunoaște întregul *Bottini*. Circulă multe, multe povești despre tunele secrete care merg dintr-un loc într-altul, dar nu vrem ca oamenii să se perinde pe-aici ca să le exploreze Calcarul e poros, înțelegi. Se sfărâmă. Și toată Siena stă deasupra.

Mi-am retras mâna.

— Dar zidul ăsta e... consolidat?

Présidente Maconi păru un pic rușinat:

— Nu.

— Dar asta e o bancă. Pare... periculos.

— Odată, replică el, cu sprâncenele ridicate a defensivă, cineva a încercat să dea o spargere. O singură dată. Au săpat un tunel. Le-a luat luni de zile.

— Și ce-au pățit?

Présidente Maconi arătă spre camera de supraveghere instalată sus, într-un ungher întunecat.

— Supraveghere foarte sofisticată. Când s-a declanșat alarma, au scăpat prin tunel, dar măcar nu au furat nimic.

— Cine erau? am întrebat. Ați aflat vreodată?

— Unii din Napoli, înălță el din umeri. Nu s-au mai întors.

Când am ajuns, în sfârșit, la seif, *présidente* Maconi și *signor* Virgilio au trebuit să-și folosească amândoi cheile ca să deschidă ușa masivă.

— Vezi? *Présidente* Maconi era mândru de această schemă. Nici măcar președintele băncii nu poate deschide acest seif de unul singur. Cum se zice, puterea absolută corupe.

În interiorul seifului, cutiile de valori acopereau toți pereții de sus până jos. Majoritatea erau mici, dar unele erau suficient de mari pentru a servi drept dulăpior pentru bagaje într-un aeroport. Cutia mamei se dovedi a fi ceva de o mărime intermediară și, de îndată ce *présidente* Maconi mi-o arătă și mă ajută să bag cheia în încuietoare, el și *signor* Virgilio părăsiră, politico, încăperea. Când, după câteva clipe, i-am auzit aprinzând chibrituri, am știut că profitau de această ocazie excelentă ca să-și ia o pauză de fumat pe coridor, chiar sub camerele de supraveghere.

De când citisem prima oară scrisoarea mătușii Rose, nutrisem diverse idei cu privire la ce ar fi putut constitui comoara mamei și făcusem tot ce putusem ca să-mi temperez așteptările, pentru a evita dezamăgirea. Însă în închipuirile mele cele mai nebunești, găseam o cutie magnifică din aur, încuiată și plină de promisiuni, nu foarte diferită de cuferele pline de comori pe care piraii le îngrop au pe insule pustii.

Mama nu-mi lăsase deloc așa ceva. Era o cutie din lemn cu ornamente din aur și, deși nu era, de fapt, încuiată, închizătoarea era blocată din cauza ruginii, împiedicându-mă să fac mai mult decât să scutur ușurel cutia, pentru a încerca să-i determin conținutul. Era cam de mărimea unui mic prăjitor de pâine, dar surprinzător de ușoară pentru dimensiunea ei, ceea ce scoase imediat din discuție posibilitatea ca ea să fi adăpostit lingouri de aur și bijuterii. Dar, la urma urmei, averile puteau lua multe forme și, cu siguranță, nu eram eu aia care să disprețuiască perspectiva unor bancnote cu trei cifre.

În timp ce ne luam la revedere, *présidente* Maconi stăruia să-mi cheme un taxi, dar i-am zis că nu am nevoie. Cutia aurie încăpea foarte bine pe fundul pungii de cumpărături, iar Hotel Chiusarelli era, în fond, aproape.

— Eu aș fi atent pe unde umblu cu aia, zise el Mama dumitale avea întotdeauna grijă.

— Dar cine știe că mă aflu aici? Și că am asta?

El ridică din umeri:

— Familia Salimbeni...

Am râs:

— Nu-mi spuneți că vechea vrajbă dintre familii încă există!

Présidente Maconi privi într-o parte, deloc în largul său cu privire la ceea ce știa că trebuie să spună:

— Un Salimbeni va fi întotdeauna un Salimbeni.

Îndepărtându-mă de Palazzo Tolomei, am repetat în sinea mea această propoziție de mai multe ori întrebându-mă ce anume însemna, mai exact. În cele din urmă, am decis că nu era nimic mai mult decât ceea ce ar fi trebuit să mă aștept să găsesc în acest loc; judecând după ceea ce-mi spusese Eva Maria despre rivalitățile aprige dintre *contracte* și despre loviturile pe la spate care aveau loc în *Palio*-ul modern, vechile vrajbe dintre familii, de pe vremea Evului Mediu, erau încă puternice, chiar dacă armele se schimbaseră.

Conștientă de propria mea apartenență la familia Tolomei, mi-am pus un pic de fală în umblet în timp ce

treceam pentru a doua oară în aceeași zi pe lângă Palazzo Salimbeni, doar ca să-i dau de știre lui Alessandro – dacă s-ar fi întâmplat să se uite pe geam chiar în clipa aia – că în oraș era un șerif nou.

Exact atunci, în timp ce aruncam o privire fugară peste umăr, ca să văd dacă mă făcusem bine înțeleasă, am observat un bărbat care mergea în spatele meu. Cumva, nu se potrivea în peisaj; *Banchi di Sopra* era plină de turiști veseli, mame cu cărucioare și oameni în costume business, care vorbeau tare la telefoanele mobile cu un interlocutor invizibil, dar cu toate astea gesticulau ca și cum l-ar fi avut în față. Omul ăsta, însă, purta un trening uzat și niște ochelari de soare care nu făceau nimic pentru a ascunde faptul că se uita țintă la punga mea de cumpărături.

Sau aveam vedenii? Oare cuvintele de despărțire ale lui *présidente* Maconi îmi tulburaseră nervii? M-am oprit în fața unei vitrine, sperând ca bărbatul să treacă pe lângă mine și să-și continue drumul. Dar nu o făcu. Cum m-am oprit eu, s-a oprit și el, prefăcându-se că se uită la un afiș de pe zid.

Acum, pentru prima oară, am simțit micile mușcăături de purice ale fricii, cum le numea Janice, și mi-am trecut în revistă opțiunile, respirând adânc de câteva ori. Însă nu prea aveam decât un singur lucru de făcut. Dacă mergeam mai departe, erau șanse ca el să vină în dreptul meu și să-mi smulgă punga din mână sau, și mai rău, să mă urmărească, pentru a vedea unde stau și a-mi face o vizită mai târziu.

Șovăind în sinea mea, am intrat în magazin și, de cum m-am aflat înăuntru, am dat fuga la vânzător și l-am întrebat dacă puteam să ies pe ușa din spate.

El nu-mi puse nicio întrebare, abia dacă ridică privirea din revista sa cu motociclete; pur și simplu îmi arătă cu degetul spre ușa din fundul încăperii.

Zece secunde mai târziu, am ieșit glonț într-o alee lăaturalnică, mai să răstorn un șir de motociclete Vespa parcate una lângă alta. Habar n-aveam unde mă aflu și nici nu aveam idee cum să ajung înapoi la hotel de acolo.

Însă lucrul cel mai important era că încă mai aveam punga în mână.

Când taxiul mă lăsă la Hotel Chiusarelli, aş fi plătit bucuroasă oricât pentru drum. Însă când i-am oferit şoferului un bacşiş mult prea mare, el a scuturat din cap, protestând, şi mi-a returnat cea mai mare parte din bani.

— Domnişoară Tolomei! veni *direttore* Rossini spre mine, un pic alarmat, de cum am intrat în hotel. Pe unde ai umblat? Căpitanul Santini tocmai a fost aici. În uniformă! Ce se petrece?

— O! am încercat eu să râd de faptul că Alessandro nu avea creier de pasăre. A venit să mă invite la o cafea?

Direttore Rossini se uită urât la mine, cu sprâncenele arcuite în semn de dezaprobare:

— Nu cred că a fost aici din motive carnale, domnişoară Tolomei. Îţi sugerez să-l suni dumneata. Poftim...

Îmi înmână o carte de vizită, de parcă ar fi fost o ostie.

— Acesta e numărul său de mobil, acolo, scris pe spate, vezi? Îţi sugerez... îşi ridică *direttore* Rossini glasul, în timp ce eu mergeam mai departe pe hol, să-l suni chiar acum!

În următoarea oră şi ceva, am încercat cam totul – pensetă, unghieră, apă cu săpun, chiar şi vorbe dulci –, dar nimic n-a vrut să deschidă cutia cu comori. Închizătoarea era ruginită şi se blocase, ceea ce a fost primul indiciu că ornamentele aurii nu erau făcute, de fapt, din aur. În cele din urmă, am recurs la forţa brută şi am început să dau în ea, cu scuze şoptite faţă de Umberto, folosind tocul cui de la pantofii mei noi. Am dat chiar şi cu ea de pământ, cu închizătoarea în jos, cât de tare am putut. De-abia atunci, când în sfârşit s-a deschis un pic, mi-a trecut prin cap că mă lăsasem purtată de lăcomie şi că orice lucru fragil care-ar fi fost adăpostit în cutie era de-acum, cu siguranţă, spart.

Numai că în cutie nu era un obiect fragil; de fapt, nici

nu erau obiecte. Era plin cu hârtii. Cu hârtii plictisitoare. Nu bancnote, acțiuni, documente sau altfel de titluri de valoare, ci scrisori în plicuri și diverse texte bătute la mașină pe coli A4, care erau fie capsate împreună, fie făcute sul și prinse cu bandă elastică. Singurele alte obiecte din cutie erau un carnețel cu mâzgălituri făcute în grabă, o ediție ieftină din *Romeo și Julieta* și un crucifix vechi, pe un lăntșor de argint.

Am examinat o vreme crucifixul, întrebându-mă dacă era, poate, extrem de vechi și valoros în vreun fel. Însă mă îndoiam de asta. Chiar dacă era ridicol de vechi, era totuși din argint și, după câte puteam să-mi dau eu seama, nu avea nimic special.

La fel și volumul cu *Romeo și Julieta*. L-am răsfoit de câteva ori, hotărâtă să-i aflu valoarea, dar nimic la cartea aia nu mă izbea ca fiind cel puțin promițător, nici măcar vreo notiță făcută pe margine cu creionul.

Carnețelul, pe de altă parte, conținea niște desene interesante, care puteau, cu un pic de bunăvoință, să fie interpretate ca având legătură cu vânătoarea de comori. Ori poate că erau doar niște schițe făcute în vizitele la muzee și prin grădini cu sculpturi. O anumită sculptură atrăsese atenția mamei – dacă erau într-adevăr carnețelul ei și desenele ei – și îmi dădeam seama de ce. Reprezenta un bărbat și o femeie; bărbatul era în genunchi și o ținea pe femeie în brațe, iar dacă ochii ei nu ar fi fost deschiși, aș fi bănuir că era moartă sau adormită. Erau cel puțin douăzeci de schițe diferite ale acestei sculpturi, însă majoritatea se concentrău asupra detaliilor, cum ar fi trăsăturile feței, și, cu toată sinceritatea, niciuna dintre ele nu mă lumină cu privire la motivul pentru care mama fusese atât de obsedată de această sculptură.

Așezate pe fundul cutiei erau șaisprezece scrisori personale. Cinci erau de la mătușa Rose, în care o implora să renunțe la „ideile ei prostesti” și să se întoarcă acasă; patru erau tot de la mătușa Rose, dar erau trimise mai târziu și mama nu le deschisese niciodată. Restul erau în italiană, trimise mamei de către oameni pe care nu-i

cunoșteam.

În acest moment, în cutie nu mai rămăseseră decât numeroasele texte dactilografiate. Unele erau șterse și fragile, altele erau mai recente și în stare mai bună. Majoritatea erau în engleză, dar unul era în italiană. Până și cel în italiană, însă, avea un titlu englezesc. Niciunul dintre ele nu reprezenta în mod clar un text original, erau toate - cu excepția celui în italiană - traduceri scrise cândva după inventarea mașinii de scris.

Pe când mă uitam prin teanc, îmi deveni treptat limpede că, de fapt, în aparenta nebunie existau o rimă și un sens și, de îndată ce mi-am dat seama de acest lucru, nu mi-a luat mult să întind textele pe pat într-un soi de ordine cronologică:

JURNALUL MAESTRULUI AMBROGIO (1340)

SCRISORILE GIULIETTEI CĂTRE GIANNOZZA
(1340)

CONFESIUNILE FRATELUI LORENZO (1340)

BLESTEMUL MONNEI MINA (1366) (în italiană)

CEA DE-A TREIZECI ȘI TREIA POVESTE DE
MASUCCIO SALERNITANO (1476)

ROMEO ȘI JULIETA DE LUI GI DA PORTO (1530)

ROMEO ȘI JULIETA DE MATTEO BANDELLO (1554)

ROMEUS ȘI JULIETA DE ARTHUR BROOKE (1562)

ROMEO ȘI JULIETA DE WILLIAM SHAKESPEARE
(1599)

ARBORELE GENEALOGIC AL GIULIETTEI ȘI
GIANNOZZEI

Însă, după ce le-am așternut în fața mea, mi-a luat ceva mai mult să deslușesc un înțeles în această colecție. Primele patru texte - toate din secolul al paisprezecelea - erau misterioase și adesea fragmentate, pe când textele de mai târziu erau mai clare. Dar, cel mai important, ultimele texte aveau ceva în comun: erau, toate, versiuni ale poveștii lui Romeo și Julietei, culminând cu cea pe care o cunoștea majoritatea oamenilor: *Sublima și cumplita tragedie a lui Romeo și a Julietei*, de Shakespeare.

Pentru mine a fost o surpriză totală să descopăr că, de fapt, nu Bardul fusese cel care inventase povestea, ci doar o preluase de la scriitori anteriori lui. Nimic de zis, ce-i al lui e-al lui, Shakespeare a fost un geniu al artei cuvântului și, de nu ar fi trecut toată tărășenia prin mașinăria lui de pentametri, e îndoielnic că povestea ar fi ajuns să fie atât de cunoscută. Dar, chiar și așa, aceasta era deja, din câte îmi puteam da seama, o poveste al naibii de bună atunci când aterizase pe masa lui de scris. Și, în mod destul de interesant, cea mai timpurie versiune a poveștii – cea scrisă de Masuccio Salernitano în 1476 – nu era plasată la Verona, nu, nu, ci chiar aici, la Siena.

Această descoperire literară aproape că mi-a distras atenția de la faptul că simțeam, sincer vorbind, o dezamăgire personală foarte puternică. În cutia mamei nu se afla nimic care să aibă vreo valoare bănească și nu exista, printre toate hârtiile prin care mă uitasem până în acel moment, nici cea mai mică aluzie cu privire la bunuri de valoare ale familiei ascunse în altă parte.

Poate că ar fi trebuit să-mi fie rușine că gândeam așa; poate că ar fi trebuit să arăt mai multă recunoștință pentru faptul că țineam, în sfârșit, în mâinile mele ceva care-i aparținuse mamei.

Însă eram prea confuză ca să fiu rațională. Ce naiba o făcuse pe mătușa Rose să creadă că miza era ceva de o valoare nemaipomenită? Ceva care merita o deplasare în acel loc considerat cel mai periculos dintre toate, Italia? Și de ce păstrase mama această cutie cu hârtii în pânțelele unei bănci?

Mă simțeam fraieră acum, mai ales când mă gândeam la tipul în training. Bineînțeles că nu mă urmărise pe mine. Și asta trebuie să fi fost rodul imaginației mele prea bogate.

M-am apucat să răsfoiesc fără elan textele mai vechi. Două dintre ele, *Confesiunile fratelui Lorenzo* și *Scrisorile Giuliettei către Giannozza*, nu erau nimic mai mult decât colecții de fragmente obscure, cum ar fi „... mă jur pe Fecioară că ce am săvârșit a fost...” și „... tot drumul până

la Siena într-un sicriu, de teama tâlharilor la drumul mare”.

Jurnalul Maestrului Ambrogio era mai ușor de citit, dar când am început să-l răsfoiesc, mai că mi-am dorit să nu fi fost așa. Oricine o fi fost acest Maestru, era un caz grav de diaree verbală și ținuse un jurnal cu toate nimicurile care i se întâmplaseră lui și, după cum se părea, prietenilor săi, în anul 1340. Din câte puteam să-mi dau seama, nu avea niciun fel de legătură cu mine, și nici cu orice altceva din cutia mamei.

Și atunci ochii îmi căzură, brusc, pe numele din mijlocul textului Maestrului.

Giulietta Tolomei.

Am examinat cu înfrigurare pagina, la lumina veiozei de pe noptieră. Dar nu, nu mă înșelasem; după câteva cugetări inițiale cu privire la greutatea întâmpinate în pictarea trandafirului perfect, Maestrul Ambrogio cel vorbăreț scrisese pagini întregi despre o tânără care se întâmpla să aibă un nume identic cu al meu. Coincidență?

Rezemată cu spatele de perne, am început să citesc de la început jurnalul Maestrului, verificând din când în când scrisorile fragmentare ale Giuliettei și ceea ce mai rămăsese din confesiunile fratelui Lorenzo, ca să le pot confrunta. Și astfel începu călătoria mea înapoi în timp, în Siena anului 1340, și înrudirea mea cu femeia care purtase același nume ca și mine.

II.I

*Te vei trezi, ca după-un somn ușor.
Cum face acest suc adormitor;
Doar peste două zile.⁶*

Siena, 1340 d.Hr.

Vai, că păcăliți de soartă au fost!

Erau pe drum de trei zile, jucându-se de-a v-ați ascunselea cu dezastrul și trăind doar cu pâine tare ca piatra. Acum, în sfârșit, în cea mai caniculară și mizerabilă zi de vară, se aflau atât de aproape de capătul călătoriei lor, încât fratele Lorenzo putea zări turnurile din Siena răsărind ca un miraj pe linia orizontului strălucitor din fața lor. Și tocmai aici, din păcate, rozariul său își pierdu puterea protectoare.

Stând în căruța trasă de cai, care se legăna obositor în spatele celor șase tovarăși de călătorie aflați călare, tânărul călugăr tocmai începuse să-și închipuie friptura de vită sfârâind și vinul care-i așteptau la destinație, când o bandă de călăreți cu înfățișare stranie - cel puțin zece, doisprezece la număr - ieși în galop dintr-o vie, într-un nor de praf, și încercui micul grup de călători, blocând drumul din toate părțile, cu săbiile scoase.

— Salutare, străinilor! le ură zbierând căpetenia, un bărbat fără dinți și nespălat, dar îmbrăcat luxos.

fără îndoială în hainele victimelor precedente. Cine încalcă teritoriul Salimbeni?

Fratele Lorenzo trase de frâie pentru a opri caii, în vreme ce însoțitorii săi se duseră călare în față, ca să se pună între căruță și bandiți.

— După cum vezi, îi răspunse unul dintre ei, ținându-și la vedere sutana cu glugă, de proastă calitate, nu suntem decât niște călugări din Florența, nobile prieten.

— Aha.

Șeful tâlharilor se uită cu ochii mijiți în jur, la

⁶ *Romeo și Julieta*, actul al IV-lea, scena I.

pretinșii călugări. În cele din urmă, privirea lui se fixă asupra chipului înspăimântat al fratelui Lorenzo.

— Ce comoară-i în căruța de colo?

— Nimic care să fie de preț pentru tine, răspunse celălalt, trăgându-și nițel calul îndărăt, pentru a bloca accesul tâlharului spre căruță. Rogu-te, dă-ne voie să trecem. Suntem oameni ai Domnului și nu te primejduim cu nimic pe tine sau nobilele tale rude.

— Asta e-un drum al familiei Salimbeni, sublinie brigandul, întărindu-și vorbele cu spada, un semnal pentru tovarășii săi ca să vină mai aproape. Dacă doriți să-l folosiți, trebuie să plătiți o taxă. Pentru siguranța voastră.

— Am plătit deja cinci taxe Salimbeni.

— Protecția e scumpă, ridică din umeri tâlharul.

— Dar cine ar ataca un grup de oameni ai lui Dumnezeu, care trebuie să ajungă la Roma? îl contrazise celălalt, cu un calm încăpățânat.

— Cine? Câinii nevrednici de Tolomei!

Tâlharul scui pă de două ori în țărână, iar oamenii lui se grăbiră să facă la fel.

— Ticăloșii ăia care fură, siluiesc și omoară!

— Acesta este motivul pentru care am dori să ajungem în orașul Siena înainte de lăsarea întunericului, spuse celălalt.

— Nu e departe, dădu tâlharul din cap, dar porțile lui se închid devreme acum, din cauza zurbalelor stârnite de câinii turbați de Tolomei, spre tulburarea oamenilor cumsecade și harnici din Siena și, chiar mai mult de atât, așa putea spune, mai ales spre tulburarea binevoitoarei case a Salimbenilor, în care locuiește nobilul meu stăpân.

Discursul lui a fost primit cu mormăieli de aprobare din partea bandei.

— Așadar, continuă tâlharul, după cum, desigur, puteți vedea și singuri, noi stăpânim, cu toată umilința, firește, acest drum și toate drumurile din vecinătatea acestei republici mândre a Sienei, așa că sfatul meu înțelept pentru voi, ca de la prieten la prieten, e să vă grăbiți mai bine să plătiți taxa aia acum, ca să vă puteți

urma calea și să vă strecurați în oraș înainte ca acesta să-și închidă porțile, căci altfel se prea poate ca drumeții inocenți ca voi să cadă pradă bandelor nerușinate ale familiei Tolomei, care ies după căderea nopții să jefuiască și câte altele, pe care nu le-aș numi în fața unor oameni ai Domnului.

După ce vorbi tâlharul, se lăsă o tăcere adâncă. Ghemuit în căruță în spatele tovarășilor săi, fratele Lorenzo își simțea inima sărindu-i în piept, de parcă ar fi căutat un loc în care să se ascundă, și pentru o clipă crezu că o să leșine. Fusesse o zi dintr-aceea cu soare pârjolitor și fără nicio adiere de vânt, care amintea de grozăviile Iadului. Și nu ajutase nici faptul că rămăseseră fără apă cu multe ore în urmă. De-ar fi fost fratele Lorenzo cel responsabil de punga cu bani, el le-ar fi plătit cu dragă inimă tâlharilor oricât, numai să plece mai departe.

— Prea bine, atunci, zise conducătorul grupului de drumeți, de parcă ar fi simțit rugămintea mută a fratelui Lorenzo. Cât face protecția voastră, așadar?

— Depinde, rânji tâlharul. Ce aveți în căruță și ce preț are pentru voi?

— Un sicriu, nobile prieten, începu celălalt, și cel dintr-însul a fost răpus de-o molimă cumplită.

Majoritatea tâlharilor se traseră înapoi la auzul acestei vești, însă căpetenia lor nu era atât de ușor de alungat.

— Păi, să vedem și noi atuncea, bine? zise el, cu rânjetul lățindu-i-se pe chip.

— Nu vă sfătuiesc! spuse celălalt. Sicriul trebuie să rămână închis, astea sunt ordinele noastre.

— Ordine? exclamă căpetenia. De când primesc *ordine* niște umili călugări? Și... făcu el o pauză, pentru efect, slobozind un zâmbet atotcunoscător, de când au început ei să călărească pe cai crescuți în Lipsea?

În tăcerea care urmă cuvintelor lui, fratele Lorenzo simți cum i se scurge tot curajul în fundul sufletului, precum o greutate de plumb, amenințând să iasă pe partea cealaltă.

— Și ia te uită! continuă tâlharul, mai mult pentru a-și amuza camarazii. Ați mai văzut vreodată călugări umili care să poarte încălțări atât de grozave? Ei... uite... arată el cu sabia spre sandalele căscate ale fratelui Lorenzo, asta e ceea ce ar fi trebuit să purtați, prieteni neprevăzători, dacă aveți de gând să scăpați de taxă. Din câte-mi dau eu seama, trebuie să fiți în slujba vreunui stăpân darnic, altul decât Dumnezeu, și sunt convins că prețul acestui sicriu întrece cu mult - pentru el - cei zece florini amărâți pe care am de gând să-i cer de la voi ca să vă las să treceți.

— Te înșeli dacă ne crezi în stare de asemenea cheltuieli, răspunse adversarul său. Doi florini sunt tot ceea ce putem să-ți dăm. Nu se cuvine ca stăpânul tău să bună bețe în roate Bisericii printr-o lăcomie atât de nelalocul ei.

Tâlharul savură insulta:

— Lăcomie, zici? Nu, defectul meu e curiozitatea. Plătește cei zece florini sau o să știu ce am de făcut. Căruța și sicriul rămân aici, în paza mea, până când stăpânul tău le va cere el însuși. Căci tare mi-ar mai plăcea să-l văd pe nemernicul bogat care v-a trimis.

— În curând, n-o să mai păzești decât duhoarea morții.

Căpetenia râse disprețuitor:

— Mirosul aurului, amice, le întrece pe toate celelalte.

— Niciun munte de aur nu ar putea acoperi cum trebuie mirosul tău, răspunse adversarul său, lăsând în sfârșit la o parte umiliința.

Auzind insulta, fratele Lorenzo își mușcă buza și începu să caute o scăpare. Îi cunoștea suficient de bine pe însoțitorii săi ca să prevadă rezultatul ciorovăielii și nu voia deloc să ia parte la așa ceva.

Căpetenia tâlharilor nu rămase neimpresionată de îndrăzneala victimei sale.

— Ești hotărât, așadar, să mori de sabia mea? zise el, cu capul într-o parte.

— Sunt hotărât să-mi îndeplinesc misiunea. Și sabia ta ruginită n-o să mă despartă pe mine de țelul meu.

— Misiunea?

Tâlharul jubila.

— I-auziți, vericilor, un călugăr care crede că Dumnezeu l-a făcut cavaler!

Toți tâlharii râseră, mai mult sau mai puțin conștienți de motiv, iar căpetenia lor dădu din cap spre căruță:

— Scăpați de prostănacii ăștia și duceți căruța și caii la Salimbeni...

— Am o idee mai bună, mârâi celălalt, sfâșiindu-și sutana și dând la iveală uniforma de sub ea. De ce nu mergem, în schimb, să-l vedem pe stăpânul meu, Tolomei, cu capetele voastre înfipite în țeapă?

Fratele Lorenzo oftă fără să vrea când temerile sale ajunseră să se îndeplinească. Fără să mai încerce să se ascundă, tovarășii săi de drum – toți cavaleri Tolomei – își scoaseră săbiile și pumnalele de sub pelerine și din desagile atârinate de șeile cailor și simplul zgomot al fierului îi făcu pe tâlhari să se retragă uluiți, chiar dacă imediat după aceea se năpustiră din nou înainte, într-un atac zgomotos și năvalnic.

Din cauza agitației bruște, caii de la căruță începură să izbească din copite și se lansară într-un galop nebunesc, iar fratele Lorenzo nu putu să facă nimic altceva decât să tragă zadarnic de frâiele nefolositoare și să implore două animale care nu studiaseră niciodată filosofia să dea dovadă de rațiune și moderație. După trei zile de drum, acestea încă arătau un neostoit avânt în timp ce trăgeau căruța și pe călugăr departe de tumult, prin hârtoapele drumului spre Siena, cu roțile scrâșnind și cu sicriul sărind dintr-o parte într-alta, gata să cadă și să se facă fărâme.

Cum dialogul său cu caii dădu greș, fratele Lorenzo se întoarse spre sicriu, un adversar mai ușor de înfruntat. Ajutându-se de ambele mâini și de picioare, el încercă să-l țină pe loc, dar, în timp ce se căznea să-l apuce bine, așa greu de manevrat cum era, o mișcare de pe drum, în spatele lui, îl făcu să privească în sus și să-și dea seama că

sicriul și confortul acestuia ar fi trebuit să fie cea mai mică dintre grijile sale.

Căci era urmărit de doi dintre tâlhari, care galopau iute ca să-și revendice comoara. Căutând ceva care să-i slujească drept mijloc de apărare, fratele Lorenzo nu găsi decât un bici și rozariul și privi cu îngrijorare cum unul dintre tâlhari ajunsese căruța din urmă și, cu un cuțit vârât între gingiile știrbe, se întinse să apuce marginea din lemn. Găsind în ființa-i blândă violența necesară, fratele Lorenzo lovi cu biciul în nemernicul care sărise asupra lui și-l auzi cum urlă de durere atunci când vâna de bou făcu sângele să țâșnească. O singură rană a fost însă de ajuns pentru răufăcător, iar când fratele Lorenzo lovi a doua oară, celălalt apucă biciul și i-l smulse din mână. Nemaivând nimic altceva ca să se apere decât rozariul și crucifixul care i se legăna la gât, fratele Lorenzo se apucă să arunce în tâlhar cu resturile rămase de la prânz. Însă pâinea, oricât de tare, nu l-a putut împiedica pe tâlhar să se aburce până la urmă în căruță.

Văzând că adversarul său rămăsese fără muniție, tâlharul se ridică în picioare triumfător, lua cuțitul din gură și arată demonstrativ lungimea tăișului spre ținta sa care tremura.

— Oprește-te, pentru numele lui Hristos! exclamă fratele Lorenzo, ridicând rozariul în sus. Am prieteni în Rai care te vor omorî pe loc!

— Zău? Nu-i văd nicăieri!

Chiar atunci capacul sicriului se deschise, iar ocupantul acestuia – o tânără ai cărei ochi scăpărători și păr vâlvoi o făceau să arate ca un înger al răzbunării – se ridică în capul oaselor, dând toate semnele de uluire. Simpla ei vedere a fost de ajuns pentru a-l face pe tâlhar să scape cuțitul din mână, îngrozit, și să albească pe loc. Fără nicio ezitare, îngerul se aplecă afară din sicriu, luă cuțitul și-l vârî numaidecât în carnea posesorului său, cât de sus pe coapsa acestuia putu să ajungă mâna ei.

Țipând din pricina durerii nespuse, rănitul își pierdu echilibrul și se rostogoli spre capătul căruței, provocându-

și răni încă și mai mari. Cu obrajii strălucind de încântare, fata se întoarse cu un zâmbet larg spre fratele Lorenzo și s-ar fi cățărat afară din sicriu de n-ar fi împiedicat-o.

— Nu, Giulietta! stăruie el, împingând-o înapoi jos, pentru numele lui Iisus, stai acolo și nu scoate un sunet!

Trântind capacul deasupra chipului ei indignat, fratele Lorenzo privi în jur să vadă ce se alesese de celălalt călăreț. Vai, acesta era mai puțin zăbatec decât amicul lui și nu avea deloc intenția de a sări în căruța scăpată de sub control, la viteza cu care se deplasa acum. În schimb, galopa înaintea ei, ca să prindă frâiele și să încetinească goana cailor și, spre îngrijorarea fratelui Lorenzo, această măsură începu curând să dea roade. Nu după mult, caii au fost siliți treptat să meargă în galop mic, apoi la trap și, în cele din urmă, să se oprească.

De-abia acum se apropie tâlharul de căruță și, pe când călărea spre ea, fratele Lorenzo văzu că nu era nimeni altcineva decât căpetenia răufăcătorilor, aparent neatins de vărsarea de sânge. Soarele care apunea îi crea un halou de bronz absolut nemeritat, iar fratele Lorenzo rămase uluit de contrastul dintre frumusețea luminoasă a peisajului campestru și extrema răutate a locuitorilor săi.

— Ce zici, sfinția ta, începu tâlharul cu o gentilețe nefirească, ce-ar fi să te las în viață, de fapt, poți să iei chiar și căruța asta frumoasă și caii ăștia de soi, fără să plătești nicio taxă, în schimbul fetei ălei a?

— Îți mulțumesc pentru oferta generoasă, răspunse călugărul, mijindu-și ochii în lumina apusului de soare, dar sunt păzitorul juruit al acestei nobile domnițe și nu pot să ți-o las. Dacă aș face asta, am ajunge amândoi în Iad.

— Pfui!

Tâlharul mai auzise așa ceva și altă dată.

— Fata asta nu e o domniță, cum nici noi doi nu suntem. De fapt, bănuiesc că e o târfă Tolomei!

Din sicriu se auzi un țipăt indignat, iar fratele Lorenzo puse repede piciorul pe capac, ca să-l țină închis.

— Acest înger e de mare însemnătate pentru Messer Tolomei, e adevărat, și orice bărbat care se atinge de ea va

aduce războiul asupra lui și alor săi. Cu siguranță că stăpânul tău, Salimbeni, nu dorește o astfel de vrajbă.

— Of, voi, călugării, și predicile voastre!

Tâlharul călări drept spre căruță și abia acum haloul lui păli.

— Să nu mă ameninți cu războiul, micuțule predicator. La asta mă pricep cel mai bine.

— Te implor să ne lași să plecăm! ceru insistent fratele Lorenzo, ridicând în sus rozariul care îi tremura în mână și sperând că acesta va prinde ultimele raze de soare. Sau jur pe aceste sfinte mătănii și pe rănilor lui Iisus că Dumnezeu va pune un blestem asupra ta și heruvimii se vor pogorî din Ceruri și îi vor lovi de moarte pe pruncii tăi în somn!

— Vor fi bine-veniți! spuse tâlharul scoțând din nou sabia. Și așa am prea mulți de hrănit!

Își trecu piciorul peste capul calului și sări în căruță cu ușurința unui dansator, recăpătându-și îndată echilibrul. Văzând că, înspăimântat, celălalt dădea înapoi, el râse:

— De ce ești așa de mirat? Chiar credeai c-o să te las în viață?

Tâlharul ridică sabia pentru a lovi și fratele Lorenzo se lăsă în genunchi, supus, strângând rozariul și așteptând lovitura care avea să pună capăt rugăciunii sale. Să moară la nouăsprezece ani era o cruzime, mai ales când nu se afla nimeni în preajmă ca să fie martor la martiriul său, cu excepția Tatălui său divin din Ceruri, care nu prea era cunoscut pentru graba de a da fuga să-i salveze pe fiii săi aflați în pragul morții.

II.II

Te rog să stai, hai, vere Capoletto.

S-au dus acele vremuri fericite.⁷

Nu mai țin minte cât de mult am parcurs din poveste în noaptea aia, dar păsărelele începuseră să ciripească pe-afară atunci când, până la urmă, am adormit, cuibărită într-o mare de hârtii. Înțelegeam acum legătura dintre multele texte diferite aflate în cutia mamei. Toate erau, într-un fel sau altul, versiuni preshakespeariene ale piesei *Romeo și Julieta*. Chiar mai bine de-atât, textele din 1340 nu erau pură ficțiune, ci relatări ale martorilor oculari cu privire la evenimentele care conduseseră la crearea celebrei povești.

Deși încă nu-și făcuse apariția în propriu-i jurnal, se părea că misteriosul Maestru Ambrogio îi cunoscuse personal pe oamenii reali din spatele unora dintre cele mai lovite de soartă personaje din literatură, iar jurnalul său confirma că, într-adevăr, acestea nu trăiseră în Verona, ci în Siena, în anul 1340. Ce-i drept, până acum niciuna dintre întâmplările descrise de Maestrul Ambrogio nu permitea comparații clare cu tragedia lui Shakespeare, dar se scurseseră, totuși, două secole și jumătate între evenimentele reale și piesa Bardului, iar povestea trecuse prin multe mâini în tot acest răstimp.

Dând pe dinafară de nerăbdare să împărtășesc noile mele cunoștințe cu cineva care să le aprecieze – nu oricui i s-ar fi părut amuzant că, de-a lungul epocilor, milioane de turiști se înghesuieră să meargă în orașul greșit ca să vadă balconul Julietei și mormântul ei – l-am sunat pe Umberto pe mobil, imediat după ce mi-am făcut dușul de dimineață.

— *Principessa!* exclamă el după ce i-am povestit că-l fermecasem cu succes pe *présidente* Maconi, făcându-l să-mi dea cutia mamei. Felicitări! Așadar, acum suntem bogați?

⁷ *Romeo și Julieta*, actul I, scena a V-a.

— Ăăă... am făcut eu, aruncând o privire fugară spre dezordinea din pat. Nu cred că faimoasa comoară e în cutie. Dacă într-adevăr există o comoară.

— Normal că există o comoară, m-a contrazis Umberto, altfel de ce ar fi pus-o mama ta într-o cutie de valori la bancă? Uită-te cu mai multă atenție.

În lipsa altor idei mai bune, m-am apucat să răsfoiesc scrisorile în italiană care-i fuseseră trimise mamei cu mai bine de douăzeci de ani în urmă. Trebuia să mai fie în Siena cineva în viață care să-i fi cunoscut pe părinții mei și care putea să-mi răspundă la toate întrebările pe care mătușa Rose le ocolise cu atâta consecvență. Însă, cum nu știam pic de italiană, mi-era greu să-mi dau seama care dintre scrisori erau de la prieteni sau familie; singurul meu indiciu era că una dintre ele începea cu cuvintele „*Carissima Dianau* și că numele expeditorului era Pia Maria Tolomei.

Desfăcând harta orașului pe deasupra tuturor celorlalte hârtii, mi-am petrecut ceva vreme căutând adresa expeditorului și, în cele din urmă, am reușit să o localizez într-o *piazza* minusculă, numită Piazzetta del Castellare, din centrul Sienei. Era situată în inima *contradei* Bufniței, fieful meu natal, nu departe de Palazzo Tolomei, unde cu o zi înainte mă întâlnisem cu *présidente* Maconi.

Dacă aveam noroc, Pia Maria Tolomei – oricine ar fi fost – încă mai locuia acolo, dornică să stea de vorbă cu fiica Dianei Tolomei și suficient de lucidă încât să-și amintească de ce.

Piazzetta del Castellare semăna cu o mică fortăreață în interiorul orașului și nu era atât de ușor de găsit. După ce am trecut chiar pe lângă ea de câteva ori, am descoperit, în cele din urmă, că trebuia să intru printr-un gang din Via Cecco Angiolieri, pe care inițial îl crezusem a fi intrarea într-o curte privată. Odată ajunsă în *piazzetta*, m-am pomenit prinsă ca-ntr-o cursă între clădirile înalte și tăcute și, când m-am uitat în sus la toate obloanele închise

de pe zidurile din jurul meu, mi s-a părut aproape credibil ca ele să fi fost închise cândva în Evul Mediu și să nu mai fi fost deschise de atunci. Stând acolo, m-am simțit brusc prost că purtam una dintre rochiile mele noi – în acest decor ar fi fost mai potrivită o sutană cu gluga trasă peste cap. De fapt, de n-ar fi fost cele câteva Vespa parcate într-un colț, o pisică cu un guler de blană neagră și lucioasă pozând pe un prag și muzica ce se auzea dinspre singurul geam deschis, aș fi bănuțit că aceste clădiri fuseseră părăsite de mult timp și lăsate șobolanilor și fantomelor.

Am scos plicul din cutia mamei și m-am uitat încă o dată la adresă. Potrivit hărții mele, eram exact unde trebuia, dar, când am făcut un tur al ușilor, nu am putut descoperi numele „Tolomei” pe nicio sonerie, și nici nu am găsit un număr care să corespundă numărului casei de pe plic. Să te faci poștaş într-un loc ca ăsta, mi-am zis, necesita în mod limpede abilități de clarvăzător.

Neștiind ce altceva să fac, am început să sun pe rând la sonerii. Chiar când mă pregăteam să apăs pe cea de-a patra, o femeie deschise obloanele deasupra mea și îmi strigă ceva în italiană.

Drept răspuns, am fluturat scrisoarea:

— Pia Maria Tolomei?

— Tolomei?

— Da! Știți unde stă? Mai locuiește aici?

Femeia îmi arată cu degetul spre o ușă din cealaltă parte a *piazzettei* și zise ceva ce nu putea să însemne decât „încearcă acolo”.

De-abia acum am observat, pe zidul îndepărtat, o ușă mai contemporană; avea un mâner meșteșugit, în alb și negru, și când l-am încercat, s-a deschis. M-am oprit puțin, nesigură în privința etichetei corespunzătoare când era vorba să intri într-o locuință particulară din Siena. Între timp, femeia de la fereastra din spatele meu mă tot îndemna să intru – îi păream, în mod clar, neobișnuit de toantă –, așa că am intrat.

— Hei!

Am făcut un pas timid peste prag și m-am holbat în

întunericul răcoros. După ce mi s-au obișnuit ochii, am văzut că mă aflu într-un antreu cu tavanul foarte înalt, înconjurat de tapiserii, picturi și obiecte vechi, expuse în dulăpioare din sticlă. Am dat drumul la ușă și am strigat:

— E cineva acasă? Doamnă Tolomei!

Însă nu am auzit decât ușa care se închidea în spatele meu, cu un oftat.

Nefiind prea sigură cum să procedez, am pornit-o pe hol, uitându-mă în treacăt la obiectele vechi. Printre ele se găsea o colecție de flamuri lungi, verticale, cu imagini cu cai și diverse ipostaze ale Fecioarei Maria. Câteva păreau foarte vechi și ponosite, altele erau moderne și foarte tipătoare. Numai când am ajuns la capătul șirului mi-am dat seama că asta nu era o casă particulară, ci un fel de muzeu ori clădire publică.

Acum, în sfârșit, am auzit pe cineva apropiindu-se și vocea unui bărbat care striga cu nerăbdare:

— Salvatore?

M-am răsucit cu fața spre gazda mea neștiutoare, în timp ce intra din camera alăturată, sprijinindu-se într-o cârjă. Era un bărbat mai în vârstă, cu siguranță trecut de șaptezeci de ani, iar chipul încrunțat îl făcea să pară și mai bătrân.

— Salva...? dar rămase pe loc când mă zări și zise altceva, ce nu-mi sună prea primitiv.

— Salut! i-am zis într-o manieră oarecum abruptă și am ridicat scrisoarea în sus, cum ar face cineva cu un crucifix în fața unui nobil transilvănean, așa, pentru orice eventualitate. O caut pe Pia Maria Tolomei. I-a cunoscut pe părinții mei.

Am arătat înspre mine:

— *Eu sunt...* Io sono Giulietta Tolomei. *To-lomei.*

Bărbatul veni spre mine, rezemându-se cu toată puterea în cârjă, și-mi luă scrisoarea din mână.

— Nu sunt surd.

Se uită bănuitor la plic și-l răsuci de pe o parte pe alta de mai multe ori, ca să citească și să recitească atât adresa destinatarului, cât și adresa expeditorului.

— Soția mea a trimis această scrisoare, zise el, în cele din urmă. Acum mulți ani. Dianei Tolomei. Era... cum se zice... mătușa mea. Unde ai găsit-o?

— Diane a fost mama mea, am spus, cu glasul sunându-mi ciudat de sfios în încăperea mare. Eu sunt Giulietta, cea mai mare dintre gemenele ei. Am vrut să vin să văd Siena... să văd unde au trăit părinții mei. Dumneata... îți aduci aminte de mine?

Bătrânul nu vorbi imediat. Se uită la chipul meu cu ochii plini de uimire și mă atinse cu mâna pe obraz, ca să fie sigur că sunt reală.

— Micuța Giulietta? zise el într-un târziu. Vinncoace!

Mă îmbrățișă puternic.

— Eu sunt Peppo Tolomei, nașul tău.

Nu prea știam cum să răspund la brusca sa familiaritate. În mod normal, nu eram o persoană care dădea fuga să se îmbrățișeze tot timpul cu oamenii - îi lăsam asta lui Janice, care intenționat se pupa cu toată lumea și cu câinii lor, fix pe bot, când știa că mă uitam la ea -, dar bătrânul ăsta avea ceva inofensiv și drăgălaș în bucuria lui sinceră de a mă vedea.

— Îmi pare rău că dau buzna așa... i-am zis, dregându-mi vocea.

— Nu, nu, nu, nu! a negat cu vehementă Peppo. Sunt foarte bucuros că ești aici! Vinn, dă-mi voie să-ți arăt muzeul! Acesta este muzeul pentru *contrada* Bufniței...

Nu știa de unde să înceapă și ȝopăia cu cârja, căutând ceva impresionant ca să-mi arate. Înșă când îmi văzu expresia, se opri:

— Nu! Tu nu vrei să vezi muzeul! Tu vrei să stai de vorbă! Da, trebuie să vorbim!

Își aruncă brațele în sus și mai că nu dărâmă cu cârja o sculptură.

— Trebuie să aud totul. Soția mea... Trebuie să mergem s-o vedem pe soția mea. Va fi foarte fericită. E acasă... Salvatore!

După zece minute, ieșeam în viteză din Piazzetta del

Castellare călare pe locul din spate al unui super-scuter roșu cu negru. Peppo Tolomei mă ajutase să urc în șa, cu gesturile teatrale ale unui magician care-și ajută frumoasa și tânăra asistentă să intre într-o cutie pe care el intenționează să o taie pe din două cu fierăstrăul. De cum l-am apucat zdravăn de bretele, am zburat în jos pe Via Cecco Angiolieri și ne-am îndepărtat în viteză de *piazzetta*, de parcă aceasta ar fi urmat să sară în aer.

Peppo stăruise să închidă muzeul imediat și să mă ducă acasă la el, să o pot cunoaște pe soția lui, Pia Maria, și pe oricine altcineva se mai nimerea pe acolo. Acceptasem bucuroasă invitația, presupunând că acel „acasă” la care se referea se găsea imediat după colț. De-abia acum, când ne îndreptam spre strada de lângă Palazzo Tolomei, mi-am dat seama de greșeala mea.

— E departe? am strigat eu, ținându-mă cât de bine puteam.

— Nu, nu! răspunse Peppo, mai să dea peste o mamă cu căruciorul. Nu-ți face griji, o să sunăm pe toată lumea și o să facem o mare reuniune de familie!

Emoționat de această perspectivă, începu să mi-i descrie pe toți membrii familiei pe care urma să-i cunosc în curând, deși eu de-abia auzeam ce spunea, din cauza vântului. El era mult prea distrat ca să bage de seamă că, în dreptul lui Palazzo Salimbeni, am trecut chiar printre niște polițiști care stăteau acolo, cu vestele antiglonț pe ei, și i-am silit să sară într-o parte.

— O! am gemut, întrebându-mă dacă Peppo era conștient că am fi putut face marea reuniune de familie în arest.

Însă polițiștii nu schițară nicio mișcare pentru a ne opri, ci doar ne priviră cum trecem, așa cum ar privi câinii ținuți strâns în lesă la un iepure pufos care merge țănoș de cealaltă parte a drumului. Din nefericire, unul dintre ei era finul Evei Maria, Alessandro, și am fost aproape sigură că m-a recunoscut, chiar și fără șlapi.

— Peppo! am urlat eu, trăgându-l pe vărul meu de bretele. Chiar nu vreau să fiu arestată, OK?

— Nu-ți face griji!

Peppo luă un viraj și accelerează în timp ce vorbea:

— Merg prea repede pentru Poliție!

După câteva clipe, am trecut în goană pe o poartă veche a orașului, ca un pudel printr-un cerc, și am zburat drept în opera de artă a verii toscane, aflate în toi.

În timp ce stăteam acolo, privind peisajul peste umărul lui Peppo Tolomei, mi-am dorit nespus să mă simt cuprinsă de un sentiment de familiaritate, de acea reîntoarcere, în sfârșit, acasă. Însă totul în jurul meu era nou. Mișcarea caldă, unduitoare, a buruienilor și plantelor aromatice, dealurile molcome, chiar și apa de colonie a lui Peppo, toate aveau o componentă străină care era ridicol de atrăgătoare, având în vedere împrejurările.

Însă cât de mult ne amintim cu adevărat din primii trei ani de viață? Uneori, puteam să invoc amintirea despre cum îmbrățișam niște picioare dezgolite, care în mod clar nu erau ale mătușii Rose, iar eu și Janice eram sigure că țineam minte un vas mare din sticlă, plin cu dopuri de plută de la sticlele de vin și flori uscate, dar, în afară de asta, era greu de spus de unde provenea fiecare fragment. Atunci când, ocazional, reușeam să descoperim amintiri despre noi însene de pe vremea când eram foarte mici, sfârșeam întotdeauna în confuzie. „Sunt sigură că măsuța de șah șchioapă era în Toscana”, stăruia mereu Janice. „Unde altundeva să fi fost? Mătușa Rose n-a avut niciodată așa ceva”. Inevitabil, eu o contraziceam: „Atunci cum îți explici că Umberto este cel care te-a plesnit atunci când ai dat-o jos?”. Însă Janice nu putea să explice asta. În cele din urmă, bombănea doar „păi, poate că a fost altcineva. Când ai doi ani, toți bărbații arată la fel”. Și apoi izbucnea: „La dracu’, încă mai arată la fel”.

Când am crescut, fantazam să mă întorc la Siena și să-mi amintesc subit totul despre copilăria mea. Acum, că eram în sfârșit aici, mergând iute ca fulgerul pe aceste drumuri înguste fără să recunosc nimic, am început să mă întreb dacă faptul că trăisem departe de locul ăsta în cea mai mare parte a vieții mele nu cumva distrusese, în vreun

fel, o parte esențială din sufletul meu.

Pia Maria și Peppo Tolomei locuiau la o fermă așezată într-o mică vale, înconjurată de podgorii și crânguri de măslini. În jurul proprietății se înălțau în toate părțile dealuri domoale, iar confortul izolării liniștite compensa pe deplin lipsa de priveliști largi. Nu era deloc un conac; în crăpăturile zidurilor galbene creșteau buruieni, obloanele verzi aveau nevoie de mult mai mult decât o simplă mână de vopsea, iar acoperișul arăta de parcă prima furtună – sau poate primul strănut al cuiva din interior – o să-i dea jos, cu zgomot, toate țiglele. Cu toate astea, însă, numeroasele vițe cățărătoare și ghivecele cu flori strategic plasate erau în stare să mascheze ruina și să facă locul absolut irezistibil.

După ce parcă scuterul și luă o cârjă sprijinită de zid, Peppo mă duse direct în grădină. Acolo, în spate, în umbra casei, soția sa, Pia Maria, ședea pe un scăunel în mijlocul nepoților și al strănepoților, ca o zeiță fără vârstă a recoltei înconjurată de satiri și nimfe, și îi învăța să facă funii împletite din usturoi. A fost nevoie de câteva încercări din partea lui Peppo până să o facă să înțeleagă cine eram și de ce mă adusesese acolo, dar când Pia Maria îndrăzni, în cele din urmă, să-și creadă urechilor, ea își înfipse picioarele în papuci, se ridică ajutată de anturaj și mă cuprinse într-o îmbrățișare plină de lacrimi.

— Giulietta! exclamă ea, mângâindu-mi părul cu venerație. Exact ca mama ta!

Într-o oră, casa și grădina se umplură de lume și de mâncare. Era ca și cum cu toții așteptaseră chiar după colț – cu trufandale locale în mâini –, nerăbdători să aibă un pretext pentru a sărbători. Unii erau rude, alții prieteni și vecini, și cu toții au afirmat că îi cunoscuseră pe părinții mei în urmă cu mai bine de douăzeci de ani și că se întrebaseră ce se întâmplase cu ficele lor gemene. Nimeni nu a spus ceva explicit, dar am avut senzația că atunci, demult, mătușa Rose apăruse din senin și ne revendicase pe mine și pe Janice împotriva dorinței familiei Tolomei –

grație unchiului Jim, mai avea relații la Ministerul de Externe - și că dispăruserăm fără urmă, spre marea supărare a Piei Maria și a lui Peppo, care erau, în definitiv, nașii noștri.

— Dar toate astea țin de domeniul trecutului! zicea întruna Peppo, bătându-mă pe spate, căci acum ești aici și putem, în sfârșit, să stăm de vorbă.

Însă era greu de știut cu ce să încep. Erau atât de multe întrebări care aveau nevoie de un răspuns și trebuiau recuperați atâția ani, plus că trebuia să justific misterioasa absență a surorii mele.

— Era prea ocupată ca să vină și ea, am mințit eu, privind într-o parte. Dar a zis că o să vină să vă viziteze în curând.

Nu era de ajutor nici faptul că doar o mână de oaspeți vorbeau engleza și că fiecare răspuns la fiecare întrebare trebuia mai întâi să fie înțeles și tradus de către altcineva. Totuși, erau cu toții foarte prietenoși și calzi și până și eu, după o vreme, am început să mă relaxez și să mă simt bine. Nu conta prea mult că nu ne puteam înțelege unii cu alții, ceea ce conta erau acele mici zâmbete și înclinările din cap care spuneau mult mai mult decât cuvintele.

La un moment dat, Pia Maria ieși pe terasă cu un album foto și se așeză ca să-mi arate poze de la nunta părinților mei. De cum a deschis albumul, celelalte femei sau strâns grămadă în jurul nostru, nerăbdătoare să se uite și ele și să o ajute să dea paginile.

— Uite! îmi arată Pia Maria o poză mare de nuntă, mama ta poartă rochia pe care am purtat-o eu la nuntă. O, nu-i așa că sunt un cuplu frumos?... Iar aici, ăsta e vărul tău Francesco...

— Stai!

Am încercat să o împiedic să dea pagina, dar în zadar. Ele nu-și dădeau seama că nu mai văzusem niciodată o poză cu tatăl meu și că singura fotografie cu mama pe care o văzusem vreodată era portretul ei oarecum fals de la absolvirea liceului, de pe pianul mătușii

Rose.

Fotografiile Piei Maria mă șocară. Nu atât din cauză că mama era vizibil însărcinată în rochia de mireasă, ci pentru că tata părea să aibă o sută de ani. Evident că nu avea, dar, în comparație cu mama – o absolventă de facultate, o vulpiță frumoasă de pica și care când zâmbea făcea gropițe în obraji –, el arăta precum bătrânul Avraam din *Biblia* mea pentru copii, cu ilustrații. Mi-l închipuisem întotdeauna pe tata ca fiind un bărbat nemaipomenit de chipeș – poate că un pic mai în vârstă, dar în limite rezonabile – care o făcuse pe mama să se îndrăgostească nebunește și o luase cu el în castelu-i fermecat. Adevărul care mă privea acum în față era că semănau cu un caz clasic de căsătorie aranjată și că, oricât de mult aș fi încercat să deslușesc scânteia dintre ei, trebuia să trag concluzia, cu părere de rău, că mama cu siguranță se măritase cu profesorul Tolomei din alt motiv decât sex-appealul lui.

În mod straniu, nici uneia dintre celelalte femei această uniune nu i s-a părut neobișnuită. Din câte puteam să-mi dau seama, comentariul lor vesel – pe de-a-ntregul în italiană – era în primul rând despre rochia mamei, voal și defectele fizice ale fiecărui invitat în parte. Pia Maria traducea când și când câte o frântură, atunci când o considera importantă pentru a-mi înțelege familia. „Cancer la plămâni”, zicea ea, arătându-mi o persoană pe care nu o cunoșteam, sau „infarct”. Despre mama, ca persoană, se spuse foarte puțin și nu exista nicio poză în care ea să privească direct spre aparat.

După fotografiile de nuntă urmau câteva pagini dedicate botezului nostru, dar părinții mei aproape că nu apăreau în ele. Pozele o arătau pe Pia Maria ținând în brațe un bebeluș care ar fi putut să fie oricare dintre noi două – era imposibil să-ți dai seama care, iar Pia Maria nu mai ținea minte – și pe Peppo ținând cu mândrie celălalt bebeluș. Se părea că fuseseră două ceremonii: una într-o biserică și una afară, la soare, lângă cristelnița de la *contrada* Bufniței.

— Aia a fost o zi bună, zise Pia Maria zâmbind cu tristețe. Tu și sora ta ați devenit micuțe *civettini*, micuțe bufnițe. Mare păcat că...

Nu-și termină fraza, ci închise albumul, cu duioșie.

— A trecut atât de multă vreme. Uneori mă întreb dacă timpul chiar vindecă...

A fost întreruptă de o agitație bruscă din interiorul casei și de o voce care o striga cu nerăbdare pe nume. Pia Maria se ridică, neliniștită dintr-odată, și spuse:

— Vino! Asta trebuie să fie Nonna noastră!

Nonna Tolomei locuia cu una dintre nepoatele ei în centrul Sienei, dar fusese chemată la fermă în această după-amiază ca să mă cunoască pe mine. Stătea în hol, aranjându-și nervoasă, cu o mână, dantela neagră, în timp ce cu mâna cealaltă se sprijinea de nepoata ei. Dacă aș fi fost la fel de lipsită de milă precum Janice, aș fi proclamat-o pe loc imaginea perfectă a vrăjitoarei din poveste.

Pia Maria se zori să o salute pe bătrână, care-i dădu voie, bombănind, să o sărute pe ambii obraji și să o însoțească la scaunul preferat din sufragerie. Câteva minute bune, toată lumea s-a străduit s-o facă pe Nonna să se simtă confortabil: s-au adus perne, care au fost așezate și apoi mutate, și din bucătărie a apărut o limonadă specială, care a fost apoi trimisă imediat înapoi și adusă din nou, de data asta cu o felie de lămâie cocoțată pe marginea paharului.

— Nonna e mătușa noastră, îmi șopti Peppo la ureche, sora cea mai mică a tatălui tău. L-a cunoscut foarte bine. Haide, o să te prezint.

Trase de mine să mă ridic în poziție de drepti în fața bătrânei și îi explică situația cu înflăcărare, în italiană, așteptându-se, în mod clar, să zărească pe chipul ei un semn de bucurie.

Însă Nonna refuză să zâmbească. Oricât de mult o îndemnă Peppo - ba chiar a implorat-o - să se bucure cu restul lumii, ea nu putu fi convinsă ca prezența mea să-i facă cea mai mică plăcere. Peppo mă sili chiar să fac un pas înainte, pentru ca ea să-mi poată vedea mai bine fața,

dar ceea ce văzu nu făcu decât să-i ofere un motiv în plus să mă disprețuiască și, înainte ca Peppo să reușească să mă tragă la o parte din imediata ei apropiere, Nonna se aplecă și-mi mârâi nemulțumită, drept în față, ceva ce nu am înțeles.

Pia Maria și Peppo pur și simplu m-au evacuat din sufragerie, cerându-și întruna scuze.

— Îmi pare foarte rău! repeta mereu Peppo, mult prea jenat să mă privească în ochi. Nu pricep ce-a apucat-o! Cred că o ia razna!

— Nu-ți face griji, i-am spus, prea uluită să simt ceva. N-o condamna că nu crede. Totul e foarte nou, chiar și pentru mine.

— Cred că-a sosit timpul să te duc la mormântul lor, zise Peppo.

Cimitirul satului era o chestie somnolentă, foarte diferită de orice alt cimitir pe care-l văzusem până atunci. Întregul loc era un labirint de ziduri de sine stătătoare, fără acoperiș, iar zidurile propriu-zise erau un mozaic de morminte, de sus până jos. Nume, date și fotografii îi identificau pe cei ce sălășluiau în spatele ușilor din marmură albă, iar mici urne din aramă țineau, în numele gazdelor temporar incapacitate, florile aduse de vizitatori.

— Iată...

Peppo se ținea de umărul meu cu o mână, dar asta nu-l împiedică să-mi deschidă, galant, o poartă scârțâitoare de fier, ca să ne apropiem de un mic altar aflat mai la o parte.

— Acesta este vechiul cavou Tolomei, datează de mai multe sute de ani. Când s-a construit cimitirul ăsta nou, au avut grijă să-l... cum se zice... să-l încorporeze.

— E... frumos.

Am pășit cu respect în micuța încăpere, privind în jur la multele plăci din marmură și la buchetul de flori proaspete care stătea pe altar. O lumânare mică ardea potolit într-un vas din sticlă roșie, care-mi păru vag cunoscut, indicând grija pe care o purtau cavoului membrii

familiei Tolomei. Am simțit subit o împunsătură de vinovăție că mă aflu acolo singură, fără Janice, dar am alungat-o repede. Dacă ar fi fost și ea acolo, mai mult ca sigur că ar fi stricat momentul cu vreo remarcă enervantă despre vasul banal din sticlă sau despre numele foarte vechi de pe pereți.

— Aici e tatăl tău, îmi arată Peppo, iar mama ta este chiar lângă el.

Făcu o pauză, ca să mediteze la o amintire îndepărtată.

— Era foarte tânără. Credeam că va trăi mult după ce eu voi fi murit.

M-am uitat la cele două plăci de marmură, care reprezentau tot ce mai rămăsese din părinții mei. profesorul Patrizio Scipione Tolomei și Diane Lloyd Tolomei. Datele confirmau că, într-adevăr, tata avea optzeci și trei de ani atunci când ne născuserăm eu și Janice, pe când mama nu avea mai mult de douăzeci și doi. Știam însă că nu trebuia să-mi manifest nedumerirea cu privire la această chestiune, nu încă. Dacă nu mă înșelam, Peppo însuși cocheta de ceva vreme cu vârsta de optzeci de ani și probabil că nu i-ar fi plăcut să-i aducă cineva aminte că, în general, bărbații de seama lui erau considerați - cel puțin de către fătucile ca mine - ca fiind cu mult trecuți de vârsta la care să practice ca sport căsătoria cu femei mult mai tinere decât ei.

— Felul în care au murit a fost o mare tragedie, continuă Peppo, din fericire neștiind ce gândeam eu. Ca și faptul că toată munca lui Patrizio s-a pierdut în incendiu. Avea o fermă minunată în Malemarena - a dispărut în întregime. După înmormântare, mama ta a cumpărat o căsuță în Buonconvento și a trăit acolo singură cu gemenele - cu tine și cu sora ta -, dar nu a mai fost niciodată aceeași. Venea să pună flori pe mormântul lui în fiecare duminică, dar...

Făcu o pauză ca să-și scoată batista din buzunar.

— ...dar nu a mai fost niciodată fericită.

— Stai puțin... m-am holbat eu încă o dată la datele

de pe mormintele părinților mei, tata a murit înaintea mamei? întotdeauna am crezut că au murit împreună, într-un accident de mașină.

Însă, chiar în timp ce vorbeam, mi-am dat seama că datele confirmau noul adevăr: tata murise cu doi ani înaintea mamei.

— Ce incendiu? am întrebat.

— Cineva... Nu, n-ar trebui să spun asta... se încruntă Peppo, nemulțumit de el însuși. A fost un incendiu, un incendiu groaznic. Ferma tatălui tău s-a făcut scrum. Mama ta a avut noroc, era la Siena, la cumpărături, cu voi, fetele. A fost o mare, mare tragedie. Aș fi zis că Dumnezeu și-a ținut mâna deasupra capului ei, dar apoi, doi ani mai târziu...

— Accidentul de mașină, am murmurat eu.

— Păi... scurmă Peppo în pământ cu vârful pantofului, nu știu adevărul. Nimeni nu știe adevărul. Dar să-ți spun ceva... mă privi el, în sfârșit, în ochi, întotdeauna am bănuțit că familia Salimbeni a avut de-a face cu asta.

N-am știut ce să răspund la asta. Mi-am închipuit-o pe Eva Maria și valiza cu rochiile ei, care se afla în camera mea de hotel. Fusesse atât de dornică să ne împrietenim...

— Era un tânăr, Luciano Salimbeni, continuă Peppo. Făcea numai necazuri. Au existat niște zvonuri. Nu vreau să...

Peppo se uită la mine cu îngrijorare.

— Incendiul, incendiul care l-a ucis pe tatăl tău, se zice că nu a fost un accident. Se zice că cineva a vrut să-l omoare și să distrugă munca lui de cercetare. A fost groaznic. O casă atât de frumoasă... Dar știi, eu cred că mama ta a salvat ceva din casă. Ceva important. Documente. Îi era frică să discute despre asta, dar după incendiu a început să pună întrebări ciudate despre... anumite lucruri.

— Ce fel de lucruri?

— Tot felul de lucruri. Nu știam răspunsurile. Mă întreba de familia Salimbeni. Despre tunelele secrete. Voia să găsească un mormânt. Era ceva legat de Molimă.

— De... ciurma bubonică?

— Da, de cea mare, din 1348.

Peppo își dresese glasul, deloc în largul său cu privire la acest subiect.

— Vezi tu, mama ta credea că există un vechi blestem care bântuie încă familiile Tolomei și Salimbeni. Și încerca să descopere cum să-i pună capăt. Era obsedată de ideea asta. Voiam s-o cred, dar...

Se trase de gulerul scurt, de parcă i-ar fi fost dintr-odată cald.

— Era foarte hotărâtă. Era convinsă că suntem blestemați cu toții. Moarte. Distrugere. Accidente. Un blestem asupra ambelor familii.

Suspină adânc, retrăind durerea din trecut.

— Îl cita mereu pe Shakespeare. Lua asta foarte în serios... Romeo și Julieta. Credea că se întâmplase chiar aici, la Siena. Avea o teorie... scutură Peppo din cap, în semn că nu era de luat în considerare. Era obsedată de ea. Nu știu. Eu nu sunt profesor. Tot ce știu e că a existat un bărbat, Luciano Salimbeni, care voia să descopere o comoară...

Nu m-am putut abține, a trebuit să întreb:

— Ce fel de comoară?

— Cine știe? ridică Peppo brațele în sus. Tatăl tău își petrecea tot timpul cercetând vechi legende. Vorbea mereu de comori pierdute. Însă mama ta mi-a povestit odată despre ceva - o, cum i-a zis ea? - cred că a numit-o „Ochii Julietei”. Nu știu la ce se referea, dar cred că era ceva foarte valoros și cred că după asta umbla Luciano Salimbeni.

Muream de nerăbdare să știu mai multe, dar de-acum Peppo părea foarte abătut, aproape bolnav, se clătină și mă apucă de braț, ca să-și țină echilibrul.

— Dacă aș fi în locul tău, continuă el, aș fi foarte, foarte atent. Și n-aș avea încredere în nimeni care poartă numele de Salimbeni.

Văzându-mi expresia, se încruntă.

— Crezi că exagerez? Iată-ne aici, lângă mormântul

unei tinere femei care a murit înainte de vreme. E mama ta. Cine sunt eu să-ți spun cine i-a făcut asta și de ce?

Strânsoarea lui deveni mai puternică.

— Tatăl tău e mort. Cu toții sunt morți. Asta e tot ce știu. Însă bătrâna mea inimă Tolomei îmi spune că trebuie să ai grijă.

La liceu, eu și Janice ne oferiserăm să jucăm în piesa anuală, care s-a întâmplat să fie *Romeo și Julieta*. După selecție, Janice a fost distribuită în rolul Julietei, pe când rolul meu era să fiu copacul din livada familiei Capulet. Desigur, ea își petrecea mai mult timp făcându-și unghiile decât memorându-și replicile și la repetiții, ori de câte ori jucam scena balconului, eu eram aceea care-i sufla primul cuvânt din replici, căci la urma urmei eram poziționată foarte convenabil pe scenă, cu brațele pe post de crengi.

În seara premierei, însă, ea a fost foarte nesuferită cu mine – când eram la machiaj, a râs întruna de fața mea maro și trăgea de frunzele din părul meu, în timp ce pe ea o dichiseau cu cosițe blonde și obraji trandafirii – și atunci când se ajunsese la scena balconului nu aveam deloc chef s-o acopăr. De fapt, am făcut exact pe dos. Când Romeo a zis „Pe ce să jur?”, eu am suflat „Zi doar două vorbe!”. Și Janice a spus imediat „Două vorbe, iubite Romeo, și-acum noapte bună!”, ceea ce îl încurcă foarte tare pe Romeo și scena se sfârși astfel în confuzie.

Mai târziu, pe când stăteam nemișcată, pe post de candelabru, în odaia Julietei, am făcut-o pe Janice să se trezească lângă Romeo și să spună pe nerăsuflăte „grăbește-te, așadar, pleacă de-aici, dispari!”, ceea ce nu a contribuit la crearea unei stări potrivite pentru restul scenei lor de tandrețe. Nici nu mai e nevoie s-o spun, Janice a fost atât de furioasă, că m-a alergat pe urmă prin toată școala, jurând că o să-mi radă sprâncenele. La început a fost amuzant, dar când, în cele din urmă, s-a încuiat în baia de la școală și a plâns o oră, până și mie mi-a pierit cheful de râs.

Târziu după miezul nopții, pe când stăteam cu

mătușa Rose în camera de zi, temându-mă să merg la culcare și să mă las în voia somnului și a lamei lui Janice, Umberto a venit cu câte un pahar de *vin santo*⁸ pentru fiecare. N-a spus nimic, doar ne-a întins paharele, și nici mătușa Rose n-a pomenit că aveam doar șaptesprezece ani.

— Îți place piesa aia? a zis ea în schimb, referindu-se la *Romeo și Julieta*. O știi pe dinafară.

— De fapt, nu-mi place foarte mult, am mărturisit eu, ridicând din umeri și sorbind din băutură. Doar că e... acolo, închisă în mintea mea.

Mătușa Rose a dat din cap, savurând paharul cu *vinsanto*.

— Și mama ta era la fel. O știa pe dinafară. Era o... obsesie. Un blestem.

Mi-am ținut răsuflarea, nedorind să pătrund atunci în amintirile ei. Am așteptat încă un crâmpei despre mama, dar el nu s-a mai ivit. Mătușa Rose doar a ridicat privirea, încruntându-se, pentru a-și drege vocea și a mai lua o gură de *vinsanto*. Și asta a fost tot. Acela a fost unul dintre puținele lucruri pe care mi le-a povestit vreodată despre mama fără a fi împinsă de la spate, iar eu nu i l-am spus niciodată lui Janice. Obsesia noastră comună pentru piesa lui Shakespeare era micul meu secret împărtășit cu mama și cu nimeni altcineva, la fel cum nu am spus niciodată cuiva despre temerea mea crescândă că, deoarece mama murise la douăzeci și cinci de ani, și eu aveam să mor la fel.

Imediat ce Peppo m-a lăsat în fața hotelului Chiusarelli, m-am dus glonț la cel mai apropiat internet café și am căutat pe Google „Luciano Salimbeni”. Însă a fost nevoie de mai multe acrobații verbale ca să dau de o combinație care nu mi-a oferit nimic folositor. De-abia după cel puțin jumătate de oră și multe, foarte multe frustrări cauzate de limba italiană, am fost aproape sigură de următoarele concluzii:

⁸ Vin specific regiunii Toscana.

Unu: Luciano Salimbeni era mort.

Doi: Luciano Salimbeni fusese un tip rău, poate chiar un criminal în masă.

Trei: Luciano și Eva Maria Salimbeni erau oarecum înrudiți.

Patru: Existase ceva necurat în legătură cu accidentul de mașină în urma căruia murise mama, iar Luciano Salimbeni fusese căutat pentru anchetă.

Am printat toate paginile, ca să le pot reciti mai târziu, în compania dicționarului. Această căutare avusese ca rezultat doar cu puțin mai mult decât îmi spusese deja Peppo Tolomei în acea după-amiază, dar măcar acum știam că mai vârstnicul meu văr nu inventase nimic. Chiar existase un Luciano Salimbeni periculos, cutreierând în voie prin Siena, în urmă cu douăzeci și ceva de ani.

Însă vestea bună era că murise. Cu alte cuvinte, în mod sigur nu putea să fie el frumusețul în trening care – poate că da, poate că nu – se ținuse după mine în ziua precedentă, după ce plecasem de la banca din Palazzo Thlomei având la mine cutia mamei.

Îmi veni în minte să dau o căutare și pentru „Ochii Julietei”. Deloc surprinzător, niciunul dintre rezultatele căutării nu avea de-a face cu comori legendare. Aproape toate erau discuții semisavante despre semnificația *ochilor* în piesa *Romeo și Julieta* de Shakespeare și am citit silitoare câteva pasaje din piesă, încercând să identific vreun mesaj secret. Unul dintre ele zicea:

*Sfloasa mea iubire,
Primejdia e-n ochii tăi frumoși,
Sunt pentru mine mai primejdioși
Ca douăzeci din săbiile lor.* (II.II 71-72)⁹

Ei bine, mi-am spus, dacă acest diavol de Luciano Salimbeni chiar mi-a ucis mama din pricina unei comori numite „Ochii Julietei”, atunci afirmația lui Romeo era adevărată; indiferent de natura acelor *ochi* misterioși, ei

⁹ *Romeo și Julieta*, actul al II-lea, scena a II-a.

erau virtualmente mai periculoși decât armele, cât se poate de simplu. În schimb, al doilea pasaj era nițel mai complex decât replicile pe care le-ai alege în mod obișnuit:

*Pe sfânta boltă-acum au strălucit
Doi aștri care i-au cerșit privirea
Și-i urmăresc, sub boltă, strălucirea.
Ce-ar fi de-ar fi în ceruri ochii ei.
Iar aștrii, cu cereștile scânteii,
În mintea ei culcușul și l-ar face? (II.II 15-18)¹⁰*

Am cugetat la versuri tot drumul, pe când mergeam pe Via del Paradiso. În mod evident, Romeo încerca să-i facă un compliment Julietei, spunându-i că ochii ei erau ca niște stele strălucitoare, dar cu siguranță avea o manieră ciudată de a reda asta în cuvinte. După părerea mea, nu era prea rafinat să curtezi o fată imaginându-ți cum ar arăta dacă ar avea ochii scoși.

Dar hei, poezia era o bine-venită distragere a atenției de la celelalte fapte groaznice pe care tocmai le aflasem. Părinții mei muriseră într-un mod teribil, separat, poate chiar de mâna unui criminal. De la acele evenimente, însă, trecuseră două decenii. Întrebarea cea mai presantă era: avusese dreptate Peppo Tolomei să mă prevină? Eram și eu în pericol? Bănuiam că aș fi putut să evit pericolul dacă mergeam înapoi acasă, în Virginia. Dar dacă exista într-adevăr o comoară? Dacă undeva în cutia mamei exista un indiciu pentru găsirea „Ochilor Julietei”? Indiferent ce or fi fost aceștia.

Pierdută în presupuneri, am ajuns plimbându-mă agale într-o grădină izolată cu arcade dincolo de Piazza San Domenico. Era de-acum pe înserat și am rămas preț de o clipă sub porticul unei logii, în bătaia ultimelor raze de soare, în timp ce umbrele serii mi se târau încet pe picioare în sus. Deocamdată nu-mi venea să mă întorc la hotel, acolo unde mă aștepta jurnalul Maestrului Ambrogio, ca să mă poarte iar, de-a lungul unei nopți de

¹⁰ *Romeo și Julieta*, actul al II-lea, scena a II-a.

nesomn, în anul 1340.

Pe când stăteam acolo, sfidând amurgul, cu gândurile dând târcoale părinților mei, l-am zărit pentru prima oară...

Maestrul.

Pășea printre umbrele de vizavi de logie, cărând un șevalet și alte câteva obiecte care-i tot alunecau din mână, silindu-l să se oprească și să redistribuie greutatea. La început, doar m-am holbat la el. Era imposibil să nu faci asta. Nu semăna cu niciun alt italian pe care-l cunoscusem. Așa cum era îmbrăcat, într-un cardigan lălău, cu sandale neîncheiate și cu părul lung, cărunt, semăna cu un călător în timp, venit de pe vremea Woodstockului să se preumblе șovăielnic într-o lume cucerită de top-modele.

Nu mă văzu de prima dată și, atunci când l-am ajuns din urmă și i-am dat o pensulă care-i scăpase pe jos, a tresărit speriat, așa cum faci atunci când te plimbi printr-o casă bântuită.

— Scuzați-mă, i-am zis, v-a căzut asta.

Se uită la pensulă ca și cum nu ar fi recunoscut-o, iar atunci când în cele din urmă o luă, o ținu cu stînghereală, de parcă n-ar fi știut deloc la ce folosea obiectul acela. Apoi mă privi, la fel de perplex, și îmi spuse:

— Te cunosc?

Înainte să-i pot răspunde, pe chip îi apărură un surâs și exclamă:

— Sigur că da! Mi-aduc aminte de tine. Ești... O! Reamintește-mi... cine ești?

— Giulietta. Tolomei. Dar nu cred că...

— Și-și-șă! Sigur că da! Pe unde-ai fost?

— Tocmai am sosit...

El se încruntă la propria-i prostie.

— Bineînțeles că abia ai sosit! Nu mă lua în seamă. Abia ai sosit. Și iată-te. Giulietta Tolomei. Mai frumoasă ca niciodată.

Zâmbi și scutură din cap:

— Niciodată nu am priceput chestia asta - timpul.

— Păi... sunteți bine? am făcut eu, oarecum

tulburată.

— Eu? O, da, mulțumesc! Dar... trebuie să vii să mă vezi. Vreau să-ți arăt ceva. Știi unde e atelierul meu? Pe Via di Santa Caterina. La ușa albastră. Nu trebuie să ciocănești, intră direct.

De-abia atunci mi-a trecut prin cap că mă luase drept o turistă și voia să-mi vândă niște suvenir. *Da, cum să nu, o să intru direct*, mi-am zis în gând.

Când, mai târziu în acea seară, l-am sunat pe Umberto, s-a arătat foarte tulburat de noile mele descoperiri cu privire la moartea părinților mei.

— Dar ești sigură? Ești sigură că e adevărat? mă tot întreba el.

I-am spus că da. Nu numai că toate indicau faptul că în urmă cu douăzeci de ani se puseseră în mișcare niște forțe întunecate, dar, din câte puteam să-mi dau seama, s-ar fi putut ca acele forțe să persiste încă. De ce altceva m-ar fi urmărit cineva în ziua precedentă?

— Ești sigură că te urmărea? a obiectat Umberto. Poate că...

— Umberto, l-am întrerupt eu, tipul purta un trening.

Amândoi știam că, în universul lui Umberto, doar un răufăcător negru la inimă ar fi mers îmbrăcat sport pe o stradă la modă.

— Păi, poate că voia doar să te jefuiască. Te-a văzut ieșind de la bancă și și-a închipuit că ai scos bani...

— Mda, poate. Chiar nu văd de ce ar fura cineva cutia asta. Nu reușesc să găsesc în ea nimic care să aibă legătură cu „Ochii Julietei”.

— „Ochii Julietei”?

— Da, așa a zis Peppo, am oftat eu, aruncându-mă în vârful patului. Se pare că asta e comoara. Dar dacă vrei părerea mea, eu cred că nu-i decât o mare păcăleală. Cred că mama și mătușa Rose stau acolo sus în Rai și trag acum o porție bună de răs. Ei, și tu ce mai faci?

Am mai vorbit vreo cinci minute și de-abia atunci am descoperit că Umberto nu mai era acasă la mătușa Rose, ci

la un hotel din New York, în căutarea unei slujbe, indiferent ce o fi însemnat asta. Mi-era greu să mi-l imaginez servind la mese în Manhattan, răzuind parmezan peste paste altele. Probabil că-mi împărtășea sentimentele, căci glasul lui părea obosit și demoralizat și tare aș mai fi vrut să-i pot spune că mă aflu pe urmele unei averi însemnate. Însă amândoi știam că, în ciuda redobândirii cutiei mamei, nu-mi dădeam seama de unde să încep.

II.III

*Cum ți-a supt moartea mierea răsuflării!
Dar ți-a rămas, în ciuda îngropării,
Divina frumusețe-ntipărită
Pe chipul tău.¹¹*

Siena, 1340 d.Hr.

Lovitura mortală nu mai veni.

În schimb, fratele Lorenzo - încă în genunchi, rugându-se înaintea tâlharului - auzi un geamăt cumplit, urmat de o zguduitură care clătină toată căruța, și zgomotul unui corp care căzu la pământ. Iar apoi... liniște. O privire scurtă îi confirmă că, într-adevăr, cel care intenționa să-l ucidă nu mai stătea aplecat amenințător asupra-i, cu sabia scoasă, și fratele Lorenzo se întinse neliniștit, ca să vadă unde dispăruse atât de brusc tâlharul.

Iată-l pe omul cel rău zăcând lat, zdrobit și însângerat pe malul șanțului. Acum, în lumina apusului, umbra lui era singurul lucru formidabil la el; de fapt, fratele Lorenzo de-abia putu să-l recunoască pe cel care, cu foarte puțin înainte, fusese fudula căpetenie a bandei de tâlhari la drumul mare. Cât de fragil și uman părea, așa cum zăcea acolo, cu vârful unui pumnal ieșindu-i din inimă și cu sângele picurându-i din gura demonică, scurgându-se în urechea care auzise multe rugăminți spuse printre suspine, dar care nu se lăsase înduplecată nici măcar de una singură.

— Maică Precistă! își ridică fratele Lorenzo spre cer mâinile împreunate. Mulțumescu-ți Ție, Sfântă Fecioară, că l-ai salvat pe umilul tău rob!

— Cu plăcere, sfinția ta, dar nu sunt fecioară.

Auzind vocea fantomatică și dându-și seama că posesorul ei era foarte aproape și că arăta cumplit la înfățișare, cu coiful său cu pene, platoșă și lance în mână, fratele Lorenzo sări ca ars în picioare, cu o vigoare

¹¹ *Romeo și Julieta*, actul al V-lea, scena a III-a.

temătoare.

— Nobile Arhanghel Mihail! ți-pă el, deopotrivă exaltat și îngrozit, mi-ai salvat viața! Omul ăla de colo, ticălosul ăla netrebnic, era pe cale să mă omoare!

Arhanghelul Mihail își ridică viziera de la coif, dezvăluind un chip tânăr.

— Da, zise el, acum cu glas omenesc, mi-am dat și eu seama de atâta lucru. Însă trebuie să adaug că, spre dezamăgirea ta, nici sfânt nu sunt.

— Indiferent ce-oi fi, nobile cavaler, exclamă fratele Lorenzo, apariția ta este cu adevărat un miracol și sunt sigur că Sfânta Fecioară va răsplăti în ceruri lovitura ta bine țintită!

— Îți mulțumesc, sfinția ta, răspunse cavalerul, cu ochii plini de voieșie, dar când o să vorbești cu ea data viitoare, poate-i spui că m-aș mulțumi, cu dragă inimă, cu o răsplată aici, pe pământ. Poate un alt cal? Căci cu ăsta o să ies sigur ultimul la *Palio*, de-o să mă aleg cu porcul ca premiu.

Fratele Lorenzo clipi o dată, poate de două ori, când începu să-și dea seama că salvatorul său grăise adevărul. Chiar nu era un sfânt. Și, judecând după felul în care vorbise tânărul despre Fecioara Maria – cu o familiaritate impertinentă –, cu siguranță nu era niciun om pios.

Nu încăpea nicio îndoială cu privire la scârțâitul înăbușit al capacului de la sicriu, vădind că ocupanta sa încearcă să arunce pe furiș o privire la frivolul ei salvator, și fratele Lorenzo se așeză repejor pe el ca să-l țină închis, căci instinctul îi spunea că avea în față doi tineri care nu trebuiau să se cunoască niciodată.

— Hm, făcu el, hotărât să fie politicos, pe unde are loc bătălia ta, nobile cavaler? Sau ai plecat să aperi Pământul Sfânt?

Celuilalt păru că nu-i venea a crede:

— De unde ești, călugăr caraghios? De bună seamă un om care e în relații atât de bune cu Dumnezeu știe că vremea cruciadelor a trecut.

Își ridică brațul în sus, în direcția Sienei.

— Dealurile alea, turnurile alea... acesta mi-e Pământul Sfânt.

— Atunci sunt foarte bucuros că n-am venit aici cu intenții rele! zise fratele Lorenzo în grabă.

Cavalerul nu era convins. Mijindu-și ochii, întrebă:

— Pot să întreb ce treburi ai la Siena, sfinția ta? Și ce duci în sicriul ăla?

— Nimic!

— Nimic?

Celălalt aruncă o privire la leșul de pe jos.

— Nu prea le stă în fire Salimbenilor să-și verse sângele pentru nimic. De bună seamă ai la tine ceva de preț?

— Ba deloc! stăruie fratele Lorenzo, încă prea zguduit ca să se încreadă în alt străin cu meșteșug în arta de-a ucide. În acest sicriu odihnește unul dintre sărmanii mei frați, desfigurat grotesc acum trei zile în urma căzăturii din clopotnița noastră unde șuieră vântul. Trebuie să-l duc lui Messer... hmm... ăăă... familiei lui din Siena, chiar în astă-seară.

Spre marea ușurare a fratelui Lorenzo, expresia de pe chipul celui alt se schimbă acum de la ostilitate crescândă la silă scârbită și nu mai întrebă nimic legat de sicriu. În schimb, își întoarse capul și privi cu nerăbdare pe drum. Urmărindu-i privirea, fratele Lorenzo nu zări decât soarele care apunea - o minge imensă de foc, înecându-se într-o mare de sânge, gândi el - și își reaminti că grație acestui tânăr, păgân sau nu, era în stare să se bucure de această priveliște și, cu voia Domnului, de multe altele asemenea.

— Verișorilor! zbieră salvatorul lui, întrecerea noastră a fost întârziată de acest călugăr ghinionist!

De-abia acum îi văzu fratele Lorenzo pe cei cinci călăreți care veneau drept dinspre soare și, pe măsură ce se apropiau, începu să-și dea seama că avea de-a face cu o mână de tineri de viță nobilă care erau ocupați cu un soi de sport. Niciunul nu purta armură, dar cel mai tânăr dintre ei ținea o clepsidră mare. Când băiatul dădu cu

ochii de leșul din șanț, instrumentul îi alunecă printre degete și căzu la pământ, spărgându-se în două.

— Iată un semn rău pentru întrecerea noastră, Mercurio, îi spuse cavalerul băiatului, însă poate că preacuviosul nostru prieten îl poate înlătura cu o rugăciune, două. Ce zici, sfinția ta, ai o binecuvântare pentru calul meu?

Fratele Lorenzo se uită mânios la salvatorul său, crezându-se luat peste picior, dar celălalt părea cât se poate de sincer, stând proțăpit în fața lui, călare, la fel de confortabil pe cal cum ar sta cineva în jilțul de acasă. Văzând sprâncenele încruntate ale călugărului, însă, tânărul zâmbi și zise:

— O, lasă. Oricum nicio binecuvântare nu i-ar fi de folos mârtoagei ăsteia. Dar ia spune-mi, înainte de a ne despărți, dacă am salvat un prieten sau un dușman.

— Nobile domn!

Uimit că, pentru o clipă, fusese ispitit să gândească rău despre omul pe care Dumnezeu îl trimisese spre a-i salva viața, fratele Lorenzo sări în picioare și își duse mâinile încleștate la inimă.

— Îți datorez viața! Cum aș putea fi altceva decât supusul tău credincios pentru totdeauna?

— Frumoase vorbe! Însă încotro se îndreaptă loialitatea ta?

— Loialitatea mea?

Fratele Lorenzo se uită de la unul la altul, cerșind un indiciu.

— Da, îl îmboldi băiatul care scăpase clepsidra pe jos, cine este eroul tău la *Palio*?

Șase perechi de ochi se uitau mijiți la fratele Lorenzo pe când acesta se chinuia să dea un răspuns, cu privirea trecând în grabă de la ciocul aurit de pe coiful cu panaș al cavalerului la aripile negre de pe flamura legată de lancea sa și apoi la vulturul uriaș de pe platoșă.

— Păi bineînțeles că eroul meu este... vulturul? zise repede fratele Lorenzo. Da! Mărețul vultur... regele cerului!

Spre ușurarea sa, răspunsul i-a fost întâmpinat cu urale.

— Atunci ești cu adevărat un prieten! conchise cavalerul, și sunt bucuros că l-am omorât pe el și nu pe tine. Vino, te vom duce în oraș. Pe Poarta Camolli a nu au voie să intre căruțe după apusul soarelui, așa că trebuie să ne grăbim.

— Bunătatea ta mă copleșește, zise fratele Lorenzo. Te implor să-mi spui numele tău, ca să te pot pomeni mereu în toate rugăciunile mele, de-acum încolo.

Capul cu coif se lăsă scurt în jos, cordial:

— Eu sunt Vulturul. Oamenii îmi zic Romeo Marescotti.

— Marescotti este nobilul tău nume?

— Numele trăiește și moare, Vulturul trăiește veșnic.

— Numai Cerul poate acorda viață veșnică, zise fratele Lorenzo, a cărui recunoștință se văzu eclipsată pentru o clipă de limba-i prea ascuțită.

Cavalerul zâmbi radios:

— Atunci, cu siguranță, Vulturul este pasărea preferată a Fecioarei! răspunse el, mai mult pentru amuzamentul tovarășilor săi.

Până când Romeo și verii lui îl duseră în sfârșit pe călugăr și căruța sa la destinația spusă de acesta din Siena, amurgul se transformase în întuneric și asupra lumii pogorâse o liniște precaută. Ușile și obloanele erau de-acum închise, zăvorâte în fața demonilor care ies noaptea și, de n-ar fi fost luna și torța câte unui trecător ocazional, fratele Lorenzo și-ar fi pierdut de mult simțul orientării prin labirintul de străzi în pantă.

Când Romeo îl întrebase la cine a venit în vizită, călugărul mințise. Nu-i era străină vrajba sângeroasă dintre familiile Tolomei și Salimbeni și știa că s-ar fi putut ca, într-o tovărășie nepotrivită, să-i fie fatală recunoașterea faptului că venise la Siena să-l vadă pe marele Messer Tolomei. Cu toată dorința lor de a-i veni în ajutor, nu putea ști cum ar fi reacționat Romeo și verii săi, și nici ce povești obscene le-ar fi înșirat ei prietenilor și familiei dacă ar fi

aflat adevărul. Așa că, în loc de adevăr, călugărul le spusese că destinația sa era atelierul maestrului Ambrogio Lorenzetti, deoarece acesta era singurul nume care-i venise în minte în legătură cu Siena.

Ambrogio Lorenzetti era pictor, un adevărat *maestro*, cunoscut pretutindeni pentru frescele și portretele sale. Fratele Lorenzo nu-l cunoscuse personal, dar își amintea că-i spusese cineva că acest om faimos trăia la Siena. Prima dată când îi pomeni numele în fața lui Romeo, avu mari emoții, însă când tânărul nu-l contrazise, îndrăzni să presupună că, menționându-l pe artist, făcuse o alegere înțeleaptă.

— Ei bine, zise Romeo, oprind calul în mijlocul străzii înguste, am ajuns. E la ușa albastră.

Fratele Lorenzo privi în jur, uimit că renumitul pictor nu locuia într-un cartier mai acătării. Strada era plină de gunoaie și mizerii, iar din pragul ușilor și din colțurile întunecate se uitau la ei pisici costelive.

— Vă mulțumesc pentru marele vostru ajutor, nobili cavaleri, zise el, coborând din căruță. Cerul vă va răsplăti pe toți așa cum se cuvine.

— Dă-te la o parte, sfinția ta, spuse Romeo descălecând, și lasă-ne să-ți cărăm înăuntru sicriul ăla.

— Nu! Nu vă atingeți de el!

Fratele Lorenzo încercă să se așeze între Romeo și sicriu.

— Te implor! M-ați ajutat deja îndeajuns!

— Prostii! făcu Romeo și mai că-l împinse la o parte pe călugăr. Cum ai de gând să intri în casă fără ajutorul nostru?

— Nu șt... Dumnezeu îmi va arăta o cale! Maestrul o să mă ajute...

— Pictorii au minte, nu mușchi. Uite...

De data asta, Romeo chiar îl dădu la o parte pe celălalt, dar o făcu blând, conștient că avea de-a face cu un adversar mai slab.

Singurul care nu era conștient de slăbiciunea sa era fratele Lorenzo.

— NU! exclamă el, căznindu-se să se impună ca singur proteguitor al sicriului. Te implor... îți poruncesc...!

— Tu îmi poruncești mie?

Romeo părea amuzat.

— Astfel de vorbe nu fac decât să-mi stârnească și mai mult curiozitatea. Tocmai ți-am salvat viața, sfinția ta. De ce nu-mi poți înghiți amabilitatea acum?

De partea cealaltă a ușii, în atelierul Maestrului Ambrogio, pictorul era ocupat cu ceea ce făcea întotdeauna la ceasul acesta din zi: să amestece și să încerce culori. Noaptea aparținea curajosului, nebunului și artistului, adesea unul și același, și era o vreme binecuvântată pentru a lucra, căci toți clienții săi erau acum acasă, mâncând și dormind, așa cum fac muritorii, și nu aveau să vină să-i bată în ușă până la răsăritul soarelui.

Adâncit cu bucurie în munca sa, Maestrul Ambrogio nu auzi zarva din stradă până când Dante nu începu să mârâie. Fără a pune jos mojarul, pictorul se apropie de ușă și încercă să-și dea seama de gravitatea celei care - după cum se părea - avea loc chiar la el în prag. Îi aducea în minte marea moarte a lui Iulius Cezar, înjunghiat de un grup de senatori romani, și care a murit foarte artistic, stacojiu pe marmură, armonios încadrat de coloane. De și-ar fi găsit sfârșitul așa vreun sienez de seamă, permițându-i Maestrului să se delecteze cu scena înfățișând-o într-o frescă pe un zid din oraș...

Chiar atunci, cineva bătu puternic în ușă și Dante începu să latre.

— Sssttt! făcu Ambrogio către câine. Te sfătuiesc să te ascunzi, în caz că e încornoratul care încearcă să intre. Eu îl cunosc mult mai bine decât tine.

De îndată ce deschise ușa, un vârtej de glasuri agitate năvăli înăuntru, potopindu-l pe Maestru cu harța lor năprasnică - ceva în legătură cu un anume sicriu care trebuia cărat înăuntru.

— Spune-le, bunul meu frate întru Hristos! îl îndemnă un călugăr cu răsuflarea tăiată, spune-le că vom face asta singuri!

- Ce anume? vru să știe Maestrul Ambrogio.
- Sicriul! răspunse altcineva. Cu clopotarul mort!

Uite!

— Cred că ați greșit casă, zise Maestrul Ambrogio, eu nu am comandat așa ceva.

— Te implor să ne lași înăuntru, se rugă călugărul. O să-ți explic totul.

Nu mai avea nimic altceva de făcut decât să se dea la o parte, așa că Maestrul Ambrogio deschise larg ușa, ca să-i lase pe tineri să aducă sicriul înăuntru și să-l pună în mijlocul camerei. N-a fost deloc surprins să vadă că tânărul Romeo Marescotti și verii lui puneau la cale - din nou - ceva, poate chiar o crimă; ceea ce-l nedumerea pe Maestru era prezența călugărului care-și frângea mâinile.

— Asta-i cel mai ușor sicriu pe care l-am cărat vreodată, zise unul dintre tovarășii lui Romeo. Clopotarul tău trebuie să fi fost un om foarte firav, frate Lorenzo. Asigură-te că data viitoare alegeți unul gras, ca să se țină mai bine pe picioare în turla aia a voastră bătută de vânturi.

— Așa vom face! exclamă fratele Lorenzo cu o nerăbdare deloc politicoasă. Și acum vă mulțumesc, domnilor, pentru toate serviciile făcute. Îți mulțumesc, Messer Romeo, pentru că ne-ai salvat viața - pentru că mi-ai salvat viața! Uite... scoase el o monedă îndoită de undeva de sub sutană, un centesimo pentru osteneală!

Moneda stătu ridicată în aer un răstimp, fără a fi luată. În cele din urmă, fratele Lorenzo o îndesă la loc sub sutană, cu urechile roșii precum tăciunii în urma unei pale neașteptate de aer.

— Tot ce-ți cer, zise Romeo, mai mult ca să-l tachineze, este să ne arăți ce-i în sicriul ăla. Căci nu e un călugăr, slab ori gras, de asta sunt încredințat.

— Nu!

Neliniștea fratelui Lorenzo se transformă în panică.

— Nu pot îngădui asta! Martoră mi-e Fecioara Maria, sicriul trebuie să rămână închis sau asupra noastră se va abate o mare nenorocire!

Maestrului Ambrogio îi trecu deodată prin minte că nu se mai aplecase niciodată înainte asupra trăsăturilor unei păsări. O vrăbiuță care a căzut din cuib, cu penele ciufulite și cu ochisorii ca niște mărgele, înspăimântați... exact așa arăta acest călugăr care stătea acolo, încolțit de cei mai cunoscuți cotoi din Siena.

— Haide, sfinția ta, a spus Romeo, doar ți-am salvat viața în seara asta. Nu ți-am câștigat încrederea până acum?

— Mă tem, îi spuse călugărului Maestrul Ambrogio, că va trebui să-ți duci la îndeplinire amenințarea și să lași să se pogoare nenorocirea asupra noastră, a tuturor. Onoarea o cere.

Fratele Lorenzo oftă cu zgomot.

— Prea bine, atunci! O să deschid sicriul. Însă dați-mi voie ca mai întâi să vă explic...

Pentru o clipă, ochii săi se plimbară cu repeziciune de colo până colo, în căutare de inspirație, apoi dădu din cap și continuă:

— Aveți dreptate, nu e niciun călugăr în sicriu. Însă e cineva la fel de sfânt. E singura fică a generosului meu stăpân și a murit, în chip tragic, acum două zile. El m-a trimis aici cu trupul neînsuflețit să te implor, Maestre, să-i prinzi trăsăturile într-un tablou înainte de a se pierde pentru totdeauna.

— Acum două zile? se îngrozi Maestrul Ambrogio, acum cu gândul la afaceri, a răposat de două zile? Dragul meu prieten...

Fără a mai aștepta încuviințarea călugărului, el deschise capacul sicriului ca să evalueze stricăciunile. Din fericire, însă, fata dinăuntru nu fusese desfigurată de moarte.

— Se pare că încă mai avem timp, zise el plăcut surprins. Chiar și așa, trebuie să încep numaidecât. Stăpânul tău a specificat vreo temă? De obicei, fac o Fecioară Maria standard, de la brâu în sus, iar în acest caz o să-l pun și pe Pruncul Iisus, gratis, pentru că ai bătut atâta drum.

— Păi, cred... că vreau o Fecioară Maria standard, atunci, și pe Mântuitorul nostru ceresc, de vreme ce e gratis, zise fratele Lorenzo, uitându-se neliniștit la Romeo, care îngenunchease lângă sicriu ca să admire fata moartă.

— *Ahimè!* exclamă Romeo, ignorând poziția de avertisment a călugărului. Cum poate fi Dumnezeu atât de nemilos?

— Oprește-te! țipă fratele Lorenzo, dar era prea târziu; tânărul deja atinsese cu mâna obrazul fetei.

— O asemenea frumusețe ar trebui să nu moară niciodată, zise el, cu glas duios. Chiar și Moartea își urăște cumplitul meșteșug în noaptea asta. Priviți, încă nu i-a zugrăvit buzele în culoarea-i vineție.

— Ai grijă! îl preveni fratele Lorenzo, încercând să închidă capacul, nu știi ce infecție poartă aceste buze!

— De-ar fi fost a mea, continuă Romeo, zădărniciind toate eforturile călugărului și fără să țină seama de propria-i siguranță, aș fi urmat-o în Paradis și aș fi adus-o înapoi. Sau aș fi rămas cu ea acolo pentru totdeauna.

— Da, da, da, spuse fratele Lorenzo, apăsând capacul și aproape trântindu-l peste încheietura celui alt. Moartea îi transformă pe toți bărbații în mari îndrăgostiți. De-ar fi ei la fel de înflăcărați atunci când doamna e încă în viață!

— Foarte adevărat, sfinția ta, încuviință din cap Romeo, ridicându-se într-un sfârșit. Păi, am văzut și am auzit destulă nenorocire pentru o singură noapte. Ne cheamă cârciuma. Vă voi lăsa cu îndeletnicirea voastră tristă și voi merge să beau un pahar într-o odihnă sufletului acestei sărmene fete. De fapt, voi bea mai multe și poate, printr-un noroc nebănuit, vinul mă va trimite direct în Paradis, ca s-o pot întâlni în persoană și să-i...

Fratele Lorenzo sări ca ars în picioare și şuieră, fără niciun motiv:

— Înainte să te ia gura pe dinainte, pune-ți frâu limbii, Messer Romeo!

Tânărul rânji și continuă:

— ...să-i prezint omagiile mele.

Abia după ce Romeo și verii lui ieșiră din atelier și

zgomotul făcut de potcoavele cailor se îndepărtă, călugărul deschise iar capacul sicriului.

— Acum ești în siguranță, poți să ieși, zise el.

În sfârșit, fata deschise ochii și se ridică în capul oaselor, cu obrajii purtând paloarea oboselii.

— Dumnezeu! atotputernic! icni Maestrul Ambrogio, făcându-și cruce cu mojarul. Ce soi de vrăjitorie mai e și asta?

— Te implor, Maestre, să ne însoțești până la Palazzo Tolomei, zise fratele Lorenzo, ajutând-o cu blândețe pe fată să se ridice în picioare. Această tânără domniță este nepoata lui Messer Tolomei, Giulietta. A suferit un mare rău și trebuie să o duc cât mai repede posibil la loc sigur. Ne poți ajuta?

Maestrul Ambrogio se uită la călugăr și la fată, căznindu-se încă să țină pasul cu realitatea. În ciuda nenorocirii ei, fata stătea dreaptă, cu părul răvășit prinzând viață în lumina lumânărilor, iar ochii îi erau la fel de albaștri precum cerul într-o zi senină. Era, fără îndoială, creația cea mai desăvârșită pe care o văzuse vreodată.

— Pot să te întreb, se adresă el călugărului, ce te-a împins să ai încredere în mine?

Fratele Lorenzo făcu un gest larg spre picturile care-i înconjurau:

— Un om care poate să vadă divinul în lucrurile pământești este, desigur, un frate întru Hristos.

Maestrul se uită și el în jur, dar nu zări decât sticle de vin goale, lucrări pe jumătate terminate și portrete ale unor oameni care se răzgândiseră atunci când văzuseră nota de plată.

— Ești prea generos, spuse el, scuturând din cap, dar n-o să te țin de rău pentru asta. N-ai nicio teamă, o să vă duc la Palazzo Tolomei, dar mai întâi potolește-mi curiozitatea bădărană și povestește-mi ce a pățit această domniță și de ce a făcut pe moarta în sicriul ăla.

Acum, pentru prima oară, vorbi Giulietta. Vocea îi era pe atât de suavă și de calmă, pe cât îi era chipul de încordat de durere.

— În urmă cu trei zile, nemernicii Salimbeni au dat năvală în casa mea. I-au omorât pe toți cei care purtau numele Tolomei – tata, mama, frații mei – și pe toți cei care le-au stat în cale, cu excepția acestui om, duhovnicul meu drag, fratele Lorenzo. Eu mă spovedeam în capelă când a avut loc iureșul, căci altfel aș fi fost și eu...

Ea privi în altă parte, luptându-se cu coplesitoarea-i deznădejde.

— Am venit aici pentru protecție și ca să-i spunem lui Messer Tolomei ce s-a întâmplat, interveni fratele Lorenzo.

— Am venit aici pentru răzbunare, îl corectă Giulietta, cu ochii măriți de ură și cu pumnii apăsăți pe piept, ca pentru a se înfrâna de la un act de violență. Și ca să-i scoatem mațele monstrului ăluia de Salimbeni și să-l spânzurăm cu ele.

— Vai, zise fratele Lorenzo, ne vom folosi, desigur, de iertarea creștinească...

Giulietta dădu din cap cu nerăbdare, neauzind nimic:

— ...în timp ce-l vom da de mâncare câinilor, bucată cu bucată!

— Te compățimesc, spuse Maestrul Ambrogio, dorindu-și să o poată lua în brațe pe tânăra femeie și s-o aline. Ai îndurat prea multe...

— N-am îndurat nimic!

Ochii ei străpunseră inima pictorului și lăsară în urmă o gaură mare, albastră.

— Nu mă plânge pe mine, fii doar bun și du-mă la casa unchiului meu fără a mai pune alte întrebări.

Își luă seama și adăugă încetișor:

— ...te rog.

După ce-i duse pe călugăr și pe fată, în siguranță, la Palazzo Tolomei, Maestrul Ambrogio se întoarse la atelier într-un ritm care aducea a galop. Nu se mai simțise nicicând astfel. Era îndrăgostit, era în iad... de fapt, îi era de toate în același timp, pe când Inspirația bătea din aripile-i colosale înăuntrul craniului său și i se agăța cu ghearele, dureros, de coaste, căutând o ieșire din temnița

reprezentată de trupul muritor al unui om cu har.

Întins pe podea, veşnic nedumerit de omenire, Dante îl privea cu jumătate de ochi sângeriu pe Maestrul Ambrogio cum îşi amestecă culorile şi se apucă să zugrăvească trăsăturile Giuliettei pe o pictură a Fecioarei Maria care, până în acel moment, fusese lipsită de cap. Nu se putu abţine să nu înceapă cu ochii. Nicăieri în atelierul său nu mai putea fi zărită o culoare atât de uimitoare; într-adevăr, în tot oraşul nu putea fi găsită respectiva nuanţă, căci el o inventă chiar în acea noapte, cu o frenezie aproape febrilă, cât timp imaginea fetei era încă proaspătă pe zidul ochiului său interior.

Încurajat de rezultatul imediat, nu ezită să traseze conturul acelui chip remarcabil, înconjurat de pârâiaşe incendiare de păr. Mişcărilor îi erau însă, în mod miraculos, rapide şi sigure. Nici dacă tânăra femeie ar fi fost în clipa aceea aşezată dinainte-i, pozând pentru eternitate, pictorul tot nu ar fi putut să lucreze cu mai multă siguranţă ameţitoare decât o făcea în clipa aceea.

— Da! a fost singurul cuvânt care i-a scăpat în vreme ce aducea la viaţă, cu nerăbdare, aproape cu lăcomie, acele trăsături care tăiau respiraţia.

Odată treaba terminată şi pictura gata, făcu un pas înapoi, apoi încă unul şi se aşeză copleşit pe scaunul de lângă Dante, întinzându-se după sticla de vin din care-şi turnase într-o viaţă anterioară, cu şapte ceasuri mai înainte.

Chiar atunci se auzi un alt ciocănit în uşă.

— Sssttt! potoli Maestrul Ambrogio câinele care lătra, arătându-i un deget ameninţător, tu întotdeauna bănuieşti ce e mai rău. Poate că e un alt înger.

Însă de cum deschise uşa ca să vadă ce demon îi trimisese soarta la acea oră scandaloasă, înţelese că Dante avusese mai mare dreptate decât el.

Afară, în lumina pâlpâitoare a unei torţe de perete, stătea Romeo Marescotti, cu un rânjel de om beat despărţindu-i în două chipul de un farmec înşelător. În afară de întâlnirea lor de mai devreme cu doar câteva

ceasuri, Maestrul Ambrogio îl ştia pe tânăr foarte bine din luna anterioară, când bărbaţii din familia Marescotti stătuseră în faţa lui, pe rând, ca să le includă chipurile într-o nouă şi formidabilă pictură murală în Palazzo Marescotti. Capul familiei, *comandante* Marescotti, ceruse să se facă o reprezentare a întregului său clan, din negura timpului până în prezent, cu toţi strămoşii credibili, plus câţiva incredibili, în centru, luând parte, laolaltă, la celebra bătălie de la Montaperti, în vreme ce cei vii pluteau pe cerul de deasupra, în chip de cele şapte virtuţi. Spre amuzamentul tuturor, Romeo se alesese în urma tragerii la sorţi cu virtutea cea mai puţin potrivită caracterului său şi, prin urmare, Maestrul Ambrogio se văzuse nevoit să falsifice prezentul, ca şi trecutul, în timp ce aplica în mod expert trăsăturile celui mai notoriu fustangiu din Siena formei princiare cocoţate pe tronul Castităţii.

Acum, castitatea reînviată îşi împinse creatorul la o parte şi intră în atelier, unde găsi sicriul stând încă închis în mijlocul încăperii.

— Ai terminat deja tabloul? întrebă el cu glas poruncitor, privind în jur. Vreau să-l văd.

Maestrul Ambrogio închise încet uşa în urma lor, cât se poate de conştient că tânărul băuse prea mult ca să se mai ţină bine pe picioare.

— De ce ai vrea să vezi imaginea unei fete moarte? Există o mulţime de fete vii, sunt sigur.

— Adevărat, consimţi Romeo, uitându-se prin cameră şi ochind în cele din urmă ultimul tablou din colecţie, însă asta ar fi mult prea uşor, nu?

Se duse glonţ la portret şi îl privi cu ochi de expert – expert nu în artă, ci la femei. După un răstimp, dădu din cap, spunând:

— Nu-i rău, zugravule.

— Îţi mulţumesc, dar adevărata măiestrie e a lui Dumnezeu. Mai vrei vin?

— Sigur.

Tânărul luă pocalul şi se așeză pe sicriu.

— Ce zici să închinăm pentru prietenul tău, Dumnezeu, și toate festele pe care ni le joacă?

— E foarte târziu, zise Maestrul Ambrogio, așezându-se lângă Romeo, pe sicriu. Trebuie să fii obosit, prietene.

De parcă ar fi fost țintuit locului de portretul din fața lui, Romeo nu-și putea desprinde privirea de la el, nu îndeajuns ca să se uite la pictor. Iar când în sfârșit vorbi, în glasul său era o sinceritate care trebuie să fi fost nouă chiar și pentru el însuși.

— Nu sunt atât de obosit, pe cât sunt de treaz, spuse el. Mă întreb dacă am mai fost vreodată atât de treaz.

— Se întâmplă adesea asta când ești pe jumătate adormit. Doar atunci se deschide cu adevărat ochiul interior.

— Dar nu sunt adormit, și nici nu doresc să fiu. N-o să mai dorm niciodată. Cred că o să vin și o să stau aici în fiecare noapte, în loc să dorm.

Zâmbind la această declarație înflăcărată, un privilegiu foarte de invidiat al tinereții, Maestrul Ambrogio privi în sus la capodopera sa.

— Îți place, deci?

— Dacă-mi place?

Romeo mai că se înecă în cuvinte.

— O ador!

— Ai putea să te rogi cu venerație la un asemenea altar?

— Nu sunt bărbat? Și totuși, ca bărbat, trebuie să simt, de asemenea, mare părere de rău la vederea unei asemenea frumuseți irosite. De-ar putea fi convinsă moartea să o dea înapoi...

— Și atunci ce? reuși maestrul să se încrunte oportun. Ce-ai face dacă acest înger ar fi o femeie vie, ce respiră?

Romeo trase aer în piept, dar cuvintele îl părăsiră:

— Aș... nu știu. Aș iubi-o, desigur. Știu cum să iubesc o femeie. Am iubit multe.

— Atunci, poate că e mai bine că nu-i adevărată. Căci eu cred că asta ar cere un pic de efort suplimentar. De

fapt, îmi închipui că, pentru a curta o domniță ca ea, ar trebui să intri pe ușa din față, nu să te târăști de-a bușelea pe ziduri noaptea, ca un hoț.

Văzând că tânărul căzuse într-o tăcere ciudată, cu chipul nobil brăzdat de o nuanță pământie, Maestrul continuă cu mai multă încredere în sine:

— Știi, există dorință trupească și există iubire. Sunt două lucruri foarte diferite. Să te complaci în prima nu necesită decât vorbe dulci și un schimb de haine, dar ca să o câștige pe cealaltă, un bărbat trebuie să renunțe la o coastă. În schimb, femeia lui va dezlega păcatul Evei și-l va duce înapoi în Paradis.

— Dar cum știe un bărbat când să-și dea coasta? Am mulți prieteni cărora nu le-a mai rămas nici măcar una și, pe cuvânt, nu au fost nicicând în Paradis.

Preocuparea sinceră de pe chipul tânărului îl făcu pe Maestrul Ambrogio să dea din cap, aprobator:

— Chiar tu ai spus-o. Un bărbat știe. Un băiat, nu.

Romeo râse cu poftă:

— Te admir!

Își puse o mână pe brațul Maestrului:

— Ai curaj!

— Ce-i așa nemaipomenit curajul ăsta? replică Maestrul, mai îndrăzneț acum, că rolul său de sfătuitor fusese acceptat. Bănuiesc că această singură virtute a omorât mai mulți oameni de treabă decât toate viciile puse laolaltă.

Romeo râse zgomotos din nou, ca și cum nu ar fi avut adesea parte de plăcerea unei astfel de opoziții impertinente, iar Maestrul se pomeni pe neașteptate că-i place de tânăr.

— Îi aud adesea pe bărbați spunând că ar face orice pentru o femeie, continuă Romeo, nedorind să abandoneze subiectul. Însă pe urmă, chiar la prima ei rugămintă, se codesc, se văicăresc și se depărtează furiș, precum câinii.

— Dar tu? Și tu pleci furiș?

Romeo dădu la iveală un șir complet de dinți sănătoși, ceva surprinzător pentru un om despre care se

zvonea că se bate cu pumnii goi pe unde se duce.

— Nu, răspunse el, încă zâmbind. Am nasul fin la femei care nu cer nimic mai mult decât vreau eu să le ofer. Dar dacă o asemenea femeie ar exista... dădu el din cap spre tablou, bucuros mi-aș frânge toate coastele ca să câștig. Mai mult, aș intra pe ușa din față, cum spui tu, și i-aș cere mâna, înainte chiar de a i-o fi atins. Și nu doar atât, dar aș face din ea nevasta mea, singura, și nu m-aș mai uita niciodată la vreo altă femeie. Jur! Sunt sigur că ea ar merita asta.

Mulțumit de ce auzea și vrând foarte mult să creadă că arta sa avusese un asemenea efect profund, încât să îndrepte firea destrăbălată a tânărului, Maestrul dădu din cap, în întregime satisfăcut de munca din acea noapte:

— Chiar merită.

Romeo întoarse capul, mijindu-și ochii:

— Vorbești de parcă ar fi vie.

Maestrul Ambrogio rămase tăcut o clipă, cercetând chipul tânărului și încercând profunzimea sincerității sale.

— Giulietta o cheamă, zise el, în cele din urmă. Cred că tu, prietene, cu atingerea ta, ai trezit-o din morți în noaptea asta. După ce ai plecat la cârciumă, am văzut trupul ei minunat ridicându-se singur din sicriul ăsta...

Romeo țâșni în picioare de la locul lui, ca și cum de sub el izbucniseră flăcări.

— Acestea-s vorbe cumplite! Nu știu dacă fiorul pe care-l simt în braț e de groază sau de încântare!

— Ți-e groază de meșterelile oamenilor?

— De ale oamenilor, nu. De-ale lui Dumnezeu, din cale-afară.

— Atunci liniștește-te cu ce-o să-ți povestesc. Nu Dumnezeu a fost cel care a așezat-o, drept moartă, în sicriu, ci fratele Lorenzo, de teamă pentru siguranța ei.

Romeo rămase cu gura căscată:

— Adică, vrei să spui că n-a fost moartă deloc?

Maestrul Ambrogio zâmbi când văzu expresia tânărului:

— A fost mereu la fel de vie ca și tine.

Romeo își strânse capul între mâini:

— Tu-ți bați joc de mine! Nu te pot crede!

— Crezi ce vrei, zise Maestrul ridicându-se, sau deschide sicriul.

După un moment de mare neliniște, în care se plimbă încoace și încolo, Romeo își făcu curaj și deschise brusc sicriul. Era, într-adevăr, gol.

Totuși, în loc să se bucure, tânărul se uită mânios la Maestru, cu o bănuială renăscută:

— Unde e?

— Asta nu pot să-ți spun. Ar însemna să trădez încrederea cuiva.

— Dar trăiește?

Maestrul ridică din umeri:

— Trăia când am văzut-o ultima dată, în pragul casei unchiului ei, pe când îmi făcea cu mâna de rămas-bun.

— Și cine e unchiul ei?

— Cum ți-am zis, nu pot să-ți spun.

Romeo făcu un pas spre Maestru, cu degetele încleștându-se spasmodic:

— Vrei să zici că o să trebuiască să cânt serenade sub toate balcoanele din Siena, până când va ieși afară femeia care trebuie?

Dante sărise în picioare de cum i se păruse că tânărul îi amenința stăpânul, dar, în loc să mârâie drept avertisment, câinele doar își plecă din nou capul și scoase un urlet lung, expresiv.

— Nu o să iasă afară deocamdată, replică Maestrul Ambrogio, aplecându-se să mângâie câinele. N-are ea chef acum de serenade. Poate că nu va avea nicicând.

— Atunci de ce-mi spui toate astea? exclamă Romeo, punându-și mâinile în cap.

— Pentru că, zise Maestrul Ambrogio, amuzat de exasperarea tânărului, e dureros pentru ochii unui pictor să vadă un porumbel alb ca neaua pierzându-și vremea cu ciorile.

III.I

Un nume doar! Un trandafir; oricum
I-ai spune dă același scump parfum.¹²

Priveliștea care se deschidea de pe Fortezza, fortăreața Medici, era spectaculoasă. Nu numai că vedeam acoperișurile de teracotă din Siena arzând în soarele după-amiezii, dar cel puțin optzeci de kilometri de dealuri domoale se înălțau în jurul meu ca un ocean cu tente de verde și de albastru vag. Ridicam iar și iar privirea din ceea ce citeam, îmbătându-mă cu peisajul amețitor, în speranța că va sili tot aerul stătut din plămânii mei să iasă afară și îmi va umple sufletul cu vară. Și totuși de fiecare dată coboram privirea și reluam lectura jurnalului Maestrului Ambrogio, plonjând înapoi în miezul evenimentelor întunecate din 1340.

Îmi petrecusem dimineața la o cafenea, răsfoind versiunile oficiale din *Romeo și Julieta* scrise de Masuccio Salernitano și Luigi da Porto în 1476. respectiv 1530. A fost interesant să văd cum s-a dezvoltat intriga și cum da Porto a dat un fir literar unei povești care – după afirmația lui Salernitano – se baza pe fapte reale.

În versiunea lui Salernitano, Romeo și Julieta – sau, mai degrabă, Mariotto și Giannozza – trăiau la Siena, dar părinții lor nu se aflau în război. S-au căsătorit, e drept, în taină, după ce au mituit un preot călugăr, dar drama a început cu adevărat abia când Mariotto a ucis un cetățean de vază și a trebuit să plece în exil. Între timp, părinții Giannozzei, neștiind că fiica lor era deja căsătorită cu un bărbat condamnat, i-au cerut să se mărite cu altcineva. De disperare, Giannozza l-a pus pe călugăr să-i prepare o poțiune care să o adoarmă, foarte puternică, al cărei efect a fost atât de convingător că tâmpiții ei de părinți au crezut-o moartă și au înmormântat-o imediat. Din fericire, bătrânul călugăr cel cumsecade reuși să o elibereze din cavou, după care Giannozza călători, în taină, cu vaporul la

¹² *Romeo și Julieta*, actul al II-lea, scena a II-a.

Alexandria, unde Mariotto trăia în huzur. Însă mesagerul care trebuia să-l anunțe pe Mariotto de trucul cu licoarea fusese capturat de pirați, iar când, în cele din urmă, el primi vestea morții Giannozzei, se întoarse de urgență la Siena, ca să moară alături de ea. Aici a fost prins de soldați și decapitat. Poc. Și Giannozza și-a petrecut restul vieții scoțând șervețele Kleenex din cutie, într-o mănăstire.

Din câte-mi puteam da seama, elementele-cheie în această versiune inițială erau: căsătoria secretă, surghiunirea lui Romeo, găselnița cu licoarea, mesagerul răătăcit și misiunea sinucigașă deliberată a lui Romeo, bazată pe convingerea lui eronată cu privire la moartea Julietei. Surpriza cea mare, desigur, era că toată povestea se petrecuse, aparent, la Siena.

Fapt destul de interesant, atunci când da Porto a preluat povestea, după o jumătate de secol, și el s-a străduit din răputeri s-o ancoreze în realitate, de pildă prin folosirea numelor reale, Romeo și Giulietta. Dar chiar și așa, el a dat înapoi când a fost vorba de plasarea acțiunii și a mutat toată povestea la Verona, schimbând și numele de familie, foarte probabil pentru a evita persecuții din partea clanurilor influente implicate în scandal. Amănuntele exilului lui Romeo erau și ele schimbate. În versiunea lui Salernitano, tânărul îndrăgostit s-a dus la Alexandria, în Egipt, pe când în versiunea lui da Porto el a plecat la Mantua, la mai puțin de cincizeci de kilometri depărtare.

N-are a face, însă, logistica. După părerea mea, ajutată de mai multe cești de cappuccino, da Porto a scris o poveste cu mult mai antrenantă. El a fost cel care a introdus balul mascat și scena balconului și geniul lui a fost cel care a născocit prima oară dublul suicid. Singurul lucru care nu mă încânta prea tare era că a făcut-o pe Julieta să moară ținându-și respirația. Însă poate că da Porto avea impresia că publicului nu-i va plăcea o scenă sângeroasă... scrupule pe care, din fericire, Shakespeare nu le-a avut.

După da Porto, cineva pe nume Bandello sosim și se

obligat să scrie o a treia versiune și să adauge o sumedenie de dialog melodramatic fără ca, din câte-mi puteam da seama, să altereze elementele esențiale ale intrigii. Însă, după aceea, italienii au terminat cu povestea și ea a ajuns mai întâi în Franța, apoi în Anglia, unde, în cele din urmă, a aterizat pe masa de scris a lui Shakespeare, gata să fie immortalizată.

Întorcându-mă pe jos de la Fortezza, cu jurnalul Maestrului Ambrogio strâns la piept, m-am uitat la oamenii din jurul meu și am băgat de seamă că exista un zid invizibil între mine și ei. Iată-i acolo, plimbându-se, făcând jogging, mâncând înghețată, fără să se gândească să-și pună întrebări despre trecut, și nici împovărați, ca mine, de sentimentul că nu aparțin pe deplin acestei lumi.

În aceeași dimineață, stătusem în fața oglinzii, probând lăntșorul cu crucifix de argint care se aflase în cutia mamei și hotărând că voi începe să-l port. Fie că avea sau nu valoare pecuniară, era ceva ce-i aparținuse mamei și mi se părea, nu știu cum, potrivit să-l port. Pe când stăteam acolo, uitându-mă la crucifixul lipit de pielea mea, mi-am amintit trei versuri pe care le recitasem de multe ori; acum, mai mult ca oricând, după ce, în sfârșit, văzusem mormântul mamei și data exactă a morții ei, am simțit cum gravitatea lor îmi îngreunează sufletul:

*O, Doamne! Am urâte presimțiri!
Îmi pari, precum te văd acolo, jos.
C-ai fi cumplitei morți adus prinos.¹³*

Eram nebună? Poate. Însă existau multe feluri diferite de nebunie. Mătușa Rose considerase întotdeauna de la sine înțeles că lumea întreagă era într-o stare de nebunie care fluctua permanent și că o nevroză nu era o boală, ci un fapt de viață, precum coșurile de pe față. Unii au mai multe, alții au mai puține, însă numai oamenii cu adevărat anormali nu au deloc. Această filosofie de bun-simț mă consolase de multe ori înainte și m-a consolât și

¹³ *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena a V-a.

acum.

Când m-am întors la hotel, *direttore* Rossini veni spre mine precum mesagerul de la Marathon, murind de nerăbdare să-mi spună vestea.

— Domnișoară Tolomei! Pe unde-ai fost? Trebuie să pleci! Imediat! *Contessa* Salimbeni te așteaptă la Palazzo Pubblico! Du-te, du-te! mă ușui el, așa cum ți-ai goni câinele atunci când îți dă târcoale, doar – doar o primi ceva resturi. Nu trebuie să o faci să te aștepte!

— O clipă! am arătat eu înspre două obiecte care stăteau la vedere în mijlocul încăperii. Alea sunt valizele mele!

— Da, da, adineaori au fost aduse.

— Păi, aș vrea să merg în cameră și să...

— Nu! *Direttore* Rossini îmi deschise ușa zorit și-mi făcu semn să ies repede. Trebuie să pleci imediat.

— Nici măcar nu știu unde să merg!

— Santa Caterina! făcu el.

Deși știam că era, în taină, încântat de noul prilej de a-mi face educație cu privire la Siena, *direttore* Rossini își dădu ochii peste cap și lăsă ușa să se închidă, spunându-mi:

— Vino încoace, o să-ți desenez o hartă!

Când am intrat în Piazza del Campo, a fost de parcă aș fi pășit într-o cochilie uriașă. Am rămas nemișcată pentru o clipă, absorbind ambianța – murmurul multitudinii de voci de sub domul albastru al cerului, porumbeii care băteau din aripi împrejur, zidul vechi al orașului și cafenelele animate, toate îmbrățișate de fațadele medievale coapte de soare, până când un alt val de turiști veni din spatele meu și mă luă cu el, zorind înainte într-o perpetuă uimire emoționată în fața magnificei piețe gigantice.

Când îmi desenase traseul până acolo, *direttore* Rossini mă asigurase că Piazza del Campo era considerată cea mai frumoasă *piazza* din toată Italia, și nu doar de către sienezi. De fapt, cu greu putea să enumere ocaziile în

care oaspeți ai hotelului din toate colțurile lumii – chiar și de la Florența – veniseră la el și îi ridicaseră în slăvi atracțiile din Campo. El, desigur, protestase și le atrăsese atenția asupra multor altor splendori din alte locuri – cu siguranță, existau și acestea pe undeva – însă oamenii nu voiseră să asculte. Susținuseră cu încăpățănare că Siena e cel mai minunat, cel mai nealterat oraș din lume, și, în fața unei asemenea convingeri, ce să fi făcut *direttore* Rossini decât să consimtă că, într-adevăr, s-ar putea să fie așa?

Mi-am îndesat instrucțiunile în poșetă și am început să merg spre primărie, Palazzo Pubblico. Era greu să nu vezi clădirea cu turnul ei cu clopot, Torre del Mangia, o construcție pe care *direttore* Rossini mi-o descrisese cu asemenea detalii, că-mi trebuiră câteva secunde ca să-mi dau seama că de fapt nu fusese clădită chiar sub ochii săi, ci cândva la sfârșitul Evului Mediu. Un crin, așa-i zisese el, un mândru monument dedicat purității feminine, cu floarea albă din piatră susținută de un lujer înalt, roșu. Și, în mod curios, fusese zidit fără niciun fel de fundație. Tumul Mangia, afirma el, stătea în picioare de peste șase secole, susținut doar de grația divină și de credință.

M-am apărat de soare cu mâna pavază la ochi și m-am uitat la turn, cum se înălța spre albastrul infinit. Nicăieri în altă parte nu mai văzusem puritatea feminină celebrată printr-un obiect falie de optzeci de metri. Dar poate că asta era doar opinia mea.

Întreaga clădire avea o greutate literală, de parcă însuși Campo se lăsa, încovoiat, sub povara ei. *Direttore* Rossini îmi spusese că, dacă aveam vreun dubiu, trebuia să-mi imaginez că am o bilă de sticlă și o pun pe pământ. Oriunde aş fi stat în Campo, bila s-ar fi rostogolit drept spre Palazzo Pubblico. Există ceva în această imagine care mi-a plăcut. Poate că era gândul la o bilă de sticlă care sare pe caldarâmul vechi de piatră. Sau poate că era pur și simplu felul în care a rostit el cuvintele, cu un dramatism șoptit, ca un magician care vorbește cu niște copii de patru ani.

Palazzo Pubblico, sediul oficial al primăriei din Siena

încă din secolul al XIII-lea, se extinsese, ca și întreaga administrație, odată cu vremea. Dacă la origini fusese doar o mică sală de ședințe cu nouă administratori, acum era o structură formidabilă, și am intrat în curtea interioară cu senzația că sunt privită. Nu atât de către oameni, presupun, cât de simpla idee a generațiilor trecute, generații devotate vieții acestui oraș, acestui mic petec de pământ, acestui univers în sine.

Eva Maria Salimbeni mă aștepta în Sala Păcii. Ședea pe o bancă în mijlocul încăperii, uitându-se în sus la frescele mari care acopereau pereții. De cum am pășit pe ușă, expresia ei s-a schimbat de la una foarte preocupată la una de nespusă încântare.

— Așadar, până la urmă ai venit! exclamă ea, ridicându-se de pe bancă să mă sărute pe amândoi obraji. Începusem să-mi fac griji.

— Îmi pare rău că te-am făcut să mă aștepți. Nici măcar nu mi-am dat seama...

Zâmbetul ei alungă, de parcă n-ar fi fost necesară, orice scuză aș fi putut invoca.

— Văd că ți-ai recuperat hainele. Foarte drăguț. Uite... arată ea spre picturile care acopereau pereții sălii, ai mai văzut ceva atât de magnific? Marele nostru maestro, Ambrogio Lorenzetti, a realizat aceste fresce la sfârșitul anilor 1330. Probabil că pe asta dinspre uși a terminat-o în 1340.

M-am întors să privesc fresca mare. Jumătatea din stânga ilustra o scenă orășenească liniștită, cu cetățeni obișnuiți care-și vedeau de treburile lor. Jumătatea din dreapta era o priveliște fascinantă cu peisajul rural de dincolo de zidurile orașului. Atunci mi-am dat seama de ceva și am spus, nedumerită:

— Vrei să zici... Maestrul Ambrogio?

— O, da, aprobă din cap Eva Maria, câtuși de puțin surprinsă că numele mi-era cunoscut. Unul dintre cei mai mari maestri. A pictat aceste scene pentru a celebra sfârșitul unei îndelungate vrajbe dintre cele două familii ale noastre, Tolomei și Salimbeni. În cele din urmă, în

1339, s-a făcut pace

M-am strâmbat:

— Știu și eu... am impresia că în 1340 strămoșii noștri erau încă în război. În mod sigur în afara orașului, la țară.

Eva Maria zâmbi enigmatic; fie era încântată că mă deranjasem să citesc despre tradiția familiei, fie era enervată că îndrăzneam să o contrazic. Oricare ar fi fost adevărul, ea a fost îndeajuns de amabilă să ia act de părerea mea și a zis:

— Ai dreptate. Pacea a avut consecințe nedorite. Se întâmplă ori de câte ori încearcă birocrății să ne ajute.

Își ridică brațele în sus.

— Dacă oamenii vor să se lupte, nu-i poți opri. Dacă-i împiedici să o facă în oraș, se vor bate la țară, și acolo vor scăpa nepedepsiți. Cel puțin în interiorul Sienei revoltele au fost întotdeauna oprite înainte de a scăpa complet de sub control. De ce?

Mă privi ca și când ar fi vrut să vadă dacă ghicesc, ceea ce, bineînțeles, nu puteam.

— Pentru că, zise ea mai departe, plimbându-și degetul, profesoral, prin fața nasului meu, în Siena am avut dintotdeauna o miliție. Și pentru a-i ține pe Salimbeni și Tolomei la locul lor, cetățenii Sienei trebuiau să poată să-și mobilizeze toate efectivele și, în câteva minute, să le scoată în oraș.

Dădu din cap cu hotărâre, aprobându-se singură:

— Cred că din această cauză tradiția contractelor e atât de puternică și astăzi; devotamentul vechii miliții de cartier a constituit, în mod esențial, elementul care a făcut posibilă republica sieneză. Dacă vrei să ții sub control băieții răi, asigură-te că băieții buni sunt înarmați.

Am zâmbit la concluzia ei, făcând tot posibilul să arăt ca și cum n-aș avea un cal în cursă. Nu era momentul să-i spun Evei Maria că-mi petrecusem majoritatea sfârșiturilor de săptămână din facultate învârtindu-mă într-un mail ca să vând insigne cu „Stop armelor” și să împart pamflete pacifiste.

— Drăguț, nu-i așa? continuă Eva Maria, dând din cap spre frescă. Un oraș împăcat cu sine însuși.

— Presupun că da, deși trebuie să spun că oamenii nu par deosebit de fericiți. Uite... i-am arătat o femeie tânără care părea prinsă într-un grup de fete care dansau, asta de aici pare... nu știu... pierdută în gânduri.

— Poate c-a văzut alaiul de nuntă care trece? sugeră Eva Maria, dând din cap spre un șir de oameni care se țineau după o femeie călare pe un măgar. Și poate că asta a făcut-o să se gândească la o iubire pierdută?

— Se uită la toabă, am spus eu, arătând din nou cu degetul, sau la tamburină. Iar celelalte dansatoare par... malefice. Uită-te cum o țin captivă în mijlocul dansului. Și una dintre ele se uită tristă la burta ei.

Am aruncat o otheadă spre Eva Maria, dar expresia ei era greu de descifrat.

— Sau poate că doar îmi imaginez, am completat eu.

— Nu, zise ea încet. E limpede că Maestrul Ambrogio vrea s-o observăm. A făcut acest grup de dansatoare mai mare decât pe oricine altcineva din toată fresca. Și, dacă te uiți mai bine, ea este singura care are o diademă pe cap.

Mi-am mijit ochii. Avea dreptate.

— Cine a fost ea? Se știe?

Eva Maria înălță din umeri:

— Oficial, nu știm, însă între noi fie vorba...

Se aplecă spre mine și coborî glasul:

— ...cred că e strămoașa ta. Numele ei era Giulietta Tolomei.

Am făcut ochii mari și am spus cu neîncredere:

— De unde știi?

Eva Maria aproape că râse:

— Nu este evident? Din ce altă cauză te-ar fi botezat mama ta după ea? De fapt, chiar ea mi-a spus: spița ei se trage direct din Giulietta și Giannozza Tolomei.

Deși emoționată de această veste, spusă cu o asemenea certitudine, mai că era prea multă informație pentru mine ca s-o pot digera deodată.

— Nu mi-am dat seama că ai cunoscut-o pe mama, i-

am spus, întrebându-mă de ce nu-mi zisese asta înainte.

Eva Maria nici nu clipi.

— A venit odată în vizită. Cu tatăl tău. S-a întâmplat înainte de a se căsători ei. Era foarte tânără. Mai tânără decât tine. Ne-am petrecut toată după-amiaza vorbind despre Maestrul Ambrogio. Ei mi-au spus tot ce ți-am zis eu acum. Știau foarte multe, erau foarte interesați de familiile noastre. E trist cum s-au petrecut lucrurile”.

Am rămas tăcute un moment. Eva Maria mă privea cu un surâs ambiguu, ca și cum ar fi știut că o întrebare îmi stătea nerăbdătoare pe vârful limbii, dar că nu-mi venea să i-o pun, și anume: ce relație avea ea – dacă avea vreuna – cu maleficul Luciano Salimbeni și cât știa despre moartea părinților mei? Ea continuă, nedându-mi posibilitatea să întreb:

— Tatăl tău avea convingerea că Maestrul Ambrogio a ascuns o poveste în tablou. O tragedie care s-a petrecut în vremea lui și care nu putea fi discutată în mod deschis. Uite... arată ea spre frescă, vezi în fereastra aia de sus o pasăre în colivie? Ce-ai zice dacă ți-aș spune că acea clădire e Palazzo Salimbeni și că bărbatul pe care-l vezi înăuntru este Salimbeni însuși, tronând ca un rege, în timp ce oamenii se ploconesc la picioarele lui, ca să împrumute bani?

Simțind că, într-un fel, povestea îi provoacă suferință, i-am zâmbit, hotărâtă să nu las trecutul să intervină între noi:

— Nu pari prea mândră de el.

Ea se strâmbă:

— O, a fost un bărbat deosebit. Dar Maestrului Ambrogio nu-i plăcea de el. Nu pricepi? Uite... a fost o nuntă... o fată care dansează... iar acum, o pasăre în colivie. Ce înțelegi din asta?

Cum nu i-am răspuns imediat, Eva Maria privi afară pe fereastră.

— Știi, aveam douăzeci și doi de ani. Când m-am măritat cu el. Cu Salimbeni. El avea șaiszeci și patru. Crezi că asta înseamnă bătrân?

Se uită țintă la mine, încercând să-mi citească gândurile.

— Nu neapărat. După cum știi, mama...

— Ei bine, eu așa credeam, mă întrerupse Eva Maria, credeam că era foarte bătrân și că o să moară curând. Era foarte bogat. Am o casă minunată. Trebuie să vii să mă vizitezi. Curând.

Eram atât de nedumerită de mărturisirea ei fără ocolișuri și de invitația care-i urmase, că am zis doar atât:

— Sigur, mi-ar face mare plăcere.

— Bine! puse ea o mână posesivă pe umărul meu. Și acum trebuie să-l descoperi pe eroul din frescă!

Aproape că am râs. Eva Maria Salimbeni era o adevărată maestră în arta de a schimba subiectul.

— Haide, zise ea, cum spune o profesoara unei clase pline de copii leneși, unde este eroul? întotdeauna există un erou. Uită-te la frescă.

M-am uitat, dându-mi toată silința.

— Ar putea fi oricine.

— Eroina este în interiorul orașului, zise ea, arătând-o, și pare foarte tristă. Așadar, eroul trebuie să fie...? Privește! în stânga ai viața dintre zidurile orașului. Apoi ai Porta Romană, poarta dinspre sud, care taie fresca în două. Și în partea dreaptă...

— OK, acum îl văd, i-am spus, cuminte. E tipul călare, care părăsește orașul.

Eva Maria zâmbi, dar nu la mine, ci la frescă.

— E frumos, nu-i așa?

— Frumos de pică. Ce-i cu pălăria aia de elf?

— E vânător. Privește-l. A vânat o pasăre și e pe cale să-i dea drumul, dar ceva îl reține. Celălalt bărbat, bărbatul mai brunet care merge pe jos, cărând cutia cu ustensile de pictor, încearcă să-i spună ceva, iar eroul nostru se apleacă din șa ca să audă.

— Poate că bărbatul pedestru vrea ca eroul să rămână în oraș? am sugerat eu.

— Poate. Însă ce i s-ar putea întâmpla dacă ar rămâne? Uită-te la ce a pus Maestrul Ambrogio deasupra

capului său. Spânzurătoarea. Nu e o alternativă prea plăcută, nu-i așa? zâmbi Eva Maria. Cine crezi că e?

Nu am răspuns imediat. Dacă Maestrul Ambrogio care pictase fresca era, de fapt, același Maestru Ambrogio care scrisese jurnalul pe care-l citeam și dacă dansatoarea nefericită cu diademă pe cap era într-adevăr strămoașa mea, Giulietta Tolomei, atunci bărbatul călare nu putea fi decât Romeo Marescotti

Însă nu mă simțeam în largul meu ca Eva Maria să știe cât de departe mergeau recente mele descoperiri, nici sursa științei mele. Era, la urma urmei, o Salimbeni. Așa că doar am ridicat din umeri și am spus:

— Habar n-am.

— Și dacă ți-aș spune că este Romeo din Romeo și Julieta?... Și că strămoașa ta, Giulietta, este Julieta lui Shakespeare?

Am reușit să râd:

— Aia nu s-a întâmplat la Verona? Și nu Shakespeare i-a plăsmuit? în *Shakespeare îndrăgostit*¹⁴...

— *Shakespeare îndrăgostit!*

Eva Maria se uită la mine de parcă rar îi fusese dat să audă ceva atât de revoltător.

— Giulietta, își puse ea o mână pe obrazul meu, crede-mă când îți spun că s-a întâmplat chiar aici, la Siena. Cu mult, mult timp înainte de Shakespeare. Și iată-i acolo sus, pe acest perete. Romeo pleacă în exil și Julieta se pregătește pentru căsătoria cu un bărbat pe care nu-l poate iubi.

Zâmbi când îmi văzu expresia și îmi dădu drumul, în sfârșit.

— Nu-ți face griji. Când o să mă vizitezi, o să mai stăm de vorbă despre aceste triste lucruri. Ce faci diseară?

M-am dat un pas înapoi, sperând să-mi ascund uimirea provocată de faptul că Eva Maria cunoștea atât de intim istoria familiei mele.

¹⁴ Titlul unui film (*Shakespeare in Love*), o producție americană din anul 1998 în regia lui John Madden, cu Joseph Fiennes și Gwyneth Paltrow în rolurile principale.

— Îmi fac curat în balcon.

Eva Maria se prinse în glumă:

— După ce termini cu asta, vreau să vii cu mine la un concert foarte frumos. Uite... își băgă ea mâna în geantă și scoase un bilet de intrare. E un program minunat. Chiar eu l-am ales. O să-ți placă. La ora șapte. După aia, mergem să luăm cina și o să-ți povestesc mai multe despre strămoșii noștri.

Mai târziu, pe când mergeam spre sala de concert, simțeam cum ceva nu-mi dădea pace. Era o seară minunată, iar străzile zumzăiau de oameni fericiți, dar eu nu eram în stare să le împărtășesc bucuria. Plimbându-mă alene pe străzi fără să am ochi pentru nimeni, mi-am venit treptat în fire și am fost capabilă să identific cauza proastei mele dispoziții.

Eram manipulată.

Încă de la sosirea mea în Siena, oamenii se înghesuiau să-mi spună ce să fac și ce să cred. Cel mai mult dintre toți, Eva Maria. Părea să considere cât se poate de natural ca dorințele și planurile ei bizare să-mi dicteze mișcările, inclusiv codul vestimentar, iar acum încerca să-mi impună și linia de gândire. Și dacă nu voiam să discut cu ea despre evenimentele din 1340? Ei, foarte rău, n-aveam de ales. Și totuși, într-un fel straniu, tot îmi plăcea de ea. De ce oare? Să fi fost din cauză că era antiteza mătușii Rose, căreia întotdeauna îi fusese atât de teamă să nu facă ceva nepotrivit, încât nu făcea niciodată nimic bine? Sau îmi plăcea de Eva Maria pentru că nu ar fi trebuit să-mi placă? Așa ar fi văzut lucrurile Umberto; vrei ca Julie Jacobs să meargă la Copenhaga și să decapiteze Mica Sirenă? Simplu. Trebuie doar să-i spui că micile sirene sunt sacre. În mod similar, cel mai sigur mod de a mă face să-mi petrec timpul cu familia Salimbeni era să-mi spui să mă țin naibii departe de ei. Cred că era ceva specific pentru Julieta.

Ei bine, poate că venise timpul ca Julieta să-și pună pălăria rațiunii. Potrivit lui *présidente* Maconi, un Salimbeni va fi întotdeauna un Salimbeni, iar după vărul

meu Peppo, asta însemna vai și amar pentru orice Tolomei care îi stătea în cale. Asta fusese adevărat nu doar în vremea furtunosului Ev Mediu; chiar și acum, în Siena zilelor noastre, fantoma posibilului ucigaș Luciano Salimbeni nu părăsise încă scena.

Pe de altă parte, poate că tocmai acest gen de prejudecăți menținuse vie vechea vrajbă dintre familii timp de generații? Poate că evazivul Luciano Salimbeni nu se atinsese niciodată de părinții mei, dar fusese suspectat doar din cauza numelui său? Nu era de mirare că se făcuse nevăzut. Într-un loc în care ești considerat vinovat prin asociere, nu e foarte probabil ca pe timpul procesului călăul tău să stea răbdător până când acesta se termină.

De fapt, cu cât mă gândeam mai mult, cu atât se înclina mai tare balanța în favoarea Evei Maria; la urma urmei, ea era cea care părea cea mai hotărâtă să demonstreze că, în ciuda rivalității noastre ancestrale, tot puteam să fim prietene. Și dacă asta chiar era așa, nu voiam să fiu eu cea care strică petrecerea.

Concertul din seara aceea era găzduit de Academia de Muzică Chigiana în Palazzo Chigi-Saracini, chiar peste drum de salonul de coafură al amicului meu Luigi. Am intrat în clădire pe o poartă acoperită, trezindu-mă într-o curte închisă, cu o logie și o fântână veche în mijloc. Cavalerii medievali, mi-am spus, or fi scos apă din fântâna aia ca să-și adape caii de bătlie, iar sub sandalele mele cu tocuri înalte dalele de piatră erau tocite de secolele în care pe ele trecuseră potcoave de cai și roți de căruță. Locul nu era nici prea mare, nici prea impunător, și avea o demnitate a lui, liniștită, care mă făcu să mă întreb dacă lucrurile care se petreceau în afara zidurilor acestui dreptunghi veșnic erau, cu adevărat, chiar așa de importante.

Pe când stăteam acolo, uitându-mă ca proasta la tavanul din mozaic al logiei, un plasator îmi dădu o broșură și îmi indică scările care duceau spre sala de concert. Am aruncat o privire prin broșură în timp ce urcam scările,

așteptându-mă să conțină programul muzical. În loc de asta, era un scurt istoric al clădirii, primele propoziții fiind:

Palazzo Chigi-Saracini, unul dintre cele mai frumoase palazzo-uri din Siena, a aparținut inițial familiei Marescotti. Nucleul clădirii este foarte vechi, însă în timpul Evului Mediu familia Marescotti a început să încorporeze construcțiile învecinate și, la fel ca multe alte familii puternice din Siena, ei au început ridicarea unui turn mareș. Acesta a fost turnul din care s-a anunțat victoria de la Montaperti, în anul 1260, prin bătăile unei tobe sau ale unei tamburine.

M-am oprit în mijlocul scărilor ca să mai citesc o dată fragmentul. Dacă era adevărat și dacă nu mă încurcasem de tot în numele din jurnalul Maestrului Ambrogio, atunci clădirea în care mă aflam acum fusese, inițial, Palazzo Marescotti, adică locuința lui Romeo în 1340.

Abia când lumea începu să se strecoare, iritată, pe lângă mine, m-am trezit din meditație și am mers mai departe. Și ce dacă fusese casa lui Romeo? El și cu mine eram despărțiți de aproape șase secole și, în afară de asta, pe atunci el o avusese pe Julieta lui. În ciuda noii coafuri și a hainelor noi, tot nu eram decât un palid vlăstar al ființei perfecte care existase cândva.

Janice ar fi râs de mine dacă mi-ar fi știut gândurile pline de romantism. Ar fi mormăit: „Iată, o luăm de la capăt, Jules visează la un bărbat pe care nu-l poate avea”. Și chiar așa era, dar, uneori, ăștia sunt cei mai buni bărbați.

Strania mea obsesie față de personajele istorice începuse fulgerător la vârsta de nouă ani, cu președintele Jefferson. Pe când toți ceilalți, inclusiv Janice, aveau lipite pe pereți afișe cu staruri pop, cu abdomenele la vedere, camera mea era un altar închinat

Părintelui Fondator preferat. Mă chinuisem să învăț cum să caligrafiez *Thomas* și chiar brodasem un „T” uriaș pe o pernuță pe care o luam în brațe în fiecare noapte,

înainte să adorm. Din nefericire, Janice îmi descoperise carnetelul secret și îl arătase la toată clasa, făcându-i pe toți să râdă în hohote de desenele mele fanteziste, în care mă imaginam stând în față la Monticello, cu voal și rochie de mireasă, de mână cu un președinte Jefferson foarte musculos.

După asta, toată lumea mă strigase „Jeff\ chiar și profesorii, care habar n-aveau de ce o făceau și care – uimitor – nu m-au zărit niciodată tresărind când îmi spuneau așa în clasă. În cele din urmă, am încetat să mai ridic mâna și doar stăteam acolo, în ultimul rând, ascunzându-mă după perdeaua părului și sperând că nu o să mă observe nimeni.

La unsprezece ani, grație lui Umberto, am început să privesc spre lumea din afară și m-am îndrăgostit de magnificul Congrade de Verona, iar fascinația mea a durat până când Janice a descoperit că acesta avea cu puțin peste un metru cincizeci înălțime, cu tot cu coif. Bănuiesc că a fost una dintre cele mai grozave zile din viața ei.

La liceu, fanteziile mele s-au strecurat hăt departe întrecut, până la spartanul Leonidas, romanul Scipio și chiar împăratul Augustus, pentru o vreme, până când i-am descoperit latura întunecată, iar la facultate am colindat atât de mult înapoi în timp, încât eroul meu era un om al peșterilor, fără nume, care trăise în stepele rusești, omorând mamuți lănoși și cântând la fluieru-i de os cântece de vânătoare, sub luna plină, singur-singurel.

Singura care a scos în evidență faptul că toți iubiții mei aveau un lucru în comun a fost, bineînțeles, Janice. „Mare păcat că toți sunt mai morți decât cuiele de la ușă”, mi-a zis ea într-o noapte, pe când încercam să adormim într-un cort din grădină și după ce reușise să-mi smulgă toate secretele unul câte unul, în schimbul caramelelor care inițial fuseseră ale mele. „Ba nu sunt”, protestasem eu, regretând deja că-i spuseseam toate tainele mele, „oamenii celebri trăiesc veșnic!”. La care Janice pufnise și spusese doar atât: „Poate, dar cine vrea să sărute o mumie?”

În ciuda tuturor eforturilor surorii mele, pentru mine nu era un zbor al fanteziei, ci un simplu obicei să simt acum un mic frison la descoperirea faptului că urmăream fantoma lui Romeo în propria-i casă; singura cerință pentru a ne continua această minunată relație era ca el să rămână exact așa cum se afla: mort.

Eva Maria era înconjurată de un alai de bărbați în costume negre și femei în rochii strălucitoare, ca o regină cu suita ei. Era o sală înaltă, decorată în culori de lapte și miere, finisată cu tente de aur. Pentru public erau aranjate vreo două sute de scaune și, judecând după numărul oamenilor adunați în sală, ocuparea lor nu avea să constituie o problemă. În capătul mai îndepărtat al încăperii, membrii unei orchestre de cameră se instalau și își acordau instrumentele, iar o femeie trupeșă, îmbrăcată într-o rochie roșie, părea că amenință să cânte. Ca în majoritatea spațiilor din Siena, nu exista aici nimic modern care să deranjeze ochiul, cu excepția unui ciudat adolescent rebel, care purta teniși pe sub pantalonii încrețiți.

De cum mă zări intrând, Eva Maria mă chemă alături de anturajul ei, cu o fluturare regală din mână. Când mă apropiam de grup, am auzit-o prezentându-mă cu superlative pe care nu le meritam și, în câteva minute, eram prietenă la cataramă cu experți în cultură ai Sienei, dintre care unul era președinta Băncii Monte Paschi din Palazzo Salimbeni.

— Monte Paschi, explică Eva Maria, e cel mai de seamă patron al artelor din Siena. Nimic din ceea ce vezi în jurul tău nu ar fi fost posibil fără sprijinul material al băncii Monte Paschi.

Președinta mă privi cu un zâmbet abia schițat. Ca și Eva Maria, era elegantă până-n vârful unghiilor și, deși mă îmbrăcasem corespunzător pentru acea ocazie, ochii ei îmi spuneau că încă mai aveam multe de învățat.

— Așadar, zise ea, cu ton de tachinare, tu crezi că banii sunt ceva malefic?

Întrebarea ei mă luă complet prin surprindere și ei îi plăcu nespus de mult asta.

— Nu neapărat, i-am răspuns, cu obrajii aprinși sub permanenta ei privire scrutătoare, doar că mi se pare... un paradox că, pentru a supraviețui, casa familiei Marescotti depinde de bunăvoința familiei Salimbeni, atâta tot.

Președinta aprobă logica mea cu o ușoară înclinare din cap, ca pentru a confirma că superlativele Evei Maria fuseseră îndreptățite:

— Un paradox, într-adevăr.

— Însă lumea e plină de paradoxuri! zise o voce din spatele meu.

— Alessandro! exclamă președinta, cu o expresie de adorație orgolioasă. Dă-mi voie să ți-o prezint pe domnișoara Tolomei. E foarte aspră cu noi toți. Mai ales cu tine.

— Normal că e.

Alessandro îmi luă mâna și mi-o sărută cu cavalierism glumeț.

— De n-ar fi așa, n-am crede că este o Tolomei.

Mă privi drept în ochi, înainte de a-mi da drumul la mână.

— Nu-i așa?

Urmă un moment de stânjeneală. Era clar că nu se așteptase să mă întâlnească la concert, iar reacția lui nu ne flata pe niciunul dintre noi. Însă nu-l prea puteam învinui că mă pune la zid. La urma urmei, nu-l sunasem după ce trecuse pe la mine pe la hotel, cu trei zile înainte. În tot acest timp, cartea lui de vizită stătuse pe biroul meu ca un semn rău dintr-o prăjitură cu răvaș. Chiar în dimineața aia o rupsesem, în sfârșit, și o aruncasem la gunoi, gândindu-mă că, dacă ar fi vrut cu adevărat să mă aresteze, ar fi făcut-o deja.

— Nu crezi că Giulietta arată minunat în seara asta, Sandro? zise Eva Maria, interpretând greșit intensitatea dintre noi.

Alessandro reuși să zâmbească:

— Shakespearian.

— Da, da, interveni președinta, simulând gelozia. Dar nouă cine ne păzește banii, cât ești tu aici?

— Fantomele Salimbenilor, replică Alessandro, încă uitându-se țintă la mine. O putere formidabilă.

— *Basta!*

Mulțumită în secret de vorbele lui, Eva Maria se prefăcu că se încruntă și-l bătu pe umăr cu un program făcut sul.

— Cu toții vom fi fantome destul de curând. În seara asta sărbătorim viața.

După concert, Eva Maria stăruia să ieșim în oraș la cină, doar noi trei. Când am început să protestez, ea aruncă în joc cartea zilei ei de naștere și spuse că tocmai în acea seară, „când întorc o pagină în cea mai nemaipomenită și lamentabilă comedie a vieții”, singura ei dorință era să meargă la restaurantul ei preferat cu doi dintre oamenii ei preferați. În mod ciudat, Alessandro nu obiectă deloc. Era limpede că la Siena nu-ți contraziceai nașa de ziua ei.

Restaurantul preferat al Evei Maria era pe Via delle Campanie, chiar după colț de Campo și chiar la granița dintre două *contracte*, *Aquila* și *Selva*, sau Vulturul și Pădurea. Masa ei preferată era, din câte se părea, pe estrada ridicată afară, cu fața spre florăria care-și închidea obloanele pentru noapte.

— Așadar, nu-ți place opera! îmi zise ea, după ce comandă o sticlă de Prosecco și o farfurie de *antipasti*¹⁵.

— Ba îmi place! am protestat, stând stingheră, picior peste picior, abia având loc sub masă. Iubesc opera. Ajutorul în casă al mătușii mele cânta operă tot timpul. Mai ales *Aida*. Doar că... *Aida* ar trebui să fie o prințesă etiopiană, nu o minunăție de femeie triplă în lățime, care e trecută bine de cincizeci de ani. Îmi pare rău.

Eva Maria râse, încântată:

— Fă și tu ce face Sandro. Închide ochii.

¹⁵ Antreuri diverse, care constituie felul întâi într-o masă italiană tradițională.

I-am aruncat lui Alessandro o privire fugară. La concert stătuse în spatele meu și îi simțisem tot timpul ochii în ceafa mea.

— De ce? Tot aceeași femeie cântă.

— Dar vocea vine din suflet! argumentă Eva Maria în favoarea lui, aplecându-se spre mine. Nu trebuie decât să asculți și o s-o vezi pe Aida așa cum este ea cu adevărat.

— Asta e foarte generos, am spus, uitându-mă la Alessandro. Întotdeauna ești așa de generos?

El nu răspunse. Nu era nevoit.

— Mărinimia, zise Eva Maria, gustând din Prosecco și considerându-l demn de a fi consumat, este cea mai mare dintre toate virtuțile. Ferește-te de oamenii zgârciți. Ei sunt captivi în sufletul lor mic.

— După părerea ajutorului în casă al mătușii mele, frumusețea este cea mai mare virtute. Însă el ar zice că generozitatea este un fel de frumusețe.

— Adevărul este frumusețe, iar frumusețea adevăr, zise Alessandro, vorbind în sfârșit. Asta după Keats. Viața e foarte ușoară dacă trăiești așa.

— Tu nu trăiești așa?

— Eu nu sunt o urnă funerară.

Am început să râd, dar el nici măcar nu zâmbi.

Deși era limpede că Eva Maria dorea ca noi doi să ne împrietenim, era incapabilă să ne lase să continuăm singuri:

— Povestește-ne mai multe despre mătușa ta! mă îndemnă ea. De ce crezi că nu ți-a spus niciodată cine ești?

M-am uitat de la unul la altul, simțind că discutaseră despre situația mea și că nu căzuseră de acord.

— Habar n-am. Cred că i-a fost teamă că... Sau poate ea...

Am lăsat privirea în jos și am spus:

— Nu știu.

— La Siena, zise Alessandro făcându-și de lucru cu o felie de pâine, numele este tot ceea ce contează.

— Nume, nume, nume! oftă Eva Maria. Ce nu pricep eu e de ce mătușa asta a ta nu te-a adus niciodată la Siena.

— Poate că i-a fost frică, am spus, mai înțepat de data asta, că persoana care mi-a ucis părinții mă va omorî și pe mine.

Eva Maria își făcu cruce și păru îngrozită:

— Ce cumplit să spui așa ceva!

— Ei, la mulți ani! am luat o gură de Prosecco. Și îți mulțumesc pentru tot.

M-am uitat urât la Alessandro, silindu-l să-mi înfrunte privirea:

— Nu-ți face griji, n-o să stau mult.

— Mda, zise el cu răceală, îmi închipui că e prea multă liniște și pace aici pentru gustul tău.

— Îmi place pacea.

Din verdele de conifere al ochilor lui am primit acum un crâmpei de avertisment cu privire la sufletul lui. Era o privesc tulburătoare.

— Evident., în loc să răspund, mi-am încleștat dinții și mi-am îndreptat atenția spre *antipasti*. Din nefericire, Eva Maria nu se prinse de nuanțele mai subtile ale emoțiilor mele; ea nu zări decât chipul meu îmbujorat.

— Sandro, zise ea, mergând pe firul a ceea ce ea credea că e un flirt, de ce n-ai duce-o pe Giulietta prin oraș, să-i arăți centrele de interes? I-ar plăcea să meargă.

— Sunt convins că i-ar plăcea.

Alessandro înțepă o măslină cu furculița.

— Din păcate, noi nu avem statui cu micuțe sirene.

Atunci a fost momentul în care am fost sigură că-mi verificase dosarul și că trebuie să fi aflat tot ce era de știut despre Julie Jacobs. Gustând din amețitorul cocteil de furie și teamă din gâtul meu, m-am întins orbește spre coșul cu pâine, sperând nespun de mult să nu mi se vadă panica.

— Așa e, dar avem alte statui frumoase! se uită Eva Maria la mine, apoi la el, încercând să-și dea seama ce se întâmplă. Și fântâni. Trebuie s-o duci la Fontebranda...

— Poate c-ai vrea să vezi Via de Malcontenti, sugeră Alessandro, uitându-se la mine oricum, numai cu tandrețe nu. Acolo se duceau criminalii, astfel încât victimele lor să poată arunca în ei cu tot felul de lucruri, în drum spre

spânzurătoare.

I-am întors privirea rece, nemaisimțind nicio nevoie să mă prefac:

— A fost iertat vreodată cineva?

— Da. Se numea exil. Li se spunea să părăsească Siena și să nu se mai întoarcă niciodată. În schimb, le era cruțată viața.

— Și dacă totuși se întorceau?

— Atunci... făcu el o pauză pentru efect, și mi-am dat seama că verdele din ochii lui nu era deloc precum un frunziș organic, ci rece și cristalizat, ca bucata de malahit pe care o prezentasem în clasa a patra ca pe o comoară neprețuită, înainte ca profesoara să ne fi explicat că era un mineral exploatat pentru extragerea cuprului, cu evidente daune asupra mediului... trebuie să fi avut un motiv foarte bun.

— Gata! zise Eva Maria, ridicând paharul. Gata cu exilul. Gata cu lupta. Acum suntem cu toții prieteni.

Preț de vreo zece minute, am reușit să purtăm o conversație politicoasă. După aceea, Eva Maria se scuză și se duse la toaletă, iar eu și Alessandro am fost lăsați singuri. Aruncându-i o privire, l-am surprins uitându-se la gâtul meu precum un vampir aflat într-un program de recuperare alcătuit din doisprezece pași și, pentru o clipă, am reușit să mă conving că totul nu era decât un joc de-a șoarecele și pisica, să vadă dacă eram îndeajuns de spirituală și om de viață încât să devin *playmate*-ul lui din luna aceea. Ei bine, mi-am spus, aranjându-mi decolteul, indiferent ce-ar fi pus la cale pisica, urma să se aleagă cu o surpriză nasoală.

M-am întins după o felie de cârnăcior.

— Crezi în mântuire?

— Nu-mi pasă ce-ai făcut la Roma, zise Alessandro, împingând platoul spre mine. Sau oriunde în altă parte. Dar îmi pasă de Siena. Așa că, ia spune-mi, de ce ești aici?

— Asta e o anchetă? am vorbit cu gura plină. Să-mi chem avocatul?

Se aplecă spre mine, spunând cu glas scăzut:

— Aș fi putut să te bag la închisoare uite-așa... pocni el din degete, fix sub nasul meu. Asta este ceea ce vrei cu adevărat?

— Știi, i-am zis, punându-mi măsline pe farfurie și sperând foarte mult că el nu băga de seamă tre' murul mâinilor mele, jocurile de intimidare nu au avut niciodată efect asupra mea. S-ar putea să fi produs efecte miraculoase pentru strămoșii tăi, dar, dacă-ți amintești, strămoșii *mei* nu au fost niciodată chiar așa de impresionați.

— OK... se rezemă el de scaun, schimbând tactica. Ce zici de asta: o să te las în pace cu o singură condiție. Să stai departe de Eva Maria.

— De ce nu-i spui ei asta?

— E o femeie foarte specială și nu vreau să sufere.

Mi-am lăsat furculița jos:

— Drept cine mă iei, mai precis?

Alessandro ezită:

— Cred că ești o femeie frumoasă, inteligentă, o mare actriță... și, dincolo de toate astea, știi exact cum să rănești oamenii și cum să scapi nepedepsită. Cred că cineva te-a plătit cu mulți bani ca să vii aici și să te dai drept Giulietta Tolomei...

— *Poftim?*

— ...și mai cred că face parte din misiunea ta să te apropii de Eva Maria. Însă... ca să vezi, zâmbi el, asta n-o să se întâmple.

Nici nu știam de unde să încep. Din fericire, acuzațiile sale erau atât de fantastice, că eram prea nedumerită ca să mă simt jignită.

— De ce nu crezi că sunt Giulietta Tolomei? am zis eu într-un târziu. Din cauză că nu am ochi albaștri ca de prunc?

— Vrei să știi de ce? îți spun eu de ce. Giulietta Tolomei a murit.

— Cum poți fi așa de sigur? în mod evident, nu poți, pentru că stau chiar în fața ta.

Se uită la mine îndelung, ochii lui căutând pe chipul

meu ceva care, cumva, nu se afla acolo. În cele din urmă se uită în altă parte, cu maxilarul încordat, și am știut că, dintr-un motiv sau altul, pe care n-avea chef să-l împărtășească, nu l-am convins și probabil nu aveam să-l conving niciodată.

— Știi ce... mi-am împins scaunul în spate și m-am ridicat. O să-ți urmez sfatul și o să mă smulg din compania Evei Maria. Spune-i că-i mulțumesc pentru concert și pentru masă și mai spune-i că poate să-și ia hainele înapoi oricând dorește. Nu mai am nevoie de ele.

Nu am așteptat răspunsul lui, ci am pășit țănoșă pe estradă, îndepărtându-mă de restaurant fără să privesc înapoi. De cum am dat primul colț și am ieșit din raza privirii lui, am simțit cum îmi dădeau lacrimile de mânie și, în ciuda pantofilor, am început să alerg. Ultimul lucru pe care-l voiam era ca Alessandro să mă ajungă din urmă și să-și ceară scuze pentru bădăranie, dacă ar fi fost atât de uman încât să încerce asta.

În timp ce mergeam spre casă în noaptea aceea, am rămas în umbra străzilor mai puțin circulate. Nu aveam niciun chef să interacționez cu alți oameni, iar aici intra și căscatul ochilor la mine. Pe când mergeam prin întuneric, mai degrabă sperând decât știind că merg în direcția cea bună, eram așa de preocupată de discuția mea cu Alessandro – și, mai ales, de toate lucrurile inteligente pe care aș fi putut să i le spun, dar nu i le spuseseam – că-mi luă ceva vreme să-mi dau seama că eram urmărită.

La început, n-a fost decât un pic mai mult decât certitudinea înfiorătoare că eram privită. Curând, însă, am băgat de seamă zgomotul ușor făcut de cineva care se furișa în spatele meu. De câte ori măream viteza, puteam să disting un fâsâit de haine și de tălpi moi, dar de câte ori încetineam, fâsâitul dispărea și n-auzeam nimic altceva decât tăcerea amenințătoare, care aproape că era mai rea.

Cotind brusc pe o stradă la întâmplare, am reușit să deslușesc cu coada ochiului mișcarea și silueta unui bărbat. Dacă nu mă înșelam foarte tare, era același malac

care mă urmărise cu câteva zile înainte, după ce ieşisem de la banca din Palazzo Tolomei, având la mine cutia mamei. Creierul meu înregistrase, de bună seamă, întâlnirea noastră precedentă la capitolul „pericol”, iar acum, recunoscându-i silueta şi mersul, declanşase o alarmă asurzitoare de evacuare, care-mi alungă din cap toate gândurile raţionale şi mă făcu să-mi scot pantofii şi, pentru a doua oară în seara aceea, să încep să alerg.

III.II

*O, inimă! Aflat-ai tu vreodată
Ce este-o frumusețe-adevărată?
Nici n-a văzut sărmana mea privire
Un chip atât de vrednic de iubire.¹⁶*

Siena, 1340 d.Hr.

În noapte dospea răul.

De îndată ce Romeo și verii săi pieriră din raza vizuală a turnului Marescotti, se năpustiră după un colț de stradă, gâfâind de răs. Le fusese foarte ușor să fugă de acasă în seara aceea, căci Palazzo Marescotti era plin ochi cu rubedenii venite în vizită de la Bologna, iar tatăl lui Romeo, *comandante* Marescotti, mai de voie, mai de nevoie, dăduse în cinstea lor un banchet cu muzicanți, ca să-i distreze. La urma urmei, ce avea de oferit Bologna, care să nu poată fi oferit înzecit de Siena?

Știind prea bine că încălcau, din nou, interdicția de a ieși din casă impusă de *comandante*, Romeo și verii săi se opriră ca să-și lege măștile de carnaval pe care le purtau întotdeauna în escapadele lor nocturne. Cum stăteau așa acolo, chinuindu-se cu noduri și funde, măcelarul familiei trecu pe lângă ei cu un rastel cu șuncă pentru petrecere și cu un ucenic care ducea o torță, dar luă înțeleaptă decizie de-a se preface că nu-i recunoaște pe tineri. Într-o bună zi, Romeo avea să fie stăpânul în Palazzo Marescotti și cel care avea să plătească pentru livrările lui.

Când măștile au fost, în sfârșit, la locul lor, tinerii își puseră pălăriile de catifea înapoi pe cap, aranjând ambele piese astfel încât să obțină o cât mai bună deghizare. Rânjind la vederea prietenilor săi, unul dintre ei luă mandolina pe care o purta cu sine și ciupi câteva corzi vesele.

— *Giu-hu-hu-lietta! cântă el într-un falset tachinator.
Aș vrea să fiu paa-sărea aceea, paa-sărea aceea mică și*

¹⁶ *Romeo și Julieta*, actul I, scena a V-a.

jucăușă...

Țopăi de câteva ori ca o pasăre, făcându-i pe toți să izbucnească în râs, mai puțin pe Romeo.

— Foarte amuzant! îl certă Romeo. Face glume pe seama unor cicatrice care n-au simțit nicicând o rană!

— Haideți, zise altul, îndemnându-i, dacă nu ne grăbim, o să fie în pat, iar serenada voastră nu va mai fi nimic altceva decât un cântec de leagăn.

Măsurată doar în pași, călătoria lor din acea seară nu era lungă, abia dacă erau vreo cinci sute. Însă în orice alți termeni, era o odisee. În ciuda orei târzii, străzile gemeau de lume - localnici care se amestecau cu străini, cumpărători și vânzători, pelerini și hoți - și la fiecare colț stătea un profet renăscut cu o lumânare de ceară, condamnând lascivitatea păgână pe când se uita la un grup de fete care dansau, cu același aer de interdicție rigidă cu care se uită un câine la mișcările unui șir lung de cârnați.

Croindu-și drum cu coatele, sărind ici peste un șanț, colo peste un cerșetor și lăsându-se în jos ca să se ferească de lecticile care transportau marfă sau oameni, tinerii se treziră într-un târziu blocați la intrarea în Piazza Tolomei. Întinzându-se să vadă de ce nu se mișca mulțimea, Romeo prinse cu privirea o siluetă plină de culoare care se plimba încolo și înapoi prin aerul rece al nopții pe treptele din față ale bisericii San Cristoforo.

— Priviți! zise unul dintre veri. Tolomei l-a invitat pe San Cristoforo la cină, dar el nu s-a îmbrăcat. Rușine să-i fie!

Se uitară cu toții, uimiți, pe când procesiunea luminată de torțe se deplasa de la biserică, prin *piazza*, spre Palazzo Tolomei de vizavi, iar Romeo știu, brusc, că asta era șansa lui de a intra în casa interzisă pe ușa din față, în loc să stea prosteste sub presupusa fereastră a Giuliettei. Un șir lung de oameni care-și dădeau importanță se ținea în spatele preoților care-l purtau pe sfânt, și toți aveau măști de carnaval. Era ceva îndeobște cunoscut că Messer Tolomei dădea baluri mascate o dată la câteva luni, pentru ca membrii familiei care se aflau în

exil să se poată furișa în casa lui. De n-ar fi făcut așa, cu greu ar fi putut să umple ringul de dans.

— Suntem, e limpede, suspendați de ghearele Fortunei, zise Romeo, revenind la verii săi. Ori asta, ori ea ne ajută doar ca să ne zdrobească din plin într-o clipită și să-și râdă bine de noi. Haideti!

— Stați! spuse unul dintre veri. Mi-e teamă...

— Ți-e teamă prea devreme! i-o reteză Romeo. Porniți, vânjoși domni!

Îmbulzeala de pe treptele bisericii San Cristoforo era exact ceea ce-i trebuia lui Romeo ca să șterpească o torță de pe un suport din zid și să se arunce asupra victimei sale neștiutoare: o văduvă mai în vârstă, neînsoțită.

— Te rog, zise el, oferindu-i brațul. Messer Tolomei ne-a cerut să ne îngrijim de tine.

Femeia nu păru deloc nemulțumită de mușchii promițători ai brațului său și de zâmbetele îndrăznețe ale tovarășilor lui.

— Ar fi pentru prima oară, spuse ea, cu oarece demnitate. Dar aș putea spune că, în mod sigur, se revanșează acum.

Celor care nu văzuseră asta cu ochii lor le-ar fi fost imposibil să creadă, dar, după ce intrară în *palazzo*, Romeo trebui să ajungă la concluzia că familia Tolomei chiar reușise să depășească, în materie de fresce, familia Marescotti. Nu numai că toți pereții spuneau o altă poveste despre triumfurile din trecut ale Tolomeilor și despre pioșenia lor prezentă, dar până și tavanele erau mijloace de a se promova, cu frică de Dumnezeu. Dacă Romeo ar fi fost singur, și-ar fi lăsat capul pe spate și s-ar fi uitat ca prostul la miriadele de creaturi exotice care străbăteau acest paradis privat. Însă nu era singur. Paznici în livrele, înarmați până-n dinți, stăteau în poziție de drepti pe lângă fiecare zid, iar teama de-a nu fi descoperiți a fost suficientă ca să-și stăpânească îndrăzneala și să se asigure că-i făcea văduvei complimentele necesare, pe când se aliniau pentru dansul de deschidere a balului.

Dacă își pusese întrebări, mai devreme, asupra stării sociale exacte a lui Romeo – calitatea liniștitoare a veșmintelor lui fusese oarecum compromisă de maniera clandestină în care obținuse compania ei –, măcar acum, în poziție de dans, ținuta lui o asigura de originea lui nobilă.

— Ce noroc pe mine în seara asta, murmură ea, atentă ca nimeni în afară de el să nu o audă. Dar ia spune-mi, ai venit având în minte o aventură anume sau ești aici doar ca să... dansezi?

— Mărturisesc, zise Romeo mioros, promițând nici prea mult, nici prea puțin, că mă dau în vânt după dans. Jur c-aș putea să dansez fără odihnă ore în șir.

Femeia râse cu discreție, deocamdată satisfăcută. Pe măsură ce dansul continua, ea își luă tot mai multe libertăți față de el, mai multe decât i-ar fi fost lui pe plac, trecându-și când și când mâna peste tunica lui de catifea, în căutarea a ceva mai solid pe dedesubt, însă Romeo era prea distrat ca s-o respingă.

În seara aceea, singurul său interes era s-o găsească pe fata căreia îi salvase viața și ale cărei minunate trăsături le surprinsese Maestrul Ambrogio într-un portret uluitor. Maestrul refuzase să-i spună numele ei, dar lui Romeo nu-i trebuise mult ca să-l descopere singur. Nu trecuse nicio săptămână de la sosirea fetei, că în tot orașul se răspândise zvonul că Messer Tolomei adusese la slujba de duminică dimineată o frumusețe necunoscută, cu ochi albaștri ca marea, al cărei nume era Giulietta.

Privind încă o dată prin sală – un corn al abundenței de femei frumoase, care se roteau ca un vârtej, îmbrăcate în rochii țipătoare, și de bărbați care stăteau să le prindă – Romeo nu putea să priceapă de ce fata nu era de văzut pe nicăieri. De bună seamă, o frumusețe ca ea ar fi trebuit să treacă de la brațul unui dansator la al altuia, niciodată liberă să se așeze. Singura dificultate ar fi fost s-o elibereze de toți ceilalți tineri care jinduiau după atenția ei. Era o provocare pe care Romeo o înfruntase de multe ori înainte și un joc care-i plăcea grozav.

Răbdarea era întotdeauna mutarea lui inițială, ca un

rege grec înaintea zidurilor Troiei, răbdare și perseverență, în vreme ce toți ceilalți претенdenți se făceau de râs. Apoi urma primul contact, o tachinare la umbra unui surâs cunoscător, care conspira cu ea împotriva celorlalți. Mai târziu, o otheadă stăruitoare din cealaltă parte a sălii, o privire fixă, întunecată, lipsită de zâmbet și, pe Dumnezeu, cu următoarea ocazie când mâinile li se atingeau în timpul dansului, inima ei bătea cu atâta putere în piept, că el ar fi putut să-i urmărească zborul până în gâtul ei dezgolit. Și acolo, tocmai acolo, își va pune primul sărut...

Însă până și răbdarea homerică a lui Romeo s-a transformat în uitare, pe când un dans urmă altuia, rotind pe toată lumea precum corpurile cerești și creând toate constelațiile posibile printre dansatori, mai puțin pe aceea la care spera el. Cum toți erau mascați, nu putea fi sigur pe de-a-ntregul, însă din ceea ce se vedea din părul și zâmbetele lor, fata pe care venise să o curteze nu se afla acolo. Să rateze întâlnirea cu ea în seara aceasta ar fi fost un dezastru, căci nimic altceva decât un bal mascat nu i-ar fi oferit această intrare clandestină în Palazzo Tolomei, și nu i-ar mai fi rămas decât să recurgă la cântatul de serenade sub balconul ei, oricare ar fi fost acesta, cu o voce pe care Creatorul nu o destinase în niciun caz cântului.

Exista, desigur, pericolul ca zvonul să-l fi indus în eroare și ca fata de la slujbă să fi fost cu totul altcineva. Dacă era așa, dansul lui de cocoș țațoș prin sala de bal a lui Messer Tolomei nu era decât o pierdere de vreme; fata pe care venise s-o întâlnească era, foarte probabil, cufundată într-un somn dulce în vreo altă casă din oraș. Romeo aproape că începuse să se teamă de acest lucru, când, deodată, în toiul unei galante reverențe în *dueña*, se simți copleșit de puternica senzație că era privit.

Introducând o răsucire acolo unde nu era necesară, Romeo mătură cu privirea întreaga încăpere. Și, în sfârșit, îl zări: un chip pe jumătate acoperit de păr, ca de un văl, se uita ținută la el din umbra logiei de la etaj. Dar nici nu

apucă bine să recunoască forma aceea ovală ca fiind o față, că aceasta se retrase în umbră, ca și cum s-ar fi temut să nu fie descoperită.

Se răsuca din nou spre partenera sa, îmbujorat de emoție. Cu toate că șansa îi acordase doar o privire fugară spre doamna de la etaj, nu avea nicio îndoială că figura pe care o zărise era a domniței lui, frumoasa Giulietta. Și ea îl căutase pe el, ca și cum ar fi știut, cumva, cine e și de ce a venit.

O altă *dueña* îl purtă prin sală cu o maiestruozitate cosmică, iar după asta urmă *estampie*, înainte ca Romeo să-și localizeze, în sfârșit, un verișor prin mulțime și să reușească să-l cheme la el cu o privire pătrunzătoare și mânioasă:

— Pe unde umbli? îi șuieră el. Nu vezi că mor aici?

— Îmi datorezi mulțumiri, nu înjurături! șopti celălalt, preluând el dansul. Căci asta e o petrecere care nu face doi bani, cu vin de doi bani și femei de doi bani și... Stai! însă Romeo plecase deja, surd la vorbele descurajante și orb la privirea plină de reproș pe care i-o aruncă văduva atunci când el își luă zborul. Într-o noapte ca asta, știa bine, nicio ușă nu era zăvorâtă pentru un bărbat curajos. Cu toți servitorii și paznicii ocupați la parter, tot ce se afla mai sus de acesta era pentru îndrăgostitul nostru ceea ce e pădurea pentru vânător: o promisiune dulce pentru cel răbdător.

Aici sus, la etajul întâi, fumul amețitor de la petrecerea de jos îl transforma pe bătrân în tânăr, pe înțelept în prostănac și pe avar în om generos și, pe când păsea prin galeria de la etaj, Romeo trecu pe lângă multe nișe întunecate, pline de mătase care foșnea și de chicoteli înăbușite. Ici și colo, câte o izbucnire de alb trăda îndepărtarea strategică a veșmintelor și, trecând pe lângă un ungher care se vădea nespus de destrăbălat, aproape că se opri să caște gura, uimit de infinita flexibilitate a corpului omenesc.

Însă cu cât se îndepărta mai mult de scări, cu atât deveneau mai tăcute ungherele, iar când intră, în sfârșit,

în logia care dădea spre sala de bal, nu se mai zărea nimeni. Acolo unde stătuse Giulietta, pe jumătate ascunsă de coloana de marmură, nu mai era decât un gol, iar la capătul logiei era o ușă închisă, pe care nici măcar el nu îndrăznea s-o deschidă.

Mare i-a fost dezamăgirea. De ce nu se smulsese el mai devreme din dans, ca o stea căzătoare care scapă plictiselii veșnice a firmamentului? De ce fusese atât de sigur că ea va mai fi încă acolo, așteptându-l? Își spusese singur o poveste, iar acum venise timpul pentru finalul tragic.

Chiar atunci când se întorcea să plece, ușa de la capătul logiei se deschise și prin ea se strecură o siluetă zveltă, cu părul scânteind – ca o driadă antică printr-o fisură în timp – după care o închise la loc cu un zgomot înfundat. Pentru o clipă, nu se simți nicio mișcare și niciun sunet, cu excepția muzicii de la parter, și cu toate acestea Romeo crezu că aude răsuflarea cuiva, cineva care se speriasse la vederea lui acolo, profilat în umbră, și care acum se chinuia să-și recapete suflul.

Poate că ar fi trebuit să rostească un cuvânt care s-o liniștească, însă emoția lui era prea mare ca să fie strunită de bunele maniere. În loc să-i ofere scuzele sale pentru deranj sau, și mai bine, chiar numele intrusului, el doar își smulse masca de carnaval de pe față și făcu un pas înainte, nerăbdător, ca s-o scoată din umbră și să-i vadă dezvăluit, în sfârșit, chipul viu.

Ea nici nu-l reținu, nici nu-l împinse la o parte; în schimb, se duse până la marginea balconului și privi în jos la dansatori. Încurajat, Romeo o urmă, iar când ea se aplecă peste balustradă, el avu satisfacția de a-i vedea profilul strălucind în lumina care venea de jos. Chiar dacă Maestrul Ambrogio exagerase, poate, liniile mândre ale frumuseții ei, nu egalase luminozitatea ochilor ei, și nici misterul zâmbetului. Cât despre moliciunea coaptă a buzelor ei ce răsuflau ușor, pe asta i-o lăsase, cu siguranță, lui Romeo, s-o descopere singur.

— De bună seamă asta trebuie să fie faimoasa curte a

regelui lașilor, începu fata.

Uimit de amărăciunea din glasul ei, Romeo nu știu ce să răspundă.

— Cine altul, continuă ea, tot fără să se întoarcă, și-ar petrece noaptea hrănind cu struguri o efigie, în timp ce ucigașii umblă prin oraș ca la paradă, lăudându-se cu isprăvile lor? Și ce om cumsecade ar putea să se gândească la o astfel de petrecere, când propriu-i frate a fost...

Fata nu mai putu să continue.

— Majoritatea oamenilor îl numesc pe Messer Tolomei un bărbat curajos, zise Romeo, cu o voce care i se părea și lui străină.

— Atunci, majoritatea oamenilor greșesc, replică ea. Iar tu, *signore*, îți irosești timpul. Nu voi dansa în noaptea asta, mi-e inima prea grea. Așa că du-te înapoi la mătușa mea și ospătează-te cu mângâierile ei; nu vei primi niciuna de la mine.

— Nu sunt aici ca dansator, zise Romeo, apropiindu-se de ea cu îndrăzneală. Sunt aici pentru că nu mă pot ține deoparte. Nu vrei să mă privești?

Ea șovăi, silindu-se să nu se miște.

— De ce m-aș uita la tine? Ți-e sufletul mai prejos decât trupul?

— Nu mi-am cunoscut sufletul până când nu l-am văzut oglindit în ochii tăi, spuse Romeo, coborându-și vocea până la inima ei.

Ea nu răspunse pe dată, dar atunci când o făcu, glasul ei a fost îndeajuns de înțepat ca să-i înmoaie curajul:

— Și când mi-ai pângărit ochii cu propria-ți imagine? Pentru mine ești doar silueta îndepărtată a unui dansator iscusit. Ce demon mi-a furat ochii și ți i-a dat ție?

— Somnul a fost vinovatul, zise Romeo, uitându-se lung la profilul ei și sperând ca ea să-i întoarcă zâmbetul. El i-a luat de pe perna din patul tău și mi i-a adus mie. O, chinul dulce al acelui vis!

— Somnul este tatăl minciunilor, ripostă ea, cu capul încă întors cu încăpățănare.

— Însă e mama speranței.

— Poate. Dar întâiul născut al speranței e tragedia.

— Vorbești cu o dragoste atât de familiară, cum numai despre rude se vorbește.

— O, nu! exclamă ea, cu vocea ascuțită de amărăciune. Nu îndrăznesc să mă laud cu rubedenii atât de sus-puse. Când voi muri, de-ar fi să am o moarte măreață și pioasă, las să se certe savanții cu privire la neamul din care mă trag.

— Nici nu mă sinchiesc de neamul tău, zise Romeo, atingându-i temerar gâtul cu degetul, decât pentru a-i desluși scrierea tainică de pe pielea ta.

Pentru o clipă, atingerea lui o reduse la tăcere. Iar când vorbi din nou, cuvintele rostite dintr-o răsuflare nu purtau disprețul pe care voiau să-l arate:

— Atunci mă tem că vei fi dezamăgit, zise ea, peste umăr. Căci pielea mea nu spune o poveste frumoasă, ci una despre omoruri și răzbunare.

Mai curajos acum, că ea îi permisesese primul emisar, Romeo își făcu palmele căuș peste umerii ei și se aplecă să-i vorbească prin ecranul de mătase al părului:

— Am auzit de pierderea ce-ai suferit-o. Nu e inimă în Siena care să nu se frângă de durere.

— Ba da, există una! Locuiește în Palazzo Salimbeni și nu e-n stare de simțăminte omenești!

Ea se scutură pentru a-i îndepărta mâinile.

— Cât de adesea mi-am dorit să mă fi născut bărbat!

— A te naște bărbat nu reprezintă o cheazășie împotriva suferinței.

— Zău? se întoarce ea, în sfârșit, cu fața spre el, luându-i în derâdere gravitatea. Și care-ar fi, mă rog, suferințele tale, *signore*?

Ochii ei, vibranți chiar și pe întuneric, îl priviră de sus până jos cu amuzament, apoi se fixară pe chipul lui.

— Ntț, așa cum bănuiam, ești prea chipeș ca să suferi. Mai degrabă, ai glasul și chipul unui hoț.

Văzându-i indignarea, ea râse cu răceală și continuă:

— Da, da, un hoț. Dar un hoț căruia i se oferă mai

mult decât ia, și care, prin urmare, se consideră pe sine mai degrabă generos, nu lacom, și răsfățat, nu vicios. Contrazi-mă, dacă poți. Ești un bărbat căruia nu i s-a refuzat niciodată un dar. Cum ar putea un astfel de bărbat să sufere?

Romeo îi înfruntă privirea tachinatoare cu încredere în sine:

— Nu e bărbat care să nu fi pornit într-un periplu fără a dori să ajungă pân' la capăt. Și totuși, pe drum, ce pelerin refuză cu dispreț o masă și-un culcuș? Nu mă ține de rău pentru lungimea călătoriei mele. De n-aș fi fost un călător, n-aș fi poposit niciodată la țărmul tău.

— Ce băștinaș exotic poate ține la țărm un călător pentru totdeauna? Ce pelerin nu lânzezește, cu timpul, în jilțu-i comod de-acasă și nu o pornește din nou spre altare și mai îndepărtate, nedescoperite încă?

— Vorbele tale nu ne fac dreptate nici unuia dintre noi. Rogu-te, nu mă face nestatornic înainte ca măcar să-mi știi numele.

— Așa-mi stă în firea sălbatică.

— Eu văd doar frumusețe, nimic rău.

— Înseamnă că nu mă vezi deloc.

Romeo o luă de mână și o sili să-și deschidă palma pe obrazul lui:

— Te-am văzut, scumpă sălbatică, înainte să mă vezi tu. Și, cu toate astea, tu m-ai auzit înainte să te aud eu. Și s-ar fi putut să trăim așa, iubirea noastră despărțită de simțurile noastre, de n-ar fi fost ca Fortuna, în noaptea asta, să-ți dăruiască ție ochi, iar mie urechi.

Fata se încruntă:

— Poezia ta este misterioasă. Vrei să te înțeleg sau speri că voi lua prostia mea drept propria-ți înțelepciune?

— Pe Dumnezeu! exclamă Romeo. Fortunei îi place să necăjească! Ți-a dăruit ochi, dar ți-a luat urechile, în schimb. Giulietta, nu recunoști vocea cavalerului tău?

Se întinse să o atingă pe obraz, așa cum făcuse atunci când era întinsă în sicriu, ca moartă.

— Nu-i recunoști atingerea? adăugă el, cu vocea doar

cu puțin mai mult decât o șoaptă.

Preț de o străfulgerare a unei clipe, Giulietta se înmuie și se sprijini de mâna lui, căutând alinare în această apropiere. Însă chiar când Romeo credea că ea i se predă, văzu surprins cum ochii ei se îngustau de mânie. În loc să-i deschidă poarta spre inima ei, până atunci doar întredeschisă cu suspiciune, ea se dădu deodată un pas înapoi, departe de mâna lui.

— Mincinosule! Cine te-a trimis să te joci cu mine?

El rămase mut de uimire:

— Scumpă Giulietta...

Dar ea nu vru s-audă și pur și simplu îl îndemnă să plece, s-o lase:

— Te du! Pleacă și râzi de mine cu toți prietenii tăi!

— Îți jur! răspunse Romeo neclintit și se întinse după mâinile ei, dar ea nu i le încredință.

În lipsă de ceva mai bun, el o luă de umeri și o ținu nemișcată, disperat ca ea să audă ce avea de spus.

— Eu sunt bărbatul care te-a salvat pe tine și pe fratele Lorenzo, pe drum, stăruind el, și ai intrat în orașul ăsta sub protecția mea. Te-am văzut în atelierul Maestrului, întinsă în sicriu...

În timp ce vorbea, văzu că ochii ei se măresc când își dădu seama că el spune adevărul, dar, în loc de recunoștință, fața ei se umplu de neliniste.

— Înțeleg, zise ea cu voce nesigură. Iar acum presupun că ai venit să-ți recuperezi datoria.

Abia acum, văzându-i spaima, Romeo își dădu seama că-și luase o mare libertate apucând-o astfel de umeri și că strângerea lui trebuie s-o fi făcut să se întrebe care-i erau intențiile. Blestemându-se pentru impulsivitate, îi dădu drumul binișor și făcu un pas îndărăt, sperând din toată inima că ea nu o va rupe la fugă. Întâlnirea asta nu se desfășură deloc așa cum plănuise el, chiar deloc. Visa de multe nopți la momentul în care Giulietta va ieși pe balcon, chemată de serenada lui, și-și va duce mâna la piept, cu admirație pentru persoana lui, dacă nu pentru cântec.

— Am venit să-ți aud vocea blândă spunându-mi pe

nume, zise el, cu ochii implorând iertare. Asta-i tot.

Văzându-i sinceritatea, ea îndrăzni să surâdă:

— Romeo. Romeo Marescotti, binecuvântat de Ceruri, șopti ea. Poftim. Ce altceva îți mai datorez?

El aproape că păși din nou înainte, dar reuși să se disciplineze și să păstreze distanța.

— Nu-mi datorezi nimic, dar vreau totul. Te caut de când am aflat că ești vie. Am știut că trebuie să te văd și să... vorbesc cu tine. Chiar m-am rugat la Dumnezeu să... se opri cu sfială.

Giulietta îl privi îndelung, cu ochii albaștri plini de mirare.

— Și Domnul ce ți-a zis?

Romeo nu se mai putu stăpâni, ci îi apucă mâna și și-o duse la buze:

— Mi-a spus că ești aici în noaptea asta, în așteptarea mea.

— Înseamnă că tu trebuie să fii răspunsul la rugăciunile mele, zise ea, privindu-l cu uimire, pe când el îi săruta mâinile iar și iar. Chiar azi-dimineață, la biserică, m-am rugat pentru un bărbat – un erou – care să poată răzbuna moartea îngrozitoare a familiei mele. Acum înțeleg că am greșit cerând pe altcineva. Căci tu ai fost cel care l-a omorât pe tâlhar în drum și care m-a protejat din prima clipă când am sosit. Da... îl atinse ea pe față cu cealaltă mână, cred că tu ești eroul meu.

— Mă onorezi, zise Romeo, îndreptându-se. Nimic nu mi-ar plăcea mai mult decât să fiu cavalerul tău.

— Bine, zise Giulietta, atunci fă-mi un mic favor. Caută-l pe nenorocitul de Salimbeni și fă-l să sufere așa cum el a făcut să sufere familia mea. Și când vei termina, adu-mi capul lui într-o cutie, ca să colinde descăpățânat pe coridoarele Purgatoriului.

Romeo înghiți cu greu, dar reuși să dea din cap:

— Dorința ta mi-e lege, inger scump. Îmi vei acorda câteva zile pentru această sarcină sau trebuie să sufere în noaptea asta?

— Las asta în seama ta, zise Giulietta cu modestie

generoasă, tu ești maestrul în omorârea Salimbenilor.

— Și după ce termin, zise Romeo, ținând-o de mâini, îmi vei acorda un sărut pentru osteneală?

— După ce termini, o să-ți acord tot ce vrei tu, replică Giulietta, privindu-l cum își lipește buzele de încheieturile ei, rând pe rând.

III.III

*E chipul ei atât de fermecat
Ca un inel prețios de patrician,
La o ureche de etiopian.¹⁷*

Orașul Siena era cufundat în somn, indiferent și mut. Aleile pe care alergam în noaptea aceea nu erau decât niște torente întunecate de liniște și fiecare obiect pe lângă care treceam – scutere, pubele, mașini – era învăluit în lumina cețoasă a lunii, ca încremenite de o vrajă, în exact aceeași poziție, de o sută de ani. Fațadele caselor din jurul meu erau la fel de nemiloase. Ușile păreau să nu aibă clante pe dinafară și toate ferestrele erau complet închise și acoperite de obloane. Indiferent ce se întâmpla în timpul nopții pe străzile acestui oraș străvechi, locuitorii lui nu voiau să știe.

Făcând o scurtă pauză, am auzit cum, undeva în întunericul din spatele meu, bărbatul începuse și el să fugă. Nu făcea nimic să ascundă faptul că mă urmărea; pașii îi erau grei și neregulați, tălpile pantofilor zgâriau pietrele din caldarâm și, chiar și atunci când se opri pentru a-mi prinde parfumul, gâfâia din greu, ca o persoană care nu e obișnuită cu exercițiul fizic. Chiar și așa, nu am putut să scap de el, căci indiferent cât de silențios sau de rapid mă mișcam, el reușea să păstreze ritmul și să se țină după mine la fiecare colț, aproape ca și cum ar fi fost capabil să-mi citească gândurile.

Cu picioarele goale pulsându-mi de durere de la atâta mers apăsător pe caldarâm, m-am avântat împleticindu-mă printr-un gang îngust din capătul unei alei, sperând din toată inima că reprezenta o ieșire, preferabil spre mai multe direcții. Însă nu era. Se termina într-o fundătură, închisă din toate părțile de case înalte. De fapt, nu exista nici măcar un gard sau un zid pe care să mă cațăr, nici măcar o pubelă după care să mă ascund, și singurele mele mijloace de apărare erau tocurile ascuțite ale pantofilor.

¹⁷ *Romeo și Julieta*, actul al II-lea, scena a V-a.

Cu alte cuvinte, eram la mare ananghie.

Întorcându-mă spre soarta mea, mi-am făcut curaj pentru întâlnire. Ce-ar fi putut să vrea bărbatul ăla? Poșeta? Crucifixul de la gât? Informații? Pe mine? După toate probabilitățile, voia să știe unde se găsea comoara familiei, dar hei, și eu voiam asta, și în acest moment nu exista nimic ce-aș fi putut să-i spun astfel încât să fie mulțumit. Din nefericire, se părea că majoritatea tâlharilor nu se împăcau prea bine cu dezamăgirea și din această cauză Umberto o sfătuisese pe mătușa Rose să lase întotdeauna un teanc de bani la vedere, pe măsuța ei de scris, înainte să plece de acasă. Era mai bine decât să se trezească apoi cu toată casa răvășită.

Urmând aceeași logică, am vârat repede mâna în poșetă și mi-am scos portofelul, nădăduind că-l voi atrage cu strălucirea cârdurilor mele de credit - căci nimeni în afară de mine nu știa că ele însemnau aproximativ douăzeci de mii de dolari datorie.

Cum stăteam așa acolo, așteptând inevitabilul, zgomotul bățăilor puternice ale inimii mele s-a estompat, acoperit de duduitul unei motociclete care se apropia. Și, în loc să-l văd pe malac apărând, triumfător, la intrarea în fundătură, am zărit sclipirea metalului negru când motocicleta trecu în mare viteză pe lângă mine, mergând mai departe în cealaltă direcție. Însă în loc să dispară, se opri brusc, cu scrâșnet de roți, și se întoarse, trecând de câteva ori prin dreptul meu, dar fără să se oprească aproape de mine. Abia acum am auzit zgomotul făcut de cineva în teniși, care se retrăgea în goană în josul străzii, gâfâind panicat, pentru a dispărea după un colț îndepărtat, cu motocicleta în urma sa, ca o pradă alergând din fața unui prădător care mârâie amenințător prin junglă.

Apoi, deodată, se făcu liniște.

Trecură câteva secunde, poate jumătate de minut, dar nici bărbatul, nici motocicleta nu se întoarseră. Când, în cele din urmă, am îndrăznit să ies de pe alee, nu puteam să văd nici până la următorul colț de stradă, în nicio direcție. Cu toate astea, să mă fi rătăcit în întuneric era, în

mod clar, cel mai mic dintre relele care se abătuseră asupra mea în noaptea aceea și, de cum găseam un telefon public, puteam să-l sun pe *direttore* Rossini la hotel, să-i cer să mă îndrume. În ciuda faptului că mă rătăcisem și că eram nefericită, cererea mea avea să-l încânte, fără nicio îndoială.

Pornind-o pe stradă, am mers câțiva pași, când deodată ceva mi-a atras privirea în întunericul din fața mea. Mi-am mijit ochii.

Era un motociclist, stând complet nemișcat în mijlocul străzii și uitându-se țintă la mine. Lumina lunii bătea în cască și în metalul negru al motocicletei, proiectând imaginea unui bărbat în costum de piele, care stătea acolo, foarte răbdător, așteptându-mă să apar.

Teama ar fi fost o reacție naturală, însă, în mod ciudat, încremenită în fața lui, cu pantofii în mâini, nu am simțit decât nedumerire. Cine era tipul ăsta? Și de ce stătea așa acolo, holbându-se la mine? Chiar mă salvase de malac? Dacă era așa, se aștepta să merg să-i mulțumesc?

Însă recunoștința care înmugurea în mintea mea dispăru pe loc, alungată atunci când el aprinse brusc farurile, orbindu-mă cu lumina lor. Și, pe când îmi ridicam mâinile ca să-mi feresc ochii, el porni motocicleta și tură motorul de câteva ori, ca să mă lămurească.

Rotindu-mă pe călcâie, am luat-o pe stradă în cealaltă direcție, încă parțial orbită și blestemându-mi prostia. Indiferent cine era tipul ăsta, evident că nu era un prieten. După toate probabilitățile, era vreun localnic rebel, care-și conducea motocicleta prin oraș, terorizând oameni pașnici. Se întâmplase, pur și simplu, ca ultima lui victimă să fie următorul meu, dar asta nu ne făcea prieteni, chiar deloc.

Mă lăsă să alerg nițel și chiar așteptă până am dat primul colț, înainte de a veni după mine. Nu cu viteză mare, ca și cum ar fi vrut să mă răstoarne, ci doar îndeajuns de repede ca să-mi dea de știre că nu o să-i scap.

Și atunci am zărit ușa albastră.

Tocmai dădusem încă un colț și știam că am doar un

răstimp scurt înainte ca farurile să mă găsească din nou, când iat-o acolo, chiar în fața mea, ușa albastră a atelierului pictorului, în mod magic întredeschisă. Nici măcar nu am stat să mă gândesc că ar fi putut să existe mai mult de o singură ușa albastră în Siena sau că poate nu era o idee chiar atât de bună să dau buzna în casele oamenilor în toiul nopții. Pur și simplu am făcut-o. Și, de cum am intrat, am închis ușa și m-am rezemat de ea, ascultând neliniștită zgomotele făcute de motocicletă, care trecu prin față și, până la urmă, dispăru.

Ce e drept, când îl întâlnisem cu o zi înainte în grădina cu arcade, pictorul cel pletos mi se păruse un pic cam prea ciudat pentru gustul meu, dar când ești vânată pe alei medievale de personaje infame, nu poți să fii prea pretențioasă.

Atelierul Maestrului Lippi era o provocare a gustului. Arăta de parcă detonase în el o bombă cu inspirație divină, și nu o singură dată, ci cu regularitate, împrăștiind peste tot tablouri, sculpturi și instalații bizare. Era limpede că Maestrul nu era o persoană ale cărei talente să poată fi transmise printr-un singur mijloc de exprimare. Precum un geniu lingvistic, el vorbea în limba care se potrivea dispoziției sale, alegându-și instrumentele și materialele cu dăruirea unui virtuoz.

— A! făcu el ieșind din spatele unui șevalet de îndată ce auzi ușa închizându-se. Iată-te. Mă întrebam când o să apari.

Când se întoarse din bucătărie cu o sticlă de vin, două pahare și o franzelă, zise:

— Trebuie să-l scuzi pe Dante, e întotdeauna suspicios cu femeile.

— Îl cheamă *Dante*? m-am uitat în jos, la câinele care lătra. Ce ciudat... Acesta era numele câinelui lui Ambrogio Lorenzetti!

— Păi, ăsta e atelierul lui.

Maestrul Lippi îmi turnă un pahar cu vin roșu.

— Îl cunoști?

— Vrei să spui pe *Ambrogio Lorenzetti*? Cel din 1340?

— Desigur! zâmbi Maestrul Lippi și ridică paharul, într-un toast. Bine ai venit înapoi. Să bem pentru multe reveniri fericite. Să bem pentru Diana!

Aproape că m-am înecat cu vinul. O cunoștea pe mama?

Înainte să pot scoate o vorbă, Maestrul se aplecă spre mine, cu un aer conspirativ:

— Există o legendă despre un râu, Diana, care curge adânc sub pământ. Nu l-am găsit niciodată, dar oamenii spun că uneori, noaptea târziu, se trezesc din vise și îl pot simți. Și știi, în vremurile străvechi, exista un templu al Diane în Campo. Romanii își organizau jocurile acolo, vânătoarea de tauri și duelurile. Acum, avem un *Palio* în onoarea Fecioarei Maria. Ea este acum mama care ne oferă apa, sfânta apă, pentru ca să putem ieși din nou din întuneric și să creștem.

Preț de o clipă, am stat pur și simplu acolo, uitându-ne unul la altul, și am avut senzația stranie că, de-ar fi vrut, Maestrul Lippi ar fi putut să-mi spună multe secrete despre mine însămi, despre destinul meu și despre viitorul tuturor lucrurilor; taine pe care mie mi-ar fi trebuit multe vieți ca să le descopăr singură. Dar nici nu se născu bine acest gând, că el zbură, alungat de zâmbetul aiurit al Maestrului, pe când îmi luă deodată paharul cu vin din mână și-l puse pe masă.

— Vino! Am ceva ce vreau să-ți arăt. Mai ții minte? Ți-am spus...

O luă înainte, conducându-mă într-o altă încăpere care, dacă asta era cu puțință, părea și mai ticsită cu opere de artă decât atelierul. Era o cameră centrală, fără ferestre, și semăna ca două picături de apă cu un spațiu de depozitare.

— O clipă...

Maestrul Lippi o luă de-a dreptul prin dezordinea aia și se duse să dea la o parte, cu grijă, o țesătură care acoperea un tablouș atârnat pe peretele cel mai

îndepărtat.

— Privește!

M-am apropiat ca să văd mai bine, dar când am ajuns prea aproape, Maestrul mă opri:

— Atenție. E foarte vechi. Nu respira spre el.

Era portretul unei fete, o fată frumoasă, cu ochi albaștri care priveau visător la ceva din spatele meu. Părea tristă, dar, în același timp, plină de speranță, și ținea în mână un trandafir cu cinci petale. Pielea îi era uimitor de albă pentru o italiancă, dar poate că nici nu era italiancă.

— Cred că seamănă cu tine, zise Maestrul Lippi, uitându-se când la ea, când la mine. Sau poate că tu semeni cu ea. Ce crezi?

— Cred că e un compliment pe care nu-l merit. Cine l-a pictat?

— Aha! se aplecă Maestrul spre mine cu un surâs tainic. L-am găsit când am preluat atelierul. Era ascuns în perete, într-o cutie metalică. Era acolo și o carte. Un jurnal. Cred...

Încă înainte ca Maestrul să termine, mi se ridică tot părul de pe brațe și am știut exact ce urma să-mi spună.

— Nu, de fapt sunt sigur că Ambrogio Lorenzetti a fost cel care a ascuns cutia. Era jurnalul lui. Și cred că tot el a pictat tabloul ăsta. O chema la fel ca pe tine, *Giulietta Tolomei*. I-a scris el numele pe spatele tabloului.

M-am holbat la tablou, abia venindu-mi să cred că era într-adevăr *acel* tablou, că acesta era portretul despre care citisem. Acum, privindu-l pentru a doua oară, mi se părea la fel de fascinant cum mi-l imaginasem.

— Mai ai jurnalul?

— Nu, l-am vândut. I-am vorbit despre el unui prieten, care a vorbit cu un prieten și, brusc, a apărut un bărbat care a vrut să-l cumpere. Îl chema Profesorul. Profesorul Tolomei.

Maestrul Lippi se uită la mine, cu sprâncenele ridicate.

— Și tulești o Tolomei. Îl cunoști? E foarte în vârstă.

M-am așezat pe cel mai apropiat scaun. Nu avea

șezut, dar nu-mi păsa.

— Era tatăl meu. A tradus jurnalul ăla în engleză, îl citesc chiar acum. E numai despre ea... am arătat cu capul înspre tablou, despre Giulietta Tolomei. Pare-se că este strămoașa mea. El îi descrie ochii în jurnal... și iată-i aici.

— Știam eu! se întoarse Maestrul Lippi spre tablou cu un entuziasm copilăros. E strămoașa ta!

Râse și se întoarse iar, apucându-mă de umeri.

— Mă bucur foarte mult că ai venit să mă vezi.

— Doar că nu pricep de ce Maestrul Ambrogio a simțit că trebuie să ascundă în perete lucrurile astea, i-am spus. Sau poate că nu el a făcut-o, ci altcineva...

— Nu te mai gândi atâta! mă avertiză Maestrul Lippi. Faci riduri.

Se opri o clipă, atins de o neașteptată inspirație.

— Data viitoare când vii, o să te pictez. Când mai vii? Măine?

— Maestre... am zis eu, încercând să mă agăț de starea lui de conștiință, cât timp orbita sa atingea încă realitatea. Mă întrebam dacă aș mai putea rămâne aici un pic. În noaptea asta.

Mă privi plin de curiozitate, de parcă eu, și nu el, eram aceea care dădea semne de nebunie. M-am simțit obligată să-i explic:

— E cineva afară... Nu știu ce se petrece. E un tip...

Am scuturat din cap, adăugând:

— Știu că pare o nebunie, dar sunt urmărită și nu știu de ce.

— Ah, făcu Maestrul Lippi.

Cu mare grijă, drapă materialul peste portretul Giuliettei Tolomei și mă însoți înapoi în atelier. Aici îmi oferii un scaun și-mi puse paharul cu vin înapoi în mână, după care se așeză și el, cu fața la mine, ca un copil care așteaptă o poveste de noapte bună.

— Ba cred că știi. Spune-mi de ce te urmărește.

În următoarea jumătate de oră, i-am povestit tot.

La început n-am vrut s-o fac, dar, odată pornită, nu m-am mai putut opri. Maestrul avea ceva în felul în care

mă privea când vorbeam – cu ochii strălucind de emoție, dând din cap când și când – care mă făcea să simt că era posibil ca el să mă poată ajuta să găsesc adevărul ascuns în spatele tuturor acelor lucruri. Dacă chiar exista un adevăr.

Astfel că i-am povestit de mama, de profesorul Tolomei și de accidentele care le curmaseră viața și i-am dat de înțeles că s-ar fi putut ca un tip pe nume Luciano Salimbeni să aibă de-a face cu ambele. După aceea, am continuat cu descrierea cutiei mamei, care conținea diverse hârtii și jurnalul Maestrului Ambrogio, ca și cu aluzia vărului Peppo la o comoară necunoscută, numită „Ochii Julietei”.

— Dumneata ai auzit vreodată de așa ceva? l-am întrebat pe Maestrul Lippi, când l-am văzut încruntându-se.

În loc să-mi răspundă, el își ridică pentru o clipă capul, ca și cum ar fi ascultat o chemare îndepărtată. Când începu să meargă, am știut că trebuia să-l urmez, așa că m-am ținut după el până în altă cameră, apoi în sus pe scări, într-o bibliotecă lungă și îngustă, cu rafturi deformatе, care acopereau pereții de sus până jos. Odată ajunși acolo, tot ce am putut să fac a fost să mă uit la Maestru, pe când se plimba înapoi și încolo de multe, multe ori, încercând să localizeze, bănuiam eu, o anume carte, care nu se lăsa găsită. Când, în cele din urmă, a reușit, o smulse de pe raft și o ridică triumfător:

— Știam eu c-am văzut-o pe undeva!

Cartea se dovedi a fi o veche enciclopedie despre monștri și comori legendare – căci se părea că aceste două lucruri mergeau mână în mână și nu puteau fi separate – și când Maestrul începu s-o răsfoiască, am apucat să văd câteva ilustrații care aveau de-a face mai mult cu basmele decât cu viața mea de până acum.

— Iată! exclamă el, arătându-mi nerăbdător un articol. Ce zici de asta?

Nefiind în stare să aștepte până ajungeam din nou jos, el aprinse o lampă instabilă de pe podea și citi textul

cu voce tare, într-un amestec animat de italiană și engleză.

Esența poveștii era că „Ochii Julietei” erau o pereche de safire neobișnuit de mari din Etiopia, numite inițial „Gemenele etiopiene”, care fuseseră cumpărate, după cum se spunea, de Messer Salimbeni la Siena în 1340, ca dar de logodnă pentru viitoarea sa mireasă, Giulietta Tolomei. Mai târziu, după moartea tragică a Giuliettei, safirele au fost montate într-o statuie de aur din mormântul ei.

— Ia ascultă aici! zise Maestrul Lippi cu înflăcărare, ducându-și degetul în josul paginii. Și Shakespeare știa de statuie!

Și se puse să traducă următoarele versuri, chiar de la finalul piesei *Romeo și Julieta*, citate în enciclopedie în italiană:

*Statuia Julietei, făurită
Din aur, cu-ntreaga-agonisită
Ce mi-a rămas, se va-nălța spre cer.
Aci-n Verona, mândru giuvaier.
Să le-amintească veșnic, tuturor.
De-un suflet credincios și iubitor.*¹⁸

Când se opri, în sfârșit, din citit, Maestrul Lippi îmi arătă ilustrația de pe pagină și am recunoscut-o numaidecât. Era o statuie reprezentând un bărbat și o femeie; bărbatul era în genunchi și ținea femeia în brațe. Cu excepția câtorva detalii, era exact aceeași statuie pe care încercase mama să o deseneze de cel puțin douăzeci de ori în carnetelul pe care-l găsisem în cutia ei.

— Doamne Dumnezeu! m-am aplecat mai aproape de ilustrație. Se spune ceva despre locul unde se află mormântul ei?

— Al cui mormânt?

— Al Julietei. Sau ar trebui să spun mai degrabă al Giuliettei.

Am arătat spre textul pe care tocmai mi-l citise.

— Enciclopedia zice că o statuie a fost pusă în

¹⁸ *Romeo și Julieta*, actul al V-lea, scena a III-a.

mormântul ei. „Dar nu zice unde este mormântul.

Maestrul Lippi închise cartea și o băgă la loc în bibliotecă, pe un raft la întâmplare.

— De ce vrei să-i găsești mormântul? întrebă el, pe un ton devenit brusc războinic. Ca să-i poți lua ochii? Dacă nu va avea ochi, cum va mai putea să-l vadă pe Romeo al ei, atunci când va veni s-o trezească?

— Nu i-aș lua ochii! am protestat eu. Vreau doar... să-i văd.

— Păi, zise Maestrul stingând veioza, atunci cred că trebuie să stai de vorbă cu Romeo. Nu știu cine altcineva ar fi în stare să găsească mormântul. Dar să ai grijă. Sunt multe fantome aici, și nu toate sunt prietenoase, ca mine.

Se aplecă mai aproape de mine în întuneric, găbind oarecare plăcere în a mă speria, și spuse șuierând:

— Un blestem! Un blestem aruncat asupra caselor voastre, ale amândurora!

— Grozav, ce să spun. Mersi.

El râse din toată inima și își pocni genunchii cu palmele.

— Haide! Nu mai fi așa un *polio* mic! Doar te necăjeam!

Din nou la parter, după mai multe pahare de vin, m-am întors la ceva care tot nu-mi dădea pace de la descoperirea noastră de la etaj.

— Ce anume ai vrut să spui, mai exact, când ai zis că *Romeo* știe unde e mormântul?

— Știe?

Maestrul Lippi părea acum perplex.

— Nu sunt sigur. Dar cred c-ar trebui să-l întrebi. Știe mai multe despre toate astea decât mine. E tânăr. Eu am început să mai uit diverse lucruri.

Am încercat să zâmbesc.

— Dumneata vorbești de parcă ar fi încă în viață.

Maestrul înălță din umeri:

— Vine și pleacă. Întotdeauna noaptea târziu... vine aici și se așază să se uite la ea, arătă el cu capul în direcția cămăruței unde era tabloul cu Giulietta. Cred că încă mai e

îndrăgostit de ea. De asta las ușa deschisă.

— Serios acum, i-am zis, luându-l de mână, Romeo nu există. Nu mai există. Corect?

Maestrul mă privi mânios, aproape jignit:

— *Tu* ești! *El* de ce n-ar exista?

Se încruntă:

— Ce? Crezi că e o fantomă? Hmm. Desigur, nu se știe niciodată, dar nu cred. Eu cred că e real.

Făcu o scurtă pauză, pentru a cântări argumentele pro și contra, apoi spuse hotărât:

— Bea vin. Fantomele nu beau vin. Pentru asta e nevoie de exercițiu, și lor nu le place să exerseze. Ele sunt o companie foarte plictisitoare. Prefer oameni ca tine. Tu ești nostimă. Poftim... îmi umplu el iarăși paharul, mai bea nițel.

— Așadar, am spus eu, luând ascultătoare o înghițitură mare, dac-ar fi să-l întreb pe acest Romeo câte ceva... cum aș face asta? Unde-l pot găsi?

— Păi, zise Maestrul, cugetând la întrebare, mă tem că va trebui să aștepti până te va găsi el pe tine.

Văzându-mi dezamăgirea, se aplecă peste masă să-mi cerceteze ochii cu mare atenție.

— Însă, adăugă el, cred că poate te-a găsit deja. Da. Cred că te-a găsit. Pot să văd asta în ochii tăi.

III.IV

*Pe aripa ușoară a iubirii
M-am înălțat spre locul mântuirii.
Nu-i zid să poată stânjeni iubirea.*¹⁹

Siena, 1340 d.Hr.

Romeo plimba lama sabiei peste piatra de ascuțit cu mișcări ample, atente. Trecuse ceva vreme de când avusese ocazia să-și folosească sabia și pe lama ei erau puncte de rugină care trebuiau îndepărtate și date cu ulei. În mod normal, prefera să-și folosească pumnalul pentru acest gen de treburile, dar pumnalul rămăsese înfipt în spinarea unui tâlhar la drumul mare și, într-un moment de neatenție, deloc caracteristică lui, uitase să-l recupereze după folosire. Pe lângă asta, Salimbeni nu prea era un om pe care să-l înjunghii pe la spate, ca pe un criminal de rând. Nu, va trebui să existe un duel.

Pentru Romeo era ceva nou să-și pună întrebări privind relația sa cu o femeie. Însă nicio femeie nu-i mai ceruse până acum să comită o crimă. Își reaminti discuția cu Maestrul Ambrogio din acea noapte fatidică, din urmă cu o săptămână și ceva, când îi spusese pictorului că avea un nas fin când era vorba de femei care nu cereau mai mult decât era el pregătit să le ofere și că, spre deosebire de amicii săi, nu era bărbatul care să se văicărească și s-o șteargă tiptil, ca un câine, la prima rugămintă a unei femei. Mai era asta adevărat? Chiar era pregătit să se apropie de Salimbeni cu sabia în mână și, foarte posibil, să-și găsească moartea înainte să-și capete răsplata sau, măcar, doar să privească în ochii divini ai Giuliettei încă o dată?

Oftând adânc, răsuci sabia și își începu munca la cealaltă parte a tăișului. Verii lui se întrebau, fără îndoială, pe unde e și de ce nu ieșea în oraș să se distreze, iar tatăl său, *comandante* Marescotti, intrase de mai multe ori să

¹⁹ *Romeo și Julieta*, actul al II-lea scena a II-a.

vadă ce face, dar nu cu întrebări, ci cu invitații la exerciții de tragere la țintă cu arcul. De-acum, încă o noapte de nesomn venise și trecuse, iar luna cea miloasă îl alungase încă o dată pe crudul soare. Iar Romeo, stând nemișcat la masă, se întrebă, din nou, dacă asta trebuia să fie ziua sorocită.

Chiar atunci auzi un zgomot pe scara din fața camerei sale, urmat de un ciocănit nerăbdător în ușă.

— Nu, mulțumesc! mormăi el, așa cum făcuse deja de multe ori. Nu mi-e foame!

— Messer Romeo? Ai oaspeți!

Abia acum, în sfârșit, Romeo se ridică în picioare, cu toți mușchii durându-l după atâtea ore de nemișcare și nesomn.

De cealaltă parte a ușii se auzi un bălmăjit scurt:

— Fratele Lorenzo și fratele Bernardo. Zic că au vești importante și cer o audiență privată.

Menționarea fratelui Lorenzo, care, dacă nu se înșela, era tovarășul de călătorie al Giuliettei, îl făcu pe Romeo să descuie ușa. Afară, în galerie, era un servitor însoțit de doi călugări cu sutane cu glugă și, în spatele lor, în curtea de dedesubt, mai mulți servitori își întindeau gâtul să vadă ce anume putuse să-l convingă pe Romeo să deschidă ușa.

— Intrați! îi pofti el pe cei doi călugări înăuntru. Și, Stefano... își fixă el servitorul cu o privire neiertătoare, nu-i spune tatii despre asta.

Cei doi călugări intrară în cameră cu oarecare reținere. Razele soarelui matinal pătrundeau prin ușa deschisă a balconului și cădeau pe patul neatins al lui Romeo, iar o farfurie cu pește prăjit stătea neînțeleptă pe masă, lângă sabie.

— Scuză-ne că te deranjăm la ora asta, zise fratele Lorenzo, privind spre ușă ca să se asigure că era închisă. Dar nu mai puteam aștepta...

Călugărul nu mai apucă să continue, căci tovarășul său făcu un pas înainte, trăgându-și de pe cap gluga sutanei și dezvăluind o coafură foarte elaborată. Nu era un

călugăr cel care-l însoțise pe fratele Lorenzo la Palazzo Marescotti în acea dimineață, ci Giulietta însăși, care, în ciuda deghizării, era mai frumoasă ca niciodată, cu obraji strălucind de sinceritate.

— Spune-mi, te rog, că n-ai săvârșit încă... fapta, zise ea.

Deși emoționat și uluit s-o vadă, Romeo privi acum în altă parte, rușinat:

— N-am săvârșit-o.

— O, Cerul fie lăudat! își împreună ea mâinile, ușurată. Căci am venit să-mi cer iertare și să te implor să uiți că ți-am cerut să faci un lucru atât de îngrozitor.

Simțind un fior de speranță, Romeo începu:

— Nu-l mai vrei mort?

Giulietta se încruntă:

— Ba-l vreau mort din toată inima. Însă nu sacrificându-te pe tine. Am făcut foarte rău și am fost foarte egoistă când te-am luat ostatic în durerea mea. Mă poți ierta?

Îl privi adânc în ochi și, când el nu-i răspunse imediat, buzele îi tremurară ușor.

— Iartă-mă. Te rog!

Acum, pentru prima oară după multe zile, Romeo zâmbi:

— Nu.

— Nu?

Ochii ei albaștri se întunecară, amenințând cu furtuna, și ea se dădu un pas înapoi.

— Asta nu e deloc curtenitor din parte-ți!

— Nu, continuă Romeo, pe un ton de tachinare, n-o să te iert, căci mi-ai promis o mare răsplată, iar acum îți încâlci cuvântul.

Giuliettei i se tăie răsuflarea:

— Ba nu! îți salvez viața!

— O! Și mă și insultă! exclamă Romeo, apăsându-și inima cu pumnul. Să sugerezi că n-aș supraviețui acestui duel... Femeie! Te joci cu onoarea mea precum cu șoarecele, o pisică! mai mușcă o dată și se uită cum el

aleargă schiopătând să-și afle scăparea!

— O, tu!

Ochii Giuliettei se îngustară de suspiciune.

— Tu ești cel care se joacă cu *mine*! N-am spus că vei muri de mâna lui Salimbeni, cum bine știi, dar chiar cred că nu te-ar lăsa ei să scapi nepedepsit pentru crimă. Iar asta... își feri ea privirea, încă supărată pe el, asta ar fi mare păcat, cred.

Romeo îi privi profilul cu mare interes. Când văzu că e hotărâtă să fie încăpățânată, el se întoarse spre fratele Lorenzo:

— Pot să te rog să ne lași singuri pentru o clipă?

Era limpede că fratele Lorenzo nu era de acord cu rugămintea, dar cum Giulietta nu protestă, nu prea putea să refuze. Așa că înclină din cap și se retrase pe balcon, cu spatele întors, îndatoritor.

Ea respiră adânc, dar mânioasă.

— Mi-ai salvat viața.

— Și tot ce ți-am cerut în schimb a fost să fiu cavalerul tău.

— La ce bun un cavaler fără cap?

Romeo zâmbi și se apropie de ea.

— Te asigur că, atâta vreme cât te vei afla aproape de mine, nu există temei pentru astfel de temeri.

— Am cuvântul tău? îl privi Giulietta drept în ochi. Promiți că nu vei încerca să intri în luptă cu Salimbeni?

— Se pare, observă Romeo, bucurându-se foarte mult de acest schimb de replici, că-mi ceri un al doilea favor... iar acesta e mult mai greu de acordat decât primul. Însă voi fi generos și îți voi spune că prețul meu e același.

Ea rămase cu gura căscată:

— Prețul tău?

— Sau răsplata mea, ori cum vrei s-o numești. Nu s-a schimbat.

— Ticălosule! îi spuse Giulietta printre dinți, chinându-se să-și rețină un zâmbet. Vin aici să te eliberez de un jurământ mortal și totuși tu ești hotărât să-mi furi virtutea?

Romeo rânji:

— În mod sigur, un sărut nu ți-ar pune-o prea mult la încercare.

Ea își îndreaptă umerii, parcă apărându-se de farmecul lui:

— Depinde cine mă sărută. Tare mi-e că un sărut din partea ta ar anula pe loc șaisprezece ani de păstrare grijulie.

— La ce bun să păstrezi economii, dacă nu le cheltuiești niciodată?

Chiar când Romeo era sigur că o prinsese în mreje, o tuse puternică venită de pe balcon o făcu pe Giulietta să tresară.

— Ai răbdare, Lorenzo! zise ea, cu asprime. O să ne vedem de drum curând.

— Mătușa ta se va-ntreba, cu siguranță, ce fel de spovedanie durează așa mult, constată călugărul.

— Doar o clipă!

Giulietta se întoarce iar spre Romeo, cu ochii plini de dezamăgire:

— Trebuie să plec.

— Spovedește-mi-te mie... șopti Romeo, apucând-o de mâini, și îți voi da o binecuvântare care va ține pentru totdeauna.

— Marginea pocalului tău e unsă cu miere, răspunse Giulietta, lăsându-l să o tragă înapoi în încăpere. Mă întreb oare ce otravă cumplită conține?

— Dacă-i otravă, ne va omorî pe amândoi.

— Vai de mine... cu adevărat trebuie că mă iubești, dacă preferi ca mai degrabă să fii mort cu mine, decât în viață cu orice altă femeie.

— Cred că da.

O cuprinse în brațe.

— Sărută-mă, sau sigur o să mor.

— Să mai mori o dată? Pentru un om de două ori sortit pieirii, ești foarte viu!

Din balcon se auzi iarăși un zgomot, dar de data asta Giulietta rămase pe loc.

— Răbdare, Lorenzo! Te implor!

— Poate că otrava mea și-a pierdut puterea, zise Romeo, întorcându-i capul spre el, fără să-i dea drumul.

— Chiar trebuie să...

Așa cum o pasăre se avântă asupra prăzii și o ridică la ceruri pe sărmana ființă legată de pământ, așa și Romeo îi fură un sărut de pe buze, înainte ca ele să fugă de el. Suspendată undeva între heruvimi și diavoli, creatura hăituită de el încetă să se împotrivescă, iar el își întinse aripile larg și lăsa ca vântul care se întetea să-i poarte departe pe cer, până când și prădătorul însuși pierdu orice speranță de întoarcere acasă.

În timpul acelei singure îmbrățișări, Romeo deveni conștient de un sentiment de certitudine pe care nu-l crezuse posibil la nimeni, nici măcar la cei virtuoși. Indiferent care fuseseră odinioară intențiile sale după ce aflase că fata din sicriu era vie, intenții obscure chiar și pentru el, știa acum că vorbele pe care i le spusese Maestrului Ambrogio fuseseră profetice. Cu Giulietta în brațe, toate celelalte femei – trecute, prezente și viitoare – încetau pur și simplu să existe.

În dimineața aceea, mai târziu, când Giulietta s-a întors la Palazzo Tolomei, a fost primită cu un neplăcut tir de întrebări și acuzații, condimentate cu comentarii la adresa manierelor ei de la țară.

— Poate că printre țărânci e ceva obișnuit, a mârâit mătușa ei, trăgând-o după ea de braț pe nepoată, dar aici, la oraș, femeile nemăritate de familie bună nu o șterg la spovedanie și se întorc după multe ore, cu ochii strălucind și...

Monna Antonia se uitase mânioasă la Giulietta, ca să descopere și alte semne de neobrăzare:

— ...și cu părul în dezordine! De acum înainte, gata cu asemenea plecări, iar dacă trebuie musai să stai de vorbă cu scumpul tău călugăr Lorenzo, o vei face, rogu-te, sub acest acoperiș. Să hoinărești pe-afară, la mila tuturor bârfelor și siluitorilor din oraș, nu se mai poate! a

concluzionat ea, trăgându-și nepoata în sus pe scări și făcându-i vânt înapoi în iatacul ei.

— Vai, Lorenzo! strigă Giulietta când călugărul veni, în sfârșit, să-i facă o vizită în închisoarea ei aurită. Nu am voie să mă duc pe-afară! Cred că o să-mi ies din minți!

Se plimbă prin cameră înapoi și încolo, trăgându-se de păr:

— O! Ce-o crede despre mine? I-am spus că ne vom întâlni... Am promis!

— Liniștește-te, draga mea, zise fratele Lorenzo, încercând s-o facă să stea jos, pe un scaun. Domnul de care vorbești știe de supărarea ta și, mai mult, asta nu a făcut decât să-i adâncească dragostea. M-a rugat stăruitor să-ți spun...

— Ai vorbit cu el? îl apucă Giulietta de umeri pe călugăr. O, binecuvântat Lorenzo! Ce-a zis? Spune-mi repede!

— A zis... băgă călugărul mâna sub sutană, de unde scoase un sul de pergament sigilat cu ceară albastră, a zis să-ți dau scrisoarea asta. Poftim, ia-o. E pentru tine.

Giulietta luă scrisoarea cu evlavie și o ținu o clipă înainte de a rupe sigiliul. Cu ochii măriți, desfăcu pergamentul și privi scrisul des, cu cerneală cafenie.

— Ce frumos e! N-am mai văzut în viața mea ceva așa de elegant!

Întorcându-i spatele fratelui Lorenzo, rămase așa un moment, absorbită de comoara ei.

— E un poet! Cât de minunat scrie! Așa o artă, asemenea... perfecțiune. Trebuie să fi muncit din greu toată noaptea.

— Cred că a muncit mai multe nopți, zise fratele Lorenzo, cu un strop de malițiozitate în glas. Scrisoarea asta, te asigur, e rezultatul a multe foi de pergament și pene de scris.

— Dar partea asta n-o pricep... se răsuci Giulietta ca să-i arate un fragment din scrisoare. De ce să spună că ochii mei nu-și au locul în capul meu, ci pe cerul nopții? Presupun că ar putea fi luat drept un compliment, dar de

bună seamă ar fi suficient să spună că ochii mei au o nuanță celestă. Nu pot să înțeleg acest argument.

— Nu e un argument, îi atrase atenția fratele Lorenzo, luând scrisoarea. E poezie și, prin urmare, irațională. Scopul ei nu e să convingă, ci să placă. Bănuiesc că-ți place?

— Bineînțeles că da! zise ea, cu răsufierea întretăiată.

— Atunci, scrisoarea și-a atins scopul, zise călugărul, strâmbând din nas. Și acum, propun să uităm de ea.

— Stai! îi smulse Giulietta scrisoarea din mâini înainte ca el să apuce s-o facă bucățele. Trebuie să scriu un răspuns.

— Asta e complicat, căci nu ai nici pană, nici cerneală, nici pergament, nu-i așa? îi atrase atenția călugărul.

— Da, zise Giulietta, câtuși de puțin descurajată. Dar o să-mi faci tu rost de toate. În taină. Oricum voiam să te rog, ca să-i pot scrie, în sfârșit, sărmanei mele surori...

Se uită nerăbdătoare la fratele Lorenzo, așteptând ca el să ia poziție de drepti, dornic să-i îndeplinească ordinul. Când, în loc de asta, îi zări încruntarea dezaprobată, ea își ridică mâinile în sus:

— Acum ce mai e?

— Nu sunt de acord cu această treabă, mormăi el, clătinând din cap. O doamnă necăsătorită nu trebuie să răspundă unei scrisori clandestine. Mai ales...

— Dar una măritată?

— ...mai ales având în vedere expeditorul. Ca vechi și de încredere prieten, trebuie să te previn cu privire la de-alde ăștia ca Romeo Marescotti și... stai!

Fratele Lorenzo își ridică mâna, ca s-o împiedice pe Giulietta să-l întrerupă.

— Da, sunt de acord. Are un oarecare farmec, dar, în ochii lui Dumnezeu, sunt sigur că-i hidos.

Giulietta își dădu ochii peste cap:

— Ba nu-i hidos. Ești tu invidios, atâta tot.

— Invidios? pufni călugărul. Mie nu-mi pasă deloc de

înfățișare, căci ea nu e decât carne și trăiește doar între pânțele și mormânt. Voiam să spun că *sufletul* i-e hâd.

— Cum poți vorbi așa despre omul care ne-a salvat viața! ripostă Giulietta. Un om pe care nu-l mai întâlnești niciodată până în momentul ăla! Un bărbat despre care nu știi nimic!

Fratele Lorenzo ridică mâinile în sus:

— Știu îndeajuns ca să-i profetesc soarta. Pe lumea asta sunt niște plante și ființe care nu servesc decât la a abate durere și nefericire asupra tuturor lucrurilor pe care le ating. Uită-te la tine! Deja suferi din cauza acestei legături!

— De bună seamă că... Giulietta făcu o pauză, să-și domolească vocea... că faptele lui bune față de noi au șters orice vicii ar fi avut înainte?

Văzând că Lorenzo e încă ostil, adăugă, cu foarte mult calm:

— În mod sigur Cerul nu l-ar fi ales pe Romeo ca instrument al izbăvirii noastre, dacă Dumnezeu însuși nu i-ar fi dorit mântuirea.

Fratele Lorenzo ridică la ea un deget, ca avertisment:

— Dumnezeu e o ființă divină și, ca atare, nu are dorințe.

— Nu, dar am eu. Doresc să fiu fericită.

Giulietta își apăsă inima cu scrisoarea.

— Știu ce gândești. Vrei să mă protejezi, ca un prieten vechi și loial ce-mi ești. Și crezi că Romeo îmi va provoca durere. Marile iubiri, crezi tu, poartă în ele semințele unei mari nefericiri. Ei bine, poate că ai dreptate. Poate că înțelept ar fi refuzul, ca să fii în siguranță, dar mai degrabă aș alege să-mi ardă ochii în orbite, decât să mă fi născut fără ei.

Trecură multe săptămâni și schimbară multe scrisori până când se întâlniră din nou. Între timp, tonul corespondenței lor intră într-un crescendo înflăcărat, culminând, în ciuda tuturor eforturilor fratelui Lorenzo de a le pune frâu sentimentelor, cu o declarație reciprocă de

dragoste.

Singura altă persoană care cunoștea simțămintele Giuliettei era sora ei geamănă, Giannozza, unicul membru al familiei pe care-l mai avea pe lume Giulietta. Cele două fete fuseseră dintotdeauna apropiate și chiar și după căsătoria Giannozzei, cu un an înainte, ele păstrasera o puternică legătură prin scrisori. Scrisul și cititul erau deprinderi neobișnuite pentru tinerele din vremea aceea, dar tatăl lor fusese un om neobișnuit, care ura să-și țină registrele și care a fost fericit să lase asemenea sarcini de interior soției și ficeilor, văzând că nu prea aveau ce altceva să facă.

Oricât de regulat își scriau una alteia, scrisorile Giannozzei le primea, în cel mai bun caz, rar, iar Giulietta bănuia că și scrisorile ei către aceasta ajungeau tot cu întârziere, asta dacă ajungeau vreodată. De fapt, după sosirea ei la Siena, nu mai primise nici măcar o singură misivă de la Giannozza, chiar dacă ea, una, îi trimisese mai multe relatări despre îngrozitorul raid care avusese loc în casa lor și despre propriu-i refugiu nefericit – devenit, de curând, o închisoare – în casa unchiului lor, la Palazzo Tolomei.

Deși avea încredere în fratele Lorenzo să-i scoată scrisorile din casă în taină și în siguranță, Giulietta știa că acesta nu deținea controlul asupra sortii lor, odată ajunse în mâinile unor străini. Ea nu avea bani să plătească un curier, ci depindea de amabilitatea și grija călătorilor care mergeau spre locul unde trăia sora ei. Iar acum, că se afla în arest la domiciliu, exista tot timpul pericolul ca un membru al familiei să-l oprească pe fratele Lorenzo din drum, la intrare sau la ieșire, și să-l pună să-și golească buzunarele.

Conștientă de pericol, ea începu să ascundă scrisorile către Giannozza sub o scândură din pardoseală, în loc să le trimită imediat. Era destul că-l ruga pe fratele Lorenzo să-i ducă lui Romeo scrisorile ei de dragoste. Ar fi fost o cruzime față de el să ducă și mai multe relatări ale activităților ei nerușinate. Astfel că toate poveștile

fanteziste despre întâlnirile ei amoroase cu Romeo ajunseră sub podea, în așteptarea zilei când va putea să plătească un mesager ca să i le ducă pe toate odată. Sau până în ziua când le va arunca în foc.

Cât despre scrisorile către Romeo, primea răspunsuri incendiare la fiecare dintre ele. Când ea vorbea în sute, el răspundea în mii, iar când ea spunea că-i place, el zicea că adoră. Era îndrăzneță și îl numea fulger, însă el era și mai îndrăzneț și o numea soare; ea se încumeta să se gândească la ei împreună pe ringul de dans, dar el nu se putea gândi la nimic altceva decât să fie singur cu ea...

Odată declarată, această iubire arzătoare nu cunoștea decât două direcții: una ducea spre împlinire, cealaltă spre dezamăgire. Staza era imposibilă. Astfel că, într-o dimineață de duminică, atunci când Giulietta și verișoarele ei avură voie să meargă la spovedanie după slujba de la San Cristoforo, ea intră în confesional doar ca să descopere că de partea cealaltă a grilajului nu era niciun preot.

— Iartă-mă, părinte, căci am păcătuit, începu ea, silitoare, așteptând ca preotul să o încurajeze să continue cu detalii.

În loc de asta, o voce ciudată șopti:

— Cum poate fi iubirea un păcat? Dacă Dumnezeu n-ar fi voit să iubim, atunci de ce să fi creat o frumusețe ca a ta?

De uimire și teamă, Giuliettei i se tăie respirația.

— Romeo?

Se lăsă în genunchi, în încercarea de a-și confirma bănuiala prin filigranul de metal și, într-adevăr, de cealaltă parte zări conturul unui zâmbet care numai preoțesc nu era.

— Cum îndrăznești să vii aici? Mătușa mea e doar la trei metri de mine!

— Și ce creatură periculoasă e! Dar nici măcar ea nu mă poate opri. Trebuia să te văd.

Zâmbind cu gura până la urechi, Romeo își apăsă mâna de grilaj, vrând nespun ca Giulietta să facă la fel. Ea

așa făcu și, deși mâinile nu li se atingeau, ea îi putea simți în palmă fierbințeala.

— Cât îmi doresc să fi fost niște țărani de rând, liberi să ne întâlnim cu cine vrem, șopti ea.

— Și ce-am face noi, țăranii de rând, când ne-am întâlni? ripostă Romeo.

Giulietta era recunoscătoare că el nu putea s-o vadă cum roșește.

— N-ar exista un grilaj între noi.

— Asta ar fi, presupun, o mică îmbunătățire, zise Romeo.

Strecurându-și un deget prin filigran, Giulietta continuă:

— Fără-ndoială, ai vorbi în versuri, așa cum fac bărbații când seduc fecioare care se împotrivesc. Cu cât se împotrivește mai mult fecioara, cu atât e mai frumoasă poezia.

Romeo își stăpâni râsul cât de bine putu:

— Întâi de toate, n-am auzit niciodată ca un țăran de rând să rostească versuri. În al doilea rând, mă întreb cât de frumoasă ar trebui să fie poezia mea, la drept vorbind. Nu cine știe ce, aș zice, de ținem seama de fecioară.

Ea rămase cu gura căscată de uimire:

— Ticălosule! Va trebui să-ți dovedesc că te înșeli făcând pe pudica și refuzându-ți sărutările.

— Ușor de zis, cu un perete între noi, zise el, cu un zâmbet superior.

Rămaseră tăcuți o clipă, încercând să se simtă unul pe altul prin scânduri.

— O, Romeo, oftă Giulietta, devenită tristă dintr-odată, așa trebuie să fie mereu iubirea noastră? O taină într-o odaie întunecată, pe când afară lumea întreagă se agită mai departe?

— Nu pentru multă vreme, dacă va fi după mine. Romeo închise ochii, închipuindu-și că peretele era fruntea Giuliettei, lipită de a lui. Am vrut să te văd azi ca să-ți spun că am de gând să-l rog pe tata să-și dea consimțământul pentru căsătoria noastră și să vină la unchiul tău cu o

cerere în căsătorie, cât mai curând posibil.

— Vrei să... te însori cu mine?

Nu era sigură că a înțeles bine. Nu o formulase ca o întrebare, ci ca pe un fapt. Dar poate că așa se făcea la Siena.

— Altfel nu se poate, oftă el. Trebuie să fii pe de-a-ntregul a mea, la masa mea și în patul meu, că altfel mă prăpădesc ca un prizonier lăsat să moară de foame. Poftim, ți-am zis-o pe șleau, iartă lipsa de poezie.

Când, pentru o clipă, n-a mai fost decât tăcere de cealaltă parte a paravanului, Romeo începu să se teamă că o jignise. Își blestema deja franchetea când Giulietta vorbi din nou, alungându-i micile temeri, agitate de mirosul unui monstru mai mare.

— Dacă o nevastă cauți, pe Tolomei trebuie să-l curtezi.

— Oricât de mult l-aș respecta pe unchiul tău, remarcă Romeo, speram pe tine să te duc în iatacul meu, și nu pe el.

Acum, în sfârșit, ea chicoti, dar încântarea n-a durat decât câteva clipe.

— E un om cu foarte mari ambiții. Asigură-te că tatăl tău aduce un arbore genealogic cât mai stufos atunci când vine.

Lui Romeo i se tăie respirația din cauza insultei închipuite:

— Familia mea purta coifuri cu pene și îi servea pe cezari pe vremea când unchiul tău Tolomei purta piei de urs și le servea terci de orz porcilor săi!

Dându-și seama că era copilăros, Romeo continuă cu mai mult calm:

— Tolomei n-o să-l refuze pe tata. Între casele noastre a fost întotdeauna pace.

— De-ar fi fost un șuvoi neîncetat de sânge! suspină Giulietta. Nu pricepi? Dacă deja e pace între casele noastre, atunci ce-ar fi de câștigat printr-o căsătorie?

El refuză s-o înțeleagă:

— Toți tații doresc binele copiilor lor.

— Astfel că ne hrănesc cu leacuri amare și ne fac să plângem.

— Am optsprezece ani. Tata mă tratează ca pe un egal.

— Atunci, ești bătrân. Cum de nu ești însurat? Sau ți-ai îngropat deja mireasa din copilărie?

— Tata nu crede în mame neînțârcate.

După atâta chin, zâmbetul ei timid, abia zărit prin filigran, a fost o răsplată.

— Dar în fete bătrâne crede?

— Doar n-oi avea șaisprezece ani.

— Ba chiar atât. Dar cine numără petalele unui trandafir care se ofilește?

— Când vom fi căsătoriți, îi șopti Romeo, sărutându-i vârfurile degetelor, pe cât putea, o să te ud și o să te întind în patul meu și o să ți le număr pe toate.

Ea încercă să se încrunte:

— Și ce-o să faci cu spinii? Poate c-o să te înțep și-o să-ți stric fericirea.

— Plăcerea va depăși cu mult durerea, crede-mă.

Și continuă așa, făcându-și griji și tachinându-se, până când cineva ciocăni cu nerăbdare în peretele confesionalului:

— Giulietta! șuieră mătușa ei, făcând-o să tresară de spaimă. Nu se poate să mai ai multe de mărturisit. Grăbește-te, plecăm!

Pe când își lua la revedere în fugă, dar poetic, Romeo repetă planul său de a se căsători cu ea, dar Giulietta nu cuteză să-l creadă. După ce o văzuse pe sora ei, Giannozza, măritată cu un bărbat care mai degrabă ar fi trebuit să-și ia coșciug decât nevastă, Giulietta știa prea bine că mariajul nu era ceva ce tinerii îndrăgostiți puneau la cale singuri, ci era, întâi de toate, o chestiune de politică și moștenire, neavând nimic de-a face cu dorințele mirelui și miresei, ci cu ambițiile părinților lor. Potrivit Giannozzei, ale cărei prime câteva scrisori de femeie măritată o făcuseră pe Giulietta să plângă, dragostea venea întotdeauna mai târziu, cu altcineva.

Rar era mulțumit *comandante* Marescotti de primul său născut. De cele mai multe ori, trebuia să-și spună singur că, așa cum era cazul cu febra, pentru tinerețe nu exista alt leac decât timpul. Fie subiectul acesteia murea, fie boala se stingea în cele din urmă, nelăsându-i înțeleptului altă virtute de care să se agațe, în afară de răbdare. Vai, *comandante* Marescotti nu posedea din belșug această monedă anume, iar inima lui de tată se transformase, prin urmare, într-o fiară cu multe capete, care păzea o peșteră cu furii și temeri, întotdeauna vigilentă, dar, de cele mai multe ori, fără succes. Nici acum nu făcea excepție.

— Romeo! zise el, lăsându-și arbaleta în jos, după cea mai atroce tragere la țintă din dimineața aceea. N-o să mai ascult nimic. Sunt un Marescotti. Mulți ani, Siena a fost condusă chiar din această casă. Chiar în această curte s-au pus la cale războaie. Victoria de la Montaperti s-a anunțat din acest turn! Aceste ziduri vorbesc singure!

Comandante Marescotti, care stătea la fel de țăntoș în curtea sa cum ar fi stat în fața armatei proprii, se uită mânios la noua frescă și la creatorul ei, Maestrul Ambrogio, care fredona ocupat, dar incapabil, totuși, să le aprecieze geniul. Scena de luptă plină de culoare adăuga, cu siguranță, un pic de căldură holului monastic, iar familia Marescotti era frumos reprezentată și convingător de virtuoasă. Dar de ce naiba trebuia să dureze atâta ca să fie gata?

— Dar... tată!

— De-ajuns! De data asta, *comandante* Marescotti ridică glasul: Nu vreau să am de-a face cu acest soi de oameni! Nu poți să prețuiești că noi am trăit în pace de mulți ani, pe când toți veneticii ăștia lacomi, de-alde Tolomei, Salimbeni și Malavoltis, se omoară unii pe alții pe străzi? Vrei ca sângele lor blestemat să se răspândească în casa noastră? Vrei ca frații și verii tăi să fie omorâți în leagăn?

Din cealaltă parte a curții, Maestrul Ambrogio nu se

putu abține să nu se uite la *comandante*, care își exprima atât de rar vreo emoție. Încă și mai înalt decât fiul său, dar asta mai mult datorită poziției corpului, tatăl lui Romeo era unul dintre cei mai admirabili bărbați cărora Maestrul le făcuse vreodată portretul. Iată un bărbat care mânca doar atât cât avea nevoie trupul pentru a fi sănătos și care dormea doar atât cât avea nevoie să se odihnească. Din contră, Romeo mânca și bea ce avea chef și transforma bucuros noaptea în zi cu escapadele sale, și ziua în noapte, cu un somn care nu era la timpul potrivit.

Chiar și așa, semănau foarte mult la înfățișare – puternici și încăpățânați – și, în ciuda obiceiului lui Romeo de a încălca regulile casei, constituia o priveliște rară să-i vezi pe amândoi prinși într-un asemenea duel verbal, străduindu-se din răspuțeri să-și susțină părerile.

— Dar, tată! zise Romeo din nou, și din nou fără să fie luat în seamă.

— Și pentru ce? Pentru o femeie!

Comandante Marescotti și-ar fi dat ochii peste cap, dar avea nevoie de ei ca să țintească. De data asta, săgeata nimeri drept în inima manechinului din paie.

— O femeie, o femeie aleasă la întâmplare, când există un oraș întreg plin de femei! De parcă n-ai ști!

— Nu e deloc o femeie aleasă la întâmplare, e a mea, spuse Romeo, contrazicându-și calm părintele.

Urmă o clipă de tăcere, în care alte două săgeți loviră ținta într-o succesiune rapidă, făcând manechinul de paie să danseze vesel, legat de funia sa, ca un om în spânzurătoare. În cele din urmă, *comandante* Marescotti respiră adânc și vorbi iar, cu vocea mai potolită acum, mesageră statornică a rațiunii.

— Poate, dar domnița ta e nepoata unui prost

— Un prost puternic.

— Când oamenii nu se nasc proști, atunci cu siguranță puterea și lingușelile îi ajută, pe parcurs, să ajungă așa.

— Am auzit că e foarte generos cu familia.

— A mai rămas ceva din familia lui?

Romeo râse, foarte conștient că tatăl său nu încerca deloc să-l amuze:

— Unii, de bună seamă, acum că pacea se menține de doi ani.

— Asta numești tu pace?

Comandante Marescotti mai văzuse toate astea și înainte, iar promisiunile deșarte îl oboseau chiar mai mult decât minciunile sfruntate.

— Atunci când neamul lui Salimbeni se apucă din nou să dea năvală prin castelele Tolomeilor și să jefuiască preoțimea la drumul mare, chiar și această pace se apropie de sfârșit, ia aminte la vorbele mele.

— Și-atunci de ce să nu asigurăm acum o alianță cu cea mai puternică familie din oraș? stăruie Romeo.

— Te-ai însura cu o Salimbeni?

— Ce sunt Salimbenii pe lângă Tolomei?

Comandante Marescotti își privi fiul cu ochii mijiți:

— De-ai fi adunat atâtea informații din oraș, cât vin și boacăne ai tot acumulat, atunci ai fi știut, fiule, că Salimbeni se mobilizează. Țelul său nu e doar să calce pe gâtul lui Tolomei și să-i elimine din oraș toată afacerea cu banca, ci, din fortărețele sale de la țară, să asedieze chiar orașul și, dacă nu mă înșel, să pună stăpânire pe conducerea republicii noastre.

Comandante se încruntă și începu să se plimbe înapoi și înapoi.

— Îl cunosc pe omul ăsta, Romeo, m-am uitat în ochii lui și am ales să-mi zăvorăsc urechile și ușa în fața ambițiilor sale. Nici nu știu de cine e mai rău, de prietenii ori de dușmanii lui, așa că Marescotti a jurat să nu-i fie niciuna, nici cealaltă. Într-o zi, poate în curând, Salimbeni va face o efortare nebunească pentru a răsturna legea, iar prin șanțurile noastre va curge sânge. Vor fi aduși soldați străini, iar bărbații vor sta în turnurile lor, așteptând cea bătăie în ușă și regretând alianțele pe care le-au făcut. Eu nu voi fi unul dintre ei.

— Cine zice că toată această nenorocire nu poate fi împiedicată? insistă Romeo. De-ar fi să ne unim forțele cu

Tolomei, și alte familii nobile ar urma flamura vulturului, iar Salimbeni ar pierde curând teren. Am vâna împreună briganzii și am face ca drumurile să fie din nou sigure, iar cu banii lui și onoarea ta s-ar putea face lucruri mărețe. Noul turn din Campo ar putea fi gata în câteva luni. Catedrala cea nouă s-ar putea construi în câțiva ani. Iar înțelepciunea lui Marescotti ar fi pomenită în rugăciunile tuturor.

— Un bărbat ar trebui să se țină departe de rugăciuni, zise *comandante* Marescotti și se opri ca să încordeze arbaleta, până la moartea sa.

Săgeata trecu prin capul marionetei și ateriză într-un ghiveci cu rozmarin.

— Apoi, poate să facă orice dorește. Cei vii, fiule, ar trebui să se asigure că urmăresc gloria adevărată, nu lingușelile. Adevărata glorie, între tine și Dumnezeu. Lingușelile sunt hrana celor care nu au suflet. În sinea ta, te poți bucura de faptul c-ai salvat viața fetei, dar nu căuta recunoștință sau răsplată din partea altora. Gloria deșartă nu stă bine unui nobil.

— Nu vreau răsplată, zise Romeo, cu chipul de bărbat trădându-i încăpățânarea băiețească. O vreau numai pe *ea*. Puțin îmi pasă ce crede sau ce zice lumea. Dacă nu vei binecuvânta dorința mea de a mă însura cu ea...

Comandante Marescotti ridică în sus mâna înmănușată, pentru a-l împiedica pe fiul său să rostească vorbe care, odată spuse, nu mai puteau fi luate înapoi.

— Nu mă amenința cu măsuri care te-ar răni mai mult pe tine decât pe mine. Și să nu te văd așa, acționând nepotrivit cu vârsta ta, sau îmi voi retrage permisiunea pe care ți-am acordat-o de a participa la *Palio*. Chiar și jocurile bărbaților - ba nu, mai ales jocurile - necesită, din partea lor, o etichetă. La fel ca și căsătoria. Nu te-am logodit cu nimeni...

— Fie și numai pentru asta îmi iubesc tatăl!

— ...pentru că mi-am dat seama de foarte timpuriu cum ți-este firea. De-aș fi fost un om rău, cu vreun dușman care trebuia pedepsit poate că m-aș fi gândit să-i fur

singura fiică și să te las să-i zdrobești inima. Dar nu sunt așa. Am așteptat cu multă răbdare să-ți lepezi nestatornicia și să te mulțumești cu o singură aventură o dată.

Romeo păru descurajat. Însă poțiunea iubirii îl mai gâdila încă, dulce, pe limbă, iar zâmbetul nu-i putea fi multă vreme ținut în frâu. Bucuria sa izbucni precum un mânz din mâna dresorilor și galopă pe chipul lui cu picioare stângace încă.

— Dar, tată, așa e! a fost replica lui poznașă. Statornicia este adevărata mea fire! N-o să mă mai uit la altă femeie câte zile oi avea sau, mai bine zis, o să mă uit, dar toate îmi vor părea precum scaunele ori mesele. Nu că aş avea de gând să mă așez, desigur, sau să mănânc pe ele, ci vor fi precum mobilierul. Sau poate c-ar trebui să spun că ele sunt, față de ea, precum luna față de soare...

— N-o compara cu soarele, îl atenționează *comandante* Marescotti și se duse la manechinul de paie ca să-și recupereze săgețile. Întotdeauna ai preferat compania lunii.

— Pentru că trăiam într-o noapte veșnică! De bună seamă, luna trebuie să fie suverana unui nenorocit care nu a văzut lumina niciodată. Dar a venit dimineața, împodobită cu auriul și roșul nunții, iar acum sunt zorii sufletului meu!

— Dar soarele se retrage în fiecare seară, argumentă *comandante* Marescotti.

— Și așa mă voi retrage și eu! Își duse Romeo la piept mâna în care ținea, încheștat, un pumn de săgeți. Și voi lăsa întunericul bufnițelor și privighetorilor. Voi primi orele luminoase cu hărnicie și nu voi mai vâna din somnul priincios.

— Nu face promisiuni cu privire la orele de întuneric, zise *comandante* Marescotti, punându-și, în sfârșit, o mână pe umărul fiului său. Dacă soția ta va fi doar pe jumătate făptura pe care ai descris-o, va fi multă vânatoare și puțin somn.

IV.I

*De-i întâlnim se va isca o sfadă.
Când e zăduf, așa e precum spun:
Se înfierbântă sângele nebun.*²⁰

Eram din nou în castelul meu cu fantome care șopteau. Ca întotdeauna, visul mă purta dintr-o cameră în alta, iar eu căutam peste tot oameni despre care știam că se află acolo, prinși în capcană, la fel ca și mine. Noutatea a fost că, de data asta, ușile aurite se deschideau în fața mea chiar înainte să le fi atins. Ca și cum aerul era plin de mâini invizibile care-mi arătau drumul și mă trăgeau mai departe. Astfel c-am mers și am tot mers, prin galerii vaste și săli de bal goale, înaintând în părți ale castelului până atunci nedescoperite, până când, în cele din urmă, am ajuns la o ușă mare, întărită.

Din câte-mi aduceam aminte, niciodată nu reușisem să găsesc o cale de ieșire din castel. Ar fi putut să fie asta? M-am uitat la fierul masiv de pe ușă și am dat să încerc zăvorul. Însă înainte de a-l atinge, ușa s-a deschis singură, dezvăluind un vid imens, negru.

Oprindu-mă în prag, am mijit ochii și m-am uitat prin beznă, încercând să zăresc ceva, orice, care să-mi indice dacă ajunsesem, de fapt, în lumea exterioară sau doar într-o altă încăpere.

Pe când stăteam acolo, oarbă și clipind din ochi, din întunericul din față veni spre mine un vânt înghețat, care șerpuia în jurul meu și mă trăgea zdravăn de mâini și de picioare, dezechilibrându-mă. Când m-am apucat de cadrul ușii ca să mă sprijin, vântul s-a întetit și a început să-mi smulgă părul și hainele, șuierând cu furie și încercând să mă dea jos de pe prag. Puterea sa era atât de mare, că tâmplăria începu să se dezmembreze și podeaua să se fărâme sub mine. Luptându-mă să mă pun la adăpost, am dat drumul tocului ușii și am încercat să fug înapoi de unde venisem, înapoi în interiorul castelului, dar un șir

20 *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena I.

nesfârșit de demoni invizibili - care șuierau și mârâiau citatele din Shakespeare pe care le știam atât de bine - se îngrămădeau în jurul meu din toate părțile, nerăbdătoare să scape în sfârșit din castel și trăgându-mă în urma lor.

Astfel că m-am prăbușit la pământ și am început să alunec spre marginea care se fărâmița, zgâriind cu disperare după ceva solid de care să mă țin. Chiar când eram pe cale să mă prăbușesc în gol, cineva îmbrăcat în costum negru de motociclist a venit ca fulgerul spre mine să mă apuce de brațe și să mă tragă în sus. „Romeo!”, am strigat eu, întinzându-mă spre el, dar când am ridicat privirea, am văzut că fața lui era cea a lui Alessandro. Și în loc să mă tragă îndărăt, la loc sigur, el s-a întins spre ochii mei.

După asta, m-am prăbușit, jos, tot mai jos... până am plonjat în apă. Și mă aflu din nou în portul din Alexandria, statul Virginia, când aveam zece ani, înecându-mă într-o supă de alge și gunoaie, pe când Janice și prietenele ei stăteau pe debarcader, râzând zgomotos.

Exact când mă ridicam după aer, încercând cu furie să ajung la o parâmbă de ancorare, m-am trezit, cu respirația întretăiată, și am văzut că eram întinsă pe canapeaua Maestrului Lippi, cu o pătură care înțepa înfășurată într-un nod în jurul picioarelor și Dante lingându-mi mâna.

— Bună dimineața, zise Maestrul, punându-mi în față o cană cu espresso. Lui Dante nu-i place Shakespeare. E un câine foarte deștept.

Când m-am întors la hotel în dimineața aia, pe jos, cu un soare strălucitor care îmi conducea pașii, evenimentele din seara precedentă îmi părură ciudat de ireale, ca și cum totul fusese o reprezentație gigantică de teatru, pusă în scenă pentru plăcerea altcuiva. Cina mea cu familia Salimbeni, fuga pe străzile întunecate și bizara mea refugiere în atelierul Maestrului Lippi... toate erau genul de lucruri din care sunt făcute visele și singura dovadă că se întâmplaseră cu adevărat părea să fie țărâna care mi se

lipise de tălpi.

Dar se întâmplaseră, și cu cât încetam mai repede să mă legăn într-un fals sentiment de siguranță, cu atât era mai bine. Era a doua oară când fusesem urmărită și de data asta nu doar de către un bandit oarecare în trening, ci și de către un bărbat pe motocicletă, oricare i-o fi fost motivul. Pe deasupra, mai era și problema cu Alessandro, care știa, în mod clar, de cazierul meu și nu avea să ezite să-l folosească împotriva mea dacă mă mai apropiam de scumpa lui nașă.

Acestea erau niște motive excelente pentru a pleca naibii de-acolo, dar Julie Jacobs nu era aia care să se dea bătută, și nici Giulietta Tolomei nu era așa, puteam să simt asta. La urma urmei, exista o comoară a familiei la mijloc, asta dacă eram în stare să localizez mormântul Julietei și să găsesc legendara statuie cu ochi de safir.

Sau poate că statuia nu era nimic altceva decât o scorneală. Poate că descoperirea că niște nebuni mă credeau înrudită cu o eroină shakespeariană trebuia să fie marele premiu care mă aștepta la capătul tuturor acestor încercări. Chiar părea genul mătușii Rose să viseze o șmecherie ca asta. Întotdeauna se plânse că, deși pot memora o piesă de la cap la coadă, nu îmi pasă *cu adevărat* de literatură sau de dragoste și susținuse mereu că, într-o bună zi, voi vedea marea lumină a reflectorului adevărului strălucind deasupra erorilor de pe căile pe care apucasem.

Una dintre primele mele amintiri despre mătușa Rose era cu ea așezată la biroul mare din mahon, noaptea târziu, cu o singură veioză arzând, studiind cu lupa o coală imensă de hârtie. Încă îmi amintesc cum țineam încleștată în mână lăbuța ursulețului de pluș și teama ca nu cumva să fiu trimisă înapoi la culcare. Nu m-a văzut la început, dar când m-a zărit, a tresărit, de parcă aș fi fost o mică fantomă venită s-o bântuie. Următorul lucru de care îmi aduc aminte e că mă aflam în poala ei, privind la marea de hârtie.

— Ia uită-te aici, zisese ea, ținându-mi lupa, ăsta e

arborele genealogic al familiei noastre și aici e ma mi-a ta.

Îmi amintesc fiorul de emoție urmat de o amarnică dezamăgire. Nu era deloc o poză cu mama, ci un șir de litere pe care încă nu învățasem să le citesc.

— Ce scrie? trebuie să fi întrebat, căci țin minte foarte bine răspunsul mătușii Rose.

— Scrie așa, zisese ea cu un dramatism neobișnuit, dragă mătușă Rose, te rog să ai grijă de fetița mea. E foarte specială. Mi-e foarte dor de ea.

Atunci a fost momentul în care, spre groaza mea, mi-am dat seama că plângea. Era prima oară când vedeam un adult plângând. Până atunci, nu-mi trecuse prin minte că și ei ar putea să plângă.

De îndată ce s-a oprit din plâns și m-a sărutat pe păr, am zbughit-o înapoi în pat, încă nesigură ce anume o supărase, dar sperând foarte mult că nu o va mai mâhni niciodată.

Când eu și Janice am mai crescut, mătușa Rose ne-a spus câte un pic despre mama, dar niciodată întreaga poveste. Odată, după ce am început facultatea și am căpătat îndrăzneală, o scoseserăm din casă într-o zi deosebit de frumoasă și o puseserăm să ia loc pe un scaun în grădină, cu cafea și briose la îndemână, înainte să o rugăm, intenționat, să ne spună întreaga poveste. Acela a fost un moment rar de sinergie între mine și sora mea. Împreună, am tăbărât asupra ei cu întrebări. În afară de faptul că muriseră într-un accident de mașină, cum fuseseră părinții noștri? Și cum de nu țineam legătura cu lume din Italia, când pe pașapoartele noastre scria că ne-am născut acolo?

Mătușa Rose stătuse foarte tăcută, ascultând vorbele noastre pline de patos fără ca măcar să se atingă de briose și, când am terminat, a dat din cap:

— Aveți dreptul să puneți aceste întrebări și, într-o bună zi, veți primi și răspunsurile. Dar, deocamdată, trebuie să aveți răbdare. E spre binele vostru că v-am spus foarte puține despre familia voastră.

Nu am înțeles niciodată de ce ar putea fi rău să știi

totul despre propria familie. Sau ceva acolo, măcar. Dar respectasem faptul că mătușii Rose îi displăcea acest subiect și amânasem inevitabilul conflict pentru mai târziu. Într-o zi, aveam să stau de vorbă cu ea și să-i cer o explicație. Într-o zi, avea să-mi povestească totul. Chiar și când a împlinit nouăzeci de ani, am continuat să cred că va exista „într-o zi” când va răspunde la toate întrebările noastre. Numai că acum, evident, nu mai putea să facă asta.

Când am intrat în hotel, *direttore* Rossini vorbea la telefon, în camera din spate. L-am văzut că-mi face cu mâna – fără îndoială, nerăbdător să-mi țină o prelegere despre pericolele care te pândesc când stai în oraș toată noaptea –, dar m-am prefăcut că nu bag de seamă. Cafeaua espresso a Maestrului Lippi făcea experimente chimice în stomacul meu și tare-aș mai fi fost recunoscătoare pentru un duș înainte de următoarea mea lecție de istorie a Sienei.

Însă, de cum am deschis ușa camerei mele, igiena personală a devenit cea mai mică dintre grijile mele, căci încăperea fusese întoarsă cu susul în jos și, probabil, și pe dos.

Cineva, dacă nu chiar un grup întreg de invadatori hotărâți, scosese pur și simplu din balamale ușile de la șifonier și umplutura de la perne ca să găsească lucrul pe care-l căuta, indiferent ce-o fi fost, și peste tot erau împrăștiate haine, tot felul de fleacuri și obiecte de toaletă. Niște lenjerie murdară de-a mea atârna, mototolită, de un tablou de pe perete.

Nu văzusem niciodată o valiză care să explodeze, dar cu siguranță așa trebuia să arate locul după aceea.

— Domnișoară Tolomei!

Gâfâind din greu, *direttore* Rossini mă ajunsese în sfârșit din urmă.

— Trebuie să-ți spun... Santa Maria!

De cum zări dezastrul din camera mea, el uită tot ce intenționase să-mi zică și, o clipă, am rămas amândoi

acolo, holbându-ne la cameră cu o groază mută.

— Ei bine, am spus eu, conștientă că aveam un public, măcar acum nu mai trebuie să despachetez valizele.

— E groaznic! a țipat *direttore* Rossini, mai puțin pregătit să vadă lucrurile din alt unghi. Ia uită-te și dumneata la asta! Acum lumea o să spună că hotelul ăsta nu e sigur! O, ai grijă să nu calci pe cioburi.

Podeaua era acoperită cu cioburi de la geamul spart al ușii de la balcon. Intrusul venise, în mod clar, după cutia mamei, care dispăruse, bineînțeles, dar întrebarea era de ce mai făcuse dezastrul ăla în cameră. Mai căuta și altceva în afară de cutie?

— *Cavolo!* gemu *direttore* Rossini. Acum va trebui să chem poliția, și ei or să vină să facă poze, și ziarele or să scrie că Hotel Chiusarelli nu e un loc sigur!

— Stai! Nu chema poliția. Nu-i nevoie. Știm după ce au venit.

M-am îndreptat spre birou, unde se aflase cutia.

— Nu se vor mai întoarce. Ticăloșii.

— A! *Direttore* Rossini se luminează brusc la față. Am uitat să-ți spun! Ieri am adus personal valizele dumitale sus...

— Da, văd asta.

— ...și am observat că aveai pe masă un obiect vechi foarte prețios. Așa că mi-am luat libertatea de a-l scoate din camera dumitale ca să-l pun în seiful hotelului. Sper că nu te superi. În mod normal, nu intervin în solicitările făcute de oaspeții noștri, dar...

Am fost atât de ușurată, că nici măcar nu m-am gândit să mă minunez de prevederea sa ori să mă supăr pentru această intervenție. În schimb, l-am apucat de umeri:

— Cutia e încă aici?

Ei bine, da, cutia mamei stătea în siguranță în seiful hotelului, printre registre de contabilitate și sfeșnice de argint.

— Domnul să te binecuvânteze! i-am spus din toată

inima. Cutia asta e foarte specială.

— Știu. Bunica mea avea una identică. Nu se mai fac. E o veche tradiție sieneză. Noi îi zicem „cutia secretelor”, deoarece are compartimente ascunse. Poți să ascunzi acolo diverse chestii, să nu le găsească părinții. Sau copiii. Sau oricine altcineva.

— Vrei să spui că... are un compartiment secret?

— Da! *Direttore* Rossini luă cutia și începu s-o examineze. O să-ți arăt. Trebuie să fii sienez ca să știi cum să le găsești; sunt foarte bine ascunse. Nu se găsesc niciodată în același loc. A bunicii era pe laterală, chiar aici... dar asta e altfel. Asta e complicată. Stai să văd... nu aici... nici aici...

El cercetă cutia din toate unghiurile, bucurându-se de provocarea pe care o reprezenta.

— Ținea în ea o șuviță de păr, nimic altceva. Am găsit-o într-o zi, când ea dormea. Nu am întrebat niciodată... aha!

Direttore Rossini reușise, cumva, să găsească și să declanșeze mecanismul de deschidere a compartimentului secret. Zâmbi triumfător când un sfert din fundul cutiei căzu pe masă, urmat de o bucată mică, dreptunghiulară, de carton. Întorcând cutia, am analizat amândoi compartimentul secret, dar nu mai conținea nimic altceva în afară de cartonaș.

— Dumneata pricepi ceva din asta? i-am arătat lui *direttore* Rossini literele și numerele dactilografiate pe cartonaș cu o mașină de scris demodată. Seamănă cu un fel de cod.

— Asta, zise el luându-mi-o din mână, este o veche fișă de cartotecă. Le foloseam pentru înregistrare înainte să avem computere. Înainte să te naști dumneata. O, ce s-a mai schimbat lumea! îmi aduc aminte când...

— Ai idee de unde e?

— Asta? Poate de la o bibliotecă? Nu știu. Nu sunt un expert. Dar...

Îmi aruncă o privire, ca să cântărească dacă eram sau nu demnă de acest nivel de acces la informație și

adăugă:

— Știu pe cineva care este.

Îmi luă ceva timp să găsesc micuțul anticariat pe care mi-l descriesese *direttore* Rossini și, când l-am găsit, era închis pentru prânz, bineînțeles. Am încercat să mă uit pe geam, să văd dacă e cineva înăuntru, dar n-am văzut decât cărți, foarte multe cărți.

Am făcut o plimbare până după colț, în Piazza del Duomo, și m-am așezat pe treptele din fața Catedralei din Siena, să aștept să treacă timpul. În ciuda turiștilor care se învâртеau pe acolo, intrând și ieșind pe ușile bisericii, locul avea ceva liniștit, ceva foarte solid și etern, care mă făcea să simt că, de n-aș fi fost într-o misiune, aș fi putut să stau acolo veșnic, ca și clădirea însăși, și să privesc cu un amestec de nostalgie și compasiune renașterea permanentă a umanității.

Cea mai neobișnuită caracteristică a catedralei era turnul clopotniței. Nu era la fel de înalt ca Turnul Mangia, crinul viril din Campo al lui *direttore* Rossini, dar ceea ce-l făcea să fie cel mai deosebit dintre cele două turnuri era faptul că era dungat ca o zebură. Straturi subțiri, alternante, de piatră albă și neagră se înșiruiau până în vârf, ca o scară din biscuiți către Rai, și nu m-am putut abține să nu mă întreb ce simbolism avea modelul. Poate că nu exista niciunul. Poate că scopul fusese pur și simplu de a-l face să fie uimitor. Sau poate că era o reflectare a blazonului Sienei, *Balzana*, cu o parte albă și o parte neagră, ca secțiunea transversală a unui pahar cu vin pe jumătate gol, care mi se părea la fel de izbitoare.

Direttore Rossini îmi spusese o poveste despre gemenii romani care scăpaseră de unchiul lor cel rău fugind cu un cal alb-negru, dar nu eram convinsă că asta era istoria de la baza culorilor de pe *Balzana*. Trebuia să fie ceva legat de contraste. Ceva despre arta periculoasă de a uni extremele și a forța compromisuri sau, poate, despre recunoașterea faptului că viața este un echilibru delicat de imense forțe și că binele și-ar pierde puterea

dacă pe lume n-ar mai rămâne niciun rău împotriva căruia să lupte.

Însă eu nu eram filosof, iar soarele începea să mă anunțe că era ora la care numai câinii și englezii nebuni se expuneau razelor sale. Întorcându-mă după colț, am văzut că anticariatul era încă închis și am oftat și m-am uitat la ceasul de la mână, întrebându-mă unde să-mi caut refugiu până când prietena din copilărie a mamei lui *direttore* Rossini va binevoi să se întoarcă de la masa de prânz.

Atmosfera din catedrală era plină de aur și umbre, în jurul nostru, din toate părțile, stâlpii masivi în alb și negru susțineau un paradis vast, presărat cu stelute, iar pardoseala din mozaic era un puzzle gigantic de simboluri și legende pe care, cumva, le știam, așa cum știe cineva sunetele unei limbi străine, pe care nu o înțelege. Locul era pe atât de diferit de bisericile moderne din copilăria mea, pe cât de diferită e o religie față de alta și, cu toate astea, mi-am simțit inima răspunzând acestui loc cu o recunoaștere misterioasă, de parcă aș mai fi fost acolo, căutându-l pe același Dumnezeu, cu mult, mult timp în urmă.

Pe când stăteam acolo, căscând gura la domul presărat cu stele în această pădure tăcută de coloane argintii ca mestecenii, mi-am adus aminte, brusc, cum m-a dus Umberto odată la catedrala din Washington – doar noi doi, trăgând chiulul după programarea la dentist, și cum m-a întrebat:

— Auzi?

— Ce să aud? îl întrebasesm eu, ținând strâns în mână punguța de plastic în care era o periuță de dinți nouă.

El își înălțase țințoș capul și spusese glumeț:

— Îngerii. Dacă ești foarte liniștită, poți să-i auzi cum chicotesc.

— De ce râd? am vrut eu să știu. De noi?

— Aici își iau lecțiile de zbor. Nu e vânt deloc, doar răsuflarea lui Dumnezeu.

— Asta-i face să zboare? Răsuflarea lui Dumnezeu?

— E o șmecherie și cu zburatul ăsta. Mi-au spus mie îngerii.

Zâmbise când îmi văzuse ochii măriți de uimire și se lăsase jos, în genunchi, lângă mine.

— Trebuie să uiți tot ce știi ca ființă umană. Când ești om, descoperi că există o putere imensă în a urî pământul. Și ea aproape că te poate face să zbori. Numai că nu te face.

Mă încruntasem, neînțelegându-l prea bine:

— Și atunci, care-i șmecheria?

— Să iubești cerul.

Amintirea aproape că mă făcu să plâng și am plecat din Catedrala din Siena hotărâtă să găsesc un mod de a-l ajuta financiar pe Umberto, cu sau fără comoară. El fusese, jos pălăria, partea cea mai bună din copilăria mea și nu puteam să cred că-i acordasem atât de puțină atenție în ultimii câțiva ani.

Plină de remușcări, m-am plimbat agale pe Via del Căpitano, ca să stau o clipă în umbra unei case din Piazza di Postierla. Chiar în mijlocul *piazzei*, pe un pedestal, era statuia unei lupoaice cu doi bebeluși sugând, iar cu spatele la un zid înșorit se înălța o mică fântână, deasupra căreia plana o pasăre din metal, cu înfățișare fioroasă. Doi copii, o fată și un băiat, se stropeau unul pe altul cu apă și alergau de colo până colo, râzând ascuțit, iar un șir de bătrâni stătea la umbră, nu prea departe, cu pălăriile pe cap și sacourile date jos, privind cu ochi blânzi la propria lor nemurire.

În colț, pe Via di Città, era cafeneaua unde comandasem un espresso în prima mea dimineată la Siena și unde o cunoscusem pe barmanița al cărei văr era Luigi, stilistul. Făcându-mi-se deodată poftă de-o cafea și de o companie umană sinceră și directă, am intrat și am comandat un cappuccino.

— Bună din nou! zise barmanița când mă zări. Luigi a făcut treabă bună, nu-i așa?

— E un geniu. N-o să plec din Siena cât timp e el aici. Ea râse tare, un râs cald, răgușit, care mă făcu să mă

întreb din nou care era ingredientul secret din viața acestor femei. Indiferent ce era, era limpede că mie îmi lipsea. Era mult mai mult decât încredere în sine; părea să fie abilitatea de a se venera pe ele însele ca pe niște zeițe, cu entuziasm și fără precupețire, fapt urmat, în mod natural, de prezumția că și ceilalți mor de nerăbdare să facă la fel.

— Poftim...

Îmi puse în față un cappuccino și adăugă *biscotti*, făcându-mi cu ochiul.

— Mănâncă mai mult. Îți conferă... știi tu, caracter.

— Înfricoșătoare creatură, am spus, referindu-mă la fântâna de afară. Ce fel de pasăre e?

— Este vulturul nostru. Fântâna e cristelnița noastră. Aici îi aducem pe copii ca să devină *aquilini*.

— Așadar, asta e *contrada* Vulturului? am zis, aruncând o privire în jur, la ceilalți clienți. E adevărat că simbolul vulturului vine de la familia Marescotti?

— Da, aprobă din cap barmanița, dar nu ei l-au inventat, desigur. Vulturul a venit inițial de la romani și apoi l-a preluat Carol cel Mare și, cum cei din familia Marescotti au fost în armata lui Carol cel Mare, au avut dreptul să folosească acest simbol imperial. Dar nimeni nu mai știe asta.

Fața unui chelner care zâmbea cu gura până la urechi se interpuse între noi:

— Numai oamenii care sunt îndeajuns de norocoși ca să lucreze pentru Carina. Noi știm totul despre păsăroiul ei.

— Nu-l lua în seamă, zise barmanița, prefăcându-se că-l lovește cu o tavă în cap. El e din *Contrada della Torre*... ei provoacă întotdeauna necazuri.

Chiar atunci, în mijlocul amuzamentului general, ceva de afară îmi atrase privirea. Era o motocicletă neagră cu un motociclist cu vizorul tras, care se oprise pentru puțin timp ca să se uite pe geam înainte de a accelera cu zgomot și a dispărea.

— Ducati Monster S4, recită chelnerul, o adevărată

luptătoare de stradă. Sistem de răcire a motorului cu lichid. Îi face pe bărbați să viseze la sânge și se trezesc transpirați și încearcă s-o prindă. Dar nu ai de ce s-o apuci... Așa că...

Își lovește ușurel burta, sugestiv:

— ...să nu inviți o fată la bord, dacă nu ai un sistem de frânare cu ABS, cu mușchii abdominali lucrați.

— *Basta, basta, Dario! Îl muștră barmanița. Tu parii de-l nulla!*

— Îl cunoști pe tipul ăla? am întrebat.

— Tipul ăla?

Barmanița își dădu ochii peste cap, deloc impresionată.

— Știi ce se spune... ăia care fac mult zgomot au ceva lipsă aici jos.

— Eu nu fac mult zgomot! protestă Dario.

— Nu vorbeam despre tine, *stupido!* Vorbeam despre *moscerino* ăla de pe motocicletă.

— Știi cine e?

Ea ridică din umeri:

— Mie îmi plac bărbații cu mașină. Bărbații pe motocicletă... sunt playboy. Poți să urci o iubită pe motocicletă, dar ce te faci cu copiii, domnișoarele de onoare și soacra?

— Exact despre asta e vorba, zise Dario, mișcând din sprâncene. Eu strâng bani pentru una.

Când am ieșit din cafenea, m-am tot uitat în jur după motocicletă, dar nu se mai zărea. Evident, nu puteam să fiu sigură, dar intuiția îmi spunea că era același tip care mă intimidase cu o noapte înainte și, sincer, dacă era într-adevăr un playboy căutând pe cineva care să-i îmbrățișeze mușchii abdominali, mă puteam gândi la metode mai bune de a începe această conversație.

Când patroana anticariatului se întoarce, în sfârșit, de la masa de prânz, eu eram așezată pe treptele din fața magazinului ei, rezemată de ușă, cât pe ce să renunț la toată afacerea. Însă răbdarea mea a fost răsplătită, căci

femeia - prietena din copilărie a mamei lui *direttore* Rossini - doar ce aruncă o privire la cartonaș, că dădu imediat din cap:

— A, da, zise ea, câtuși de puțin surprinsă. Fișa asta e de la arhiva universității. Colecția de istorie. Cred că ei folosesc tot vechiul catalog. Ia să văd... da, vezi dumneata, asta înseamnă „Evul Mediu târziu”. Iar asta înseamnă „local. Și uite... îmi arată ea codurile de pe fișă, asta e litera de la raft, K, iar ăsta e numărul sertarului, 3 - 17 b.

După ce rezolvă misterul atât de repede, ridică privirea spre mine, sperând la încă unul.

— Cum ai ajuns în posesia fișei?

— Mama - sau, mai degrabă, tata - cred că era profesor la universitate. Profesorul Tolomei?

Bătrâna se luminează ca un pom de Crăciun:

— Îl țin minte! I-am fost studentă! Știi, el a fost cel care a organizat întreaga colecție. Era o dezordine... Mi-am petrecut două veri lipind numere pe sertare. Dar... mă întreb de ce a scos fișa asta. Se supăra întotdeauna foarte mult atunci când lumea lăsa fișele la întâmplare.

Universitatea din Siena se afla la doi pași, din Via Pier Andrea Mattioli spre poarta orașului numită Porta Tufi. În ciuda numelui și a reputației, universitatea în sine nu era mai mult decât un șir de clădiri lipsite de strălucire, aliniate la stradă, și singurul lucru care o trăda ca loc destinat educației era amestecătura de afișe marxiste lipite pe gard.

Sperând foarte mult să mă pierd printre studenți, am intrat în clădirea descrisă de patroana anticariatului și m-am îndreptat direct spre subsol. Poate pentru că era ora siestei sau poate pentru că nu era nimeni pe acolo pe timpul verii, am reușit să intru în arhiva universității fără să întâlnesc pe cineva. Locul era plăcut, răcoros și liniștit. Aproape că a fost prea ușor și, de-aș fi fost o persoană superstițioasă, aș fi avut sentimentul sâcâitor că intram într-o capcană.

Fără nimic altceva care să mă ghideze, în afară de

fișa de cartotecă, am făcut turul arhivei de mai multe ori, încercând în zadar să găsesc rafturile corespunzătoare. Era o colecție separată, îmi explicase patroana anticariatului, și chiar și atunci, pe vremuri, era rareori folosită. Trebuia să găsesc partea cea mai izolată a arhivei, dar această instrucțiune era complicată de faptul că toate părțile arhivei mi se păreau izolate și că nimeni nu se deranjase să pună indicatoare într-o limbă pe care s-o înțeleg. Mai mult, rafturile la care mă uitam nu aveau sertare; erau rafturi obișnuite cu cărți, nu cu vestigii. Și nu exista nicio carte etichetată cu K 3 - 17 b.

După ce m-am învârtit pe acolo cel puțin douăzeci de minute, mi-a venit în cele din urmă ideea să încerc o ușă din capătul îndepărtat al încăperii. Era o ușă metalică sigilată, aproape ca o ușă de la tezaurul unei bănci, dar s-a deschis fără probleme, dezvăluind încă o cameră, mai mică, în care atmosfera era controlată de un aparat, ceea ce făcea ca aerul să miroasă foarte diferit, ca niște granule de naftalină cu aromă de fulgi de ciocolată.

Acum, în sfârșit, fișa mea de cartotecă căpătă sens. Aceste rafturi erau, într-adevăr, pline de sertare, exact așa cum îmi descrisese bătrâna de la anticariat. Iar colecția era ordonată cronologic, începând cu epoca etruscilor și sfârșind, bănuiam eu, cu anul în care murise tata. Era cât se poate de evident că nu o folosea nimeni niciodată, căci peste tot era un strat gros de praf, iar când am încercat să mut scara pe roți, nu am reușit din prima, deoarece roțile de metal ruginiseră, înțepenindu-se pe pardoseală. Când, în cele din urmă, s-a mișcat, scara lăsă în urmă o mică dâră cafenie pe linoleumul gri.

Am pus scara în dreptul raftului K și m-am urcat să mă uit mai bine la rândul 3, care era alcătuit din câteva duzini de sertare de mărime medie, toate cumplit de greu de atins și nebăgate în seamă, mai puțin dacă aveai o scară și știai precis ce cauți. La început, mi se păru că sertarul 17 b e încuiat și abia după ce am lovit în el de mai multe ori cu pumnul - așa cum faci cu aparatele de taxat pentru parcare care nu vor să-ți primească ultima monedă pe care

o ai - se desțepeni și am putut să-l deschid. După toate probabilitățile, nu mai deschisese nimeni sertarul numărul 17 b de când îl închisese tata, cu decenii în urmă.

Sertarul se deschise în mare silă, pentru a da la iveală un fel de țesătură spongioasă, cam ca o pungă de burete dintr-un magazin textil. Nedumerită, am luat pachetul din sertar, am coborât scara și m-am așezat pe ultima treaptă ca să-mi examinez descoperirea.

În loc să-l rup cu totul ca să-l desfac, mi-am băgat un deget prin plastic și am făcut o gaură mică. De îndată ce sigiliul de aer se rupse, punga păru să respire adânc și din ea se iți un colțișor de țesătură de un albastru șters. Mărintd gaura, am pipăit materialul cu degetele. Nu eram expertă, dar am știut imediat că era mătase și că, în ciuda stării ei excelente, era foarte, foarte veche.

Știind prea bine că expuneam ceva foarte delicat la aer și lumină în același timp, am scos țesătura din plastic și am început să o despățuresc în poală. Când am terminat, pe linoleum căzu un obiect, scoțând un zgomot metalic.

Era un cuțit mare într-o teacă de aur, care fusese ascuns în faldurile mătăsii. L-am ridicat. Pe mâner avea gravat un vultur.

Stând acolo și cântărind în mână această comoară neașteptată, am auzit deodată un zgomot venind din cealaltă parte a arhivei. Cât se poate de conștientă că încălcăm proprietatea într-o instituție care, fără îndoială, adăpostea comori de neînlocuit, m-am ridicat cu răsuflarea tăiată de vinovăție și mi-am legat prada într-o bocceluță, cât de bine am putut.

Ultimul lucru pe care-l voiam era să fiu descoperită, cu mâța-n sac, în tezaurul păstrat în condiții atmosferice controlate.

M-am strecurat repede înapoi în biblioteca principală, trăgând ușa de metal după mine până când aproape se închise. Ghemuindu-mă în spatele ultimului șir de rafturi, am ascultat cu atenție. Dar nu am auzit decât propriu-mi puls, bătând cu putere în gât. Tot ce trebuia să fac era să merg până la scări și să părăsesc clădirea la fel

de nepăsătoare cum intrasem.

M-am înșelat, însă. Nici nu luasem bine hotărârea de a mă mișca din loc, când am auzit zgomot de pași. Nu pașii unui bibliotecar care se întorcea după siestă sau cei ai unui student aflat în căutarea unei cărți, ci pașii prevestitori de rău ai cuiva care nu voia să-l aud că vine, cineva a cărui treabă în arhivă era chiar mai dubioasă decât a mea. Trăgând cu ochiul printre rafturi, l-am zărit venind în direcția mea – și da, era același nemernic care mă urmărise cu o noapte înainte – strecurându-se de la un raft la altul, cu ochii fixați pe ușa metalică a tezaurului. Numai că, de data asta, avea la el un pistol.

Era doar o chestiune de timp până când urma să ajungă în locul unde mă ascundeam. Blestemându-mă că eram atât de nepotrivit îmbrăcată, m-am târât ca un vierme de-a lungul raftului până când am ajuns în capătul lui. Aici, un culoar îngust, pe lângă perete, ducea până la biroul bibliotecarului și am mers pe vârful picioarelor cât de departe am avut curaj înainte să-mi trag burta și să mă lipesc de capătul lateral al unui raft, sperând ca banditul să nu mă vadă atunci când va trece pe lângă mine, prin celălalt capăt.

Cum stăteam așa acolo, prea înfricoșată să mai respir, a trebuit să lupt cu impulsul de a o lua la fugă de mama focului. Silindu-mă să rămân absolut nemișcată, am așteptat încă vreo câteva secunde înainte ca, în sfârșit, să îndrăznesc să mă întind și să mă uit și l-am zărit furișându-se în liniște în tezaur.

— Dându-mi din nou pantofii jos, am luat-o tiptil pe culoar, am cotit pe lângă biroul bibliotecarului și am mers mai departe, urcând pe scări câte trei trepte deodată, fără ca măcar să mă opresc să privesc în urma mea.

Abia când am fost departe de perimetrul universității, în siguranță, pe o străduță obscură, am îndrăznit să încetinesc și să mă simt un pic mai ușurată, însă n-a fost un sentiment de durată. După toate probabilitățile, acesta era tipul care-mi devastase camera de hotel și singura parte bună era că nu dormeam în patul meu atunci când

venise.

Vărul Peppo era aproape la fel de surprins ca și mine că mă găseam din nou, atât de curând, la Muzeul Bufniței.

— Giulietta! exclamă el, lăsând jos un trofeu și un steag zdrențuit. Ce s-a întâmplat? Și ce e aia?

Ne-am uitat amândoi la bocceluța dezordonată din mâna mea.

— Habar n-am, i-am mărturisit. Dar cred că i-a aparținut tatălui meu.

— Uite, aici... zise el, făcându-mi loc pe masă, și am pus jos, cu grijă, mătasea albastră, dezvăluind astfel cuțitul care se cuibărea în ea.

— Ai idee de unde provine ăsta? l-am întrebat, ridicând cuțitul.

Însă Peppo nu se uita la cuțit. În loc de asta, începu să despătorească mătasea, cu mâini respectuoase. Odată întinsă în întregime, el făcu un pas îndărăt, copleșit, și se închină:

— Unde Dumnezeu ai găsit asta? zise el, cu voce șoptită.

— Ăăă... era în colecția de la universitate a tatii, în ea era înfășurat cuțitul. Nu mi-am dat seama că e ceva deosebit.

Peppo se uită mirat la mine:

— Nu știi ce e asta?

Am privit mătasea albastră cu mai multă atenție. Era mai mult lungă decât lată, aproape cam ca o flamură, și pe ea era pictat un chip de femeie, cu părul înconjurat de un halou și cu mâinile ridicate a binecuvântare. Timpul îi ofilise culorile, dar magia era încă acolo. Până și o filistină ca mine își putea da seama că era o imagine a Fecioarei Maria.

— E un steag religios?

— ăsta, spuse Peppo, îndreptându-și trupul cu respect, este un *cencio*, marele premiu de la *Palio*.

Dar este foarte vechi. Vezi cifrele romane din colțul de jos? ăla e anul.

Se aplecă încă o dată, ca să verifice numărul.

— Da! Santa Maria! Nu m-am gândit niciodată că voi vedea asta cu ochii mei!

Se întoarse spre mine, cu ochii strălucind:

— Nu numai că acesta e un *cencio* foarte vechi, dar este cel mai legendar *cencio* care a existat vreodată! Toată lumea credea că s-a pierdut pentru totdeauna. Dar iată-l! Este acel *cencio* de la *Palio*-ul din 1340. O comoară neprețuită! Era căptușit cu codițe de... vaio. *Nu* știu cuvântul din engleză. Privește...

Îmi arată marginile zdrențuite ale materialului.

— Aici și aici... Nu veverițe. Niște veverițe speciale. Care acum nu mai există.

Entuziasmul vărului Peppo era într-un contrast puternic cu dispoziția mea. Se părea că în dimineața aceea îmi riscasem viața pentru un cuțit vechi și ruginit și un steag decolorat. Da, era un *cencio*, și ca atare era neprețuit, un obiect aproape magic pentru sieniezi, dar era, din păcate, o zdreanță total lipsită de valoare dacă o duceam vreodată dincolo de zidurile Sienei.

— Așadar, cam cât ar valora ceva de genul ăsta? în bani? l-am întrebat.

— Bani?

Noțiunea îi era străină lui Peppo. Se uită la mine de parcă îl întrebasesm ce tarif percepe Iisus pe oră.

— Dar ăsta e premiul! E ceva foarte special... o mare onoare! încă din Evul Mediu, câștigătorul de la *Palio* primea o flamură minunată din mătase, căptușită cu blană scumpă. Romanii îi spuneau *pallium* și din această cauză întrecerea noastră se cheamă *Palio*. *Vino*...

Îmi arată unele dintre flamurile atârinate pe pereții din jurul nostru.

— De fiecare dată când *contrada* noastră câștigă la *Palio*, primim un *cencio* care se adaugă la colecția noastră. Cele mai vechi pe care le avem au două sute de ani.

— Deci nu aveți niciun alt *cencio* din secolul al XIV-lea?

— A, nu! scutură Peppo cu putere din cap. Acesta

este foarte, foarte special. Vezi tu, în vechime, bărbatul care câștiga la *Palio* lua cencio-ul pe care-l câștiga și-și făcea din el haine, pe care le purta în semn de triumf. De-asta nu mai există.

M-am uitat la niște *cencio*-uri mai ți pătoare, mai moderne, din colecție. Un pic cam exagerat pentru o cămașă. Deși... poate în Malibu.

— Acum, desigur, le considerăm opere de artă și avem mare grijă de ele, spuse Peppo, ignorându-mi comentariile.

— Și ce zici de cuțit? L-ai mai văzut vreodată?

Peço se întoarce la masă și luă cuțitul.

— Asta e un pumnal, zise el, trăgând lama ruginită din teacă și examinând-o sub candelabru. O armă foarte folositoare.

Cercetă cu foarte mare atenție ce era gravat pe el, dând din cap ca pentru sine, în timp ce, aparent, toată povestea începea să capete sens pentru el:

— Un vultur. Bineînțeles. Și a fost ascuns împreună cu *cencio*-ul din 1340. Când te gândești c-am ajuns să trăiesc să văd asta. De ce nu mi l-o fi arătat niciodată? Bănuiesc că știa ce aș zice. Aceste comori aparțin întregii Siene, nu doar familiei Tolomei.

— Peppo, habar n-am despre ce vorbești. Ce-ar trebui să fac cu toate astea?

Se uită la mine, cu ochii ciudat de distanți, ca și cum ar fi fost parțial prezent și parțial în 1340.

— Ții minte că ți-am povestit că părinții tăi credeau că Romeo și Julieta au trăit aici, la Siena? Ei bine, în 1340 a avut loc un *Palio* foarte controversat. Se zice că cencio-ul ar fi dispărut - acest *cencio*, pe care-l avem acum aici - și că un om a murit în timpul cursei. Se mai spune că Romeo a concurat la acel *Palio*, iar eu cred că asta e pumnalul lui.

— Cine a câștigat?

— Nu sunt sigur. Unii zic că Romeo, alții spun că el a fost descalificat. Dar ia aminte la vorbele mele...

Mă privi cu ochi îngustați:

— ...familia Marescotti ar face orice să pună mâna pe

ăsta.

— Te referi la cei din familia Marescotti care trăiesc acum la Siena?

Peppo ridică din umeri:

— Indiferent ce crezi despre *cencio*, pumnalul îi aparține lui Romeo. Vezi vulturul gravat chiar aici, pe mâner? Îți închipui ce comoară ar reprezenta asta pentru ei?

— Presupun c-aș putea să-l restitui...

— Nu!

Sclipirea jucăușă din privirea vărului meu făcu loc altor emoții, mult mai puțin fermecătoare.

— Trebuie să-l lași aici! Asta e o comoară care aparține întregii Siene, nu doar aquilinilor sau familiei Marescotti. Bine ai făcut că l-ai adus aici. Trebuie să discutăm cu magistrații tuturor contractelor. Ei știu cel mai bine. Iar între timp, o să-l pun în seiful nostru, departe de lumină și aer.

Începu să împăturească sânguincios *cencio*-ul.

— Îți promit că voi avea mare grijă de el. Seiful nostru e foarte sigur.

— Da' mama mi l-a lăsat mie... am îndrăznit eu să obiectez.

— Da, da, da, însă nu e ceva ce ar trebui să aparțină unei persoane. Nu-ți face griji, magistrații vor ști ce e de făcut.

— Ce-ar fi să...

Peppo se uită aspru la mine:

— Sunt nașul tău. Nu ai încredere în mine?

IV.II

Ce zici?

Pe-acest signor îl poți iubi?

Diseară-l vei cunoaște la serbare.²¹

Siena, 1340 d.Hr.

Pentru Maestrul Ambrogio, noaptea de dinainte de Madonna Assunta era la fel de sacră precum Crăciunul. În timpul veghii de seară, Catedrala din Siena, altminteri întunecată, era plină cu mii de lumânări și candelă, în timp ce o lungă procesiune de reprezentanți din fiecare *contrada* își croia drum prin naos spre altarul de aur, ca să aducă un omagiu protectoarei Sienei, Fecioara Maria, și să celebreze ridicarea ei la ceruri.

A doua zi, chiar de Madonna Assunta, maiestuoasa catedrală va fi luminată de o pădure de flăcări pâlpâitoare, atunci când vasali din orașele și satele din preajmă vor sosi să-și aducă omagiul. În fiecare an, la această dată, pe 15 august, li se cerea prin lege să doneze reginei divine a Sienei o cantitate de ceară calculată cu mare grijă, iar funcționari publici severi se postau în catedrală ca să se asigure că fiecare oraș și sat aflat în stăpânirea Sienei își plătește cota. Faptul că biserica era deja iluminată de mii de candelă sfinte confirma ceea ce străinii știau deja: că Siena era un loc glorios, binecuvântat de o divinitate atotputernică, și că a-i aparține își merita prețul cu vârf și îndesat.

Maestrul Ambrogio prefera priveghiul nocturn procesiunii din timpul zilei. Se întâmpla ceva magic cu oamenii atunci când purtau lumina prin întuneric; focul li se împrăstia în suflet și, dacă te uital cu atenție, în ochii lor se putea observa uimirea.

Însă în noaptea asta nu putea să participe la minune, așa cum făcea de obicei. De când începuse marile fresce din Palazzo Pubblico, magistrații Sienei îl tratau ca pe unul

²¹ *Romeo și Julieta*, actul I, scena a III-a.

de-al lor - fără îndoială, din cauză că voiau să fie siguri că-i picta într-o lumină favorabilă - astfel că iată-l acolo, cocoțat pe podium alături de Cei Nouă, magistrații Biccherna, de Căpitanul Războiului și de Căpitanul Poporului. Singura parte bună era că acest privilegiu îi oferea o priveliște de ansamblu asupra spectacolului nocturn. Muzicanții în uniforme purpurii, toboșarii și aruncătorii de steaguri, cu insignele lor, preoții cu sutane în falduri până la pământ și procesiunea luminată de lumânări, care dura până când fiecare *contrada* își aducea omagiile stăpânei divine care-și ținea mantia protectoare deasupra tuturor.

Nu se putea să nu recunoști familia Tolomei în fruntea procesiunii din *contrada* San Cristoforo. Îmbrăcați în roșul și auriul de pe blazonul lor, Messer Tolomei și soția sa aveau purtarea unor capete încoronate care se apropie de tronurile lor, în timp ce mergeau prin naos către altarul principal. Imediat în spatele lor venea un grup de membri ai familiei Tolomei, și Maestrului Ambrogio nu-i luă mult s-o descopere pe Giulietta printre ei. Cu toate că avea părul acoperit cu mătase albastră - albastru, pentru inocența și măreția Fecioarei Maria - și chiar dacă avea chipul luminat doar de lumânarea de ceară pe care o ținea cu pioșenie în mâinile împreunate, frumusețea ei eclipsa cu ușurință totul în juru-i, chiar și frumoasele daruri ale verișoarelor ei.

Însă Giulietta nu băgă de seamă privirile admirative care o urmăriră până la altar. Gândurile ei erau, în mod limpede, numai la Fecioara Maria și, pe când toată lumea în jurul ei înaintă spre altarul înalt cu mulțumirea celui care dăruiește, fata își ținu ochii fixați în pământ până când putu să îngenuncheze cu verișoarele ei și să le dea preoților lumânarea.

Ridicându-se, făcu două reverențe și se întoarse cu fața spre lume. Abia acum păru ea să observe grandoarea care o înconjură și se clătină o clipă sub imensitatea domului, uitându-se la tot ce era omenesc cu o curiozitate neliniștită. Nimic nu i-ar fi plăcut mai mult Maestrului Ambrogio decât să se repeadă lângă ea și să-i ofere umilul

său sprijin, dar buna-cuviință îi cerea să rămână pe loc și doar să-i prețuiască frumusețea de la distanță.

N-a fost el singurul care s-o remarce. Magistrații, care erau foarte ocupați să încheie afaceri și să strângă mâini, amuțiră când zăriră chipul radios al Giuliettei. Iar jos, lângă podium, stând suficient de aproape ca să pară că acolo îi era locul, până și marele Messer Salimbeni se întoarse, până la urmă, ca să vadă ce anume îi redusese pe toți la tăcere. Când o zări pe tânăra femeie, o expresie de plăcută surpriză i se așternu pe față și în acea clipă el îi aduse aminte Maestrului de o frescă asupra căreia îi căzuseră ochii odată, pe vremea când era tânăr și prostuț, într-o casă de proastă reputație. Scena îl înfățișa pe zeul antic Bacchus - sau Dionysos, pentru grecii antici - coborând pe insula Naxos ca s-o găsească acolo pe prințesa Ariadna, abandonată de perfidul ei iubit, Tezeu. Mitul era vag cu privire la rezultatul întâlnirii dintre femeie și zeu; unora le plăcea să creadă că fugiseră amândoi, în armonie iubitoare, pe când alții știau că întâlnirile dintre oameni și zei nu pot avea niciodată un final fericit.

A-l compara pe Salimbeni cu o divinitate ar fi putut să pară mult prea amabil, având în vedere reputația sa. Însă zeii aceia păgâni fuseseră orice, numai buni și rezervați nu. Chiar dacă Bacchus fusese zeul vinului și al distracției, era cât se poate de dornic să se transforme în zeul nebuniei furioase, o cumplită forță a naturii care putea seduce femeile, făcându-le să alerge de nebune prin pădure și să sfâșie animale cu mâinile goale.

Acum, așa cum stătea acolo uitându-se la Giulietta, Salimbeni îi părea ochiului neantrenat ca fiind plin de bunăvoință și generozitate, dar Maestrul Ambrogio putea să vadă, pe sub brocartul fin cu care era înveșmântat, că transformarea avea deja loc.

— Măi să fie, murmură unul dintre Cei Nouă, îndeajuns de tare ca Maestrul Ambrogio să audă, Tolomei e plin de surprize. Pe ea unde a ținut-o încuiată în tot acest timp?

— Nu glumi, răspunse Niccolino Patrizi, cel mai în vârstă dintre magistrați. Am auzit că o bandă de-a Salimbenilor a lăsat-o orfană. Au dat buzna în casa lor, pe când ea era la spovedanie. Mi-aduc bine aminte de tatăl ei. Era un bărbat cum rar se întâlnește. Niciodată n-am reușit să-i zdruncin integritatea.

Celălalt pufni:

— Ești sigur că ea era acolo? Nu-i stă în fire lui Salimbeni să lase o asemenea perlă să-i scape printre degete.

— A salvat-o un preot, cred. Tolomei i-a luat pe amândoi sub protecția sa.

Niccolino Patrizi oftă și bău o gură de vin din pocalul de argint.

— Sper doar ca asta să nu facă să izbucnească din nou vrajba, acum că, în sfârșit, am stăvilit-o.

Lui Messer Tolomei îi era groază de acest moment de săptămâni în șir. Știuse din capul locului că la priveghiul de Madonna Assunta se va afla față în față cu dușmanul său, Salimbeni, cel mai odios dintre oameni, și că demnitatea îi cerea să răzbune moartea familiei Giuliettei. Astfel că, după ce se înclină în fața altarului, își croi drum spre podium, căutându-l pe Salimbeni printre nobilii adunați jos, lângă estradă.

— Bună seara, prieten drag! își desfăcu Salimbeni brațele, într-un gest de afecțiune când îl zări apropiindu-se pe vechiul său dușman. Sper că familia ta e bine sănătoasă?

— Mai mult sau mai puțin, replică Tolomei, cu fălcile încleștate. Unii au pierit de curând, și nu de moarte bună, după cum sunt sigur c-ai auzit.

— Am auzit un zvon, zise Salimbeni, gestul său de prietenie transformându-se într-o ridicare din umeri. Însă eu nu mă-ncred niciodată în zvonuri.

— Atunci, sunt mai norocos, răspunse Tolomei, înălțându-se deasupra celui alt atât prin statură, cât și prin purtare, dar cu toate astea incapabil să-l domine. Căci am martori care sunt gata să jure cu mâna pe *Biblie*.

— Adevărat? privi Salimbeni în altă parte, ca și cum se plictisise deja de subiect. Ce instanță ar fi îndeajuns de neînțeleaptă încât să-i audieze?

O tăcere grea urmă acestei întrebări. Tolomei și toți cei din jurul său știau că provoca o putere care l-ar fi putut zdrobi și ar fi putut ruina tot ce avea - viață, libertate, avere - în doar câteva ore. Iar magistrații nu ar fi făcut nimic să-l protejeze. Prea mult aur de-al lui Salimbeni se găsea în tezaurele lor personale și încă și mai mult urma să intre, ca vreunul dintre ei să dorească prăbușirea tiranului.

— Drag prieten, continuă Salimbeni, revenindu-i râșnetul binevoitor, sper că nu lași ca aceste evenimente îndepărtate să-ți strice seara. Ar trebui, mai degrabă, să te feliți că zilele noastre de luptă s-au încheiat și că putem să intrăm în viitor în pace și înțelegere.

— Și asta consideri tu că e pace și înțelegere?

— Poate c-ar trebui să ne gândim să...

Salimbeni privi în cealaltă parte a încăperii și toată lumea, în afară de Tolomei, putu să vadă la ce se uita.

— ...să ne pecetluim pacea cu o căsătorie?

— Bineînțeles!

Tolomei propusese de mai multe ori aceeași măsură, dar fusese întotdeauna refuzat. Se gândea că, de-ar fi fost ca familia Salimbeni să se unească prin sânge cu Tolomei, cu siguranță aceștia ar fi tentați să verse mai puțin din el.

Nerăbdător să bată fierul cât e cald, el își chemă degrabă nevasta, fiind nevoit să-i facă semn de mai multe ori cu mâna, până ce Monna Antonia să îndrăznească, în sfârșit, să creadă că bărbații îi solicitau prezența și să li se alăture cu o umilință deloc caracteristică ei, mergând sfioasă spre Salimbeni ca o sclavă înaintea unui stăpân imprevizibil.

— Scumpul meu prieten, Messer Salimbeni, a propus o căsătorie între familiile noastre, îi explică Tolomei soției sale. Tu ce zici, draga mea? N-ar fi un lucru minunat?

Monna Antonia își frânse mâinile, emoționată și flatată.

— Într-adevăr. Ar fi un lucru minunat.

Mai că nu-i făcu o reverență lui Salimbeni, înainte de a i se adresa direct:

— De vreme ce sunteți atât de amabil să propuneți asta, Messere, am o fiică, abia a împlinit treisprezece ani, care nu ar fi deloc nepotrivită pentru chipeșul vostru fiu, Nino. E o copilă tăcută, dar sănătoasă. E acolo... arată Monna Antonia în cealaltă parte a încăperii, lângă Tebaldo, primul meu născut, care va concura mâine la Palio, după cum poate știți. Și de n-o vreți pe ea, mai e și sora ei mai mică; ea are acum unsprezece ani.

— Vă mulțumesc pentru oferta generoasă, scumpă doamnă, zise Salimbeni, înclinându-se cu perfectă politețe, dar nu la fiul meu mă gândeam. Mă gândeam la mine.

Tolomei și Monna Antonia rămaseră amândoi cu gura căscată, muți de uimire. Toți cei din preajma lor avură o izbucnire spontană de neîncredere, care se transformă îndată într-un murmur nervos; chiar și cei de pe podium urmăreau, cu toții, desfășurarea evenimentelor de jos cu o neliniște intensă.

Salimbeni continuă, netulburat de agitația din jur:

— Cine este aceea? arată el în direcția Giuliettei. A mai fost măritată?

O parte din furia de mai înainte a lui Tolomei îi reveni în voce când zise:

— E nepoata mea. Doar ea a supraviețuit evenimentelor tragice pe care tocmai le-am amintit. Cred că trăiește doar ca să caute răzbunare împotriva celor răspunzători de măcelărirea familiei ei.

— Înțeleg.

Salimbeni nu păru cătuși de puțin descurajat. De fapt, păru să-i facă plăcere provocarea.

— Aprigă tare, nu-i așa?

Monna Antonia nu mai putu să tacă și făcu nerăbdătoare un pas înainte:

— Chiar prea mult, Messere. O fată pe de-a-ntregul neplăcută. Sunt sigură că v-ar fi mult mai bine dacă ați lua una dintre fetele mele. Ele nu vor avea nimic împotriva.

Salimbeni zâmbi, mai mult pentru sine:
— Doar că mie îmi place un pic de împotrivire.

Chiar și de la distanță, Giulietta putu simți multele priviri îndreptate spre ea și nu prea știu încotro s-o ia ca să evite cercetarea lor atentă. Unchiul și mătușa ei își abandonaseră neamurile ca să se amestece cu alți nobili și îi vedea stând de vorbă cu un bărbat care emana bunăstarea și generozitatea unui împărat, dar care avea ochii unui animal slab și înfometat. Lucru neliniștitor, ochii aceia erau fixați, cu foarte puține întreruperi, asupra ei.

Căutându-și refugiu în spatele unei coloane, Giulietta respiră adânc de câteva ori și își spuse în sinea ei că totul va fi bine. În dimineața aceea, fratele Lorenzo îi adusese o scrisoare de la Romeo, în care zicea că tatăl lui, *comandante* Marescotti, îi va adresa unchiului ei Tolomei o cerere în căsătorie, cât mai curând posibil. De la primirea scrisorii, nu făcuse nimic altceva decât să se roage la Dumnezeu ca propunerea să fie acceptată și ca nu peste mult timp dependența ei față de familia Tolomei să fie ceva de domeniul trecutului.

Trăgând cu ochiul de după coloană, reuși să-l descopere în mulțimea de nobili pe frumosul ei Romeo – care, dacă nu se înșela, își tot întindea gâtul, căutând-o cu privirea pe ea și era din ce în ce mai supărat că nu putea s-o zărească –, iar lângă el văzu un bărbat care nu putea fi decât tatăl lui. Simți un val de bucurie când îi zări, știind că amândoi erau hotărâți să facă din ea o membră a familiei lor și, atunci când îi văzu că se îndreptau spre unchiul ei, nu se mai putu stăpâni. Se deplasă cu discreție, de la o coloană la alta, încercând să se apropie suficient de mult de bărbați încât să-i audă fără a i se descoperi prezența. Din fericire pentru ea, erau cu toții mult prea absorbiți de discuția lor aprinsă, ca să mai fie atenți la orice altceva.

— *Comandante!* exclamă unchiul ei, când îi văzu pe cei doi Marescotti înaintând spre ei. Ia Spune, e dușmanul la porțile orașului?

— Dușmanul e deja aici, răspunse *comandante* Marescotti, înclinând scurt din cap spre bărbatul cu ochi de animal care stătea lângă unchiul ei. Numele lui e corupția și nu se oprește la poartă.

Făcu o mică pauză, ca să-i lase să râdă.

— Messer Tolomei, aş vrea să discut cu Domnia Ta o chestiune mai delicată. În particular. Când aş putea să-ți fac o vizită?

Tolomei se uită la *comandante* Marescotti cu nedumerire fățișă. N-o fi avut familia Marescotti bogățiile Tolomeilor, dar asupra numelui lor strălucea torța istoriei și arborele lor genealogic înmugurise, în mod sigur, pe câmpul de bătălie al lui Carol cel Mare, cu cinci veacuri în urmă, dacă nu chiar în Eden. Giulietta bănuia că nimic nu i-ar fi plăcut mai mult unchiului ei decât să intre într-o afacere cu cineva purtând acest nume. Astfel că el îi întoarse spatele bărbatului cu ochi de animal și își desfăcu brațele.

— Spune-mi la ce te gândești.

Comandante Marescotti șovăi, nemulțumit de cadrul public și de urechile care-i înconjurau din toate părțile.

— Nu-mi închipui că lui Messer Salimbeni i s-ar părea foarte distractivă afacerea noastră, zise el, cu tact.

Auzind numele „Salimbeni”, Giulietta își simți tot corpul înțepenind de teamă. Abia acum își dădu seama că bărbatul acela cu ochi de animal – cel care o făcuse pe Monna Antonia să se poarte cu umilință – era bărbatul răspunzător de uciderea familiei ei. Petrecuse multe ore imaginându-și cum ar putea să arate în realitate acest monstru și acum, că în sfârșit îl avea în fața ei, era uimită să vadă că, în afară de ochi, nu semăna deloc cu unul.

Își închipuise pe cineva solid și neiertător, al cărui trup era clădit pentru război și molestare; în loc de asta, vedea un om care, cu siguranță, nu mânuiise vreodată o armă cu mâna lui și care arăta ca și cum talentele sale ar fi fost retorica și manierele alese la masă. Nu ar fi putut exista un contrast mai mare între doi oameni, așa cum exista între *comandante* Marescotti și Salimbeni; unul era

expert în război, însă nu dorea decât pace, pe când celălalt era înfășurat, ca de o robă, de politețe, dar pe dedesubtul țeșăturilor sale fine era putred până în măduva oaselor.

— Te înșeli, *comandante*, zise Salimbeni, bucurându-se de puterea pe care o avea asupra discuției. Mă intrigă întotdeauna orice afacere care nu suferă amânare până dimineată. Și, după cum știi, eu și Messer Tolomei suntem cei mai buni prieteni; sigur n-ar disprețui *umilul* meu sfat în privința chestiunilor sale de afaceri foarte *importante*.

Salimbeni era îndeajuns de onest încât să râdă pe înfundate de propriile-i cuvinte.

— Vă cer iertare, dar aveți dreptate, spuse *comandante*, retrăgându-se cu înțelepciune. *Poate* să aștepte până dimineată.

— Ba nu!

Romeo nu era în stare să plece fără să fi spus ce treabă aveau și făcu un pas înainte, înainte ca tatăl său să-l poată opri.

— Nu poate aștepta! Messer Tolomei, doresc să mă însor cu nepoata Domniei Voastre, Giulietta.

Tolomei a fost extrem de surprins de cererea directă, astfel că n-a reușit să dea pe dată un răspuns. Și n-a fost singurul redus la tăcere de intervenția impulsivă a lui Romeo în discuția bărbaților. Peste tot în jurul lor, lumea se întindea să vadă cine va fi următorul care va avea curajul de a vorbi. În spatele coloanei, Giulietta își duse mâna la gură. Era nespus de mișcată de nerăbdarea lui Romeo, dar îngrozită că el vorbise contrar dorinței tatălui său.

— După cum ai putut auzi, îi spuse cu un calm remarcabil *comandante* Marescotti lui Tolomei, rămas cu gura căscată de mirare, aș vrea să propun o căsătorie între fiul meu cel mare, Romeo, și nepoata Domniei Tale, Giulietta. Știi, de bună seamă, că suntem o familie care are atât mijloace materiale, cât și reputație și, cu tot respectul cuvenit, cred că pot să-ți promit că nepoata Domniei Tale nu va suferi, astfel, o scădere în bunăstare sau poziție socială. După moartea mea, când Romeo îmi va urma în rolul de cap al familiei, ea va deveni stăpâna unui domeniu

întins, cuprinzând multe gospodării și un mare teritoriu, despre care v-am dat detalii într-un document pe care mi-ar plăcea să vi-l înmânez într-un cadru privat. Când ar fi un moment convenabil pentru Domnia Voastră să vă vizitez?

Tolomei nu răspunse. Umbre ciudate îi traversară chipul, ca niște rechini care-și împresoară victimele sub luciul apei și era limpede că se găsea într-o stare de neliniște, căutând o cale de scăpare.

Nu foarte mulțumit de ezitarea celuiilalt, *comandante* Marescotti continuă:

— De-ți faci griji pentru fericirea ei, am norocul să te pot asigura că fiul meu nu are nicio obiecție la căsătorie.

Când, în sfârșit, Tolomei vorbi, glasul lui nu lăsa loc speranței:

— Foarte generos din partea Domniei Tale, *comandante*, zise el posomorât, îmi faci o mare onoare cu o asemenea propunere. Voi răsfoi documentul Domniei Tale și mă voi gândi la această ofertă...

— Ba nu vei face așa ceva! interveni Salimbeni între cei doi, furios că fusese ignorat. Consider această chestiune rezolvată.

Comandante Marescotti făcu un pas înapoi. Era el comandant de armată și mereu pregătit pentru atacurile viclene ale dușmanului, dar Salimbeni era mai periculos decât orice inamic străin.

— Scuză-ne! zise el. Cred că eu și Messer Tolomei stăteam de vorbă.

— Puteți să stați de vorbă cât vreți, dar fata e a mea, ripostă Salimbeni. Este singura mea condiție pentru a păstra această pace ridicolă.

Din cauza rumorii generale care urmă cererii scandaloase a lui Salimbeni, nimeni nu auzi țipătul de groază al Giuliettei. Ghemuită în spatele coloanei, își puse amândouă mâinile, apăsate, la gură, și înălță rugăciunea arzătoare de a fi înțeleasă ea greșit discuția bărbaților și ca fata despre care era vorba să nu fie ea, ci alta.

Când îndrăzni, în cele din urmă, să se uite din nou, îl zări pe unchiul ei ocolindu-l pe Salimbeni ca să i se

adreseze, cu fața cuprinsă de agonie, lui *comandante* Marescotti:

— Dragă *comandante*, zise el cu voce nesigură, după cum vezi, aceasta este o problemă delicată. Dar în mod sigur putem să ajungem la o înțelegere...

— Într-adevăr!

Soția lui, Monna Antonia, avu în sfârșit curaj să vorbească iar, de astă dată pentru a se arunca, servilă, asupra încruntatului *comandante*.

— Am o fiică de treisprezece ani împliniți, care ar fi o soție excelentă pentru fiul Domniei Tale. Iat-o acolo... arată cu degetul Monna Antonia, cu elan.

Comandante nici măcar nu întoarse capul să se uite.

— Messer Tolomei, spuse el, cu toată răbdarea de care putu da dovadă, cererea noastră în căsătorie se referă doar la nepoata Domniei Tale, Giulietta. Și ai face bine să o consulți în această chestiune. Nu mai sunt vremuri barbare, când femeile pot fi pur și simplu neluate în seamă...

— Fata e a mea! izbucni Tolomei, supărat că soția lui se băgase în vorbă și deloc fericit să fie victima unei prelegeri. Pot să fac ce vreau cu ea. Îți mulțumesc pentru interes, *comandante*, dar am alte planuri cu ea.

— Te sfătuiesc să te gândești cu mai multă grijă la asta, zise *comandante* Marescotti, făcând un pas amenințător în față. Fata s-a atașat de fiul meu, pe care-l consideră salvatorul ei, și cu siguranță o să-ți dea bătaie de cap dacă îi vei cere să se mărite cu altcineva. Mai ales cu cineva...

Aruncă spre Salimbeni o privire scârbită și continuă:

— ...care nu pare să-și dea seama pe deplin de tragedia care s-a abătut asupra familiei ei.

Pus în fața unei logici atât de ferme, Tolomei nu mai știu ce să obiecteze. Giulietta simți, chiar, o ușoară împunsătură de milă față de el; stând între cei doi bărbați, unchiul ei semăna mult cu un om care se îneca, agățându-se de scândurile împrăștiate ale bărcii, iar rezultatul era cât se poate de dizgrațios.

— Trebuie să înțeleg că te opui afirmației mele. *comandante*? întrebă Salimbeni, băgându-se din nou între cei doi. De bună seamă nu vrei să pui la îndoială drepturile lui Messer Tolomei în calitate de cap al propriei sale familii, nu? Și desigur că familia Marescotti nu dorește gâlceavă cu Tolomei și Salimbeni?

Amenințarea din ochii săi nu avea cum să fie înțeleasă greșit.

În spatele coloanei, Giulietta nu mai era în stare să-și rețină lacrimile. Voia să alerge la bărbați și să-i oprească, dar știa că prezența ei nu ar face decât să înrăutățească lucrurile. Când Romeo îi pomenise prima oară de intenția sa de a se însura cu ea – în ziua aceea, în confesional – el îi spusese că între familiile lor fusese dintotdeauna pace. Se părea că acum, din cauza ei, aceste cuvinte nu mai erau adevărate.

Niccolino Patrizi, unul dintre cei nouă administratori-șefi ai Sienei, se uitase la conflictul care escalada jos lângă podium cu o neliniște crescândă. Nu era singurul.

— Când erau dușmani de moarte, tare m-am mai temut de ei, medită vecinul său, cu privirea ațintită asupra lui Tolomei și Salimbeni. Acum, că sunt prieteni, mă tem și mai mult.

— Trebuie să punem capăt acestui lucru! exclamă Niccolino Patrizi, ridicându-se din jilț. Messer Tolomei! Messer Salimbeni! Ce e cu atmosfera asta tainică la priveghiul de Madonna Assunta? Sper că nu faceți afaceri în casa Domnului?

La aceste vorbe, rostite de pe podium, peste nobila adunare se lăsă o tăcere grea, iar sub altar episcopul uită, pentru o clipă, să mai binecuvânteze.

— Prea cinstite Messer Patrizi! răspunse Salimbeni cu o politețe sarcastică. Nu ne faci niciun compliment nici nouă, nici Domniei Tale, rostind asemenea cuvinte. Mai bine ai face să ne feliciți, căci prea bunul meu prieten Messer Tolomei și cu mine am luat hotărârea de a sărbători pacea noastră de durată printr-o căsătorie.

— Condoleanțe pentru moartea soției Domniei Tale! aruncă Niccolino Patrizi. Nu auzisem să fi răposat!

— Monna Pia nu mai apucă să trăiască până luna viitoare, zise Salimbeni, netulburat. Zace la pat în Rocca di Tentennano și nu mănâncă deloc.

— E greu să mănânci, când nu ți se dă mâncare! murmură unul dintre magistrații Biccherna.

— Va trebui să ceri aprobarea Papei pentru o nuntă între foști dușmani! stăruie Niccolino Patrizi. Și mă îndoiesc că ai s-o capeți. Cărarea dintre casele voastre a fost măturată de așa un torent de sânge, că niciun om cumsecade nu-și poate trimite fiica dincolo. Există un spirit malefic...

— Doar căsătoria poate să alunge spiritele rele!

— Papa nu este de aceeași părere!

— Se poate, zise Salimbeni, schițând un zâmbet necuviincios. Însă Papa mi-e dator cu bani.

Afirmația lui grotescă avu efectul scontat. Niccolino Patrizi se așează jos, furios, dar redus la tăcere. Salimbeni se uită cu îndrăzneală la restul conducerii, ca pentru a provoca pealtcineva să se pronunțe împotriva planului său. Însă podiumul rămase tăcut.

— Messer Salimbeni! se auzi o voce prin murmurul de indignare reținută, și toată lumea se întinse să-l vadă pe curajos.

— Cine vorbește?

Salimbeni era întotdeauna încântat să aibă prilejul să-i pună la locul lor pe cei mai prejos de el.

— Nu fi timid!

— Timiditatea e pentru mine cum e virtutea pentru Domnia Ta, Messer Salimbeni! replică Romeo, ieșind în față.

— Și, mă rog, cam ce-ai putea avea să-mi spui? zise Salimbeni, ținându-și capul în sus, în încercarea de a se uita de sus la rival.

— Doar atât, că doamna pe care o râvnești aparține deja altui bărbat.

— Zău? îi aruncă Salimbeni o privire lui Tolomei.

Cum așa?

Romeo își îndreptă corpul:

— Fecioara Maria mi-a pus-o în mâini, ca să o pot veghea veșnic. Și ce-a unit Cerul, să nu despartă niciun om!

La început, Salimbeni păru că nu-i venea să creadă, apoi izbucni în râs:

— Bine spus, băiete, acum te recunosc. Pumnalul tău mi-a omorât un bun prieten de curând, dar voi fi generos și n-o să-ți port pică, văzând că ai avut așa mare grijă de viitoarea mea mireasă.

Întorcându-se, Salimbeni arătă limpede că el considera discuția încheiată. Toate privirile căzură acum asupra lui Romeo, al cărui chip era în flăcări din cauza repulsiei, și nu un singur om simți milă pentru tânărul care era, în mod atât de evident, victima micului arcaș răutăcios.

— Vino, fiule, zise *comandante* Marescotti, retrăgându-se. Să nu mai adăstăm acolo unde jocul e pierdut.

— Pierdut? strigă Romeo. Niciodată n-a fost un joc!

— Indiferent ce afaceri au ăștia doi, au bătut palma sub altarul Fecioarei. Ceartă-te cu ei și te cerți cu Dumnezeu.

— Așa voi face! exclamă Romeo. Căci Cerul s-a întors chiar împotriva-și, permițând să se întâmple așa ceva!

Când tânărul păși din nou înainte, n-a mai fost nevoie de niciun gest pentru a se face liniște. Ochii tuturor erau deja ațintiți pe buzele lui, într-o așteptare înfrigurată.

— Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu! urlă Romeo, surprinzând întreaga adunare prin adresarea făcută în sus, spre domul de deasupra, și nu lui Salimbeni. Madonna Assunta! O crimă cumplită se comite chiar în acest lăcaș, chiar sub mantia ta, în această noapte! Mă rog să-i îndrepti pe răufăcători pe calea cea bună și să ni te arăți nouă tuturor, pentru ca nimeni să nu se poată îndoi de dorința ta divină! Fie ca bărbatul care câștigă *Palio*-ul mâine să fie cel ales! Pune pe mine flamura ta sfântă, să-mi

împodobesc cu ea patul de nuntă și să mă odihnesc pe ea cu mireasa mea legiuită! Astfel mulțumit, voi renunța să mă fălesc cu victoria mea; în loc s-o port, transformată în haine, ca s-o vadă toată lumea, ți-o voi înapoia ție, milostivă Mamă, căci a fost câștigată potrivit voinței tale și dăruită mie de mâna ta, pentru a-ți arăta bunăvoința în această privință!

Când, în cele din urmă, Romeo tăcu, nu era om pe lângă el care să vrea să-i întâlnească privirea. Unii împietriră la auzul blasfemiei, alții se rușinară să vadă un Marescotti făcând un târg atât de egoist și neobișnuit cu Fecioara Maria, dar celor mai mulți dintre ei le-a fost doar milă de tatăl lui, *comandante* Marescotti, care era un om pe care toți îl admirau. Din punctul de vedere al majorității, tânărul Romeo nu avea să supraviețuiască întrecerii de la *Palio*, fie ca urmare a intervenției divine după o profanare atât de fățișă, fie că avea să se întâmple din simpla necesitate a politicii omenești.

IV.III

*Da, fără de prihană,
O zgârietură: moartea mă așteaptă.
Găsește-mi un chirurg. Cumplită faptă!*²²

Pe când mă îndepărtam de Muzeul Bufniței, eram sfâșiată între două sentimente: pe de o parte, era o ușurare că pumnalul lui Romeo și *cencio*-ul se aflau acum în seif la Peppo, iar, pe de altă parte, regretam că renunțasem la ele atât de repede. Dacă mama voia să le folosesc într-un anume scop? Dacă ele dețineau, cumva, un indiciu cu privire la locul unde era mormântul Julietei?

Pe tot drumul până la hotel, m-am opus impulsului de a mă întoarce la muzeu și a-mi cere comorile înapoi. Am reușit mai ales pentru că știam că satisfacția de a le recupera va fi în curând umbrită de teama cu privire la ce li s-ar întâmpla după aceea. Cine putea să spună că erau mai în siguranță în seiful lui *direttore* Rossini decât în cel al lui Peppo? La urma urmei, tipul fioros știa unde stau – cum altfel ar fi putut să intre prin efracție în camera mea? – și, mai devreme sau mai târziu, avea să-și dea seama unde-mi țin lucrurile.

Cred că m-am oprit în mijlocul străzii. Până în acel moment, nu-mi trecuse prin minte că a mă întoarce la hotel era cel mai puțin inteligent lucru pe care-l puteam face, chiar dacă nu mai aveam vestigiile. Fără îndoială, banditul aștepta să fac exact asta. Și, după mica noastră partidă de-a v-ați ascunselea din arhiva universității, probabil că nu era într-o dispoziție deosebit de generoasă.

În mod limpede, trebuia să schimb hotelul, și trebuia s-o fac de o asemenea manieră încât să mi se piardă urma. Ori poate că asta era, de fapt, semnalul final că trebuia să sar în primul avion care să mă ducă înapoi în Virginia?

Nu. Nu puteam să mă dau bătută. Nu acum, când ajungeam, în sfârșit, undeva. O să schimb hotelul, poate chiar în acea noapte, când se făcea întuneric. Voi deveni

²² *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena I.

invizibilă, șireată, rea. De data asta, Julieta urca în ring.

Secția de Poliție era pe aceeași stradă cu Hotel Chiusarelli. Am zăbovit un pic pe afară, uitându-mă la polițiștii care veneau și plecau, întrebându-mă dacă asta ar fi o mutare isteată – să mă fac cunoscută celor care aplicau legea în plan local și să risc să mi se afle dubla identitate. În cele din urmă, am hotărât că nu era înțelept. Stătusem în suficient de multe camere de anchetă ca să știu că polițiștii sunt exact ca niște ziariști; sigur, îți ascultă povestea, dar preferă să creeze ei una. Și ce-ar fi putut ei să facă? Să facă un portret-robot fantomă al ticălosului, care să nu folosească la nimic, și o fotografie a cadavrului meu?

Așa că am mers înapoi în centru, întorcându-mă la fiecare zece pași să văd dacă eram urmărită și întrebându-mă care trebuia să fie strategia mea de aici înainte. Am intrat chiar și la bancă în Palazzo Tolomei să văd dacă *présidente* Maconi avea timp de mine, să-mi dea un sfat; din păcate, nu avea, dar casiera – acum prietena mea cea mai bună – mă asigură că va fi mai mult decât bucuros să mă primească peste zece zile, atunci când va reveni din concediu, de la Lacul Como.

De când sosisem în Siena, trecusem de mai multe ori pe lângă ușa interzisă a Băncii Monte Paschi din Palazzo Salimbeni. Îmi grăbeam de fiecare dată pașii prin dreptul acestei fortărețe Salimbeni, ca să nu fiu detectată, și chiar îmi băgăm capul între umeri, întrebându-mă dacă biroul șefului pazei dădea spre Banchi di Sopra sau în altă parte.

Însă în ziua aceea era altfel. Era ziua în care luam taurul de coarne și-l scuturam zdravăn. Așa că am mers până la ușa care arăta ca desprinsă din castelul lui Dracula și am intrat, asigurându-mă că noua mea atitudine era bine înregistrată de camerele de supraveghere.

Pentru o clădire care fusese arsă de familiile rivale – a mea fiind una dintre ele –, făcută bucăți de populația furioasă, reconstruită de câteva ori de către proprietari, confiscată de guvern și, în cele din urmă, renăscută ca banca privată cea mai veche din lume, Palazzo Salimbeni

era un loc remarcabil de pașnic. Designul interiorului amesteca medievalul cu modernul într-un mod care le justifica deopotrivă și, pe când mă îndreptam spre zona de recepție, breșa de timp dintre acum și atunci se închise în juru-mi fără să pară că are vreo cusătură.

Recepționera vorbea la telefon, dar puse o mână pe receptor ca să-mi zâmbească și să mă întrebe pe cine venisem să văd. Când i-am spus că eram o prietenă de-a șefului pazei și că aveam o treabă urgentă de discutat cu el, ea dădu din cap și îmi șopti că-l puteam găsi la subsol.

Plăcut surprinsă că mă lăsa să intru așa, pur și simplu, neînsoțită și neanunțată, am început să cobor scările cu nepăsare voită, în timp ce un șir de șoricei în cizme dansau de mama focului în cutia mea toracică. Fuseseră ciudat de tăcuți atunci când alergasem ca să-mi salvez viața ceva mai devreme, dar acum erau plini de forță, doar pentru că mergeam să mă întâlnesc cu Alessandro.

Când îl lăsasem la restaurant cu o seară înainte, nu nutrisem, ca să fiu foarte sinceră, nicio dorință să-l mai văd vreodată. Sunt sigură că sentimentul era reciproc. Cu toate astea, iată-mă acolo, îndreptându-mă direct spre bârlogul lui, fără niciun alt motiv în afară de instinct. Janice obișnuia să spună că instinctul e judecată pripită; eu nu eram așa sigură de partea cu judecata. Judecata îmi spunea că era foarte probabil ca Alessandro și familia Salimbeni să fie amestecați în toate chestiile nasoale care mi se întâmplau, însă instinctul îmi spunea că pot să am încredere în el, chiar și numai pentru ca să-mi spună cât de mult mă detestă. Ce să mai înțelegi?

Când am coborât la subsol, aerul deveni mult mai răcoros și am zărit urme ale structurii inițiale a construcției, pe măsură ce zidurile deveneau mai tocite și mai dure în jurul meu. În Evul Mediu, această fundație susținuse un turn înalt, poate la fel de înalt ca Turnul Mangia din Campo. Întregul oraș fusese plin de aceste turnuri, care serveau ca fortificații în vremuri tulburi.

La capătul scărilor, un coridor îngust se întindea în

întuneric și uși căptușite cu fier, aflate de o parte și de alta, făceau ca locul să semene cu o închisoare subterană. Începeam să mă tem că undeva pe drum cotisem într-o direcție greșită, când deodată se auziră voci, urmate de urale, venind din spatele unei uși pe jumătate deschise.

M-am apropiat de ușă cu oarecare neliniște. Indiferent dacă Alessandro era sau nu acolo, urma să am de dat o grămadă de explicații, iar retorica nu a fost niciodată punctul meu forte. Trăgând cu ochiul înăuntru, am zărit o masă plină cu bucăți de metal și sandvișuri mâncate pe jumătate, un perete cu puști și trei bărbați – unul dintre ei fiind Alessandro – stând în picioare în jurul unui mic ecran. La început, am crezut că se uitau la emisia vreuneia dintre camerele de supraveghere din clădire, dar, când începură brusc cu toții să mormăie supărați și să se ia de cap, mi-am dat seama că se uitau la un meci de fotbal.

Când niciunul nu reacționează la bătaia mea în ușă, am făcut un pas înăuntru – unul mititel – și mi-am dres vocea. Acum, în sfârșit, Alessandro își întoarce capul să vadă cine avusese curajul să întrerupă meciul și, când mă zări stând acolo, încercând să zâmbesc, arătă de parcă tocmai l-ar fi lovit cineva în cap cu o tigaie.

— Scuze de deranj, am spus, sfioasă, aruncând la bătaie ceea ce Janice numea mișcarea mea de Bambi. Ai o clipă?

După câteva secunde, ceilalți doi bărbați părăsesc camera, luându-și armele și vestele antiglonț în timp ce ieșeau, cu sandvișurile în gură.

— Ei, satisfă-mi curiozitatea, zise Alessandro, închizând televizorul și azvârlind de-o parte telecomanda.

Era limpede că nu credea că am nevoie de restul frazei. Felul în care mă privea sugera că – în ciuda faptului că eram o ticăloasă – în taină îi făcea plăcere să mă vadă.

M-am așezat pe un scaun liber, privind în jur la aparatura de pe pereți.

— Țsta e biroul tău?

— Mhm.

Își trase sus pe umeri bretelele care-i spânzurau și se așeză la masă în fața mea.

— Aici interogăm oamenii. Mai ales americani. Pe vremuri, asta era o cameră de tortură.

— Ți se potrivește.

— Așa m-am gândit și eu.

Își puse un bocanc pe marginea mesei și se lăsă pe spate, rezemându-se de perete.

— OK, te ascult. Trebuie să ai un motiv foarte bun ca să te afli aici.

— Nu l-aș numi chiar motiv, am privit eu în altă parte. Este evident că mă consideri o nenorocită de conspiratoare în ale răului...

— Am văzut eu și mai rău de-atât.

— ...și nici eu nu m-am înscris în fan-clubul tău.

El zâmbi strâmb:

— Și totuși, iată-te aici.

Mi-am încrucișat brațele la piept:

— Știu că tu nu crezi că sunt Giulietta Tolomei, dar știi ce? Nici nu-mi pasă. Însă, pe scurt, uite cum stă treaba: cineva încearcă să mă omoare.

— Vrei să spui, altcineva decât tu însăși?

— Mă urmărește cineva. Genul periculos. În trening. Un adevărat ticălos. Mi-am închipuit că e un prieten al tău.

Alessandro nici nu clipi.

— Și ce vrei să fac eu?

— Nu știu... am ridicat eu din umeri. Să mă ajuți?

El nu-și putu reținu un zâmbet:

— Și, adu-mi aminte: de ce aș face așa ceva?

— Hei! am exclamat eu. Sunt o domniță aflată la ananghie!

— Și cine sunt eu, Zorro?

M-am uitat la el cu ochi mijiți:

— Credeam că italienii sunt sensibili la farmecele feminine.

El cugetă la idee:

— Suntem. Atunci când le întâlnim.

— OK, am spus, înghițindu-mi furia. Foarte bine. Vrei

să mă duc dracului și o să mă duc. O să mă întorc înapoi în State și n-o să vă mai deranjez niciodată, nici pe tine, nici pe zâna ta de nașă. Dar mai întâi vreau să aflu cine este tipul ăsta și să pun pe cineva să-i facă felul.

— Și acel cineva sunt eu?

M-am uitat rapid la el, examinându-l:

— Pari competent. Dar poate mă înșel. M-am gândit că n-ai vrea ca un tip ca ăsta să umble de capul lui, liber, prin Siena ta dragă.

Acum, în sfârșit, Alessandro se aplecă înainte cu o sinceritate prefăcută și își puse coatele pe masă.

— Prea bine, domnișoară Jacobs, spune-mi de ce crezi că încearcă cineva să te omoare.

— Păi...

Ochii mi-au fost atrași de tatuajele de pe antebrațele lui și refuzară să mă asculte.

— Ce zici de un tip cu un pistol care mă căuta într-un subsol? Sau...

Am încercat să vin cu ceva mai convingător, dar creierul meu era ocupat cu procesarea altor impulsuri. Nu acesta era Alessandro pe care mă așteptasem să-l găsesc când am intrat în Palazzo Salimbeni. Alessandro pe care îl știam era pus la patru ace și subtil și nu purta tricouri intrate la apă. Astea fiind zise, nu că m-aș fi plâns.

Punând la bătaie multă răbdare, Alessandro zise:

— Asta nu înseamnă că intenționează să te omoare. Cum vrei să te ajut dacă nu-mi spui adevărul?

— Ba ți-l spun! Pe cuvânt!

Am încercat să par drăguță și neajutorată, dar el nu mușcă momeala și regretam acum că nu-mi luasem notițe mai temeinic atunci când o vedeam pe Janice intrând în grațiile bărbaților. Fără nicio excepție, ei sfârșeau întotdeauna prin a-i oferi ceea ce-și dorea, iar uneori chiar mai mult.

Dacă îmi putea citi gândurile, Alessandro nu o arătă, ci spuse:

— Nu tot adevărul. Sunt o mulțime de piese care lipsesc din puzzle.

— Ce te face să crezi că există o imagine de ansamblu?

— Ți-am citit dosarul. Întotdeauna există o imagine de ansamblu. Nu e drăguță, dar există. Așa că spune-mi ce caută tipul.

Am respirat adânc, cât se poate de conștientă că eu însămi alesesem să mă pun în această situație și că trebuia să dau o oarecare explicație.

— OK, am zis în cele din urmă, cred că umblă după ceva ce mi-a lăsat mama. O moștenire de familie pe care părinții mei au găsit-o cu mulți ani în urmă și pe care mama a vrut s-o am eu. Așa că a ascuns-o într-un loc unde numai eu o puteam găsi. De ce? Pentru că, indiferent dacă îți place sau nu, eu sunt Giulietta Tolomei.

M-am uitat sfidător la el și l-am descoperit cercetându-mi chipul cu ceva asemănător unui zâmbet.

— Și ai găsit-o?

— Nu cred. Nu încă. Tot ce am găsit e o cutie ruginită plină cu hârtii, o zdreanță veche și un soi de pumnal, și, foarte sincer, nu pricep...

— Ho! mă făcu Alessandro să vorbesc mai rar. Ce fel de hârtii, ce fel de zdreanță?

— Povestiri, scrisori. Prostii. Nu mă face să încep. Și se pare că zdreanță e un *cencio* de la *Palio*, din 1340. Pur și simplu l-am găsit înfășurat în jurul unui pumnal, într-un sertar...

— Stai puțin! Ai zis că ai găsit *cencio*-ul din 1340?

Am fost surprinsă să-l văd reacționând la această veste chiar mai puternic decât reacționase Peppo.

— Da, cred că da. Se pare că e foarte special. Iar pumnalul...

— Unde este?

— La loc sigur. I l-am lăsat vărului meu la Muzeul Bufniței.

Văzând că nu înțelegea, am adăugat:

— Vărul meu, Peppo Tolomei, e custode la muzeul *Contrada della Civetta*. Mi-a spus că o să-l pună în seif.

Alessandro scoase un mormăit și-și trecu ambele

mâini prin păr.

— Ce? am spus. N-a fost o idee bună?

— *Cazzo!*

Se ridică, scoase un pistol dintr-un sertar și îl băgă în tocul de la curea.

— Vino, să mergem!

— Stai! Ce se întâmplă? m-am ridicat eu în silă. Doar nu sugerezi să mergem să-l vedem pe vărul meu cu... arma aia?

— Nu, nu e o sugestie. Haide!

În timp ce zoream de-a lungul coridorului, el aruncă o privire spre picioarele mele:

— Poți să alergi în chestiile alea?

— Uite ce e, i-am spus, chinuindu-mă să țin pasul, vreau să fie cât se poate de clar un singur lucru. Eu sunt o pacifistă. Nu cred în arme. OK?

El se opri pur și simplu în mijlocul coridorului, scoase arma și mi-o puse în mână înainte să-mi dau seama ce făcea.

— Simți asta? E o armă. Există. Și sunt o grămadă de oameni care nu vor pace, dar care cred în arme, cum e și amorezul tău în trening. Așa că scuză-mă că mă ocup de nenorociții ăștia înainte să zburăm cu toții în micuța ta utopie în care copacii se îmbrățișează.

Am alergat tot drumul pe Via Sallustrio B andini ca să intrăm în Piazzetta del Castellare din spate. Alessandro își scoase arma când ne apropiarăm de ușa muzeului, dar m-am prefăcut că nu observ.

— Stai în spatele meu, zise el, și dacă lucrurile merg prost, culcă-te la podea și acoperă-ți capul.

Fără să aștepte un răspuns din partea mea, își duse un deget la buze și deschise încet ușa. Ascultătoare, am intrat în muzeu cu câțiva pași în urma lui. În mintea mea, nu exista nicio îndoială că reacționa disproporționat, dar aveam de gând să-l las să ajungă singur la această concluzie. Întreaga clădire era complet tăcută și nu exista nicio dovadă de activitate infracțională. Am trecut prin câteva camere cu pistolul în față, dar, în cele din urmă, eu

m-am oprit.

— OK, ascultă...

Însă Alessandro îmi puse imediat o mână pe gură ca să mă facă să tac și, cum stăteam așa acolo, încordați amândoi, am auzit și eu: zgomotul făcut de cineva care gemea.

Deplasându-ne mai repede prin camerele rămase, am ajuns curând la sursa zgomotului și, după ce Alessandro se asigură că nu era o ambuscadă, ne-am năpustit înăuntru, unde l-am găsit pe Peppo zăcând pe jos, în propriu-i birou, plin de vânătăi, dar în viață.

— O, Peppo, am țipat eu, încercând să-l ajut. Ești bine?

— Nu! ripostă el, bineînțeles că nu sunt bine! Nu-mi pot folosi piciorul. Cu siguranță am căzut. Cât e ora?

— Patru.

M-am uitat în jur să văd unde își pusese cârja și privirea îmi căzu pe seiful din colț, care era deschis și gol.

— L-ai văzut pe bărbatul care a făcut asta? l-am întrebat.

— Ce bărbat? încercă Peppo să se ridice în capul oaselor, dar se strâmbă de durere. Vai, capul meu! îmi trebuie pastilele. *Salvatore!* A, nu, stai. E ziua liberă a lui Salvatore. Ce zi e azi?

— *Non ti muovere!* îngenunche Alessandro și examinează un moment picioarele lui Peppo. Cred că are tibia ruptă. O să chem o ambulanță.

— Stai! Nu!

Peppo nu voia o ambulanță.

— Tocmai voiam să închid seiful. Mă auziți? Trebuie să închid seiful.

— Hai să ne facem griji pentru seif mai târziu, am spus eu.

— Pumnalul... este în sala de ședințe. Îl căutam într-o carte. Și el trebuie băgat în seif. E malefic!

Eu și Alessandro am schimbat o privire. Nu era acum momentul să-i spunem lui Peppo că era mult prea târziu să mai închidă seiful. În mod clar, *cencio*-ul dispăruse odată

cu toate celelalte comori pe care vărul meu le ținuse la păstrare în seif. Însă poate că hoțul nu observase pumnalul. Dacă era așa, măcar exista o consolare cât de mică în mijlocul acestui necaz. Așa că m-am ridicat și am mers în sala de ședințe, iar acolo pumnalul lui Romeo zăcea pe masă, lângă un ghid al colecționarilor de arme medievale.

Cu pumnalul strâns în mână, m-am întors în biroul lui Peppo exact când Alessandro chema o ambulanță.

— A, da, zise vărul meu, văzând pumnalul din mâna mea. Iată-l. Pune-l repede în seif. Aduce ghinion. Uite ce am pățit eu. În carte scrie că are în el spiritul diavolului.

Peppo suferise o contuzie minoră și își fracturase un os, dar doctorița insistă să-l țină la spital peste noapte, conectat la diverse aparate, pentru orice eventualitate. Din nefericire, ea insistă, de asemenea, să-i spună exact ce pățise.

— Doctorița zice că cineva l-a lovit în cap din spate și a furat totul din seif, îmi șopti Alessandro, traducând conversația animată dintre doctoriță și pacientul ei irascibil, iar *el* zice că vrea să stea de vorbă cu un doctor adevărat și că nimeni nu l-ar lovi în cap în propriul său muzeu.

— Giulietta! exclamă Peppo după ce reuși, în sfârșit, să o scoată afară pe doctoriță. Tu ce înțelegi din asta? Asistenta zice că cineva a dat spargere la muzeu!

— Mă tem că e adevărat, i-am spus, luându-l de mână. Îmi pare foarte rău. E numai vina mea. Dacă n-aș fi...

— Și ăsta cine e? îl privi Peppo bănuitor pe Alessandro. E aici ca să scrie un raport? Spune-i că n-am văzut nimic.

— Acesta este căpitanul Santini, i-am explicat. El este cel care te-a salvat. Dacă n-ar fi fost el, ai fi încă... într-o mare suferință.

— Hmm.

Peppo nu era pregătit să renunțe deocamdată la

dispoziția lui războinică.

— L-am mai văzut. E un Salimbeni. Nu ți-am spus eu să te ții departe de oamenii ăștia?

— Sssttt! Te rog!

Am încercat cât am putut să-l fac să tacă, dar știam că Alessandro auzise fiecare cuvânt.

— Trebuie să te odihnești.

— Nu, nu trebuie! Trebuie să vorbesc cu Salvatore. Trebuie să descoperim cine a făcut asta. Erau multe comori în seiful ăla.

— Mă tem că hoțul voia *cencio*-ul și pumnalul. Dacă nu ți le-aș fi adus ție, nimic dintre toate astea nu s-ar fi întâmplat.

Peppo păru nedumerit:

— Dar cine ar... O!

Ochii lui deveniră ciudat de distanți, pe când privea în gol într-un trecut nebulos.

— Bineînțeles! Cum de nu m-am gândit la asta? Dar chiar ar face el așa ceva?

— Despre cine vorbești? i-am zis, îndemnându-l să rămână concentrat. Știi cine ți-a făcut asta?

Peppo mă apucă de braț și se uită la mine cu o intensitate febrilă:

— Întotdeauna zicea că el o să se întoarcă. Patrizio, tatăl tău. Mereu zicea că, într-o zi, Romeo se va întoarce să-și ia totul înapoi... viața, viitorul... iubirea... tot ce i-am luat noi.

Am încercat să mă eliberez din strânsoarea lui, dar nu voia să-mi dea drumul.

— Peppo, cred că ar trebui să încerci să dormi, i-am spus.

Cu coada ochiului, l-am văzut pe Alessandro cântărind în mână pumnalul lui Romeo, încruntându-se de parcă ar fi putut să simtă puterile sale ascunse.

Mai somnoros acum, că sedativul începea, în sfârșit, să-și facă efectul, Peppo continuă:

— Romeo, Romeo. Romeo Marescotti. Ei bine, nu poți fi o fantomă pentru totdeauna. Poate că asta este

răzbunarea lui. Pe noi toți. Pentru cum i-am tratat mama. El era - cum spuneți voi? - *un figlio illegittimo... căpitano?*

— Născut în afara căsătoriei, zise Alessandro, alăturându-se discuției noastre.

— Și, și! dădu din cap Peppo. Născut în afara căsătoriei! A fost un mare scandal. Ea era o fată atât de frumoasă... Așa că el i-a alungat.

— Cine? l-am întrebat eu.

— Marescotti. Bunicul. Era un bărbat foarte demodat. Însă foarte chipeș. Încă îmi amintesc *compar să* din 65 - a fost prima victorie a lui Aceto, și era acolo și Pantera. Ah, Topolone, frumos cal. Nu mai sunt cai ca acesta. Pe atunci nu-și suceau gleznele și nu erau descalificați și nu aveam nevoie de tot felul de veterinari și de primari care să ne spună că nu putem alerga... of!

Își scutură capul, cu dezgust.

— Peppo? l-am bătut ușurel pe mână. Vorbeam despre familia Marescotti. Despre Romeo, mai ții minte?

— A, da! Se zicea că băiatul avea mâini malefice. Tot ce atingea, se strica. Caii pierdeau la curse. Oamenii mureau. Era un blestem. Așa se zicea. Pentru că era botezat după Romeo, înțelegi tu? Provenea din acea spiță. Nefericirea... e în sânge... exact ca la tine. Însă el era doar un băiat ca alți băieți. Totul trebuia să fie rapid și zgomotos - nu putea să stea locului. Întotdeauna scutere, întotdeauna motociclete, întotdeauna se dădea cu parașuta sau strica asta ori aia.

— L-ai cunoscut?

— Nu, știu doar ce zicea lumea. Nu s-au mai întors niciodată. El și mama lui. Nimeni nu i-a mai văzut vreodată. Se zice că a crescut sălbatic, la Roma, și că a ajuns infractor și a omorât oameni. Se zice... se zice că a murit. În Nassiriyah. Cu²³ un alt nume. Dar este doar o legendă. Oamenilor le plac tragediile. Conspirațiile. Iarna e prea multă liniște pe aici.

M-am uitat la Alessandro, iar el îmi întâlnește privirea, ochii săi fiind neobișnuit de întunecați.

23 Localitate din sudul Irakului.

— Deci, tu nu crezi povestea asta? l-am întrebat.

Peppo oftă, cu pleoapele din ce în ce mai grele:

— Mai știi și eu ce să cred? Of, de ce nu trimit un doctor?

Chiar atunci, ușa se deschise larg și toată familia Tolomei se revărsă în cameră cu vaiete și lamentări pentru a-și înconjura eroul căzut. Era evident că doctorița le prezentase situația, căci soția lui Peppo, Pia Maria, se uită urât la mine în timp ce mă împinse la o parte și se așează în locul meu lângă soțul ei și nimeni nu exprimă ceva care ar fi putut fi interpretat drept recunoștință. Spre completa mea umilire, bătrâna Nonna Tolomei intră târșâindu-și picioarele chiar când mă uitam la calea mea de scăpare, și în mintea ei nu exista nicio îndoială că vinovatul în toată povestea asta nu era hoțul, ci eu.

— *Tu!* mormăi ea, țintind spre inima mea cu un deget noduros. *Bastardo!*

A mai spus multe lucruri, dar nu le-am înțeles, încremenită de furia ei ca o căprioară în fața trenului care se apropie, am rămas pur și simplu acolo, cu gura căscată, până când Alessandro, sătul de distracția în familie, mă apucă de ceafă și mă târî afară pe ușă, în siguranță.

— Pfiu! am găfâit eu, revenind la normalitate. Ce cucoană furioasă! Îți vine să crezi că e mătușa mea? Ce zicea?

— Nu contează, zise Alessandro, mergând pe holul spitalului cu expresia cuiva care își dorește să fi avut o grenadă în plus.

— Te-a numit un Salimbeni! i-am spus, mândră că măcar atâta lucru înțelesesem.

— Așa e. Și nu era un compliment.

— Și cum m-a făcut pe mine? De asta nu m-am prins.

— Nu contează.

— Ba da, contează.

M-am oprit în mijlocul holului:

— Cum m-a făcut?

Alessandro mă privi cu ochi blânzi:

— A zis așa: copil bastard. Nu ești una dintre noi.

— O! am făcut eu o pauză ca să diger cuvintele. Bănuiesc că nimeni nu crede că sunt cu adevărat Giulietta Tolomei. Poate că merit asta. Poate că ăsta e vreun tip special de iad, rezervat oamenilor ca mine.

— Eu te cred.

M-am uitat la el, uimită.

— Zău? Asta e ceva nou. Când s-a întâmplat asta?

El ridică din umeri și începu să meargă:

— Când te-am văzut stând acolo în ușa mea.

N-am știut cum să răspund acestei amabilități subite, așa că am parcurs restul drumului în tăcere, coborând scările și ieșind afară pe ușa spitalului în lumina aceea aurie, catifelată, care marchează sfârșitul zilei și începutul celor mai sălbatice vise.

— Așadar, domnișoară Tolomei, mai e și altceva ce ar trebui să știu? zise Alessandro, întorcându-se spre mine cu mâinile la șolduri.

— Păi... am făcut eu, mijindu-mi ochii din cauza luminii. Mai e și un tip pe motocicletă...

— Santa Maria!

— Dar el e altfel. El doar... se ține după mine. Nu știu ce vrea...

Alessandro își dădu ochii peste cap:

— Nu știi ce vrea! Vrei să-ți spun eu ce vrea?

— Nu, e în regulă.

Mi-am aranjat rochia ca să-i evit privirea scrutătoare.

— Nu e cu adevărat o problemă. Dar tipul celălalt, tipul în trening... a intrat în camera mea de la hotel. Așa că... cred că poate ar trebui să schimb hotelul.

— Așa crezi?

Alessandro nu era impresionat.

— O să-ți spun eu ce să faci. Primul lucru pe care o să-l facem e să mergem la Poliție...

— Nu, nu la Poliție!

— Ei sunt singurii care îți pot spune cine i-a făcut asta lui Peppo. E nevoie de specialiști. Iar eu nu am acces la registrul centralizat pentru infracțiuni de la Monte Paschi. Nu-ți face griji, o să vin cu tine. Îi cunosc pe tipii

ăștia.

— Da, cum să nu! m-am uitat eu la el cu ochii îngustați. Asta nu e decât o modalitate isteată de a mă face să ajung la închisoare.

El ridică mâinile în sus:

— Dacă aş fi vrut să fii la închisoare, n-ar fi trebuit să fiu cu adevărat prea isteț, nu-i așa?

M-am încruntat:

— Hei, ia ascultă! Tot nu-mi plac jocurile tale de intimidare.

— Atunci de ce continui să le joci? rânji el.

Secția de Poliție din Siena era un loc foarte liniștit. Cândva, în trecut, ceasul de pe perete rămăsese fără baterie la ora șapte fără zece. În timp ce stăteam acolo în seara aceea, uitându-mă silitoare la chipurile de infractori care se derulau, pagină după pagină, pe monitorul computerului, am început să mă simt eu însămi ca o răufăcătoare. Cu cât mă uitam mai mult la chipurile lor, cu atât îmi dădeam seama mai mult că, sinceră să fiu, habar n-aveam cum arăta de aproape următorul meu. Prima oară când l-am văzut, purta ochelari de soare. A doua oară, fusese prea întuneric ca să văd ceva, iar a treia oară – chiar în după-amiaza aceea – mă concentrasem prea mult asupra armei din mâna lui ca să mă mai gândesc la detaliile de finețe ale mutrei sale.

— Îmi pare rău... m-am întors eu să-l privesc pe Alessandro, care stătuse lângă mine foarte răbdător, cu coatele pe genunchi, așteptând clipa în care voi striga „<evrika”. Nu recunosc pe nimeni.

Am zâmbit în chip de scuză la polițista care se ocupa de computer, știind foarte bine că iroseam timpul tuturor.

— *Mi displace.*

— E în regulă, zise ea, zâmbindu-mi pentru că eram o Tolomei, n-o să mai dureze mult până vom analiza amprente.

Primul lucru pe care l-a făcut Alessandro când am ajuns la Secția de Poliție a fost să raporteze spargerea de

la Muzeul Bufniței. Două mașini de patrulă fuseseră trimise imediat, iar cei patru polițiști fuseseră foarte entuziasmați că aveau de-a face cu un caz de infracțiune reală. Dacă individul fusese suficient de prost încât să lase vreo urmă la muzeu, în special amprente, nu era decât o chestiune de timp să aflăm cine e, cu condiția, desigur, să mai fi fost arestat înainte.

— Cât așteptăm, am spus eu, crezi că ar trebui să-l căutăm în baza de date pe Romeo Marescotti?

Alessandro se încruntă:

— Chiar crezi ce a zis Peppo?

— De ce nu? Poate că este el. Poate că a fost el tot timpul.

— În trening? Nu prea cred.

— De ce nu? Îl cunoști?

Alessandro inspiră profund:

— Da, și nu este în computerul ăla. M-am uitat deja.

M-am holbat la el, prea uimită ca să vorbesc. Văzându-mi expresia, el zâmbi, dar nu era un zâmbet fericit.

— Fii bucuroasă că nu era el. De obicei, el obține ceea ce vrea.

Înainte să-i mai pot pune alte întrebări, doi polițiști intrară în cameră, unul dintre ei cărând un laptop pe care îl puse în fața mea. Nu vorbeau engleză, așa că Alessandro a trebuit să-mi traducă ce-mi ziceau.

— Au găsit o amprentă la muzeu, îmi explică el, și vor să te uiți la niște fotografii ca să vezi dacă ți se pare cunoscut cineva.

M-am întors să privesc ecranul. Pe el apărea un șir de cinci chipuri de bărbați, fiecare uitându-se la mine cu un amestec de apatie și dezgust. După un moment, am spus:

— Nu pot fi sigură sută la sută, dar dacă vreți să știți care dintre ei seamănă cel mai mult cu tipul care m-a urmărit, ar trebui să spun că numărul patru.

După o scurtă conversație cu polițiștii, Alessandro dădu din cap:

— Țsta e bărbatul care a dat spargere la muzeu. Ei vor să știe acum *de ce* a făcut-o și de ce te urmărea.

— Ce-ar fi să-mi spună cine e?

Am privit în jurul meu la chipurile serioase.

— E vreun... criminal?

— Numele lui e Bruno Carrera. În trecut, a fost implicat în crima organizată și a avut legături cu niște oameni răi. N-a mai fost în vizor de o vreme, dar se pare că a revenit.

M-am uitat din nou la monitor. Bruno Carrera trecuse în mod cert de prima tinerețe. Era ciudat că se întorcea de la pensie ca să fure o zdreanță veche care nu avea nicio valoare comercială.

— Așa, de curiozitate... am zis eu fără să mă gândesc, a avut vreodată legătură cu un tip pe care îl cheamă Luciano Salimbeni?

Polițiștii se uitară unul la altul.

— Foarte isteț, șopti Alessandro, vrând să spună exact opusul. Credeam că nu vrei să răspunzi la nicio întrebare.

Am ridicat privirea și i-am văzut pe polițiști studiindu-mă cu un interes renăscut. Era limpede că se întrebau ce anume făceam la Siena și cât de multe informații cruciale mai aveam încă de dezvăluit despre spargerea de la muzeu.

— *La signorina conosce Luciano Salimbeni?* îl întrebă pe Alessandro unul dintre ei.

— Spune-le că Peppo, vărul meu, mi-a povestit despre Luciano Salimbeni. Se pare că era pe urmele unor moșteniri din familia noastră acum douăzeci de ani. Chiar e adevărat.

Alessandro mi-a pledat cauza cât de bine putea, însă polițiștii n-au fost satisfăcuți, continuând să ceară mai multe detalii. Era un joc de putere ciudat, căci era evident că-l respectau foarte mult și cu toate acestea exista ceva legat de mine și de povestea mea care nu se potrivea.

La un moment dat, ieșiră amândoi din cameră și m-am întors spre Alessandro nedumerită:

— Gata? Acum putem să plecăm?

— Tu chiar crezi că o să te lase să pleci înainte să le explici de ce familia ta are legătură cu unul dintre cei mai căutați criminali ai Italiei? zise el, obosit.

— *Legături?* Tot ce am zis a fost că Peppo avea o bănuială...

Alessandro se aplecă spre mine, nedorind să fim auziți de cineva:

— Giulietta, de ce nu mi-ai zis de toate astea?

Înainte să pot răspunde, polițiștii au revenit cu dosarul lui Bruno Carrera, rugându-l pe Alessandro să mă chestioneze în legătură cu un anumit fragment.

— Se pare că ai dreptate, zise el, citind în fugă textul. Bruno obișnuia să facă treburi dubioase pentru Luciano Salimbeni. A fost prins o dată și a spus Poliției o poveste despre o statuie cu ochi de aur...

El se uită la mine, încercând să-și dea seama de sinceritatea mea:

— Știi ceva despre asta?

Un pic zguduită de faptul că Poliția știa despre statuia de aur, chiar dacă ceea ce știau nu era exact, am reușit totuși să scutur din cap cu putere:

— Habar n-am.

Preț de câteva clipe, ochii noștri rămaseră prinși într-o bătălie tăcută, dar nu m-am clintit. În cele din urmă, el se întoarse la dosar:

— Se pare că Luciano s-ar putea să fi fost amestecat și în moartea părinților tăi, chiar înainte ca el să dispară.

— Să dispară? Credeam că a murit.

Alessandro nici măcar nu se uită la mine:

— Ai grijă. N-o să te întreb cine ți-a spus asta. Am dreptate să presupun că nu ai de gând să le spui polițiștilor mai mult decât le-ai spus deja?

Îmi aruncă o privire, ca să-i confirm, apoi continuă:

— În cazul ăsta, îți sugerez să începi să pari traumatizată, ca să putem pleca dracului de aici. Deja mi-au cerut de două ori numărul tău de asigurări sociale.

— Să nu uităm că tu ești ăla care m-a târât aici! i-am

zis printre dinți.

— Și acum te târăsc afară de aici.

Își puse un braț în jurul meu și îmi mângâie părul ca și cum aș fi avut nevoie de alinare.

— Nu fi supărată pentru Peppo. O să se facă bine.

Intrând în joc, m-am sprijinit de umărul lui și am suspinat adânc, înlăcrimată, aproape sincer. Văzând tulburarea emoțională, polițiștii ne lăsară în sfârșit în pace, iar după cinci minute ieșeam împreună din Secția de Poliție.

— Frumos lucrat, zise Alessandro de îndată ce nu mai puteam fi auziți.

— Asemenea. Deși... tu ești cel care a vrut să mergem acolo, așa că nu te aștepta la ovații.

— Hei! se opri el și se uită la mine. Acum știi numele bărbatului care te-a urmărit. Nu asta voiai atunci când ai venit să mă vezi în după-amiaza asta?

Lumea devenise neagră cât timp stătuserăm noi în Secția de Poliție, dar aerul era cald încă, iar felinarele stradale aruncau peste tot o lumină blândă, galbenă, făcând Piazza San Domenico să semene cu un decor de operă. Iar așa cum stăteam acolo, uitându-ne unul la altul, Alessandro semăna foarte mult cu un zeu antic al lumii subterane, care-și făcuse o scurtă apariție la suprafața pământului pentru a se plânge de zgomot.

— Ce înseamnă *novia*? l-am întrebat.

El începu să meargă:

— Mi-am închipuit că dacă le zic că ești iubita mea, vor înceta să mai ceară numărul tău de asigurări sociale. Și numărul tău de telefon, că veni vorba.

Am râs:

— Și nu s-au minunat de ce naiba se întâlnește Julieta cu un Salimbeni?

Alessandro zâmbi, dar mi-am putut da seama că întrebarea mea l-a deranjat:

— Mă tem că la Academia de Poliție de aici nu se predă Shakespeare.

Am mers o vreme în tăcere, fără să ne îndreptăm

într-o anumită direcție. Ar fi fost momentul potrivit să ne despărțim, dar parcă nu-mi venea s-o fac. Ce conta că s-ar fi putut foarte bine ca Bruno Carrera să mă aștepte când mă întorceam la hotel? Să stau aproape de Alessandro mi se părea cel mai natural lucru cu putință.

— Acum ar fi momentul potrivit să-ți mulțumesc?

— Da, zise el, uitându-se la ceas.

— Ce zici de cină? Fac eu cinste.

Propunerea mea îl amuză:

— Sigur. Asta dacă nu cumva preferi să stai la tine în balcon, să-l aștepți pe Romeo?

— Cineva a intrat prin efracție în balconul meu, ții minte?

— Înțeleg. Vrei ca eu să te apăr.

— N-aș avea nimic de obiectat dacă ai face-o.

— Așadar, zise el încruntându-se ușor, vrei protecția mea, dar nu vrei arma mea.

Am ridicat din umeri:

— M-aș putea obișnui cu ea.

— Ai grijă, spuse el, fără să zâmbească. Până apare Romeo, s-ar putea să fii deja cu pirostriile pe cap.

IV.IV

*Ești plin de fiere
Ca un îndrăgostit. Acum îi cere
O aripă lui Cupidon, și-apoi
Vom dăntui-mpreună, amândoi.*²⁴

Siena, 1340 d.Hr.

Era ziua de *Palio* și oamenii din Siena pluteau cu veselie pe o mare de cântec. Fiecare stradă devenise un râu, fiecare *piazza* un vârtej de extaz religios, iar cei luați de curent își tot scuturau steagurile și flamurile, doar or ieși din apele puțin adânci și vor încăleca pe ridicăturile alunecoase ale norocului, să ajungă la Maica lor din Ceruri, să-i simtă atingerea blândă.

Valul de omenire evlavioasă se spărsese de multă vreme de zăgazarile constituite de porțile orașului, tâșnind spre zona rurală, până la Fontebecci, la vreo două mile spre nord de Porta Camollia. Aici, un ocean de capete, care se înălțau și coborau ritmic, privea cu atenție la cei cincisprezece călăreți înscriși la *Palio*, care ieșeau din corturile lor în ținută completă de luptă, pregătiți să onoreze nou-încoronata Fecioară cu un spectacol îndrăzneț al bărbăției.

Maestrului Ambrogio îi luase cea mai bună parte a dimineții să iasă din oraș, făcându-și loc cu coatele prin mulțime și, de-ar fi fost în stare să simtă mai puțină vină în chestiune, ar fi renunțat și s-ar fi întors din drum de o mie de ori înainte chiar de a ajunge la jumătatea drumului spre Fontebecci. Însă nu putea. Cât de nenorocit se simțea bătrânul artist în dimineața asta! Cât de groaznic de greșit îi îndrumase pe acești tineri în problemele lor, prin intervenția sa. De nu s-ar fi grăbit atât de mult să unească frumusețea cu frumusețe de dragul frumuseții, Romeo nu ar fi aflat niciodată că Giulietta e în viață, iar ea, la rândul ei, nu s-ar fi molipsit niciodată de pasiunea lui.

²⁴ *Romeo și Julieta*, actul I, scena a IV-a.

Cât de ciudată era ideea că iubirea de frumusețe a unui artist îl putea transforma atât de ușor în criminal și tortionar! Cât de crud era din partea Fortunei să-i dea o lecție unui om bătrân cu prețul fericirii unui tânăr cuplu. Sau greșea el când încerca să-și explice propria-i crimă prin idei mărețe? Oare, de fapt, omenia lui primară, și nimic altceva, fusese cea care-i condamnase pe tinerii îndrăgostiți la pieire, chiar de la început? Oare era posibil ca el să-și fi transferat propria-i dorință infirmă către trupul admirabil al lui Romeo și ca toate speranțele lui pentru unirea fericită a tinerilor să fi fost doar un mod de a obține o intrare indirectă în iatacul nupțial al Giuliettei Tolomei?

Maestrul nu era omul care să se delecteze cu ghicitori religioase dacă acestea nu erau parte dintr-o frescă și plata nu era pe aproape, dar îi trecu brusc prin cap că ușoara greață pe care o simțea la gândul că el însuși era un păpușar bătrân și lasciv trebuie să fi fost oarecum asemănătoare cu ceea ce simțea Dumnezeu în fiecare minut al fiecărei zile. Dacă, într-adevăr, El simțea ceva. La urma urmei, El era o ființă divină și se putea concepe că divinitatea nu e compatibilă cu emoția. Dacă nu, atunci Maestrului îi era sincer milă de Dumnezeu, căci istoria omenirii nu era nimic mai mult decât o lungă poveste udată cu lacrimi.

Cu Fecioara Maria era altceva. Ea fusese o ființă umană și cunoscuse suferința. Ea era cea care-ți asculta întotdeauna necazurile și care avea grijă ca Dumnezeu să-și trimită trăsnetele în direcția potrivită. Întocmai ca soția minunată a unui bărbat puternic, ea era cea cu care să te împrietenești și pe care s-o rogi, cea care știa cum să ajungă la inima Lui divină. Ea era cea căreia Siena îi dăruise cheile sale, cea care avea o afecțiune specială pentru sienezi și care îi apăra împotriva dușmanilor, așa cum o mamă își apără micuțul fiu care îi caută îmbrățișările pentru a se apăra de frații săi care îl necăiesc.

Aerul de apocalipsă iminentă de pe chipul Maestrului

nu era reflectat de fețele oamenilor pe care el îi împingea la o parte ca să-și atingă ținta, să ajungă la Fontebecchi înainte de începerea cursei. Toată lumea sărbătorea și nimeni nu se grăbea în mod deosebit să înainteze; atâta vreme cât își făceau rost de un loc de-a lungul drumului, nu trebuia neapărat să meargă tocmai până la Fontebecchi. La zona de start, aveai, de bună seamă, ce să vezi: toate corturile, multele starturi greșite și familiile nobile ai căror fii participau la întrecere, dar, la urma urmei, ce spectacol era mai demn de prețuire decât vuietul făcut de galopul celor cincisprezece cai de luptă, care se apropie purtându-și cavalerii îmbrăcați în armuri strălucitoare?

Când, în cele din urmă, ajunse, Maestrul Ambrogio se îndreptă direct spre culorile vulturului Marescotti. Romeo ieșise deja din cortul galben, fiind înconjurat de bărbații din familie, iar în rândul lor era o remarcabilă lipsă de zâmbete. Până și *comandante* Marescotti, care era cunoscut pentru faptul că întotdeauna avea un cuvânt de încurajare pentru fiecare, chiar și în cele mai disperate situații, semăna cu un soldat care știe că a nimerit într-o ambuscadă. El, personal, i-a ținut liniștit calul până când Romeo s-a urcat în șa și a fost singurul care i s-a adresat direct fiului său:

— N-ai teamă, stă ca un înger, dar va alerger precum diavolul, îl auzi Maestrul spunând, în timp ce aranja armura care acoperea capul animalului.

Romeo dădu din cap, prea emoționat ca să vorbească, și ridică lancea cu steagul vulturului care îi fusese înmănată. Trebuia să călărească tot drumul cu ea și, dacă Fecioara Maria era bună, avea să fie chiar steagul care urma să fie schimbat pentru trofeul *Palio*-ului, la linia de sosire. Dacă, pe de altă parte, Fecioara se afla într-o dispoziție proastă, el avea să fie ultimul călăreț care își va pune steagul în fața catedralei și, în schimb, va trebui să ia un porc ca simbol al rușinii sale.

Chiar când îi era adus afară coiful, Romeo îl zări pe Maestrul Ambrogio, iar uimirea i-a fost atât de mare, încât calul de sub el începu să freacă nervos.

— Maestre! exclamă el, iar în vocea lui era o amărăciune ușor de înțeles. Ai venit să pictezi un tablou al pieirii mele? Va fi un spectacol plăcut ochiului unui artist, te asigur.

— Ai dreptate să mă chinui, răspunse Maestrul Ambrogio. Ți-am dat o hartă care duce direct spre dezastru. Acum sunt dornic să îndrept răul.

— N-ai decât, zugravule! zise Romeo. Dar mai bine te-ai grăbi, căci văd că frânghia e gata.

— Așa voi face, dacă îmi vei da voie să vorbesc fără ocoliș.

— Vorba fără ocol e singura pentru care avem timp, spuse *comandante* Marescotti. Așa că s-auzim!

Maestrul Ambrogio își drese vocea. Discursul repetat cu atenție la care muncise toată dimineața îi dispăru acum din minte și nu mai știa nici prima propoziție. Însă nevoia depăși curând elocvența și el își vărsă informațiile în ordinea în care îi trecură prin cap:

— Te afli în mare pericol! începu el. Iar dacă nu mă crezi...

— Te credem! se rățoi *comandante* Marescotti. Spune-ne amănuntele!

— Mehmet, unul dintre elevii mei, a auzit aseară o discuție în Palazzo Salimbeni, continuă Maestrul. Lucra la un înger de pe tavan, un heruvim, cred...

— La naiba cu heruvimul! tună *comandante* Marescotti. Spune-ne ce plănuiește Salimbeni să-i facă fiului meu!

Maestrul Ambrogio inspiră adânc:

— Cred că planul lor e după cum urmează: nu se va încerca nimic aici, la Fontebecci, căci se uită prea mulți ochi. Însă la jumătatea drumului spre Porta Camollia, unde drumul se lărgeste, fiul lui Tolomei și încă cineva vor încerca să-ți blocheze drumul sau să te împingă în șanț. Dacă fiul lui Salimbeni se va afla mult în fața ta, se vor mulțumi doar să te încetinească. Numai că ăsta e doar începutul. Odată intrat în oraș, să fii atent când treci prin *contrada* loială lui Salimbeni. Când vei trece pe lângă

casele din cartierele Magione și Santo Stefano, în turnuri va fi lume și oamenii vor arunca în tine cu lucruri, dacă te vei afla între primii trei călăreți. După ce vei intra în San Donato și Sant' Egidio, nu vor mai fi la fel de îndrăzneți, însă dacă te vei afla în frunte și va părea că vei fi câștigătorul vor risca.

Romeo se uită la tatăl său:

— Ce zici de asta?

— La fel ca tine, zise *comandante* Marescotti. Nu e nicio surpriză, mă așteptam la asta. Însă mulțumită Maestrului, acum avem o certitudine. Romeo, trebuie să fii în fruntea plutonului încă de la start și să rămâi în frunte. Nu cruța calul, doar du-te. Când ajungi la Porta Camollia, trebuie să-i lași să te depășească, unul câte unul, până vei fi în poziția a patra.

— Dar...

— Nu mă întrerupe! Vreau să rămâi în poziția a patra până vei ieși din Santo Stefano. După aceea poți să urci până pe a treia sau a doua poziție. Dar nu pe prima. Nu până când nu vei fi trecut de Palazzo Salimbeni, ai înțeles?

— E prea aproape de linia de sosire! Nu pot trece!

— Dar vei trece.

— E prea aproape! Nimeni n-a mai făcut asta vreodată!

— De când l-a oprit vreodată asta pe fiul meu? zise *comandante* Marescotti mai cu blândețe.

Un semnal din corn de la linia de start a pus capăt discuției și coiful cu vultur a fost potrivit pe capul lui Romeo, cu viziera lăsată în jos. Preotul familiei îl binecuvântă repede pe tânăr, foarte probabil pentru ultima oară, iar Maestrul se pomeni extinzând urările și calului agitat; după asta, numai de Fecioară depindea să-și protejeze cavalerul.

Pe când cei cincisprezece cai se aliniau în fața frânghiilor, mulțimea începu să scandeze atât numele favoriților, cât și ale adversarilor. Fiecare familie nobilă își avea suporterii și dușmanii ei; niciuna nu era universal iubită sau disprețuită. Până și familia Salimbeni își avea

mulțimea ei de vasali devotați și la ocazii de felul acesta bărbații ambițioși se așteptau să-și vadă generozitatea din timpul anului răsplătită de o demonstrație neprecupețită de sprijin public.

Între călăreții care se aliniau la start, puțini se gândeau la altceva în afară de drumul dinaintea lor. Contactul vizual era căutat și evitat, sfinții protectori, mobilizați precum lăcustele asupra Egiptului, iar insultele de ultimă clipă, azvârlite precum proiectilele spre o poartă de oraș care se închide. Trecuse vremea rugăciunilor, sfaturile nu mai erau ascultate și nicio înțelegere nu mai putea fi acum desfăcută. Indiferent ce demoni, buni sau răi, fuseseră invocați de sufletul colectiv al oamenilor din Siena, acum li se dăduse viață și doar băătăia însăși, cursa, putea să facă dreptate. Nu exista nicio lege, doar soarta, niciun drept, doar favorurile norocului; victoria era singurul adevăr demn de a fi știut.

„Așadar, fie aceasta ziua când tu, divină Fecioară, îți sărbătorești încoronarea în Ceruri prin bunăvoință față de noi, sărmani păcătoși, și tineri, și bătrâni”, se gândi Maestrul Ambrogio. „Te implor să ai milă de Romeo Marescotti și să-l aperi de forțele răului care sunt pe cale să înghită acest oraș chiar din măruntaiele sale. Și-ți promit că, de-l lași în viață, îmi voi consacra restul vieții frumuseții tale. Însă de va muri azi, el moare de mâna mea și, de durere și rușine, această mână nu va mai picta niciodată”.

În timp ce Romeo călărea spre zona de start, ducând flamura cu vultur, simțea pânza lipicioasă de păianjen a conspirației strângându-se în jurul lui. Toată lumea auzise de provocarea nesăbuită pe care i-o aruncase lui Salimbeni și știa că trebuie să urmeze o bătălie între familii. Cunoscându-i pe concurenți, întrebarea din mintea majorității oamenilor nu era atât cine va câștiga cursa, cât cine va fi în viață la sfârșitul ei.

Romeo se uită în jur la ceilalți călăreți, încercând să-și ghicească șansele. Luna în creștere - Tebaldo, fiul lui

Tolomei - se afla, în mod limpede, în alianță cu diamantul - Nino, fiul lui Salimbeni - și chiar și cocoșul și taurul îl priveau cu ochi plini de trădare. Doar bufnița dădu din cap spre el cu simpatia severă a unui prieten, însă bufnița avea mulți prieteni.

Când frânghia căzu, Romeo nici măcar nu era pe de-a-tregul în interiorul zonei oficiale de start. Fusesse prea ocupat să se uite la ceilalți călăreți și să le cântărească intențiile, ca să stea cu ochii și pe magistratul care dădea startul. În afară de asta, *Palio*-ul începea întotdeauna cu multe starturi greșite, iar cel care dădea startul nu avea nicio remușcare să îi întoarcă pe toți înapoi și să dea startul de peste zece ori; de fapt, asta face a parte din joc.

Dar nu și în ziua aceea. Pentru prima oară în istoria *Palio*-ului, cornii nu sunară anularea după primul start; în ciuda confuziei și a faptului că un cal rămăsese în spate, celorlalți paisprezece călăreți li se permise să continue și cursa începu. Prea uimit ca să simtă mai mult decât o răbufnire de furie din cauza jocului incorect, Romeo aplecă lancea înainte până când o așeză strâns sub braț, își înfipse călcâiele în cal și începu să gonească după ceilalți.

Plutonul era atât de departe în față încât era imposibil de spus cine era în frunte; tot ce putea să vadă prin viziera coifului erau praful și chipurile incredule care se întorceau spre el, fețele privitorilor care se așteptaseră să-l vadă pe tânărul îndrăgostit deja cu mult în fața rivalilor săi. Ignorându-le strigătele și gesturile, unele încurajatoare, altele dimpotrivă, Romeo călări direct prin mijlocul mulțimii zgomotoase, dându-i calului deplină libertate și rugându-se ca acesta să-i întoarcă gestul.

Comandante Marescotti își asumase un risc calculat dându-i fiului său un armăsar; cu o iapă sau cu un cal castrat, Romeo ar fi avut o șansă bună, dar o șansă bună nu este suficient atunci când în joc este viața ta. Măcar cu un armăsar era totul sau nimic. Da, era posibil ca Cesare să se bage într-o încăierare, să se ia după o iapă sau chiar să-și azvârle călărețul ca să-i demonstreze băiatului cine e șeful, dar, pe de altă parte, el avea surplusul de putere

necesar pentru a-l scoate dintr-o situație periculoasă și, cel mai important, avea spirit de învingător.

Cesare avea, de asemenea, o altă calitate, ceva ce era, în împrejurări normale, cu totul irelevant pentru *Palio*, dar care acum, își dădu Romeo seama, constituia singurul mod posibil în care putea spera să ajungă din urmă plutonul: calul era un săritor neobișnuit de puternic.

Regulile *Palio*-ului nu interziceau abaterea din drum. Atâta timp cât călărețul pleca de la Fontebecchi și ajungea în Piazza del Duomo era eligibil pentru câștigarea premiului. Nu fusese niciodată necesar să se stipuleze ruta exactă, pentru că nimeni nu fusese vreodată îndeajuns de nebun încât să nu urmeze drumul.

Câmpurile aflate de o parte și de alta erau pline de hârtoape, de animale sau căpițe de fân și, cel mai important, erau împânzite de numeroase garduri și porți. Cu alte cuvinte, a încerca o scurtătură peste câmpuri însemna a înfrunta o armată de obstacole, obstacole care ar fi putut fi distractive pentru un călăreț îmbrăcat în tunică, dar care erau foarte curate pentru un cal care ducea în spate un cavaler cu platoșă și lance.

Romeo nu ezită multă vreme. Ceilalți paisprezece călăreți se îndreptau spre sud-vest, urmând curba lungă de trei kilometri a drumului, care avea să-i ducă în cele din urmă la Porta Camollia. Aceasta era șansa lui.

Zărind o deschidere prin mulțimea care țipa, el îl mână pe Cesare de pe drum într-un lan de grâne cules de curând și o luă în linie dreaptă spre poarta orașului.

Calului îi plăcu nespus provocarea și o rupse la goană pe câmp cu mai multă energie decât arătase pe drum, iar când Romeo zări în față primul gard de lemn își scoase coiful cu vultur și îl azvârli într-o căpiță pe lângă care trecea. Nu existau reguli care să specifice ținuta vestimentară a călărețului, în afară de lancea care ducea culorile familiei; călăreții purtau ținută de luptă și coif exclusiv în interesul protecției personale. Aruncându-și coiful, Romeo știa că va fi vulnerabil la loviturile altor călăreți, ca și la obiectele aruncate intenționat din

turnurile caselor din oraș, dar știa și că, dacă nu-și scotea armura, calul, așa puternic cum era, nu ar fi reușit niciodată să ajungă în oraș.

Zburând peste primul gard, Cesare ateriză cu greutate de cealaltă parte, Romeo nu irosi deloc timpul și-și smulse platoșa de pe umeri, azvârlind-o în mijlocul cocinii de porci prin care trecea. Următoarele două garduri erau mai joase decât primul și calul le sări cu ușurință, în timp ce Romeo ținea lancea sus, deasupra capului, ca să evite să și-o prindă în lemnărie. Dacă pierdea lancea care purta culorile familiei Marescotti, însemna să piardă cursa, chiar dacă ar fi ajuns primul.

Toată lumea care îl văzu în ziua aceea ar fi putut să jure că Romeo încerca imposibilul. Distanța câștigată pe scurtătură era cu ușurință anulată de multele sărituri și odată întors pe drum el ar fi fost, în cel mai bun caz, la fel de în spate față de ceilalți călăreți cum fusese și înainte. Ca să nu mai vorbim de răul făcut calului din cauza galopului peste hârtoape și gropi și a săriturilor ca de câine turbat sub soarele de august.

Din fericire, Romeo nu-și știa pronosticurile. Nu a știut nici că a ieșit pe drum în fața plutonului datorită unor împrejurări foarte neobișnuite. Undeva, de-a lungul drumului, un spectator anonim dăduse drumul unui cârd de găște exact în fața călăreților de la *Palio* și, în confuzia creată, se lansară cu precizie ouă stricate spre un anumit călăreț, aparținând unei anumite familii, ca răzbunare pentru un incident similar petrecut cu un an înainte. Asemenea șotii făceau parte din *Palio*, însă doar foarte rar aveau vreo urmare serioasă asupra cursei.

Au existat și aceia care au văzut în toate astea mâna Fecioarei Maria: găștele, întârzierea și zborul magic al lui Romeo peste șapte garduri. Însă pentru cei paisprezece călăreți care urmaseră silitori drumul, apariția bruscă a lui Romeo în fața lor nu putea fi altceva decât lucrătura Diavolului. Astfel că îl urmăriră cu o îndârjire plină de ură, singurul viciu care întrecea toate virtuțile atunci când era vorba de viteza pe teren; cum drumul se îngusta treptat, se

văzură cu toții siliți să treacă pe sub arcada Porții Camollia ca printr-o pâlnie.

Doar băieții care se cățăraseră pe zidăria porții orașului putură să vadă cu ochii lor ultima parte a goanei îndrăznețe a lui Romeo și, indiferent de preferințele lor anterioare, indiferent de iubirea și ura neamurilor lor care se îngrămădeau dedesubt, acești băieți nu se putură abține să nu-l aclame pe concurentul neînfricat în timp ce intra ca o săgeată pe poarta de sub ei, cât se poate de vulnerabil în lipsa armurii și a coifului și urmat imediat de o bandă de dușmani înflăcărați.

Multe întreceri la *Palio* fuseseră hotărâte la Porta Camollia; călărețul care avea norocul să intre primul pe poarta orașului avea mari șanse să-și păstreze locul fruntaș pe străzile înguste și să ajungă în poziția de câștigător în Piazza del Duomo. Cea mai mare încercare de aici înainte erau turnurile înșirate de o parte și de alta a drumului. În ciuda faptului că legea prevedea dărâmarea turnului dacă din acesta se aruncau intenționat obiecte, ghivece de flori și cărămizi cădeau întruna – miraculos sau diavolește, în funcție de cine ți-era favoritul – asupra concurenților rivali care treceau pe strada de dedesubt. În ciuda legii, astfel de fapte erau rareori pedepsite, deoarece obținerea unei relatări obiective și unanime a evenimentelor soldate cu accidente de-a lungul pistei de întrecere de la *Palio* era ceva ce foarte puțini funcționari ai orașului se deranjaseră vreodată să încerce.

În timp ce trecea pe sub poarta hotărâtoare și intra în Siena în poziție de lider, Romeo era cât se poate de conștient că nu-i dădea ascultare tatălui său. *Comandante* Marescotti îl instruisese să evite să fie primul tocmai din cauza pericolului reprezentat de proiectilele aruncate din turnuri. Chiar și cu coiful pe cap, un om ar fi putut cu ușurință să fie dat jos de pe cal de un ghiveci din teracotă bine ținut; fără coif, putea fi sigur că o să fie mort chiar înainte de a apuca să cadă la pământ.

Însă Romeo nu-i putea lăsa pe ceilalți să-l depășească. Se chinuise foarte mult să prindă din urmă și

să depășească plutonul, astfel încât ideea de a rămâne în urmă până pe poziția a patra - chiar și în interes strategic și de autoconservare - îi era la fel de respingătoare ca aceea de a ceda complet și a-i lăsa pe ceilalți să termine cursa fără el.

Astfel că lovi calul cu pintenii și intră ca fulgerul în oraș, despărțind marea de oameni precum Moise apele, fără să se oprească să-și verifice avansul, ci încrezându-se în Fecioară că-i va croi drum cu slujitorii ei cerești și-l va feri de orice rău care ar fi putut să cadă de sus.

El nu vedea nici chipuri, nici membre, nici trupuri; drumul lui Romeo era mărginit de ziduri presărate cu guri care țipau și ochi larg deschiși, guri care nu scoteau niciun sunet și ochi care nu vedeau nimic, decât alb și negru, rival și aliat, și care n-ar fi fost niciodată în stare să relateze întâmplările cursei, căci într-o mulțime înnebunită nu există așa ceva. Totul este emoție, totul este speranță, iar dorințele mulțimii vor înlătura întotdeauna adevărul faptelor.

Primul proiectil îl lovi exact când intra în cartierul Magione. N-a zărit ce era, doar a simțit o durere subită, arzătoare, în umăr atunci când obiectul îl lovi cu putere și căzu la pământ undeva în urma sa.

Următorul îl lovi în coapsă cu o pocnitură care îl amorti și, pentru o clipă, crezu că era posibil ca impactul să-i fi zdrobit osul. Însă când își pipăi piciorul cu mâna, nu simți nimic, nici măcar durere. Nu că ar fi contat dacă osul era rupt sau nu, atâta vreme cât el se afla încă în șa, iar piciorul îi era prins cu fermitate în scară.

Al treilea obiect care îl lovi a fost mai mic, spre norocul lui, căci îl izbi drept în frunte, mai să-l facă să-și piardă cunoștința. Se văzu nevoit să respire adânc de câteva ori ca să nu mai vadă negru în fața ochilor și să recâștige controlul asupra calului, iar între timp, pretutindeni în jurul lui, zidul de guri care țipau, râdeau de confuzia lui. De-abia acum înțelese pe deplin ceea ce tatăl său știuse de la început: dacă rămânea în frunte prin cartierele loiale familiei Salimbeni, nu avea să termine

niciodată cursa.

Odată hotărârea luată, nu i-a fost greu să piardă prima poziție; încercarea cea mare era să evite să fie depășit de mai mult de trei călăreți. Toți se uitară mânioși la el în timp ce-l depășeau – fiul lui Tolomei, fiul lui Salimbeni și încă cineva care nu conta – iar Romeo le întoarse privirea mânioasă, urându-i pentru că își închipuiau că el se dă bătut și urându-se pe el însuși pentru că recurgea la trucuri.

Reluând goana, rămase cât de aproape putu de cei trei, ținându-și capul în jos și încrezându-se în faptul că niciun supporter al lui Salimbeni nu va risca să-l rănească pe fiul stăpânului său aruncând cu ceva din turn. Calculele sale se dovediră corecte. Vederea flămurii Salimbeni, cu cele trei diamante, făcu pe toată lumea să ezite cu o secundă prea mult în aruncarea cărămizilor și a ghivecelor și, pe când cei patru călăreți galopau prin cartierul San Donato, Romeo n-a fost lovit nici măcar de un singur obiect.

Călărind, în sfârșit, prin Piazza Salimbeni, el știa că sosise vremea să facă imposibilul: să-și depășească cei trei rivali, unul câte unul, înainte ca traseul să o cotească brusc pe Via del Căpitano și să intre în Piazza del Duomo. Acesta era cu adevărat momentul în care trebuia să se arate intervenția divină, căci de-ar fi reușit să câștige cursa de pe actuala sa poziție, asta n-ar fi putut să fie decât ca rezultat al proniei cerești.

Dând calului pintoni, Romeo avansă cât să-i depășească pe fiul lui Tolomei și pe fiul lui Salimbeni – care călăreau unul lângă altul, de parcă ar fi fost dintotdeauna aliați – dar chiar când era pe cale să-i întreacă, Nino Salimbeni își întinse brațul înapoi, precum scorpionul coada, și afundă un pumnal strălucitor în carnea lui Tebaldo Tolomei, chiar deasupra armurii de protecție, acolo unde gâtul moale se vedea între platoșă și coif.

Se întâmplă atât de repede, că nimeni n-ar fi putut să vadă exact cine pe cine a atacat și cum. Doar o sclipire aurie, o luptă foarte scurtă.

Tebaldo Tolomei, care avea șaptesprezece ani, se rostogoli de pe cal, fără vlagă, în mijlocul Piezzei Tolomei, unde a fost tras la o parte de către vasalii tatălui său, care țipau, în timp ce asasinul își continuă cursa cu viteză maximă, fără ca măcar să privească în urmă.

Singurul care reacționează la această atrocitate a fost al treilea călăreț, care – temându-se pentru propria-i viață, acum când era perceput ca fiind singurul concurent rămas – începu să-și agite flamura spre ucigaș, încercând să-l dea jos din șa.

Lăsându-i lui Cesare libertate deplină, Romeo încercă să-i depășească pe cei doi călăreți care se luptau, dar se văzu aproape aruncat din șa atunci când Nino Salimbeni îl flancă în încercarea de a evita lancea celui de-al treilea călăreț. Agățat doar de scară, chinuindu-se să se ridice din nou în șa, Romeo trecu ca vântul pe lângă Palazzo Marescotti și știu că în fața lui se apropia cea mai periculoasă cotitură de la *Palio*. Dacă nu era înapoi în șa atunci când drumul cotea, *Palio*-ul – și probabil viața lui – aveau să se sfârșească foarte dezonorant.

În Piazza del Duomo, fratele Lorenzo regreta, pentru a douăzecea oară în dimineața aceea, că nu rămăsese în chilia lui singuratică, având alături numai cartea de rugăciuni. În schimb, se lăsase scos afară și purtat departe de nebunia *Palio*-ului. Iată-l aici, prins în mulțime, – fără să poată să vadă prea bine linia de sosire, darămite pânza aceea demonică fluturând pe un catarg înalt, acel laț de mătase în jurul gâtului inocenței, cunună de lauri pe capul mândriei: *cencio*-ul.

Lângă el se afla estrada pe care stăteau capetele familiilor nobile, care nu trebuia confundată cu estrada guvernanzilor, care avea mai puține podoabe și mai puțini strămoși, dar – în ciuda retoricii alese despre bunurile comune – deținea o cantitate egală de ambiție. Atât Tolomei, cât și Salimbeni se vedeau pe prima dintre ele, alegând să privească triumful fiilor lor din confortul scaunelor tapisate, decât să îndure praful din Fontebecchi

doar ca să-și arunce sfaturile paterne unor tinerei nerecunoscători, care oricum nu le-ar asculta.

În timp ce ședeau acolo, făcând cu mâna, cu condescendență măsurată, susținătorilor care îi aclamau, nu rămaseră surzi la faptul că, în anul acesta, tonul maselor se schimbase. *Palio*-ul fusese întotdeauna o cacofonie de voci în care fiecare cânta cântecele proprii *contrada* și ale propriilor eroi – inclusiv casele Tolomei și Salimbeni, dacă aveau un călăreț în cursă – însă anul acesta se părea că mult mai mulți oameni se alăturau cântecelor despre *aquila* și casa Marescotti.

Stând acolo și ascultând totul, Tolomei părea îngrijorat. Fratele Lorenzo se aventură să presupună că abia acum se întreba influentul om dacă fusese o idee atât de bună să aducă împreună cu el adevăratul premiu al *Palio*-ului: pe Giulietta, nepoata lui.

Tânăra femeie era de nerecunoscut așa cum stătea acolo între unchiul ei și viitorul ei soț; veșmintele ei regești nu reușeau să facă față sarcinii de a-i înfrumuseța obrajii palizi. Își întorsese capul o dată ca să se uite țintă la fratele Lorenzo, de parcă ar fi știut de la început că el stătea acolo, observând-o. Expresia chipului ei îi trimise acestuia o împunsătură de milă în inimă, urmată imediat de o împunsătură de furie, pentru că nu era în stare să o salveze. Oare de asta o ferise Dumnezeu de măcelul care se abătuse asupra familiei ei? Doar ca să o arunce chiar în brațele ticălosului care le vărsase sângele? Era o soartă crudă, foarte crudă, iar fratele Lorenzo se trezi deodată dorindu-și ca nici el, nici ea să nu fi supraviețuit atacului inițial.

Dacă Giulietta ar fi cunoscut gândurile vechiului ei prieten în timp ce stătea acolo pe estradă, expusă milei tuturor, ar fi fost de acord că mariajul cu Salimbeni era o soartă mai rea decât moartea. Însă era prea devreme ca să cedeze disperării; *Palio*-ul nu se terminase încă, Romeo era, din câte știa ea, încă în viață, iar Cerul s-ar fi putut să fie încă de partea lor.

Dacă Fecioara Maria ar fi fost cu adevărat ofensată de purtarea lui Romeo în catedrală, cu o seară înainte, cu siguranță l-ar fi omorât pe loc; faptul că i se permisese să trăiască și să se întoarcă acasă nevătămat însemna, de bună seamă, că sus, în Ceruri, se dorea ca el să participe la *Palio*. Numai că una era planul Cerului și cu totul alta era voința bărbatului care ședea lângă ea, Salimbeni.

Un duduie îndepărtat de cai care se apropiau făcu multimea din jurul estradei să se încordeze în așteptare și să izbucnească în urale frenetice, strigând numele favoriților și al rivalilor de parcă țipetele ar fi putut cumva să influențeze soarta. Pretutindeni în jurul ei, oamenii se întindeau să vadă care dintre cei cincisprezece călăreți de la *Palio* va fi primul în *piazza*, dar Giulietta nu putu să privească. Închizându-și ochii în fața agitației, ea își duse la buze mâinile împreunate și îndrăzni să rostească singurul cuvânt care ar fi putut face ca totul să fie bine:

— *Aquila!*

O clipă mai târziu, cuvântul a fost repetat peste tot în jurul ei de mii de voci: „*Aquila! Aquila! Aquila!*”. Era strigat, era spus cu bucurie, era spus cu sarcasm... și Giulietta își deschise ochii emoționată și îl zări pe Romeo intrând în *piazza* ca un vârtej, cu calul alunecând pe pista denivelată și scoțând spume din cauza epuizării, îndreptându-se glont spre carul îngerului cu *cencio*. Chipul lui era sfâșiat de mânie și ea rămase înspăimântată să-l vadă mânjit cu sânge, dar avea încă în mână flamura vulturului și era primul. Primul.

Fără să se oprească pentru a se bucura, Romeo călări direct la car, îi împinse la o parte pe băieții rotofei din cor, îmbrăcați cu aripi și suspendați de frânghii, apucă țarușul cu *cencio* și puse în loc flamura sa. Ținându-și premiul în sus, într-un triumf nereținut, se întoarse cu fața spre cel mai apropiat rival al său, Nino Salimbeni, ca să se delecteze cu mânia acestuia.

Nimănui nu-i păsa de călăreții care sosiră pe locurile trei, patru și cinci; aproape ca un singur om, capetele mulțimii se întoarseră să vadă ce avea de gând să facă

Salimbeni în privința lui Romeo și a cursului neașteptat pe care îl luaseră evenimentele. De-acum nu era bărbat sau femeie în Siena care să nu știe de provocarea lansată de Romeo lui Salimbeni și de jurământul său făcut Fecioarei Maria – că, dacă va câștiga la *Palio*, nu va transforma *cencio*-ul în haine, ci își va împodobi cu el patul de nuntă – și puține erau inimile care nu purtau o oarecare simpatie față de tinerii îndrăgostiți.

Văzând că Romeo câștigase *cencio*-ul, Tolomei se ridică brusc, clătinându-se în vântul potrivnic al norocului. Peste tot în jurul lui, oamenii din Siena se jeluiau și se rugau, implorându-l să-și schimbe hotărârea. Cu toate acestea, lângă el ședea un bărbat pregătit să-i străpungă inima dacă se răzgândea.

— Messer Tolomei! tună Romeo, ținând *cencio*-ul sus în timp ce calul se ridica în două picioare sub el. Cerul a vorbit în favoarea mea! îndrăznești să nu iei în seamă dorințele Fecioarei Maria? Vei sacrifica acest oraș urgiei ei? Plăcerea bărbatului ăluia... arată el curajos spre Salimbeni, înseamnă pentru tine mai mult decât siguranța noastră, a tuturor?

La această idee, prin mulțime trecu un urlet de indignare și gărzile care înconjurau estrada luară poziție de apărare. Printre orășeni existară unii care sfidară gărzile și ajunseră cu îndrăzneală la Giulietta, îndemnând-o să sară de pe estradă și să-i lase să o ducă la Romeo. Dar Salimbeni puse capăt încercărilor lor, ridicându-se și așezându-și cu fermitate mâna pe umărul ei.

— Foarte bine, băiete! îi strigă el lui Romeo, bazându-se pe mulții săi prieteni și susținători să-l aclame și să schimbe situația. Ai câștigat cursa! Acum du-te acasă și fă-ți din *cencio*-ul ăla o rochie frumoasă și poate că o să te las să fii domnișoara mea de onoare atunci când...

Însă mulțimea auzise destul și nu vru să-l lase să termine.

— Rușine Salimbenilor pentru încălcarea voinței Cerului! strigă cineva, iar restul răspunseră imediat strigându-și indignarea împotriva nobililor gentilomi și

pregătindu-se să transforme mânia în răscoală.

Vechile rivalități de la *Palio* erau acum uitate și puținii imbecili care încă mai cântau au fost reduși repede la tăcere de către semenii lor.

Oamenii din Siena știau că dacă erau toți uniți împotriva câtorva, ar fi putut să fie în stare să ia cu asalt estrada și să o fure pe domnița care, în mod atât de evident, aparținea altuia. N-ar fi fost prima oară când se ridicau împotriva lui Salimbeni și știau că de-ar fi insistat, ar fi reușit în curând să-i facă pe puternicii bărbați să se ascundă în turnurile lor înalte, cu toate scările ridicate.

Pentru Giulietta, care stătea pe estradă ca un marinăr neexperimentat pe o mare furtunoasă, era înspăimântător și amețitor să simtă puterea elementelor care se dezlănțuiau în jurul ei. Iată-i acolo, mii de străini, ale căror nume nu le cunoștea, dar care erau gata să înfrunte halebardele gărzilor pentru a-i face ei dreptate. Numai de-ar fi insistat să continue să înainteze, estrada ar fi fost în curând răsturnată, iar toți nobilii ar fi fost ocupați să se salveze pe ei și pe robele lor frumoase de furia gloatei.

Într-un iad ca acesta, își închipuia Giulietta, s-ar fi putut ca ea și Romeo să reușească să dispară, iar Fecioara Maria ar fi menținut, cu siguranță, revolta în desfășurare suficient de mult timp încât ei să fugă împreună din oraș.

Dar nu a fost să fie. Înainte ca mulțimea să prindă avânt, un nou grup de oameni a dat năvală în *piazza*, strigându-i lui Messer Tolomei cumplita veste.

— Tebaldo! țipară ei, smulgându-și părul de disperare. Tebaldo! Vai, sărmanul băiat!

Și atunci când, în cele din urmă, ajunseră la estradă și îl găsiră pe Tolomei în genunchi implorându-i să-i povestească ce pățise fiul său, ei îi răspunseră printre lacrimi, fluturând în aer un pumnal însângerat:

— E mort! Ucis! Înjunghiat de moarte în timpul *Palio*-ului!

De îndată ce pricepu mesajul, Tolomei se prăbuși în convulsii și întreaga estradă se înspăimântă. Șocată să-l

vadă astfel pe unchiul ei, arătând de parcă era posedat de un demon, mai întâi Giulietta se dădu înapoi, după care se sili să îngenuncheze și să aibă grijă de el cât de bine putu, apărându-l de încâlceala de picioare până când Monna Antonia și servitorii reușiră să ajungă acolo.

— Unchiule Tolomei! Liniștește-te! îl îndemnă ea, neștiind ce altceva să spună.

Singurul care stătea neclintit de toate astea era Salimbeni, care ceru să vadă arma crimei și o ridică imediat în sus, să o vadă toată lumea:

— Priviți! tună el. Iată-vă eroul! Acesta e pumnalul care l-a ucis pe Tebaldo Tolomei în timpul cursei noastre sfinte! Vedeți? arată el spre mâner. Are gravat vulturul Marescotti! Ce ziceți de asta?

Giulietta ridică privirea, cu spaimă, și văzu mulțimea holbându-se cu neîncredere la Salimbeni și la pumnal. Acolo era omul pe care cu doar o clipă în urmă vruseseră să-l pedepsească, însă vestea șocantă a nelegiuitei fapte și priveriștea oferită de trupul suferind al lui Messer Tolomei le distrăsese atenția. Acum, ei nu mai știau ce să creadă și doar stăteau acolo, cu gurile căscate, așteptând un semn.

Văzând cum li se schimbă expresia feței, Giulietta pricepu numaidecât că Salimbeni plănuise acest moment dinainte, ca să întoarcă gloata împotriva lui Romeo în cazul în care câștiga la *Palio*. Acum, ei uitară motivele pentru care atacaseră estrada la început, cu toate că emoțiile lor erau încă dezlănțuite cu sălbăticie, lacome după un alt obiect pe care să-l sfâșie.

Nu trebuiră să aștepte mult. Salimbeni avea destui vasali loiali în mulțime încât, de îndată ce flutură pumnalul în aer, cineva să strige:

— Romeo este ucigașul!

Într-o clipă, oamenii din Siena rămaseră din nou uniți, de data asta cuprinși de ură și dezgust împotriva tânărului pe care tocmai îl aclamaseră ca eroul lor.

Deasupra acestei agitații ca o mare înspumată, Salimbeni îndrăzni acum să poruncească arestarea imediată a lui Romeo și să facă trădător pe oricine nu era

de acord. Însă, spre nespusa ușurare a Giuliettei, atunci când gărzile se întoarseră la estradă după un sfert de oră, aduseră doar un cal plin de spume, flamura cu vultur și *cencio*-ul. Nici urmă de Romeo Marescotti. Oricât de mulți oameni întrebaseră, gărzile primiseră același răspuns: nimeni nu-l văzuse pe Romeo părăsind *piazza*.

Abia seara târziu, când începură să întrebe din casă în casă, un om – ca să-și salveze soția și ficele de ticăloșii în uniformă – mărturisi că a auzit un zvon cum că Romeo Marescotti fugise prin apeductul *Bottini* însoțit de un tânăr călugăr franciscan.

Când Giulietta auzi în seara aceea zvonul, șoptit de servitori, ea înălță Fecioarei Maria o rugăciune recunoscătoare. În mintea ei nu încăpea îndoială că acel călugăr franciscan fusese fratele Lorenzo și îl cunoștea suficient de bine ca să știe că el va face tot ce-i stătea în putere pentru a-l salva pe bărbatul pe care știa că ea îl iubește.

IV.V

...Și-atunci *sunt de părere*
Să-l iei pe mândrul conte de bărbat.
E-un om de frunte, nobil și bogat.
*Romeo-i un nimic pe lângă el.*²⁵

După program, Banca Monte Paschi era liniștită și răcoroasă, întâmpinându-ne pe amândoi cu serenitate, în timp ce urcam scara centrală. Alessandro mă întrebase dacă m-ar deranja să facem o scurtă oprire în drum spre restaurant și bineînțeles că-i spusese că nu. Acum, urmându-l până sus de tot, la capătul scărilor, am început să mă întreb unde mă ducea mai exact și de ce.

— După tine... deschise el o ușă grea din mahon și așteaptă să intru în ceea ce se dovedi a fi un birou spațios situat pe colț. Așteaptă-mă un minut.

Aprinzând o veioză, dispăru într-o cameră alăturată, lăsând ușa întredeschisă.

— Să nu atingi nimic!

Am aruncat o privire în jur la canapelele de pluș, la biroul impunător și la scaun. Încăperea purta puține semne că s-ar fi lucrat acolo. Un dosar singuratic de pe birou arăta ca și cum ar fi fost pus acolo doar ca să impresioneze. Singurele decorațiuni de pe pereți erau ferestrele care dădeau în Piazza Salimbeni. Nicăieri nu exista vreun obiect personal, diplome sau fotografii, nici altceva care să dezvăluie identitatea posesorului. Abia atinsesem cu un deget marginea biroului să văd dacă are praf, când Alessandro intră din nou, încheindu-și o cămașă albă.

— Ai grijă! zise el. Birouri ca ălaucid mai mulți oameni decât o fac armele.

— Asta e biroul tău? am întrebat eu prosteste.

— Scuze, rânji el, luând o jachetă de pe un scaun. Știu că preferi subsolul. Pentru mine, asta este adevărata cameră de tortură, zise el, aruncând o privire lipsită de

²⁵ *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena a V-a.

entuziasm la decorul opulent.

Când am ajuns înapoi afară, se opri în mijlocul Piezei Salimbeni și mă privi cu un zâmbet, tachinându-mă:

— Așadar, unde vrei să mergi?

Am ridicat din umeri:

— Aș vrea să văd unde merg să ia cina faimoșii Salimbeni.

Zâmbetul îi dispăru:

— Nu prea cred. Asta doar dacă nu vrei să iei din nou cina cu Eva Maria.

Văzând că nu voiam asta, el continuă:

— De ce nu mergem în altă parte? Undeva în cartierul tău?

— Dar nu cunosc pe nimeni în *contrada* Bufniței, cu excepția vărului Peppo, am protestat eu. Și habar n-aș avea unde să mâncăm.

— Foarte bine, atunci n-o să ne deranjeze nimeni, zise el, începând să meargă.

Până la urmă, ne-am dus la Taverna di Cecco de pe Via Cecco Angiolieri, chiar după colț de Muzeul Bufniței. Era un local mic, în afara rutelor bătute de turiști, și era înțesat de localnici din *contrada*. Toate felurile de mâncare, unele servite în castroane de lut, semănau cu cea mai bună mâncare gătită în casă de mama. Privind în jur, n-am zărit niciun fel de experimente exagerate cu mirodenii presărate pe marginea farfuriilor pe jumătate goale. Aici, farfuriile erau pline și mirodeniile se aflau acolo unde le era locul: în mâncare.

La majoritatea meselor ședeau cinci-șase oameni și fiecare persoană la care m-am uitat fie râdea, fie vorbea animat, câtuși de puțin îngrijorată că e prea zgomotoasă sau că pătează fața de masă albă. Înțelegeam acum de ce Alessandro voise să mergem într-un loc în care nu-l cunoștea nimeni; judecând după felul în care oamenii de pe aici își petreceau timpul cu prietenii – invitând pe toată lumea, cu câine cu tot, să li se alăture și făcând mare tam-

tam dacă erau refuzați - era greu să iei o cină liniștită în doi la Siena. În timp ce ne croiam drum pe lângă ei ca să ajungem într-un colț mai retras, mi-am dat seama că Alessandro era vizibil ușurat că nu zărise pe nimeni cunoscut.

De îndată ce ne așezarăm, el băgă mâna în jachetă, scoase pumnalul lui Romeo și îl puse pe masă între noi.

— Se pare că-ți datorez scuze, zise el, rostind cuvintele nefamiliare foarte rar, dacă nu chiar în silă.

— Ei, lasă, nu te omorî prea tare.

Mi-am vârât nasul în meniu ca să-mi ascund zâmbetul superior.

— Mi-ai citit dosarul. Sunt totuși o amenințare pentru societate.

Însă el nu era pregătit să râdă deocamdată și, pentru o vreme, am stat într-o tăcere stânjenitoare, prefăcându-ne că studiem meniul și examinând pe rând pumnalul.

Abia când am avut în față o sticlă de Prosecco și o farfurie de antipasti, Alessandro zâmbi, deși cu un aer de scuze, și ridică paharul:

— Sper că de data asta o să-ți placă mai mult. Același vin, altă sticlă.

— Să ajung la felul întâi ar fi un progres, cu siguranță, i-am spus, ciocnind paharul cu el. Și dacă după aceea reușesc să evit să mai fiu vânată, desculță, pe străzi, aș zice că seara începe bine.

El se strâmbă:

— De ce nu te-ai întors atunci înapoi la restaurant

— Îmi pare rău, am chicotit eu, însă Bruno, amicul meu ticălos, constituia o companie considerabil mai bună decât tine noaptea trecută. Măcar el a crezut din start că eu sunt Giulietta.

Alessandro privi într-o parte și mi-a trecut prin minte că eram singura care recunoștea comedia situației. Știam că are umor - și, cu siguranță, suficient sarcasm pe lângă asta -, dar în clipa aceea, era limpede că nu-l amuza să i se reamintească de purtarea sa nepotrivită pentru un domn.

În cele din urmă, cu o mică încruntare pe frunte,

zise:

— Când aveam unsprezece ani, am petrecut o vară cu bunicii aici, la Siena: Aveau o fermă frumoasă. Vie. Cai. Canalizare. Într-o zi, au avut un musafir. Era o americană, Diane Tolomei, cu cele două fete ale ei, Giulietta și Giannozza...

— Stai puțin! l-am întrerupt eu. Vrei să spui *eu*?

Mă privi cu un zâmbet ciudat, strâmb:

— Da. Erai foarte mică și... durdulie.

Neluându-mi în seamă protestele, spuse mai departe:

— Bunica mi-a zis să mă joc cu tine și cu sora ta cât stau ele de vorbă, așa că v-am scos afară și v-am dus la grajd să vă arăt caii. Din nefericire, tu te-ai speriat și ai căzut într-o furcă...

Își scutură capul, re trăind momentul:

— A fost groaznic. Țipai și era sânge peste tot. Te-am dus în brațe în bucătărie, dar tu dădeai din mâini și din picioare și Țipai, iar mama ta se uita la mine de parcă te chinuisem intenționat. Din fericire, bunica a știut ce să facă; ți-a dat o înghețată mare și ți-a cusut tăietura așa cum făcuse de multe ori cu copiii și nepoții ei.

Înainte de a continua, Alessandro luă o gură de Prosecco.

— După două săptămâni, bunicii mei au citit în ziar că Diane Tolomei a murit într-un accident de mașină, împreună cu fetele ei. Au fost distruși.

El ridică privirea spre mine și îmi întâlnește, în sfârșit, ochii:

— De-asta n-am crezut că ești Giulietta Tolomei.

Am rămas o clipă așa, privindu-ne. Era o poveste tristă pentru amândoi, dar, în același timp, era ceva dulce-amar și irezistibil în ideea că ne mai întâlniserăm cândva, pe vremea când eram copii.

— E adevărat că mama a murit într-un accident de mașină, am zis eu încet, dar nu ne avea cu ea în ziua aceea. Ziarul a relatat greșit. Acum, cât despre furcă, am continuat eu mai veselă, îți sunt recunoscătoare că știu ce s-a întâmplat. Ai idee cât de neliniștitor este să ai o

cicatrice și să nu știi de unde provine?

Alessandro păru neîncrezător:

— Mai ai cicatricea?

— Sigur! mi-am tras eu fusta în sus și l-am lăsat să vadă „V”-ul alb de pe coapsa mea. Destul de nasol, hm? Dar acum știu, în sfârșit, pe cine să dau vina.

Uitându-mă la el să văd dacă pare a avea remușcări, l-am descoperit holbându-se la coapsa mea cu o expresie de uimire care i se potrivea atât de puțin, încât mă făcu să izbucnesc în râs.

— Scuză-mă! mi-am tras eu fusta înapoi în jos. M-am lăsat prinsă de povestea ta.

Adunându-se, Alessandro își dresе vocea și se întinse după sticla de Prosecco:

— Să mă anunți când mai vrei una.

La jumătatea cinei, primi un telefon de la Secția de Poliție. Când s-a întors la masă, am putut să-mi dau seama că avea vești bune.

— Ei bine, zise el așezându-se, se pare că nu va trebui să-ți schimbi hotelul în seara asta. L-au găsit pe Bruno acasă la soră-sa, cu portbagajul plin cu bunurile furate din muzeul vărului tău. Când sora lui a descoperit că se întorsese la vechea lui meserie, l-a bătut atât de rău, că el i-a implorat pe polițiști să-l aresteze imediat.

Alessandro rânji și clătină din cap, dar când observă sprâncenele mele ridicate se potoli repede și adăugă:

— Din păcate, nu au găsit *cencio*-ul. Trebuie să fie ascuns în altă parte. Nu-ți face griji, apare el. N-are cum să vândă undeva zdreanță aia veche.

Văzându-mi uimirea provocată de felul în care își alegea cuvintele, el ridică din umeri:

— Am crescut în sud.

— Un colecționar particular ar da o grămadă de bani pe zdreanță aia veche, am zis eu tăios. Fleacurile astea au o mare valoare sentimentală pentru oamenii de aici, după cum sunt sigură că știi foarte bine. Cine știe, poate că familia lui Romeo, familia Marescotti, se află în spatele

întregii povești. Nu uita că vărul Peppo a spus că descendenții lui Romeo consideră că pumnalul și *cencio*-ul le aparțin.

Rezemându-se de scaun în timp ce chelnerul ne lua farfuriile, Alessandro spuse:

— Dacă e așa, vom ști mâine, când băieții vor avea o mică discuție cu Bruno. El nu e genul care să tacă.

— Dar tu? Tu crezi asta? Că familia Marescotti l-a angajat să fure *cencio*-ul?

Alessandro nu era chiar în largul său cu acest subiect. În cele din urmă, zise:

— Dacă ei sunt cu adevărat în spatele poveștii, nu l-ar fi folosit pe Bruno. Își au oamenii lor. Și ei nu ar fi lăsat pumnalul pe masa din sala de ședințe.

— Pari să-i cunoști.

El ridică din umeri:

— Siena e mică.

— Parcă ai zis că ai crescut în sud.

— Așa e, mă privi el, în mod evident enervat de perseverența mea. Dar mi-am petrecut verile aici, la bunici. Eu și verii mei ne jucam în podgoria Marescotti în fiecare zi. Ne era întotdeauna teamă să nu fim descoperiți. Asta era parte din distracție. Tuturor ne era frică de bătrânul Marescotti. Cu excepția lui Romeo, desigur.

Aproape că mi-am răsturnat paharul cu vin:

— Te referi la *acel* Romeo? Cel despre care vorbea vărul Peppo, care s-ar putea să fi furat *cencio*-ul?

Văzând expresia întunecată a lui Alessandro, am continuat mai potolit:

— Înțeleg. Așadar, așa se leagă lucrurile. Ați fost prieteni în copilărie.

El făcu o grimasă:

— Nu tocmai prieteni, mai degrabă... rivali.

Văzând că dădeam pe dinafară de câte întrebări voiam să-i pun, el îmi dădu meniul:

— Poftim. E vremea să ne gândim la lucruri dulci.

La desert, în timp ce înmuiaș fursecuri cu migdale - *cantucci* - în *vin santo*, am încercat să ajung înapoi la

subiectul Romeo, dar Alessandro nu a vrut să se mai apropie de el. În schimb, m-a întrebat despre copilăria mea și ce anume declanșase cariera mea de pacifist militant.

— Haide, zise el, făcând cu ochiul la supărarea mea, nu poate fi doar vina surorii tale.

— Nici n-am zis că ar fi. Doar că avem priorități... foarte diferite.

El râse:

— Și deja le știu pe ale tale. Să faci graffiti pe lansatoarele de rachete... să te legi cu lanțuri de nave de război... lasă-mă să ghicesc, sora ta e în Armată?

Luând niște *cantucci*, am răspuns:

— Soră-mea e în *pat* cu Armata. Și cu toată lumea, de fapt. Ea crede că viața înseamnă numai... să te distrezi.

Alessandro clătină din cap:

— Rușine să-i fie. Să se bucure așa de viață...

M-am uitat la el cu ochii mijiți de furie:

— Știam eu că n-o să înțelegi! Când noi...

— Ba înțeleg, zise el, întrerupându-mă. Ea se distrează, așa că tu nu te poți distra. Ea se bucură de viață, așa că tu nu te poți bucura de viață. Ce păcat că cineva a cioplit asta în piatră.

— Uite ce e... mi-am învățat eu paharul gol, nevrând să-l înțeleg, cea mai importantă persoană din lume pentru Janice Jacobs este Janice Jacobs. Ar înjunghia pe oricine ca să marcheze un punct. E genul de persoană care...

M-am oprit, dându-mi seama că nici eu nu voiam să invoc trecutul urât în această seară perfectă.

— Și Julie Jacobs?

Alessandro îmi umplu paharul până sus.

— Cine e cea mai importantă persoană pentru ea?

M-am uitat la zâmbetul lui, nesigură dacă făcea încă mișto de mine.

— Lasă-mă să ghicesc, se lăsă el pe spătarul scaunului. Julie Jacobs vrea să salveze lumea și să-i facă pe toți fericiți...

— Numai că pe parcurs ea face pe toată lumea nefericită, inclusiv pe ea însăși, am continuat eu, preluând

din zbor istorioara lui cu tâlc. Știu ce gândești. Te gândești că scopul nu justifică mijloacele și că a tăia cu fierăstrăul capetele micilor sirene nu reprezintă o modalitate de a face să dispară războaiele.

Am oftat.

— Știu asta. Știu toate astea. Însă mi-a luat câțiva ani să-mi dau seama.

M-am uitat la el, deloc recunoscătoare că se amuza. Deși nu zâmbea, în ochi avea o mică sclipire.

— Ce e așa de amuzant? l-am întrebat.

— *Tu, răspunse Alessandro. Chiar ești o Tolomei. Mai ții minte? „...am să mă port aidoma unui tiran. După ce mă voi fi luat la luptă cu bărbății din neamul dușman, cu fecioarele din același neam mă voi purta dulceag. Le voi sfărma capetele”.*

Când văzu că am recunoscut citatul, zâmbetul lui se lăți.

— *„Da! Capetele lor, sau fecioria lor. ia-o cum vrei”²⁶.*

— Mă surprinzi, i-am zis, punându-mi picior peste picior. Nu mi-am dat seama că știi *Romeo și Julieta* pe dinafară.

El îmi făcu cu ochiul:

— Doar fragmentele de luptă.

— E ciudat, dar eu știu toată piesa. Întotdeauna am știut-o. Chiar dinainte să știu ce era. A fost ca o voce în capul meu...

Am început să râd:

— Nu știu de ce-ți spun ție toate astea.

— Deoarece, zise Alessandro ca și cum nu ar fi fost nimic ieșit din comun, de-abia ce-ai descoperit cine ești. Și, în sfârșit, totul începe să capete sens. Tot ce-ai făcut, tot ce-ai ales să nu faci... înțelegi acum. Asta este ceea ce oamenii numesc destin.

Mi-am sprijinit bărbia în mână:

— Cum de știi toate astea?

El zâmbi, apreciindu-mi poza:

— Mi-am știut destinul de la bun început. Și, dacă o

26 *Romeo și Julieta*, actul I, scena I.

să-l uit cumva, Eva Maria o să mi-l aducă repede aminte. Însă nu mi-a plăcut niciodată ideea că viitorul ți-e deja făcut. Am încercat, toată viața mea, să fug de destinul meu.

— Și ai reușit?

El se gândi un pic:

— Pentru o vreme. Dar, știi, te ajunge întotdeauna din urmă. Indiferent cât de departe pleci.

— Și ai plecat departe?

Zâmbetul lui păli:

— Foarte departe. Până în iad.

— Întotdeauna m-am întrebat cum e iadul, am zis glumeț, sperând că îmi va zice mai multe.

Dar n-o făcu. Judecând după fruntea-i încruntată, nu era un subiect vesel. Murind de curiozitate să aflu mai multe despre trecutul lui, dar nedorind să stric seara, l-am întrebat doar atât:

— E mai cald decât aici?

El inspiră adânc:

— Îți arde pielea de pe tălpi până când ți-o cojește. E plin de diavoli. Iar limba oficială este engleza.

Am râs:

— Seamănă cu DC-ul²⁷. Poate că ar trebui să rămân aici.

El dădu din cap, însă doar o singură dată:

— Poate că ar trebui.

După cină, Alessandro stăruie să mă conducă pe jos înapoi la hotel. Văzând că deja câștigase bătălia cu privire la nota de plată de la restaurant, nici măcar nu m-am împotrivit.

În timp ce mergeam împreună prin întuneric, el zise:

— Știi, am fost și eu ca tine. Am fost și eu exact ca tine. Credeam că trebuie să lupti pentru pace și că între tine și o lume perfectă trebuie să existe întotdeauna sacrificii. Acum am înțeles mai bine.

²⁷ Prescurtare de la titulatura completă a orașului Washington DC (District of Columbia).

Îmi aruncă o privire:

— Lumea trebuie lăsată în pace.

— Să nu încerci s-o faci mai bună?

— Să nu-i forțezi pe oameni să fie perfecți. Că o să mori încercând.

Am zâmbit când i-am văzut solemnitățile.

— Cu toate că vărul meu este la spital, muștruluit de doctorițe, eu mă distrez de minune. Mare păcat că nu putem fi prieteni.

Asta era o veste nouă pentru Alessandro.

— Nu putem?

— În mod evident, nu. Ce-ar spune toți prietenii noștri? Tu ești un Salimbeni, eu sunt o Tolomei. Suntem sortiți să fim dușmani.

Lui îi reveni zâmbetul:

— Sau iubiți.

Am râs tare, mai mult de mirare:

— O, nu! Tu ești un Salimbeni, iar Salimbeni era Paris din Shakespeare, tipul bogat care voia să se însoare cu Julieta *după* ce ea se căsătorise în secret cu Romeo!

Alessandro primi vestea cu ușurință:

— A, da, acum îmi aduc aminte: Paris cel bogat și chipeș. Asta-s eu?

— Așa se pare, i-am răspuns, scoțând un oftat teatral. Să nu uităm că strămoșa mea, Giulietta Tolomei, era îndrăgostită de Romeo Marescotti, dar a fost silită să se logodească cu maleficul Salimbeni, strămoșul *tău*! A fost prinsă într-un triumf amoros, exact ca Julieta lui Shakespeare.

— Și eu sunt malefic?

Lui Alessandro îi plăcea povestea din ce în ce mai mult.

— Bogat, chipeș și malefic. Începe să-mi placă rolul ăsta.

Se gândi la asta o clipă, apoi adăugă mai potolit:

— Știi, între noi fie vorba, întotdeauna am crezut că Paris era mult mai bun decât Romeo. După părerea mea, Julieta a fost o proastă.

M-am oprit în mijlocul străzii:

— Poftim?

Se opri și Alessandro:

— Ia gândește-te. Dacă Julieta l-ar fi cunoscut mai întâi pe Paris, de el s-ar fi îndrăgostit. Și ar fi trăit fericiți până la adânci bătrâneți. Ea era pregătită să se îndrăgostească.

— Nu-i așa! am protestat eu, cu brațele încrucișate. Romeo era drăguț...

— Drăguț? Își dădu Alessandro ochii peste cap. Ce fel de bărbat e *drăguț*?

— ...și-un dansator desăvârșit...

— Romeo avea picioare de plumb! Chiar el zicea asta!

— ...dar, cel mai important, avea mâini frumoase!

Alessandro păru acum, în sfârșit, învins:

— Înțeleg. Avea mâini frumoase. Cu asta m-ai dat gata. Așadar, ăsta e materialul din care sunt făcuți marii amănți?

— Potrivit lui Shakespeare, da.

Am aruncat o privire fugară spre mâinile lui, dar el îmi zădărnici efortul vârandu-și-le în buzunare.

— Și tu chiar vrei să-ți trăiești viața după modelul din Shakespeare? mă întrebă el, reluându-și mersul.

M-am uitat în jos, la pumnal. Era ciudat să merg cu el așa, dar era prea mare ca să-mi încapă în poșetă și nu voiam să-l rog pe Alessandro să-l care în locul meu.

— Nu neapărat.

Se uită și el la pumnal și am știut că ne gândeam amândoi la același lucru. Dacă Shakespeare avea dreptate, aceasta era arma cu care Giulietta Tolomei își curmase viața.

— Atunci de ce nu o rescree? propuse el.

M-am uitat urât la el:

— Te referi la *Romeo și Julieta*?

El zâmbi obosit:

— Și să-mi fii prietenă.

I-am studiat profilul în întuneric. Ne petrecuserăm

toată seara stând de vorbă, dar cu toate astea nu știam aproape nimic despre el.

— Cu o singură condiție, i-am zis. Să-mi spui mai multe despre Romeo.

Însă mi-am regretat cuvintele de cum le-am rostit, când i-am văzut supărarea de pe chip.

— Romeo, Romeo, zise el repezit, tot timpul Romeo. De-asta ai venit la Siena? Ca să-l găsești pe tipul drăguț, care e bun dansator și are mâini frumoase? Bărbatul pe care Julieta este sortită să-l iubească? Ei bine, mă tem că vei fi dezamăgită. Nu seamănă deloc cu Romeo pe care crezi că-l cunoști. Nu face dragoste spunând cuplete rimate. Ascultă-mă pe mine: e un adevărat ticălos. Dacă aș fi în locul tău... zâmbi el în cele din urmă, de data asta mi-aș împărți balconul cu Paris.

— N-am nici cea mai mică intenție să împart balconul cu vreunul dintre voi, i-am spus înțepat. Tot ce vreau e să recuperez cencio-ul și, din câte îmi dau eu seama, Romeo este singurul care avea motiv să-l ia. Dacă tu nu crezi că el a făcut-o, atunci spune așa și renunț la subiect.

— OK, zise Alessandro. Nu cred că a făcut-o el. Cred că Bruno Carrera lucra pentru altcineva. Dar asta nu înseamnă că Romeo e curat. L-ai auzit pe vărul tău: Romeo are mâinile pătate cu sânge. Oamenii cred că e blestemat. Și eu cred asta. Tuturor le-ar plăcea să creadă că e mort.

— Ce te face să fii atât de sigur că nu e?

El înălță din umeri:

— Simt eu asta.

— Fler pentru detectarea ticăloșilor?

Alessandro aproape că zâmbi:

— Fler pentru detectarea rivalilor.

Direttore Rossini sărută picioarele unui crucifix imaginar atunci când mă văzu intrând pe ușa hotelului în acea seară.

— Domnișoară Tolomei! *Grazie a Dio!* Ești teafără! Și...

Îl observă abia acum pe Alessandro în spatele meu.

— *Buona sera, Capitano! c'è qualche problema?*

— *Non è niente*, răspunse Alessandro așa cum făcuse și înainte.

— Vărul dumitale a sunat de la spital de multe ori și a zis că te afli într-o companie foarte proastă, continuă *direttore* Rossini, vizibil îngrijorat. Pe unde-ai fost?

M-am făcut mică:

— După cum poți vedea și dumneata, mă aflui pe cele mai bune mâini.

— Cele mai bune de pe locul doi, mă corectă Alessandro, căruia îi făcea o enormă plăcere această situație. Deocamdată.

Direttore Rossini continuă:

— De asemenea, mi-a spus *mie* să-ți zic *dumitale* să pui pumnalul într-un loc sigur.

M-am uitat în jos la pumnalul pe care îl țineam în mână.

— Dă-mi-l *mie*, zise Alessandro. O să am eu grijă de el.

— Da, a fost de acord *direttore* Rossini. Dă-i-l căpitanului Santini. Nu mai vreau alte spargerii aici.

Așa că i-am dat lui Alessandro pumnalul lui Romeo și l-am văzut dispărând încă o dată în buzunarul său interior.

— Mă întorc mâine, la nouă, zise el. Să nu deschizi ușa nimănui altcuiva.

— Nici măcar ușa de la balcon?

— *Mai ales* ușa de la balcon.

Strecurându-mă în pat în noaptea aceea, m-am ghemuit cu documentul intitulat *Arborele genealogic al Giuliettei și Giannozzei*, din cutia mamei. Mă mai uitasem la el și înainte, însă nu mă luminase prea tare. Acum, după ce Eva Maria îmi spusese că Giulietta Tolomei era strămoașa mea, înțelegeam mai bine de ce mama ținuse să urmărească spița noastră în trecut.

În camera mea era tot dezordine, dar deocamdată nu aveam chef să mă ocup de bagaje. Cel puțin, cât fusesem eu plecată, dispăruse sticla spartă și fusesse montat un

geam nou; dacă mai voia să intre și altcineva în camera mea în noaptea aceea, trebuia ca mai întâi să mă trezească.

Desfăcând sulul lung în pat, am petrecut multă vreme încercând să mă orientez în pădurea de nume. Nu era un arbore genealogic obișnuit, deoarece urmărirea rădăcinile noastre exclusiv pe linie maternă și se ocupa doar cu trasarea legăturii directe dintre Giulietta Tolomei din 1340 și mine. În cele din urmă, m-am descoperit pe mine și pe Janice chiar în josul documentului, sub numele părinților noștri:

Maria Silvestri & Gregory Lloyd

I

Diane Lloyd & Patrizio Tolomei

I

Giulietta Tolomei & Giannozza Tolomei

După râsul meu în hohote la descoperirea că numele adevărat al lui Janice e *Giannozza* – întotdeauna detestase să fie Janice și susținuse, până pe punctul de a izbucni în lacrimi, că acesta nu e numele ei – am mers până în partea de sus a documentului ca să descopăr și acolo exact aceleași nume:

Giulietta Tolomei – Giannozza Tolomei &
Mariotto de Gampocorta

I

Francesco Saracini & Bella de Gampocorta

I

Federico da Silva & Giulietta Saracini –
Giannozza Saracini

I

Și așa mai departe. Lista cuprinsă între ele era atât de lungă că aș fi putut să o folosesc drept scară de frânghie din balconul meu. Era impresionant că cineva, sau, mai degrabă, sute de oameni de-a lungul secolelor fuseseră atât de silitori în a ține evidența neamului nostru,

Începând din negura timpurilor, din anul 1340, cu Giulietta și sora ei, Giannozza. Din când în când, aceste două nume – Giulietta și Giannozza – apăreau unul lângă altul în arborele genealogic, însă întotdeauna cu un nume de familie diferit; nu le chema niciodată Tolomei. Ceea ce era deosebit de interesant era că, din câte îmi puteam da seama, Eva Maria nu avusese dreptate în a zice că Giulietta Tolomei era strămoașa mea.

Potrivit acestui document, noi toate – mama, Janice și cu mine – descindeam din sora Giuliettei, Giannozza, și soțul ei, Mariotto de Gampocorta. Cât despre Giulietta, nu exista nicio însemnare că s-ar fi măritat cu cineva și în niciun caz că ar fi avut copii.

Plină de presimțiri rele, am pus în cele din urmă documentul deoparte și m-am adâncit înapoi în celelalte texte. Cunoscând că Giannozza Tolomei era, de fapt, adevărata mea strămoașă, am început să prețuiesc mult mai mult scrisorile fragmentate ale Giuliettei către ea și comentariile ocazionale privitoare la viața liniștită a Giannozzei la țară, departe de Siena.

„Ești norocoasă, draga mea”, scrisese ea la un moment dat, „că ți-e atât de mare casa și că soțul tău merge atât de greu...”, iar în altă parte cugetase „... să fiu în locul tău, să mă furizez afară și să mă întind în lămâița sălbatică pentru o oră de pace furată...”

Până la urmă, m-a luat somnul și am dormit adânc câteva ore, până când un zgomot puternic m-a trezit când afară era încă întuneric.

Oarecum confuză la sunetele lumii care se deștepta, îmi luă ceva timp să recunosc zgomotul scos de un motociclist care își tura motorul pe strada de sub balconul meu.

O vreme am rămas întinsă în pat, enervată de firea nepăsătoare a tinerilor din Siena în general și îmi luă mai mult decât ar fi trebuit ca să-mi dau seama că nu era o adunare de motocicliști obișnuită, ci un singur motociclist, care încerca să atragă atenția cuiva. Și începeam să mă

tem că acel cineva eram eu.

Trăgând cu ochiul printre jaluzele, n-am văzut mare lucru în stradă, dar, pe când stăteam acolo, întinzându-mi gâtul când într-o parte, când în alta, am început să aud zgomot peste tot în jurul meu în clădire. Se părea că ceilalți oaspeți ai hotelului se dădeau și ei jos din pat și deschideau cu zgomot jaluzelele ca să vadă ce naiba se petrece. Încurajată de rumoarea colectivă, mi-am deschis glasvandul ca să privesc pe furiș afară și, în sfârșit, l-am văzut; era, într-adevăr, următorul meu de pe motocicletă, care făcea opturi ca la carte sub un felinar stradal. Nu aveam nicio îndoială că era același tip care mă urmărise de două ori înainte - o dată ca să mă salveze de Bruno Carrera și o dată ca să se uite la mine prin vitrina cafenelei de lângă fântâna cu vultur -, căci era îmbrăcat tot în negru, cu vizorul tras și nu mai văzusem o altă motocicletă la fel ca a lui.

La un moment dat își întoarse capul și mă zări în ușa balconului. Zgomotul motorului scăzu brusc până la ralanti, aproape înăbușit de țipetele furioase de la celelalte ferestre și balcoane din Hotel Chiusarelli, dar motociclistului puțin îi păsa; băgându-și mâna în buzunar, scoase un obiect rotund, ridică brațul și îl aruncă în balconul meu, țintind perfect.

Îmi ateriză la picioare cu un sunet ciudat, înfundat, și chiar sări un pic înainte ca, în cele din urmă, să se rostogolească până se opri. Fără nicio altă tentativă de comunicare, prietenul meu îmbrăcat în piele tură Ducati-ul accelerând frenetic, încât aproape că făcu motocicleta să se ridice și să-l azvârle jos. După câteva secunde, dispăru după colț și, de n-ar fi fost ceilalți oaspeți ai hotelului - unii mormăind, alții râzând - noaptea ar fi devenit din nou liniștită.

Am stat un moment, holbându-mă la proiectil, înainte ca, în cele din urmă, să îndrăznesc să-l deschid. Cu riscul de a-mi dezamăgi publicul, l-am luat în cameră și am închis bine ușa de la balcon în urma mea. Aprinzând lumina, am descoperit că era o minge de tenis înfășurată cu hârtie

bine legată și asigurată cu elastice. Se dovedi că hârtia era acoperită cu un scris de mână; nu mâzgăleala obișnuitei liste pentru cumpărături, ci o mână puternică, sigură pe sine, care îmi vorbea cu cerneala de un roșu închis a bilețelelor de sinucidere și a invitațiilor de nuntă. Iată ce scria:

Giulietta

Iartă-mă că sunt precaut, dar am un motiv foarte bun. În curând vei înțelege. Trebuie să vorbesc cu tine și să-ți explic totul. Întâlnește-te cu mine în vârful lui Torre del Mangia mâine dimineață la 9 și nu spune nimănui despre asta.

— *Romeo*

V.I.

*Eu mă cobor în patu-acesta-al morții,
Să văd o dată, la lumina torței,
Divinul chip al Julietei mele.
Dar și să scot, din degetul ei mort,
Un scump inel, de care am nevoie.*²⁸

Siena, 1340 d.Hr.

În noaptea *Palio*-ului fatal, trupul tânărului Tebaldo Tolomei a fost depus în biserica San Cristoforo, situată în aceeași *piazza* cu Palazzo Tolomei, dar vizavi. Ca gest al înrudirii lor, Messer Salimbeni trecuse pe acolo ca să drapeze cencio-ul peste eroul mort și să-i promită tatălui îndurerat că ucigașul va fi găsit în curând. După aceea, se scuzase și lăsase familia Tolomei cu durerea ei, oprindu-se doar pentru scurtă vreme în drum spre ieșire ca să se închine Domnului și să aprecieze silueta zveltă a Giuliettei, care, îngenunchată ispititor, se ruga în fața catafalcului vărului ei.

Toate femeile din familia Tolomei erau strânse în biserica San Cristoforo în acea noapte, jelindu-se și rugându-se cu mama lui Tebaldo, în timp ce bărbații alergau de colo până colo între biserică și *palazzo*, cu răsuflarea mirosind a vin, așteptând să-l pedepsească pe Romeo Marescotti. Ori de câte ori Giulietta auzea frânturi din conversațiile lor șoptite, gâtul i se strângea de teamă și ochii i se umpleau de lacrimi când și-l închipuia pe bărbatul iubit prins de dușmani și pedepsit pentru o crimă pe care ea era sigură că nu o comisese.

Faptul că era văzută suferind atât de adânc pentru un văr cu care nu schimbasesc niciodată un cuvânt vorbea în favoarea ei; lacrimile pe care Giulietta le vărsă în noaptea aceea se amestecau cu acelea ale verișoarelor și mătușilor ei ca niște râuri care curgeau în unul și același lac; erau atât de abundente, încât nimeni nu se obosi să cerceteze

²⁸ *Romeo și Julieta*, actul al V-lea, scena a III-a.

adevăratul lor izvor.

— Bănuiesc că-ți pare rău *cu adevărat*, îi zisese mătușa ei, ridicând privirea fugar din propria-i durere ca s-o vadă pe Giulietta plângând în *cencio-ul* care-l acoperea pe Tebaldo. Așa și trebuie să-ți fie! De n-ai fi fost tu, ticălosul ăla de Romeo n-ar fi îndrăznit niciodată...

Înainte să-și poată termina fraza, Monna Antonia se prăbușise din nou în lacrimi, iar Giulietta se retrăsese cu discreție din centrul atenției ca să se așeze într-o strană dintr-un colț mai întunecat al bisericii.

Stând acolo, singură și nefericită, o încercă amarnica ispită de a-și lua destinul în mâini și de-a fugi din San Cristoforo pe jos. Nu avea niciun ban și pe nimeni care să o protejeze, dar, cu voia Domnului, poate ar fi reușit să-și găsească drumul înapoi spre atelierul Maestrului Ambrogio. Însă străzile orașului erau pline de soldați care îl căutau pe Romeo, iar la intrarea în biserică stăteau aliniate gărzile. Numai o fantomă - sau un înger - ar fi putut să intre sau să iasă neobservată.

Cândva după miezul nopții își ridică privirea din mâinile împreunate și îl văzu pe fratele Lorenzo trecând pe la cei îndoliați. Priveliștea o miră; îi auzise pe Tolomei și pe oamenii săi vorbind despre un călugăr franciscan care, chipurile, îl ajutase pe Romeo să scape prin *Bottini* imediat după *Palio* și ea presupusese, în mod firesc, că era fratele Lorenzo. Acum, văzându-l pășind prin biserică atât de calm, alinându-le pe femeile care jeleau, pieptul i se umplu de grea dezamăgire. Indiferent cine era cel care îl ajutase pe Romeo să fugă, nu era cineva pe care îl cunoștea sau pe care era probabil să-l cunoască vreodată.

Atunci când, în cele din urmă, o zări stând singură în colț, el i se alătură numaidecât. Înghesuindu-se în strană, fratele Lorenzo își luă libertatea de a împărți cu ea pernuța pentru îngenunchere și murmură:

— Iartă-mă că te tulbur în durerea ta.

Giulietta răspunse încet, asigurându-se că nimeni nu-i aude:

— Tu ești cel mai vechi prieten al durerii mele.

— Te-ar consola să știi că bărbatul pentru care plângi *cu adevărat* e în drum spre alte locuri, unde dușmanii lui nu-l vor găsi niciodată?

Giulietta își duse mâna la gură pentru a-și înăbuși emoția:

— De-i teafăr într-adevăr, atunci sunt cea mai fericită ființă de pe pământ. Dar sunt și cea mai demnă de milă, tremură vocea ei. O, Lorenzo, cum putem trăi așa... el acolo, eu aici? De-aș fi plecat cu el! De-aș fi un șoim pe brațul lui și nu o pasăre fără rost în această colivie putredă!

Conștientă că vorbise prea tare și mult prea sincer, Giulietta privi în jur neliniștită să vadă dacă o auzise cineva. Din fericire însă, Monna Antonia era prea absorbită de propria-i nefericire ca să observe ceva în jurul ei, iar celelalte mătuși ale ei erau încă strânse grămadă în jurul catafalcului, ocupate să aranjeze florile.

Fratele Lorenzo o privi cu atenție din spatele mâinilor pe care și le ținea împreunate:

— Dacă ai putea să-l urmezi, ai pleca?

— Bineînțeles! Își îndreptă Giulietta trupul, în ciuda voinței ei. L-aș urma prin toată lumea!

Dându-și seama că se lăsase încă o dată dusă de val, se afundă mai adânc în pernuță și adăugă, într-o șoaptă solemnă:

— L-aș urma și în Valea Morții.

— Atunci vino-ți în fire, șopti fratele Lorenzo, punând o mână pe brațul ei, din precauție, căci el e aici și... Liniștește-te! N-ar pleca din Siena fără tine. E chiar în strana din spatele nostru.

Giulietta nu se putu abține să nu se întoarcă să prindă o imagine fugară a călugărului acoperit cu glugă ghemuit pe pernuța de ingenunchere din spatele ei, care stătea cu capul aplecat, perfect ascuns; dacă nu se înșela, era îmbrăcat cu aceeași sutană pe care fratele Lorenzo o silise pe ea să o poarte atunci când se duseseră împreună odată la Palazzo Marescotti.

Abia făcând față propriei tulburări, Giulietta se uită

la mătușile și verișoarele ei, chibzuind cu îngrijorare. Dacă descoperea cineva că Romeo se află acolo, chiar în biserica aceea, chiar în acea noapte, cu siguranță nici el, nici ea, și nici măcar fratele Lorenzo nu aveau să trăiască să vadă soarele răsărind. Era ceva prea îndrăzneț, prea diavolesc, ca un presupus ucigaș să pângărească priveghiul sărmanului Tebaldo pentru a o curta pe verișoara eroului mort și niciun Tolomei n-ar fi tolerat vreodată această insultă.

— Ești nebun? șuieră ea, uitându-se supărată la silueta ghemuită din spatele ei. Dacă te descoperă, or să te-omoare!

— Ți-e glasul mai ascutit decât săbiile lor! se plânse Romeo. Fii blândă, rogu-te! Acestea ar putea fi ultimele cuvinte pe care mi le spui vreodată...

Giulietta mai mult simți decât văzu sinceritatea din ochii lui, care străluceau spre ea din umbra glugii.

— Dacă adevăr grăit-ai când ai vorbit adineaori, ia ăsta... Romeo își scoase de pe deget un inel și i-l întinse. Poftim, îți dau acest inel...

Giulietta rămase cu gura căscată, dar cu toate acestea luă inelul. Era un inel de aur cu pecete, cu vulturul Marescotti, însă prin cuvintele lui Romeo „îți dau acest inel” devenise legământul ei de nuntă.

— Dumnezeu să vă binecuvânteze acum și în vecii vecilor! șopti fratele Lorenzo, știind prea bine că s-ar fi putut ca această veșnicie să nu se întindă dincolo de noaptea aceea. Fie ca sfinții să vă fie martori la fericita voastră unire! Acum ascultați cu atenție. Mâine se va ține înmormântarea la cavoul Tolomei, în afara zidurilor orașului...

— Stai puțin! exclamă Giulietta. Vin cu tine acum, de bună seamă, nu-i așa?

— Sssttt! E imposibil! își puse fratele Lorenzo mâna pe ea ca să o potolească. Gărzile de la ușă te-ar opri. Și este prea periculos în noaptea asta în oraș...

Zgomotul făcut de cineva care le spunea să tacă din cealaltă parte a încăperii îi făcu pe amândoi să tresară de

teamă. Aruncând o privire neliniștită spre mătușile ei, Giulietta le văzu încruntându-se la ea ca să tacă și să nu o supere pe Monna Antonia mai mult decât era deja. Astfel că își lăsă capul în jos, ascultătoare, și își ținu gura până când ele nu se mai uitară la ea. Apoi, răsucindu-se încă o dată, îl privi rugător pe Romeo:

— Nu te însura cu mine ca apoi să mă părăsești! imploră ea. Noaptea asta e noaptea nunții noastre!

— Măine vom privi în urmă la toate astea și o să râdem, îi șopti el, aproape întinzându-se ca să-i atingă obrazul.

— S-ar putea ca mâine să nu vină niciodată! suspină Giulietta, în palmă.

— Indiferent ce se va întâmpla, vom fi împreună, o liniști Romeo. Ca soț și soție. Ți-o jur. Pe lumea asta... sau pe cealaltă.

Cavoul Tolomei făcea parte din vastul cimitir aflat dincolo de Porta Laterina. Încă din Antichitate, oamenii din Siena își îngropaseră morții în afara zidurilor orașului și fiecare familie întreținuse - sau uzurpase - o criptă veche care conținea o cantitate corespunzătoare de strămoși decedați. Sanctuarul Tolomei se ridica între toate precum un castel de marmură în acest oraș al morții; cea mai mare parte a construcției era subterană, însă avea o intrare grandioasă deasupra pământului, foarte asemănătoare cu mormintele acelor auguști oameni de stat romani cu care îi plăcea atât de mult lui Messer Tolomei să se compare.

Zeci de membri ai familiei și prieteni apropiați veniseră la cimitir în această tristă zi pentru a le aduce alinare lui Tolomei și soției sale, în timp ce primul lor născut era așezat spre veșnică odihnă în sarcofagul de granit pe care Tolomei îl comandase inițial pentru el însuși. Mare păcat era să vezi un tânăr atât de sănătos predat lumii de dincolo; niciun cuvânt nu le putea consola pe mama care se jelea și pe copila cu care fusese logodit Tebaldo încă din ziua nașterii ei, cu doisprezece ani în urmă. Unde avea să mai găsească ea acum un alt soț

potrivit, când se afla atât de aproape de a deveni femeie și se obișnuise atât de mult să se gândească la ea însăși ca la stăpâna din Palazzo Tolomei?

Dar Giulietta era prea îngrijorată în legătură cu viitorul ei imediat ca să se adâncească în milă pentru familia ei îndurerată prea mult timp. De asemenea, era epuizată de lipsa de odihnă. Priveghiul ținuse toată noaptea, iar acum, târziu în după-amiaza zilei următoare – când toate speranțele de reînviere se dovediseră în zadar – Monna Antonia arăta de parcă ar fi fost probabil ca ea însăși să-l însoțească pe fiul ei în mormântul timpuriu. Palidă și trasă, se sprijinea cu greutate de brațele fraților ei. O singură dată se întoarse spre Giulietta, cu fața-i de hienă schimonosită de ură:

— Și uită-te la ea, șarpe crescut la sânul meu! a mârâit ea, vrând să o audă toată lumea. De n-ar fi fost încurajările ei nerușinate, Romeo Marescotti n-ar fi îndrăznit niciodată să ridice mâna împotriva acestei familii! Uitați-vă la chipul ei prefăcut! Uitați-vă la ochii ăia nesinceri! Pun rămășag că nu-l plânge pe Tebaldo al meu, ci pe Romeo, ucigașul lui!

Ea scuipă de două ori pe pământ ca să scape de gustul aceluia nume.

— A sosit timpul să treceți la fapte, frații mei! Nu mai stați ca niște oi înspăimântate! O crimă groaznică s-a săvârșit împotriva casei Tolomei, iar ucigașul se fudulește prin oraș, crezându-se mai presus de lege...

Scoase un stilet strălucitor din șal și îl flutură prin aer:

— Dacă sunteți bărbați, răscoliți orașul și găsiți-l, oriunde s-ar ascunde, și lăsați o mamă îndurerată să afunde acest tăiș în inima lui neagră!

După această izbucnire de emoție, Monna Antonia căzu înapoi în brațele fraților ei și rămase atârnată acolo, fără vlagă și nenorocită, în timp ce fiul ei era pus în sarcofag în cavoul de sub pământ și se săvârșeau ultimele ritualuri.

Cât ținu înmormântarea, Giulietta se uită în jur pe

furiș, la fiecare ungher și crăpătură din cavoul străvechi, încercând să își aleagă o ascunzătoare potrivită. Căci planul fratelui Lorenzo prevedea ca ea să rămână în camera mortuară după ceremonie, neobservată de niciunul dintre toți cei care plecau, și să aștepte acolo în singurătate până la căderea nopții, când nu era nicio primejdie pentru Romeo să vină să o ia. Călugărul explicase că era singurul loc în care gărzile Tolomei nu vor fi vigilente în păzirea membrilor familiei și, deoarece cimitirul se afla în afara zidurilor orașului, mișcările lui Romeo nu aveau să fie îngădite de teama permanentă de a fi descoperit și arestat.

Odată eliberată din cavou, Giulietta avea să-l însoțească pe Romeo în exil și, de îndată ce se stabileau în siguranță pe meleaguri străine, urmau să-i scrie fratelui Lorenzo o scrisoare secretă, în care să-i spună o lungă poveste de sănătate și fericire și să-l încurajeze să li se alăture cât de repede putea.

Acesta era planul asupra căruia, cu o noapte în urmă, conveniseră cu toții în grabă, în San Cristoforo, și Giuliettei nu-i trecuse prin minte să pună la îndoială amănuntele acestuia, decât atunci când veni momentul să trebuiască să treacă ea însăși la fapte. Simțind greață în gât, ea se uită la sarcofagele sigilate, care o înconjurau din toate părțile – recipiente de boală și moarte –, întrebându-se cum ar fi putut să se ascundă printre ele fără să fie văzută sau auzită de cineva.

Abia la sfârșitul ceremoniei, când preotul zise „să ne rugăm cu toții” și strânse pe toată lumea într-o rugăciune cu capetele plecate, Giulietta avu ocazia să se retragă în tăcere de lângă verișoarele ei neștiutoare și să se ghemuiască în spatele celui mai apropiat sarcofag. Iar când preotul îi puse pe toți să rostească un „amin” lung, melodios, pentru a pune capăt ceremoniei, ea nu șovăi, ci profită de prilej ca să se târască în patru labe mai adânc în umbră, cu brațele deja tremurând din cauza contactului cu pământul rece și umed.

Pe când stătea acolo, rezemată de piatra aspră a unui

sarcofag și încercând să nu respire, participanții la înmormântare plecară unul câte unul din camera mortuară, punându-și lumânările pe micul altar de sub picioarele lui Hristos Răstignit, și se porniră pe lungul și înlăcrimatul drum spre casă. Puțini dormiseră din ziua Palio-ului și, așa cum prevăzuse fratele Lorenzo, nimeni nu avu puterea să verifice dacă numărul de oameni care ieșeau din cavou era egal cu numărul celor care intraseră inițial. La urma urmei, ce om viu ar fi ales să rămână în urmă, într-o criptă a spaimei și a mirosurilor groaznice, închis în spatele unei uși masive care nu putea fi deschisă decât din afară?

După ce plecară cu toții, ușa cavoului se închise cu o bufnitură seacă. În ciuda micilor candelă care pâlpâiau pe altarul de la intrare, întunericul care o înconjura acum pe Giulietta, în timp ce stătea gâfâind între mormintele strămoșilor ei, se preschimbă într-o beznă deplină.

Stând pe pardoseala din cavoul familiei Tolomei, în noaptea de după înmormântarea vărului ei, Giulietta începu să-și dea seama că moartea e, mai mult decât orice, o chestiune de așteptare. Iată-i pe toți iluștrii ei înaintași zăcând acolo, așteptând răbdători acea bătaie divină în capacul sicriilor lor, care îi va scula din morți la o viață pe care nu și-ar fi putut-o nicidecum închipui atunci când încă trăiau.

Unii vor ieși purtând armură de cruciat, poate cu un membru sau un ochi lipsă, iar alții vor ieși în cămașă de noapte, bolnavi și plini de buboale; unii vor fi doar niște prunci care scâncesc, iar alții vor fi tinerele lor mame, pline de sânge și cheaguri...

Deși Giulietta nu se îndoia că, într-o zi, o astfel de bătaie în capacul sicriului va exista pentru toți cei care meritau, priveliștea tuturor acelor sarcofage străvechi și gândul la toate acele veacuri de adormire o umplură de groază. Rușine să-i fie, se gândi ea, că-i era teamă și că n-avea astâmpăr în timp ce-l aștepta pe Romeo printre sicriele neclintite din piatră; ce mai erau câteva ore de neliniște în fața unei asemenea veșnicii?

Atunci când, în sfârșit, ușa cavoului se deschise, majoritatea lumânărilor de pe altar arseseră, iar cele câteva care încă mai ardeau aruncau umbre înspăimântătoare, contorsionate, care erau aproape mai rele decât întunericul. Fără să stea pe gânduri să vadă dacă persoana care venise nu era cumva altcineva decât Romeo, Giulietta alergă nerăbdătoare spre salvatorul ei, dornică de atingerea lui vie și însetată după o gură de aer proaspăt.

— Romeo! strigă ea, abia acum cedând slăbiciunii. Slavă Cerului...!

Însă cel care stătea în ușă cu o torță în mână, privind-o cu un zâmbet compătitor, nu era Romeo, ci Messer Salimbeni.

— S-ar părea, zise el, cu voce încordată, care contrazicea aerul lui vesel, că plângi nemăsurat moartea vărului tău, rămânând la mormântul lui în felul acesta. Numai că nu văd urme de lacrimi pe acești obraji trandafirii. S-ar putea... făcu el câțiva pași în josul scărilor, dar oprindu-se scârbit din cauza mirosului de putreziciune, ca dulcea mea mireasă să fi fost cu capul în nori? Mă tem că așa e. Mă tem că va trebui să te cauți prin cimitire, draga mea, și o să te găsesc jucându-te nebunește cu oase și cranii goale.

Făcu o grimasă lascivă:

— Însă nici eu nu sunt străin de asemenea jocuri. Cred, cu adevărat, că o să ne potrivim de minune.

Înghetând la vederea lui, Giulietta nu știa cum să răspundă; și nici nu înțelesese ce voia el să zică. Singurul lucru din mintea ei era Romeo și cum de nu era el, ci odiosul Salimbeni cel care venise să o scape din mormânt. Numai că asta era, desigur, o întrebare pe care nu putea îndrăzni să o pună.

— Vino încoace! îi făcu semn Salimbeni să iasă din cavou, iar Giulietta nu știa ce altceva să facă decât să se supună.

Așa că ieși din cavou cu el și se trezi împresurată de un cerc de torțe ținute de gărzile în uniformă ale lui

Salimbeni.

Privind în jur la chipurile bărbaților, Giulietta crezu că zărește milă și indiferență în egală măsură, dar cea mai neliniștitoare era impresia că ei știau ceva ce ea nu știa.

— Nu ești curioasă să afli cum am putut să te salvez din îmbrățișarea putredă a morții? întrebă Salimbeni, delectându-se cu nedumerirea ei.

Giulietta nici nu avu puterea necesară pentru a da din cap, dar nici nu trebui cu adevărat să facă asta, deoarece Salimbeni era nespus de bucuros să-și continue monologul și fără aprobarea ei:

— Din fericire pentru tine, am avut o călăuză nemaipomenită. Oamenii mei l-au zărit hoinărind pe aici și, în loc să-l treacă prin sabie imediat – așa cum le-o cereau ordinele –, ei și-au pus cu înțelepciune întrebarea ce fel de comoară îl putea ispiti pe un om surghiunit să se întoarcă în orașul care îi este interzis, să riște să fie descoperit și să îndure o moarte violentă? Cărarea lui, așa cum ai ghicit deja, ne-a condus direct la acest monument și, cum e bine cunoscut că nu poți omorî același om de două ori, am ghicit cu ușurință că motivul lui pentru a coborî în mormântul vărului tău trebuie să fie altceva decât setea de sânge.

Văzând că Giulietta pălise suficient în timpul discursului său, Salimbeni le făcu semn, în sfârșit, oamenilor săi să-l aducă pe omul în discuție și ei făcură asta azvârlind trupul în mijlocul cercului lor, așa cum măcelarul azvârle un schelet la măcinătoare.

Giulietta țipă când îl văzu zăcând acolo pe Romeo al ei, însângerat și lovit, și, de n-ar fi împiedicat-o Salimbeni, s-ar fi aruncat lângă iubitul ei să-i mângâie părul murdar și să-i sărute sângele de pe buze cât încă mai era suflare în trupul său.

— Diavol ce ești! urlă ea la Salimbeni, zbatându-se ca un animal să scape din strânsoarea lui. Dumnezeu te va pedepsi pentru asta! Lasă-mă lângă el, fiară, să pot muri cu soțul meu! Căci îi port pe deget inelul și jur pe toți îngerii din Rai că nu voi fi niciodată a ta!

Abia acum Salimbeni se încruntă. Apucând-o pe Giulietta de încheietura mâinii, aproape că-i rupse osul pentru a-i examina inelul de pe deget. După ce văzu de ajuns, îi făcu vânt în brațele unei gârzi și făcu un pas înainte pentru a-l izbi cu piciorul pe Romeo în stomac.

— Tâlhăr nenorocit! mârâi el, scuipând cu silă. N-ai putut să te abții, nu-i așa? Ei bine, află asta: îmbrățișarea ta e cea care ți-a omorât domnița! Aveam de gând să te omor doar pe tine, dar acum văd că și ea e la fel de mizerabilă ca și tine!

— Cruță-i viața, te implor! tuși Romeo, chinuindu-se să-și ridice capul de la pământ și să o mai vadă pe Giulietta pentru ultima oară. N-a fost decât un legământ! Nu m-am culcat niciodată cu ea! Te rog! Ți-o jur pe sufletul meu!

— Ce mișcător, remarcă Salimbeni, uitându-se de la unul la altul, fără a fi pe deplin convins. Tu ce zici, fato... o luă el pe Giulietta de bărbie uitându-se țință în ochii ei, spune adevărul?

— Să te ia naiba! zise ea, încercând să-i îndepărteze mâna. Suntem soț și soție și ai face mai bine să mă omori, căci tocmai ce am stat alături de el în patul nostru de nuntă, așa că voi dormi alături de el în mormântul nostru!

Strânsoarea lui Salimbeni deveni mai puternică:

— Chiar așa? Juri și tu pe sufletul lui? Nu uita, dacă minți, va merge direct în iad chiar în această noapte.

Giulietta privi în jos la Romeo, care era atât de înfrânt la pământ înaintea ei, și disperarea îi opri cuvintele în gât, făcând-o incapabilă să mai vorbească și să mintă.

— Aha! se aplecă Salimbeni deasupra lor triumfător. Așadar, iată o floare pe care n-ai cules-o, câine...

Îl mai lovi o dată pe Romeo cu piciorul, delectându-se cu gemetele victimei sale și cu hohotele de plâns ale femeii care îl implora să se oprească:

— ...cea mai frumoasă floare de pe câmp. Să ne asigurăm că n-o să mai culegi niciodată, zise el, ducând mâna la teacă și scoțând pumnalul lui Romeo.

Cu o singură mișcare înceată, blândă, Salimbeni afundă pumnalul cu vultur în abdomenul proprietarului său

și îl trase înapoi afară, lăsându-l pe tânăr fără suflare, în agonie, cu întregul corp contorsionat în jurul cumplitei răni.

— Nu! țipă Giulietta și se repezi înainte, panica ei fiind atât de puternică încât bărbații nu mai putură să o țină.

Aruncându-se jos lângă Romeo, ea îl cuprinse cu brațele, dorindu-și cu disperare să meargă acolo unde mergea el, să nu fie lăsată în urmă.

Numai că Salimbeni se săturase de scenele ei și o ridică în picioare, trăgând-o de păr.

— Taci! lătră el, plesnind-o peste față până când ea se supuse. Urlatul ăsta nu ajută pe nimeni. Vino-ți în fire și amintește-ți că ești o Tolomei.

Apoi, înainte ca ea să înțeleagă ce făcea Salimbeni, el îi trase inelul cu pecete de pe deget și îl azvârli la pământ, unde zăcea Romeo.

— Legămintele voastre se duc odată cu el. Bucură-te că se desfac cu atâta ușurință.

Prin vâlul de păr plin de sânge, Giulietta văzu cum gărzile ridică trupul lui Romeo și îl aruncă în jos pe scări în cavoul Tolomei, de parcă ar fi fost doar un sac cu grâne aruncat în hambar. Dar nu mai apucă să-l vadă când trântiră ușa după el, nici când se asigurară că mânerul era bine închis. De spaima cumplită, uitase să respire, și acum, în sfârșit, un înger milos îi închise ochii și o coborî la pământ într-un lințoliu de uitare alinătoare.

VII

*Virtutea chiar se poate face viciu
Și viciul se înalță ades prin faptă.*²⁹

Văzută din vârful turnului Mangia, Piazza del Campo semăna cu o jumătate de felie de portocală cocoțată pe marginea unui pahar de cocteil. Ori poate că eram eu naivă. După toate câte mi se întâmplaseră de la sosirea în Siena, poate că ar fi mai corect să mă gândesc la *piazza* în formă de semilună ca la o mână de cărți cu susul în jos sau, și mai poetic, ca la un evantai din dantelă care ascunde chipul unei femei necunoscute.

Numai că în acea dimineață nu prea aveam chef de poezie, deoarece îmi petrecusem noaptea plângându-l pe Romeo. Nu Romeo, salvatorul meu de pe motocicletă, ci Romeo, iubitul strămoașei mele, cel care fusese bătut de Salimbeni și lăsat să sângereze de moarte într-un mormânt în august 1340. Sau poate că ar fi mai exact să spun că plânsesem pentru Giulietta, care nu putuse să-l ajute pe bărbatul iubit și care ajunsese în ghearele unui dușman detestat. În jurnalul Maestrului Ambrogio nu exista nimic care să sugereze că acest Salimbeni medieval avea calități care să-l reabiliteze – cum ar fi generozitatea Evei Maria sau frumusețea plină de farmec a lui Alessandro – și, chiar de-ar fi avut, asta nu schimba faptul că îi omorâse cu brutalitate pe toți cei pe care îi iubise Giulietta, cu excepția fratelui Lorenzo și a surorii ei, Giannozza.

Încă nu terminasem de citit jurnalul Maestrului Ambrogio, însă numărul de pagini care se micșora îmi spunea că se contura un sfârșit amar. Mă temeam că pentru Romeo și Julieta nu avea să existe fericire până la adânci bătrâneți; nu simple acrobații literare, ci fapte solide transformaseră povestea lor de dragoste într-o tragedie. Dacă nutrisem o cât de mică speranță că vor sfârși plecând împreună călare spre asfințit – și toată scena incredibilă a dublului suicid să se dovedească a fi

²⁹ *Romeo și Julieta*, actul al II-lea, scena a III-a.

nimic mai mult decât o camuflare fantezistă -, atunci această speranță nu mai era acum decât un lucru pe lista curentă de dorințe, înghesuit laolaltă cu pacea mondială, poneii albi și ștergerea totală a datoriilor.

Ce nu avea sens era de ce nu mă aflam într-o dispoziție mai veselă în timp ce stăteam acolo în turn, așteptând să apară Romeo al meu de pe motocicletă. Dacă era cu adevărat descendentul medievalului Romeo, atunci eu, fiind Giulietta Tolomei, trebuia să dau pe dinafară de bucurie la perspectiva de a-l cunoaște în sfârșit. Trecuseră mai mult de șase sute de ani de când strămoșii noștri fuseseră despărțiți în împrejurări foarte violente și, între atunci și acum, povestea lor dezastruoasă devenise cea mai mare tragedie a iubirii pe care a cunoscut-o vreodată lumea.

Cum de puteam să nu fiu entuziasmată? Cum puteam să nu simt frisoane la ideea că unul dintre personajele mele istorice - fără îndoială cel mai important dintre toate, având în vedere genele mele - prinsese, în sfârșit, viață? încă de când Maestrul Lippi îmi spusese pentru prima oară că există un Romeo Marescotti contemporan, iubitor de artă și băutor de vin, care colindă noaptea prin Siena, visasem în taină la o întâlnire.

Și, cu toate acestea, acum, că îl aveam în sfârșit în fața mea - sub formă de cerneală roșie și semnat cu înflorituri -, îmi trecu prin cap că ceea ce simțeam cu adevărat era greață... genul de greață pe care îl simți atunci când trădezi pe cineva a cărui părere bună nu-ți permiți să o pierzi.

Acel cineva era Alessandro, mi-am dat eu seama, stând pe zidul ce dădea spre un oraș care era, în același timp, dureros de frumos și fermecător de arogant. Da, era un Salimbeni, și nu, nu-i plăcea deloc de Romeo al meu, însă zâmbetul lui, atunci când îl lăsa ocazional să iasă la suprafață, era atât de sincer și atât de molipsitor, încât devenisem deja un mare fan.

Numai că era ridicol. Ne cunoșteam de o săptămână, nu mai mult, și în cea mai mare parte a timpului, ne

certaserăm la cuțite, îmboldiți cu hărnicie de propria mea familie plină de prejudecăți. Nici măcar Romeo și Giulietta – cei adevărați – nu se puteau lăuda cu acest soi de dușmănie inițială. Era ironic ca povestea strămoșilor noștri să-și încheie cercul în felul acesta, făcându-ne să semănăm cu niște imitatori shakespearieni, în vreme ce, în același timp, dădea serios peste cap micul nostru triumghi amoros. Însă nici n-am catadicsit bine să-mi recunosc pasiunea nebună pentru Alessandro, că a și-nceput să îmi fie milă de Romeo pe care urma să-l cunosc. Potrivit spuselor vărului Peppo, el fugise pe meleaguri străine să scape de răutatea care îi izgonise din oraș pe el și pe mama sa necăsătorită și, indiferent de țelul său final urmărit prin revenirea la Siena, el risca foarte probabil totul, propunându-mi să ne întâlnim în Turnul Mangia. Și doar pentru asta, și tot îi datoram mulțumiri.

Și chiar dacă nu era egalul lui Alessandro – cum ar fi putut să existe doi astfel de bărbați în lumea întreagă, darămite în același orașel? –, puteam măcar să-i ofer șansa de a mă impresiona, dacă asta era ceea ce intenționa să facă, și să nu-mi închid cu încăpățănare inima în fața lui, așa cum și-a închis-o Julieta în fața lui Paris după ce l-a cunoscut pe Romeo. La urma urmei, având în vedere obsesia mea incurabilă pentru o moarte timpurie, poate că pentru mine era următorul pas logic să-mi dau întâlniri cu un motociclist cutezător. Sau poate că mă pripeam să trag concluzii. Poate că tot ce voia era să stea de vorbă cu mine. Dacă era așa, asta ar fi fost, sincer, o ușurare.

Când, în cele din urmă, am auzit pași pe scări, m-am ridicat de pe zidăria din piatră și mi-am netezit rochia cu mâini țepene, făcându-mi curaj pentru întâlnirea cvasilegendară pe cale să aibă loc. Dură ceva timp, însă, până ca eroul meu să ajungă sus, la capătul scării în spirală, și, pe când stăteam acolo pregătită să-mi placă de el, nu m-am putut împiedica să nu observ că, judecând după răsuflarea greoaie și felul în care își târșăia picioarele pe ultima porțiune, eu mă aflam, dintre noi doi, într-o formă mult mai bună.

Apoi, în sfârșit, următorul meu apăru gâfâind, cu haina de piele pusă pe un braț și casca legănându-se pe celălalt și, brusc, totul încetă să mai aibă sens.

Era Janice.

Ar fi greu de identificat momentul precis când lucrurile au început să meargă prost în relația mea cu Janice. Copilăria noastră fusese plină de conflicte, dar așa e copilăria multor oameni și majoritatea covârșitoare a omenirii pare a fi în stare să ajungă la maturitate fără a pierde complet iubirea fraților și a surorilor.

Cu noi nu s-a întâmplat așa. Acum, la douăzeci și cinci de ani, nici nu mai țineam minte când o îmbrățișasem ultima oară pe sora mea sau când petrecuserăm împreună măcar o singură oră fără o ciorovăială juvenilă. De câte ori ne întâlneam, era de parcă aveam din nou opt ani, întorcându-ne la cele mai primitive forme de argumentare. „Pentru că așa am spus eu!” și „Eu l-am avut prima!” au tendința de a fi expresii pe care majoritatea oamenilor le lasă bucuroși în urmă ca vestigii ale unei perioade barbare, așa cum fac cu ursuleții de pluș și păturicile; pentru mine și Janice, ele constituiau baza filosofică a întregii noastre relații.

Mătușa Rose adoptase, în general, modul de abordare potrivit căruia totul avea să se îndrepte de la sine, la timpul potrivit, atâta vreme cât exista o repartizare egală de iubire și bomboane. De câte ori apelam la arbitrajul ei, se sătura de caz dinainte ca măcar să-l audieze – la urma urmei, nu era decât unul dintre multele cazuri care se strâneau grămadă în jurul ei – și ne dădea întotdeauna un răspuns standard legat de a împărți totul între noi sau a fi drăguțe una cu alta. „Haideți acum!” zicea ea, întinzându-se spre vasul de cristal în care erau covrigei cu ciocolată, pe care îl ținea așezat pe o măsuță, astfel încât să poată ajunge ușor din fotoliul ei, „fiți fete cuminți! Julie, fii corectă cu Janice și las-o să împrumute de la tine...” indiferent ce era... păpușă, carte, curea, geantă, pălărie, cizme, „... ca să putem să avem și noi un pic de liniște pe aici, pentru numele lui Dumnezeu!”

Astfel că, în mod inevitabil, plecam de lângă ea cu un nou izvor de ceartă, cu Janice chicotind pe seama pierderilor mele și ale câștigurilor ei nemeritate. Motivul pentru care îmi voia lucrurile era că ale ei se stricau sau „oboseau” și îi era mai ușor să le ia pe ale mele decât să facă rost de bani și să meargă să-și cumpere altele noi. Așa că plecam de lângă fotoliu după o altă redistribuire a averii, prin care se lua ce era al meu, și care mă lăsa fără nimic altceva decât un singur covrigel cu ciocolată din vas, în timp ce Janice avea gura și mâinile pline. În ciuda litaniiilor ei despre corectitudine, mătușa Rose era o generatoare perpetuă de consecințe neplăcute, neintenționate; întregul drum infernal al copilăriei mele a fost pavat cu bunele ei intenții.

Pe vremea când ajunsesem la liceu, nici măcar nu mă mai deranjam vreodată să merg la ea pentru ajutor, ci alergam direct în bucătărie să mă plâng lui Umberto, care era - în amintirile mele - tot timpul cu niște cuțite în mână, pe care le ascuțea în timp ce zbiera muzică de operă. De câte ori recurgeam automat la vechiul „da” nu-i corect!”, el para cu „cine ți-a spus că viața e corectă?” și atunci când, în cele din urmă, mă potoleam, mă întreba „așadar, ce vrei să fac eu în legătură cu asta?”

Când am crescut și am devenit mai înțeleaptă, am aflat că răspunsul corect la întrebarea lui era „nimic. Eu trebuie să fac ceva”. Și era adevărat. Nu alergam la el pentru că voiam cu adevărat să o ia pe Janice de bretelele de la sutien, să o arunce în toaletă și să tragă apa după ea, deși asta ar fi fost frumos, ci pentru că lui nu-i era frică să-mi spună, în felul său, că eu eram mai bună decât ea și meritam mai mult de la viață. Numai că depindea de mine să obțin asta. Singura problemă era că nu-mi spunea niciodată cum.

Părea că toată viața mea alergasem cu coada între picioare, încercând să descopăr trufe de oportunități pe care Janice nu putea să mi le fure sau să facă pipi pe ele, dar, indiferent unde îmi îngropam comorile, ea era întotdeauna în stare să le adulmece, să le ia urma, să le

găsească și să le ronțăie până nu mai puteau fi recunoscute.

Dacă îmi păstram pantofii noi de balet, din satin, pentru recitalul de la sfârșitul sezonului, când deschideam cutia descopeream că Janice îi încercase și că miroseau a picioarele ei, iar atunci când am petrecut săptămâni în șir la ora de arte făcând un colaj cu medaliații cu aur la Jocurile Olimpice, ea a înserat o poză decupată cu Păsăroiul din serialul *Păpușile Muppets* de cum l-am adus acasă.

Nu conta cât de departe fugeam sau cât de mult mă rostogoleam prin noroi ca să-mi camuflez mirosul, ea venea întotdeauna alergând, cu limba scoasă, ca să sară în jurul meu cu răutate jucăușă și să lase un aburit număr doi exact în mijlocul cărării mele.

Cum stăteam așa în turn, m-au lovit toate deodată – toate motivele pentru care o uram pe Janice. A fost ca și cum cineva întorsese în capul meu mecanismul unei agende rotative cu amintiri rele și am simțit un val de furie cum nu mai simțisem niciodată în compania nimănui altcuiva.

— Surpriză! zise ea acum, aruncând haina de piele și casca și deschizându-și brațele în așteptarea aplauzelor.

— Ce naiba crezi că faci aici? am reușit să articulez eu în cele din urmă, cu vocea tremurându-mi de mânie. Tu mă alergi cu motocicleta aia ridicolă? Și scrisoarea... mi-am dat eu ochii peste cap, cât de proastă mă crezi?

Janice rânji, făcându-i plăcere să mă vadă cu obrajii în flăcări:

— Suficient de proastă încât să urci în afurisitul ăsta de turn! Vai! făcu ea o grimasă de falsă simpatie pe care a patentat-o de când avea vârsta de cinci ani. Asta era? Chial ai clezut că eu sunt Lomeo?

— OK, i-am retezat eu răsul, așadar ți-a ieșit poanta. Sper că a meritat călătoria cu avionul. Și acum scuză-mă, mi-ar plăcea să mai stau, dar prefer să merg să-mi bag capul într-un bideu.

Am încercat să trec pe lângă ea ca să ajung la scări,

însă ea se dădu imediat înapoi, blocând ușa:

— O, ba nu! șuieră ea, expresia ei trecând de la calm la furtună. Nu înainte de a-mi da partea mea.

— Mă scuzi? am început eu.

— Nu, nu de data asta, zise ea cu ochi neobișnuit de luminoși.

Dacă n-aș fi cunoscut-o mai bine, aș fi zis că încerca să joace rolul părții vătămate, ca variație.

— Sunt lefteră și nu-mi place asta!

— Atunci sună la linia verde a milionarilor! am contracarat eu. Credeam că ai moștenit de curând o avere de la cineva... cineva pe care amândouă o cunoaștem.

— O, hahaha! își smulse Janice un zâmbet. Da, asta a fost nemaipomenit. Mătușica Rose cea bună și milioanele ei.

— Habar n-am de ce te plângi, i-am zis, clătinând din cap. Ultima dată când te-am văzut, tocmai câștigaseși la loterie. Dacă vrei și mai mulți bani, eu sunt ultima persoană cu care ar trebui să vorbești. Pe de altă parte, dacă vrei să te bucuri, momentul pe care ți l-ai ales, locul și atitudinea sunt perfecte.

— O, haide, Jules! se duse Janice să stea jos pe zidărie. Toată povestea a fost o invenție! Și să nu te prefaci că n-ai știut, la cum ai plecat pe furiș. Ia uite la tine!

Mă privi de sus până jos și, dacă n-aș fi cunoscut-o mai bine, aș fi zis că văd invidie în ochii ei.

— Micuța prințesă fugară!

Era limpede că expresia de uluire de pe chipul meu trebuie s-o fi impresionat, deoarece oftă și ea, o dată în viața ei, o lăsă mai încet cu scenele dramatice și îmi oferii o explicație. Se părea că, de când plecasem eu, nu fusese o săptămână bună pentru geamăna mea cea rea. Întâi de toate, descoperise că avocatul familiei noastre, domnul Trebbiani, nu era de fapt domnul Trebbiani. Cum? Ei bine, își făcuse apariția *adevăratul* domn Trebbiani. În al doilea rând, nici testamentul nu fusese testamentul adevărat. În realitate, mătușă Rose nu avusese nimic de lăsat nimănui și a fi moștenitorul ei ar fi însemnat a moșteni numai

datorii. În al treilea rând, a doua zi după ce am plecat eu, veniseră acasă doi polițiști și o făcuseră pe Janice cu ou și cu oțet pentru că îndepărtase banda galbenă. Ce bandă galbenă? Ei bine, banda pe care o înfășuraseră în jurul casei atunci când descoperiseră că aceasta era locul unei crime.

— Locul unei crime?

Cu toate că soarele era sus pe cer, am simțit un fior.

— Vrei să spui că mătușa Rose a fost *ucisă*?

Janice înălță din umeri:

— Dumnezeu știe. Se pare că a suferit un șoc. Poate că asta a ucis-o. Nu erau siguri.

— Janice!

Nu prea știam ce să spun, în afară de a o muștra că era atât de frivolă. Această veste neașteptată - faptul că mătușa Rose nu murise în liniște, în somn, așa cum îmi descrisese Umberto - strânse un laț în jurul gâtului meu, mai să mă sufoc.

— La naiba, cum să-ți poți da seama când e vorba de bătrâni d-ăștia.

Janice își întoarse capul ca să privească pe deasupra acoperișurilor din Siena, nevrând ca eu să-i observ lacrimile.

M-am uitat la profilul ei, întrebându-mă când o văzusem ultima oară pe sora mea plângând. Cu rimelul întins și părul în dezordine din cauza căștii de la motocicletă, părea cu adevărat umană, cât pe ce să-ți placă de ea, poate din cauza căldurii, a scărilor și a întregii dezamăgiri. Lasă că o pierduse pe mătușa Rose. Presupun că, dacă nu te ucide pe loc, pierderea peste noapte a unei averi imense are efectul de a-i face pe oameni mai sensibili.

Realizând brusc că, de data asta, eu va trebui să fiu cea puternică, mi-am strâns capul în mâini, încercând să izgonesc din el toate gândurile despre sărmana mătușă Rose.

— Nu pricep!

Am început să merg de colo până colo, adunându-mi

toate capacitățile mentale.

— Unde naiba era Umberto?

— Ha! de-abia așteptă Janice să mă corecteze. Vrei să spui *Luciano*?

Mă privi încântată că putea să-mi dea încă o lovitură.

— Da, da, Bertie cel cumsecade era un fugar, un desperado, un gangster... cum vrei să-i zici. Toți anii ăștia s-a ascuns în afurisita noastră de grădină cu trandafiri, în timp ce polițaii și Mafia îl căutau. Se pare că l-au găsit - vechii lui amici mafioți - și el pur și simplu... pocni ea din degete în aer și adăugă: Puf, disparisimo!

M-am rezemat de zid, închizând ochii ca să-mi liniștesc sufletul. Pentru prima oară în viața mea am avut senzația de vertij și aproape că mi se păru că turnul acela fără fundație se legăna încoace și încolo la fiecare răsuflare a mea.

— Nu se întâmplă ca numele lui să fie... Luciano Salimbeni, nu-i așa?

— Te-am prins! Țsta e: *Salmonbeni*! exclamă Janice, capabilă să simtă oarecare plăcere pentru faptul că avusese dreptate de la bun început. *Știam* eu că ai un amestec în rahatul ăsta!

Mătușa Rose obișnuia să spună că îl angajase pe Umberto pentru plăcinta lui cu vișine și, deși era o afirmație întemeiată într-o oarecare măsură - el făcea întotdeauna cele mai grozave deserturi -, adevărul e că mătușa era neajutorată fără el. Umberto avea grijă de toate: de bucătărie, de grădină, de întreținerea generală de pe lângă casă, dar, lucru și mai demn de admirație, reușea să dea senzația că toată contribuția lui era o nimica toată în comparație cu sarcinile titanice asumate de mătușa Rose. Cum ar fi aranjarea florilor pentru cină. Sau căutarea unui cuvânt dificil în dicționar.

Adevăratul geniu al lui Umberto era abilitatea de a ne face pe toate să credem că ne descurcăm singure. Era aproape ca și cum el ar fi eșuat oarecum în sarcinile sale dacă noi eram în stare să-i identificăm atingerea în

binecuvântările care se revărsau asupra noastră. Era ca un Moș Crăciun permanent, care se bucura să ofere daruri numai celor care dormeau adânc.

La fel ca majoritatea lucrurilor din copilăria noastră, sosirea inițială a lui Umberto în pragul vieții noastre americane era învăluită în tăcere. Nici eu, nici Janice nu ne puteam aminti o vreme când el nu fusese acolo. Atunci când, ocazional, sub privirea atentă a lunii pline, ne întindeam în paturi și ne luam la întrecere una cu alta în a ne aduce aminte pruncia exotică din Toscana, Umberto era oarecum întotdeauna în peisaj.

Într-un fel, îl iubeam mai mult decât o iubeam pe mătușa Rose, deoarece îmi lua întotdeauna apărarea și mă numea „micuța lui prințesă. Nu era niciodată explicit, dar sunt sigură că simțeam cu toții dezaprobarea lui față de comportamentul urât al lui Janice și sprijinul lui subtil față de mine, ori de câte ori alegeam să nu imit obrăznicia ei.

Atunci când Janice îl ruga să-i spună o poveste la culcare, primea o scurtă poveste cu tâlc, care se sfârșea cu tăierea capului cuiva; atunci când eu mă ghemuiam pe banca din bucătărie, el îmi aducea prăjiturile speciale în cutia albastră de tablă și-mi depăna povești care țineau la nesfârșit, povești despre cavaleri și domnițe frumoase și comori îngropate. Iar atunci când am crescut suficient de mare pentru a înțelege, el mă asigura că Janice își va găsi pedeapsa în curând. Oriunde s-ar fi îndreptat în viață, ducea cu ea o bucată de Iad de la care nu era scăpare, căci ea însăși era Iadul și, cu timpul, urma să-și dea seama că ea își era propria pedeapsă, cea mai mare cu putință. Eu, pe de altă parte, eram o prințesă și, într-o bună zi - doar dacă mă asiguram că stau departe de influențe corupătoare și greșeli ireversibile -, aveam să întâlnesc un prinț chipeș și să-mi descopăr comoara fermecată.

Cum puteam să nu-l iubesc?

Trecuse mult de amiază când ne-am pus în sfârșit la curent una pe alta cu noutățile. Janice îmi povesti tot ce spusese Poliția despre Umberto - sau mai degrabă despre

Luciano Salimbeni -, ceea ce nu era mult, iar eu i-am povestit tot ce mi se întâmplase de când sosisem în Siena, ceea ce era mult.

Sfârșirăm prin a lua prânzul în Piazza del Mercato, care avea vedere spre Via dei Malcontenti și spre o vale adâncă, verde. Chelnerul ne informă că dincolo de vale trecea o stradă sumbră cu sens unic, Via di Porta Giustizia, la capătul căreia, pe vremuri, erau executări în public criminalii.

— Minunat, zise Janice, în timp ce sorbea zgomotos supă *ribollita* cu coatele pe masă. Nu-i de mirare că Păsăroiul ăsta bătrân n-avea chef să se întoarcă aici.

— Eu tot nu cred, am spus, uitându-mă lung la mâncare.

Să o văd pe Janice cum mănâncă era de ajuns ca să-mi piară pofta, ca să nu mai zic de surprizele pe care le adusese cu ea.

— Dacă el i-ar fi omorât într-adevăr pe mama și pe tata, de ce nu ne-a omorât și pe noi?

— Știi, zise Janice, uneori credeam că are de gând s-o facă. Pe bune. Avea în ochi privirea aia de criminal în serie.

— Poate că se simțea vinovat pentru ce făcuse... am sugerat eu.

— Sau poate că, mi-o reteză Janice, știa că are nevoie de noi - sau cel puțin de amărâta de *tine* - ca să ia cutia mamei de la domnul Macaroni și să găsească statuia cu ochi de safir din Bombay.

— Presupun că ar fi putut fi el cel care l-a angajat pe Bruno Carrera să mă urmărească, nu? am spus, încercând să aplic logica acolo unde logica nu era suficientă.

— Păi, evident! își dădu Janice ochii peste cap. Și poți să fii a naibii de sigură că tot el îl manevrează și pe iubițelul tău.

I-am aruncat o privire mânioasă care pe oricine altcineva l-ar fi făcut să caute adăpost:

— Sper că nu vorbești de Alessandro, nu?

— Mmm. Alessandro... rostogoli ea numele pe limbă. Trebuie să fiu de acord cu tine că a meritat așteptarea.

Mare păcat că e deja în pat cu Păsăroiul.

— Ești dezgustătoare și te înșeli, i-am zis, nelăsându-o să mă supere.

— Zău?

Lui Janice nu-i plăcea să nu aibă dreptate.

— Atunci explică-mi și mie: de ce a intrat prin efracție în camera ta de hotel?

— *Poftim?*

— O, da...

Îi făcu plăcere să nu se grăbească, răstimp în care înmuie ultima felie de pâine în ulei de măsline.

— În noaptea aia când te-am salvat de Brunocu-pantofi-de-cauciuc și tu ai sfârșit prin a desena dungi cu artistul, Alessandro se distra al naibii de bine în camera ta. Nu mă crezi?

Își duse mâna în buzunar, foarte fericită să-mi înlăture suspiciunea.

— Atunci uită-te aici.

Scoțându-și telefonul mobil, îmi arătă o serie de poze neclare cu cineva care se cățara la mine în balcon. Era greu de spus dacă era într-adevăr Alessandro, însă ultimele instantanee arătau o mașină parcată pe stradă sub camera mea, iar mașina aceea era cu siguranță a lui.

— Îmi pare rău, zise ea, dar fără să vorbească serios. Știi că-ți distruge mica fantezie, dar m-am gândit că ți-ar plăcea să știi că amoresul ăsta al tău nu e în povestea asta doar pentru miere.

I-am înapoiat telefonul cu o mișcare repezită, fără să știu ce să spun. Se întâmplaseră prea multe în ultimele câteva ore și ajunseseam la punctul de saturație.

— Nu te uita așa la mine, zise Janice părând rănită, trecând cu o uimitoare dexteritate pe o poziție de înaltă ținută morală. Îți fac o favoare! Imaginează-ți c-ai fi mers mai departe și te-ai fi îndrăgostit de tipul ăsta, doar ca să descoperi că tot ce voia, de la bun început, erau bijuteriile de familie.

— De ce nu-mi mai faci încă un favor, i-am spus, rezemându-mă de spătarul scaunului ca să fiu cât mai

departe de ea posibil, și explică-mi cum de m-ai găsit? Și care-i treaba cu prostia asta să joci rolul lui Romeo?

— Nici măcar un cuvânt de mulțumire! Povestea vieții mele! Își băgă Janice din nou mâna în buzunar. Dacă n-aș fi fost eu, puteai să fii moartă până acum. Dar ție nu-ți pasă. Măi, măi, măi!

Azvârli o scrisoare pe masă, ratând la mustață castronul cu sos.

— Poftim! Uită-te singură! Asta e *adevărata* scrisoare de la *adevărata* mătușă Rose, pe care mi-a dat-o *adevăratul* domn Trebbiani. Ai grijă să respiri adânc. E tot ce ne-a lăsat.

În timp ce-și aprindea, cu mâini tremurânde, țigara pe care o fuma o dată la o lună, am scuturat câteva firimituri de pe scrisoare și am scos-o din plic. Cuprindea opt coli de hârtie, toate acoperite cu scrisul de mână al mătușii Rose și, dacă data era corectă, i-o lăsase domnului Trebbiani cu mai mulți ani în urmă.

Iată ce scria în ea:

Dragele mele fete,

M-ați întrebat adesea despre mama voastră și nu v-am spus niciodată adevărul. A fost pentru binele vostru. M-am temut că dacă ați ști cum era, ați vrea să fiți asemenea ei. Însă nu doresc să iau asta cu mine în mormânt, așa că iată toate lucrurile pe care mi-a fost frică să vi le spun.

Știți că Diane a venit să locuiască la mine când au murit părinții și frățiorul ei, dar nu v-am spus niciodată cum au murit. A fost ceva foarte trist și un șoc imens pentru ea și cred că nu și-a revenit niciodată. A fost un accident de mașină în timpul traficului cumplit dintr-o zi de sărbătoare, iar Diane mi-a povestit că ea a fost de vină, pentru că se certa cu fratele ei. Era în Ajunul Crăciunului. Cred că nu s-a iertat niciodată pe ea însăși. Nu voia niciodată să-și deschidă cadourile. Era o fată foarte religioasă, mult mai mult decât bătrâna ei mătușă, și asta mai ales de Crăciun. Mi-aș dori să o fi putut ajuta, însă, pe

vremea aceea, lumea nu dădea fuga la doctori tot timpul.

Marea ei pasiune era genealogia. Credea că familia noastră descindea, pe linie maternă, din nobilimea italiană și mi-a spus că, înainte de a muri, mama mea i-a zis un mare secret. Am considerat că era foarte ciudat ca mama să-i spună ei, nepoatei, ceva ce nu ne spusese niciodată mie sau Mariei, fiicele ei, și nu am crezut nicio boabă, însă Diane era foarte încăpățânată și spunea întruna că descindem din Julieta lui Shakespeare și că exista un blestem asupra neamului nostru. Spunea, de asemenea, că de aceea eu și sărmanul Jim nu am avut niciodată copii și că din cauza asta muriseră părinții și fratele ei. Nu o încurajam niciodată când vorbea astfel, o lăsam pur și simplu să vorbească. După ce a murit, m-am tot gândit că ar fi trebuit să fac ceva ca s-o ajut, numai că era prea târziu de-acum.

Eu și bietul Jim am încercat să o convingem să-și termine facultatea, dar Diane nu avea deloc stare. Înainte să ne dăm seama, s-a dus în Europa cu rucsacul în spinare și, imediat după aceea, ne-a scris că se mărită cu un profesor italian. Nu m-am dus la nuntă. Jim, săracul, era foarte bolnav în perioada aceea, iar după ce a murit el, nu am avut chef de călătorii. Acum regret asta. Diane era singură-singurică, avea gemene și, după asta, a avut loc un incendiu acasă la ei, în care i-a murit soțul, așa că eu nici măcar nu l-am cunoscut, sărmanul.

I-am scris multe scrisori în care-i spuneam să vină acasă, dar Diane, căpoasă cum era, Dumnezeu s-o binecuvânteze, nu a vrut să audă. Își cumpărase o casă a ei și zicea mereu că vrea să continue cercetările soțului ei. Mi-a spus la telefon că el își petrecuse toată viața căutând o comoară de familie care putea să pună capăt blestemului, dar eu nu am crezut niciun cuvânt. I-am spus că era o prostie să se mărite cu cineva care era, oarecum, din propria familie, dar ea mi-a zis că trebuia să o facă, pentru că ea avea genele, iar el avea numele, și astea două trebuiau să meargă împreună. Totul era foarte straniu, după părerea mea. Voi două ați fost botezate la

Siena cu numele de Giulietta și Giannozza Tolomei. Mama voastră zicea că numele astea erau o tradiție de familie.

Am încercat din răspuțeri să o conving să vină acasă, doar pentru o vizită, i-am zis eu, și chiar cumpăraserăm biletele. Însă ea era foarte ocupată cu cercetările ei și zicea întruna că se afla pe punctul de a descoperi comoara și că trebuia să se vadă cu un tip în legătură cu un steag vechi și un cuțit. Într-o dimineață, am primit un telefon de la un polițist din Siena, care mi-a spus că mama voastră, săraca, a murit. Mi-a zis că voi două erați la nașii voștri, dar că era posibil să fiți în pericol și că trebuia să merg și să vă iau urgent. Când am mers ca să vă iau, Poliția m-a întrebat dacă Diane pomenise vreodată de un bărbat pe nume Luciano Salimbeni, iar asta m-a făcut să-mi fie foarte teamă. Voiau să stau pentru audieri la proces, dar știți și voi cum sunt italienii ăștia, și mi-a fost atât de frică, încât v-am dus imediat la aeroport și am zburat înapoi acasă, fără ca măcar să aștept să iasă actele de adopție. V-am schimbat și numele. Giuliettei i-am spus „Julie”, iar Giannozzei, „Janice”. Și, în loc de „Tolomei”, v-am dat numele meu de familie, Jacobs. Nu voiam ca vreun italian țăcănit să vină să vă caute sau să spună că vrea să vă adopte. L-am angajat chiar pe Umberto ca să vă apere și să fie cu ochii în patru la acel Luciano Salimbeni. Din fericire, nu am mai auzit niciodată ceva despre el.

Nu știu prea multe despre ce a făcut Diane singură la Siena în toți acei ani. Cred, însă, că a descoperit ceva extrem de valoros, ceva ce a lăsat în Siena, ca să-l găsiți voi. Sper că, dacă-l veți găsi vreodată, o să-l împărțiți în mod egal. Avea, de asemenea, o casă proprietate personală și cred că soțul ei era bogat. Dacă există ceva de valoare lăsat pentru voi la Siena, o să aveți grijă și de dragul de Umberto?

E foarte dureros pentru mine să spun asta, dar nu sunt atât de bogată precum credeți. Trăiesc din pensia bietului Jim, dar, când voi muri eu, nu va mai rămâne nimic pentru voi două, în afară de datorii. Mai bine nu acceptați moștenirea. Poate că ar fi trebuit să vă spun, dar

mi-a fost teamă că nu o să vă mai văd niciodată.

Aș vrea să știu mai multe despre comoara lui Diane. Vorbea despre ea uneori, dar nu ascultam. Credeam că era doar una din poveștile ei aiurite, însă există un om la banca din Palazzo Tolomei care s-ar putea să fie în stare să vă ajute. Nu pot cu niciun chip să-mi aduc aminte numele lui. Era consilierul financiar al mamei voastre și cred că era destul de tinerel, așa că poate că încă mai trăiește.

Dacă vă hotărâți să mergeți, nu uitați că sunt oameni în Siena care cred în aceleași povești în care credea și mama voastră. Aș vrea să fi fost mai atentă atunci când îmi povestea despre toate astea. Nu spuneți nimănui numele voastre reale, cu excepția bărbatului de la bancă. El o să vă arate casa. Aș vrea să mergeți împreună. Așa ar fi vrut Diane. Ar fi trebuit să mergem acum mulți ani, dar mi-a fost teamă că ar putea să se întâmple ceva.

Acum știți că nu v-am lăsat nimic din care să trăiți. Sper însă ca, prin această scrisoare, să vă fi lăsat suficient ca să vă descurcați. Am încercat să vă protejez de ideile periculoase pe care le avea mama voastră, dar acum cred că poate există o comoară în ideile acelea. M-am întâlnit cu domnul Trebbiani azi-dimineață. Zău că n-ar fi trebuit să trăiesc atâta, n-o să mai rămână nimic, nici măcar amintirile, pentru că nu am vrut niciodată să le cunoașteți. Mi-a fost mereu teamă că o să fugiți, la fel ca Diane, și o să dați de necazuri. Acum știu că o să găsiți necazurile oriunde ați fi.

Știu ce înseamnă privirea din ochii voștri. Și mama voastră o avea – dacă veți găsi în voi puterea de a crede, veți fi fericite. Mama voastră a fost fericită. A murit înainte de vreme, iar eu trăiesc mai mult decât trebuie. Însă știu că ea a fost mai fericită decât mine. Îmi doresc să fi fost și eu în stare să trăiesc ca ea. Acum mă tem că v-am stricat viața. Însă voi sunteți tinere încă. Mă rog în fiecare zi pentru voi, întotdeauna am făcut-o. Dumnezeu să binecuvânteze inimile voastre curate!

Cu multă dragoste, mătușa Rose

VIII

*Sus, printre nouri, nu-i puțină milă,
Să vadă deznădejdea mea umilă?*³⁰

Siena, 1340 d.Hr.

Închisă într-o cameră goală situată chiar în vârful Turnului Tolomei, Giulietta nu știa nimic din ceea ce se petrecea în orașul de dedesubt. Era în arest la domiciliu din ziua înmormântării lui Tebaldo și nimeni nu avusese voie să o viziteze. I se dădea mâncare printr-o deschizătură din ușă, dar asta nu prea conta, de vreme ce, de mult timp, oricum nu mânca nimic.

În primele ore ale întemnițării ei, implorase pe oricine o putea auzi prin ușă să o lase să iasă de acolo. „Mătușă scumpă!”, se rugase ea, cu obrajii înlăcrimați lipiți de ușă, „te rog să te porți astfel! Amintește-ți a cui fică sunt!... Dragi verișoare! Mă auziți? a. Însă atunci când nimeni nu îndrăznise să-i răspundă, ea începuse să urle la paznici, blestemându-i că ascultă poruncile unui diavol deghizat în om.

Când nimeni nu-i răspunse nici măcar cu un singur cuvânt, ea își pierdu în cele din urmă curajul. Slăbită de durere, se întinse în pat cu un cearșaf peste cap, incapabilă să se gândească la altceva decât la trupul bătut al lui Romeo și la incapacitatea ei de a împiedica moartea lui groaznică. Abia acum veni ră la ușă servitorii temători, ca să-i dea de mâncare și de băut, dar Giulietta refuză totul, chiar și apa, sperând să-și atragă propriul sfârșit și să-l urmeze pe iubitul ei în Paradis, înainte ca el să ajungă prea departe.

Simțea că singura datorie care-i mai rămăsese în viață era să-i scrie surorii ei Giannozza o scrisoare tainică. Era menită a fi o misivă de rămas-bun, iar lacrimile îi curgeau întruna pe pergament, mânjind cerneala, iar, în cele din urmă, deveni doar o scrisoare printre multe altele,

30 *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena a V-a.

ascunsă alături de celelalte sub o scândură din pardoseală. Când se gândea - scrise ea - că fusese cândva atât de intrigată de această lume și de tot ce exista în ea. Acum înțelegea că fratele Lorenzo avusese tot timpul dreptate. „Lumea muritoare e o lume de țărână”, obișnuia el să spună. „Peste tot unde calci, se face fărâme sub picioarele tale, iar de nu pășești cu grijă, îți pierzi echilibrul și cazi peste margine, drept în pragul iadului”. Acesta trebuia să fie, de bună seamă, chiar locul în care se afla ea acum, se gândi Giulietta, - abisul din care nicio rugăciune nu putea fi auzită.

Știa că Giannozza nu era străină de acest soi de nefericire. Cu toate ideile lui inedite ca fiicele sale să fie în stare să citească și să scrie, tatăl lor fusese un om de modă veche când venise vorba despre căsătorie. Pentru el, fiicele erau emisari care puteau fi trimiși să clădească alianțe cu oameni însemnați de pe meleaguri străine, astfel că, atunci când un văr îndepărtat al soției sale - un nobil cu un domeniu vast situat la nord de Roma - își exprimase dorința unor legături mai strânse cu familia Tolomei, el o anunțase pe Giulietta că va trebui să meargă ea. La urma urmei, era cu patru minute mai mare decât sora ei Giannozza, iar datoria fiicei mai mari e să plece prima.

Auzind vestea, surorile petrecuseră multe zile în lacrimi la perspectiva de a fi despărțite, urmând să locuiască la o distanță atât de mare una de cealaltă, însă tatăl lor a fost neînduplecat, iar mama lor chiar mai mult decât el - căci, până la urmă, mirele era vărul ei, nu vreun străin - iar în final fetele veniseră la părinții lor cu o umilă propunere.

— Tată, zisese Giannozza, căci ea era singura îndeajuns de îndrăzneată ca să spună la ce se gândiseră ele, Giulietta e onorată că ai asemenea planuri pentru ea, dar te imploră să chibzuiești dacă n-ar fi mai bine să mă trimiți pe mine în locul ei. Știi că inima ei a fost dintotdeauna înclinată spre mănăstire și se teme că nu va fi o mireasă foarte fericită pentru altcineva în afară de Hristos. Eu, pe de altă parte, nu am nicio împotrivire la o

căsătorie pământească, de fapt, cred că aş prefera să conduc propria mea casă. Aşa că ne întrebam... se uită Giannozza acum, pentru prima oară, şi la mama lor, sperând la consimţământul ei, dacă n-aţi vrea să ne trimiteţi pe amândouă – pe mine ca mireasă, iar pe Giulietta ca novice într-o mănăstire apropiată. În felul acesta, ne putem vedea de câte ori dorim, iar voi nu va trebui să vă faceţi griji cu privire la binele nostru.

Văzând că Giulietta era atât de potrivnică ideii căsătoriei, tatăl lor fusese în cele din urmă de acord să o lase pe Giannozza să-i ia locul. Însă când veni vorba de a doua parte a planului, el rămase neclintit:

— Dacă Giulietta nu vrea să se mărite acum, spusese el, aşezat la biroul său imens, cu braţele încrucişate, în timp ce femeile stăteau în picioare în faţa lui, supuse, atunci o să se mărite mai târziu, după ce va creşte şi se va vindeca de această... prostie.

Mormăise şi îşi dăduse ochii peste cap, supărat de această intervenţie în planurile sale.

— Nu ar fi trebuit să vă învăţ să citiţi, fetelor! Bănuiesc că aţi citit *Biblia* pe ascuns – asta e suficient pentru a umple capul unei fete cu prostii!

— Dar, tată...

Abia acum mama lor făcu un pas înainte, cu ochii în flăcări:

— Să vă fie ruşine! şuierase ea la ficele ei. Să-l puneţi pe tatăl vostru într-o astfel de situaţie! Nu suntem săraci, şi cu toate astea îi cereţi să se poarte ca şi cum am fi! Fiecare dintre voi are o zestre suficient de mare ca să ispitească un prinţ! Însă noi am fost pretenţioşi. Mulţi au venit să te ceară, Giulietta, dar tatăl tău i-a refuzat, deoarece ştia că putem găsi pe alţii mai buni. Şi acum, tu vrei ca el să se bucure văzându-te *călugăriţă*? Ca şi cum n-am avea mijloacele şi relaţiile necesare să te căsătoreşti? Ruşine să-ţi fie că pui dorinţele tale egoiste înaintea demnităţii familiei!

Astfel că Giannozza se măritase cu un bărbat pe care nu-l văzuse niciodată şi îşi petrecuse noaptea nunţii cu un

mire care avea de trei ori vârsta ei, care semăna la ochi cu mama ei, dar avea mâinile unui străin. Când, a doua zi dimineată, își luă rămas-bun de la familia ei - ca să-și părăsească pentru totdeauna căminul și să plece cu soțul ei - își țină buzele strâns lipite una de alta, ca să nu-și blesteme părinții.

Cuvintele veniră mai târziu, în nesfârșitele scrisori pe care i le trimitea Giuliettei din noul ei cămin, dar nu direct, ci prin intermediul prietenului lor, fratele Lorenzo, pentru ca el să i le dea în taină Giuliettei, atunci când se spovedea în capelă. Erau niște scrisori care nu puteau fi uitate, care îl bântuiau veșnic pe cititor, iar Giulietta făcea adesea aluzie la ele în propriile-i scrisori, spre exemplu atunci când era de acord cu sora ei că „există, într-adevăr, pe lumea asta, precum spui, bărbați cărora le merge bine pe seama răului, care trăiesc doar ca să-i vadă pe alții suferind”. Însă întotdeauna o încuraja pe Giannozza să vadă și partea pozitivă a lucrurilor - soțul îi era bătrân și bolnav și avea să moară cu siguranță cât timp ea era încă tânără și, chiar dacă nu i se dădea voie să iasă din casă, cel puțin priveștea din castelul ei era magnifică - și mergea până într-acolo încât sublinia că „draga mea, contrar a ceea ce spui, există o *oarecare* plăcere care poate fi descoperită în compania bărbaților. Nu toți sunt putrezi pe de-a-ntregul”.

Totuși în scrisoarea ei de adio către Giannozza, compusă în temnița ei a doua zi după înmormântarea lui Tebaldo, Giulietta nu mai putu vorbi cu atâta curaj în favoarea viitorului. Ea scrisese doar atât: „Ai avut dreptate, iar eu m-am înșelat. Când viața doare mai tare decât moartea, nu merită a fi trăită”.

Așa că se hotărî să moară, refuzând toată hrana până când corpul ei va ceda, eliberându-i sufletul pentru a se reuni cu Romeo. Însă în a treia zi de când făcea greva foamei - cu buzele pârlolite și tâmplele pulsând -, începu să o bântuie un gând nou, și anume unde anume exact în Paradis trebuia să meargă pentru a-l găsi. Era, în mod

evident, un loc vast, trebuia să fie, și nu se știa dacă amândoi aveau să fie trimiși în aceeași regiune. De fapt, se temea că era mai probabil să nu fie.

Cu toate că nu era, poate, complet fără pată în ochii lui Dumnezeu, era încă o fecioară neprihănită; pe de altă parte, Romeo lăsase, fără îndoială, în urma lui un lung șir de rele. Mai mult, lângă trupul lui neînsuflețit nu se rostise nicio rugăciune și nu se făcuseră niciun fel de ritualuri de înmormântare, astfel că era îndoielnic însuși faptul că va ajunge în Paradis, până la urmă. Poate că era condamnat să rățăcească în chip de fantomă, rănit și însângerat, până când – dacă asta avea să se întâmple vreodată – unui bun samaritean i se făcea milă de el și avea să-i așeze, în sfârșit, trupul la odihnă veșnică.

Giulietta se ridică în capul oaselor în pat, respirând greu. Dacă murea acum, cine avea să aibă grijă ca Romeo să fie îngropat cum se cuvine? Dacă-i lăsa pe cei din familia Tolomei să descopere cadavrul data următoare când avea loc o înmormântare – cel mai probabil chiar a ei – aceștia cu siguranță numai pace nu i-ar fi oferit. Nu, ieși în sfârșit la suprafață gândul, în timp ce mâna îi tremura, trebuia să rămână în viață până când vorbea cu fratele Lorenzo și îi explica situația.

Unde Dumnezeu era călugărul? în nefericirea ei, Giulietta nu voise să stea de vorbă cu nimeni, nici măcar cu vechiul ei prieten, și fusese o ușurare că el nu venise niciodată s-o vadă. Însă acum, când mintea îi stătea la un plan pe care nu-l putea pune singură în aplicare, era furioasă pe el că nu-i stătea alături. Abia mai târziu, după ce înfulecă toate resturile de mâncare pe care le putu găsi în încăpere, îi trecu prin cap că era posibil ca unchiul ei Tolomei să-i fi interzis călugărului orice vizită la ea, în încercarea de a-l împiedica să răspândească amănunte cu privire la nenorocirea ei.

Umblând de colo până colo prin cameră, oprindu-se din când în când ca să tragă cu ochiul printr-una dintre crăpăturile din zid ca să ghicească ce oră din zi era, Giulietta ajunsese în cele din urmă la concluzia că moartea

trebuia să mai aștepte. Nu pentru că avea vreo dorință să trăiască, ci pentru că mai existau două sarcini în viață pe care numai ea le putea îndeplini. Una dintre ele era să dea de fratele Lorenzo – sau de un alt om sfânt, mai înclinat să se supună legii lui Dumnezeu decât celei a unchiului ei – și să-l convingă să aibă grijă ca Romeo să fie îngropat cum se cuvine; cealaltă era să-l facă pe Salimbeni să sufere într-un fel în care nu mai suferise nimeni niciodată până atunci.

Monna Pia muri de Ziua Tuturor Sfinților, după ce zăcuse la pat mai bine de o jumătate de an. Au fost unii care au șoptit că sârmana doamnă rămăsese în viață numai pentru a-i face în ciudă soțului ei, Messer Salimbeni, ale cărui haine noi de nuntă fuseseră pregătite încă din august, de la logodna lui cu Giulietta Tolomei.

Înmormântarea avu loc la Rocca di Tentennano, inexpugnabila fortăreață Salimbeni din Val d'Orcia.

Nici nu aruncase bine pământ peste sicriu, că văduvul o porni spre Siena, cu graba nerăbdătoare a unui Cupidon înaripat. Un singur copil îl însoți la întoarcerea în oraș: Nino, fiul său în vârstă de nouăsprezece ani, deja un erou călit de *Palio*, a cărui mamă o precedase cu câțiva ani pe Monna Pia în cavoul Salimbeni, ca urmare a unei boli similare, cunoscută îndeobște sub numele de „neglijare”.

Tradiția impunea o perioadă de doliu după o astfel de pierdere, însă puțini au fost cei care s-au mirat să-l vadă pe influentul bărbat întors atât de repede în oraș și ocupându-se de afaceri. Salimbeni era renumit pentru iuțeala minții; în timp ce alți bărbați jeleau mai multe zile moartea unei soții sau a unui copil, el alunga în câteva ore durerea, fără să piardă vreodată o tranzacție importantă.

În ciuda ocazionalelor sale târguri suspecte și a rivalității neobosite cu familia Tolomei, Salimbeni era un bărbat pe care majoritatea oamenilor nu se puteau abține să nu-l admire. Da, era ahtiat după putere politică și da, îi mituia bucuros pe oficialii din oraș ca să facă lucrurile să meargă așa cum voia el, dar, în același timp, posedea ceva cu care puțini alți nobili se puteau lăuda: avea carismă.

Ori de câte ori era prezent la vreo adunare, era indiscutabil centrul atenției. Și ori de câte ori încerca să amuze, toată lumea răspundea cu râsete, chiar dacă erau unii care abia auziseră ce spusese. Purtarea lui mărinimoasă îi făcea pe străini să-l îndrăgească numaidecât, iar clienții săi știau că, odată ce îi câștigai încrederea, erai răsplătit generos. Înțelegând mai bine ca oricine dinamica orașului, știa când să dea de pomană săracilor și când să rămână ferm în fața conducerii. Nu era o coincidență că-i plăcea să se îmbrace ca un împărat roman, într-o togă frumoasă din lână tivită cu roșu aprins, căci conducea Siena ca și cum ar fi fost micul său imperiu și oricine se împotriva autorității sale era tratat ca trădător față de întregul oraș.

În lumina priceperii sale în ale politicii și finanțelor, locuitorii Sienei au fost uluiți să fie martori la dragostea pasională, trainică, pe care Salimbeni o avea pentru melancolica nepoată a lui Messer Tolomei. Iată-l înclinându-se politicos spre chipul ei palid, la slujbă în biserică, în timp ce ea nici nu se putea uita la el. Nu numai că-l disprețuia pentru ceea ce se întâmplase cu familia ei – tragedia ei era, de-acum, larg cunoscută –, dar el era, de asemenea, cel care-l alungase din oraș pe iubitul ei Romeo, după ce-l acuzase de suspecta moarte a lui Tebaldo Tolomei.

Lumea se întreba de ce un om cu poziția lui Salimbeni își puneă în joc demnitatea ca să se însoare cu o fată care nu avea să poată să-l îndrăgească niciodată, chiar de-ar fi trăit amândoi o mie de ani. Era frumoasă, desigur, și majoritatea tinerilor erau în stare să-și închipuie buzele perfecte ale Giuliettei și ochii ei visători oricând simțeau nevoia. Dar era cu totul altceva ca un bărbat atât de așezat ca Salimbeni să azvârle cât colo toată respectabilitatea și să o revendice ca fiind a lui, atât de curând după dispariția iubitului ei și după moartea propriei sale soții.

— E o chestiune de onoare! zise cineva, aprobând logodna. Romeo l-a provocat pe Salimbeni să se lupte pentru Giulietta, iar o astfel de luptă nu poate avea decât

un singur rezultat logic: câștigătorul trebuie să trăiască, învinsul să moară, iar domnița să-i revină celui rămas în picioare, indiferent dacă el o vrea sau nu.

Alții au fost mai candidi și au mărturisit că au văzut în faptele lui Salimbeni mâna Diavolului. Noaptea târziu, ei îi șopteau Maestrului Ambrogio, la un pahar de vin prin taverne:

— Iată un bărbat a cărui putere nu a mai fost de mult controlată de nimeni. Acum, în sfârșit, această putere a devenit dăunătoare și, astfel fiind, ne amenință nu doar pe noi, ci și pe el. Ai spus-o chiar dumneata, Maestre: virtuțile lui Salimbeni s-au copt până la un punct în care se transformă în viciu și acum, că s-a săturat de multă vreme, apetitul său imens pentru glorie și influență trebuie să caute, în mod natural, noi surse de hrană.

A numi în ce consta o astfel de hrană nu era greu de ghicit: existau în oraș anumite femei care bucuroase ar fi depus mărturie pentru purtările din ce în ce mai rele ale lui Salimbeni.

Una dintre ele îi spusese Maestrului că, de unde fusese un bărbat care căuta să mulțumească și să fie mulțumit, Salimbeni începuse să îi deteste pe aceia care se supuneau prea ușor dorințelor lui. Începuse să îi caute pe cei nedoritori sau de-a dreptul ostili, pentru a avea motiv să-și exercite pe deplin puterile de dominare și nimic nu-l încânta mai mult decât întâlnirea cu cineva – cel mai adesea un străin sfidător, nou sosit în oraș – care încă nu știa că el este un om căruia trebuia să i te supui.

Însă până și străinii sfidători ascultau zvonurile; nu trecu mult și Salimbeni se trezi din nou întâmpinat, spre violența sa iritare, de zâmbete care-i făceau greață și de șarade, ori de câte ori se aventura prin oraș. Nimic nu le-ar fi plăcut mai mult majorității negustorilor decât să-și zăvorască ușile în fața acestui client rapace, însă, în absența unor bărbați dornici să pună legea în aplicare împotriva tiranului, cum puteau să scape afacerile private de astfel de încălcări? Astfel că satirului i se permise în continuare joaca, permanenta sa căutare de provocări și

mai demne de luat în seamă de potența sa, în timp ce corul de oameni lăsat în urma lui nu putea face nimic altceva decât să povestească miriadele de pericole ale orgoliului și tragica orbire a rațiunii care rezultă în mod invariabil din asta.

— Vezi dumneata, Maestre, conchise doamna, întotdeauna bucuroasă să facă schimb de bârfe cu aceia dintre vecinii ei care nu scuipau pe stradă la vederea ei, obsesia bărbatului amintit pentru o anumită domniță nu e niciun mister.

Se sprijini în mătură și îi făcu semn să se apropie, îngrijorată ca nu cumva să-i audă cineva părerea:

— Iată o fată frumoasă, numai bună de măritat, care nu doar că e nepoata dușmanului său, dar care are ea însăși toate motivele din lume să-l deteste. Nu există niciun risc ca rezistența ei aprigă să degenereze într-o supunere blândă... niciun risc ca ea să-l accepte, vreodată, de bunăvoie în iatacul ei. Pricepi, Maestre? Însurându-se cu ea, o să-și asigure un izvor nesecat din afrodisiacul său preferat, ura, și acesta va fi, cu siguranță, un izvor care nu va seca niciodată.

Nunta avu loc la o săptămână și o zi după înmormântare. Încă având umed sub unghii pământul din cimitir, văduvul nu pierdu vremea și o târî în fața altarului pe viitoarea lui soție, pentru ca ea să poată să facă fără întârziere o infuzie cu sângele bogat al Tolomeilor în arborele genealogic ofilit al familiei sale.

Cu toată carisma și generozitatea lui, această etalare fățișă de egoism li se păru dezgustătoare locuitorilor Sienei. În timp ce alaiul de nuntă trecea prin oraș, nu doar un singur privitor remarcă asemănarea lui cu o paradă militară triumfătoare de pe vremea romanilor. Iată prada valoroasă adusă de pe meleaguri străine - oameni și fiare nemaivăzute până atunci, și o regină în lanțuri, așezată pe un cal, cu o coroană pusă în batjocură - pe care un general ce jubilează o prezintă gloatei uimite adunate pe drum, pe care el o salută din carul aflat în mișcare.

Priveleştea oferită de tiran în gloria sa readuse cu toată forţa urletele ostile şi murmurele bănuitoare care-l urmăriseră pe Messer Salimbeni oriunde s-ar fi dus, de când avusese loc întrecerea de la *Palio*. Iată un om, zise cineva, care a comis o crimă, şi nu doar o dată, ci de câte ori avea el chef, şi, cu toate astea, nimeni nu îndrăzneşte să vorbească sau să acţioneze împotriva lui. De bună seamă că un om care putea scăpa nepedepsit de asemenea fărădelegi – şi, pe deasupra, să forţeze o nuntă cu o mireasă care nu dorea asta – era un om care putea să facă orice oricui.

Pe când stătea lângă drum, în ploaia mărunţă de noiembrie, privind la femeia a cărei soartă fusese lovită de toate stelele din cer, Maestrul Ambrogio îşi dori din răspuţeri să apară cineva care să o salveze de la destinul ei. În ochii mulţimii, ea nu era câtuşi de puţin mai lipsită de frumuseţe ca înainte, însă pentru pictor, care nu o mai văzuse din noaptea de dinaintea *Palio*-ului fatal, era evident că frumuseţea ei se transformase mai degrabă în frumuseţea împietrită a Atenei, decât în cea plină de farmece surzătoare a Afroditei.

Cât de mult îşi dorea ca Romeo să se întoarcă la Siena chiar în acea clipă şi să intre val-vârtej în oraş cu o mână de oşteni străini, ca s-o ia pe Giulietta de acolo înainte de a fi prea târziu. Însă Romeo, vorbea lumea, clătinând din cap, era departe, pe meleaguri îndepărtate, căutând alinare în băutură şi femei, undeva unde Salimbeni nu avea să-l găsească niciodată.

De cum îşi termină micul dejun, Giulietta ştiu că aceasta era ultima masă pe care o mânca în Palazzo Tolomei. Monna Antonia îi pusese ceva în băutură ca să o liniştească. Mătuşa ei nu ştia că Giulietta nu avea nicio intenţie să pună piedici nunţii, refuzând să se ducă. Căci cum altfel ar fi putut să ajungă suficient de aproape de Salimbeni, încât să-l facă să sufere?

Văzu totul ca prin ceaţă – alaiul de nuntă, gloata de gură-cască de pe străzi, adunarea sobră din catedrala

întunecată - și doar atunci când Salimbeni îi ridică voalul pentru a da la iveală cununa, sub ochii uimiți ai episcopului și ai nuntașilor, ea se trezi brusc din transă și se trase înapoi din cauza respirației lor sacadate și a apropierei lui Salimbeni.

Cununa era o fantezie din aur și pietre sclipitoare, care rivaliza cu orice se mai văzuse vreodată, la Siena sau aiurea. Era o comoară potrivită mai degrabă pentru cineva cu sânge regesc, decât pentru o fată de la țară, însă, până la urmă, nu era cu adevărat pentru ea, ci pentru el.

— Îți place darul meu? o întrebă el, cercetându-i chipul în timp ce vorbea. Are două safire etiopiene care-mi amintesc de ochii tăi. Neprețuite. Numai că... mi s-au părut atât de stinghere, că le-am oferit compania a doua smaralde egiptene care mi-au adus aminte de felul în care obișnuia să te privească băiatul ăla, Romeo.

Zâmbi când zări fața ei uluită.

— Spune-mi, scumpo, nu mă consideri generos?

Giulietta trebui să se îmbărbăteze înainte de a i se adresa:

— Ești mai mult decât generos, Messere.

El râse, încântat de răspunsul ei.

— Mă bucur să aud asta. Cred că noi doi o să ne înțelegem foarte bine.

Însă episcopul auzise remarca răutăcioasă și nu se amuză. Și nici preoții care participară mai târziu la ospățul de nuntă și care intrară în iatacul nupțial pentru a-l binecuvânta cu apă sfințită și tămâie și care descoperiră că pe pat era întins *cencio*-ul lui Romeo.

— Messer Salimbeni! exclamă ei. Nu-ți poți face patul cu acest *cencio*!

— De ce nu? întrebă Salimbeni, cu pocalul de vin în mână și muzicanții după el.

— Pentru că el aparține altui bărbat. Însăși Fecioara Maria i l-a dăruit lui Romeo Marescotti și era sortit doar pentru patul lui. De ce-ai vrea să te opui voinței Cerului?

Însă Giulietta știa prea bine de ce așternuse Salimbeni *cencio*-ul pe pat, căci pusese smaraldele verzi în

cununa ei din exact același motiv: ca să-i reamintească ei că Romeo era mort și că nu mai putea face nimic pentru a-l aduce înapoi.

În cele din urmă, Salimbeni îi izgoni pe preoți fără să le obțină binecuvântarea pentru noaptea nunții și, după ce se sătură de pălăvrăgeala lingușitoare a nuntașilor beți, îi dădu și pe ei afară, cu tot cu muzicanți. Dacă unii au fost surprinși de lipsa de mărinimie a stăpânului lor, cu toții înțelesesă motivul pentru care el pusese capăt petrecerii – Giulietta stătea într-un colț, mai mult adormită decât trează, dar chiar și așa, cu hainele în neorânduială, era mult prea frumoasă ca să mai fie lăsată singură prea multă vreme.

Pe când Salimbeni era ocupat să-și ia rămas-bun de la toți și să le primească urările de bine, Giulietta găsi ocazia să ia un cuțit de pe masa de banchet și să-l ascundă sub haine. Fusese toată noaptea cu ochii pe obiectul acela și-l văzuse cum capta lumina lumânărilor în timp ce slujitorii îl foloseau ca să taie carnea pentru oaspeți. Încă dinainte de a-l ține în mână, începuse deja să plănuiască felul în care-l va utiliza ca să-l înjunghie pe dezgustătorul ei mire. Știa din scrisorile Giannozzei că, fiind noaptea nunții, va exista un moment când Salimbeni va veni la ea, dezbrăcat și gândindu-se la orice, numai la luptă nu, și știa că aceea avea să fie clipa când ea va lovi.

De-abia aștepta să-l rănească mortal, încât patul să fie acoperit de sângele lui, nu de al ei. Dar, cel mai important, tânjea să se îmbete cu reacția lui la propria-i mutilare, înainte ca ea să-i împlânte lama cuțitului în inima-i demonică.

După aceea, planurile ei erau mai puțin precise. Deoarece nu primise o vorbă de la fratele Lorenzo din noaptea de după *Palio*, iar în absența lui nu găsisese nicio altă ureche compătimitoare, știa că era foarte probabil ca trupul lui Romeo să zacă încă, neîngropat, în cavoul familiei Tolomei. Probabil că mătușa ei, Monna Antonia, se dusese iar la mormântul lui Tebaldo a doua zi, ca să se roage și să aprindă o lumânare, dar Giulietta bănuia că,

dacă mătușa ei ar fi dat peste cadavrul lui Romeo, ea și restul Sienei ar fi aflat despre asta sau, și mai probabil, ar fi văzut-o pe mama îndurerată târând pe străzi, legat de picioare în spatele trăsurii, corpul prezumtivului ucigaș al fiului ei.

Când Salimbeni se alătură Giuliettei în iatacul nupțial, scăldat în lumina lumânărilor, ea nici nu-și terminase bine rugăciunile și nu găsisese încă un loc în care să ascundă cuțitul. Întorcându-se cu fața spre intrus, descoperi uluită că n-avea pe el decât o tunică; să-l vadă ținând o armă în mână ar fi fost, pentru ea, mai puțin neliniștitor decât să-i vadă brațele și picioarele dezgolite, palide și, cu toate acestea, în mod straniu, păroase.

Cu voce nesigură, ea zise:

— Cred că e obiceiul de a-i acorda soției timp să se pregătească...

— O, cred că ești foarte pregătită!

Salimbeni închise ușa și se duse la ea, apucând-o de bărbie. Zâmbi.

— Indiferent cât de mult o să mă faci să aștept, nu voi fi niciodată bărbatul pe care-l vrei.

Giulietta înghiți cu greu, îngreșată de atingerea și mirosul lui.

— Dar tu ești soțul meu... începu ea cu timiditate.

— Sunt? o privi el amuzat, cu capul într-o parte. Atunci de ce nu mă întâmpini cu mai multă tragere de inimă, iubirea mea? Ce e cu ochii ăștia reci?

— Nu... nu sunt obișnuită cu prezența ta, se chinui ea să scoată cuvintele.

— Mă dezamăgești, zise el, zâmbind misterios. Mi s-a spus că ai mult spirit în tine.

Clătină din cap, simulând exasperarea:

— Încep să cred că ai putea să ajungi să-ți placă de mine.

Când ea nu-i răspunse, își trecu o mână în josul gâtului ei, spre linia decolteului rochiei de mireasă, căutându-i pieptul. Giuliettei i se tăie răsuflarea când îi

simți degetele lacome și, pentru o clipă, uită de-a binelea de planul ei șiret de a-l lăsa să creadă că a cucerit-o.

— Cum de-ndrăznești să mă atingi, țăp împutit! Ţuieră ea, chinuindu-se să scape de atingerea mâinilor lui. Dumnezeu n-o să te lase să mă atingi!

Salimbeni râse cu încântare de rezistența ei neașteptată și își înfipse ghearele în părul ei, ca să o țină nemișcată în timp ce-o săruta. Abia când Giulietta se înecă de scârbă, el îi lăsă gura și îi zise, atingându-i fața cu răsuflarea-i urât mirositoare:

— Să-ți spun un secret. Lui Dumnezeu îi place să se uite.

După asta, o luă pe sus și o aruncă în vârful patului, adăugând:

— De ce altceva ar crea Atotputernicul un trup ca al tău, dar mi l-ar lăsa mie să mă bucur de el?

De îndată ce îi dădu drumul ca să-și desfacă de la mijloc cureaua care-i strângea tunică, Giulietta încercă să se târască, departe de el. Din păcate, atunci când el o trase înapoi de glezne, i se zări perfect cuțitul ascuns sub fuste, legat de coapsă. Simpla lui vedere o făcu pe victima potențială să izbucnească în râs:

— O armă ascunsă! exclamă el, trăgând de el, luându-l și admirându-i lama fără cusur. Știi deja cum să-mi faci pe plac.

— Porc ticălos! E-al meu!

Giulietta încercă să-l ia înapoi și aproape că se tăie.

— Zău? îi privi el chipul crispat, din ce în ce mai amuzat. Atunci du-te și ia-l!

Cu o mișcare rapidă, azvârli cuțitul într-o grindă din lemn la care nu se putea ajunge, unde rămase înfipt, cu lama vibrând, iar atunci când Giulietta, de supărare, încercă să-i dea o lovitură cu piciorul, el o împinse din nou jos și o ținui pe *cencio*, ferindu-se cu ușurință de tentativele ei de a-l zgâria și de a-l scuipa în față.

— Ei, și acum, zise el torturând-o cu falsa-i tandrețe, ce alte surprize mai ai pentru mine în seara asta, draga mea?

— Un blestem! mârâi ea, căznindu-se să-și elibereze brațele. Un blestem asupra a tot ce ți-e scump! Mi-ai omorât părinții, l-ai omorât pe Romeo. O să arzi în iad, iar eu o să mă ușurez pe mormântul tău!

Pe când zăcea acolo neajutorată, cu arma pierdută, uitându-se în sus la chipul triumfător al bărbatului care, până acum, ar fi meritat să fie într-o baltă de sânge, sfâșiat, dacă nu mort, Giulietta ar fi trebuit să fie deznădăjduită. Și, preț de câteva clipe cumplite, aproape că a fost.

Însă atunci se întâmplă ceva. La început, n-a fost decât o căldură subită, care-i pătrundea în tot trupul din însuși patul de sub ea. Era o fierbințeală ciudată, furnicătoare, ca și cum ar fi stat întinsă într-o tigaie deasupra unui foc mic, și, când senzația deveni mai puternică, o făcu să izbucnească în râs. Căci înțelese, brusc, că ceea ce simțea era un moment de extaz religios și că Fecioara Maria făcea o minune divină prin intermediul *cencio*-ului pe care era întinsă.

Pentru Salimbeni, râsul nebunesc al Giuliettei era mult mai îngrijorător decât orice insultă sau armă ar fi putut ea să arunce spre el și o plesni peste față, o dată, de două, chiar de trei ori, fără să obțină nimic altceva decât un nou imbold al amuzamentului ei nestăpânit. Disperat să o facă să tacă, începu să sfâșie mătasea care-i acoperea sânii, dar, în agitația lui, n-a fost în stare să rezolve misterul veșmintelor ei. Înjurându-i pe croitorii familiei Tolomei pentru calitatea muncii lor și rezistența aței pe care o folosiseră, se îndreptă asupra fustelor ei, rupând straturile complicate, în căutarea unui punct de acces mai puțin fortificat.

Giulietta nici măcar nu se zbatu. Rămase pur și simplu întinsă acolo, chicotind încă, în timp ce Salimbeni se făcea de râs. Căci ea știa, cu o certitudine care nu putea veni decât din Ceruri, că nu îi va putea face rău în acea noapte. Indiferent cât era el de hotărât să o pună la locul ei, Fecioara Maria era de partea ei, cu sabia scoasă, pentru a-i respinge atacul și a apăra *cencio*-ul sfânt de un act de

sacrilegiu barbar.

Chicotind din nou, îl privi pe atacatorul ei cu ochii plini de triumf:

— Nu m-ai auzit? îl întrebă ea simplu. Ești blestemat. Nu simți?

Locuitorii Sienei știau prea bine că bârfa e fie o pacoste, fie o răzbunare, în funcție de faptul de a fi sau nu tu însuși victima ei. E vicleană, tenace și fatală. Odată ce ai fost însemnat, nu se va opri de la nimic ca să te doboare. Dacă nu te poate încolți în forma ei actuală, se va modifica ușor și va sări asupra ta de deasupra sau de dedesubt. Nu contează cât de departe fugi sau cât de mult timp stai ghemuit în tăcere: ea te găsește.

Maestrul Ambrogio auzi prima oară zvonul de la măcelar. Mai târziu, în aceeași zi, îl auzi șoptit la brutar. Iar la vremea când se întorcea acasă cu merindele cumpărate, știa suficient încât să simtă nevoia de a acționa.

Lăsa deoparte coșul cu mâncare; fără a-i mai sta deloc gândul la cină, se duse glonț în cămăruța din spatele atelierului ca să ia portretul Giuliettei Tolomei și îl puse la loc pe șevalet. Căci nu-l terminase de tot. Acum știa, în sfârșit, ce trebuia să țină ea în mâinile încrucișate cu pioșenie; nu un rozariu, nu un crucifix, ci un trandafir cu cinci petale, *roșă mistica*. Străvechi simbol al Fecioarei Maria, această floare era considerată o expresie a misterului virginității ei, ca și al imaculatei concepțiuni, iar în mintea Maestrului Ambrogio nu exista emblemă mai potrivită pentru patronajul Ceresc al inocenței.

Dificila sarcină a pictorului era - întotdeauna - să reprezinte această plantă neobișnuită într-o manieră care să călăuzească gândurile oamenilor spre doctrina religioasă, și nu să le distragă cu simetria ispititoare, organică, a petalelor ei. Era o încercare pe care Maestrul o acceptă din toată inima și, în timp ce începu să amestece culorile pentru a realiza nuanțele perfecte de roșu, își dădu toată silința să-și curețe mintea de orice nu avea

legătură cu botanica.

Însă nu reuși. Zvonurile pe care le auzise prin tot orașul erau prea minunate, prea bine-venite, ca să nu se mai bucure nițel de ele. Căci se spunea că, în chiar noaptea nunții lui Salimbeni cu Giulietta Tolomei, răzbunarea implacabilă îi făcuse o vizită la țănc orgoliosului mire și oprise, miloasă, un act de nespusă cruzime.

Unii îl numiră „blestem”, alții îi spuseră „fire omenească” sau „logică elementară”; indiferent de cauză, însă, au fost cu toții de acord asupra efectului: căsătoria nu fusese consumată.

Maestrului Ambrogio i se dăduse de înțeles că dovezile acestei remarcabile situații erau numeroase. Una se lega de drumurile pe care le făcuse Salimbeni între timp și zicea așa: un bărbat matur se însoară cu o copilă frumoasă și își petrece noaptea nunții în patul ei. După trei zile, pleacă de acasă și caută o femeie a nopții, dar cu toate astea nu e în stare să profite de serviciile ei. Când, amabilă, doamna îi oferă un sortiment de poțiuni și prafuri, el izbucnește în țipete fioroase și spune că le-a încercat deja pe toate și că nu sunt decât escrocherii. Ce concluzie se putea trage, decât că își petrecuse noaptea nunții fără a fi în stare de nimic și că nici măcar consultarea unui specialist nu oferise un leac?

O altă dovadă a acestei presupuse stări de lucruri venea dintr-un cartier mult mai demn de încredere, căci își avea izvorul chiar în casa lui Salimbeni. Dintotdeauna existase în această familie tradiția de a se examina cearșaful nupțial după noaptea nunții, pentru a se verifica dacă mireasa fusese virgină. Dacă pe așternut nu era sânge, fata era trimisă înapoi părinților ei, dezonorată, iar familia Salimbeni mai adăuga un nume pe lungă listă a dușmanilor.

Însă, în dimineața care urmă nopții nunții lui Salimbeni, n-a fost etalat un astfel de cearșaf, și nici *cencio*-ul lui Romeo nu a fost fluturat în triumf, așa cum se făcuse în ziua precedentă. Singurul care știa de soarta lui

era servitorul căruia i se ordonase să-l ducă, într-o cutie, la Messer Tolomei, în aceeași după-amiază, cu scuze pentru nejustificată lui îndepărtare de pe trupul neînsuflețit al lui Tebaldo. Și atunci când, în sfârșit, după câteva zile de la nuntă, i se dădu cameristei o bucată de țesătură pătată cu sânge, pe care ea i-o dădu menajerei, care la rândul ei o dădu celei mai în vârstă bunici din casă... ei bine, atunci bătrâna o catalogă pe loc ca fiind o făcătură.

Puritatea unei mirese era o chestiune de onoare, lipsa ei provocând mare dezamăgire, așa că, în tot orașul, fiecare bunică își strângea forțele împotriva celorlalte bunici ca să creeze și să descopere cele mai convingătoare amestecuri ce puteau fi repede turnate pe un pat nupțial, în lipsa sângelui adevărat. Și sângele nu era de ajuns: trebuia amestecat cu alte substanțe și fiecare bunică din fiecare familie își avea propria-i rețetă secretă. Precum alchimiștii din vechime, aceste femei nu vorbeau în termeni lumești, ci magici. Pentru ele, veșnica provocare era să găsească acea combinație perfectă de plăcere și durere, bărbat și femeie, și de lună în creștere sau descreștere.

O astfel de femeie, școlită în toate și unsă cu toate alifiile, mai să zici că e vrăjitoare, nu putea fi nicidecum păcălită de cearșaful de nuntă al lui Salimbeni, care era, în mod limpede, opera unui bărbat care nu se obosise niciodată să se uite măcar o secundă la mireasa ori la patul său după prima lor întâlnire nocturnă. Chiar și așa, nimeni nu îndrăzni să aducă vorba despre asta în fața stăpânului însuși, deoarece era deja cunoscut faptul că problema nu era la doamna sa, ci la el.

Să termine portretul Giuliettei Tolomei nu-i era de ajuns. Cuprins de o neobosită energie, Maestrul Ambrogio se duse la Palazzo Salimbeni, la o săptămână după nuntă, ca să-i anunțe pe ocupanții săi că frescele lor aveau nevoie de o revizuire și, posibil, de ceva muncă de întreținere. Nimeni nu avu curaj să-l contrazică pe celebrul Maestru, și nici nu simți careva nevoia să-l consulte pe Salimbeni în

această chestiune, astfel că, în multe zile care au urmat, Maestrul Ambrogio era liber să vină și să plece din casă după cum îi era voia.

Motivul său era, desigur, să o zărească pe Giulietta și, dacă era posibil, să-i ofere ajutorul lui. La ce anume, nu știa exact, însă știa că nu se putea liniști până când ea nu afla că mai avea prieteni pe lume. Însă oricât de mult așteptă, cocoțându-se pe scări și prefăcându-se că găsește defecte în propria-i muncă, tânăra femeie nu coborî niciodată la parter. Iar numele ei n-a fost pomenit de nimeni. Era aproape ca și cum încetase să mai existe.

Într-o seară, când Maestrul Ambrogio se întindea chiar pe treapta cea mai de sus a scării înalte, inspectând pentru a treia oară același blazon și întrebându-se dacă nu cumva venise vremea să-și regândească strategia, reuși să audă din întâmplare o conversație între Salimbeni și fiul său, Nino, care avea loc în camera învecinată. Trăind în mod limpede cu impresia că erau singuri, cei doi se retrăseseră în această parte mai izolată a casei ca să discute un subiect care cerea o anumită discreție. Habar n-aveau că, prin crăpătura dintre toc și ușă, stând nemișcat pe scară, Maestrul Ambrogio putea să audă fiecare cuvânt.

— Vreau să o duci pe Monna Giulietta la Rocca di Tentennano și să ai grijă să fie... instalată cum se cuvine.

— Așa curând? exclamă tânărul. Nu crezi că lumea o să vorbească?

— Lumea deja vorbește, observă Salimbeni, în aparență obișnuit cu o asemenea franchețe din partea fiului său. Și nu vreau ca totul să explodeze.

Tebaldo... Romeo... toate astea. Ar fi bine pentru tine să pleci o vreme din oraș. Până uită lumea. S-au întâmplat prea multe în ultimul timp. Gloata se agită. Asta mă îngrijorează.

Nino scoase un sunet care nu putea fi decât o tentativă de râs:

— Poate c-ar trebui să pleci tu, nu eu. O schimbare de aer...

— Gura!

Camaraderia lui Salimbeni își avea limitele ei.

— O să pleci și o s-o iei cu tine. Afară cu ea, bagaj neascultător! Îmi face silă s-o am în casă. Și, odată ajuns acolo, vreau să rămân...

— Să rămân *acolo*?

Nino nu se putea gândi la ceva mai groaznic decât un sejur la țară.

— Cât timp?

— Până rămâne grea.

Urmă o tăcere lesne de înțeles, în timpul căreia Maestrul Ambrogio trebui să se țină strâns de scară, cu amândouă mâinile, ca să nu-și piardă echilibrul în timp ce făcea față acestei cereri șocante.

— O, nu... se dădu Nino înapoi de lângă tatăl său, toată povestea părându-i-se ridicolă. Nu eu. Altcineva. Oricine.

Cu chipul înroșit de mânie, Salimbeni se duse la fiul său și-l apucă de guler:

— Nu trebuie să-ți spun eu ce se petrece. E în joc onoarea noastră. Aș scăpa bucuros de ea, dar e o Tolomei. Așa că voi face al doilea cel mai bun lucru cu putință și o s-o las la țară, unde nu se uită nimeni, ocupată cu copiii mei și la o parte din calea mea.

În sfârșit, își eliberă fiul din strânsoare:

— Lumea va spune că sunt milos.

— Copii?

Lui Nino planul ăsta îi plăcea din ce în ce mai puțin.

— Câți ani vrei să mă culc cu mama mea?

— Are șaisprezece ani! pară Salimbeni. Și o să faci cum spun eu. Înainte să treacă iarna, vreau ca toată lumea din Siena să știe că e însărcinată cu copilul meu. Preferabil, un băiat.

— O să mă străduiesc să te mulțumesc, zise Nino sarcastic.

Văzând că fiul său lua lucrurile prea ușor, Salimbeni ridică spre el un deget amenințător:

— Dar să te ferească Dumnezeu s-o scapi din ochi.

Nimeni altul decât tine nu are voie să o atingă. Nu vreau să mă dau mare cu un bastard.

Nino oftă:

— Prea bine. O să joc rolul lui Paris și o să-ți iau nevasta, bătrâne. O, așteaptă puțin. Nu e, de fapt, nevasta ta, așa-i?

Palma pe care o încasă peste față nu-l miră pe Nino. O căutase cu lumânarea.

— Așa, vezi, zise el dându-se înapoi, lovește-mă de fiecare dată când spun adevărul și răsplătește-mă de câte ori fac ceva rău. Tu doar să-mi spui ce vrei - să omor un rival, să ucid un prieten, să iau virginitatea cuiva, orice, și-o s-o fac. Numai să nu-mi ceri ca, după aia, să te mai și respect.

Când Maestrul Ambrogio se întoarce la atelier în seara aceea, încă mai tremura. Cum putea exista atâta rău pe lumea asta, darămite tocmai în propriu-i oraș? Și de ce nimeni nu se încumeta să-l oprească? Când își lăsă jos cutia ca să descuie ușa albastră, se simți bătrân și ostenit și își dori, subit, să nu se fi dus nicicând la Palazzo Salimbeni și să nu fi auzit acele planuri nelegiuite.

Chiar atunci băgă de seamă că ușa era deja deschisă. Șovăind în prag, se întrebă în treacăt dacă nu cumva uitase să o încuie când plecase, însă, când nu auzi lătratul lui Dante, începu să se teamă de o spargere.

— Hei!

Împinse ușa și păși înăuntru temător, nedumerit de lămpile care ardeau.

— Cine e aici?

Aproape imediat cineva îl trase din ușă și o închise cu hotărâre în spatele lui. Când se întoarce să dea piept cu adversarul, însă, văzu că nu era un străin răuvoitor, ci Romeo Marescotti. Iar lângă el se afla fratele Lorenzo, cu Dante în brațe, căruia îi ținea botul cu mâinile.

— Cerul fie laudat! exclamă Maestrul Ambrogio, uitându-se de la unul la altul și părându-i-se că amândoi tinerii arătau mai sănătoși și mai chipeși ca niciodată, în

ciuda bărbilor. V-ați întors, în sfârșit, de pe meleagurile străine?

— Nu chiar atât de străine, zise Romeo, schiopătând ușor pe când mergea să se așeze la masă. Am fost într-o mănăstire, nu departe de aici.

— Amândoi? întrebă Maestrul, uluit.

— Lorenzo mi-a salvat viața, zise Romeo, strâmbându-se de durere în timp ce-și întindea piciorul. Salimbeni și ai lui m-au lăsat în cimitir, crezându-mă mort, însă el m-a găsit și m-a adus înapoi la viață, în aceste ultime luni, de n-ar fi fost el, aș fi murit.

— Dumnezeu a vrut să trăiești, zise fratele Lorenzo, lăsând în sfârșit câinele jos. Și a vrut ca eu să te ajut.

— Dumnezeu vrea multe de la noi, nu-i așa? zise Romeo, regăsindu-și un pic din obrăznicia de odinioară.

— Nici n-ați fi putut să vă întoarceți într-un moment mai bun, spuse Maestrul Ambrogio, căutând vin și pahare. Căci tocmai am auzit...

— Am auzit și noi, i-o reteză Romeo, dar mie nu-mi pasă. Nu o las cu el. Lorenzo voia să aștept până mă refac complet, dar nu sunt sigur că se va întâmpla vreodată asta. Avem oameni și cai. Sora Giuliettei, Monna Giannozza, o vrea scoasă din ghearele lui Salimbeni la fel de mult ca și noi.

Tânărul se rezemă de spătarul scaunului, cu respirația ușor întretăiată din cauza efortului de a vorbi.

— Acum, tu ești pictor și cunoști toate casele. Vreau să-mi desenezi o hartă cu Palazzo Salimbeni...

— Scuză-mă, zise Maestrul Ambrogio scuturând mirat din cap, dar ce anume ați auzit, mai exact?

Romeo și fratele Lorenzo se uitară unul la altul.

— Eu am înțeles că Giulietta s-a măritat cu Salimbeni acum câteva săptămâni, zise călugărul, pe un ton defensiv. Nu e adevărat?

— Și asta e, într-adevăr, tot ce-ați auzit? întrebă Maestrul.

Tinerii se uitară din nou unul la altul.

— Ce e, zugravule? se încruntă Romeo din cauza

așteptării. Nu-mi spune că îi poartă deja copilul?

— Cerule mare, nu! râse Maestrul, brusc înveselit. Ba chiar din contră.

Romeo îl privi cu ochii îngustați:

— Îmi dau seama că îl cunoaște de trei săptămâni, de-acum...

Înghiți cu greutate, de parcă vorbele îi făceau greață:

— ...dar sper că încă nu a ajuns să-i îndrăgească foarte mult îmbrățișările.

— Prieteni dragi, zise Maestrul Ambrogio, găsind în sfârșit o sticlă, așezați-vă bine ca să ascultați o poveste cât se poate de neobișnuită.

V.IV

Păcatele iubirii-s cunoscute.

O altă sărutare, și mă iartă.³¹

Se iveau zorile atunci când eu și Janice adormirăm, în sfârșit, în camera mea de hotel, prăbușindu-ne amândouă pe un pat de documente, cu capul învârtindu-ni-se de cunoștințele recent dobândite despre familia noastră. Petrecuserăm toată noaptea pendulând înainte și înapoi între 1340 și prezent, iar când, în cele din urmă, ni s-au închis ochii, Janice știa aproape la fel de multe ca și mine despre familiile Tolomei, Salimbeni și Marescotti și despre shakespearienii alter ego ai acestora. Îi arătasem toate bucățelele de hârtie din cutia mamei, inclusiv tomul uzat cu *Romeo și Julieta* și carnetelul plin cu schițe. În mod surprinzător, nu avusese nimic de zis despre faptul că luasem eu crucifixul și-l purtam la gât. O interesă mai mult arborele nostru genealogic și să-și găsească în el strămoșii, până înapoi la sora Giuliettei, Giannozza, din care ne trăgeam amândouă.

— Privește, îmi arătase ea, mergând cu mâna în josul lungului document, peste tot sunt Giuliette și Giannozze!

— Inițial, ele au fost gemene, îi explicasem eu, atrăgându-i atenția asupra unui pasaj dintr-una din ultimele scrisori ale Giuliettei către sora ei. Vezi? Scrie „spui adesea că ești cu patru minute mai mică, dar cu patru veacuri mai bătrână decât mine. Acum înțeleg ce vrei să zici”.

— Măiculiță!

Janice își băgase din nou capul în document.

— Poate că toate astea sunt gemene! Poate că e o genă în familie.

Însă în afară de faptul că și tizele noastre medievale fuseseră gemene, ne era greu să găsim multe alte asemănări între viața lor și a noastră. Ele trăiseră într-o epocă în care femeile erau victimele tăcute ale greșelilor

31 *Romeo și Julieta*, actul I, scena a V-a.

bărbaților; s-ar fi părut că noi eram libere să facem propriile noastre greșeli și să urlăm despre asta cât de tare voiam.

Abia după ce am mai citit împreună din jurnalul Maestrului Ambrogio, cele două lumi foarte diferite se contopiră, în sfârșit, într-un limbaj pe care am reușit amândouă să-l înțelegem, și anume acela al banilor. Salimbeni îi dăruise Giuliettei o cunună cu patru pietre uriașe, două safire și două smaralde, iar acelea erau, probabil, pietrele care mai târziu au fost montate în statuia de la mormântul ei. Numai că noi am adormit înainte să ajungem până acolo.

După un somn foarte scurt, m-a trezit telefonul.

— Domnișoară Tolomei, te-ai trezit? ciripi vesel *direttore* Rossini, făcându-i plăcere rolul de pasăre matinală.

— Acum da.

M-am strâmbat ca să văd cât arăta ceasul meu de mână. Era ora nouă.

— Ce e? l-am întrebat.

— Căpitanul Santini a venit să te vadă. Ce să-i spun?

— Fir-ar!

Am privit la dezordinea din jur. Janice încă sforăia lângă mine, dormind dusă.

— Orice ai face, nu-i spune că sora mea e aici, bine? Cobor în zece minute.

Cu părul încă ud de la dușul făcut în grabă, am alergat pe scări cât de repede am putut și l-am găsit pe Alessandro așezat pe o bancă în grădina din față, jucându-se distrat cu o floare de magnolie.

— O foarte bună dimineață, i-am spus, luând loc lângă el. Ceva vești despre Bruno?

— Am trecut ieri pe aici, dar nu erai, zise el, uitându-se gânditor la mine.

— Zău? am reușit eu să par mirată.

În frenezia mea de a mă întâlni în ziua precedentă cu Romeo al meu de pe motocicletă la Turnul Mangia, uitasem complet de întâlnirea cu Alessandro. I-am zis:

— Ciudat. Ei bine... Ce-a zis Bruno?

— Nu prea multe, răspunse el, împingând floarea la o parte și ridicându-se. E mort.

Mi s-a tăiat respirația și am fost împunsă de o compasiune subită:

— Asta a fost ceva neașteptat.

În timp ce ne plimbam împreună prin oraș, Alessandro îmi spuse că Bruno Carrera - bărbatul care dăduse spargerea din muzeul vărului meu Peppo - a fost găsit mort în celula sa în dimineața care a urmat arestării sale. Era greu de zis dacă era sinucidere sau dacă fusese plătit cineva din interior ca să-l reducă la tăcere, dar, sublinie Alessandro, era nevoie de ceva îndemânare, dacă nu de-a dreptul de magie, ca să te spânzuri de șireturile uzate de la pantofi fără să le rupi în cădere.

— Așadar vrei să spui că a fost omorât?

În ciuda caracterului, purtării și armei sale, mi-era milă de amicul meu în trening.

— Bănuiesc că cineva a vrut ca el să nu vorbească.

Alessandro mă privi de parcă bănuia că aș ști mai multe decât spuneam.

— Așa s-ar părea.

Fontebranda era o veche fântână publică - grație sistemului de apă și canalizare, nu mai era folosită - care se afla la capătul unui Labirint povârnit de străzi, într-o vastă zonă deschisă. Era o construcție ieșită în afară, ca o logie, din cărămidă roșcată, spre care coborau trepte largi, peste care crescuseră iarbă și buruieni. Primul meu gând a fost că era un mic amfiteatru a cărui scenă era compusă din trei arce deschise, orientate cu fața spre public. Asta până când am observat că avea apă în ea.

Așezându-mă pe margine, lângă Alessandro, am privit în jur la apa de un verde cristalin din bazinul mare din piatră și la caleidoscopul de lumini reflectat pe zidurile și pe tavanul boltit de deasupra.

— Știi, i-am spus, fiindu-mi greu să accept toată această frumusețe, strămoșul tău a fost un mare ticălos!

El râse, surprins. Un râs lipsit de veselie.

— Știu. Dar sper că nu mă judeci după strămoșii mei. Și sper că nici tu nu te judeci pe tine însăși după ai tăi.

M-am aplecat ca să-mi trec degetele prin apă.

— Pumnalul poți să-l păstrezi. Nu cred că Romeo o să-l vrea înapoi vreodată.

Am ridicat privirea spre el, având foarte mult nevoie să fac pe cineva răspunzător pentru faptele lui Salimbeni:

— Ce cumplit mod de a muri. Însă nu a murit, totuși, nu-i așa? S-a întors. Ca să o salveze.

Am rămas tăcuți o clipă. Alessandro zâmbi la încruntarea mea.

— Pune filosofia în cui și fii fericită că nu le semănăm deloc, zise el în cele din urmă.

Când nu i-am răspuns, zâmbetul i se lăți:

— Ești vie! Privește! Soarele strălucește. Acum e ora potrivită să fii aici, când soarele intră printre arce și lovește apa. Mai târziu, în timpul zilei, Fontebranda devine întunecată și rece, ca o grotă. N-ai recunoaște-o.

— Ce ciudat că un loc se poate schimba atât de mult în doar câteva ore, i-am spus privindu-l ținută în ochi.

Știa că mă refeream la el. Ce nu știa era că văzusem fotografii cu el intrând în camera mea de hotel, așa că doar ridică din umeri, fără a fi prea îngrijorat:

— Totul are o parte întunecată. După părerea mea, asta e ceea ce face ca viața să fie interesantă.

Nu m-am putut abține să nu zâmbesc la logica lui:

— Ar trebui să fiu înspăimântată?

— Păi...

Își scoase jacheta, își suflecă mânecile de la cămașă și se sprijini de zid, cu o provocare în priviri:

— ...bătrânii ți-ar povesti că Fontebranda are puteri speciale.

— Spune mai departe. O să te anunț când voi fi suficient de speriată.

— Dă-ți jos pantofii.

Am izbucnit în râs:

— OK, m-am speriat.

— Haide, o să-ți placă.

M-am uitat la el cum își scoate pantofii și șosetele, își suflecă pantalonii și își bagă picioarele în apă.

— Azi nu trebuie să lucrezi? i-am zis, uitându-mă la picioarele lui care se legănau.

Alessandro ridică din umeri:

— Banca are o vechime de șase sute de ani. Cred că poate să supraviețuiască o oră fără mine.

— Așadar, îmi povestești despre puterile acelea speciale? l-am îndemnat eu, încrucișându-mi brațele la piept.

El se gândi o clipă, apoi spuse:

— Cred că pe lumea asta există două feluri de nebunie. Nebunia creatoare și nebunia distructivă. Se crede că apa din Fontebranda te face nebun, *pazzo*, însă în sensul bun. E greu de explicat. De aproape o mie de ani, bărbații și femeile beau apa asta și sunt cuprinși de *pazzia*. Unii au devenit poeți, alții sfinți. Cea mai faimoasă este, desigur.

Santa Caterina, care a crescut chiar aici, după colț, în Contrada Gâștei, *Oca*.

M-am uitat la el zâmbind ușor:

— Toată chestia asta... femei care se înfometează și aleargă desculțe. Și pentru ce? Viziuni? Cum poți să numești așa ceva „creator”? E doar nebunie și-atât.

— Poate. Dar eu cred că, pentru majoritatea oamenilor, a te lega cu lanțuri de o navă de război în Atlanticul de Nord, când ai o febră de patruzeci de grade, tot nebunie ar fi.

Îmi făcu semn cu ochiul:

— Mai ales dacă nici măcar nu vrei să pui piciorul în fântâna asta frumoasă.

— Nu spun decât că asta depinde de perspectiva pe care o ai, am zis eu dându-mi pantofii jos. Ceea ce ție ți se pare cât se poate de creator s-ar putea ca, de fapt, să fie distructiv pentru mine.

Mi-am băgat cu titlu de probă picioarele în apă.

— Consider că totul se reduce la lucrurile în care

crezi.

Nu i-am putut descifra zâmbetul. Uitându-se la degetele mele care se mișcau, mă întrebă:

— Vrei să spui că trebuie să-mi reconsider teoria?

— Cred că ar trebui să-ți reconsideri întotdeauna teoriile. Dacă n-o faci, ele încetează a mai fi teorii. Devin altceva... mi-am fluturat eu mâinile prin aer, ca să sugerez ceva rău... devin dragoni sub turnul tău, care nu lasă pe nimeni înăuntru sau afară.

Îmi aruncă o privire, amuzat de gesticulările mele.

— Știi că, aici, dragonul este un simbol al virginității și protecției?

Mi-am lăsat mâinile în jos:

— Ce ironie. În China, dragonul îl simbolizează pe mire, exact dușmanul virginității.

O vreme, niciunul dintre noi nu vorbi. Apa din Fontebranda se vălurea liniștit, proiectându-și undele strălucitoare pe tavanul boltit cu încrederea răbdătoare a unui spirit nemuritor și, preț de o clipă, aproape că am simțit că aș putea fi poetă.

Alungându-mi această idee din minte înainte să dea roade, am spus:

— Așadar, tu crezi? Crezi că Fontebranda te face *pazzo*?

El se uită în jos spre apă. Picioarele noastre păreau cufundate în jad lichid. Când îmi întâlni, în sfârșit, privirea întrebătoare, îmi surâse languros, ca și cum ar fi știut că nu aveam de fapt nevoie de un răspuns. Căci răspunsul se afla chiar acolo, reflectat în ochii lui, promisiunea strălucitoare a unei încântări mistice. Mi-am dres vocea:

— Eu nu cred în minuni.

Privirea lui alunecă spre gâtul meu:

— Atunci de ce porți ăla?

Mi-am dus mâna la crucifix:

— În mod normal, nu port. Spre deosebire de tine, am făcut eu din cap spre cămașa lui descheiată.

— Te referi la ăsta?

Pescui obiectul care-i atârna la gât de un șnur din

piele.

— Țsta nu e un crucifix. Eu nu am nevoie de un crucifix ca să cred în minuni.

Am privit lung pandantivul:

— Porți un *glonț*?

El surâse obosit:

— Eu îi zic scrisoare de dragoste. S-a oprit la doi centimetri de inima mea.

— Ce coaste rezistente.

— Partener rezistent. Gloanțele astea sunt făcute să treacă prin mai mulți oameni. Țsta a trecut mai întâi prin altcineva.

Ridică din umeri și îl lăsă să alunece sub cămașă.

— Și, dacă n-aș fi fost în spital, aș fi fost făcut bucățele. Așa că se pare că Dumnezeu mă poate găsi chiar dacă nu port o cruciuliță.

Nu am știut ce să spun.

— Când a fost asta? *Unde* a fost asta?

El se aplecă înainte, să atingă apa.

— Ți-am mai spus. Am fost în iad.

Am încercat să-i prind privirea, dar nu am reușit.

— Asta-i tot?

— Doar atât, deocamdată.

— Ei bine, să-ți spun în ce cred *eu*. Cred în știință.

Expresia lui nu se schimbă deloc, chiar și când ochii lui îmi alunecară pe chip, oprindu-se asupra gurii mele strâns închise.

— Crezi în mai mult de-atât, zic eu, spuse el. În ciuda voinței tale. Și ăsta e motivul pentru care ți-e frică. Te temi de *pazzia*.

— Frică? am încercat eu să râd. Nu mi-e câtuși de puțin...

El mă întrerupse luând apă în căușul palmei și întinzând-o spre mine:

— Dacă nu crezi, atunci bea. N-ai nimic de pierdut.

— Ei, haide acum! m-am îndepărtat eu, cu silă. Apa aia e plină de bacterii!

El aruncă apa din mână.

- Oamenii o beau de sute de ani.
- Și înnebunesc!
- Vezi? zâmbi el. Chiar crezi!
- Da, cred în microbi!
- Ai văzut vreodată un microb?

M-am uitat supărată la zâmbetul lui care mă tachina, enervată că reușise să mă încolțească făcând atât de puțin efort.

- Zău așa! Oamenii de știință îi văd tot timpul!

— Santa Caterina l-a văzut pe Iisus pe Basilica di San Domenico, zise Alessandro, cu ochii scăpărând poznași. Pe cine crezi? Pe omul de știință, pe Santa Caterina, pe amândoi sau pe niciunul?

Când nu i-am răspuns, el își făcu palmele căuș, luă apă din fântână și bău câteva guri. Apoi îmi oferî mie restul, dar m-am dat iarăși înapoi.

Alessandro clătină din cap, cu dezamăgire prefăcută.

— Asta nu e Giulietta pe care mi-o amintesc. Ce ți-au făcut în America?

Am oftat zgomotos.

— Bine, bine, dă-mi!

Nu mai rămăsese prea multă apă în palmele lui, dar am sorbit din ea oricum, doar ca să demonstrez ceva. Nici măcar nu mi-a trecut prin cap cât de intim era acest gest, până când n-am văzut expresia de pe chipul lui:

— Acum nu mai ai scăpare de *pazzia*, zise el cu glas răgușit. Ești o adevărată sieneză.

— Acum o săptămână mi-ai zis să dispar, i-am spus eu, dându-i drumul la mâini.

Își lăsă capul în jos:

— Am greșit.

— Ai greșit? am chicotit eu. Alessandro Santini *a greșit?*

El ridică din nou privirea, cu sfilă:

— Orașul ăsta are nevoie de oameni ca tine. Fără tine, am fi fantome. Fantome fericite, da, însă...

— Poate că sunt și eu o fantomă? am spus încet.

El scutură din cap:

— Mie îmi pari foarte vie. Un pic prea vie, de fapt. Însă dacă tu ești o fantomă, iar eu sunt o fantomă, cum aş putea să ştiu?

— Se pare că sunt anumite lucruri pe care fantomele nu le pot face, cum ar fi să bea vin. Nu fără să exerseze mult.

— Sunt sigur că există şi alte lucruri, zise Alessandro, ridicând mâna.

Nu se voia a fi decât o glumă, dar atunci când mi-am atins palma de a lui am văzut într-o clipă lucruri care au fost cândva şi lucruri care urmau să vină. A fost o viziune şocantă şi am fost aproape sigură că a văzut-o şi el, căci i-a dispărut zâmbetul.

— Presupun că suntem reali, am spus eu cu respiraţia întretăiată, îndepărtându-mi mâna de a lui. Poate că doar avem suflete bătrâne?

El aprobă încet din cap:

— Ar trebui să ne dăm la pingelit.

— Şi pe urmă ce? Să fim pur şi simplu Jack şi Jill?

El se întinse şi-mi dădu la o parte o şuviţă de păr care-mi venea în ochi:

— Atâta timp cât Jill nu vrea ca Jack să fie Joe.

Am rezistat tentaţiei de a mă sprijini de mâna lui:

— Lui Shakespeare nu i-ar plăcea asta.

El îşi trecu uşor un deget pe obrazul meu, oprindu-se în colţul gurii:

— Nu-i nevoie ca Shakespeare să ştie.

Ceea ce am zărit în ochii săi îmi era la fel de străin precum un ţarm necunoscut după nişte nopţi furtunoase pe ocean; în afară de jungla de frunziş, puteam să simt prezenţa unei fiare neştiute, o creatură primordială care aştepta să vin pe mal. Ce a văzut el la mine, nu ştiu, dar, indiferent ce a fost, l-a făcut să-şi oprească mâna.

— De ce ţi-e teamă de mine? îmi şopti. *Fammi capire*. Am ezitat.

— Ai vreo legătură, de orice fel, cu Luciano Salimbeni? l-am întrebat.

Alessandro făcu o pauză. Era limpede că se aşteptase

la cu totul altceva.

— De ce? Crezi că el l-a omorât pe Bruno?

Am privit în altă parte, supărată că nu-mi răspunsese la întrebare. Am vorbit apoi cât de calm am putut:

— Impresia mea a fost că Luciano Salimbeni e mort. Dar poate că am fost prost informată. Având în vedere tot ce s-a întâmplat și posibilitatea ca el să-mi fi omorât părinții, cred că am dreptul să știu.

L-am privit în ochi:

— Ești un Salimbeni. Eva Maria e nașa ta. Spune-mi, te rog, cum se leagă toate astea.

Văzând că nu aveam de gând să-l las să scape cu una, cu două, Alessandro oftă și își trecu mâinile prin păr.

— Bine. O să-ți explic. Dar mai întâi o să-ți spun povestea pe care mi-a zis-o bunicul meu înainte de a muri.

— E lungă?

El dădu din cap, cu tristețe:

— Foarte lungă.

— Înainte de a începe, am nevoie *cu adevărat* de o cafea.

În Piazza del Campo, pregătirile pentru *Palio* erau în plină desfășurare și, în timp ce treceam peste o grămăjoară de nisip destinat pistei, Alessandro îngenunche să ia o mână din el, cu același respect pe care l-ar fi avut față de cel mai fin șofran.

— Vezi? mi-l arătă el. *La Terra în Piazza*.

— Lasă-mă să ghicesc. Înseamnă „piazza aceasta este centrul universului”?

— Pe-aproape. Înseamnă „pământul din *piazza*”.

Îmi puse un pic de nisip în palmă.

— Poftim, simte-l. Miroase-l. Înseamnă *Palio*.

După ce ne-am îndreptat spre cea mai apropiată cafenea și ne-am așezat, Alessandro îmi arătă spre muncitorii care puneau bariere în jurul întregului Campo:

— Dincolo de barierele *Palio*-ului, nu mai există lumea.

— Ce poetic, am spus, scuturându-mi cu discreție

nisipul de pe mâini. Păcat că Shakespeare era atât de veronofil.

El clătină din cap:

— Nu te sature niciodată de Shakespeare?

În loc să-l apăr pe Bard, mi-am pus coatele pe masă și am zis cu vioiciune:

— Așadar, pe cine susții la *Palio*? Sau măcar îți pasă? Eva Maria mi-a spus că, din cauza exilului, voi, familia Salimbeni, nu mai aveți o *contrada*.

— Gata, pân-aici! se răsti Alessandro, sătul de tachinările mele. Cred c-a venit timpul să-ți spun povestea bunicului meu.

Numai că, pe când vorbea, îi sună mobilul și, după ce verifică ecranul, se scuză și pleacă de la masă. Când reveni, peste cinci minute, era ceva schimbat în purtarea lui și, cumva, am știut că, indiferent cine-l sunase, persoana aceea îi spusese ceva îngrijorător. Ceva care avea legătură cu mine.

Abia când am avut cafelele în față a vorbit și el, în sfârșit, pe un ton prea indiferent ca să fie sincer:

— De ce nu-mi povestești despre tipul de pe motocicletă?

Când văzu că sunt prea uluită ca să răspund, adăugă plictisit:

— Parcă mi-ai spus că te urmărește un tip cu un Ducati.

— A! am reușit eu să râd. *Acel* tip! Habar n-am. Nu l-am mai văzut.

Am ridicat din umeri:

— Presupun că picioarele mele nu erau îndeajuns de lungi.

Alessandro nu zâmbi:

— Pentru Romeo, sunt suficient de lungi.

M-am holbat la el cu neîncredere:

— Sugerezi că aș fi urmărită de rivalul tău din copilărie?

El privi în altă parte:

— Nu sugerez nimic. Sunt doar curios.

Rămaserăm un moment într-o tăcere dureroasă.

Îmi dădeam seama că-l rodea ceva și că orice speranță de a se ține de promisiune și a-mi povesti despre conspirația Salimbeni se micșora cu repeziciune.

— Ascultă... i-am zis, încercând să salvez un pic din intimitatea noastră anterioară. Sper că nu crezi că încă mai... visez la Romeo.

Alessandro nu răspunse imediat. Atunci când, în cele din urmă, o făcu, vorba îi era rezervată, căci era perfect conștient că dezvăluia o parte din cărțile pe care le ținea în mână:

— Spune-mi doar atât, ți-a plăcut priveliștea care se vede din Turnul Mangia? mă întrebă el, în timp ce își plimba lingurița pe fața de masă.

Am căscat gura:

— Stai așa! *Mă urmărești?*

— Nu, zise el, nu foarte mândru de sine, însă Poliția e cu ochii pe tine. Pentru binele tău. Doar în caz că tipul care l-a ucis pe Bruno vine și după tine.

— Tu i-ai rugat?

L-am privit drept în ochi și am văzut confirmarea chiar înainte ca el să vorbească.

— Păi, îți mulțumesc, am continuat eu pe un ton sec. Ce păcat că nu erau prin preajmă într-una dintre nopțile trecute, când nemernicul ăla a intrat în camera mea.

Alessandro nici nu clipi:

— Ei bine, au fost azi-noapte. Au spus că au văzut un Ducati parcat în stradă și un bărbat în camera ta.

Am izbucnit pur și simplu în râs, atât de absurd era totul:

— Hai că asta e chiar ridicol! Un bărbat în camera mea? *A mea?*

Văzând că încă nu mă credea, am încetat să râd.

— Pe cuvânt de onoare, i-am spus cu sinceritate, zău că n-a fost niciun bărbat în camera mea azi-noapte, și nici în turn.

Era cât pe ce să adaug „nu că ar fi treaba ta dacă ar fi fost”, dar m-am oprit, dându-mi seama că de fapt nu

vorbeam serios. Așa că, în schimb, am râs:

— Vai de mine, parcă am fi un cuplu căsătorit de multă vreme.

— Dacă am fi un cuplu căsătorit de multă vreme, nu ar trebui să te întreb, zise Alessandro, zâmbind în sfârșit. Bărbatul din camera ta aș fi eu.

— Genele Salimbeni își scot din nou capul urât, am remarcat eu, dându-mi ochii peste cap. Lasă-mă să ghicesc: dacă am fi căsătoriți, m-ai pune în lanțuri în donjon de câte ori ai pleca de-acasă?

El medită la asta, dar nu pentru mult timp:

— Nu aș fi nevoit s-o fac. Odată ce ai ajunge să mă cunoști, nu ai mai vrea pe nimeni altcineva. Și...

Ar fi putut să zâmbească, dar nu o făcu:

— ...i-ai uita pe toți cei pe care i-ai cunoscut înainte.

Cuvintele lui, pe jumătate în glumă, pe jumătate nu, se încolăciră în jurul meu ca un banc de țipari în jurul unui cadavru înecat și am simțit o mie de dințișori înfigându-se în stăpânirea mea de sine.

— Ah! „nemuritorul PASADO, PUNTO REVERSE...”, am³² spus, nu prea sigură de cum să opresc mâna care-mi zburlese cu atâta pricepere penele.

Rânji auzind invitația mea negândită:

— Fânul. Oricând, cu plăcere.

Punând picior peste picior, am spus cu seriozitate:

— Parcă aveai de gând să-mi spui o poveste? Ceva despre bunicul tău și Luciano Salimbeni?

Zâmbetul lui Alessandro se șterse:

— Da. Ai dreptate.

Se încruntă o vreme, jucându-se cu lingurița. Apoi, în

32 Contextul complet e : „Un duelist DI PRIMO CAR- TELLO. Știe toate figurile de scrimă: nemuritorul PASADO, PUNTO REVERSO ; și, când ți-e lumea mai dragă, îți trage un HAY !” – versuri din Romeo și Julieta, actul al II-lea, scena a IV-a. Denumirea italiană a figurilor de scrimă e păstrată și în piesa lui Shakespeare, și în traducerea românească. În text, are loc un joc de cuvinte intraductibil în limba română: figura menționată cu numele de „HAY” are în limba engleză o pronunție similară cu cea a cuvântului englezesc hay, care înseamnă „fân”, de aici rezultând umorul acestui schimb de replici.

cele din urmă, ridică privirea și zise:

— Îl știi pe Carol cel Mare?

Exact când voiam să deschid gura să zic „personal, adică?”, un client se strecură pe lângă scaunul meu și se așează, cu un oftat adânc, chiar la masa de lângă noi.

Iarăși Janice.

Purta o pălărie cu boruri largi și ochelari de soare care-i acopereau toată fața, însă, în ciuda înfățișării glamour, nu se dădu deloc în spectacol, ci doar luă meniul, prefăcându-se că se gândește la opțiunile posibile. Am băgat de seamă că Alessandro i-a aruncat o privire și, preț de o clipă, m-am temut că ar putea să o recunoască din dosarul meu sau să vadă vreo asemănare metafizică între noi. Însă el n-o făcu. Totuși, prezența apropiată a altcuiva îl descurajă să înceapă povestea pe care voia să mi-o spună și am rămas încă un moment într-o tăcere frustrantă.

— *Ein capuccino, bitte!* îi ceru Janice chelnerului, folosind falsul accent german cu care mă făcea să râd când eram mici. *Und cine große Berlinerpfannkuchen.*

Nu că aș fi făcut-o într-adevăr, dar aș fi putut să o omor. Nu aveam nicio îndoială că Alessandro fusese cât pe ce să-mi dezvăluie ceva de o importanță covârșitoare, iar acum începu să vorbească din nou despre *Paliy* în timp ce chelnerul zăbovea cum face un cățel într-o bucătărie, ca să o descoasă, jovial, pe nerușinata de soră-mea de unde anume din Germania era.

— Praga! trânti ea, însă de cum înregistrează tusea mea de avertisment se corectă repede: Praga... heim... stadt.

Chelnerul păru suficient de convins și foarte îndrăgostit și plecă să-i aducă repede comanda, cu iuțeala unui cavaler al Mesei Rotunde.

— Privește la Balzana... îmi arăta Alessandro blazonul Sienei de pe ceașca mea, crezând că sunt atentă... totul e simplu aici. Alb și negru. Blesteme și binecuvântări.

M-am uitat la ceașcă.

— Asta înseamnă? Blesteme și binecuvântări?

El înălță din umeri:

— Poate să însemne orice vrei. Pentru mine, e un indicator de poziție.

— De poziție față de situații? Adică în genul paharului pe jumătate plin?

— Nu, lăsa el ceașca jos. E-un instrument. În carlingă. Îți arată dacă ești cu capul în jos. Când mă uit la Balzana, știu că sunt cu capul în sus.

Își puse mâna deasupra mâinii mele, neluând-o în seamă pe Janice:

— Și când mă uit la tine, știu...

Mi-am retras repede mâna, nedorind ca Janice să vadă cât de intimi eram, ca să mă poată hărțui după aceea.

— Ce fel de pilot n-ar ști dacă e cu capul în jos?

Alessandro se uită lung la mine, fără să priceapă respingerea mea bruscă.

— De ce vrei mereu să te lupți? întrebă el încet. *Fammi capire*. Fă-mă să înțeleg.

— Ce să înțelegi, mai exact?

— De ce ți-e atât de frică să fii fericită? mă privi el drept în ochi.

Asta era prea de tot. Janice nu mai putu răbda și explodă în râs din spatele ghidului de călătorie în germană. Cu toate că încercă să și-l mascheze printr-o tuse, până și pentru Alessandro a fost evident că ea ascultase fiecare cuvânt și o străpunsese cu o privire mânioasă care mă făcu să-l îndrăgesc și mai mult.

— Îmi pare rău, zise el ducând mâna după portofel. Trebuie să plec.

— Mă ocup eu de notă, i-am spus, rămânând pe loc. Cred că mai iau o cafea. Ești liber mai târziu? Mi-ai rămas dator cu povestea aia.

— Nu-ți face griji, mă liniști el, atingându-mi obrazul înainte de a se ridica, o să-ți primești povestea.

De cum se depărtă suficient ca să nu poată auzi, m-am răsucit spre Janice, mai mult decât furioasă.

— Chiar trebuia să vii tu să strici tot? am mârâit la ea, cu ochii pe silueta lui Alessandro, care dispărea. Tocmai voia să-mi spună ceva. Ceva despre Luciano

Salimbeni!

— Vai, îmi pare rău că ți-am întrerupt acest tête-à-tête cu tipul care ți-a răscolit camera, zise Janice cu prefăcătorie mieroasă. Zău așa, Jules, ți-ai pierdut mințile?

Văzând că nu eram în stare să o contrazic, dar că nici nu voiam să fiu de acord, oftă și aruncă ghidul pe masă.

— Da, e drăguț ca un sconcs și da, mi-ar plăcea să ling colecția lui de timbre, dar zău așa! Cum poți să-l lași să te joace așa pe degete? Alta ar fi să urmărească doar să pună mâna pe tine, dar știi bine ce vrea de fapt.

— De fapt, nu sunt sigură că știi, i-am răspuns cu răceală. Însă e limpede că tu ai o vastă experiență cu ticăloșii, așa că de ce nu mă luminezi?

— Măi să fie!

Lui Janice nu-i venea să creadă ce naivă eram.

— Este evident că stă pe-aproape ca să vadă când te duci la jefuit de morminte. Lasă-mă să ghicesc: nu te-a întrebat niciodată de-a dreptul despre mormânt și statuie?

— Greșit! Când eram la Secția de Poliție, m-a întrebat dacă știu ceva despre o „statuie cu ochi de aur”. În mod clar habar n-avea...

— Ba în mod clar avea habar! ripostă Janice. Cel mai vechi truc din manual: să te prefaci că habar n-ai.

— Deci, ce sugerezi? Că o să aștepte până găsim pietrele și apoi o să le... fure?

Chiar în timp ce rosteam aceste cuvinte, mi-am dat seama că aveau logică.

Janice își ridică mâinile în sus:

— Bun venit în realitate, toanto! Eu zic să-i faci vânt tipului ăstuia *pronto* și să te muți la pensiunea mea. O să facem să pară că te duci la aeroport...

— Și pe urmă ce? Să mă ascund în camera ta? E un oraș foarte mic, în caz că n-ai observat.

— Mă lași pe mine cu munca de teren și cât ai clipi o să punem afacerea pe roate, zise Janice, vizualizând această perspectivă.

— Știi, ești așa de nostimă, că mi se face rău. Suntem amândouă băgate în asta...

— *Acum* suntem.

— ...și pentru informarea ta, să știi că aș prefera să fiu trasă pe sfoară de el, nu de tine.

— Păi, atunci de ce nu dai fuga după el chiar acum? se îmbufnă Janice. Sunt sigură că va fi mai mult decât fericit să-ți facă pe plac. Între timp, *eu* o să merg să văd cum se mai simte vărul Peppo și nu, nu ești invitată.

M-am întors la hotel pe jos, singură, adâncită în gânduri. Oricât aș fi răsucit lucrurile, Janice avea dreptate. Nu trebuia să am încredere în Alessandro. Problema era că nu doar că aveam încredere în el, dar eram de-a dreptul fermecată, exact așa cum îmi spusese el c-o să fiu. Și, în dragostea mea nebunească, aproape că eram în stare să mă conving că pozele încețoșate ale lui Janice erau cu altcineva – și cu mașina altcuiva – și că, mai târziu, nu pusese să fiu urmărită decât din cauza unui cavalerism pe care l-am interpretat greșit.

Mai mult, îmi promisese că o să-mi povestească totul: nu numai despre Luciano Salimbeni – adică despre Umberto –, ci și despre bunicul lui și Carol cel Mare, și nu era vina lui că fuseserăm întrerupți de mai multe ori. Sau era? Dacă voia cu adevărat să-mi spună toate astea, de ce n-o făcuse mai demult? Și chiar și acum, când ne întrerupsese Janice, de ce nu mă rugase pur și simplu să merg cu el înapoi la Monte Paschi și să-mi spună pe drum esențialul poveștii?

Pe când mă apropiam de Hotel Chiusarelli, o limuzină neagră cu geamuri fumurii se opri lângă mine și geamul din spate se lăsă în jos până la jumătate, dezvăluind chipul surâzător al Evei Maria:

— Giulietta! exclamă ea. Ce coincidență! Vino să mănânci o bucățică de rahat!

Urcând în mașină și așezându-mă pe bancheta îmbrăcată în piele crem din fața Evei Maria, m-am surprins întrebându-mă dacă nu era vreun soi de capcană. Însă dacă Eva Maria ar fi vrut să fiu răpită, de ce nu l-ar fi pus pe Alessandro să o facă? Fără îndoială că el îi povestise că

îi mâncam deja din palmă - sau mă rog, cel puțin că îi băusem din palmă.

— Cât mă bucur că mai ești aici! făcu ea, oferindu-mi o bucată de rahat dintr-o cutie din satin. Mi-era teamă că finul meu te-a pus pe fugă. Trebuie să-mi cer iertare pentru el. De obicei, nu e deloc așa.

— Nu-ți face griji, i-am spus, lingându-mi degetele și întrebându-mă ce anume mai exact știa despre mine și finul ei. În ultima vreme a fost foarte drăguț.

— Da? mă privi cu sprâncenele ridicate, în același timp fericită să audă vestea și enervată că fusese ținută pe dinafară. Asta e bine.

— Scuze că am plecat așa de la masă atunci... i-am spus, fiindu-mi un pic milă de ea. Nu mă simțeam bine. Cât despre hainele pe care mi le-ai împrumutat...

— Păstrează-le! flutură ea din mână cu un gest care nu admitea contrazicere. Și așa am prea multe. Ia spune, ești aici în weekendul ăsta? Dau o petrecere la vie și vor veni niște oameni pe care ar trebui să-i cunoști... oameni care știu mult mai multe decât mine despre strămoșii tăi din familia Tolomei. Petrecerea e mâine-seară, dar mi-ar plăcea să rămâi tot weekendul.

Îmi zâmbi precum o zână care face să apară o caleașcă în formă de doiv.

— O să-ți placă Val d'Orcia, sunt sigură! O să te aducă Alessandro. Vine și el.

— Ăăă... am făcut eu.

Cum aș fi putut refuza? Însă dacă nu refuzam, Janice avea să mă strângă de gât.

— Mi-ar plăcea foarte mult să vin, dar...

— Minunat! se aplecă Eva Maria să-mi deschidă portiera, ca să pot coborî. Așadar, pe mâine. A! Și nu uita să-ți aduci un costum de baie!

V.V

*Se spune că acei ce au să moară
Sunt veseli și viața li-e ușoară
În pragul morții. Fulgerul din urmă
Al unei vieți care-n curând se curmă.
E fulgerul aici, al vieții mele!
Cuvintele nu pot să mă înșele.*³³

Siena, 1340 d.Hr.

Rocca di Tentennano era o construcție nemaipomenită. Stătea ca un vultur pe un deal din Val d'Orcia, cocoțat perfect pentru a putea vâna până departe. Zidurile ei masive erau clădite pentru a rezista nenumăratelor asedii și atacuri dușmane și, ținând cont de manierele și moravurile proprietarilor, nu erau nici măcar cu un centimetru mai groase decât trebuia.

Pe parcursul călătoriei, Giulietta se întrebase de ce fusese atât de amabil Salimbeni încât să o trimită la țară, departe de el. Când o condusesese, cu câteva zile înainte, în curtea din față de la Palazzo Salimbeni și o privise cu ceva ce aducea a amabilitate, se întrebase dacă, grație blestemului căzut pe bărbăția sa, el simțea vreo remușcare pentru ceea ce făcuse și dacă faptul că o trimitea de acolo era o modalitate de a compensa pentru toată durerea pe care i-o provocase.

Într-o dispoziție plină de speranță, îl observase în timp ce-și lua rămas-bun de la fiul său Nino, care trebuia să o însoțească la Val d'Orcia, și crezuse că zărește în ochii lui Salimbeni o dragoste sinceră pe când îi dădea fiului ultimele instrucțiuni pentru drum:

— Dumnezeu să te binecuvânteze în timpul călătoriei și după aceea, îi spusese lui Nino în vreme ce acesta încăleca pe calul pe care-l călărise la *Palio*.

Tânărul nu răspunsese, de fapt se purtase de parcă tatăl său nici nu era acolo și, în ciuda răutății lui, Giuliettei

³³ *Romeo și Julieta*, actul al V-lea, scena a III-a.

i se făcu milă, pentru o clipă, de Salimbeni.

Însă acum, când văzu priveliștea oferită de fereastra ei din Rocca di Tentennano, începu să priceapă care fusese adevărata lui intenție când o trimisese aici și să înțeleagă că nu fusese un gest de bunătate, ci doar o nouă și ingenioasă formă de pedeapsă.

Locul era o fortăreață. Așa cum nimeni nu putea intra acolo dacă nu avea voie, tot așa nimeni nu putea să plece fără să aibă încuviințare. Înțelegea, în sfârșit, ce voia lumea să spună atunci când pomenea cu gravitate că fostele soții ale lui Salimbeni fuseseră trimise la Rocca di Tentennano. Era un loc de unde singura scăpare posibilă era moartea.

Spre marea ei uimire, o servitoare veni numaidecât să aprindă focul în șemineul din camera ei și să o ajute să se dezbrace de hainele de călătorie. Era o zi friguroasă de început de decembrie și, în multele ore de pe urmă ale drumului, vârfurile degetelor îi fuseseră albe și lipsite de viață. Acum era într-o rochie din lână și papuci uscați, răsucindu-se în fața focului, încercând să-și aducă aminte când se simțise confortabil ultima oară.

Deschizând ochii, îl zări pe Nino stând în ușă, privind-o oarecum binevoitor. Păcat, se gândi ea, că era un ticălos întocmai ca tatăl lui, căci era un flăcău chipeș, puternic și priceput, deși poate că zâmbea cu mai multă ușurință decât s-ar fi cuvenit, având în vedere greutatea care-i atârna, de bună seamă, pe conștiință.

— Îmi dai voie să te rog să-mi ții tovărășie la cină diseară? i se adresă el pe un ton cordial, de parcă s-ar fi aflat într-o sală de bal. Am înțeles că ai mâncat singură în ultimele trei săptămâni și îmi cer iertare în numele familiei mele prost-crescute.

Văzându-i uimirea, îi zâmbi cu farmec:

— Nu-ți fie teamă. Te încredințez că suntem complet singuri.

Și, într-adevăr, așa erau. Așezați fiecare la câte un capăt al mesei la care ar fi putut sta lejer douăzeci de persoane, Giulietta și Nino mâncară în tăcere, ochii lor

întâlnindu-se doar ocazional printre sfeșnice. De câte ori o vedea privindu-l, Nino zâmbea, și, până la urmă, Giulietta găsi în ea curajul necesar pentru a rosti cuvintele care i se roteau prin minte:

— Tu l-ai omorât pe vărul meu Tebaldo la *Palio*?

Zâmbetul lui Nino dispăru:

— Bineînțeles că nu. Cum poți să crezi așa ceva?

— Atunci cine a făcut-o?

El se uită la ea curios, însă niciuna dintre întrebările ei nu-l supărase în mod vizibil.

— Știi cine a făcut-o. Toată lumea știe.

— Și știe toată lumea...

Giulietta făcu o pauză, ca să-și domolească vocea:

— ...ce i-a făcut tatăl tău lui Romeo?

În loc să răspundă, Nino se ridică de pe scaun și veni de-a lungul mesei până la ea. Aici, îngenunche lângă ea și îi luă mâna așa cum ar fi făcut un cavaler cu mâna unei domnițe aflate în pericol.

— Cum aş putea să-ndrept vreodată răul făcut de tatăl meu? Își lipi el mâna ei de obraz. Cum aş putea eclipsa luna asta nebună de deasupra neamului meu? Spune-mi, te rog, scumpă doamnă, cum pot să-ți fac pe plac?

Giulietta privi în jos îndelung când îi văzu sinceritatea, apoi zise simplu:

— Poți să mă lași să plec.

El o privi nedumerit, nesigur ce anume voia ea să spună.

— Nu sunt soția tatălui tău, zise Giulietta. Nu e nevoie să mă ții aici. Lasă-mă să plec și n-o să vă mai tulbur niciodată.

— Îmi pare rău, zise Nino, de data asta ducând la buze mâna ei. Nu pot să fac așa ceva.

— Înțeleg, spuse Giulietta, retrăgându-și mâna. În cazul ăsta, lasă-mă să mă întorc în camera mea. Asta mi-ar face mare plăcere.

— Așa voi face, după încă un pahar cu vin, îi spuse Nino ridicându-se.

Îi mai turnă niște vin în paharul de care abia dacă se atinsese.

— Nu ai mâncat prea mult. Trebuie să-ți fie foame, nu-i așa?

Când văzu că nu-i răspunde, zâmbi:

— Viața poate fi foarte plăcută pe aici, să știi. Aer curat, mâncare bună, pâine grozavă - nu pietrele care ni se servesc acasă - și... ridică el mâinile, o companie excelentă. Iar toate astea sunt ale tale, să te bucuri de ele. Nu trebuie decât să le iei.

Abia atunci când el îi întinse paharul, încă zâmbind, Giulietta începu să priceapă pe de-a-ntregul ce voia el să spună.

— Și nu ți-e teamă de ce-ar putea zice tatăl tău? zise ea ușor, luând paharul.

Nino râse:

— Cred că la amândoi ne-ar plăcea o noapte în care să nu ne mai gândim la tata.

Se rezemă de masă, așteptând ca ea să bea din vin.

— Nădăjduiesc că-ți poți da seama că nu semăn deloc cu el.

Punând paharul jos, Giulietta se ridică:

— Mulțumesc pentru masă și pentru plăcuta-ți companie. Însă a venit timpul să mă retrag și să-ți urez noapte bună...

O mână pusă în jurul încheieturii o împiedică să plece.

— Nu sunt un bărbat lipsit de simțăminte, zise Nino, în sfârșit serios. Știu că ai suferit și aș vrea să nu se fi ntâmplat așa. Dar soarta a aranjat să fim împreună aici...

— Soarta? încercă Giulietta să se elibereze, dar nu reuși. Tatăl tău, vrei să spui?

Abia acum Nino renunță la toată prefăcătoră și se uită la ea plictisit:

— Nu-ți dai seama că sunt milos? Crede-mă, nu sunt obligat să fiu. Dar îmi place de tine. Meriți.

Îi dădu drumul la încheietura mâinii.

— Acum du-te, fă ce fac femeile și voi veni la tine.

Avu tupeul să zâmbească:

— Promit că, până să vină miezul nopții, n-o să mă mai consideri atât de diabolic.

Giulietta îl privi în ochi, dar nu văzu decât hotărâre. Îl întrebă, totuși:

— Nimic din ce-aș putea să spun sau să fac nu te-ar convinge să n-o faci?

Însă el se mulțumi să zâmbească și să scuture din cap.

Pe când Giulietta se întorcea în camera ei, văzu că în toate colțurile erau postați paznici. Și, în ciuda tuturor măsurilor de siguranță, la ușa ei nu exista încuietoare, nu exista niciun mijloc de a-l ține departe pe Nino.

Deschizând obloanele în noaptea înghețată de afară, privi în sus spre stele, uimită de numărul și de strălucirea lor. Era un spectacol orbitor, pus în scenă de Ceruri doar pentru ea, parcă pentru a-i oferi un ultim prilej ca să-și umple sufletul cu frumusețe înainte ca totul să dispară.

Eșuase în tot ce-și propusese să facă. Planurile ei de a-l îngropa pe Romeo și a-l omorî pe Salimbeni se năruiseră și trebuia să tragă concluzia că fusese ținută în viață doar ca să fie chinuită. Singura ei consolare era că ei nu reușiseră să anuleze jurămintele ei față de Romeo, oricât de mult încercaseră; nu aparținuse nimănui altcuiva. El era soțul ei și, cu toate astea, nu era. În timp ce sufletele le erau întrepătrunse, trupurile le erau despărțite de moarte. Însă nu pentru multă vreme. Nu trebuia decât să rămână credincioasă până la capăt și apoi, poate, dacă fratele Lorenzo îi spusese adevărul, se va reuni cu Romeo în viața de apoi.

Lăsând obloanele deschise, Giulietta se duse la bagajele ei. Atât de multe rochii, atât de multe lucruri frumoase... însă cuibărit într-un papuc din brocart stătea singurul lucru pe care-l voia. Era o sticlută de parfum, care stătuse pe noptiera ei în Palazzo Salimbeni, dar pe care hotărâse curând să o folosească pentru ceva mai bun.

După nuntă, în fiecare noapte, o îngrijitoare bătrână cu ochi plini de compasiune nerostită venise să-i dea câte o

lingură de poțiune pentru somn. „Gura mare”, îi zicea răstit, „și fii fată cuminte. Vrei vise frumoase, nu-i așa?”

În primele câteva dăți, Giulietta scuiase rapid poțiunea în oala de noapte, de cum ieșea bătrâna pe ușă, căci era ferm hotărâtă ca, în caz că Salimbeni venea din nou în patul ei, să fie cât se poate de trează, ca să-i poată aduce aminte de blestemul său.

Însă după acele câteva nopți de la început, îi trecuse prin minte să golească sticluța cu apă de trandafiri pe care i-o dăruise Monna Antonia dintr-un impuls de vinovăție, când și-au luat rămas-bun, și, în loc de parfum, să o umple încet cu înghițiturile de poțiune pentru dormit care i se dădeau în fiecare seară.

Inițial, s-a gândit la poțiune ca la o armă care ar fi putut fi folosită cumva împotriva lui Salimbeni, dar, cum vizitele lui în iatacul ei deveniră din ce în ce mai rare, sticluța rămase pe măsuta de noapte fără vreun scop anume, în afară de a-i aminti Giuliettei că, odată ce se umplea, avea de bună seamă să fie letală pentru oricine ar fi băut-o pe toată.

Își amintea că auzise, încă de la o vârstă fragedă, povești fanteziste despre femei care se omorau cu poțiune pentru somn atunci când erau părăsite de iubiții lor. Deși mama ei încercase să-și ferească fiicele de astfel de bârfe, în casă existau prea mulți servitori cărora le plăcea să vadă ochii măriți de atenție ai fetițelor. Astfel că Giulietta și Giannozza petrecuseră multe după-amiezi în șanțul lor secret cu margarete, jucând cu rândul rolul moartei, în timp ce cealaltă interpreta groaza oamenilor care descopereau cadavrul și sticluța goală. Odată, Giulietta rămăsese nemișcată atât de multă vreme, că Giannozza crezuse că era moartă de-a binelea.

— Giu-giu, spusese ea, trăgând-o de brațe. Încetează, te rog! Nu mai are niciun haz, zău. Te rog!

În cele din urmă, Giannozza începuse să plângă și, deși Giulietta se ridicase în capul oaselor, râzând, nu reuși să o potolească pe Giannozza. Plânsese toată după-amiaza și toată seara și fugise de la cină fără să mănânce. De

atunci, nu s-au mai jucat niciodată acest joc.

În timpul captivității Giuliettei la Palazzo Salimbeni, fuseseră zile în care stătea cu sticluța în mâini, dorindu-și să se fi umplut deja și să aibă puterea de a-și pune capăt vieții. Însă sticluța se umpluse în sfârșit abia în ultima seară dinaintea plecării la Val d'Orcia. Din noaptea aceea – tot timpul călătoriei până la Rocca di Tentennano – se alinase cu gândul că neprețuita ei comoară se află cuibărită în papucul din bagajele ei.

Acum, stând în pat cu sticluța în mână, se întrebă fugar dacă va avea putere conținutul ei să o omoare ori o va cufunda numai într-un somn greu. Însă, judecând după poveștile cu care crescuse, se simțea încrezătoare că sticluța pe care o ținea în mâini îi va opri inima. Așadar, acesta trebuie să fi fost din capul locului planul Fecioarei Maria, se gândea ea, ca unirea ei cu Romeo prin căsătorie să se facă în Rai, nu pe pământ. Această închipuire era suficient de dulce încât să-i aducă zâmbetul.

Luând pana și cerneala ascunse în bagajele ei, se așează să-i scrie o ultimă scrisoare Giannozzei. Călimara dată de fratele Lorenzo pe când se afla încă la Palazzo Tolomei era de-acum aproape goală, iar pana fusese ascuțită de atâtea ori că nu mai rămăsese decât un ciot. Chiar și așa, compuse fără grabă mesajul final pentru sora ei, făcând sul pergamentul și ascunzându-l într-o crăpătură din peretele din spatele patului. „Te voi aștepta, draga mea, la stratul nostru cu margarete”, scrisese ea, în timp ce lacrimile mânjeau cerneala. „Și când mă vei săruta, mă voi trezi numaidecât, îți făgăduiesc”.

Nefiind sigură ce altceva mai prevedea obiceiul în situații ca a ei, Giulietta se descălță și își scoase pieptenii din păr, unul câte unul. Când termină și în minte nu-i mai veni nicio altă sarcină, scoase dopul de la sticluță și începu să bea. În ciuda gustului neplăcut al poțiunii amestecate cu amăreala parfumului, nu se opri până când nu o goli de tot, înghițind cu greutate de câteva ori ca să o facă să alunece pe gât.

Odată ce i se liniști stomacul, puse sticluța și dopul

alături, ordonat, pe măsuta de la căpătâi, și se întinse, împreunându-și mâinile pe piept și închizând ochii. Apoi începu să se roage, concentrându-se din răspuțeri asupra cuvintelor, pentru a nu fi distrasă de temeri iraționale și fiori.

— *Pater noster qui es en caelis*, murmură ea, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji și intrându-i în urechi, *sanctificetur nomen tuum, adveniat regnum tuum...* și după ce rosti toate rugăciunile pe care le știa, îndrăzni să înalțe una a ei: Romeo, Romeo, unde ești acum? șopti ea, simțindu-se deja somnoroasă. Vino, te rog, de mă găsește.

Romeo și fratele Lorenzo veniră la Rocca di Tentennano cu zece călăreți antrenați în toate felurile de luptă. De n-ar fi fost Maestrul Ambrogio, nu ar fi aflat niciodată unde să o găsească pe Giulietta, iar de n-ar fi fost sora Giuliettei, Giannozza, și războinicii trimiși de ea, nu ar fi reușit niciodată să transforme vorbele în fapte.

Legătura lor cu Giannozza fusese opera fratelui Lorenzo. Pe când se ascundeau la mănăstire, Romeo fiind încă imobilizat de rana la stomac și de alte câteva răni, călugărul trimisese o scrisoare singurei persoane la care se putea gândi că ar arăta înțelegere față de situația lor. Știa prea bine adresa Giannozzei, căci fusese curierul celor două surori mai bine de un an, și nu trecură nici două săptămâni că primi răspuns.

„... scrisoarea ta dureroasă a ajuns la mine într-o zi bună, căci tocmai l-am îngropat pe bărbatul care stăpânea această casă și acum sunt, în sfârșit, stăpâna propriului meu destin. Însă nu pot să exprim durerea ce-am simțit-o, dragă Lorenzo, când am citit despre necazurile voastre și despre soarta sărmanei mele surori. Te rog să-mi dai de veste ce aș putea face ca să vă ajut. Am oameni, am cai. Sunt ai voștri”.

Însă chiar și iscusiții războinici ai Giannozzei rămaseră neputincioși în fața porții masive de la Rocca di Tentennano și, în timp ce observau locul de la depărtare, la ora amurgului, Romeo știe că, precum grecii la Troia,

trebuia să recurgă la un șiretlic ca să poată ajunge înăuntru și să-și salveze domnița.

— Îmi amintește de un cuib gigantic de viespi, le spusese el celorlalți, care amuțiseră la vederea fortăreței. S-o atacăm la lumina zilei ar însemna moartea noastră, a tuturor, dar poate că avem o șansă la căderea nopții, când sunt cu toții adormiți, în afară de câteva santinele.

Așa că așteaptă până se lăsă întunericul și alege opt oameni, între care și fratele Lorenzo, care nu putea fi lăsat în urmă, și se asigură că erau echipați cu funii și pumnale înainte de a-i duce, nevăzuți, la poalele dealului pe care era construită fortăreața Salimbeni.

Fără alt public decât stelele care scânteiau pe un cer fără lună, intrușii se cățărară în liniște deplină, ajungând, în cele din urmă, chiar lângă marea construcție. Odată ajunși aici, merseră de-a lungul bazei piezișe a zidului până când cineva ochi o deschizătură promițătoare la vreo șapte metri înălțime și îl bătu pe Romeo pe umeri, ca să-i indice, fără vreun alt cuvânt, această șansă.

Nepermițând nimănui altcuiva onoarea de a urca primul, Romeo își legă bine o funie de mijloc și apucă zdravăn în mâini două pumnale, după care își începu ascensiunea vârând lama acestora în mortarul dintre bolovani și trăgându-se în sus cu ajutorul brațelor. Zidul era înclinat cât să facă această încercare posibilă, dar nu îndeajuns încât s-o facă și ușoară, iar fratelui Lorenzo i se tăie nu o dată răsuflarea când piciorul lui Romeo alunecă de pe punctul de sprijin, făcându-l să atârne doar în mâini. Dacă Romeo ar fi fost perfect sănătos, nu și-ar fi făcut nicio grijă, dar știa că fiecare mișcare a prietenului său în timp ce se cățara pe zid îi provoca în mod sigur o durere aproape insuportabilă, căci rana din pântec nu i se vindecase așa cum trebuia.

Numai că Romeo nici nu-și simțea rănila în timp ce urca zidul, pentru că erau întrecute de durerea din inima sa la gândul că Giulietta era silită să se supună nemilosului fiu al lui Salimbeni. Și-l amintea foarte bine pe Nino de la *Palio*, unde îl văzuse înjunghiindu-l cu îndemănare de

expert pe Tebaldo Tolomei și știa că nicio femeie nu ar fi în stare să-și zăvorască ușa în fața voinței sale. Și nici nu era prea probabil ca Nino să cadă pradă amenințărilor unui blestem, căci de bună seamă tânărul știa deja că, dinspre partea cerurilor, era blestemat pentru vecie.

Deschizătura de sus se dovedi a fi un crenel pentru aruncarea săgeților, suficient de lat pentru a-i permite să treacă. Pe când cobora de cealaltă parte a zidului, Romeo văzu că se afla într-o sală a armelor și aproape că zâmbi din cauza ironiei situației. Dezlegându-și funia de la brâu și prinzând-o bine de un suport din fier pentru torțe, o mișcă de două ori ca să le dea de veste celor de la capătul ei că puteau să-l urmeze în siguranță.

Rocca di Tentennano era și pe dinăuntru la fel de lipsită de veselie ca pe dinafară. Nu existau fresce care să lumineze pereții, nici tapiserii care să stea pavază în calea curentului. Spre deosebire de Palazzo Salimbeni, care era o etalare de rafinament și belșug, locul acesta era construit doar în scop de dominare și orice încercare de împodobire nu ar fi fost decât un obstacol în calea mișcărilor rapide ale oamenilor și armelor.

În timp ce Romeo traversa coridoarele goale, urmat îndeaproape de fratele Lorenzo și ceilalți, văzu curând cât se poate de limpede că probabilitatea de a o găsi pe Giulietta în acest mausoleu viu și de a fugi împreună de aici era așa de mică, încât era aproape ca și inexistentă.

— Atenție! suieră el la un moment dat, ridicând o mână ca să-i oprească pe ceilalți, când zări un paznic postat într-un colț. Înapoi!

Pentru a evita paznicul, s-au văzut nevoiți să se avânte pe un traseu ocolitor labirintic, iar în cele din urmă, ajunseră aproape în același loc din care pleaseră, ghemuindu-se în liniște în umbră, acolo unde nu ajungeau torțele.

— Sunt paznici în toate colțurile, dar mai ales în direcția aia, șopti unul dintre oamenii Giannozzei, arătând în față.

Romeo dădu din cap cu gravitate.

— Știu. S-ar putea să trebuiască să-i doborâm pe rând, dar aş prefera să aşteptăm cât mai mult posibil.

Nu era nevoie să explice de ce voia să amâne vacarmul armelor. Erau cu toții cât se poate de conștienți că erau depășiți cu mult ca număr de paznicii care acum dormeau – singura lor speranță era fuga. În acest scop, Romeo lăsase trei oameni afară ca să țină caii pregătiți și, dacă era necesar, să o prindă pe domnița sa în cădere, însă începea să bănuiască de-acum că sarcina lor va fi doar aceea de a se întoarce la Giannozza ca să-i povestească jalnicul lor eșec.

Chiar atunci, în timp ce-l cuprindea deznădejdea din cauza faptului că nu avansau, fratele Lorenzo îl bătu ușor pe umăr și îi arătă o siluetă cunoscută care ducea o torță, în celălalt capăt al coridorului. Nino, căci el era, mergea încet, aproape fără tragere de inimă, de parcă treaba pe care o avea de făcut era una pe care bucuros ar fi amânat-o. În ciuda nopții reci, era îmbrăcat într-o tunică, dar avea totuși spada prinsă de curea. Romeo știa de îndată încotro se îndrepta.

Făcându-le semn fratelui Lorenzo și oamenilor să-l urmeze, se furișă pe coridor în urmărirea tăcută a ticălosului, oprindu-se doar atunci când se opri și Nino, ca să li se adreseze celor doi paznici care flancau o ușă închisă:

— Puteți pleca acum și să vă odihniți până mâine, le zise el. Mă voi asigura personal că Monna Giulietta e în siguranță. De fapt... se întoarse el ca să le vorbească tuturor paznicilor deodată, puteți să plecați cu toții! Și spuneți la bucătărie că, în noaptea asta, fiecare poate să mănânce cât pofteste.

Abia după ce paznicii plecară de tot, rânjind deja la perspectiva vinului, Nino respiră adânc și duse mâna spre clanța ușii. Însă pe când făcea asta, un zgomot venit chiar din spatele lui îl făcu să tresară. Era sunetul inconfundabil al unei spade scoase din teacă.

Nino se întoarse încet ca să-și înfrunte atacatorul, nevenindu-i să creadă. Când recunoscuse persoana care

ajunsesse atât de departe ca să-l provoace, ochii mai că-i ieșiră din orbite.

— Imposibil! Ești mort!

Romeo păși în lumina torței, cu un zâmbet otrăvit pe chip.

— Dac-aș fi mort, aș fi o fantomă, și atunci n-ar trebui să te temi de spada mea.

Nino se uită lung la rivalul său, într-o tăcere uluită. Iată un om pe care nu se așteptase să-l mai vadă niciodată. Un bărbat care sfidase mormântul ca să o salveze pe femeia iubită. E posibil ca, pentru prima oară în viața lui, fiul lui Salimbeni să-și fi dat seama că avea în față un erou adevărat și că el, Nino, era ticălosul.

— Te cred, zise el calm și puse torța într-un suport de pe zid. Îți respect spada, dar nu mă tem de ea.

— Asta e o mare greșeală, remarcă Romeo, așteptându-l pe celălalt să se pregătească.

Chiar după colț, fratele Lorenzo asculta schimbul de replici cu o agitație zadarnică. Era peste puterea lui de înțelegere cum de Nino nu își chema înapoi paznicii, ca să-l înfrângă pe Romeo fără luptă. Era o intrare prin efracție, nu un spectacol public. Nino nu ar fi avut de ce să riște un duel. Și nici Romeo.

În spatele lui, ghemuiți în întuneric, fratele Lorenzo îi zări pe oamenii Giannozzei schimbând priviri între ei, întrebându-se de ce Romeo nu-i chema să-i taie gâtul lui Nino înainte ca încrezutul nelegiuit să poată striga după ajutor. La urma urmei, asta nu era un turnir ca să câștige inima unei doamne; aici era vorba de un furt în toată legea. De bună seamă că Romeo nu datora o luptă cinstită celui care-i furase soția.

Însă cei doi rivali credeau altceva.

— Greșeala e a ta, pară Nino, scoțându-și sabia din teacă cu mândrie. Acum va trebui să spun că ai fost doborât de două ori de-un Salimbeni. Lumea o să creadă că ai ajuns să-ți placă atingerea fierului nostru.

Romeo își privi mânios adversarul, cu un surâs batjocoritor:

— Aș putea să-ți aduc aminte că familia ta duce lipsă de fier în vremurile astea, zise el, luând poziție de luptă. Cred că lumea e, într-adevăr, prea ocupată cu discuțiile despre... creuzetul gol al tatălui tău, ca să-i mai pese de altceva.

Insolenta remarcă l-ar fi făcut pe un spadasin mai puțin experimentat să se lanseze cu furie asupra vorbitorului, uitând că mânia distruge capacitatea de concentrare și te face o victimă ușoară, însă Nino nu era așa ușor de păcălit. Se abținu și doar atinse vârful spadei sale de cea a lui Romeo, în semn că a priceput mesajul.

— Adevărat, zise el, mișcându-se în cerc în jurul adversarului său, în căutarea unui punct descoperit, tata e suficient de înțelept ca să-și cunoască limitele. De-aia m-a trimis pe mine să mă ocup de fată. Ce urât din partea ta să-i întârzii plăcerea în felul acesta. E chiar în spatele acestei uși, așteptându-mă cu buzele umede și obrajii trandafirii.

De data aceasta, Romeo a fost cel care trebui să se înfrâneze, testând doar lama lui Nino cu o atingere foarte ușoară și absorbind vibrația în mână.

— Doamna despre care vorbești e soția mea, zise el, înțepat. Și mă va aclama cu strigăte de plăcere când o să te fac bucăți.

— Zău? fandă Nino, sperând să-l surprindă, dar rată. Din câte știu eu, nu ți-e nevastă mai mult decât îi e nevastă tatălui meu. Și în curând... rânji el, nu va mai fi soția nimănui, ci micuța mea târfă, care va tânji toată ziulica de dorul meu, să merg să o distrez noaptea...

Romeo se aruncă asupra lui Nino și îl rată la un fir de păr, în timp ce Nino se văzu nevoit să se retragă pentru a para și a îndepărta spada. A fost suficient, însă, pentru a pune capăt conversației lor și pentru o vreme nu se mai auzi nimic altceva decât zăngănitul săbiilor lor care se loveau cu zgomote furioase, în timp ce adversarii intrau în dansul circular al morții.

Deși Romeo nu mai era spadasinul ușor de picioare care fusese înainte de a fi rănit, necazurile îl învățaseră

rezistența și, cel mai important, îl umpluseră de o ură aprinsă care, folosită cum se cuvine, putea să depășească orice îndemânare în luptă. Astfel că, în vreme ce Nino dansa în jurul său într-o manieră zeflemitoare, Romeo nu mușcă momeala, ci așteptă cu răbdare momentul răzbunării, pe care era sigur că Fecioara Maria va avea milă să i-l ofere.

— Cât de norocos sunt! exclamă Nino, luând lipsa de acțiune a lui Romeo drept un semn de oboseală. Să apuc să mă delectez cu două dintre sporturile mele favorite în aceeași seară. Spune-mi, cum ți se pare...

Romeo nu avu nevoie de mai mult de o scurtă dezechilibrare neglijentă în postura lui Nino pentru a se avânta cu o viteză nemaipomenită și a-și înfige spada între coastele celuiilalt, ca să-i străpungă inima și să-l ținuiască de zid.

— Cum pare? mârâi el, drept în fața uluită a lui Nino. Chiar vrei să știi?

Cu asta, își retrase dezgustat spada și privi cum trupul neînsuflețit alunecă la pământ, lăsând pe zid o urmă stacojie.

De după colț, fratele Lorenzo asista înspăimântat la rezultatul scurtului duel. Moartea venise atât de brusc asupra lui Nino, că pe fața tânărului nu exista altceva decât mirare. Călugărului i-ar fi plăcut ca Nino să-și dea seama de propria-i înfrângere, chiar și numai pentru o clipă, înainte de a muri. Însă cerul se arătase mai îndurător decât el însuși și pusese capăt suferințelor ticălosului încă înainte ca ele să înceapă măcar.

Fără a se opri ca să-și șteargă spada, Romeo păși peste cadavru și răsuci clanța ușii pe care Nino o păzise cu prețul vieții. Văzându-și prietenul dispărând pe ușa fatală, fratele Lorenzo se ridică, în sfârșit, din locul în care se ascundea și traversă grăbit coridorul, cu oamenii Giannozzei după el, pentru a-l urma pe Romeo în necunoscut.

Intrând pe ușă, fratele Lorenzo se opri o clipă ca să-și obișnuiască ochii cu întunericul. În cameră nu era nicio

lumină, cu excepția licăririi date de cei câțiva tăciuni aprinși din șemineu și a slabei străluciri a stelelor, care venea prin fereastra deschisă. Cu toate astea, Romeo se dusesese întins la pat, ca să o trezească pe ocupanta sa, care dormea.

— Giulietta! Trezește-te! o îndemnă el stăruitor, îmbrățișând-o și presărând sărutări pe fața ei palidă. Am venit să te salvăm!

Când, în cele din urmă, fata se mișcă, fratele Lorenzo văzu imediat că ceva nu era în regulă. O cunoștea îndeajuns de bine pe Giulietta ca să-și dea seama că nu era în firea ei și că o forță mai puternică decât Romeo lucra asupra-i ca să o adoarmă din nou.

— Romeo... murmură ea, chinuindu-se să suradă și să-i atingă fața. M-ai găsit!

— Haide! o îndemnă el, încercând să o facă să se ridice în capul oaselor. Trebuie să plecăm înainte să se întoarcă paznicii!

— Romeo...

Ochii Giuliettei se închideau iarăși, capul îi atârna fără vlagă precum mugurele unei flori cosite.

— Voiam să...

Ar fi zis ea mai multe, însă limba n-o asculta, iar Romeo se uită disperat la fratele Lorenzo.

— Vino de mă ajută! își zori el prietenul. E bolnavă. Va trebui să o căram în brațe.

Când îl văzu pe călugăr că ezită, Romeo îi urmări privirea și zări pe măsuță sticluta goală și dopul.

— Ce e aia? întrebă el, cu glasul sugrumat de teamă. Otravă?

Fratele Lorenzo sări repede să cerceteze sticluta.

— A fost apă de trandafiri, zise el, gustând o picătură, dar și altceva...

— Giulietta! o scutură el cu violență, trebuie să te trezești! Ce-ai băut? Te-au otrăvit ei?

— Poțiune pentru somn... bălmăji Giulietta fără să deschidă ochii... ca să mă poți trezi tu.

— Maică Precistă!

Fratele Lorenzo îl ajută pe Romeo să o ridice în capul oaselor.

— Giulietta! Haide, revino-ți! Sunt Lorenzo, vechiul tău prieten!

Giulietta se încruntă și izbuti să-și deschidă ochii. Abia acum, văzându-l pe călugăr și pe toți necunoscuții care o înconjurau păru să înțeleagă că încă nu murise, că nu era încă în Rai. Iar când adevărul își făcu loc în inima ei, i se tăie răsuflarea și chipul i se schimonosi de groază.

— Vai, nu! șopti ea, agățându-se de Romeo cu toată puterea care-i mai rămăsese. Nu e drept! Dragul meu... Ești în viață! Ești...

În timp ce începea să tușească, spasme violente îi răscoliră trupul, iar fratele Lorenzo văzu cum pulsul îi bătea tare în gât, de parcă pielea era pe cale să crape. Neștiind ce altceva să facă, cei doi bărbați încercară să-i aline durerile și să o liniștească și o ținură în continuare în brațe, în timp ce trupul îi era acoperit de transpirație și ea se prăbuși înapoi în pat, cuprinsă de convulsii.

— Ajutați-ne! strigă Romeo la bărbații care stăteau în jurul patului. Se sufocă!

Însă războinicii Giannozzei erau antrenați să curme vieți, nu să le salveze, și rămaseră acolo, inutili, în timp ce soțul și prietenul din copilărie se chinuiau să o salveze pe femeia pe care o iubeau. Deși erau niște străini, păreau atât de adânciți în tragedia care se desfășura sub ochii lor, că nu observară venirea paznicilor lui Salimbeni decât atunci când aceștia se aflară la ușă și fuga era imposibilă.

Strigătul de groază de pe hol a fost cel care-i avertiză prima oară de pericol. Era limpede că cineva dăduse cu ochii de tânărul stăpân Nino, zăcând întins în propriu-i sânge. Acum, în sfârșit, oamenii Giannozzei avură prilejul să-și scoată armele, în timp ce paznicii lui Salimbeni începură să năvălească în încăpere.

Într-o situație disperată ca a lor, singura speranță de supraviețuire era să nu aibă nicio speranță. Știindu-se deja morți, oamenii Giannozzei se năpustiră asupra paznicilor cu o frenezie neînfricată, doborându-i fără milă fără ca

măcar să se oprească să se asigure că victimele lor erau dincolo de orice suferință, înainte de a trece la următoarea. Singurul bărbat înarmat care nu se întoarse ca să lupte a fost Romeo, care nu se putea desprinde de Giulietta.

Pentru o vreme, oamenii Giannozzei reușiră să-și apere poziția și să omoare pe oricine intra în cameră. Ușa era prea îngustă ca să permită intrarea a mai mult de un singur dușman o dată și, de cum năvălea cineva înăuntru, era întâmpinat de șapte spade aflate în mâinile unor bărbați care nu-și petrecuseră noaptea bându-și mințile. Într-un loc strâmt ca acesta, câțiva bărbați hotărâți nu erau la fel de neajutorați în fața a o sută de adversari, cum ar fi fost dacă s-ar fi aflat în câmp deschis; atâta timp cât cei o sută veneau pe rând, numărul lor nu era o amenințare.

Numai că nu toți paznicii lui Salimbeni erau niște imbecili. Chiar când oamenii Giannozzei începeau să nutrească speranța că, până la urmă, s-ar fi putut să supraviețuiască acelei nopți, atenția le-a fost distrasă de o larmă puternică venită din fundul încăperii și se întoarseră repede, doar ca să vadă deschizându-se o ușă secretă, pe care intră un șuvoi de nestăvilit de paznici. Acum, când dușmanii veneau în același timp și din față și din spate, oamenii Giannozzei au fost curând copleșiți. Unul câte unul, căzură înfrânți în genunchi, unii uciși, alții pe moarte, în vreme ce camera era inundată de gărzi.

Chiar și acum, când toate speranțele erau pierdute, Romeo tot nu se clinti ca să lupte.

— Uită-te la mine! o îndemna el pe Giulietta, mai concentrat să reînsuflețească trupul ei fără viață decât să se apere pe sine. Uită-te la...

Însă o suliță aruncată din cealaltă parte a camerei, care-și găsi sălaș între omoplații săi, îi curmă eforturile și el se prăvăli deasupra patului fără niciun alt cuvânt, nici măcar în moarte nevrând să-i dea drumul Giuliettei.

În timp ce viața se scurgea din trupul său, inelul cu sigiliu îi căzu din mână și fratele Lorenzo pricepu că ultima

dorință a lui Romeo fusese să pună inelul înapoi pe degetul soției sale, unde îi era locul. Fără a sta pe gânduri, călugărul luă sacrul obiect de pe pat, ca să nu fie confiscat de niște oameni care nu i-ar fi respectat niciodată destinul, însă, înainte de a apuca să-l pună pe degetul Giuliettei, niște mâini puternice îl traseră de lângă ea.

— Ce s-a întâmplat aici, călugăr nepricopsit? întrebă căpetenia paznicilor. Cine e omul ăsta și de ce a omorât-o pe Monna Giulietta?

— Bărbatul ăsta-i soțul ei adevărat, răspunse fratele Lorenzo, prea zăpăcit de șoc și durere ca să simtă vreo teamă reală.

— Soț?

Căpetenia îl apucă pe călugăr de gluga sutanei și-l zgâlțâi bine.

— Ești un mincinos împruțit! Dar avem noi leac pentru asta, zise el, dezvelindu-și dinții într-un zâmbet.

Maestrul Ambrogio văzu leșurile cu ochii săi. Căruța sosi de la Rocca di Tentennano noaptea târziu, chiar atunci când el trecea pe lângă Palazzo Salimbeni, iar gărzile lui Salimbeni nu șovăiră să descarce nefericita încărcătură chiar sub privirile stăpânului lor, pe treptele din fața casei.

Primul, fratele Lorenzo, legat fedeleș, inclusiv la ochi, nefiind în stare să se dea singur jos din căruță. Judecând după felul nemilos în care paznicii îi făcură vânt în clădire, îl duceau direct în camera de tortură. Gărzile se apucară apoi să descarce cadavrele lui Romeo, Giulietta și Nino, înfășurate laolaltă în același cearșaf însângerat.

Au existat unii care, mai târziu, au spus că Salimbeni a privit trupul neînsuflețit al fiului său fără nicio emoție, însă Maestrul nu s-a lăsat păcălit de trăsăturile împietrite ale lui Salimbeni, în timp ce acesta se uita la propria-i tragedie. Acolo era, iată, rezultatul fărădelegilor sale. Dumnezeu îl pedepsise prezentându-i fiul, mândria lui, precum un miel tăiat, mânjit cu sângele celor doi oameni pe care el însuși încercase să-i despartă și să-i omoare, împotriva voinței Cerului. În acea clipă, Salimbeni știu, de

bună seamă, că nu va putea scăpa de Iad. Căci el însuși era Iadul și, oriunde s-ar fi dus în lume – și oricât ar fi trăit – demonii aveau să-l găsească întotdeauna.

Când Maestrul Ambrogio se întoarse la atelier în noaptea aceea, știa că era posibil ca oștenii lui Salimbeni să vină să-i bată la ușă în orice clipă. Dacă zvonurile despre metodele de tortură ale lui Salimbeni erau adevărate, era foarte probabil ca sărmanul frate Lorenzo să scoată tot ce știa, dimpreună cu neadevăruri și exagerări din belșug, chiar înainte de miezul nopții.

Însă chiar ar fi îndrăznit să vină și după el? se întrebă Maestrul Ambrogio. La urma urmei, era un artist celebru, cu mulți patroni nobili. Cu toate astea, nu putea fi sigur. Un singur lucru era cert: să fugă și să se ascundă ar fi confirmat vinovăția sa și, odată fugar, nu mai exista întoarcere în orașul pe care-l iubea mai mult ca pe oricare altul.

Așa că pictorul căută prin atelier orice ar fi putut să-l incrimineze, cum era portretul Giuliettei și jurnalul său, care zăcea pe masă. Oprindu-se doar cât să scrie un ultim paragraf, câteva propoziții confuze despre ceea ce văzuse în acea noapte, el luă caietul și tabloul, le înfășură pe amândouă într-o pânză, le puse într-o cutie în care nu pătrundea aerul și ascunse cutia într-un loc unde să nu o găsească nimeni niciodată.

VI.I

*Cum pot să plec, când inima-mi tânjește?
Hai, lut pustiu, menirea ți-o-mplinește*³⁴

Janice nu mințise când spusese că e o bună alpinistă. Dintr-un motiv sau altul, nu pusesem niciodată prea mare bază pe ilustratele trimise de ea din locuri exotice, mai puțin atunci când vorbeau despre dezamăgire și orgii. Preferam să mă gândesc la ea zăcând moartă de beată într-un motel din Mexic decât făcând scufundări într-un recif de corali, într-o apă atât de limpede că, așa cum îi scrisese odată mătușii Rose, puteai să sari în ea ca păcătoasa murdară care erai și să ieși simțindu-te ca Eva în prima ei dimineață petrecută în Rai, înainte ca Adam să-și facă apariția cu ziarul și țigările.

Stând pe balcon și observându-i eforturile de a se cățăra până la mine, am fost uimită de cât de mult așteptasem, cu nerăbdare, întoarcerea surorii mele. După ce patrulasem prin cameră de colo până colo preț de cel puțin o oră, ajunseseam la concluzia că nu voi putea descâlci niciodată situația de una singură.

Întotdeauna fusese așa. De câte ori îi povesteam necazurile mele mătușii Rose, când eram copil, ea se agita o grămadă, făcându-mă să mă simt mai rău decât înainte. Dacă mă supăra vreun băiat la școală, îi suna pe director și pe toți profesorii, cerându-le să îi sune pe părinții lui. Janice, din contră, dacă auzea din întâmplare discuția noastră, doar ridica din umeri și zicea „a făcut și el o pasiune pentru ea. O să-i treacă. Ce avem la cină?”. Și avea întotdeauna dreptate, chiar dacă detestam să recunosc asta.

După toate probabilitățile, avea dreptate și acum. Nu că mi-ar fi plăcut în mod deosebit comentariile ei grosolan de sarcastice despre Alessandro și Eva Maria, dar totuși cineva trebuia să le facă, ori judecata mea sănătoasă era în mod clar zăpăcită de un conflict de interese.

³⁴ *Romeo și Julieta*, actul al II-lea, scena I.

Gâfâind de efortul depus pentru a rămâne în viață, Janice apucă bucuroasă mâna pe care i-am întins-o și izbuti în cele din urmă să-și treacă piciorul peste balustradă.

— Cățăratul... e un necaz atât de dulce! zise ea cu respirația întretăiată, în timp ce cobora de cealaltă parte ca un sac de cartofi.

— De ce n-ai folosit scările? am întrebat-o, pe când se așeza, gâfâind, pe pardoseala balconului.

— Foarte nostim! replică ea. Având în vedere că există un criminal în serie care mă urăște de moarte!

— Ei, și tu! Dacă Umberto ar fi vrut să ne sucească gâtul, ar fi făcut-o cu mult timp în urmă.

— Nu se știe niciodată când izbucnesc oamenii ăștia! Janice se ridică, netezindu-și hainele. Mai ales acum, că avem cutia mamei. Eu zic să o ștergem de aici *pronto* și...

Abia acum se uită la fața mea și îmi zări ochii umflați și roșii.

— Dumnezeu, Jules! exclamă ea. Ce s-a întâmplat?

— Nimic, i-am răspuns eu, ca și cum nu era mare lucru. Tocmai am terminat de citit despre Romeo și Giulietta. Îmi pare rău că-ți dezvălui intriga, dar nu există un final fericit. Nino încearcă să o seducă – sau să o violeze – și ea se sinucide cu o poțiune pentru somn, chiar înainte ca Romeo să vină valvârtej să o salveze.

— Și la ce naiba te așteptai?

Janice se duse la baie să se spele pe mâini.

— Oamenii ca Salimbeni nu se schimbă. Nici într-un milion de ani. Au chestia asta în sistem. Răutate cu un zâmbet. Nino... Alessandro... sunt croiți din același material. Ori îi omori, ori îi lași să te omoare ei pe tine.

— Eva Maria nu e așa... am început eu, dar Janice nu vru să mă lase să termin.

— Zău? mârâi ea. Dă-mi voie să-ți lărgesc orizontul. Eva Maria te joacă cum vrea ea din prima zi. Tu chiar crezi că era în avionul ăla din întâmplare?

— Nu fi ridicolă! Nimeni altcineva nu știa că vin cu avionul ăla, în afară de...

— Exact! se aruncă Janice în pat. E clar că ea și

Umberto lucrează împreună. Nu m-ar mira să fie frați. Așa funcționează Mafia, știi. Totul se rezumă la familie, la favoruri și la a-și acoperi fundu' unii altora... Nu-i vorbă, mi-ar plăcea să acopăr fundu' iubitului tău, doar că nu sunt sigură că vreau să sfârșesc giugiulindu-mă de una singură sub o placă de beton.

— O, nu vrei să termini odată?

— Nu, nu vreau!

Janice era strânsă ghem, cu picioarele în aer.

— Văru' Peppo zice că soțul Evei Maria, Salimbeni, era un *bastardo classico*. Era în mod clar amator de purtări de mare ticălos, băgat într-o organizație cu limuzine și țiți în costume lucioase și cravate siciliene, tot tacămu de rahat. Unii cred că Eva Maria a pus să fie omorât bătrânelul ei bogat ca să poată să preia conducerea afacerii și să scape de limita de pe cartea de credit. Și Domnu' Amorez înflăcărat este musculosul ei preferat, dacă nu de-a dreptu cățelușul ei. Și acum... ce să vezi!... l-a asmuțit pe tine, iar întrebarea e: va săpa după un os pentru ea sau pentru tine? Poate fecioara să-l îndrepte pe playboy pe calea cea bună sau nașa cea pletoasă va învinge și își va fura înapoi bijuteriile familiei, de îndată ce vei pune mânuțele alea frumoase ale tale pe ele?

Am privit-o cu sprâncenele ridicate.

— Ai terminat?

Janice clipi de câteva ori, revenindu-și din zborul solo al fanteziei.

— Cu siguranță. Eu o șterg de-aici. Tu?

— Nu.

M-am așezat lângă ea, brusc epuizată.

— Mama a încercat să ne lase o comoară. Iar eu am dat-o în bară. Îi datorez să îndrept lucrurile. Vânatul devine vânător.

— Da, vezi să nu. Această persoană vânată își bagă coada între picioare.

Janice legănă prin fața mea niște chei.

— Eu plec acasă.

— De la ce sunt alea?

— De la vechea casă a mamei. Mi-a spus Peppo de ea. E la o oră spre sud, în Montalcino. A stat goală toți anii ăștia.

Se uită la mine cu speranță reținută:

— Vrei să vii?

M-am holbat la ea, uimită că se putuse sili să întrebe:

— Chiar vrei să merg?

Janice se ridică în capul oaselor și îmi zise cu o sinceritate neobișnuită:

— Jules, chiar vreau să ne cărăm naibii de aici. Nu mai e vorba doar de o statuie și patru nestemate. Se întâmplă cu adevărat ceva nasol. Peppo mi-a zis că există o întreagă societate secretă de oameni care cred că în familia noastră e un soi de blestem și că ei trebuie să-l oprească. Și ia ghici cine conduce afacerea? Da, da, micuța ta regină a Mafiei. E aceeași chestie nebunească în care era băgată mama... ceva legat de ritualuri secrete cu sânge, pentru a invoca spiritele celor morți. Scuză-mă că nu mă arăt entuziasmată.

M-am ridicat și m-am dus la fereastră.

— M-a invitat la o petrecere. La reședința ei din Val d'Orcia.

Am făcut o pauză și m-am încruntat la un gând care-mi răsărise în minte:

— O să mă duc.

Janice nu răspunse și atunci m-am întors spre ea să văd ce se întâmplase. Era întinsă pe spate, ținându-și strâns fața în mâini.

— O, Doamne! mormăi ea, scuturând din cap. Nu pot să cred! Lasă-mă să ghicesc: se duce și El Nino, nu-i așa?

Mi-am ridicat brațele în sus:

— Haide, Jan! Nu vrei să dai de capătul poveștii ăsteia? Eu da!

— Și-o să dai! sări Janice din pat și începu să se plimbe de colo până colo, arătând cu degetul spre mine. O să ajungi sigur chiar la capătul a ceva și asta o să fie capătul de jos al unei plăci de ciment. Jur pe Dumnezeu... dacă faci asta și o să sfârșești moartă, ca toți strămoșii

noștri despre care se spune că-s îngropați sub castelul Evei Maria, n-o să mai vorbesc niciodată cu tine!

Se uită la mine cu un aer războinic, iar eu m-am holbat la ea, neîncrezătoare. Asta nu era Janice pe care o cunoșteam eu. Lui Janice pe care o știam eu puțin i-ar fi părut unde merg sau de soarta mea, cu excepția speranței că voi eșua lamentabil în tot ce-mi propuneam să fac. Iar ideea de a mă vedea sub beton ar fi făcut-o să se bată cu palmele peste genunchi, râzând, nu să-și muște buzele de parcă era pe punctul de a plânge.

— Bine, zise ea mai calmă, în timp ce eu am rămas tăcută, n-ai decât, atunci, dă-i drumul și lasă-te omorâtă în cine știe ce ritual satanic. De-aia nu mai pot eu.

— Asta înseamnă că am binecuvântarea ta?

Ea pufni:

— De când ai tu nevoie de binecuvântarea mea?

După ce-și verifică rapid ceasul de mână, se uită la mine cu sprâncenele ridicate:

— Ești gata?

Mi-am mijit ochii:

— Pentru ce?

— Cred c-a sosit vremea ca noi două să mâncăm o înghețată, zise ea sec.

Ne-am petrecut restul după-amiezii gustând feluri vechi și noi de înghețată în Bar Nannini, o gelaterie situată, convenabil, în Piazza Salimbeni, chiar vizavi de intrarea principală în Banca Monte Paschi. Fără să ne împăcăm cu adevărat, am ajuns să fim de acord cu privire la două lucruri: știam mult prea puține despre Alessandro ca să fim liniștite la gândul că mă va duce a doua zi cu mașina, iar al doilea - *gelato* al italienilor era mai bun decât sexul.

— Crede-mă pe cuvânt în privința asta, zise Janice, făcând cu ochiul ca să mă înveselească.

În ciuda defectelor ei, sora mea fusese dintotdeauna de o perseverență nemaipomenită și se descurcă singură să stea la pândă aproape trei ore, în timp ce eu ședeam

ghemuită pe o bancă din colțul mai îndepărtat al magazinului, îngrozită dinainte de ideea de a fi descoperită.

Brusc, Janice trase de mine ca să mă ridic. Nu spuse nimic; nici nu trebuia să o facă. Trăgând amândouă cu ochiul pe geam, l-am văzut pe Alessandro traversând pe jos Piazza Salimbeni și continuându-și drumul spre Banchi di Sopra.

— Se duce în centru! remarcă Janice. Știam eu! Tipilor de teapa lui nu le place să locuiască în suburbii. Sau poate că... se uită ea la mine... se duce să se vadă cu amanta.

Ne-am întins gâtul ca să vedem mai bine, dar Alessandro nu se mai zărea. Rahat!

Am țâșnit afară din Bar Nannini și am mers pe stradă cât de repede puteam fără să atragem prea mult atenția, ceea ce era întotdeauna o provocare în compania lui Janice.

— Stai! am apucat-o eu de braț, ca să o fac să încetinească. L-am văzut! E chiar... *fir-ar!*

Chiar atunci, Alessandro se opri și ne-am ascuns amândouă într-un portic.

— Ce face? am șuierat eu, fiindu-mi prea frică să nu fim descoperite ca să mă uit eu însămi.

— Vorbește cu un tip, zise Janice, întinzându-se ca să vadă mai bine. Un tip cu un steag galben. Care-i treaba cu steagurile? Toată lumea are un steag aici...

După câteva clipe, ne aflam din nou după vânat, strecurându-ne de-a lungul vitrinelor și ușilor ca să evităm să fim detectate, urmărindu-ne prada în josul străzii și apoi pe Via di Città, spre Piazza Postierla și cafeneaua Carinei. Prada noastră se oprise deja de câteva ori să se salute cu oameni care mergeau în cealaltă direcție, însă, pe măsură ce drumul devenea mai abrupt, numărul prietenilor creștea.

— Zău așa! exclamă Janice, când Alessandro se opri din nou ca să alinte un bebeluș dintr-un cărucior. Ce face tipul ăsta, candidează ca primar? Dă-mi punga, că vomit!

— Se numesc relații interumane, am murmurat eu, ar trebui să încerci și tu.

Janice își dădu ochii peste cap:

— Uite cine vorbește, tu - aia sociabilă!

Coceam o replică în momentul în care ne-am dat seama amândouă că ținta noastră a dispărut.

— Hei! făcu Janice, cu gura căscată. Unde naiba s-a dus?

Ne-am dus zorite până acolo unde-l văzusem pe Alessandro ultima oară înainte să se evapore - practic, peste drum de salonul de coafură al lui Luigi - și am descoperit intrarea spre cea mai mică și întunecată alee din toată Siena.

— Îl zărești? am șoptit, ascunzându-mă după Janice.

— Nu, dar e singurul loc unde putea să meargă.

Mă apucă de mână și mă trase după ea:

— Vino! în timp ce mergeam tiptil prin gang, nu m-am putut abține să nu chicotesc. Iată-ne acolo, ținându-ne de mână și furișându-ne așa cum făceam când eram copii. Janice se uită aspru la mine, îngrijorată de zgomot, dar, când văzu râsul de pe fața mea, se înmuie și începu să râdă și ea.

— Nu-mi vine să cred că facem așa ceva! am șoptit eu. E foarte jenant!

— Sssttt! Cred că e un cartier rău famat.

Dădu din cap spre graffiti-ul de pe ziduri.

— Ce e un *galleggiante*? Și ce naiba s-a petrecut în 92?

— Columb a descoperit America? am sugerat eu, stârnind din nou râsul amândurora.

În capăt, aleea cotea la dreapta și se lățea un pic, devenind străduța Vicolo dei Percennesi și am stat un moment la colț, ascultând pașii care dispăreau. Janice chiar își scoase capul ca să evalueze situația, dar și-l trase repede înapoi.

— Te-a văzut? am întrebat-o în șoaptă.

Janice trase aer în piept.

— Vorbește cu un tip. E și un cal.

— Un *cal*!

Nu am crezut-o și m-am aplecat să văd eu însămi. Într-adevăr, era un cal acolo, ținut într-un mic țarc de la capătul aleii, acolo unde câteva raze de soare atingeau caldarâmul străvechi. Însă Alessandro nu se mai zărea și m-am întors iar spre Janice, făcând-o pe ea vinovată:

— A dispărut. Acum ce facem?

Fără să aștepte încuviințarea mea, ea se dezlipi de zid și începu să meargă pe Vicolo dei Percennesi spre cal și spre dresorii lui. Neștiind ce altceva să fac, am alergat după ea, trăgând-o de braț ca să o silesc să se oprească.

— Ești nebună? am șuiert eu. Țăla e un cal pentru *Palio*, iar tipii ăștia nu vor turiști curioși pe aici. Păzesc caii ăștia cu prețul vieții, să știi!

— O, eu nu sunt turistă, zise Janice, dându-mi mâinile la o parte și continuându-și mersul. Du-te și așteapt-o pe mama după colț, pușor!

Pe când se apropia de oamenii care păzeau calul, am fost cuprinsă de un amestec ciudat de admirație și dorință de a o ucide. Ultima oară când m-am simțit la fel fusese în clasa a noua, atunci când, în mod spontan, pusese mâna pe telefon și formase numărul unui băiat din clasă, doar pentru că-i spusese că-mi plăcea de el.

— Scuzați-mă, le spuse ea oamenilor și mai că auzeam cum flutură din gene, sunt o jurnalistă din America și am venit să scriu un articol despre *Palio*...

În timp ce stăteam acolo, așteptând-o pe sora mea să se distreze în maniera ei ciudată, evident fără să realizeze ceva concret, cineva deschise niște obloane la etajul al treilea și, de îndată ce mi-am dat seama că era Alessandro, m-am lipit înapoi de zid, disperată să nu mă vadă dând târcoale prin cartierul lui, ca o adolescentă îndrăgostită lulea. Pentru prima dată în viața mea, am fost fericită că nu semănăm deloc cu Janice. Văzând-o, nimeni nu ar fi ghicit că suntem surori.

Când, în sfârșit, mi se alătură după colț, pe Vicolo della Fonte, nu avu mai nimic de relatat.

— E-n regulă, i-am spus, încă șocată că fusese cât pe

ce. Locuiește acolo, la etajul al treilea.

Janice nu mă crezu:

— Vrei să zici că locuiește deasupra *muzeului*?

— Indiferent ce-o fi clădirea aia, acolo stă. Misiune îndeplinită. Caz clasat. Putem pleca.

— Cum adică *misiune îndeplinită*? își lăsă Janice capul pe spate ca să se uite în sus la fereastra lui Alessandro, cu ochii strălucind. Am venit aici să descoperim ce pune la cale. Eu zic să mai stăm nițel pe-aici. Și, cât suntem aici, hai să mergem să vedem muzeul. Apoi o să decidem ce e de făcut.

— Ți-ai pierdut mințile? Nu pun piciorul în clădirea aia!

— N-am nimic împotriva, ridică ea din umeri. Stai aici să tai frunză la câini. Sunt sigură că n-o să te observe nimeni.

Două steaguri galbene cu vulturi cu două capete marcau intrarea în muzeul destinat Contradei dell'Aquila. De nu ar fi fost steagurile, nu am fi ghicit niciodată că aceea era ușa. Asta îmi aminti de prima mea vizită la Muzeul Bufniței, când îl cunoscusem pe Peppo. Sienezii erau, în mod evident, niște oameni foarte rezervați, care făceau orice să nu atragă atenția. Era ghinionul lor că aveau un eveniment care se repeta anual - *Palio* -, care atrăgea roiuri de străini transpirați, și că majoritatea vizitatorilor erau atât de fascinați de acest loc încât întotdeauna voiau să revină. Fără îndoială, sienezii se adunaseră de multe ori să-și stoarcă creierele cum să-și facă orașul mai puțin atrăgător, dar, din păcate, indiferent ce măsuri luaseră, era clar că acestea nu dăduseră rezultate.

Când intrarăm în Muzeul Vulturului, nu ne întâmpină nici măcar o singură persoană. Cu toate că ușa era deschisă, locul părea pustiu.

— Ce fel de om locuiește într-un muzeu? șopti Janice, privind în jur la exponatele din vitrine. E un pic cam înspăimântător.

— Nu în muzeu, ci deasupra, am corectat-o eu. Și nu

e ca și cum ar avea mumii aici.

— De unde știi tu?

Se aplecă deasupra vizorului unei armuri, ca să verifice.

— Poate că au mumii de cai. Poate că aici își fac ritualurile secrete și invocă spiritele celor morți.

— Îhî, m-am uitat eu urât la ea. Mersi că ai aflat totul despre asta atunci când ai avut ocazia.

— Hei! ridică ea brațele. Peppo nu știa mai mult de atât, OK?

Am stat și m-am uitat la ea în timp ce pășea pe vârfuri pe acolo, prefăcându-se interesată de expoziție. Știam amândouă că făcea asta doar ca să mă enerveze pe mine.

— Bine, am șuiertat la ea în cele din urmă. Ai văzut destule steaguri?

Numai că, în loc să-mi răspundă, Janice intră pur și simplu pe ușa care dădea în altă încăpere, lăsându-mă singură acolo, cu brațele încrucișate.

Îmi luă ceva vreme s-o găsesc. Se plimba printr-o capelă micuță, cu lumânări care ardeau în altar și cu niște magnifice picturi în ulei pe toți pereții.

— Uau! îmi zise când am ajuns lângă ea. Ți-ar plăcea asta drept cameră de zi? Ce făceau aici? Ghiceau în măruntaie de animale?

— Sper să ghicească în ale tale! Te *deranjează* dacă plecăm acum?

Însă înainte ca ea să-mi poată da un răspuns sarcastic, auzirăm zgomot de pași. Mai să ne împiedicăm una de alta din cauza panicii, am ieșit din capelă și ne-am chinuit să găsim un loc în care să ne ascundem în sala următoare.

— Aici, înăuntru!

Am tras-o pe Janice într-un colț în spatele unei etajere din sticlă cu coifuri și, după cinci secunde, o femeie în vârstă trecu fix pe lângă noi cu un braț de pânze galbene, împăturite. În spatele ei mergea un băiețel de vreo opt ani, cu mâinile vârâte în buzunare și o expresie

încruntată pe față. În timp ce femeia trecu prin încăperea fără să se oprească, băiețelul, din nefericire, se opri la trei metri de locul în care ne ascundeam, ca să se uite la săbiile vechi de pe perete.

Janice se strâmbă, dar niciuna dintre noi nu îndrăzni să se miște nici măcar un milimetru, darămite să șoptească ceva. Dacă ne descoperea băiețelul, așa cum stăteam ghemuite suspect într-un colț, ca niște răufăcători sadea, era foarte probabil să înfruntăm apoi un proces privat rapid, implicând ungerea cu smoală și tăvălirea prin pene, ca pedeapsă.

Spre norocul nostru, băiețelul era mult prea concentrat la propriile-i pozne ca să mai fie atent și la altceva. Asigurându-se că bunica lui plecase, se întinse să ridice o floretă de pe panoplie și să ia câteva poziții de fandare care nu erau deloc proaste. Era atât de absorbit în proiectul său ilicit, că nici măcar nu auzi când intră cineva în sală decât mult prea târziu.

— *No, no, no!* îl certă Alessandro, traversând încăperea foc și pară de mânie și luând floreta din mâna băiatului.

Însă în loc să pună arma la loc, cum ar fi făcut orice adult responsabil, el doar îi arătă băiețelului poziția corectă și îi dădu numaidecât floreta înapoi.

— *Tocca a te!*

Arma trecu de la unul la altul de câteva ori până când, în cele din urmă, Alessandro luă o altă floretă de pe perete și se delectă cu o luptă în joacă împreună cu băiatul, care se sfârși doar când vocea femeii strigă pe un ton mânios:

— *Enrico! Dove sei?*

Cât ai clipi, armele ajunseră la loc pe perete, și, când bunica apăru în prag, atât Alessandro, cât și băiețelul stăteau cu un aer inocent, cu mâinile la spate.

— A! exclamă femeia, încântată să-l vadă pe Alessandro și sărutându-l pe ambii obraji. Romeo!

Mai spuse ea multe, dar eu nu am mai auzit. Dacă nu aș fi fost atât de aproape de Janice, poate că m-aș fi

prăbușit în genunchi, căci picioarele mi se transformaseră în jeleuri.

— Dumnezeule, Jules! se strâmbă Janice, fără un sunet. Stăpânește-te!

Însă nu puteam. Tot ce credeam că știu despre Alessandro mi se roti prin fața ochilor ca numerele de la roata ruletei și mi-am dat seama că, în toate conversațiile purtate cu el, îmi pusesem toți banii pe culoarea greșită.

Nu era Paris, nu era Salimbeni, nu era nici măcar Nino. Fusese tot timpul Romeo. Nu Romeo cel cu pălărie de elf, playboyul-care-strică-petrecerile, ci Romeo-exilatul, cel care fusese alungat de bârfe și superstiții cu multă vreme în urmă din Siena și care-și petrecuse întreaga viață ca să devină altcineva.

Romeo, îmi spusese el, era rivalul său. Romeo avea mâinile pătate cu sânge. Romeo era blestemat, iar lumea voia să creadă că murise. Romeo nu era bărbatul pe care credeam că-l cunosc. Nu avea să facă niciodată dragoste cu mine spunând versuri. Însă Romeo era, totuși, bărbatul care mergea noaptea târziu în atelierul Maestrului Lippi ca să bea un pahar de vin cu artistul și să contemple portretul Giuliettei Tolomei. Pentru mine, asta însemna mai mult decât cea mai frumoasă poezie.

Dar, lăsând poezia la o parte, de ce nu-mi spusese adevărul? îl întrebam iar și iar despre Romeo, însă, de fiecare dată, îmi răspunsese ca și cum am fi vorbit despre altcineva. Cineva pe care nu era deloc bine pentru mine să-l cunosc.

Mi-am amintit brusc că-mi arătase glonțul care-i atârna la gât, prins pe șnurul din piele, și de Peppo, care-mi spusese pe patul de spital că toată lumea credea că Romeo a murit. Și mi-am amintit expresia de pe chipul lui Alessandro atunci când Peppo a vorbit despre nașterea lui Romeo în afara căsătoriei. Abia acum înțelegeam mânia sa împotriva familiei mele, Tolomei, căreia îi făcuse o deosebită plăcere să-l trateze drept un Salimbeni și, prin urmare, un dușman.

Exact așa cum făcusem eu.

După ce pleacă cu toții din încăpere - bunica și Enrico într-o direcție, Alessandro în alta -, Janice mă luă de umeri, cu ochii în flăcări:

— Vrei să te aduni odată?

Dar îmi cerea foarte mult.

— Romeo! am gemut eu, luându-mi capul în mâini. Cum poate fi el Romeo? Sunt așa o proastă!

— Da, ești, da' asta nu-i cine știe ce noutate.

Janice nu avea chef de un atac de panică.

— Nu știm dacă e Romeo. *Acel* Romeo. Poate că e doar al doilea prenume al lui. „Romeo” e un nume italian foarte comun. Și dacă e într-adevăr *acel* Romeo... Asta nu schimbă nimic. Tot e mână în mână cu familia Salimbeni! Tot a dat iama în camera ta afurisită de hotel!

Am înghițit de câteva ori:

— Nu mă simt prea bine.

— Păi să ieșim naibii de-aici.

Janice mă luă de mână și mă trase după ea, crezând că ne duce spre intrarea principală a muzeului.

Am ajuns, în schimb, într-o parte a expoziției pe care nu o mai văzuserăm. Era o încăpere slab luminată, cu *cencio*-uri foarte vechi și uzate pe perete, puse în cutii din sticlă. Locul avea vibrația unui altar ancestral și, pe o latură a sălii, o scară curbată din piatră ducea sub pământ.

— Ce e acolo jos? șopti Janice, întinzându-se să vadă.

— Las-o moartă! am ripostat eu, recuperându-mi o parte din energie. N-o să ne băgăm în cine știe ce temniță subterană, să rămânem blocate acolo! Însă era limpede că Fortuna favoriza curajul lui Janice, și nu frica mea, căci imediat auzirăm din nou glasuri care păreau că se îndreaptă spre noi din toate părțile și ne-am avântat grămadă amândouă pe scări în jos, ca două veverițe de pământ³⁵. Gâfâind din cauza fricii de a fi descoperite, ne-am ghemuit la capătul scării, în timp ce vocile se apropiau și, în cele din urmă, pașii se opriră chiar deasupra capetelor noastre.

³⁵ Rozător din America (Geonys) ; specie de veverițe care nu trăiește în copaci, ci în vizuini subterane.

— O, nu! am șoptit eu înainte ca Janice să apuce să mă plesnească peste gură. E *el*!

Ne-am uitat una la alta cu ochii măriți. În acest moment, pe când ne lipeam de pământ, la propriu, în beciul lui Alessandro, nici măcar Janice nu păru prea încântată de perspectiva unei întâlniri. Cum stătea așa acolo, ghemuită lângă mine în întuneric, expresia ei era, așa cum sunt sigură că era și a mea, cât se poate de medievală.

În clipa aceea, în jurul nostru se aprinseră luminile și l-am zărit pe Alessandro începând să coboare treptele, apoi oprindu-se.

— *Ciao, Alessio, come stai...?* l-am auzit salutând pe cineva, și Janice și cu mine ne-am uitat supărate una la alta, foarte conștiente de faptul că umilirea noastră fusese amânată, chiar dacă doar pentru câteva minute.

Privind înnebunite înjur ca să ne evaluăm opțiunile, am văzut că eram cu adevărat blocate într-o fundătură subterană, exact așa cum prevăzusem eu. În afară de trei găuri căscate în zid – gurile negre ale peșterilor *Bottini* – nu exista nicio altă cale de a pleca din locul ăla, cu excepția urcării treptelor, pe lângă Alessandro. Și orice tentativă de a intra în peșteri era împiedicată de grilajele negre din fier care le acopereau.

Însă o Tolomei nu știe de „nu”. Zbârlindu-ne la ideea de a fi prinse în capcană, ne-am ridicat amândouă și am început să examinăm gratiile cu degete tremurânde. Eu încercam mai mult să-mi dau seama dacă am putea să ne strecurăm printre ele cu forța, în timp ce Janice pipăia fiecare șurub, fiecare balama, refuzând în mod clar să creadă că structurile nu puteau fi deschise cumva. Pentru ea, fiecare zid avea o ușă, fiecare ușă avea o cheie și fiecare grămadă de rahat avea un buton de ejecție. Tot ce trebuia să faci era să sapi și să-l găsești.

— Psst! îmi făcu entuziasmată semn cu mâna, demonstrându-mi că, într-adevăr, al treilea și ultimul grilaj se deschidea exact ca o ușă, fără a scoate nici cel mai mic scârțâit. Vino!

Am înaintat în peșteră cât de departe ne-au permis luminile, apoi am mers încă vreo câțiva metri prin întunericul deplin, până când, în cele din urmă, ne-am oprit.

— De-am avea o lanternă... începu Janice. O, rahat!

Aproape că ne-am lovit cap în cap când, pe neașteptate, o rază de lumină coborî pe toată lungimea peșterii până la noi, oprindu-se la doar câțiva centimetri și apoi retrăgându-se, ca un val care se rostogolește spre țărm și apoi se întoarce în mare.

Tresărind dureros din cauza faptului că era cât pe ce să fim descoperite, ne-am avântat mai departe, împiedicându-ne, până când am găsit ceva care semăna cu o nișă, suficient de mare încât să încăpem amândouă.

— Vine? Vine? șuieră Janice care, blocată în spatele meu, nu putea să vadă nimic. E el?

Am scos rapid capul și apoi mi l-am tras înapoi:

— Da, da și da!

Era greu să vezi altceva decât fasciculul ascuțit de lumină al lanternei, care sărea de colo până colo, dar, la un moment dat, totul se stabilizează și am îndrăznit să mă uit iar. Era, într-adevăr, Alessandro – sau ar trebui să spun o oarecare versiune a lui Romeo – și, din câte puteam eu să văd, se opriese ca să descuie o ușiță din zidul peșterii, în timp ce ținea bine lanterna sub un braț.

— Ce face? vru Janice să știe.

— Pare a fi un fel de seif... Scoate ceva de acolo. O cutie.

Janice își înfipse mâna în mine, emoționată:

— Poate că e vorba de *cencio*!

M-am uitat din nou:

— Nu, e prea mică. Seamănă mai mult cu o cutie de trabucuri.

— Știam eu! făcu Janice. E fumător.

L-am privit cu atenție pe Alessandro în timp ce încuia seiful și pleca înapoi spre muzeu, având cutia la el. După câteva clipe, poarta de fier se trânti în urma lui cu un zgomot care răsună în întregul *Bottini* – și în urechile

noastre - mult prea mult timp.

— O! Hooo! făcu Janice.

— Mie-mi spui...

M-am întors spre ea, sperând că îmi va alunga imediat îngrijorarea. Însă chiar și prin întuneric am putut să văd expresia de oaie de pe chipul ei.

— Păi, mă cam întrebam eu de ce nu era încuiată înainte... zise ea, pe un ton defensiv.

— Da' asta nu te-a oprit, nu-i așa? m-am răstit eu. Și acum suntem blocate aici!

— Unde ți-e simțul aventurii?

Janice alegea întotdeauna să facă o virtute din necesitate. Era al doilea sport favorit al ei.

— Asta e grozav! Mereu am vrut să merg prin peșteri. Trebuie să aibă o ieșire undeva, nu?

Se uită la mine cu un aer șugubăț, cu capul într-o parte:

— Oli al vlea micuța Giulietta ca mai degrabă să fie salvată de Lomeo?

Odată, Umberto ne descrisese catacombele romane, după ce petrecuserăm o întreagă după-amiază cu mătușa Rose, chinuind-o cu întrebări despre Italia și de ce nu puteam să mergem acolo. Dându-ne fiecareia câte un șervet de vase, ca să ne facem utile și să-l ajutăm, ne explicase cum primii creștini se adunau în taină în peșterile de sub pământ ca să țină slujba, acolo unde nu-i putea vedea nimeni, ca apoi să-l informeze pe împăratul păgân despre activitățile lor. În mod similar, primii creștini își înfășurau morții în giulgiuri și îi coborau în peșteri, sfidând tradiția romană a incinerării, și așezând trupurile pe rafturi săpate în zidul din stâncă și îndeplinind ritualuri funerare care se bazau pe speranța celei de-a doua veniri a lui Hristos pe pământ.

Dacă țineam atât de mult să mergem în Italia, concluzionase Umberto, el va avea grijă ca primul lucru pe care ni-l va arăta să fie peșterile alea, cu toate scheletele lor interesante.

În timp ce eu și Janice mergeam prin *Bottini*,

împiedicându-ne în întuneric și deschizând drumul pe rând, poveștile înspăimântătoare ale lui Umberto îmi reveniră în minte cu mare intensitate. Iată-ne acolo, exact ca oamenii din poveștile sale, târându-ne de-a bușelea pe sub pământ ca să nu fim descoperite și, întocmai ca acei creștini de demult, nici noi nu știam exact când și unde vom ieși la suprafață, dacă asta avea să se întâmple totuși.

— Jan? mi-am pus eu degetele pe spatele ei în timp ce mergeam. Crezi că s-ar putea să nu-mi fi spus că e Romeo pentru că voia să mă îndrăgostesc de el din motivele care trebuie, nu doar din cauza numelui său?

Bănuiesc că nu puteam să o învinovățesc că a oftat cu zgomot.

— OK, am continuat eu, deci nu mi-a spus că e Romeo pentru că ultimul lucru de care avea nevoie era să aibă pe cap o virgină vegetariană enervantă, care să pună bețe în roate stilului său incognito?

— Jules!

Janice se săturase.

— Nu vrei să încetezi odată să te mai torturezi? Nici măcar nu știm *dacă* el e Romeo! Și ține minte, chiar dacă e, tot am să-i scot pe nas felul în care s-a purtat cu tine.

Încă o dată, am fost uluită să o aud vorbind așa - exprimându-și grija pentru sentimentele mele - și am început să mă întreb dacă asta era ceva nou sau era ceva ce doar nu voisem să conștientizez înainte.

— Știi... i-am zis dându-i din nou un ghiont, atunci când am spus că aş prefera să-mi tragă el țepă, nu tu... n-am vorbit serios.

Nu-i puteam vedea fața, dar aproape că i-am simțit zâmbetul:

— Mă tem că vei fi amarnic dezamăgită de mine, zise ea, pe un ton vesel.

Am mers mai departe o vreme, în perfectă armonie, până când nu m-am mai putut abține și a trebuit să revin la trădarea lui Alessandro:

— Chestia e că, de fapt, nu a spus niciodată că e un Salimbeni. Eu am fost aia care...

Janice oftă:

— Lasă-mă să ghicesc: nu ți-a spus niciodată nici c-ar avea vreo legătură cu spargerea de la muzeu, nu?

— Acolo a fost Bruno Carrera! am exclamat eu. Care lucra pentru Umberto!

— O, nu, Julie-iubito, îl imită Janice pe Alessandro, fără să semene deloc cu el, nu am furat eu *cencio*-ul lui Romeo... de ce să fac așa ceva? Pentru mine nu e decât o zdreanță veche. Dar hei, dă-mi voie să am eu grijă, în locul tău, de cuțitul ăla ascuțit, ca să nu te rănești. Cum ziceai că se numește?... Pumnal?

— N-a fost deloc așa, am mormăit eu.

— Scumpo, te-a mințit! Cu cât bagi mai repede asta în căpșorul ăla al tău, cu atât mai bine. Crede-mă, tipu' ăsta are zero sentimente pentru tine. Totu' e doar o mare șaradă, ca să ajungă la mălai.

Exact ca și tunelul prin care colindam, Janice mă lăsă fără ieșire. Nu reușeam să găsesc o modalitate de a scăpa de logica ei.

— Foarte frumos. Mersi mult.

Ea se opri și mă cuprinse în brațe, pe întuneric, deși fără îndemânare:

— Nu încerc decât să te salvez de la a avea o inimă frântă.

— Parcă n-aveam inimă.

— Ei bine, mă strânse ea ușor în brațe, se pare că mai nou ți-a crescut una. Mare păcat, erai mai amuzantă fără. Haide, Jules! Ce s-a întâmplat cu Scorpia de Gheață? Mai e pe-acolo, pe undeva înăuntrul tău?

Îmi zgâlțâi bărbia și când, în cele din urmă, reuși să mă facă să râd, adăugă, cu mai multă generozitate:

— Oricum, e vina mea. Trebuia să prevăd asta. Doar conduce un afurisit de Alfa Romeo, pentru Dumnezeu!

Dacă nu ne-am fi oprit așa din drum, nu am fi observat niciodată mica deschizătură din stânga noastră și lumina slabă care venea de-acolo. Nu avea nici măcar cincizeci de centimetri în diametru, dar atât cât am putut să văd atunci când mi-am băgat capul în ea, urca în pantă

cel puțin zece sau doisprezece metri, ca un tunel de aerisire dintr-o piramidă, și se termina cu o deschizătură verticală, unde se vedea o bucată albastră de cer, de forma unei scoici.

— Slavă Fecioarei Maria! exclamă Janice. Suntem din nou în cărți! Mergi tu prima. Vârsta înaintea frumuseții.

Nu era lipsit de dificultate să te cațeri printr-un spațiu atât de strâmt și, de fiecare dată când izbuteam să mă trag în sus, cu mari eforturi, folosindu-mă de vârful degetelor, vreo cincisprezece centimetri, alunecam înapoi alți câțiva centimetri.

— Haide! mă îndemnă Janice din spate. Hai să ne mișcăm!

— Atunci de ce nu ai mers tu prima? m-am rățoit la ea. Tu ești specialistă în alpinism.

— Uite... și-a pus ea o mână sub piciorul meu. Sprijină-te de asta ca să te împingi în sus.

Lent și cu mari chinuri, ne-am croit drum până în vârful puțului și, cu toate că acesta se lărgea considerabil sus de tot, permițându-i lui Janice să se târască lângă mine, nu era un loc prea confortabil.

— Pfui! făcu ea, privind în jur la gunoaiile pe care le azvârlise lumea aici, prin grilaj. Ce scârbos. Țăla e un... cheeseburger?

— Are cașcaval în el?

— Hei, ia uite! ridică ea ceva de pe jos. E un telefon mobil! Așteaptă... Nu, îmi pare rău. Are bateria descărcată.

— Dacă ai terminat de scotocit prin gunoi, putem să mergem mai departe?

Ne-am făcut drum cu coatele printr-o mizerie prea groaznică pentru a fi descrisă, după care am ajuns, în sfârșit, la porțiunea verticală, cu un grătar de rigolă artistic realizat care ne despărțea de suprafață.

— Unde suntem? își lipi Janice nasul de filigranul din bronz. Doamne! E Campo!

Am ciocănit în grătarul rigolei:

— O! E destul de solid.

— Hei! *Hei!* se întinse Janice ca să vadă mai bine. Mă aude cineva? E cineva acolo?

După câteva secunde, apărură la vedere o adolescentă neîncrezătoare, care se apleca spre noi.

— *Ciao!* zise ea, zâmbind așa cum zâmbește cineva la camera ascunsă. Eu sunt Antonella.

— Bună, Antonella, i-am spus, încercând să stabilesc contactul vizual cu ea. Noi suntem oarecum blocate aici jos. Crezi c-ai putea găsi pe cineva care să ne poată ajuta să ieșim de-aici?

După douăzeci de minute foarte interesante, Antonella se întoarse cu o pereche de picioare desculțe, vârate în niște sandale.

— Maestre? Maestre Lippi?

Eram atât de uimită să-mi văd prietenul pictor, că aproape am rămas fără grai.

— Bună! Mă mai ții minte? Am dormit pe canapeaua dumitale.

— Bineînțeles că te țin minte! zâmbi el radios. Ce mai faci?

— Ăăă... crezi c-ai putea să dai la o parte chestia asta? mi-am strecurat eu degetul prin grătar. Suntem nițel cam blocate aici jos. Și apropo, aceasta e sora mea.

Maestrul Lippi se lăsă în genunchi ca să ne vadă mai bine:

— Ați mers undeva unde n-ar fi trebuit să vă duceți?

Am zâmbit cât de timid am fost în stare:

— Mă tem că da.

Maestrul se încruntă:

— I-ați găsit mormântul? I-ați furat ochii? Nu ți-am zis că trebuie să-i lași la locul lor?

— N-am făcut nimic! m-am uitat eu la Janice și am văzut-o că făcea ochii mari. Ne-am blocat aici, asta-i tot. Crezi că ai putea dumneata să...

Am lovit din nou în grătarul rigolei și mi s-a părut la fel de rigid.

— ...să deșurubezi chestia asta?

— Bineînțeles! zise el fără ezitare. E foarte ușor.

— Ești sigur?

— Normal că sunt sigur! Își ridică el brațele în sus.
Eu am făcut-o!

Cina din seara aceea a constatat din *pasta primavera* din conservă, presărate cu o crenguță de rozmarin de pe pervazul Maestrului Lippi. Nu prea era destul loc pentru toți trei la masa din atelierul său, căci o împărțeam cu obiecte de artă și ghivece cu plante aflate în diferite stadii de deces, dar, chiar și-așa, el și cu Janice se distrau de minune.

— Ești foarte tăcută, remarcă artistul la un moment dat, potolindu-și râsul și turnându-mi niște vin.

— Julie a avut o mică ceartă cu Romeo, explică Janice, în numele meu. A comparat-o cu luna. Mare greșală.

— A! făcu Maestrul Lippi. A venit pe aici aseară. Nu era fericit. Acum pricep de ce.

— A venit pe aici aseară? am repetat eu, ca un ecou.

— Da, dădu din cap Maestrul. Zicea că nu semeni cu tabloul. Ești mult mai frumoasă. Și mult mai... cum a zis?... a, da... letală.

Maestrul rânji și ridică paharul spre mine, într-o comuniune zglobie.

— S-a întâmplat să pomenească de ce joacă jocurile astea schizofrenice cu mine, în loc să-mi spună de la bun început că el e Romeo? l-am întrebat, fără să reușesc să-mi rețin asprimea din voce. Credeam că era altcineva.

Maestrul Lippi păru surprins:

— Da' nu l-ai recunoscut?

— Nu, am mormăit eu, strângându-mi capul în mâini, nu l-am recunoscut. Și e al naibii de sigur că nici el nu m-a recunoscut pe mine!

— Ce poți să ne spui mai exact despre tipul ăsta? îl întrebă Janice pe Maestru. Câtă lume știe că el e Romeo?

— Tot ce știu e că nu vrea să fie strigat „Romeo”, zise el, ridicând brațele în sus. Numai familia lui îi zice așa. E un mare secret. Nu știu de ce. Vrea să i se spună

„Alessandro Santini”...

Am rămas fără aer:

— I-ai știut numele de la bun început! De ce nu mi-ai spus?

— Am crezut că știi! ripostă Maestrul. Ești Julieta! Poate că ai nevoie de ochelari!

— Scuză-mă, interveni Janice, da’ de unde știai *dumneata* că el e Romeo?

Maestrul Lippi păru uluit:

— Eu... Eu...

— Te rog să nu-mi spui că l-ai recunoscut dintr-o viață anterioară, continuă Janice, ronțâind din crenguța ei de rozmarin de parcă era o grisină, pentru că dacă o să faci așa ceva, probabil c-o să fac pe mine.

— Nu, zise Maestrul încruntându-se. L-am recunoscut din frescă. În Palazzo Pubblico. Și apoi i-am văzut vulturul Marescotti pe braț, chiar aici, arată el pe partea interioară a antebrațului meu. Nu l-ai observat niciodată?

Preț de câteva clipe, am fost din nou în subsolul din Palazzo Salimbeni, încercând să ignor tatuajele lui Alessandro în timp ce discutam cu el despre faptul că eram urmărită. Chiar și atunci fusesem conștientă că - spre deosebire de genul de ștampile de vampă ale lui Janice -, tatuajele lui nu reprezentau niște simple suveniruri din vacanțele de vară udate cu băutură petrecute la Amsterdam, dar nici prin cap nu-mi trecuse că ar fi putut constitui indicii importante cu privire la identitatea lui. De fapt, fusesem prea ocupată atunci să caut diplome și strămoși pe peretele din biroul lui, ca să-mi dau seama că el era un bărbat care nu-și etala virtuțile într-o ramă din argint, ci le purta cu sine, pe trup, indiferent ce formă luau.

— Nu de ochelari are ea nevoie, ci de un creier nou, spuse Janice, făcându-i mare plăcere introspecția mea cu ochii cruciș.

— Nu ca să schimb subiectul, dar ai vrea să ne traduci ceva? am spus eu, luându-mi poșeta. Noi credem

că s-ar putea să fie important.

I-am dat Maestrului Lippi textul în italiană din cutia mamei, pe care-l căram la mine de zile în șir, sperând să dau peste cineva doritor să-l traducă. Inițial, cochetasem cu ideea de a-l ruga pe Alessandro, dar ceva mă reținuse. Nu-mi puteam explica ce anume.

Maestrul luă textul și citi rapid titlul și primele paragrafe. Un pic surprins, spuse:

— E o poveste. Se numește *Blestemul Monnei Mina*. E foarte lungă. Sunteți sigure că vreți s-o auziți?

VI.II

*Blestem pe casa lor și pe a ta.
Da, neamurile voastre au făcut
Din mine pentru viermi ospăț plăcut.*³⁶

*Blestemul Monnei Mina Siena,
1370 d.Hr.*

Există o legendă pe care nu multă lume o știe. E relatarea unei minuni făcute de Santa Caterina, însă, din cauza oamenilor faimoși implicați, toată povestea a fost mușamalizată înainte să devină cunoscută publicului. Santa Caterina a crescut în cartierul Fontebranda și, încă de când era doar o fetiță, lumea a știut că avea puteri speciale. Oamenii bolnavi veneau la ea și le vindeca bolile prin simpla ei atingere. Când a ajuns femeie în toată firea, își petrecea tot timpul îngrijindu-i pe cei bolnavi în spitalul de pe lângă Catedrala din Siena, *Santa Maria della Scala*.

Într-o zi, Santa Caterina a fost chemată la Palazzo Salimbeni și, când ajunsese acolo, văzu că toată casa e cuprinsă de teamă. Cu patru nopți înainte, îi zic oamenii, s-a ținut acolo o nuntă mare, iar mireasa a fost o femeie din neamul Tolomei, frumoasa Mina. Fusesse un ospăț pe cinste, căci mirele era fiul lui Salimbeni și cele două familii se aflau acolo împreună, mâncând și cântând, sărbătorind o pace îndelungată.

Însă când, la miezul nopții, mirele s-a dus în iatacul nupțial, mireasa lui nu era acolo. Îi întrebă pe servitori, dar nimeni nu o văzuse, iar pe el îl cuprinsese teama. Ce-a pățit Mina lui? A fugit? Sau a fost răpită de dușmani? Dar cine ar fi îndrăznit să le facă un asemenea lucru familiilor Tolomei și Salimbeni? Imposibil. Așa că mirele alergă peste tot, căutându-și mireasa la caturile de sus, la parter, întrebându-le pe slugi, întrebând gărzile, și, cu toate astea, ea a fost imposibil de găsit. Mina nu ar fi putut să plece din casă fără să fie văzută. Iar inima lui îi spunea, de

³⁶ *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena I.

asemenea, nu! E un tânăr cumsecade, un bărbat chipeș. Mina nu ar fi fugit niciodată de el. Însă acum, acest tânăr Salimbeni trebui să le spună tatălui său și tatălui ei, iar când ei auziră ce s-a întâmplat, toată casa începu să o caute pe Mina.

Ei o căutară ore în șir – în dormitoare, în bucătărie, chiar și în pod – până la cântatul ciocârliei când, în cele din urmă, se dădură bătuți. Numai că atunci când a început o nouă zi, cea mai vârstnică bunică de la petrecerea de nuntă, Monna Cecilia, veni la parter și îi găsi pe toți stând acolo, plângând și vorbind de război ba împotriva unora, ba împotriva altora. Și bătrâna Monna Cecilia îi ascultă și le zise:

— Triști gentilomi, veniți cu mine, că v-o găsesc eu pe Mina. Căci există un loc din casă în care n-ați căutat și simt eu, în inima mea bătrână, că ea e acolo.

Monna Cecilia îi duse jos, jos de tot, sub pământ, în temnițele subterane străvechi din Palazzo Salimbeni. Și le arătă că ușile au fost deschise cu cheile casei, date miresei la ceremonia de nuntă, și le zise că în peșterile acelea nu a mai intrat nimeni de mulți ani, de teama întunericii. Bătrânii de la nuntă s-au îngrozit, căci nu le venea să creadă că tânăra mireasă a primit cheile tuturor acestor uși secrete și, pe măsură ce înaintară, deveniră din ce în ce mai supărați și mai temători. Căci ei știau că e mult întuneric acolo jos și că multe lucruri s-au întâmplat în trecut, înainte de Moartea Neagră, lucruri care ar fi fost mai bine să rămână uitate. Așa că iată-i pe nobilii bărbați mergând cu torțele în urma bătrânei Monna Cecilia, nevenindu-le să-și creadă ochilor.

În cele din urmă, ajunseră la o cămăruță care, în vremurile de demult, era folosită pentru pedeapsă și acolo Monna Cecilia se opri, și se opriră cu toții, și auziră sunetele scoase de cineva care se tânguia. Când le-a auzit, tânărul mire s-a repezit înainte cu torța, iar când lumina ajunsese în ungherul îndepărtat al celulei o văzu pe mireasa lui acolo, așezată pe jos în frumoasa ei cămașă de noapte de culoare albastră. Tremura de frig și era atât de

însăpăimântată, că la vederea bărbaților începu să țipe și nu recunosc pe nimeni, nici măcar pe tatăl ei. Bineînțeles că ei o ridicară de pe jos și o duseră sus, la lumină, și o înfășurară în lână și îi dădură apă de băut și numai lucruri bune de mâncat, însă Mina continua să tremure și să împingă pe toată lumea la o parte. Tatăl ei încercă să-i vorbească, dar ea își întoarse capul și nu vru să se uite la el. În cele din urmă, bietul om o luă de umeri și o întrebă:

— Mina, îți amintești că ești micuța mea Mina?

Dar Mina îl împinse de lângă ea și zise, cu o voce care nu era a ei, o voce la fel de sumbră ca moartea:

— Nu, eu nu sunt Mina ta. Mă cheamă Lorenzo.

Vă puteți imagina groaza ambelor familii când își dădură seama că Mina și-a pierdut mințile. Femeile începură să se roage la Fecioara Maria, iar bărbații să se acuze reciproc că sunt tați și frați răi și pentru faptul de a o fi găsit atât de târziu pe Mina. Singura cu sânge rece era bătrâna Monna Cecilia, care se așeză lângă Mina și o mângâie pe păr, încercând să o facă să vorbească din nou.

Însă Mina se legăna înainte și înapoi și nu vru să privească pe nimeni până când, în cele din urmă, Monna Cecilia îi spuse:

— Lorenzo, Lorenzo, dragul meu, sunt Monna Cecilia. Știu ce ți-au făcut!

Abia acum Monna Mina se uită la bătrână și începu să plângă. Monna Cecilia o îmbrățișă și o lăsă să plângă ore în șir, până când adormiră amândouă pe patul nupțial. Monna Mina dormi trei zile și avu niște vise groaznice și sculă casa în picioare cu țipetele ei, până când, într-un sfârșit, familiile hotărâră să o cheme pe Santa Caterina.

După ce ascultă întreaga poveste, Santa Caterina înțelese că Monna Mina e posedată de un spirit, însă nu se temu. Se duse și se așeză pe patul tinerei femei, stătu acolo toată noaptea și se rugă fără încetare, iar spre dimineață Monna Minna se trezi și își aduse aminte cine e.

Toată casa a fost cuprinsă de veselie și lumea o slăvea pe Santa Caterina, cu toate că ea i-a dojenit, zicându-le că slava i se datorează numai lui Iisus Hristos.

Însă chiar și în acest ceas de bucurie, Monna Mina era încă tulburată și, atunci când lumea o întreabă ce o supără, ea le spuse că are un mesaj de la Lorenzo pentru ei. Și că nu poate avea odihnă până când nu-l transmite. Vă puteți închipui cât de înspăimântați trebuie să fi fost cu toții s-o audă vorbind iar despre acest Lorenzo, acest spirit care o posedase, însă i-au spus:

— Prea bine, suntem gata să ascultăm mesajul.

Dar Monna Mina nu și-l mai putea aduce aminte și se puse iarăși pe plâns și toată lumea rămase îngrozită. Poate că iar o să-și piardă mințile, își făceau ei griji cu glasurile scăzute.

Însă înțeleaptă Santa Caterina îi dădu Monnei Mina o pană și îi zise:

— Draga mea, lasă-l pe Lorenzo să-și scrie mesajul cu mâna ta.

— Dar eu nu știu să scriu! zise Mina.

— Nu, dar dacă Lorenzo are această deprindere, mâna lui o va mișca pe-a ta.

Astfel că Monna Mina luă pana și se așeză, așteptând un răstimp ca mâna să i se miște, iar Santa Caterina se rugă pentru ea. Într-un sfârșit, Monna Mina se ridică fără o vorbă și ieși și se duse la scări ca o somnambulă, și coborî, coborî, până în profunzimile beciului, și toată lumea o urmă. Și când intră în cămăruța în care o găsiseră, se duse la zid și începu să-și treacă degetul peste el, ca și cum ar fi scris, iar bărbații înaintară cu torțele și se uitară la ce făcea. O întrebare ce scrie, dar Monna Mina le spuse doar atât:

— Citiți!

Iar când ei îi ziseră că e ilizibil ceea ce scrie ea, le spuse:

— Ba nu, e acolo, nu vedeți?

În cele din urmă, Santa Caterina trimise un băiat să aducă vopsea de haine de la atelierul tatălui ei și o puse pe Monna Mina să-și înmoaie degetul în vopsea și să traseze conturul a ceea ce scrisese deja. Și Monna Mina, femeia asta care nu învățase niciodată să scrie sau să citească,

umplu zidul, iar ceea ce scrise îi făcu pe toți bărbații aceia de vază să fie cuprinși de fiori de teamă. Acesta e mesajul pe care spiritul lui Lorenzo a silit-o pe Monna Mina să-l scrie:

*Blestem pe casa lor și pe a ta.
Cu toții veți pieri în foc și sânge.
Copiii voștri veșnic vor jeli sub luna cea nebună
Pan' ce veți îndrepta ale voastre păcate
și veți îngenunchea ,naintea Fecioarei Preacurate,
Iar Giulietta se va trezi, pe-al ei Romeo să-l vadă.*

După ce termină de scris, Monna Mina se prăbuși în brațele mirelui ei, chemându-l pe nume, și îl rugă să o scoată afară din încăpere, căci sarcina ei se încheiase. Astfel că el așa făcu, plângând de ușurare, și o duse sus, la lumină, iar Monna Mina nu mai vorbi niciodată cu glasul lui Lorenzo. Însă ea nu uită în veci ce pățise și hotărî că voia să înțeleagă cine fusese Lorenzo și de ce vorbise prin ea, cu toate că socrul ei făcu tot ce-i stătu în putință să îi ascundă adevărul.

Monna Mina era o femeie încăpățânată, o adevărată Tolomei. Atunci când soțul îi era plecat cu negoțul, își petrecea multe ore cu Monna Cecilia, ascultând povești despre trecut și punând multe întrebări. Și chiar dacă, la început, bătrânei i-a fost teamă, știa totuși că trecerea acestei grele poveri asupra altcuiva, astfel încât adevărul să nu moară odată cu ea, îi va aduce liniștea.

Monna Cecilia îi povesti Monnei Mina că, exact acolo unde scrisese ea pe zid blestemul acela teribil, era locul unde, cu mulți ani în urmă, un tânăr călugăr pe care-l chema Lorenzo fusese ținut închis și torturat până la moarte.

— Dar cine? întrebă Monna Mina, aplecându-se peste masă pentru a strânge mâinile noduroase ale Monnei Cecilia între mâinile ei. Cine i-a făcut așa ceva și de ce?

— Un bărbat la care de multă vreme am încetat să mă mai gândesc ca la tatăl meu, răspunse Monna Cecilia,

plecându-și capul de supărare.

Monna Cecilia îi explică apoi că acest bărbat condusese casa Salimbeni pe vremea Marii Ciume și că făcuse asta ca un tiran. Unii au încercat să-i găsească scuze, spunând că, atunci când era copil, bandiți de-ai Tolomeilor îi omorâseră mama chiar sub ochii săi, dar asta nu era o scuză pentru ca un bărbat să facă același lucru altora. Și asta făcea Salimbeni. Era crud cu dușmanii și sever cu familia. De câte ori se sătura de o soție, o închidea în casa de la țară și îi instruia pe servitori să nu-i dea suficient de mâncare. Cum murea, se însura din nou. Pe măsură ce el îmbătrânea, soțiile erau din ce în ce mai tinere, dar, în cele din urmă, nici măcar tinerețea nu-l mai mulțumea și, de disperare, a căpătat o dorință nefirească pentru o fată ai cărei părinți chiar el poruncise să fie omorâți. Numele ei era Giulietta.

În ciuda faptului că Giulietta era deja măritată în taină cu altul și că se credea că Fecioara Maria binecuvântase tânărul cuplu, în schimbul unui jurământ solemn, Salimbeni o sili pe fată să se mărite cu el, iar făcând asta, el îl provocă pe cel mai cumplit dușman pe care l-ar fi putut avea un om. Căci toată lumea știa că Fecioarei Maria nu-i plăcea amestecul oamenilor în planurile ei, astfel că ea îl pedepsi cu un blestem foarte jenant.

Căci în noaptea nunții, mirele se pomeni incapabil să-și facă datoria, iar această stare nenorocită persistă multe săptămâni, până când, în cele din urmă, zvonul că doamna nu era doamnă încă și că această căsătorie va rămâne doar cu numele făcu înconjurul orașului. Ai fi crezut că vestea îi va da noi speranțe iubitului fetei, însă și el suferea de pe urma pedepsei Preacuratei. Pe el îl chema Romeo. Fecioara Maria îi dăruise o mare iubire, iar el îi oferise, în schimb, o promisiune. Se jurase că va dormi cu mireasa lui pe un așternut consacrat Fecioarei Maria, însă acum, că fata se căsătorise cu altcineva, el nu putea să-și țină cuvântul și plecă din oraș, deznădăjduit. Unii credeau că era la Alexandria, alții vorbeau de Pământul Sfânt;

adevărul era că se ascundea într-o mănăstire, nu departe, împreună cu prietenul său, fratele Lorenzo, conspirând să-și ia mireasa înapoi.

În oraș au fost și unii care începură acum să vorbească pe față despre marea nedreptate care se făcuse tânărului cuplu și să ceară să se dea ascultare Fecioarei, căci de-acum mânia ei cuprinsese întregul oraș, făcându-i pe bărbați victime nefericite ale batjocurii nevestelor. Astfel că sienezii pretinseră ca uniunea blestemată dintre Salimbeni și Giulietta să fie anulată, iar Romeo să fie chemat înapoi acasă, pentru a-și îndeplini datoria față de ambele fecioare, spre binele general al urbei.

Pentru a reduce la tăcere aceste voci, Salimbeni o trimise pe Giulietta la țară, așa cum o trimisese cu mulți ani înainte și pe mama Monnei Cecilia, ca ea să se ofilească acolo neobservată, oferindu-i lui libertatea de a se recăsători. Numai că soarta avea alte planuri cu tânăra femeie. Cu ajutorul fratelui Lorenzo și al îngerilor din Ceruri, Romeo pătrunse în temnița Giuliettei ca să o ajute să evadeze. Însă paznicii prinseră numaidecât de veste, de cum auziră voci în iatacul ei, și intrară cu forța, descoperind-o acolo pe soția stăpânului lor în îmbrățișarea dragăstoasă a unui străin.

Fără să șovăie, ei îi uciseră pe amândoi, crezându-i adulterini, și îl arestară pe fratele Lorenzo ca martor. Însă fratele Lorenzo îi blestemă pe toți că acționau împotriva voinței Preacuratei Fecioare și, pe drumul înapoi spre Siena, fiul preferat al lui Salimbeni, frățiorul Monnei Cecilia, Nino, a fost azvârlit de pe cal și a murit.

În ciuda tuturor acestor insulte și suferințe, Salimbeni îl tortură pe fratele Lorenzo. Și îl invită pe unchiul Giuliettei, Messer Tolomei, să fie martor la pedeapsa insolentului călugăr care le distrusese planurile de unire prin căsătorie a celor două familii învrăjbite. Aceștia erau bărbații pe care-i blestema fratele Lorenzo prin vorbele scrise pe zid: Messer Salimbeni și Messer Tolomei.

După moartea călugărului, Salimbeni îngropă trupul

acestuia sub podeaua din camera de tortură, după obiceiul familiei. Și le puse pe slugi să spele blestemul de pe zid și să-l vâruiască din nou. Numai că descoperi curând că aceste măsuri nu erau de ajuns ca să îndrepte ceea ce se întâmplase.

Când fratele Lorenzo îi apăru în vis după câteva nopți, Salimbeni se simți cuprins de teamă și sigilă vechea cameră de tortură, ca să închidă acolo spiritul cel rău. Și începu deodată să asculte vocile oamenilor care spuneau că e blestemat și că Fecioara Maria și toți demonii ei căutau o modalitate de a-l pedepsi. Aceste voci se auzeau pretutindeni: pe stradă, la piață, în biserică, și le auzea chiar și când era singur-singurel. Iar atunci când, într-o noapte, în Palazzo Salimbeni a izbucnit un mare incendiu, Salimbeni a fost sigur că asta făcea parte din blestemul fratelui Lorenzo, care vestise că familia lui avea „să piară în foc și sânge”.

Cam în această vreme ajunseră la Siena zvonurile despre Marea Ciumă. Pelerinii veneau din Orient cu povești despre o ciumă teribilă care omorâse mai multe sate decât o armată puternică, însă cei mai mulți considerau că era ceva care îi lovea numai pe păgâni. Erau siguri că Fecioara Maria își va întinde mantia protectoare asupra Sienei, așa cum făcuse de nenumărate ori înainte, și că rugăciunile și lumânările vor ține răul departe, de-ar fi fost să treacă oceanul și să-și pună piciorul în Sfântul Imperiu Roman.

Dar Salimbeni trăia de multă vreme cu iluzia că tot ceea ce se întâmpla bun în juru-i era un efect al inteligenței sale. Acum că se apropia ceva rău, era firesc ca el să creadă că și asta era tot din vina sa. Astfel că deveni obsedat de ideea că el și numai el era cauza tuturor nenorocirilor care i se întâmplau lui și familiei Tolomei și că era vina lui că această ciumă amenința să ajungă la Siena. În nebunia lui, scoase cadavrul Giuliettei și pe cel al lui Romeo din pământul nesfințit în care zăceau și le făcu un mormânt sacru, pentru a reduce la tăcere vocile oamenilor sau, mai precis, vocile din capul său care-l

învinovăteau de uciderea tânărului cuplu, a cărui iubire fusese binecuvântată de Ceruri.

Era atât de dornic să facă pace cu fantoma fratelui Lorenzo, că petrecu multe nopți uitându-se la blestemul scris pe o bucată de pergament, încercând să găsească un mijloc de a îndeplini cererea de „a vă îndrepta păcatele și a îngenunchea dinaintea Fecioarei”. Aduse chiar de la universitate niște profesori deștepți, ca să speculeze despre cum ar putea să o facă pe Giulietta „să se trezească, pe-al ei Romeo să-l vadă”. Ei au fost cei care, până la urmă, au născocit un plan.

Pentru a îndepărta blestemul, au spus ei, Salimbeni trebuia să înceapă să înțeleagă că bogățiile sunt ceva rău și că un om care posedă aur nu e un om fericit. Odată ce admitea asta, nu-i va părea rău să dea mari sume din averea sa oamenilor care se consacrau misiunii de a-l scăpa de vinovăție, cum erau inteligenții profesori de la universitate. De asemenea, un astfel de om va fi fericit să plătească pentru realizarea unei sculpturi scumpe care va înlătura, în mod sigur, blestemul și îl va ajuta pe proprietarul ei să doarmă, în sfârșit, bine noaptea, știind că doar el, sacrificându-și banii cei răi, a adus iertare întregului său oraș și a ajutat la prevenirea ciumei despre care se vorbea.

Statuia, îi spuseră ei, trebuia așezată pe mormântul Giuliettei și al lui Romeo și trebuia îmbrăcată în cel mai pur aur. Ea trebuia să înfățișeze tânărul cuplu și să facă acest lucru astfel încât să devină un antidot la blestemul fratelui Lorenzo. Salimbeni trebuia să ia nestematele din cununa nupțială a Giuliettei și să le folosească drept ochi pentru statuie – două smaralde verzi pentru capul lui Romeo și două safire albastre pentru capul soției lui. Iar sub statuie, pe o inscripție, trebuia scris:

*„Aici doarme credincioasa și iubitoarea Giulietta
Care prin dragostea și mila lui Dumnezeu
Va fi trezită de Romeo, soțul ei legiuit.
La un ceas de grație divină”.*

În felul acesta, Salimbeni putea să recreeze momentul învierii lor, permițându-le celor doi tineri iubiți să se vadă din nou unul pe altul, pe veci, și permițându-le tuturor cetățenilor Sienei să vadă sculptura și să-l numească pe Salimbeni un om generos și pios.

Pentru a confirma această impresie, însă, Salimbeni trebuia să ia măsuri să țeasă o poveste despre propria-i bunăvoință și să comande o istorisire care să-l elibereze cu totul de vină. Povestea trebuia să fie despre Romeo și Giulietta și să conțină multă poezie și multă confuzie, așa cum face arta de calitate, căci un povestitor talentat, plin de neadevăruri uimitoare, impune mult mai multă atenție decât unul sincer.

Cât despre oamenii care nu vor trece sub tăcere chestiunea vinovăției lui Salimbeni, ei trebuiau reduși la tăcere, fie dându-li-se aur în mâini, fie înfigându-li-se fier în spate. Căci numai scăpând de astfel de limbi răutăcioase putea Salimbeni să speră să fie purificat cândva în ochii oamenilor și să-și croiască drum înapoi în rugăciunile lor și, astfel, spre urechile sfinte din Ceruri.

Acestea au fost recomandările date de profesorii universitari, iar Salimbeni se apucă să le îndeplinească solicitările cu mult avânt. Mai întâi, urmându-și propriul sfat, se asigură de tăcerea profesorilor, înainte ca aceștia să-l poată calomnia. Apoi îl angajă pe Maestrul Ambrogio, marele artist, să supravegheze munca la statuia din aur. Și, după ce aceasta a fost gata – iar prețioșii ochi puși la locul lor –, puse doi paznici permanenți în capelă, ca să apere cuplul nemuritor.

Însă nici statuia și nici paznicii nu reușiră să țină Ciuma departe. Cumplita molimă pustii Siena timp de un an, acoperind trupurile sănătoase cu buboae negre și omorând pe toți cei pe care-i atingea. Jumătate din întreaga populație pieri – pentru fiecare ins care trăia, murea altul. În cele din urmă, nu mai rămaseră destui supraviețuitori ca să îngroape cadavrele. Străzile erau pline de putreziciune și sânge, iar cei care mai puteau să

mănânce mureau de foame din lipsă de hrană.

După ce se termină, lumea se schimbase. Trecutul fusese șters cu buretele din memoria oamenilor, la bine și la rău. Cei care supraviețuiseră erau prea ocupați cu nevoile lor ca să le mai pese de artă și bârfe, astfel că povestea lui Romeo și a Giuliettei se transformă în nimic mai mult decât un ecou palid dintr-o altă lume, de care se amintea ocazional, dar mai mult în fragmente. Cât despre mormânt, el dispăru pentru totdeauna, îngropat sub un munte al morții, și puțini mai rămăseseră care să cunoască valoarea statuii. Maestrul Ambrogio, care fixase personal nestematele și știa ce sunt, a fost unul dintre miile de sieniezi care au murit în timpul Ciumei.

După ce Monna Mina auzi tot ce știa Monna Cecilia despre fratele Lorenzo, hotărî că mai era ceva ce se putea face pentru a împăca fantoma. Astfel că, într-o zi, când soțul ei păruse deosebit de îndrăgostit de ea înainte de a pleca de acasă cu treburi, ea le porunci la patru slugi destoinice să o urmeze în beci și să spargă podeaua din camera de tortură.

Desigur că servitorii nu au fost fericiți să primească această sarcină morbidă, dar, văzând-o pe stăpâna lor că stătea atât de răbdătoare în vreme ce ei munceau, îndemnându-i cu promisiuni de prăjituri și dulciuri, ei nu îndrăzniră să se plângă.

În tot cursul dimineții, găsiră oase nu de la unul, ci de la mai mulți oameni. La început, descoperirea morții și a molestării le făcu greață la stomac, dar când văzură că Monna Mina, deși palidă, nu se clinea, își învinseră în curând groaza și își luară uneltele, ca să continue munca. Și, pe măsură ce ziua înainta, au fost cu toții cuprinși de o admirație arzătoare față de această tânără femeie, care era atât de hotărâtă să scape casa de răul din vechime.

După ce s-au scos toate osemintele, Monna Mina îi puse pe servitori să le înfășoare în giulgiuri și să le ducă la cimitir, cu excepția rămășițelor de dată mai recentă de care era sigură că aparțineau, de bună seamă, fratelui Lorenzo. Nu prea sigură ce anume să facă, ea stătu o

vreme în fața scheletului, uitându-se la crucifixul pe care acesta îl avea încheștat în mână, până când în minte i se contură un plan.

Înainte de căsătorie, Monna Mina avusese un confesor, un om sfânt și minunat, care provenea din sud, din orașul Viterbo, și care-i povestise adesea despre catedrala din oraș, numită San Lorenzo. Oare nu era acesta locul potrivit pentru a trimite rămășițele pământești ale călugărului, se întrebă ea, astfel încât cucernicii săi frați să-l poată ajuta să se odihnească în pace, în sfârșit, departe de Siena, care-i provocase suferințe atât de greu de închipuit?

Când soțul ei se întoarse acasă în acea seară, Monna Mina avea totul pregătit. Osemintele fratelui Lorenzo erau de-acum într-un sicriu din lemn, gata să fie încărcat în căruță, și le scrisese o epistolă preoților de la San Lorenzo, explicându-le atât cât să-i facă să înțeleagă că în sicriu se afla un om care merita să i se curme suferințele. Singurul lucru care-i lipsea era permisiunea soțului ei și niște bani pentru ca misiunea să fie lansată, dar Monna Mina era o femeie care învățase repede, în doar câteva luni de căsnicie, cum putea o seară plăcută să scoată asemenea lucruri de la soțul ei.

A doua zi de dimineată, înainte să se fi ridicat ceața din Piazza Salimbeni, ea stătu la fereastra de la dormitor, cu soțul ei dormind fericit în patul din spatele ei, și privi cum pleacă spre Viterbo căruța cu sicriul. Avea agățat la gât crucifixul fratelui Lorenzo, curățat și lustruit. Primul ei impuls fusese să-l pună în sicriu, alături de osemintele călugărului, dar, în cele din urmă, alesese să-l păstreze, ca semn al legăturii mistice dintre ei.

Nu înțelegea încă de ce călugărul voise să vorbească prin intermediul ei și îi silise mâna să scrie un blestem vechi, care atrăsese nenorocirea asupra propriei ei familii, dar avea sentimentul că făcuse asta din bunătațe, ca să-i spună că ea trebuia să găsească un leac. Și, până când îl găsea, ea avea să păstreze crucifixul pentru ca acesta să-i amintească de cuvintele de pe zid și de omul ale cărui

ultime gânduri nu fuseseră pentru sine însuși, ci pentru Romeo și Giulietta.

VII.I

*Iubită Julieta. Te îndreaptă
Cu mine spre serbare.
Sunt urzite
Nopti fericite, zile fericite...*³⁷

După ce Maestrul Lippi se opri din citit, am rămas o vreme tăcuți. Inițial, scosesem textul în italiană ca să ajungem la subiectul legat de faptul că Alessandro era Romeo, iar eu o proastă, însă de-aș fi știut că el ne va purta prin locuri atât de sumbre, l-aș fi lăsat în poșetă, în loc să stric petrecerea, așa cum am făcut-o.

— Bietul frate Lorenzo! zise Janice cu o grimasă de compasiune scârbită. Pentru el nu a existat un sfârșit fericit.

— Întotdeauna am considerat că Shakespeare l-a lăsat, mult prea ușor, să scape nepedepsit, am spus eu, încercând să adopt un ton mai vesel. Iată-l în *Romeo și Julieta*, mergând prin cimitir cu mâinile pline de sânge, cu cadavre împrăștiate peste tot, și chiar recunoscând că el se află în spatele întregii înșelătorii cu poțiunea pentru somn... și gata. Ai crede că musiu Capoletto și musiu Montecchio ar vrea să-i dea măcar o bătăiță.

— *Poate că i-au dat, după ce principele a părăsit scena, zise Janice, DE judecată n-o să scape nimeni. / Vor fi iertați, sau pedepsiți cu-asprime/ Toți veronezii...*" suna ca și cum povestea nu s-a terminat doar pentru că s-a lăsat cortina.

— E clar că nu s-a terminat, am spus, aruncând o privire la textul pe care Maestrul Lippi tocmai ni-l citise. Și, după părerea mamei, nici azi nu s-a terminat.

— Asta e foarte îngrijorător, zise Maestrul Lippi, încă încruntându-se din cauza faptelor rele ale bătrânului Salimbeni. Dacă e adevărat că fratele Lorenzo a scris un astfel de blestem, cu exact acele cuvinte, atunci, teoretic, el ar trebui să fie veșnic, până când... verifică textul ca să

³⁷ *Romeo și Julieta*, actul I, scena a III-a.

fie sigur de formulare:

„... Pân' ce *veți* îndrepta *ale* voastre *păcate*
Și *veți* îngenunchea 'naintea Fecioarei Preacurate,
Iar Giulietta *se va* trezi, pe-*al* ei *Romeo* să-*l* vadă”.

— OK, făcu Janice, care nu fusese niciodată un mare fan al bolboroselilor superstițioase. Așadar, am două întrebări. Unu: cine e acest „voi”?

— Asta este evident, căci el aruncă un „blestem pe casa lui și pe a ta”, am intervenit eu. E limpede că se referă la Salimbeni și la Tolomei, care se aflau chiar acolo, în beci, torturându-l. Și cum eu și cu tine suntem din casa Tolomei, și noi suntem blestemate.

— Auzi la tine! se rățoi Janice. Din casa Tolomei! Ce contează numele?

— Nu e doar un nume, i-am spus. Genele și numele. Mama avea genele, iar tata avea numele. Lovitură dublă asupra noastră, surioară!

Janice nu era prea încântată de logica mea, dar ce-ar fi putut să facă?

— OK, așa e, spuse ea. Dar mai am o întrebare, și anume: *dacă* chiar crezi în acest blestem, atunci ce? Cum poate fi cineva atât de prost încât să creadă că-l poate opri? Că aici nu vorbim doar de căință. E vorba de a *îndrepta* afurisitele de păcate! Cum ar trebui să facem asta? Să-l dezgropăm pe bătrânul Salimbeni și să-l facem să se răzgândească?

Se uită la noi cu un aer războinic, de parcă eu și Maestrul îi creaserăm această problemă.

— De ce să nu zburăm pur și simplu înapoi acasă și să lăsam prostia asta de blestem aici, în Italia? De ce trebuie să ne pese?

— Pentru că mamei i-a păsat, am răspuns eu cu simplitate. Asta e ceea ce a vrut: să-l înfrunte și să pună capăt blestemului. Acum trebuie să facem noi asta, în locul ei. Îi datorăm acest lucru.

Janice îndreptă spre mine crenguța de rozmarin:

— Îi datorăm un rahat! începu ea, dar de îndată ce văzu cum îmi îngustez ochii, se abținu și spuse, cu mai

mult calm: Dacă e să-i datorăm ceva, îi datorăm să rămânem în viață.

M-am jucat cu crucifixul de la gât:

— Exact la asta mă refer. Dacă vrem să trăim fericite până la adânci bătrâneți, atunci, după părerea mamei, *trebuie* să punem capăt blestemului. Eu și cu tine, Giannozza. Nu a mai rămas nimeni altcineva care s-o facă.

Din felul în care s-a uitat la mine, mi-am dat seama că se dădea pe brazdă, înțelegând că aveam dreptate. Însă nu-i plăcea asta:

— Asta e prea de tot. Însă OK, să presupunem pentru o clipă că *există* cu adevărat un blestem și că, dacă nu-i punem capăt, chiar ne *va ucide*, așa cum i-a omorât pe mama și pe tata. Întrebarea e *cum*? Cum îi punem capăt?

I-am aruncat o privire Maestrului. Fusesse neobișnuit de atent și de prezent toată seară - și încă mai era - însă nici măcar el nu avea răspunsul la întrebarea lui Janice.

— Nu știu, am mărturisit. Dar bănuiesc că statuia din aur joacă un rol. Și poate că și pumnalul și *cencio*-ul, deși nu văd cum.

— O, grozav, avem un plan! Doar că habar n-avem unde e statuia, nu avem nici măcar un indiciu. Povestea spune doar că Salimbeni „le-a făcut un mormânt sacru și a pus paznici la capelă”, dar asta ar putea însemna oriunde! Așa că... nu știm unde e statuia, iar tu ai pierdut pumnalul și *cencio*-ul! Sunt uimită că ai reușit să păstrezi crucifixul, dar bănuiesc că asta s-a întâmplat pentru că el nu are nicio semnificație!

M-am uitat la Maestrul Lippi:

— Cartea pe care o aveai dumneata, care vorbea despre „Ochii Julietei” și mormântul ei... ești sigur că nu zicea nimic în ea despre unde se află acesta? Când am discutat noi despre asta, mi-ai spus doar să merg să-l întreb pe Romeo.

— Și te-ai dus?

Am făcut o grimasă:

— Nu! Bineînțeles că nu! Nici măcar n-am știut cine e Romeo, până în după-amiaza asta.

— Atunci de ce nu-l întrebi cu prima ocazie când îl vezi? zise Maestrul Lippi, neînțelegându-mi lipsa subită de istețime.

Era miezul nopții când m-am întors cu Janice la Hotel Chiusarelli. Cum am intrat în hol, *direttore* Rossini se ridică din spatele tejghelei de la recepție și îmi dădu un vraf de bilețele împăturite.

— Căpitanul Santini a sunat la cinci după-amiază, mă informă el, și era limpede că mă socotea vinovată că nu fusesem în camera mea la ora aia, așteptând telefonul. Și de multe ori după aceea. Ultima oară când a sunat a fost...

Se aplecă să se uite la ceasul de pe perete, apoi continuă:

— Acum șaptesprezece minute.

M-am strâmbat:

— I-ai spus de sora mea?

Sprâncenele lui *direttore* Rossini se arcuiră până la jumătatea frunții la auzul aluziei că mi-ar fi trădat încrederea. Îmi răspunse pe un ton acru:

— Cum să nu, bineînțeles. I-am zis că dumneata și sora dumitale ați fost luate de un autobuz plin cu fotbaliști celebri de la Milano.

Și eu, și Janice am izbucnit în râs la gluma lui, dar *direttore* Rossini se întorsese deja la hârtiile lui, prefăcându-se că nu era încântat că ne făcuse să râdem.

În ciuda multelor mesaje de la Alessandro - dovadă a interesului său deosebit de a ști pe unde eram - eu și Janice am chicotit până am ajuns sus. Însă de cum am intrat în cameră, am fost întâmpinate de o briză răcoroasă care venea dinspre ușa de la balcon, care se deschisese singură, fără urme evidente de intrare prin efracție. Încruntându-mă, am verificat repede să nu lipsească niciunul din documentele din cutia mamei. O lăsaserăm acolo, pe birou, căci eram convinse că nu conținea nimic care să semene cu o hartă a comorii.

— „Te rog să mă suni”, citi Janice, frunzărind prin mesaje de la Alessandro, unul câte unul. „Te rog să mă

sunî” „Ești liberă la cină?” „Ești bine?” „Te rog să mă sunî”...

M-am scărpinat în cap:

— N-am încuiat noi ușa de la balcon înainte să plecăm? îmi amintesc precis că am încuiat-o.

Ne-am uitat una la alta.

— Lipsește ceva? întrebă Janice, aruncând mesajele lui Alessandro pe pat.

— Nu, toate hârtiile sunt aici.

— Plus că jumătate din Poliția din Siena supraveghează camera ta, zise ea, dându-și jos bluza în fața ferestrei.

— Dă-te la o parte din fața ferestrei! am țipat eu, trăgând-o de acolo.

Janice râse încântată:

— De ce? Măcar o să afle că nu dormi cu un *bărbat*!

Însă când mi-a văzut fața, a devenit serioasă:

— Haide, Jules, nu lua totul prea în serios.

— Ție ți-e ușor să vorbești, am bombănit eu, așezându-mă pe marginea patului. Tu nu ești Julieta.

— Și nici tu nu ești, zise Janice, așezându-se lângă mine. Ești doar o fată care a avut o mămică trăsniță. La fel ca și mine. Uite, știu că vrei să mergi la petrecerea asta.

Își puse un braț în jurul meu și continuă:

— Așa că du-te. Ai binecuvântarea mea. Vreau doar... sper că n-o s-o iei foarte literal. Toată chestia asta cu Romeo și Julieta. Shakespeare nu e Dumnezeu. Nu el te-a creat și nu e el stăpânul tău. Tu ești. El e doar un om care așterne cuvinte pe hârtie.

Chiar atunci sună telefonul, întrerupând momentul nostru de apropiere. Și când, în cele din urmă, am pus receptorul jos - după ce l-am asigurat pe Alessandro că sunt bine, singură și gata de plecare a doua zi, la ora două, când venea să mă ia cu mașina - Janice era la duș, cântând un blues și distrându-se de minune de una singură.

Mai târziu, ne-am întins amândouă în pat și ne-am uitat încă o dată prin carnețelul mamei. Acum că știam povestea din spatele statuii, schițele ei cu bărbatul care

ținea în brațe o femeie căpătau sens. Însă în desene nu era, totuși, nimic care să indice locul unde era mormântul. Majoritatea paginilor erau hașurate cu schițe și mâzgălituri, o singură pagină era unică, în sensul că avea un chenar din trandafiri cu cinci petale și un citat din *Romeo și Julieta*, scris într-o manieră foarte elegantă:

*Și de-ai găsi și lucruri ascunse
În scânteierea ochilor mei
Vei desluși pe margini frumosu-ți tom.*

Se dovedi a fi singurul citat explicit din Shakespeare din tot caietul, iar asta ne făcu pe amândouă să ne oprim un pic.

— Asta e ceea ce spune mama Julietei despre Paris, am spus eu. Numai că e greșit. Nu e „frumosu-ți tom” sau „ochii mei”, ci „*acest frumos tom*” și „*ochii săi*”.

— Poate l-a citat ea greșit? sugeră Janice.

M-am uitat urât la ea:

— Mama să-l citeze greșit pe Shakespeare? Nu prea cred. Cred că a făcut asta intenționat. Ca să transmită un mesaj cuiva.

Janice se ridică în capul oaselor. Întotdeauna îi plăcuseră ghicitorile și secretele și, pentru prima oară de când sunase Alessandro, ea păru sincer entuziasmată:

— Deci, care-i mesajul? Cineva este, în mod evident, ascuns. Dar nu-l putem găsi. Corect?

— Vorbește despre un *tom*. Mie mi se pare că e vorba despre o carte.

— Nu o singură carte, ci două: cartea *noastră* și cartea *ei*, sesiză Janice. Își numește propria carte *ochii* ei, ceea ce mie îmi pare că seamănă mult cu un caiet cu schițe...

Ea lovi cu degetele pe pagina carnetelului mamei:

— ...ca în această carte. Nu ești de acord cu mine?

— Dar nu scrie nimic pe margini... am început eu să răsfoiesc prin caiet și acum, pentru prima oară, am observat amândouă toate cifrele care erau notate, aparent

la întâmplare, pe marginile paginilor. Dumnezeu! Ai dreptate! Cum de n-am văzut noi astea mai devreme?

— Pentru că nu ne uitam după ele, zise Janice, luându-mi cartea. Dacă aceste cifre nu se referă la pagini și rânduri, poți să-mi spui cum vrei tu.

— Dar pagini și rânduri din ce? am întrebat.

Adevărul ne izbi în aceeași clipă pe amândouă.

Dacă acel carnețel era tomul *ei*, atunci ediția ieftină din *Romeo și Julieta* - singura altă carte din cutie - trebuia să fie tomul *nostru*. Iar cifrele pentru pagini și rânduri trebuiau să se refere la anumite pasaje din piesa lui Shakespeare. Foarte potrivit.

Ne-am repezit amândouă să luăm prima cartea, împiedicându-ne una de alta. Însă niciuna dintre noi nu găsi ceea ce căuta. De-abia acum ne-am dat seama că dispăruse de când plecaserăm din cameră în după-amiaza aceea. Cărțulia zdrențuită nu mai era acolo.

Janice dormea întotdeauna neîntoarsă. Faptul că putea să doarmă în timp ce-i suna soneria de la ceas, fără ca măcar să se întindă să apese pe buton, obișnuia pe vremuri să mă enerveze la culme. La urma urmei, camerele noastre erau vizavi una de alta și noi dormeam întotdeauna cu ușile întredeschise. De disperare, mătușa Rose a căutat în toate magazinele de ceasuri un ceas deșteptător care să sune suficient de monstruos încât s-o scoale din pat pe sora mea, ca să meargă la școală. Nu a reușit niciodată. În timp ce eu am avut pe noptieră un ceas deșteptător drăgălaș, Disney, până când am plecat la facultate, Janice s-a pricopsit cu o drăcie industrială, pe care Umberto o modificase personal cu un patent pe blatul din bucătărie și care suna ca sirena de evacuare de la o centrală electrică nucleară. Și, cu toate acestea, singura care se trezea - de obicei cu un scâncet de groază - eram eu.

Deșteptându-mă lângă ea în dimineața de după cina cu Maestrul Lippi, am fost uimită s-o văd trează, stând întinsă în pat și privind la primele raze aurii ale zorilor,

care se strecurau printre jaluzele.

— Ai visat urât? am întrebat-o, gândindu-mă la fantomele fără nume care trăseseră de mine de colo până colo în vise, toată noaptea.

— N-am putut să dorm, a răspuns ea, întorcându-se spre mine. O să merg până la casa mamei azi. Cu motocicletă. Oferta e încă valabilă, poți să vii cu mine.

Însă mi-am dat seama că știa deja că n-o să merg cu ea.

Când, la ora două, veni Alessandro să mă ia cu mașina, stăteam pe treptele de la intrarea în Hotel Chiusarelli, cu o geantă pentru weekend la picioare, flirtând cu soarele printre crengile de magnolie. De cum i-am zărit mașina oprind, am simțit dansul înnebunit al șoriceilor din stomac. Poate din cauză că era Romeo, poate din cauză că intrase ilegal în camera mea o dată sau de două ori, sau poate doar pentru că, așa cum ar fi spus Janice, trebuia să-mi fac un control la cap. Era tentant să dau vina pentru toate pe apa din Fontebranda, însă s-ar fi putut argumenta că *pazzia* mea, nebunia mea, începuse cu mult, foarte mult timp înainte de asta. Cu cel puțin șase sute de ani înainte.

— Ce-ai pățit la genunchi? mă întrebă el, venind pe alee și oprindu-se chiar în fața mea, ilustrând convingător virtuțile unei perechi de blugi și ale unui tricou.

Până și Umberto ar fi trebuit să fie de acord că Alessandro arăta remarcabil de demn de încredere, în ciuda ținutei casual, dar, la urma urmei, Umberto era, în cel mai bun caz, un ticălos, așa că de ce aş mai fi trăit încă potrivit codului său moral?

Gândul la Umberto îmi provocă un junghi în inimă. De ce toți oamenii la care țineam – poate cu excepția mătușii Rose, care fusese, practic, non-dimensională – aveau întotdeauna și o latură întunecată?

Scuturându-mă din melancolie, am tras de fustă să-mi acopăr urmele mersului târâș prin *Bottini*, din ziua precedentă, și i-am răspuns:

— M-am împiedicat de realitate.

Alessandro se uită la mine întrebător, dar nu zise nimic. Aplecându-se, îmi luă geanta de voiaj și am observat acum, pentru prima oară, vulturul Marescotti de pe antebrățul său. Era straniu să mă gândesc că tatuajul fusese acolo tot timpul, pur și simplu zgâindu-se la mine, atunci când am băut apă din mâinile lui la Fontebranda...; ei, dar lumea era plină de păsări, iar eu nu eram, cu siguranță, o cunoscătoare.

Era ciudat să mă aflu din nou în mașina lui, de data asta pe scaunul din dreapta. Se întâmplaseră atât de multe de la sosirea mea în Siena cu Eva Maria - unele dintre ele drăguțe, altele din contră - și asta, în parte, mulțumită lui. În timp ce ieșeam din oraș, nu-mi stătea pe limbă decât un singur subiect, dar nu mi-a venit să-l aduc în discuție. Nici nu mă puteam gândi la altceva despre care să discutăm și care să nu ducă, în mod inevitabil, tot la mama tuturor întrebărilor: de ce naiba nu-mi spusese că el e Romeo?

Ca să fiu cinstită, nici eu nu-i spuseseam lui totul. De fapt, nu-i spuseseam mai nimic despre investigațiile mele, patetice, recunosc, privind statuia din aur și nu-i spuseseam absolut nimic despre Umberto și Janice. Dar cel puțin îi spuseseam de la început cine sunt și fusese decizia lui să nu mă creadă. Desigur... îi spuseseam că sunt Giulietta Tolomei doar ca să-l împiedic să descopere că sunt Julie Jacobs, așa că probabil că asta nu conta prea mult, cu adevărat, în jocul cel mare de-a cine e vinovat.

— Ești foarte tăcută astăzi, zise Alessandro, aruncându-mi o privire în timp ce șofa. Am senzația că e din vina mea.

— Nu ai mai apucat să-mi povestești despre bunicul tău, am contracarat eu, punându-mi deocamdată un capac deasupra conștiinței.

El râse:

— Asta era? Nu-ți face griji, până ajungem la Val d'Orcia o să știi mai multe despre bunicul meu decât ai vrea. Însă, mai întâi, spune-mi ce anume știi deja, ca să nu repet.

Am încercat să-i citesc profilul, dar nu am putut.

— Adică... ce știi despre familia Salimbeni?

Ca întotdeauna când pomeneam de familia Salimbeni, el zâmbea obosit. Acum, desigur, știam de ce.

— Nu. Spune-mi ce știi despre propria ta familie, despre Tolomei. Spune-mi tot ce știi despre ce s-a întâmplat în 1340.

Așa că i-am spus. Pe parcursul următoarei ore, i-am povestit istoria pe care o pusesem cap la cap din mărturisirea fratelui Lorenzo, scrisorile Giuliettei către Giannozza și jurnalul Maestrului Ambrogio, iar el nu mă întrerupse nici măcar o singură dată. După ce am ajuns la finalul dramei de la Rocca di Tentennano, m-am întrebat fugăr dacă ar trebui să trec la menționarea poveștii în italiană despre Monna Mina cea posedată și blestemul de pe zid al fratelui Lorenzo, dar am hotărât să nu o fac. Era prea ciudat, prea deprimant și, în afară de asta, nu voiam să mă bag din nou în subiectul statuii cu ochi din nestemate, după ce negasem categoric că aș ști ceva despre ea, în ziua aceea la Poliție, când Alessandro mă întrebase prima oară.

— Așa că au murit la Rocca di Tentennano, am încheiat eu. Nu de un pumnal și de o fiolă cu otravă, ci de o poțiune pentru somn și o sulită în spate. Fratele Lorenzo a văzut totul cu ochii săi.

— Și cât din toate astea ai inventat tu? mă tachină Alessandro.

Am ridicat din umeri:

— Ici și colo câte-un pic. Doar cât să umplu golurile. M-am gândit c-ar putea să facă povestea mai interesantă. Nu schimbă esențialul, însă...

M-am uitat la el și am văzut că se strâmba.

— Ce e? l-am întrebat.

— Esențialul nu e ceea ce crede majoritatea oamenilor. După părerea mea, povestea ta - și *Romeo și Julieta* de asemenea - nu e despre iubire. E despre politică, iar mesajul e simplu: când bătrânii se luptă, cei care mor sunt tinerii.

— Asta e cât se poate de lipsit de romantism din

partea ta, am chicotit eu.

Alessandro ridică din umeri:

— Nici Shakespeare nu a văzut povestea de dragoste. Uită-te și tu cum îi portretizează. Romeo e nițel cam plângăcios, iar Julieta e adevăratul erou. Gândește-te la asta. El bea otrava. Ce fel de bărbat bea otravă? *Ea* este cea care se înjunghie singură cu pumnalul lui. Ca un bărbat.

Nu m-am putut abține să nu râd de el:

— Poate că asta e valabil pentru Romeo al lui Shakespeare. Însă *adevăratul* Romeo Marescotti nu a fost deloc un om plângăcios. Era dur ca fierul.

M-am uitat spre el, ca să-i văd reacția, și l-am surprins zâmbind. Am continuat:

— Nu e niciun mister de ce l-a iubit Giulietta.

— De unde știi că l-a iubit?

— Nu este evident? am ripostat eu, începând să-mi ies nițel din pepeni. Îl iubea atât de mult, încât atunci când Nino a încercat să o seducă, ea s-a sinucis ca să-i rămână credincioasă lui Romeo, chiar dacă ei doi nu ajunseseră niciodată... prea departe, dacă-nțelegi ce vreau să zic.

M-am uitat la el cu un aer belicos:

— Presupun că ție asta ți se pare ridicol, nu?

— Ba bine că nu! zise Alessandro, trecând pe cealaltă bandă ca să depășească o mașină. Gândește-te și tu. Nino nu era chiar așa de rău...

— Nino era un nelegiuit nerușinat!

— Poate că era nerușinat de bun în pat, pară el. De ce să nu afle? Ea ar fi putut să se sinucidă oricând în dimineața următoare. Iată *aici* o lecție pe care s-o învețe un bărbat!

— Cum poți să spui așa ceva? am protestat eu, sincer supărată. Nu cred că tu chiar vorbești serios! Dacă ai fi Romeo, nu ai vrea ca Julieta să... îl încerce pe Paris!

El râse zgomotos:

— Ei, și tu! Doar tu ești aia care mi-a spus că eu sunt Paris! Bogat, chipeș, rău. Bineînțeles că vreau ca Julieta să facă o încercare cu mine! se uită el spre mine și rânji,

supărarea mea făcându-i plăcere. Ce fel de Paris aş fi dacă nu aş vrea asta?

— Şi când, mai exact, ai plănuit să se întâmple asta? l-am întrebat, trăgând încă o dată în jos de fustă.

— De ce n-am discuta despre asta la un pahar de vin? zise Alessandro, încetinind.

Fusesem prea absorbită de conversaţia noastră ca să fiu atentă şi la drum, dar acum am văzut că ieşiserăm de mult de pe autostradă şi mergeam pe un drum lăaturalnic pustiu, flancat cu pini. Drumul se sfârşea la poalele unui deal înalt, dar, în loc să întoarcă, Alessandro opri într-o parcare goală, năpădită de buruieni.

— Aici stă Eva Maria? am întrebat, incapabilă să zăresc vreo casă prin apropiere.

— Nu, răspunse Alessandro, coborând din maşină şi luând din portbagaj o sticlă şi două pahare. Aici e Rocca di Tentennano. Sau... ce-a mai rămas din ea. Locul în care Nino a încercat să o seducă pe Giulietta. Speram că-mi vei acorda o a doua şansă, îmi făcu el cu ochiul.

Am urcat dealul până sus, la baza fortăreţei în ruine. Părţi din turnul ei imens erau încă în picioare şi am făcut o plimbare în jurul lui, bucurându-ne de priveliştea spectaculoasă a unei Val d'Orcia îmbrăcate într-o paletă îndrăzneată de vară. Câmpurile de un galben aprins şi viile verzi se întindeau în jurul nostru cât vedeai cu ochii, iar din loc în loc era câte un petic de albastru sau roşu, acolo unde florile preluaseră conducerea pe pajiştea înverzită. Chiparoşi înalţi mărgineau drumurile care şerpuiau peste terenuri, iar la capătul fiecărui drum se înălţa o fermă. Era genul de peisaj care mă făcea să-mi doresc să nu mă fi lăsat de cursul de artă când aveam unsprezece ani, doar pentru că Janice ameninţase că se înscrie şi ea.

Păşind alături de mine, Alessandro părea extraordinar de natural mergând prin această natură semiorganizată cu o sticlă de Prosecco şi două pahare, aparent deloc grăbit să scoată dopul.

— Nicio posibilitate de a te ascunde de oamenii lui Salimbeni, am spus, ridicând o mână ca să mă feresc de

soare. Chiar știau să-și aleagă locurile.

— Are o importanță strategică deosebită, aprobă din cap Alessandro. De aici, poți să conduci lumea.

— Sau, cel puțin, o parte din ea, am sugerat eu.

El ridică din umeri:

— Partea din lume care merită efortul de a fi condusă.

M-am întors ca să privesc construcția impunătoare din spatele nostru. Ceea ce mai rămăsese din zidurile sale înalte era acoperit cu iarbă și plante aromatice sălbatice. Contrastul dintre trecut și prezent nu era nicăieri mai izbitor ca aici. Demult, în Evul Mediu, acest vârf de deal vuia de zgomotul activităților oamenilor. Acum era atât de liniștit că puteai să auzi zumzetul fericit al celor mai mici insecte. Cu toate astea, în iarba din jurul nostru zăceau bucăți stinghere de cărămidă proaspăt fărâmițată, ca și cum străvechea construcție, părăsită ca moartă cu mulți, foarte mulți ani în urmă, încă se mai ridica și cobora încet, precum pieptul unui uriaș care doarme.

— Așadar, asta e schema ta diabolică, i-am zis lui Alessandro, întorcându-mă spre el. Să mă aduci aici sus, să mă îmbeți și să faci ceea ce Nino nu a putut.

— Ceva de genul ăsta, râse el. Mi-am zis că poate te-ai răzgândit.

M-am dus spre el, încurajată de faptul că era limpede că plănuise dinainte acest picnic:

— Dă-mi voie să ghicesc: vrei să spun că, din partea mea, Romeo poate să se ducă naibii? mi-am încolăcit eu brațele în jurul gâtului său. Prea bine, atunci, ai câștigat.

Bucurându-mă că avea mâinile ocupate cu sticla și paharele, m-am întins, lipită seducător de el, ca să-i ating buzele cu buzele mele. Însă, de cum mi-a răspuns, am râs și i-am dat drumul.

— Santa Maria, gemu el, clătinându-se ușor. Dacă aș fi știut că-ți plac atât de mult ruinele astea bătrâne...

Am făcut un pas înapoi și l-am cântărit din priviri, fără să mă grăbesc:

— O, nu ești chiar așa de bătrân... cred. Lasă-mă să

ghicesc...

— Vino înapoi aici și o să-ți spun, zise el, cu voce încordată.

— Nu, până nu-mi spui ce sărbătorim, am parat eu.

Nu-mi răspunse imediat. Încruntat, se întoarse ca să privească peisajul și mi-am dat seama că se lupta cu vorbele pe care știa că trebuie să le rostească. Atunci când, în sfârșit, se întoarse spre mine, de pe chip îi dispăruse toată zburdălnicia jucăușă pe care ajunsesem să o cunosc atât de bine și se uită la mine, în schimb, cu o neliniște chinuită.

— Credeam că a sosit vremea să sărbătorim un nou început, zise el în cele din urmă.

L-am privit, răsucindu-mi capul puțin într-o parte.

— Un nou început pentru cine?

Abia acum lăasă jos sticla și paharele, în iarba înaltă, și veni spre locul în care stăteam eu.

— Giulietta, zise el cu glas scăzut, nu te-am adus aici ca să fac pe Nino. Sau Paris. Te-am adus aici pentru că aici s-a terminat.

Mă atinse pe față cu venerație, ca un arheolog care descoperă, în sfârșit, un vestigiu prețios după care a săpat toată viața.

— Și pentru că m-am gândit că ar fi un loc bun ca s-o luăm de la capăt.

Deoarece nu putea să-mi interpreteze expresia, a adăugat, cu îngrijorare:

— Iartă-mă, nu ți-am spus adevărul înainte. Speram că nu va trebui s-o fac. M-ai tot întrebat despre Romeo și cum e el cu adevărat. Speram că... mă vei recunoaște, zâmbi el melancolic.

Cu toate că știam deja ceea ce încerca să-mi spună, sinceritatea lui și tensiunea momentului mă izbiră pe neașteptate drept în inimă, și nu aș fi putut să fiu mai șocată nici de-aș fi ajuns la acest moment - și i-aș fi auzit mărturisirea - fără să știu absolut nimic.

— Giulietta...

Încercă să mă sărute, dar eu mi-am întors capul.

— Ticălosule!

În lipsă de altceva mai bun, el îmi sărută gâtul.

— Da. Știi totul despre mine. Sunt un ticălos.

Mă sărută din nou, de data asta pe maxilar, fără să-mi dea drumul.

— Nu te-am mințit niciodată în privința lui Romeo. Ți-am zis că nu e bărbatul pe care îl consideri tu.

— Și mi-ai spus să mă feresc de el! i-am atras eu atenția. Ai zis că mi-ar fi mai bine cu Paris!

Zâmbi când îmi văzu mânia.

— Tu ești aia care mi-a spus că sunt Paris...

— Iar tu m-ai lăsat să cred asta!

— Da, așa e, mă privi el cu ochi de culoarea nopții, și asta pentru că era ceea ce voiai tu să fiu. Voiai ca eu să fiu dușmanul. Era singurul mod în care te puteai raporta la mine.

Am deschis gura pentru a protesta, dar mi-am dat seama că avea dreptate.

— În tot acest timp, mi-am așteptat momentul, continuă Alessandro, conștient că mă câștiga de partea lui. Și am crezut... După ziua de ieri, la Fontebranda, am crezut că vei fi fericită.

În tăcerea care se lăsă după spusele lui, m-am întins ca să-i ating fața și, când am simțit în palmă căldura lui, mă năpădi o bucurie irațională, extatică, dintr-un ungher dinlăuntrul meu despre care nici nu știam că există, și ea se revărsă, în sfârșit, la suprafață, precum bulele de la șampanie.

— Sunt.

Cât a durat sărutul nostru n-o să știu niciodată. A fost unul dintre acele momente pe care niciun om de știință nu va putea vreodată să-l reducă la cifre exacte, oricât ar încerca. Tot ce știu e că, atunci când, în cele din urmă, lumea s-a întors înapoi, ca-ntr-un vârtej, de undeva încântător de departe, era mai luminoasă, mai prețioasă decât fusese vreodată înainte. De fapt, a fost ca și cum întregul cosmos suferise o transformare extremă față de ultima dată când îl privisem eu... sau poate că pur și

simplicu înainte nu privisem niciodată cum trebuia.

— Mă bucur atât de mult că tu ești Romeo, am șoptit, cu fruntea lipită de a lui. Însă și dacă nu ai fi, tot așa...

— Ce?

Am zâmbit și i-am ocolit privirea:

— Tot așa fi fericită.

El chicoti, știind prea bine că fusese cât pe ce să spun ceva mult mai revelator.

— Vino... mă trase el jos în iarbă, lângă el. Mă faci să-mi uit promisiunea. Ești foarte bună la asta!

M-am uitat la el cum stătea acolo, atât de hotărât să-mi ignore farmecele și să-și adune gândurile.

— Ce promisiune?

— Aceea de a-ți povesti despre familia mea, răspunse el, neajutorat. Vreau să știi totul...

— O, dar nu vreau să știu totul, l-am întrerupt eu, așezându-mă în poala lui. Nu chiar acum.

— Stai! încercă el în zadar să-mi oprească mâinile obraznice. Mai întâi, trebuie să-ți spun despre...

— Sssttt! mi-am pus degetele peste gura lui. Mai întâi, vreau să mă săruți din nou...

— ...bunicul...

— ...poate să aștepte.

Mi-am îndepărtat degetele și mi-am lipit buzele de ale lui, într-un sărut prelungit, care nu lăsa loc pentru contraziceri.

— Nu crezi?

El mă privi cu expresia unui apărător singuratic care înfruntă o invazie barbară.

— Dar vreau să știi în ce te bagi.

— O, n-avea tu grijă, i-am șoptit, știu exact în ce mă bag...

După ce se împotrivi preț de trei secunde nobile, hotărârea lui cedă în sfârșit și el oftă zgomotos și mă trase cât de aproape permitea moda italiană.

— Ești sigură?

Nu mai știu decât că, peste o clipă, eram întinsă pe spate pe un pat de cimbri sălbatic, descoperind ce

înseamnă să fii adorată.

În cele din urmă, nu sfiala mea a fost cea care a pus capăt distracției, ci spectrul nepoftit al cavalerismului sienez.

— Știai că lui Columb i-au trebuit șase ani ca să descopere partea continentală a Americii? mormăi Alessandro, ținându-mi brațele la pământ, ca să se apere.

În timp ce stătea deasupra mea, întruchipare a stăpânirii de sine, glonțul se legăna între noi ca un pendul.

— De ce i-a luat atât de mult? l-am întrebat, încălzindu-mă în propria-mi putere.

— Era un gentilom italian, nu un conchistador, răspunse Alessandro, vorbind la fel de mult pentru sine ca și pentru mine.

— O, umbla după aur, la fel ca și ei, am spus, privindu-l în ochi.

— Poate la început. Însă apoi a descoperit... zise el sărutându-mi încet gâtul, cât de mult îi plăcea să exploreze linia coastei și să cunoască această cultură nouă și stranie.

— Șase ani înseamnă mult timp, am remarcat eu, încercând să-mi eliberez brațele.

— Nu, zâmbi el când îmi observă nerăbdarea. Șase *sute* de ani înseamnă mult timp. Așa încât cred că poți să ai răbdare încă o jumătate de oră, cât îți spun povestea mea.

Vinul era deja cald când am ajuns să bem din el, dar a fost, cu toate acestea, cel mai bun Prosecco pe care l-am băut vreodată. Avea gust de miere și ierburi sălbatice, de dragoste și planuri amețitoare, și, în timp ce stăteam acolo, rezemată de Alessandro, care se sprijinea de un buștean, aproape că puteam să cred că viața mea va fi lungă și plină de bucurie și că îmi găsisem, în sfârșit, fericirea care să-mi potolească fantomele.

— Știu că mai ești supărată că nu ți-am zis cine sunt, zise el, mângâindu-mă pe păr. Poate crezi că mi-a fost teamă că te vei îndrăgosti de mit și nu de om. Dar adevărul este exact invers. Mi-a fost teamă... încă îmi mai este teamă că atunci când vei auzi povestea mea, povestea lui

Romeo Marescotti, o să-ți dorești să nu mă fi cunoscut niciodată.

Am deschis gura să protestez, dar el nu-mi dădu voie:

— Chestiile alea pe care vărul tău, Peppo, le-a spus despre mine... sunt toate adevărate. Sunt sigur că psihologii ar putea explica totul cu niște grafice, dar, în familia mea, noi nu ne luăm după psihologi. Nu ascultăm de nimeni. Noi, Marescotti, avem teoriile noastre și suntem atât de siguri că sunt corecte, încât, așa cum spui și tu, ele devin dragoni sub turnul nostru, care nu lasă pe nimeni să intre sau să iasă.

Făcu o pauză ca să-mi umple paharul.

— Poftim, restul e al tău. Eu conduc.

— Conduci? am râs eu. Asta nu prea sună a Romeo Marescotti de care mi-a povestit Peppo! Credeam că trebuie să fii neglijent. Mare dezamăgire.

— N-avea grijă... mă trase mai aproape și mă sărută pe obraz, rânjind. O să mă revanșez pentru asta în alte moduri.

În timp ce-mi beam vinul, el începu să-și spună povestea.

Totul a început cu mama lui, care a rămas însărcinată la șaptesprezece ani și nu a vrut să le spună părinților cine era tatăl. Normal, tatăl ei, bătrânul Marescotti, s-a înfuriat. A dat-o afară din casă, iar ea s-a dus să locuiască la prietena din școală a mamei ei, Eva Maria Salimbeni. Când s-a născut Alessandro, Eva Maria a devenit nașa lui și ea a fost cea care a insistat ca băiatul să fie botezat cu numele tradițional al familiei, Romeo Alessandro Marescotti, cu toate că știa că bătrânul Marescotti va face spume la gură știind că bastardul îi poartă numele.

În cele din urmă, în 1977, bunica lui Alessandro l-a convins pe bunicul lui să le dea voie fiicei și nepotului să se întoarcă la Siena, pentru prima oară de la nașterea lui Alessandro, iar băiatul a fost botezat în fântâna Aquila chiar înainte de *Palio*. Numai că, în acel an, *contrada* a pierdut ambele întreceri de la *Palio* în niște moduri groaznice, iar bătrânul Marescotti căuta pe cineva pe care

să-l învinovățească. Când a auzit că fiică-sa îl dusesese pe băiețel să vadă grajdul Aquila înainte de cursă și că-l lăsase să atingă calul, a fost convins că acesta era motivul: micuțul bastard adusese ghinionul asupra întregii *contrada*.

A țipat la fiică-sa să-și ia băiatul, să se întoarcă la Roma și să nu mai vină acasă până nu-și găsea un soț. Așa că ea s-a conformat. S-a întors la Roma și și-a găsit un soț, un bărbat foarte cumsecade, care era ofițer la carabinieri. Omul ăsta l-a lăsat pe Alessandro să-i folosească numele de familie, Santini, și l-a crescut la fel ca pe propriii săi fii, cu disciplină și dragoste. În felul ăsta, Romeo Marescotti a devenit Alessandro Santini.

Însă în fiecare vară, Alessandro trebuia să-și petreacă o lună la ferma bunicilor, la Siena, ca să-și cunoască verișorii și să plece din metropolă. Nu fusese ideea bunicului – ori a mamei –, ci a bunicii, ea fusese cea care insistase. Singurul lucru de care ea nu a putut să-l convingă pe bătrânul Marescotti a fost să-l lase pe Alessandro să meargă la *Palio*. Toată lumea mergea – verișori, unchi, mătuși – dar Alessandro trebuia să rămână acasă, deoarece bunicul se temea că băiatul va aduce ghinion calului Aquila. Sau așa zicea. Astfel că Alessandro rămânea acasă, singur la fermă, și își făcea propriul *Palio*, călărind pe bătrânul cal folosit la muncile câmpului. Mai târziu, a învățat cum să repare motoarete și motociclete, iar *Palio*-ul lui era cu mult mai rapid și mai periculos decât cel adevărat.

În cele din urmă, nu a mai vrut să se ducă deloc la Siena, pentru că, de câte ori mergea, bunicul sau îl enerva cu comentarii despre mama lui, care, lucru cât se poate de justificat, nu venea niciodată în vizită. Astfel că Alessandro a terminat școala și s-a înrolat la carabinieri, ca tatăl și frații săi, și a făcut tot ce a putut să uite că era Romeo Marescotti. Din acel moment, și-a spus doar Alessandro Santini și a plecat din Siena cât de departe a reușit, înrolându-se ori de câte ori apărea o misiune de menținere a păcii în altă țară.

Singura dată când a vizitat Siena în această perioadă a fost în 1996. Nu a spus nimănui că era acolo, nici măcar bunicii sale. Însă în noaptea de dinainte de *Palio*, s-a dus la grajdul Aquila. Nu a plănuit asta, pur și simplu nu a putut să se abțină. Unchiul lui era acolo, păzind calul, și, când Alessandro i-a spus cine e, unchiul său a fost atât de entuziasmat că l-a lăsat să atingă, pentru noroc, *giubbetto-ul* galben cu alb al Vulturului – jacheta pe care avea să o poarte jocheul în timpul cursei.

Din nefericire, a doua zi, în timpul PaZio-ului, jocheul de la Panteră, *contrada* rivală, a pus mâna chiar pe acel *giubbetto* și a reușit să-l încetinească pe jocheul Vulturului și calul său atât de mult, încât a pierdut cursa.

În acest punct al istorisirii, nu m-am putut abține să nu mă întorc să-l privesc pe Alessandro:

— Nu-mi spune că ai crezut că era vina ta.

El ridică din umeri:

— Ce puteam să cred? Adusesem ghinion *giubbetto*-ului nostru și noi am pierdut. Până și unchiul meu a spus asta. Și de-atunci nu am mai câștigat la *Palio*.

— Zău așa...! am început eu.

— Sssttt! îmi acoperi gura cu mâna lui, tachinându-mă. Doar ascultă. După aceea, am fost plecat mulți ani și m-am întors la Siena acum câțiva ani, în 2006. Am venit chiar la țanc. Bunicul era foarte obosit. Țin minte că stătea pe o bancă, privind în zare peste vie, și nu m-a auzit decât când mi-am pus mâna pe umărul lui. Atunci și-a întors capul și s-a uitat o dată la chipul meu și a început să plângă, atât era de fericit. Aceea a fost o zi bună. Am luat o cină mare și unchiul mi-a spus că nu mă vor lăsa să mai plec niciodată. La început, n-am fost sigur că voiam să rămân. Nu mai trăisem la Siena înainte și avusesem multe amintiri urâte. Știam, de asemenea, că lumea va bârfi pe seama mea. Știi, oamenii nu uită trecutul. Așa că am început doar cu un concediu. Apoi s-a întâmplat ceva. Aquila a participat la *Palio*-ul din iulie și a fost, pentru noi, cea mai proastă cursă din toate timpurile. În toată istoria *Palio*-ului, nu cred să mai fi pierdut vreo *contrada* într-o

manieră atât de nasoală cum am pierdut noi atunci. Am condus toată cursa, dar apoi, la ultima curbă, Pantera ne-a depășit și a câștigat cursa.

Alessandro oftă adânc, re trăind momentul.

— Nu există modalitate mai rea de a pierde un *Palio*. A fost un șoc pentru noi. Iar apoi, mai târziu, a trebuit să ne apărăm onoarea la *Palio*-ul din august, iar *fantino*-ul nostru, jocheul, a fost penalizat. Am fost penalizați cu toții. Nu am avut dreptul să concurăm în următorii doi ani: am fost sancționați. Spune-i politică, dacă vrei, dar, în familia mea, ne-am simțit blestemați. Bunicul a fost așa de supărat, că a făcut infarct când și-a dat seama că ar putea trece doi ani până când Aquila va participa din nou la *Palio*. Avea nouăzeci și doi de ani. A murit la trei zile după asta.

Alessandro făcu o pauză și privi în altă parte:

— Am stat cu el în acele trei zile. Era atât de furios pe el însuși pentru că irosise atâta timp; acum voia să se uite cât mai mult timp posibil la fața mea. La început, am crezut că era supărat pe mine că adusesem iarăși ghinion, însă mi-a spus că nu era vina mea. Era vina lui că nu înțelesese mai devreme.

A trebuit să-l întreb:

— Ce să înțeleagă, mai exact?

— În mare, blestemul, dar și pe mama. A înțeles că ceea ce pățise ea *trebuia* să se întâmple. Unchiul meu avea cinci fiice, niciun băiat. Eu sunt singurul nepot care poartă numele familiei. Pentru că mama nu era căsătorită când m-am născut, am fost botezat cu numele ei. Pricepi?

M-am îndreptat de spate:

— Ce fel de șovinist, de...

— Giulietta, te rog! mă trase înapoi spre el, să mă sprijin din nou de umărul lui. Nu vei înțelege niciodată asta dacă nu asculți. Lucrul de care și-a dat seama bunicul a fost că blestemul din familie se deșteptase după multe generații și mă alesese pe mine.

M-am holbat la el:

— Blestemul din familie? Ce blestem? Credeam că

doar familiile Tolomei și Salimbeni au fost blestемate.

— Ȃsta e un altfel de blestem, zise Alessandro, umplându-mi din nou paharul. Și așa ajungem la Carol cel Mare.

VII.II

*Dar inima-n Verona mi se-ascunde
Afară de Verona-i veșnic chin.
E purgatoriul, iadul, din senin.*³⁸

Călugărul din Viterbo
Siena, 1340-1370 d.Hr.

Numele Marescotti este unul dintre cele mai vechi nume de familie din Siena. Se crede că numele vine de la Marius Scotus, un general scoțian din armata lui Carol cel Mare, care l-a ajutat pe împărat să-i înfrângă pe lombarzi la sfârșitul secolului al VIII-lea. Unii dintre cei mai cunoscuți membri ai familiei Marescotti s-au stabilit la Bologna, însă familia s-a răspândit în lungul și-n latul țării, chiar până în Siena.

De-a lungul veacurilor, familia Marescotti a fost credincioasă Imperiului Roman, chiar și atunci când a rămas doar un pic mai mult decât o idee. Au fost întotdeauna niște luptători și au pus onoarea înaintea bogăției. În timpul importantei bătălii de la Montaperti, din 4 septembrie 1260, turnul Marescotti a servit ca post de observație și de acolo s-a anunțat victoria, cu sunet de tobă, locuitorilor îngrijorați ai Sienei, care așteptau nerăbdători vești în oraș.

Însă, după cum știm, măreția nu ține veșnic, iar faima familiei Marescotti nu a constituit o excepție.

Ar putea să pară un mister de ce un neam atât de important s-a fărâmițat și, așa cum e cazul acum, s-a împrăștiat pe tot cuprinsul Italiei și de ce în prezent aproape nimeni nu-și mai aduce aminte de ei în Siena, dar istoria a fost întotdeauna mai preocupată de aceia care trăiesc ca să distrugă, decât de cei care se consacră apărării și păstrării.

Romeo s-a născut atunci când familia Marescotti era încă ilustră. Unchii săi dețineau multe funcții publice, iar

³⁸ *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena a III-a.

tatăl său, *comandante* Marescotti, era renumit pentru cumpătarea și bunul-simț de care dădea dovadă. În mod firesc, Romeo trebuia să pună la încercare aceste limite cât de mult îi permiteau capacitățile. Iar capacitățile sale erau remarcabile.

La începutul anului 1340, Romeo a cunoscut-o pe Rosalina. Era nevasta unui măcelar, dar toată lumea știa că nu erau fericiți împreună. În versiunea lui Shakespeare, Rosalina e o tânără frumusețe care-l chinuie pe Romeo cu jurământul ei de castitate. Adevărul e chiar pe dos. Rosalina era cu zece ani mai mare decât el, și a devenit amanta lui. Luni în șir, Romeo a încercat să o convingă să fugă cu el, dar ea era prea înțeleaptă ca să aibă încredere în el.

Imediat după Crăciunul din 1340, la scurt timp după ce Romeo și Giulietta au murit la Rocca di Tentennano, Rosalina a dat naștere unui fiu și toată lumea și-a putut da seama că nu măcelarul era tatăl acestuia. A fost un mare scandal, iar Rosalina s-a temut că soțul ei va afla adevărul și va omorî pruncul. Așa că a dus nou-născutul la *comandante* Marescotti și l-a întrebat dacă ar vrea să crească micuțul în casa lui.

Comandante Marescotti a spus „nu”. Nu credea povestea ei, așa că a refuzat-o. Însă, înainte de a pleca, Rosalina i-a spus: „Într-o zi o să-ți pară rău pentru ceea ce ne-ai făcut mie și acestui prunc. Într-o zi, Dumnezeu te va pedepsi pentru dreptatea pe care mi-o refuzi mie!”

Comandante Marescotti a uitat cu totul de asta până în 1348, când Marea Ciumă a ajuns la Siena.

Jumătate din populație a murit în decurs de câteva luni, iar rata mortalității era cea mai ridicată în oraș. Mai multe familii s-au stins în întregime. În cazul altora, au supraviețuit doar un membru sau doi. Orfanii mureau de foame. Oamenii erau lăsați să moară singuri, iar în final nu a mai avut cine să îngroape morții. Cadavrele erau grămadă pe străzi, fiii își abandonau tații, soțiile își abandonau soții. Tuturor le era frică să-și amintească ce înseamnă să fii om, nu animal.

Într-o singură săptămână, *comandante* Marescotti și-a pierdut mama, soția și toți cei cinci copii. Numai el a supraviețuit. I-a spălat și i-a îmbrăcat, i-a pus pe toți într-o căruță și i-a dus la catedrală ca să găsească un preot pentru slujba de înmormântare. Însă nu mai erau preoți. Preoții care mai erau încă în viață erau prea ocupați să aibă grijă de bolnavii din spitalul de lângă catedrală, Santa Maria della Scala. Chiar și acolo, aveau prea multe cadavre ca să le poată îngropa pe toate, așa că au construit în spital un zid gol pe dinăuntru și au pus în el toate cadavrele, după care l-au sigilat.

Când *comandante* Marescotti a ajuns la catedrală, în *piazza* din fața acesteia, frații călugări Misericordia săpau o groapă mare pentru un mormânt comun, iar el i-a mituit ca să îi accepte și pe ai lui în acest pământ sfințit. Le-a spus că erau mama, soția, copiii – după nume și după vârstă – și le-a explicat că erau îmbrăcați în cele mai bune straie ale lor, cu care mergeau la biserică. Ei au luat aurul și au răsturnat căruța, iar *comandante* i-a văzut pe toți cei dragi – viitorul lui – rostogolindu-se în groapă fără nicio rugăciune, binecuvântare și *speranza*... speranță.

Când s-a întors înapoi, pe jos, prin oraș, nu știa pe unde merge. Nu vedea nimic în juru-i. Pentru el, era sfârșitul lumii, și începu să zbiere la Dumnezeu, întrebându-l de ce pe el îl lăsase în viață, ca să fie martor la această nenorocire și să-și îngroape propriii copii. Căzu în genunchi și chiar luă în căușul palmelor apă murdară din rigolă, plină de putreziciune și moarte, o turnă pe el și bău din ea, ca să se molipsească și să moară și el, ca toți ceilalți.

Când se afla acolo, îngenuncheat în noroi, auzi deodată o voce de băiat, care-i spuse:

— Am încercat și eu asta. Nu dă rezultate.

Comandante ridică privirea la băiat și crezu că se uită la o fantomă:

— Romeo! Romeo? Tu ești?

Însă nu era Romeo, ci doar un băiețel de vreo opt ani, foarte murdar și îmbrăcat în zdrențe.

— Mă cheamă Romanino, zise băiatul. Pot să trag eu căruța aia în locul tău.

— De ce vrei să-mi tragi căruța? întrebă *comandante*.

— Pentru că mi-e foame, răspunse Romanino.

— Ia de-aici...

Comandante scoase banii care îi mai rămăseseră.

— Du-te și cumpără-ți de mâncare.

Însă băiatul îi dădu mâna la o parte și zise:

— Eu nu sunt cerșetor.

Așa încât *comandante* Marescotti îl lăsă pe băiat să-i tragă căruța până la Palazzo Marescotti; din când în când, îl ajuta și împingea ușor căruța, iar când ajunseră la poartă, băiatul privi în sus la ornamentele cu vulturi de pe zid și zise:

— Aici s-a născut tata.

Vă puteți închipui ce șoc a fost pentru *comandante* Marescotti să audă așa ceva și îl întrebă pe băiat:

— De unde știi asta?

— Îmi povestea mama, replică băiatul. Mi-a spus că tata era foarte curajos. A fost un cavaler de vază, cu brațele așa de mari. Dar a trebuit să plece și să lupte cu împăratul în Țara Sfântă și nu s-a mai întors. Ea zicea că poate, într-o zi, tata o să se întoarcă și o să mă caute. Și că dacă se va întâmpla asta, trebuie să-i spun ceva și atunci el o să știe cine sunt.

— Ce trebuie să-i spui?

Băiatul rânji și atunci, în zâmbetul acela, *comandante* a știut adevărul încă înainte să audă cuvintele.

— Că am aripi. La fel ca și el.

În aceeași noapte, *comandante* Marescotti se pomeni stând la masa goală a servitorilor din bucătărie, mâncând pentru prima oară după multe zile. În fața lui, Romanino ronțăia un os de pui, prea înfometat ca să pună întrebări.

— Ia spune-mi, când a murit Rosalina, mama ta?

— De multă vreme, răspunse băiatul. Înainte de toate astea. El o bătea, știi. Și într-o zi, nu s-a mai trezit. A urlat la ea, a tras-o de păr, dar ea nu s-a mișcat. Nu s-a mișcat

deloc. Atunci el a început să plângă. Iar eu m-am dus la ea și am vorbit cu ea, dar ea n-a deschis ochii. Era rece. Mi-am pus mâna pe fața ei... Atunci am știut că a bătut-o prea tare și i-am spus asta, iar el mi-a tras un șut și apoi a încercat să mă prindă, dar eu am fugit... afară pe ușă. Și am ținut-o într-un alergat. Cu toate că țipa după mine, am fugit și am fugit, până am ajuns la mătușa acasă, și ea m-a primit și am rămas acolo. Am muncit, să știi. Mi-am făcut partea mea. Și am avut grijă de bebeluș când a venit, și am ajutat-o pe mătușa să pună mâncare pe masă. Și le plăcea de mine, cred că le plăcea cu adevărat să mă aibă prin preajmă, să am grijă de copil, până... până când toată lumea a început să moară. Brutarul a murit, apoi măcelarul, apoi fermierul care ne vindea fructe și noi n-am mai avut mâncare de ajuns. Însă ea a continuat să-mi dea și mie la fel ca la restul, chiar dacă lor le mai era încă foame, așa că... am fugit.

Băiatul se uită la *comandante* cu ochi verzi și înțelepți, iar *comandante* se gândește în sinea lui cât de ciudat era ca acest băiat, un micuț pricăjit de opt anișori, să aibă mai multă tărie de caracter decât văzuse vreodată la un bărbat. Nu putu să-l întrebe decât atât:

— Cum ai supraviețuit prin toate astea?

— Nu știu, răspunse Romanino, dar mama mereu zicea că eu sunt altfel. Mai puternic. Că nu o să mă îmbolnăvesc și nici n-o să mă prostesc, ca alții. Zicea că am un alt soi de cap pe umeri. Și că de-asta celorlalți nu le place de mine. Pentru că ei știu că sunt mai bun ca ei. Așa am supraviețuit. Gândindu-mă la ce-mi zicea. Despre mine. Despre ei. Ea a zis c-o să supraviețuiesc. Și asta am făcut.

— Știi cine sunt eu? îl întreabă *comandante* în cele din urmă.

Băiatul îl privi:

— Ești un bărbat de seamă, cred.

— Știu și eu...

— Ba ești, stăruie Romanino. Ești un bărbat de seamă. Ai o masă. Și un pui. Și m-ai lăsat să-ți trag căruța tot drumul. Iar acum îți împarți puiul cu mine.

— Asta nu face din mine un om de seamă.

— Beai apă din canalizare, când te-am întâlnit, observă băiatul. Acum bei vin. Pentru mine, asta face din tine cel mai de seamă om pe care l-am cunoscut.

În dimineața următoare, *comandante* Marescotti îl duse pe Romanino înapoi acasă la mătușa și unchiul lui. Când mergeau împreună pe străzile abrupte spre Fontebranda, croindu-și drum printre gunoaie și sânge, soarele ieși dintre nori pentru prima oară după multe zile. Sau poate că strălucise în fiecare zi, însă *comandante* își petrecuse tot timpul în întunericul din casa lui, turnând apă pe buze care de mult nu mai puteau să bea.

— Cum îl cheamă pe unchiul tău? întrebă *comandante*, dându-și seama că uitase să pună o întrebare la mintea cocoșului.

— Benincasa, răspunse băiatul. Face culori. Mie îmi place albastrul, dar e scump.

Își ridică privirea spre *comandante*:

— Știi, tata întotdeauna purta albastru. Albastru cu auriu și o mantie neagră care semăna cu niște aripi atunci când călărea iute. Când ești bogat poți să faci asta.

— Bănuiesc că da, zise *comandante*.

Romanino se opri la o poartă cu bare înalte din fier și se uită posac în curte:

— Aici este. Aia e Monna Lappa, mătușa mea.

Comandante Marescotti se miră de mărimea casei.

Își închipuise ceva mult mai umil. În curte, trei copii își ajutau mama să întindă rufe, în timp ce o fetiță mergea de-a bușelea în jurul ei, culegând grăunțele puse pentru găște.

— Romanino!

Femeia sări când îl văzu pe băiat acolo și, de cum dădu cârligul la o parte de la poartă ca s-o deschidă, ea îl trase înăuntru și îl îmbrățișă printre lacrimi și sărutări.

— Am crezut că ai murit, băiat prostuț!

Din cauza agitației, nimeni nu băgase de seamă fetița, iar *comandante* - cât pe ce să se retragă de la această fericită reuniune de familie - a fost singura

persoană care a avut prezența de spirit să o vadă când se târa spre poarta deschisă și să o ridice cu mâini neîndemânate.

Comandante Marescotti se gândi că era o fetiță neobișnuit de frumoasă și mult mai fermecătoare decât te-ai fi putut aștepta din partea cuiva de mărimea aceea. De fapt, în ciuda lipsei sale de experiență cu persoane atât de mici, se trezi că mai că nu-i venea să dea bebelușul înapoi Monnei Lappa, și el rămase pur și simplu acolo, uitându-se la chipul micuț și simțind că se mișcă ceva în pieptul său, ca o mică floare de primăvară care scoate cu greu capul din pământul înghețat.

Fascinația era egală de ambele părți. În curând, bebelușul începu să-l plesnească și să tragă de fața lui *comandante*, arătând toate semnele încântării.

— Caterina! strigă mama ei, luând repede fetița și eliberându-l astfel pe distinsul musafir. Vă cer iertare, Messere!

— Nu e nevoie, nu e nevoie, zise *comandante*. Dumnezeu și-a ținut mâna deasupra ta și a alor tăi, Monna Lappa. Casa ta e binecuvântată, cred.

Femeia se uită la el îndelung, apoi își lăasă capul în jos:

— Vă mulțumesc, Messere.

Comandante se întoarse să plece, dar șovăi. Întorcându-se din nou, se uită la Romanino. Băiatul stătea drept, ca un copac tânăr care înfruntă cu tărie vântul, însă ochii săi își pierduseră curajul.

— Monna Lappa, zise *comandante* Marescotti, vreau să... Aș vrea să... Mă întreb dacă ați vrea să vă gândiți să dați băiatul ăsta. Să mi-l dați mie.

Chipul femeii arăta că nu-i venea să creadă. *Comandante* adăugă repede:

— Vezi dumneata, cred că este nepotul meu.

Cuvintele erau o surpriză pentru toată lumea, inclusiv pentru *comandante*. În timp ce Monna Lappa părea aproape înspăimântată de această mărturisire, Romanino aproape că jubila, iar bucuria băiatului îl făcu pe

comandante să izbucnească în râs, fără voia lui.

— Sunteți *comandante* Marescotti? exclamă femeia, cu obrajii îmbujorați de emoție. Atunci era adevărat! O, sărmana mea soră! Eu niciodată...

Prea șocată ca să știe cum să se poarte, Monna Lappa îl apucă pe Romanino de umăr și îl împinse spre *comandante*:

— Du-te! Du-te, prostituțule!

N-a fost nevoie să i-o spună de trei ori și, înainte ca măcar să fi avut *comandante* confirmarea vizuală a înaintării băiatului, brațele lui Romanino erau deja încolăcite în jurul mijlocului său și un nas mucos se îngropa în catifeaua brodată.

— Haide, haide, zise el, mângâind capul murdar. Trebuie să-ți găsim o pereche de pantofi. Și alte lucruri. Așa că nu mai plânge.

— Știu, zise fonfăit băiatul, ștergându-și lacrimile, cavalerii nu plâng.

— Ba cum să nu, zise *comandante*, luându-l de mână pe băiat, dar numai atunci când sunt curați și îmbrăcați și poartă pantofi. Crezi că poți să aștepți atât?

— O să mă străduiesc.

Pe când mergeau împreună pe stradă, de mână, *comandante* Marescotti se pomeni luptându-se împotriva unui atac violent de rușine. Cum era posibil ca el, un om bolnav de durere, care pierduse totul cu excepția propriei vieți, să poată găsi atâta alinare în prezența unui pumn micuț, lipicios, strecurat cu fermitate în pumnul său?

Mulți ani mai târziu, într-o zi, un călugăr drumeț veni la Palazzo Marescotti și ceru să stea de vorbă cu capul familiei. Călugărul spuse că venea de la o mănăstire din Viterbo și că starețul său îl însărcinase să returneze o comoară neprețuită adevăratului ei proprietar.

Romanino, care era acum un bărbat în toată firea în vârstă de treizeci de ani, îl invită înăuntru pe călugăr și își trimise fiicele la etaj să vadă dacă străbunicul lor, bătrânul *comandante*, avea puterea să-l întâlnească pe oaspete. În timp ce îl așteptau pe *comandante* să coboare, Romanino

se asigură că musafirul primește mâncare și băutură, iar curiozitatea i-a fost atât de mare, încât îl întrebă pe străin de natura comorii.

— Știu puține despre originile ei, răspunse călugărul în timp ce mânca, dar ce știu e că n-o pot lua înapoi cu mine.

— De ce nu? întrebă Romanino.

— Deoarece are puterea de a face rău, zise călugărul, luându-și niște pâine. Toți cei care deschid cutia se îmbolnăvesc.

Romanino se lăsă pe spate în scaun:

— Credeam că ai spus că e o comoară. Iar acum îmi spui că este malefică!

— Iertat să fiu, Messere, dar n-am spus niciodată că e malefică, îl corectă călugărul. Am spus doar că are puteri mari. De protecție, dar și de distrugere. Prin urmare, trebuie înapoiată în mâinile care pot controla aceste puteri. Trebuie returnată adevăratului său proprietar. Asta e tot ce știu.

— Și acest proprietar e *comandante* Marescotti?

Călugărul dădu iarăși din cap, însă de data asta cu mai puțină convingere.

— Noi așa credem.

— Căci de nu-i așa, ai adus în casa mea un blestem, îți dai seama, observă Romanino.

Călugărul răspunse sfios:

— Messere, zise el cu sinceritate, vă rog să mă credeți că nu am deloc intenția de a vă face rău dumneavoastră ori familiei dumneavoastră. Eu fac doar ceea ce mi s-a spus să fac. Băgă mâna în săculeț și scoase o cutiuță din lemn, foarte simplă, pe care o puse cu grijă pe masă. Cutia asta mi-a fost dată de preoții de la San Lorenzo, catedrala noastră, și cred – dar nu sunt sigur – că s-ar putea să conțină relicva unui sfânt care a fost trimisă de curând la Viterbo de nobilul ei stăpân din Siena.

— Eu n-am auzit de sfântul ăsta! exclamă Romanino, uitându-se cu îngrijorare la cutie. Cine era nobilul stăpân?

Călugărul își împreună mâinile cu respect:

— Cucernica și umila Monna Mina din neamul Salimbeni, Messere.

— Hm.

Romanino tăcu o vreme. Auzise de această doamnă, desigur - cine nu auzise de nebunia tinerei mirese și de pretinsul blestem de pe zidul beciului? - însă ce fel de sfânt s-ar fi împrietenit cu familia Salimbeni?

— Atunci pot să te întreb de ce nu-i returnezi ei această așa-zisă comoară?

— O! se îngrozi călugărul la această idee. Nu! Comorii nu-i place de familia Salimbeni! Unul dintre sărmanii mei frați, un Salimbeni prin naștere, a murit în somn după ce a atins cutia...

— Dumnezeu să te aibă în paza lui, călugăre! se răsti Romanino și se ridică. Ia-ți cutia blestemată și pleacă imediat din casa mea!

— Însă el avea o sută doi ani! se grăbi călugărul să adauge. Și alți oameni care au atins-o s-au vindecat miraculos de boli care durau de multă vreme!

Chiar atunci intră, cu mare demnitate, *comandante* Marescotti, sprijinindu-și trupul mândru într-un toiag. În loc să-l izgonească pe călugăr afară pe ușă cu o mătură, așa cum avea de gând să facă, Romanino se calmă și se asigură că bunicul său stătea confortabil în capul mesei, înainte de a-i explica împrejurările acelei vizite neașteptate.

— Viterbo? se încruntă *comandante*. De unde să știe ei de numele meu?

Călugărul stătea stânjenit, neștiind dacă ar trebui să se ridice sau să stea jos și dacă el sau Romanino trebuiau să răspundă la întrebare. În schimb, el puse cutia în fața bătrânului și zise:

— Poftiți... Mi s-a spus că asta trebuie înapoiată adevăratului ei proprietar.

— Tată, ai grijă! exclamă Romanino, în timp ce *comandante* întindea mâna să deschidă cutia. Nu știm ce demoni conține!

— Nu, fiule, dar intenționăm să aflăm, răspunse

comandante.

Pentru o clipă, se lăsă o tăcere groaznică, cât timp *comandante* ridică încet capacul și trase cu ochiul în cutie. Văzând că bunicul său nu cade imediat la podea în convulsii, Romanino se apropie să se uite și el. În cutie era un inel.

— Eu nu aș... încep călugărul, dar comandante Marescotti scosese deja inelul și se holba la el, nevenindu-i să creadă.

— Cine ziceai că ți-a dat asta? zise el, cu mâna tremurându-i.

— Starețul meu, răspunse călugărul, dându-se înapoi de teamă. Mi-a spus că oamenii care l-au găsit au rostit numele „Marescotti” înainte să moară de o febră cumplită la trei zile după primirea sicriului sfântului.

Romanino își privi bunicul, nerăbdător ca acesta să pună jos inelul. Însă *comandante* era în altă lume, atingând pecetea cu vultur a inelului fără nicio teamă și bălmăjind pentru sine un vechi motto al familiei, gravat cu litere micuțe: „Credincioși de-a lungul veacurilor”.

În cele din urmă, întinzându-se după mâna lui Romanino, el zise:

— Asta a fost inelul tatălui tău. Acum e al tău.

Romanino nu știu ce să facă. Pe de o parte, voia să dea ascultare bunicului său; pe de altă parte, se temea de inel și nu era atât de sigur că el e adevăratul lui proprietar, chiar dacă îi aparținuse tatălui său. Însă când *comandante* Marescotti îl văzu șovăind, bătrânul se mânie cumplit și începuse să urle că Romanino e un laș și să-i ceară să ia inelul. Însă chiar când Romanino înaintă, *comandante* căzu înapoi în scaun cuprins de o criză, scăpând inelul pe jos.

Când văzu că bătrânul a căzut pradă răului purtat de inel, călugărul țipă de groază și fugi din încăpere, lăsându-l pe Romanino să se arunce la bunicul său și să-i implore sufletul să-i rămână în trup pentru ultima împărtașanie.

— Călugăre! tună el, legănând capul lui *comandante*, vino înapoi aici și fă-ți meseria, șobolanule, sau jur că voi duce diavolul la Viterbo și te vom mânca de viu!

Auzind amenințarea, călugărul se întoarce în bucătărie și găsi în săculețul său ultimele rămășițe de pâine și vin pe care i le dăduse starețul pentru drum. Astfel, *comandante* primi ultima împărțășanie și stătu foarte împăcat pentru un moment, privind la Romanino. Ultimele sale cuvinte înainte de a muri au fost:

— Să strălucești în continuare cât mai sus, fiule!

Cum era și ușor de înțeles, Romanino nu știa ce să creadă despre afurisitul de inel. Pe de o parte, era limpede că acesta era blestemat și îi omorâse bunicul, dar, pe de altă parte, îi aparținuse tatălui său, Romeo. În cele din urmă, Romanino hotărî să-l păstreze, dar să pună cutia într-un loc în care nimeni altcineva în afară de el să nu o poată găsi. Astfel că se duse jos în beci și coborî în *Bottini* de sub casă, ca să pună cutia într-un colț întunecat unde nu mergea nimeni niciodată. Nu le povesti niciodată copiilor săi despre cutie de teamă ca aceștia, în curiozitatea lor, să nu dezlănțuie din nou blestemul, însă el scrisese toată povestea pe hârtie, o sigilă și o păstră alături de celelalte documente de familie.

Nu se știe precis dacă Romanino a descoperit vreodată adevărul despre inel în cursul vieții sale și, timp de multe generații, cutia a rămas ascunsă în *Bottini* de sub casă, neatinsă și nerevendicată de nimeni. Însă, cu toate acestea, în rândul familiei Marescotti exista sentimentul că un blestem era, cumva, fixat în casă și, în cele din urmă, familia a hotărât să vândă clădirea în 1506. Nu mai trebuie spus că inelul din cutie a rămas acolo unde era.

Acum, după multe sute de ani, un alt bunic, bătrânul Marescotti, se plimba într-o zi prin via lui când s-a uitat deodată în jos și a văzut o fetiță care stătea la picioarele lui. A întrebat-o în italiană cine e, iar ea i-a răspuns, tot în italiană, că o cheamă Giulietta și că are aproape trei ani. El se miră foarte mult, deoarece de obicei copiii foarte mici se temeau de el, dar fetița asta continua să stea de vorbă cu el de parcă erau vechi prieteni și, atunci când începură să meargă, ea îl luă de mână.

Ajunși înapoi la casă, el descoperi că o tânără

frumoasă stătea la o cafea cu soția lui. Și mai era acolo încă o fetiță, care se îndopa cu *biscotti*. Soția îi explică atunci că tânăra femeie era Diane Tolomei, văduva bătrânului profesor Tolomei, și că venise pentru a pune niște întrebări legate de familia Marescotti.

Bătrânul bunic Marescotti o trată foarte bine pe Diane Tolomei și îi răspunse la toate întrebările. Ea îl întrebă dacă e adevărat că neamul lui descindea direct din Romeo Marescotti, prin băiatul Romanino, iar el zise că da. Ea l-a întrebat, de asemenea, dacă e conștient că Romeo Marescotti e Romeo din piesa *Romeo și Julieta* de Shakespeare, iar el zise că da, știa și asta. Atunci ea îl întrebă dacă știe că neamul ei provine direct din Julieta și el zise că da, bănuise asta văzând că o botezase pe una dintre fiicele ei Giulietta. Însă atunci când îl întrebă dacă poate să ghicească motivul vizitei ei, el zise că nu, chiar deloc.

Diane Tolomei îl întrebă acum dacă familia lui mai are încă în posesie inelul lui Romeo. Bunicul Marescotti spuse că habar nu avea la ce se referă ea. Atunci, Diane îl întrebă dacă văzuse vreodată o cutie mică din lemn care să fi conținut o comoară blestemată sau dacă îi auzise vreodată pe părinții sau bunicii lui pomenind de o asemenea cutie. El zise că nu, nu auzise nimic despre ea de la nimeni. Diane păru un pic dezamăgită și atunci când el o întrebă despre ce era vorba, ea îi spuse că poate era mai bine așa, că poate că ea nu trebuie să aducă aceste lucruri vechi din nou la viață.

Îți poți închipui ce a zis bunicul Marescotti. I-a spus lui Diane că pusese deja prea multe întrebări și că el îi răspunsese la toate, așa încât acum era timpul ca ea să răspundă la ale lui. Despre ce fel de inel vorbea și de ce credea că el ar ști ceva despre acesta?

Mai întâi, Diane Tolomei i-a spus povestea lui Romanino și a călugărului din Viterbo. I-a explicat că soțul ei cercetase aceste chestiuni toată viața și că el era cel care găsisese documentele familiei Marescotti și descoperise însemnările lui Romanino despre cutie. Era un lucru bun,

zicea ea, că Romanino fusese prea înțelept ca să poarte inelul, căci nu el era proprietarul lui de drept și era posibil ca acesta să-i facă mult rău.

Înainte ca ea să-și poată continua explicațiile, nepotul bătrânului, Alessandro – sau, așa cum îi spuneau ei, Romeo – veni la masă să fure un *biscotto*. Când Diane își dădu seama că el e Romeo, se emoționează și zise:

— Este o mare onoare să te cunosc, tinere. Acum, iată pe cineva foarte special cu care vreau să faci cunoștință.

O trase pe una dintre fetițe la ea în poală și zise de parcă prezenta o minune a lumii:

— Aceasta e Giulietta.

Romeo își băgă un *biscotto* în buzunar și se uită la fetiță:

— Nu prea cred. Poartă scutec.

— Nu! zise Diane Tolomei, trăgând în jos de rochia fetei. Ția sunt pantalonași bufanți. Ea e fetiță mare. Nu-i așa, Jules?

Romeo începu să se retragă, sperând că va putea să se strecoare afară, dar bunicul său îl opri și îi spuse să le ia pe cele două fetițe și să se joace cu ele în timp ce adulții își beau cafeaua. Așa că el se conformă.

Între timp, Diane Tolomei le povesti bunicului Marescotti și soției sale despre inelul lui Romeo. Le-a explicat că era un inel cu pecete și că îi fusese dat Giuliettei Tolomei în cadrul unei ceremonii secrete de căsătorie îndeplinite de prietenul lor, fratele Lorenzo. Prin urmare, pretinse ea, moștenitoarea de drept a inelului era Giulietta, fiica ei, și le zise că era foarte important ca inelul să fie recuperat, astfel încât blestemul care apăsă asupra familiei Tolomei să se poată termina, în sfârșit.

Bunicul Marescotti era fascinat de povestea lui Diane Tolomei, mai ales pentru că, în mod evident, ea nu era italiancă și, cu toate astea, era foarte pasionată de evenimentele trecutului. Îl uluia faptul că această femeie modernă din America părea să creadă că exista un blestem asupra familiei ei – un blestem vechi, din Evul Mediu, nici

mai mult, nici mai puțin - și că ea credea chiar că soțul ei murise din cauza acestuia. Era justificat, își închipui el, ca ea să fie dornică să încerce cumva să pună capăt blestemului, astfel încât fetițele ei să poată crește în siguranță, scăpate de vinovăția strămoșilor. Dintr-un motiv sau altul, ea părea să creadă că ficele ei erau expuse în mod deosebit la blestem, poate pentru că ambii lor părinți erau din familia Tolomei.

Evident, bunicului Marescotti îi păru rău că nu o putea ajuta pe această biată văduvă tânără, dar Diane îl întrerupse de îndată ce el începu să se scuze.

— Din ceea ce mi-ați spus, Signore, zise ea, cred că s-ar putea ca acea cutie cu inelul să fie încă aici, ascunsă în *Bottini*, sub Palazzo Marescotti, neatinsă de când Romanino a pus-o acolo, acum mai bine de șase sute de ani.

Bunicul Marescotti nu se putu abține să nu râdă și să se lovească peste genunchi cu palmele:

— Asta e prea de tot! Nu-mi pot închipui că ar mai fi încă acolo. Iar dacă este, motivul trebuie să fie acela că e ascunsă atât de bine, încât nimeni nu o poate găsi, nici măcar eu.

Pentru a-l convinge să meargă să caute inelul, Diane îi spuse că dacă era în stare să-l găsească și i-l va da ei, ea îi va da în schimb ceva ce familia Marescotti trebuie să fie dornică în aceeași măsură să recupereze și care se afla în posesia Tolomeilor de mult prea multă vreme. Îl întrebă dacă are idei despre ce fel de comoară vorbește, iar el stătu o clipă să se gândească. Apoi zise că bănuiește la ce obiect se referă ea, dar că în familie se crede că acesta a pierit cu mult timp în urmă. Diane Tolomei scoase din poșetă o fotografie și o puse pe masă în fața lui. Bunicul Marescotti se închină când o văzu, pentru că ea înfățișa nu doar un *cencio* vechi întins pe o masă, ci chiar acel *cencio* a cărui descriere o auzise de multe ori de la bunicul său; un *cencio* pe care niciodată nu își închipuise că-l va vedea sau atinge, deoarece nu era posibil să mai existe.

Cu voce tremurândă, el o întrebă:

— De cât timp îl ține familia ta ascuns de noi?

— De tot atâta timp de cât familia dumneavoastră ține inelul ascuns de noi, Signore, răspunse Diane Tolomei. Și acum cred că veți fi de acord că a sosit vremea să înapoiem aceste comori adevăraților proprietari și să punem capăt blestemului care ne-a adus pe amândoi în această tristă stare.

Normal că bunicul Marescotti se simți jignit de sugestia că s-ar afla într-o stare tristă și spuse asta, înșirând răspicat toate binecuvântările care îl înconjurau din toate părțile.

Aplecându-se peste masă și atingându-i mâinile, Diane Tolomei îi zise:

— Vreți să-mi spuneți că nu sunt zile când simțiți o putere nemăsurată uitându-se la dumneavoastră cu ochi nerăbdători, un aliat străvechi care așteaptă să faceți singurul lucru pe care *trebuie* să-l faceți, și anume să puneți capăt blestemului care vă macină fericirea?

Vorbele ei făcură o mare impresie asupra celor două gazde și rămaseră cu toții tăcuți un răstimp, până când, deodată, auziră un zgomot cumplit din hambar și îl văzură pe Romeo alergând spre ei, încercând să o ducă în brațe pe una dintre musafirele lui, care țipa și dădea din picioare. Era fetița Giulietta, care se tăiasă într-o furcă, iar bunica lui Romeo trebui să o coasă pe masa de bucătărie.

În acest punct al poveștii, Alessandro își trecu o mână pe coapsa mea pentru a atinge cicatricea care reprezenta suvenirul meu de la acea primă întâlnire cu el. Nu își reluă istorisirea decât atunci când l-am plesnit peste mână, în glumă, ca să îl împiedic să meargă mai departe.

Bunicii lui Romeo nu au fost, de fapt, supărați pe el pentru ce s-a întâmplat. A fost mult mai rău. Ei au fost pur și simplu îngroziți să vadă că nepotul lor provoca durere și distrugere oriunde mergea. Iar acum, după ce ascultaseră poveștile lui Diane Tolomei, începeau să se îngrijoreze – deși nu ar fi recunoscut-o niciodată unul față de altul – că el era cu adevărat blestemat și că, asemenea strămoșului său Romeo, el va trăi o viață – una scurtă – de violență și

durere.

Bunicul Marescotti se simți atât de prost pentru ce pățise micuța, încât îi promise lui Diane că va face tot ce-i stătea în putere ca să găsească inelul. Iar ea îi mulțumi și îi spuse că, indiferent de succesul lui, îi va returna *cencio*-ul, astfel încât măcar Romeo să poată obține ceea ce-i aparținea. Îi zise că va reveni în curând și că e foarte important ca Romeo să fie încă acolo, deoarece voia să încerce ceva cu el pentru a pune capăt blestemului. Nu spuse ce anume și nimeni nu îndrăzni să întrebe.

Stabiliră ca Diane Tolomei să se întoarcă peste două săptămâni, ceea ce-i oferea bunicului Marescotti timp pentru a investiga chestiunea inelului și se despărțiră cu toții prieteni. Însă din mașină, înainte de a pleca, Diane îi mai spuse un ultim lucru. Îi zise că dacă el avea succes în căutarea inelului trebuia să fie foarte atent și să nu deschidă cutia și sub niciun motiv nu trebuia să atingă el însuși inelul. Avea, îi aminti ea, o istorie întreagă despre cum făcea rău oamenilor.

Bunicul Marescotti era foarte fericit că a cunoscut-o pe Diane și pe cele două fete ale ei și chiar a doua zi s-a dus în oraș, hotărât să găsească inelul. Zile în șir a mers prin tot *Bottini* de sub Palazzo Marescotti ca să găsească ascunzătoarea secretă a lui Romanino. Atunci când, în cele din urmă, a descoperit-o – împrumutase un detector de metale – și-a dat seama de ce nimeni altcineva nu dăduse peste ea înainte; cutia fusese împinsă adânc într-o crăpătură îngustă din zid și era acoperită cu calcar fărâmițat.

Atunci când a tras-o afară, și-a amintit ce-i spusese Diane Tolomei, să nu deschidă capacul mai mult decât e necesar, însă, după șase secole în praf și pietriș, lemnul devenise atât de uscat și de fragil, încât până și atingerea lui grijulie a fost prea mult pentru cutie. Astfel încât lemnul se prefăcu pe loc într-o grămăjoară de rumeguș și, într-o clipă, se pomeni cu inelul în mână.

Hotărî să nu cedeze temerilor iraționale și, în loc să pună inelul în altă cutie, îl puse în buzunarul de la

pantaloni și se întoarse înapoi cu mașina la vila sa din afara orașului. După acel drum cu inelul în buzunar, în familia lui nu s-a mai născut niciun bărbat care să poarte numele „Romeo Marescotti” – spre marea lui supărare, toată lumea avea numai fete. Avea să fie doar Romeo, nepotul lui, și se îndoia foarte mult că acest băiat neastâmpărat se va căsători vreodată și va avea fii.

Desigur, bunicul Marescotti nu și-a dat seama de toate astea pe-atunci. El doar a fost fericit că a găsit inelul pentru Diane Tolomei și era nerăbdător să pună mâna pe vechiul *cencio* din 1340 și să-l arate prin toată *contrada*. Deja plănuia să-l doneze Muzeului Vulturului și își imagina că va aduce mult noroc la următorul *Palio*.

Însă nu avea să fie așa. În ziua când Diane Tolomei trebuia să vină înapoi în vizită, el strânsese toată familia pentru o mare petrecere, iar soția gătea de mai multe zile. El pusese inelul într-o cutie nouă, iar ea o legase cu o fundă roșie. Îl duseseră chiar și pe Romeo în oraș – deși era chiar înainte de *Palio* – ca să se tundă ca lumea, nu doar cu castronul și foarfecă. Acum tot ce trebuiau să facă era să aștepte.

Așa că au așteptat. Și au așteptat. Însă Diane Tolomei n-a venit. În mod normal, bunicul Marescotti ar fi fost mânios, însă de data asta îi era teamă. Nu și-o putea explica. Se simțea de parcă avea febră și nu putea mânca. În aceeași zi a auzit teribila veste. Vărul lui l-a sunat să-i spună că avusese loc un accident de mașină și că văduva profesorului Tolomei și cele două fetițe ale ei muriseră. Închipuiește-ți cum s-a simțit. El și soția lui plânseră pentru Diane Tolomei și, în seara aceea, el s-a așezat și i-a scris fiicei sale la Roma, rugând-o să-l ierte și să vină acasă. Însă ea nu i-a răspuns niciodată și nu a venit.

VIII.I

I-am cumpărat iubirii mele-o casă.

Nespusă mi se pare de frumoasă.

Dar încă nu-i de nimeni locuită.

M-am și vândut, dar nu sunt stăpânită.³⁹

Când, în cele din urmă, Alessandro își termină povestea, stăteam întinși unul lângă altul în cimbrul sălbatic, privind în sus la mantia de un albastru strălucitor a cerului.

— Încă îmi mai amintesc ziua aceea, adăugă el, când noi am auzit de accidentul de mașină. Aveam doar unsprezece ani, însă am înțeles cât de groaznic a fost. Și m-am gândit la fetița - la tine - care era, chipurile, Giulietta. Bineînțeles, am știut întotdeauna că eu eram Romeo, dar nu mă gândisem niciodată prea mult la Giulietta înainte de asta. Atunci am început să mă gândesc la ea și mi-am dat seama că era un lucru foarte straniu să fii Romeo, când nu exista nicio Giulietta pe lume. Straniu și însingurat.

— Ei, haide! m-am răsucit pe o parte și m-am ridicat în cot, lovindu-l în joacă cu o violetă. Sunt sigură că nu au fost puține femeile dornice să-ți țină companie.

El rânji și împinse violeta la o parte:

— Credeam că ești moartă! Ce puteam să fac?

Am oftat și mi-am clătinat capul cu dezaprobare prefăcută:

— Și când te gândești că pe inelul lui Romeo era gravat „Credincioși de-a lungul veacurilor”...

— Hei!

Alessandro ne rostogoli pe amândoi și se uită în jos la mine cu oarecare supărare.

— Romeo i-a dat inelul Giuliettei, ții minte?

— Înțelept din partea lui.

— Bine... mă privi el în ochi, deloc fericit de turnura pe care o lua discuția noastră. Atunci spune-mi, Giulietta

³⁹ *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena a II-a.

din America... tu ai fost credincioasă de-a lungul veacurilor?

El vorbea pe jumătate în glumă, dar pentru mine nu era nicio glumă. În loc să-i răspund, i-am întâlnit privirea cu hotărâre și l-am întrebat fără înconjur:

— De ce-ai intrat în camera mea de hotel?

Deși era deja pregătit pentru ce-i mai rău, nu aș fi putut să-l șochez mai mult. Oftând, se rostogoli la loc și își prinse fața în mâini, fără ca măcar să încerce să pretindă că fusese o greșeală.

— *Merda!*

— Presupun că ai o explicație foarte bună, i-am spus, rămânând unde eram, cu ochii mijiți spre cer. Dacă n-aș presupune asta, nu aș fi aici.

El oftă din nou:

— Am. Dar nu pot să-ți spun.

— Poftim? m-am ridicat brusc în capul oaselor, cu cimbru căzându-mi din păr. Mi-ai răscolit camera, dar nu ai de gând să-mi spui de ce?

— Ce? Nu!

Alessandro se ridică și el în capul oaselor.

— Nu am făcut eu asta! Era deja așa - am crezut că tu singură ai făcut dezastrul ăla!

Văzându-mi expresia, își ridică brațele în sus:

— Uite ce e, ăsta-i adevărul. În noaptea aia, după ce ne-am certat și tu ai plecat de la restaurant, m-am dus la tine la hotel să... nu știu. Dar când am ajuns, te-am văzut coborând din balcon și ștergând-o pe furiș...

— În niciun caz! am exclamat eu.

— Era o femeie! afirmă el. Femeile nu intră prin efracție în camerele de hotel ale altor femei.

Am strâns din ochi:

— Vrei să zici că sunt lucruri pe care femeile nu le pot face la fel de bine ca bărbații?

— OK, așadar nu erai tu, zise Alessandro, care nu se simțea deloc confortabil cu acest subiect. Dar era o femeie. Care semăna cu tine. Și ea e cea care ți-a devastat camera. Când am intrat eu, ușa de la balconul tău era deja deschisă

și locul ăla era un dezastru. Sper că mă crezi.

L-am privit cu scepticism:

— Cum vrei să te cred când nici măcar nu vrei să-mi spui de ce ai făcut-o?

El privi în altă parte:

— Îmi pare rău. Aș vrea să pot. Însă nu este povestea mea, ca s-o spun. Din fericire, o vei auzi curând.

— De la cine? Sau și ăsta e un secret?

El se uită în sfârșit la mine, cu sfială:

— Mă tem că da. Însă sper să mă crezi când îți spun că am avut intenții bune.

M-am uitat urât la el și am clătinat din cap, supărată pe mine însămi că eram atât de ușor de convins:

— Trebuie să fiu nebună.

El îndrăzni să zâmbească:

— ăsta e cuvântul englezesc pentru „da”?

M-am ridicat, scuturându-mi fusta cu mișcări mânioase:

— Nu știu de ce te las să scapi nepedepsit cu asta...

— Vino încoace...

Mă luă de mână și mă trase înapoi jos.

— Mă cunoști. Știi că niciodată n-aș putea să-ți fac vreun rău.

— Greșit, am spus eu posacă. Tu ești Romeo. Tu ești singurul care poate cu adevărat să-mi facă rău.

Dar când mă trase în brațele lui, nu m-am împotrivit. Era ca și cum o structură colosală din creierul meu se prăbușea - se tot prăbușise întreaga după-amiază - și molozul cădea întruna, înghițindu-mă într-un nor din praf de zâne.

— Tu chiar crezi în blesteme? am șoptit, cuibărită în îmbrățișarea lui.

— Cred în binecuvântări, răspunse el lângă tâmpla mea. Cred că pentru fiecare blestem există o binecuvântare.

— Știi unde e *cencio*-ul?

Am simțit cum i se încordează brațele.

— Aș vrea să știu. Îl vreau înapoi la fel de mult ca și

tine.

Am ridicat privirea spre el, încercând să ghicesc dacă minte:

— De ce?

El se uită în jos la mine, întâlnindu-mi privirea acuzatoare cu o integritate neclintită:

— Pentru că, oriunde ar fi, nu înseamnă nimic fără tine.

Când, în sfârșit, ne-am îndreptat încet spre mașină, umbrele noastre se întindeau pe cărare în fața noastră, iar în aer plutea înserarea. Chiar când începeam să mă întreb dacă nu cumva eram în întârziere la petrecerea Evei Maria, sună telefonul lui Alessandro și el mă lăsă pe mine să pun paharele și sticla goală înapoi în portbagaj, în timp ce se îndepărtă fără ținută de mașină, încercând să-i explice nașei lui întârzierea noastră misterioasă.

Căutând un loc sigur în care să pun paharele, am observat într-un colț al portbagajului o casetă din lemn pentru vinuri cu eticheta *Castello Salimbeni* tipărită pe o parte. Când am ridicat capacul ca să trag cu ochiul înăuntru, am văzut că în cutie nu erau sticle cu vin, ci doar așchii de lemn, și am bănuir că așa transportase Alessandro paharele și sticla de Prosecco. Doar ca să mă asigur că puteam să bag paharele înapoi în cutie fără probleme, mi-am vârât mâna printre așchii și le-am răscolit un pic.

În timp ce făceam asta, am simțit ceva tare cu vârful degetelor și când am tras obiectul afară am văzut că era o cutie veche, cam de mărimea unui portțigaret.

În timp ce stăteam acolo, ținând cutia în mână, m-am trezit brusc înapoi în *Bottini*, împreună cu Janice, în ziua precedentă, privindu-l pe Alessandro cum scoate o cutie similară dintr-un seif vechi din zidul de tuf calcaros. Incapabilă să rezist tentației, am scos capacul cutiei cu graba tremurătoare a unui răufăcător; nici măcar nu mi-a trecut prin cap că știam deja ce conține. Abia când mi-am trecut degetele peste el – inelul de aur cu pecete, pus pe o

pernuță din catifea albastră - adevărul a căzut cu zgomot asupra mea, ca un pian din desenele animate.

Din cauza șocului descoperirii că, de fapt, umblam la noi cu un obiect care, direct sau indirect, omorâse al naibii de multă lume, de-abia am reușit să îndes totul înapoi în caseta pentru vinuri înainte ca Alessandro să fie lângă mine, ținând în mână telefonul închis.

— Ce cauți? m-a întrebat el, mijindu-și ochii.

— Loțiunea pentru plajă, am zis pe un ton vesel, desfăcând fermoarul genții de voiaj. Soarele aici e... ucigător.

În timp ce ne continuam drumul cu mașina, mi-a fost foarte greu să mă calmez. Nu numai că intrase în camera mea și mă mințise în legătură cu numele lui, dar chiar și acum, după tot ce se întâmplase între noi - sărutările, confesiunile, dezvăluirea secretelor de familie - el tot nu mi spunea adevărul. Sigur, îmi spusese o parte din adevăr și alesesem să-l cred, dar nu mă lăsam păcălită să cred că mi spusese tot ce era de știut. Chiar el recunoscuse asta când refuzase să-mi explice de ce intrase în camera mea de hotel. Da, se putea ca el să fi pus pe masă câteva cărți simbolice, doar ca să le văd eu, însă era limpede că încă ținea cea mai mare parte a lor în mâna foarte bine strâns. Și cred că la fel făceam și eu.

— Ești bine? întreabă el după o vreme. Ești foarte tăcută.

— Sunt bine!

Mi-am șters o picătură de transpirație de pe nas și am observat că-mi tremura mâna.

— Doar că mi-e cald.

El mă strânse ușor de genunchi:

— O să te simți mult mai bine când ajungem acolo. Eva Maria are piscină.

— Sigur că are.

Am inspirat adânc și am expirat încet. Îmi simțeam mâna ciudat de amortită, chiar acolo unde vechiul inel îmi atinsese pielea și mi-am șters discret degetele pe haine. Nu era deloc stilul meu să cedez temerilor superstițioase,

dar, cu toate astea, ele erau acolo, ținându-se în stomacul meu precum floricelele de porumb într-o oală.

— Cred că ce ai tu nevoie... zise Alessandro, încetinind ca să vireze pe un drum privat... *ma che minchia?*

O poartă monumentală din fier bara drumul - judecând după reacția lui Alessandro, nu așa era întâmpinat de obicei - și a fost nevoie de un schimb diplomatic cu cinci fante verticale dintr-o plăcuță metalică înainte ca peștera magică să se deschidă și să putem să ne începem drumul pe aleea lungă flancată de chiparoși. De cum am fost în siguranță în interiorul proprietății, porțile înalte se închiseră fără efort în spatele nostru, de-abia auzindu-se zăngănitul încuietorii din cauza pietrișului care scrâșnea ușor sub roțile mașinii și a cântecului păsărilor în după-amiaza târzie.

Eva Maria Salimbeni locuia în ceva foarte apropiat de un vis. Ferma ei maiestuoasă - sau, mai degrabă, *castello* - era cocoțată pe un deal nu departe de satul Castiglione, iar câmpurile și viile înconjurau proprietatea din toate părțile, precum fusta unei fete care stă pe o pajiște. Era genul de loc peste care dai în albumele ilustrate de pe măsuțele de cafea masive, dar pe care nu reușești niciodată să le găsești în realitate și, pe când ne apropiam de casă, m-am felicitat în tăcere pentru decizia de a ignora toate avertismentele și de a veni.

Chiar dacă amenințarea inelului blestemat cu pecete părea să pălească în timp ce casa se înălța în fața mea și am oprit lângă fântâna din centru, oricare ar fi fost temerile care stăruiau încă în sufletul meu, acestea au fost în curând înăbușite de apa turcoaz, care cădea în cascade din trei cornuri ale abundenței ținute în sus de nimfe goale călare pe grifoni din marmură.

În fața unei intrări laterale era parcată dubița unei firme de catering și doi bărbați cu șorturi din piele descărcau cutii în timp ce Eva Maria stătea acolo, cu mâinile împreunate, supraveghind procedura. De îndată ce

zări mașina noastră, ne făcu entuziasmată cu mâna și ne dădu de înțeles că puteam parca oriunde voiam, atâta timp cât o făceam repede.

— *Benvenuto!* ciripi ea, venind spre noi cu brațele deschise. *Cara Giulietta!* Sunt foarte fericită că ai putut veni!

Ca întotdeauna, vitalitatea Enei Maria mă șocă prea tare ca să reacționez într-un mod normal; tot ce-mi trecea prin cap era: *dacă voi putea să port pantalonii ăia când o să am vârsta ei, voi fi mai mult decât fericită.*

Ea mă sărută energic, de parcă se temuse pentru siguranța mea până în acel moment, apoi se întoarse spre Alessandro, zâmbetul ei devenind șăgalnic în timp ce schimbau sărutări, și îi cuprinse bicepșii cu ghearele:

— Ai fost un băiat rău, cred! Te așteptam acum multe ore!

— M-am gândit să-i arăt Giuliettei Rocca di Tentennano, zise el fără să arate pic de vinovăție.

— O, nu! exclamă Eva Maria, care numai nu-l plesni. Nu locul acela groaznic! Săraca Giulietta!

Se întoarse spre mine cu o expresie de extremă simpatie:

— Îmi pare rău că a trebuit să vezi clădirea aia urâtă. Cum ți s-a părut?

— De fapt, mi s-a părut foarte... idilică, am spus eu, aruncându-i o privire lui Alessandro.

Dintr-un motiv inexplicabil, răspunsul meu o mulțumi pe Eva Maria atât de mult, încât cită două versuri dintr-un poet italian, mă sărută pe frunte și mărșalui înaintea noastră, intrând în casă pe ușa din spate.

— Pe aici! ne conduse ea prin bucătărie, pe lângă o masă gigantică, plină cu mâncare. Sper că nu te superi, draga mea, că o luăm pe aici... Luigi! Dio Santo! își ridică ea mâinile spre unul dintre oamenii de la firma de catering și îi zise ceva care îl făcu pe acesta să ridice cutia pe care tocmai o lăsase jos și să o pună foarte atent în altă parte. Trebuie să fiu cu ochii pe oamenii ăștia, sunt tare neajutorați!... Fie ei binecuvântați! Și... O! Sandro!

— *Pronto!*

— Ce faci? Îl goni Eva Maria cu nerăbdare: Du-te și ia gențile! Giulietta o să-și vrea lucrurile!

— Dar...

Alessandro nu era prea fericit să mă lase singură cu nașa lui sau poate că era exact pe dos.

— Putem să avem grijă de noi și singure! a continuat Eva Maria. Vrem să vorbim ca-ntre fete! Du-te! Adu gențile!

În ciuda haosului și a mersului energic al Evei Maria, am putut să-mi dau seama de proporțiile dramatice ale bucătăriei în timp ce treceam prin ea. Nu mai văzusem niciodată înainte oale și tigăi atât de mari și niciun șemineu de dimensiunile unui dormitor din Manhattan; era genul de bucătărie rustică la care majoritatea oamenilor pretind că visează, dar - atunci când cauciucul ajunge pe asfalt - habar nu au cum să o folosească. Nu tu butoane, nu tu prize, nu tu fire, nu tu afișaje electronice... Vrei un hamburger? Du-te și găsește o vacă.

Din bucătărie am ieșit într-un hol imens care era, în mod clar, intrarea oficială în Gastello Salimbeni. Era un spațiu pătrat, ostentativ, cu un tavan înalt de cincisprezece metri și o logie la primul etaj care mergea de jur-împrejur, de fapt, destul de asemănător cu Biblioteca Congresului din Washington, unde mătușa Rose ne dusesese cândva pe mine și pe Janice în scop educațional și ca să evite să gătească, în timp ce Umberto era plecat în weekendul lui liber anual.

— Aici vom avea petrecerea diseară! zise Eva Maria, făcând o scurtă pauză ca să se asigure că sunt impresionată.

— Îți taie respirația, a fost tot ce am putut să mă gândesc să spun, cuvintele mele dispărând sub tavanul înalt.

Camerele de oaspeți erau la etaj, cu intrarea din logie, iar gazda mea avusese amabilitatea să-mi dea o cameră cu un balcon cu vedere spre o piscină, o livadă și, dincolo de zidul livezii, Val d'Orcia scăldată în bronz.

Semăna cu un Happy Hour⁴⁰ în Paradis.

— Fără meri? am glumit eu, aplecându-mă afară din balcon și admirând vițele bătrâne care creșteau pe zid. Sau șerpi?

— De când sunt eu n-am văzut niciodată vreun șarpe aici, zise Eva Maria, căreia îi scăpă aluzia la Grădina Edenului. Și mă plimb prin livadă în fiecare seară. Dar dacă aș vedea unul, l-aș strivi cu o piatră, uite-așa.

Și îmi arată cum.

— Da, a încurcat-o.

— Însă dacă ți-e frică, Sandro e chiar aici... dădu ea din cap spre glasvandul de lângă al meu. Camerele voastre au balcon comun. M-am gândit să vă ușurez situația, îmi făcu ea cu ochiul cu un aer conspirativ.

Oarecum uluită, am urmat-o înapoi în camera mea. Era dominată de un pat imens cu baldachin – Janice l-ar fi numit homeric și ar fi destupat o sticlă cu ceva roz – așternut cu cea mai fină lenjerie pe care o văzusem vreodată în afara unui muzeu.

Eva Maria mișcă din sprâncene:

— Drăguț pat, nu?

— Știi, i-am spus, în timp ce mi se aprindeau obrajii, nu vreau să-ți faci o idee greșită despre mine și... finul tău.

Ea se uită la mine cu ceva ce aducea a dezamăgire:

— Nu?

— Nu. Nu sunt genul ăsta de persoană.

Văzând că nu am reușit să o impresionez cu castitatea mea, am adăugat:

— Îl cunosc doar de vreo săptămână.

Acum, Eva Maria zâmbi și mă bătu ușurel pe obraz:

— Ești o fată cuminte. Îmi place asta. Vino, o să-ți arăt baia...

Din cameră, o ușă cu bogate decorații sculptate ducea spre o baie care era numai a mea. Un labirint inventiv de țevi aspectuoase părea să sugereze că se putea sta în picioare în cada din porțelan, care nu era lipită de niciun perete, ca să faci duș, iar pe o băncuță de mahon de

40 Perioadă din zi când băuturile se vând la prețuri reduse într-un bar.

lângă cadă erau două prosoape, călcate și împăturite cu grijă, care erau la fel de diferite de suratele lor cu același nume din pluș precum paste proaspete de macaroanele cu brânză.

Când, în cele din urmă, Eva Maria mă lăsa singură, după ce-mi atrase atenția că în sertarul de la noptieră era un bikini pe măsura mea, iar în dulap un chimono, m-am prăbușit în pat cu brațele întinse ca aripile unui vultur. Era ceva minunat de relaxant în ospitalitatea ei exagerată; dacă aș fi vrut, aș fi putut fără îndoială să rămân acolo tot restul vieții, trăind anotimpurile ca niște imagini perfecte ale unui calendar de perete toscan, îmbrăcată în așa fel încât să mă potrivesc cu peisajul. Însă, în același timp, întregul scenariu era ușor tulburător; de fapt, mi se părea că exista ceva teribil de important ce trebuia să înțeleg și nu mă ajuta deloc faptul că băusem singură cea mai mare parte din sticla de Prosecco; mi se părea că indiciile de care aveam nevoie pluteau cumva înjur, ca niște baloane nou-născute, captive sub un tavan înalt, sus de tot, deasupra capului meu.

Exact când ațipeam, am auzit un pleoscăit zgomotos de apă de undeva de afară și, după câteva secunde, vocea lui Alessandro care mă striga. După ce m-am ridicat cu mare greutate din pat, dezlipindu-mi membrele unul câte unul, am ieșit cu pas nesigur pe balcon și am descoperit că îmi făcea cu mâna din piscina de jos, arătând foarte ud și foarte athletic.

— Ce faci acolo sus? strigă el. Apa e perfectă!

Am strigat înapoi:

— De ce cu tine trebuie să fie întotdeauna vorba de apă?

El rămase perplex, dar asta doar adăugă ceva farmecului său:

— Dar ce-are apa?

Alessandro izbucni în râs când am ajuns la piscină, înfășurată în chimonoul Evei Maria.

— Parcă ți-era cald? zise el, stând pe margine cu picioarele în apă, bucurându-se de ultimele raze ale

soarelui.

— Mi-era, dar mă simt mai bine, i-am răspuns stând în picioare stingheră, jucându-mă cu cordonul de la chimono. Și, ca să fiu sinceră, nu sunt o înotătoare prea grozavă.

— Nu trebuie să înoți, sublinie el. Piscina nu e foarte adâncă. Și, în afară de asta... sunt aici ca să te protejez, a adăugat, uitându-se la mine cu subînțeleș.

Am privit în jur la orice, numai la el nu. Purta unul dintre acele sumare costume de baie europene care să nu te încetinească la Jocurile Olimpice, dar acela era, din câte am putut să văd fără să mă uit cu adevărat, singurul lucru sumar la el. Așa cum stătea acolo, în lumina după-amiezii târzii, arăta ca și cum ar fi fost făcut din bronz; trupul lui practic strălucea și, în mod clar, fusese sculptat de cineva foarte familiarizat cu proporțiile ideale ale fizicului uman.

— Haide! zise el, alunecând înapoi în apă de parcă ar fi fost adevăratul lui element. O să-ți placă la nebunie, îți promit.

— Nu glumesc, am zis, rămânând pe loc. Nu mă împac cu apa.

Fără să mă creadă cu adevărat, Alessandro înotă înapoi acolo unde stăteam eu și își sprijini brațele de marginea piscinei:

— Ce înseamnă asta, te dizolvi?

— Am tendința să mă înece și să intru în panică, în ordine inversă, am replicat eu, poate mai tăios decât era necesar.

Văzându-i neîncrederea, am oftat și am adăugat:

— Când aveam zece ani, sora mea mi-a făcut vânt de pe ponton ca să-și impresioneze prietenii. M-am lovit la cap de o parâmbă de ancorare și era să mă înece. Chiar și acum, nu pot să fiu în apă până la gât fără să mă panichez. Așa că poftim. Giulietta e o smiorcăită.

— Sora asta a ta... clătină Alessandro din cap.

— De fapt, ea e OK, am spus. Eu am încercat prima să-i fac vânt de pe ponton.

El râse:

— Așadar ai primit ce meritai. Și acum vino. Ești prea departe.

Bătu ușurel lespedea gri de la marginea piscinei:

— Vino, stai aici.

Acum, în sfârșit, mi-am dat jos în silă chimonoul, dezvăluind costumul de baie minuscul de la Eva Maria și m-am dus să mă așez lângă el, cu picioarele în apă.

— Au, ce frige piatra asta!

— Atunci vino jos aici! mă îndemnă el. Pune-ți brațele în jurul gâtului meu. O să te țin.

Am clătinat din cap:

— Nu, îmi pare rău.

— Ba da, vino. Nu putem trăi așa, tu acolo sus, eu aici jos.

Își aruncă brațele în sus:

— Cum o să-i învăț să înoate pe copiii noștri când vor vedea că ție ți-e frică de apă?

— O, ești neprețuit! am bodogănit eu, punându-mi brațele în jurul gâtului său. Dacă mă înec, o să te dau în judecată!

— Da, dă-mă în judecată, zise el, ridicându-mă de pe margine și băgându-mă în apă. Orice ai face, să nu-ți asumi responsabilitatea pentru ceva.

Probabil că a fost un noroc că eram prea ocupată să fiu supărată pe el pentru a mai acorda prea multă atenție apei. Înainte să-mi dau seama, eram în apă până la piept, cu picioarele încolăcite în jurul mijlocului său gol. Și m-am simțit bine.

— Vezi? zâmbi el triumfător. Pentru fiecare blestem, există o binecuvântare.

Am aruncat o privire în jos la apă și mi-am văzut propria reflexie distorsionată.

— Nici prin cap să nu-ți treacă să-mi dai drumul!

El apucă ferm de partea din spate a bikinilor:

— N-o să-ți dau drumul niciodată. Ești blocată aici cu mine, în piscină, pentru totdeauna.

După ce amenințarea apei se micșoră treptat, am început să apreciez senzația trupului lui lipit de al meu și,

judecând după privirea din ochii lui, printre alte chestii, sentimentul era reciproc.

L-am tachinat spunând:

— „Frumos la chip, nu pot tăgădui

O încântare este a-l privi.

Picioare, mâini, sunt fără de cusur.

Nu-i un signor curtenitor, să știi,

Dar ca un miel de blând e, pot s-o jur”.⁴¹

Era limpede că Alessandro încerca din răspuțeri să ignore croiala ingenioasă a sutienului de la costumul de baie:

— Uite, aici are și Shakespeare dreptate în legătură cu Romeo.

— Lasă-mă să ghicesc... nu ești un signor curtenitor?

El mă trase și mai aproape:

— Dar ca un miel de blând.

Mi-am pus o mână pe pieptul lui:

— Mai mult ca un lup în blană de miel.

— Lupii sunt animale foarte blânde, replică el, lăsându-mi trupul în jos până când fețele noastre au fost la doar câțiva centimetri depărtare.

Când m-a sărutat, nu am obiectat. De fapt, era lucrul după care tânjiseam încă de la Rocca di Tentennano și l-am sărutat și eu fără reținere, fără ca măcar să mă uit în jur ca să verific dacă eram cu adevărat singuri. Abia atunci când l-am simțit testând flexibilitatea bikinilor de la Eva Maria, am respirat adânc și am spus:

— Ce s-a întâmplat cu Columb și explorarea liniei țărnelor?

— Columb nu te-a cunoscut pe tine, replică Alessandro, împingându-mă în sus pe latura bazinului și închizându-mi gura cu un alt sărut.

— Stai... am încercat eu să-i prind privirea, dar am fost întreruptă de o voce care ne chema de la un balcon.

— Sandro! strigă Eva Maria, făcând cu mâna ca să-i atragă atenția. Am nevoie de tine înăuntru, te rog! Acum!

⁴¹ *Romeo și Julieta*, actul al II-lea, scena a V-a.

Deși ea dispăru din nou imediat, apariția neașteptată a Evei Maria ne făcu pe amândoi să tresărim surprinși și, fără să ne gândim, să ne desprindem în același timp unul de altul. Următorul lucru pe care îl țin minte e că mă aflu sub apă.

— O, îmi pare rău! mă trase Alessandro înapoi și mă ținu în brațe cu tandrețe, în timp ce eu scuipam și tușeam, orbită de apă și de rimel. Ești OK?

— Încep să înțeleg ce voia să spună bunicul tău prin „mâini malefice”.

— Nu spune asta.

Îmi dădu la o parte câteva șuvițe de păr care mi se lipiseră de față ca niște spaghete ude.

— Te rog, spune-mi că nu crezi asta.

L-am privit în ochi și am fost speriată de gravitatea lui bruscă. Mi-am pus o mână pe obrazul lui și am spus:

— Păi, eu știu un lucru... dacă într-adevăr crezi că ești blestemat, atunci chiar ești.

Când, în cele din urmă, m-am întors în camera mea, m-am așezat în mijlocul încăperii, pe jos, râzând. Era o chestie atât de caracteristică pentru Janice – să se sărute într-o piscină – și abia așteptam să-i povestesc despre asta. Deși... nu avea să o încante deloc să audă că dădeam dovadă de atât de puțină stăpânire de sine când era vorba de Alessandro și că nu dădeam nicio atenție avertismentelor ei. Într-un fel, era foarte drăguț să o văd geloasă pe el – dacă asta era ceea ce se întâmpla. Nu zisese asta în mod explicit, dar știam că fusese serios dezamăgită că nu am vrut să merg cu ea la Montalcino ca să căutăm împreună casa mamei.

Abia acum, cu o împunsătură de vinovăție care mă tulbură din reveria mea amețitoare, am băgat de seamă mirosul de fum – sau tămâie? – care se putea să fi fost sau se putea să nu fi fost în camera mea înainte. Ieșind pe balcon în chimonoul ud ca să iau o gură de aer curat, am văzut soarele dispărând în spatele munților îndepărtați într-un festin de aur și sânge și, peste tot în jurul meu,

cerul care se preschimba în nuanțe mai închise de albastru. Lumina zilei dispăruse și în aer plutea atingerea înserării, care aducea cu ea toate mirosurile, toate pasiunile și toți florii spectrali de la miezul nopții.

Întorcându-mă în cameră și aprinzând câteva veioze, am văzut că pe pat îmi fusese pusă o rochie cu un bilețel scris de mână, care zicea „să porți asta diseară. Am ridicat rochia, nevenindu-mi să cred.

Nu numai că Eva Maria îmi dicta încă o dată ținuta, dar de data asta voia să fiu de-a dreptul ridicolă. Era o drăcie lungă până la pământ, din catifea de un roșu închis, cu un decolteu sever în V și mâneci evazate; Janice – sau mătușa Rose, la alegere – ar fi numit-o ultimul răcnet în moda morților vii și ar fi azvârlit-o la o parte cu un râs batjocoritor. În clipa aia, eram ispitită să fac la fel.

Dar când am scos rochia mea și le-am comparat pe cele două, îmi trecu prin cap că, poate, să mă fâțâi jos în rochița mea neagră foarte scurtă în această seară specială, s-ar putea dovedi cel mai mare pas greșit din cariera mea. În ciuda decolteurilor adânci și a comentariilor deocheate ale Evei Maria, era foarte posibil ca invitații pe care îi găzduia în seara aceea să fie o adunătură de bătrâni puritani și rigizi, cu bastoane și monocluri. Și dacă era așa, rochia pe care mi-o adusesem de la Siena avea să devină, foarte probabil, arma crimei înainte ca petrecerea să se termine.

După ce m-am îmbrăcat, ascultătoare, în ținuta à la Dracula a Evei Maria, am rămas o clipă în ușa întredeschisă, ascultând zgomotele oaspeților care soseau jos. Se auzeau râsete și muzică și, prin pocnetul dopurilor, o puteam auzi pe gazda mea salutând nu doar prieteni dragi și familie, ci și dragi oameni ai Bisericii și nobili. Nefiind sigură că aveam suficient curaj să mă distrez singură, am mers pe vârful picioarelor pe hol ca să bat discret în ușa lui Alessandro. Însă el nu era acolo. Și chiar când întindeam mâna să încerc clanța, cineva își puse o gheară pe umărul meu.

— Giulietta!

Eva Maria avea un fel de a se strecura în spatele meu care era foarte neliniștitor.

— Ești gata să cobori?

Am respirat adânc și m-am întors, jenată că fusesem prinsă așa, aproape intrând fără permisiune în camera finului ei.

— Îl căutam pe Alessandro! am spus eu repede, uimită să o văd stând chiar în spatele meu, oarecum mai înaltă decât de obicei, purtând o diademă din aur și un machiaj neobișnuit de dramatic, chiar și pentru ea.

— A trebuit să facă un drum, zise ea cu aerul că era vorba de ceva lipsit de importanță. O să se întoarcă. Vino...

Întorcându-mă înapoi prin logie cu ea, mi-a fost greu să nu mă holbez la rochia Evei Maria. Dacă eu cochetasem cu ideea că ținuta mea mă făcea să arăt precum eroina unei piese de teatru, acum îmi dădeam seama că, în cel mai bun caz, aveam un rol secundar. Îmbrăcată într-o fantezie de tafta aurie, Eva Maria strălucea mai puternic decât orice soare și, în timp ce coboram împreună scara lată cu pași siguri, legănându-ne șoldurile - cu mâna ei strânsă în jurul cotului meu - oaspeții adunați jos nu avură cum să o ignore.

În hol stăteau împrăștiati cel puțin o sută de oameni și ei se uitară în sus cu uimire tăcută în timp ce gazda lor cobora în toată splendoarea ei, escortându-mă grațios în cercul lor cu gesturile unei zâne a florilor care împrăștie petale de trandafir înaintea regelui pădurii. Era limpede că Eva Maria pusese la cale această dramă cu mult înainte, căci întreaga încăpere era luminată doar de lumânări înalte puse în sfeșnice și candelabre, iar flăcările pâlpâitoare făceau ca rochia ei să prindă viață ca și cum ar fi fost în flăcări. Pentru un scurt moment, nu am putut să aud decât muzică. Nu piesele clasice obișnuite la care te-ai fi așteptat, ci muzică live cu instrumente medievale, venind de la un mic grup de muzicieni din capătul sălii.

Privind peste mulțimea tăcută, am fost ușurată că alesesem rochia din catifea roșie, și nu rochia mea. A spune că oaspeții Evei Maria din acea seară erau o

adunătură de bătrâni rigizi ar fi fost o afirmație grosolană, numai pe jumătate adevărată; ar fi mult mai precis să spun că arătau ca și cum ar fi aparținut unei alte lumi. Dacă nu mă înșelam foarte tare, nu exista nici măcar o persoană în sală care să aibă sub optzeci de ani, iar hainele lor făceau ca rochia mea să pară, practic, futuristă. O persoană caritabilă ar fi spus că acești oameni erau niște biete suflete bătrâne care mergeau la petreceri doar o dată la douăzeci de ani și că nicio femeie din încăpere nu deschisese o revistă de modă de la al Doilea Război Mondial, dar eu trăisem prea mult cu Janice pentru acest gen de mărinimie. Dacă sora mea ar fi fost acolo cu mine să vadă ce vedeam eu, ar fi ridicat din sprâncene și și-ar fi lins sugestiv colții. Singura parte bună era că – dacă erau într-adevăr cu toții vampiri – erau atât de decrepiți, încât aș fi putut probabil să-i întrec la fugă.

În timp ce ajungeam în josul scărilor, întregul roi se apropie de mine, toți vorbindu-mi într-o italiană rapidă și împungându-mă cu degete lipsite de sânge ca să se asigure că sunt adevărată. Uluirea lor la vederea mea sugera că, în mintea lor, eu, și nu ei, eram aceea care mă ridicasem din mormânt pentru acea ocazie.

Văzându-mi confuzia și disconfortul, Eva Maria începu curând să-i gonească și, în cele din urmă, rămaserăm cu două femei care aveau ceva să-mi spună.

— Acestea sunt Monna Teresa și Monna Chiar a, explică Eva Maria. Monna Teresa este descendentă din Giannozza Tolomei, exact ca și tine, iar Monna Chiara e descendentă din Monna Mina din familia Salimbeni. Ele sunt foarte emoționate că ești aici, pentru că, vreme de mulți ani, te-au crezut moartă. Au foarte multe cunoștințe despre trecut și știu multe despre femeia al cărei nume l-ai moștenit, *Giulietta Tolomei*.

M-am uitat la cele două bătrâne. Părea perfect rezonabil ca ele să știe totul despre strămoșii mei și despre evenimentele din 1340; de fapt, judecând după membrele lor îndoite și după trăsăturile ofilite, era posibil chiar ca ele să fi fost în viață și atunci.

În comparație cu formele lor antediluviene, Eva Maria părea foarte tânără și am fost fericită că stătea chiar lângă mine, dând pe dinafară de entuziasm, ca să traducă tot ce-mi spuneau ele.

— Monna Teresa, începu ea, referindu-se la cea mai venerabilă dintre cele două doamne, care părea să stea dreaptă susținută doar de corsetul ei și de gulerul încrețit de dantelă din jurul gâtului, vrea să știe dacă ai o soră geamănă, Giannozza? De sute de ani există în familie tradiția de a boteza fetele gemene Giulietta și Giannozza.

— Am. Aș vrea ca ea să fi fost aici în seara asta.

Am privit în jur la sala luminată de lumânări și la toți oamenii aceia bizari și, înghițindu-mi un chicotit, am spus:

— I-ar fi plăcut la nebunie.

Bătrânele erupseră în zâmbete ridate când auziră că eram două și mă făcură să le promit că data viitoare când veneam în vizită, o voi aduce și pe sora mea.

— Dar dacă numele astea sunt o tradiție de familie, atunci trebuie să existe sute, dacă nu mii, de Giuliette Tolomei în afară de mine!

— Nu, nu, nu! exclamă Eva Maria. Adu-ți aminte că vorbim de o tradiție pe linie maternă și că femeile iau numele soților atunci când se mărită. După știința Monnei Teresa, în toți acești ani, nimeni altcineva nu a mai fost botezat Giulietta și Giannozza *Tolomei*. Dar mama ta era încăpățânată... zâmbi Eva Maria, posibil cu o admirație rezervată. A vrut cu disperare să aibă numele ăla, așa că s-a măritat cu profesorul Tolomei. Și, ca să vezi, a avut gemene!

S-a uitat spre Monna Teresa pentru confirmare:

— Din câte știm noi, tu ești singura din lume cu numele ăsta, *Giulietta Tolomei*. Asta te face foarte specială.

Se uitară toate la mine răbdătoare și mi-am dat silința să zâmbesc și să par recunoscătoare și interesată în același timp. Cu toată sinceritatea, nu voiam nimic mai mult decât să mă înclin și să ies din acest reality show medieval și să fiu singură cu Alessandro - unde naiba era

el? - și, deși îmi petrecusem bucuroasă multe nopți absorbită de evenimentele din 1340, tradițiile familiei erau unul dintre ultimele lucruri din mintea mea în acea seară.

Însă acum era rândul Monnei Chiara să mă apuce de braț și să-mi vorbească despre trecut, cu o voce la fel de țeapănă și fragilă ca un șervețel din hârtie, și, de vreme ce era evident că se pregătea pentru acest moment de cel puțin o săptămână, nu m-a lăsat inima să-i tai elanul.

— Monna Chiara te invită să mergi să-i faci o vizită, ca să-i poți vedea arhiva cu documente de familie, traduse Eva Maria. Strămoașa ei, Monna Mina, a fost prima femeie care a încercat să descâlcească povestea Giuliettei, a lui Romeo și a fratelui Lorenzo. Ea a fost cea care a descoperit majoritatea documentelor vechi; ea a găsit procedurile de judecată împotriva fratelui Lorenzo, cu mărturisirea sa, într-o arhivă ascunsă în vechea cameră de tortură din Palazzo Salimbeni și, de asemenea, a descoperit scrisorile Giuliettei către Giannozza dosite în multe locuri. Unele erau sub o podea din Palazzo Tolomei, altele erau ascunse în Palazzo Salimbeni și a descoperit una, chiar ultima, la Rocca di Tentennano.

— Mi-ar plăcea foarte mult să văd acele scrisori, am zis eu, vorbind serios. Am văzut niște fragmente, dar...

— Când Monna Mina a descoperit acele scrisori, m-a întrerupt Eva Maria, îndemnată să continue de Monna Chiara, ai cărei ochi erau învăpăiați de lumina lumânărilor, și cu toate astea ciudat de reci, ea a călătorit cale lungă ca s-o viziteze pe sora Giuliettei, Giannozza, care era de acum bătrână, și să-i dea, în sfârșit, scrisorile. Îți poți închipui ce șoc a fost pentru Giannozza să citească ceea ce îi scrisese sora ei cu atât de mulți ani în urmă, înainte de a-și lua viața, împreună, cele două femei - Mina și Giannozza - au discutat despre tot ce se întâmplase și au jurat să facă tot ce puteau pentru a păstra vie povestea pentru generațiile viitoare.

Făcând o pauză, Eva Maria zâmbi și își puse un braț tandru în jurul celor două bătrâne, strângându-le în semn de apreciere, iar ele chicotiră amândouă ca niște fete la

gestul ei.

Privindu-mă țintă în ochi, ea îmi spuse:

— Așadar de aceea ne-am adunat aici în seara asta. Pentru a ne aminti ce s-a întâmplat și a ne asigura că nu se va mai întâmpla niciodată. Monna Mina a fost prima care a făcut asta, acum mai mult de șase sute de ani. În fiecare an, la aniversarea nopții nunții ei, s-a dus în beciul din Palazzo Salimbeni, în acea cameră cumplită, și a aprins lumânări pentru fratele Lorenzo. Iar când ficele ei au fost suficient de mari, le-a luat și pe ele cu ea, ca să se poată împrieteni cu fantoma lui. Timp de multe generații, această tradiție a fost păstrată de femeile din ambele familii. Însă acum, pentru majoritatea oamenilor, toate tradițiile acestea par foarte îndepărtate.

Ea îmi făcu semn cu ochiul, dezvăluind o fărâmbă din modul ei obișnuit de a fi:

— Și îți spun eu, marilor bănci moderne nu le plac procesiunile nocturne cu lumânări și bătrâne în cămăși de noapte albastre, care să se plimbe prin pivnițele lor. Întreabă-l numai pe Alessandro. Așa că în prezent ne ținem întrunirile aici, la Castello Salimbeni, și ne aprindem lumânările sus, nu în beci. Suntem civilizați, vezi tu, și nu mai suntem atât de tineri. Prin urmare, *carissima*, suntem fericiți să te avem cu noi în seara asta, în noaptea nunții Minei, și să te primim în cercul nostru.

S-a întâmplat la masă pe care se afla aranjată mâncarea. Chiar când încercam să desprind cu greu un copan dintr-o rață prăjită care stătea foarte elegant în mijlocul unui platou de argint, un val de uitare caldă se rostogoli pe țărmul conștiinței mele, clătinându-mi blând concentrarea. Nu era nimic dramatic, însă lingura îmi căzu din mână, de parcă mușchii mi-ar fi rămas brusc fără vlagă.

După ce am respirat adânc de câteva ori, am fost în stare să-mi ridic privirea și să mă concentrez asupra a ceea ce era în jurul meu. Bufetul suedez spectaculos al Evei Maria fusese plasat pe terasa spre care dădea sala

cea mare, sub luna care răsărea; acolo, torțe înalte sfidau întunericul cu semicercuri concentrice de foc. În spatele meu, casa strălucea puternic cu zeci de ferestre deschise și reflectoare exterioare; era un far care ținea cu încăpățănare noaptea la distanță, un ultim bastion rafinat al mândriei Salimbeni, și, dacă nu mă înșelam, legile lumii se opreau la poartă.

Ridicând încă o dată lingura pentru servit, am încercat să-mi scutur năuceala subită. Nu băusem decât un pahar cu vin, pe care mi-l turnase personal Eva Maria, care voia să știe ce credeam despre vinul ei din *sangiovese*⁴², dar aruncasem jumătate din el într-un ghiveci pentru că nu voiam să insult priceperea ei în facerea vinului, neterminându-mi paharul. Acestea fiind zise, băusem Prosecco toată după-amiaza și, având în vedere tot ce se întâmplase în ziua aceea, ar fi fost ciudat dacă nu m-aș fi simțit, în acel moment, ușor amețită.

Abia acum l-am zărit pe Alessandro. Ieșise din grădina întunecată și stătea între torțe, uitându-se țință la mine. Am zâmbit când l-am văzut, ușurată și emoționată că se întorsese în sfârșit, dar el nu mi-a întors zâmbetul. Nu că ar fi părut supărat; expresia lui era mai degrabă una de îngrijorare, poate chiar de compasiune, ca și cum venise să-mi bată la ușă și să mă anunțe că avusese loc un accident groaznic.

Plină de presimțiri, am pus jos farfuria și am mers spre el. Încercând să schițez un zâmbet, i-am spus:

— „Sunt multe zile numai într-o clipă
Și viața mea, pe-a visului aripă
Fugind, mă tem că voi ajunge, până
Să te mai văd, Romeo, o bătrână!”⁴³

M-am oprit chiar în fața lui, încercând să-i citesc gândurile, însă acum fața lui era complet lipsită de emoție, așa cum fusese prima oară când l-am întâlnit.

— Shakespeare, Shakespeare, zise el, neapreciind

42 Soi de struguri roșii, specific Toscanei, din care se face și vinul Chianti.

43 *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena a V-a.

poezia mea. De ce trebuie să intervină întotdeauna între noi?

Am îndrăznit să întind mâna spre pieptul lui:

— Dar el e prietenul nostru.

— Oare? îmi luă Alessandro mâna și o sărută, apoi o întoarse cu palma în sus și îmi sărută încheietura, fără să-și ia ochii de la mine. Chiar este? Spune-mi atunci ce ne-ar pune să facem acum prietenul nostru?

Când citi răspunsul în ochii mei, el zâmbi, în sfârșit, însă era un zâmbet lipsit de bucurie.

— Și după aceea?

Abia acum am înțeles ce voia să spună. Potrivit prietenului meu, domnul Shakespeare, după iubire venea despărțirea, și după despărțire venea moartea, însă înainte să-i pot reaminti lui Alessandro că noi eram pe cale să ne scriem propriul final fericit - nu-i așa?

— Eva Maria veni spre noi fluturând din mâneci precum o magnifică lebadă de aur, cu rochia în flăcări la lumina torțelor.

— Sandro! Giulietta! *Grazie a Dio!* ne făcu semn să o urmăm. Veniți! Veniți repede!

Nu aveam ce să facem altceva decât să ne supunem și ne-am întors în casă pe urma strălucitoare a Evei Maria, fără ca unul dintre noi să se deranjeze să o întrebe ce putea fi atât de urgent. Sau poate că Alessandro știa deja încotro ne îndreptam și de ce; judecând după privirea lui încruntată, ne aflam din nou la mila Bardului, ori a sorții schimbătoare, sau a oricărei alte forme pe care și-o asumau destinele noastre în seara aceea.

Ajunși înapoi în sala cea mare, Eva Maria ne conduse prin mulțime, ieși pe o ușă laterală, merse pe un coridor și intră într-o sufragerie mai mică, elegantă, care era remarcabil de întunecată și liniștită ținând cont de petrecerea care se desfășura alături. Abia acum, trecând pragul, se opri puțin și se uită la noi, cu ochii măriți de agitație, ca să se asigure că stăteam chiar în spatele ei și rămâneam tăcuți.

La prima vedere, camera părise pustie, dar teatrul

Evei Maria mă făcu să privesc din nou. Și atunci i-am văzut. La fiecare capăt al mesei lungi se afla un candelabru în care ardeau lumânări și pe fiecare dintre cele douăsprezece scaune înalte ședea un bărbat care purta veșmintele monocrome ale fețelor bisericești. Mai la o parte, învăluit în umbră, stătea în picioare un bărbat mai tânăr în sutană, care legăna discret o cădelniță cu tămâie.

Pulsul mi se accelerează când i-am văzut pe bărbații aceștia și mi-am amintit brusc de avertismentul lui Janice din ziua precedentă. Eva Maria, îmi zisese ea, izbucnind cu titlu de senzație după ce vorbise cu vărul Peppo, era o regină mafiotă care se ocupa cu lucruri oculte, iar aici, în castelul ei izolat, era implicată în ritualuri secrete de invocare a spiritelor morților.

Chiar și în starea mea de amețeală, aș fi ieșit imediat pe ușă afară, dacă Alessandro nu și-ar fi pus un braț posesiv în jurul mijlocului meu.

— Oamenii aceștia sunt membri ai Frăției Lorenzoni, șopti Eva Maria, cu degetele încolăcite nervos în jurul umărului meu. Au venit tocmai de la Viterbo să te cunoască.

— Pe mine? m-am uitat eu la cei doisprezece bărbați sumbri. Dar de ce?

— Sssttt!

Mă însoți până în capul mesei cu mare pompă, ca să mă prezinte călugărului mai în vârstă prăbușit în scaunul ca un jilț de la capătul mesei.

— Nu vorbește engleză, așa că voi traduce eu. Se înclină în fața călugărului ai cărui ochi erau fixați asupra mea sau, mai exact, pe crucifixul de la gâtul meu.

— Giulietta, acesta e un moment foarte special. Aș vrea să faci cunoștință cu fratele Lorenzo.

VIII.II

Fermecătoare fată!

Să fii de Domnul binecuvântată!

Mi-e teamă că-i un vis amăgitor.

*Căci mie mi se pare încântător!*⁴⁴

— Giulietta Tolomei!

Bătrânul călugăr se ridică de pe scaun și-mi luă capul între mâinile sale noduroase, uitându-se adânc în ochii mei. Abia atunci atinse crucifixul de la gâtul meu, nu cu suspiciune, ci cu venerație. După ce văzu destul, se aplecă să-mi sărute fruntea cu buze uscate ca lemnul.

— Fratele Lorenzo este conducătorul Frăției Lorenzoni, îmi explică Eva Maria. Conducătorul își ia întotdeauna numele de „Lorenzo” în onoarea prietenului strămoașei tale. Este o mare onoare că acești oameni au consimțit să fie aici în seara asta și să-ți dea ceva ce-ți aparține. De multe sute de ani, oamenii din Frăția Lorenzoni așteaptă cu nerăbdare acest moment!

Când Eva Maria termină de vorbit, fratele Lorenzo le făcu semn celorlalți călugări să se ridice, iar ei făcură asta fără un cuvânt. Unul dintre ei se întinse să ia o cutiuță așezată în mijlocul mesei și aceasta a fost dată din mână în mână cu mare ceremonie până când a ajuns, în cele din urmă, la fratele Lorenzo.

De îndată ce am recunoscut cutia ca fiind cea pe care o găsisem mai devreme în ziua aceea în portbagajul lui Alessandro, m-am dat înapoi cu neliniște, dar Eva Maria m-a oprit înfigându-și degetele în spatele meu ca să mă silească să stau pe loc. Și când fratele Lorenzo se lansă într-o lungă explicație în italiană, ea traduse fiecare cuvânt spus de el cu o iuțeală care abia îi dădea voie să respire:

— Aceasta este o comoară care e păzită de Fecioara Maria de multe secole și numai tu trebuie s-o porți. Mulți ani a fost îngropată sub o podea, cu primul frate Lorenzo, însă atunci când trupul său a fost mutat de la Palazzo

⁴⁴ *Romeo și Julieta*, actul al II-lea, scena a II-a.

Salimbeni din Siena în pământul sfințit din Viterbo, călugării au descoperit-o printre rămășițele sale. Ei cred că fratele Lorenzo trebuie s-o fi înghițit ca s-o împiedice să cadă în mâini nepotrivite. De atunci a dispărut pentru mulți, mulți ani, dar, în cele din urmă, este aici și poate fi binecuvântată din nou.

Fratele Lorenzo deschise în sfârșit cutia pentru a dezvălui inelul cu pecete al lui Romeo, care era cuibărit în catifeaua de un albastru regal, și cu toții, chiar și eu, ne-am aplecat în față să-l vedem.

— *Dio!* șopti Eva Maria, ridicată pe vârfuri ca să admire minunea. Acesta este inelul de nuntă al Giuliettei din 1340. Era al lui Romeo, dar el i l-a dăruit ei în cadrul unei ceremonii secrete. Mai târziu, Salimbeni i l-a luat. E un miracol că fratele Lorenzo a putut să-l salveze.

Am aruncat o privire pe furiș la Alessandro, așteptându-mă ca el să pară cel puțin ușor vinovat că mersese cu lucrul ăla blestemat în portbagaj toată ziua și că nu-mi spusese decât o parte din poveste, însă expresia lui era perfect senină; fie nu simțea nicio vină, fie era înspăimântător de bun la a o masca. Între timp, fratele Lorenzo dădu inelului o binecuvântare complexă înainte de a-l scoate din cutie cu degete tremurânde și de a-l înmâna nu mie, ci lui Alessandro:

— Romeo Marescotti... *per favore*.

Alessandro sovăi înainte de a lua inelul și, când m-am uitat în sus la fața lui, l-am văzut schimbând o privire fixă cu Eva Maria, o privire întunecată, lipsită de zâmbet, care marca un punct simbolic al unei căi fără întoarcere între ei doi și care apoi se închise în jurul inimii mele precum strânsoarea măcelarului înainte de a lovi.

Chiar în clipa aceea, poate lesne de înțeles, un al doilea val de uitare îmi încețoșă vederea și m-am clătinat ușor în timp ce camera se învârti o dată în jurul meu și nu se mai opri complet. Apucând brațul lui Alessandro pentru sprijin, am clipit de câteva ori, chinându-mă să-mi revin; în mod uimitor, nici el, nici Eva Maria nu permisă tulburării mele subite să întrerupă momentul.

— În Evul Mediu era foarte simplu, zise Alessandro, traducând ceea ce-i spunea fratele Lorenzo. Bărbatul spunea „îți dăruiesc acest inel” și asta era tot. Asta era nunta.

Îmi luă mâna și lăsă inelul să-mi alunece pe deget, spunând:

— Fără diamante, doar vulturul.

A fost un noroc pentru ei doi că eram prea amețită ca să-mi exprim opinia despre punerea forțată pe degetul meu a unui inel blestemat din burta unei mumii, fără consimțământul meu. Un element străin - nu vin, ci altceva - mă zgâlțâia întruna și toate facultățile mele de judecată erau îngropate acum sub un torent noroios de fatalism de om beat. Astfel încât am stat pur și simplu acolo, docilă ca o vacă, în timp ce fratele Lorenzo înălță o rugăciune puterilor din cer și ceru un alt obiect de pe masă. Era pumnalul lui Romeo.

— Pumnalul acesta e întinat, explică Alessandro cu voce scăzută, dar fratele Lorenzo va avea grijă de el și se va asigura că nu va mai provoca rău...

Chiar și în năuceala mea am fost în stare să gândesc: „Ce drăguț din partea lui! Și ce drăguț din partea ta să întrebi înainte de a-i da acestui tip o moștenire pe care părinții mei au lăsat-o pentru mine!”. Însă nu am spus-o.

— Sssttt!

Evei Maria nu-i păsa dacă înțelegeam sau nu ce se întâmplă; tot ce conta era ca fratele Lorenzo să-și continue treaba, oricare ar fi fost aceasta, fără nicio întrerupere.

— Măinile voastre drepte! zise ea.

Și eu, și Alessandro ne-am uitat la ea, nedumeriți, în timp ce ea își întinse mâna dreaptă și o puse deasupra pumnalului pe care fratele Lorenzo îl ținea spre noi.

— Vino! mă îndemnă ea. Pune-ți mâna deasupra mâinii mele.

Și așa am făcut. Mi-am pus mâna deasupra mâinilor ei, ca un copil care se joacă, și, după ce am făcut asta, Alessandro își puse mâna dreaptă deasupra mâinii mele. Pentru a închide cercul, fratele Lorenzo își puse mâna

liberă deasupra mâinii lui Alessandro, ținându-ne astfel pe toți - mâini și pumnal - într-un sandviș sacru, în timp ce mormăia o rugăciune care semăna mai mult cu o invocare a puterilor lumii de jos.

— Acest pumnal nu va mai face rău unui Salimbeni, Tolomei sau Marescotti, șopti Alessandro, ignorând avertismentul din privirea mânioasă a Evei Maria. Cercul violenței se încheie. Nu vom mai putea să ne rănim unii pe alții cu nicio armă. Acum a venit în sfârșit pacea, iar acest pumnal trebuie înapoiat locului de unde a venit, înapoi în măruntaiele pământului.

După ce fratele Lorenzo termină rugăciunea, puse cu foarte multă grijă pumnalul într-o cutie dreptunghiulară din plumb, cu încuietoare. Și abia acum, dându-i cutia unuia dintre frați, bătrânul călugăr privi în sus și ne zâmbi, de parcă asta era o adunare de societate cât se poate de normală, nu un ritual medieval de nuntă și un act de exorcizare.

— Și acum, un ultim lucru, zise Eva Maria, nu mai puțin exaltată decât el. O scrisoare...

Așteptă până când fratele Lorenzo scoase din buzunarul sutanei o punguță de plastic sigilată conținând un sul de pergament îngălbenit și mi-o dădu mie. Dacă era într-adevăr o scrisoare, era foarte veche și nu fusese niciodată deschisă, căci era încă sigilată cu ceară roșie. Eva Maria explică:

— Asta e scrisoarea pe care Giannozza i-a trimis-o în 1340 surorii ei, Giulietta, pe când locuia în Palazzo Tolomei. Însă fratele Lorenzo n-a mai reușit să i-o dea Giuliettei din cauza a tot ce s-a întâmplat la *Palio*. Frații Lorenzoni au descoperit-o abia de curând, în arhivele mănăstirii în care fratele Lorenzo l-a dus pe Romeo pentru însănătoșire, după ce i-a salvat viața. Acum este a ta.

— Aăă... mersi, am spus eu, ținând punga cu stinghereală, neștiind dacă trebuia s-o deschid.

— *Grazie infinite!* exclamă Eva Maria și răspunse întrebării mele luându-mi punga din mână și dându-i-o lui Alessandro, care și-o îndesă imediat în buzunarul interior -

așa cum făcuse în mod clar cu al naibii de multe lucruri care erau, de fapt, ale mele.

Apoi ea își pocni degetele în aer și, cât ai clipi din ochi, un chelner se materializă lângă noi ducând o tavă cu pocale foarte vechi, pline cu vin.

— *Prego...*

Eva Maria îi dădu cel mai mare pocal fratelui Lorenzo, după care ne servi și pe noi și își ridică pocalul într-un toast ceremonial.

— O, Giulietta... fratele Lorenzo zice că după ce vei... când toate astea se vor termina, trebuie să mergi la Viterbo și să dai crucifixul înapoi adevăratului său proprietar.

— Ce crucifix? am întrebat eu, articulând cuvintele neclar.

— ăla... arătă ea spre crucifixul de la gâtul meu. I-a aparținut fratelui Lorenzo. Îl vrea înapoi.

În ciuda buchetului de praf și metal pe care îl avea vinul, l-am băut pe nerăsuflăte. Nu exista nimic care să facă o fată să simtă nevoia să bea așa cum o făcea prezența călugărilor fantomatici în mantii brodate. Ca să nu mai zic de ameteala care îmi revenea și de inelul blestemat al lui Romeo, care era acum înțepenit de-a binelea pe degetul meu deoarece o mână de octogenari credeau că acolo e locul lui. Ei, asta a fost marea mea comoară de familie, m-am gândit eu, privind în jos la inel; chiar dacă era aur masiv, cu greu ar fi putut să plătească măcar zborul meu înapoi la realitate. Cât despre pumnal - care în prezent se afla încuiat într-o cutie din metal înainte de a-și începe călătoria spre creuzet - probabil era timpul să recunosc că, de fapt, nu fusese niciodată al meu.

— Și acum a sosit vremea pentru procesiunea noastră, zise Eva Maria, punându-și jos pocalul.

Când eram mică și stăteam ghemuită pe banca din bucătărie, privindu-l pe Umberto cum muncea, el îmi spunea uneori povești despre procesiunile religioase din Italia Evului Mediu. Îmi povestise despre preoți care

purtau pe străzi relicvele unor sfinți morți și despre torțe, frunze de palmier și statui religioase fixate pe niște pari înalți. Uneori își încheia povestea spunând „și asta încă mai continuă, chiar și azi”, dar eu interpretasem întotdeauna asta așa cum cineva interpretează formula „fericiți până la adânci bătrâneți” de la sfârșitul basmelor: drept exprimarea unei dorințe iluzorii și nimic mai mult.

În mod cert nu-mi închipuisem niciodată că voi lua parte într-o bună zi la o procesiune a mea, în niciun caz la una care părea organizată parțial în onoarea mea și în care doisprezece călugări austeri împreună cu omul care tămâia se plimbau prin toată casa, inclusiv în dormitorul meu, urmați de o mare parte dintre oaspeții ramoliți de la petrecerea Evei Maria, mergând cu pași mărunți în ritmul cântării latinești a fratelui Lorenzo.

În timp ce ne deplasam încet de-a lungul logiei de la etaj, urmând conștiincios cărarea de tămâie, m-am uitat în jur după Alessandro, dar nu l-am văzut nicăieri în procesiune. Se părea că nu glumea atunci când zicea că Romeo nu știe să danseze. Văzându-mă neatentă, Eva Maria mă luă de braț și îmi șopti:

— Știu că ești obosită! De ce nu mergi la culcare? Procesiunea asta o să mai țină mult timp. Vorbim mâine, după ce se termină toate astea.

Nici măcar n-am protestat. Adevărul e că eram absolut moartă și nu voiam nimic mai mult decât să mă târăsc în patul meu titanic și să mă ghemuiesc strâns, chiar dacă asta însemna să ratez restul petrecerii săltărețe a Evei Maria. Astfel că, atunci când trecurăm din nou pe lângă ușa mea, m-am sustras discret din grup și m-am furișat înăuntru.

Patul era încă umed de la picăturile de apă sfințită cu care stropise fratele Lorenzo, dar nu-mi păsa. Fără ca măcar să-mi dau jos pantofii, m-am prăbușit cu nasul în jos peste așternut, sigură că voi intra în comă într-un minut. Încă mai simțeam în gură gustul acru al vinului *sangiovese* al Evei Maria, însă nu am avut energia de a merge să mă spal pe dinți.

Cu toate acestea, în timp ce stăteam întinsă acolo, așteptând să apară Moș Ene, am simțit cum amețeala mă părăsea, până la un punct în care totul redeveni brusc perfect limpede. Camera încetă să se mai învârtă în jurul meu și am fost în stare să mă concentrez asupra inelului de pe degetul meu, pe care tot nu puteam să-l dau jos și care părea să emane o energie proprie. La început, senzația mă umpluse de teamă, dar acum, văzând că eram încă în viață și puterile sale distructive nu-mi făcuseră rău, teama făcu loc unei așteptări neliniștite. A ce anume, nu eram pe de-a-ntregul sigură, dar odată ce mi-am dat voie să cercetez, nu mi-a luat mult să identific cum și cu cine mi-ar fi plăcut să continui festivitățile.

Ridicându-mă în capul oaselor, m-am întins după ceasul de mână de pe noptieră. În mod surprinzător, era doar ora zece. Nu era de mirare că bătrâneii centenari încă mai rezistau. Și, în mod sigur, chiar dacă chiulise de la procesiune, Alessandro nu se dusesese încă la culcare.

După ce mi-am petrecut un timp în baie, făcându-mă irezistibilă, m-am furișat afară pe balcon, sperând să pot să-l zăresc pe Alessandro în camera lui și, dacă nu dormea sau nu era ocupat în vreun alt fel, să-i atrag atenția. Se dovedi că el stătea chiar acolo pe balcon, complet îmbrăcat, cu mâinile pe balustradă, privind în noapte cu melancolie.

Cu toate că auzi când se deschise ușa de la balconul meu și știi că eram acolo, el nu se întoarse, ci doar oftă adânc și zise:

— Cu siguranță crezi că suntem nebuni.

Aș fi putut să chicotesc, dar n-am făcut-o.

— Știi că el va fi aici? l-am întrebat.

Mi se păru că el tresare.

— Cine?

— Fratele Lorenzo. Și toată echipa de vis. Știi de toate astea?

Acum, în sfârșit, Alessandro se întoarse să se uite la mine cu ochi mai întunecați decât cerul presărat cu stele din spatele lui.

— Dacă aş fi ştiut, nu te-aş fi adus aici.

Făcu o pauză, apoi zise cu simplitate:

— Îmi pare rău.

— Să nu-ţi pară rău...

M-am apropiat de el şi mi-am pus mâna pe maxilarul lui încleştat:

— Nu m-am distrat aşa de bine niciodată în viaţa mea. Cine nu s-ar distra? Oamenii aştia... fratele

Lorenzo... Monna Chiara... ăsta e materialul din care sunt făcute visele.

Alessandro clătină din cap, numai o singură dată:

— Nu şi visele mele.

— Şi uite! mi-am ridicat eu mâna în sus. Mi-am luat inelul înapoi.

El nu zâmbi.

— Însă nu asta căutai.

— De unde ştii tu ce căutam eu? l-am contrazis. Nici măcar eu însămi nu ştiu.

— Ai venit la Siena ca să găseşti o comoară, nu-i aşa?

— Poate că am găsit-o? am ripostat eu. Poate că înlăturarea blestemului fratelui Lorenzo e mai valoroasă decât orice altceva. Şi bănuiesc că bijuteriile nu prea contează pe fundul unui mormânt.

— Aşadar asta e ceea ce vrei să faci?

El mă privi ţintă în ochi, căutându-mi sufletul:

— Să pui capăt blestemului fratelui Lorenzo?

— Nu e ceea ce facem în seara asta? mi-am strecurat eu braţele după gâtul lui. Dezlegăm blestemele trecutului? îndreptăm totul?... Scriem un final fericit?

El se încruntă:

— Nu mă ispiti.

Am zâmbit şi m-am aplecat şi mai aproape:

— De ce nu?

Încercând din răspuţeri să nu mă sărute, el zise:

— Pentru că prefer să ştiu că era cât pe ce să fii a mea pentru toată viaţa, decât să te iubesc şi să te pierd.

M-am holbat la el fără să-mi vină să cred:

— Acestea sunt cuvintele lui Romeo?

El privi în jos:

— Romeo și-a învățat lecția...

— ...dar a uitat cum să iubească?

L-am silit să se uite din nou la mine și, când a făcut-o, l-am sărutat.

Alessandro oftă adânc:

— Cât timp ai stat vreodată într-un singur loc? Mă uit la dosarul tău și mă gândesc...

Făcu o grimasă:

— Într-o bună dimineață o să mă trezesc și tu nu vei mai fi acolo.

Am zâmbit din nou:

— Poate căutam pe cineva?

El tot nu-mi întoarse zâmbetul:

— L-ai găsit?

— Așa cred.

Mă luă de bărbie, sătul de tachinările mele:

— Ar fi bine să știi. Mă tem că de data asta trebuie să fie pentru totdeauna.

— „Pentru totdeauna” a început cu mult timp în urmă, am spus eu, răsucind inelul cu vultur. *Credincioși de-a lungul veacurilor*, ții minte? Nu știu ce părere ai tu, dar...

Mâinile lui se încordară:

— Țsta nu-i un joc!

— Eu nu mă joc, am replicat eu, mai calmă decât mă simțeam. Crede-mă că nu aș fi aici, dănțuind cu nașa ta și cu toți elfii ei, dacă n-aș vorbi serios.

Am rămas amândoi așa multă vreme, uitându-ne lung unul la altul până când, în cele din urmă, el se îmblânzi, iar eu m-am întins, lipită de el, să-i șoptesc la ureche:

— Dacă-mi dai drumul acum, s-ar putea să treacă alte șase sute de ani până când mă vei găsi din nou. Vrei să-ți asumi acest risc?

Chipurile, Janice își pierduse virginitatea la cincisprezece ani într-un hamac cu vedere spre Cape Cod. Deși, după spusele ei, se întâlnea cu un ratat jalnic de la

magazinul de fierărie de ceva vreme, se agățase de ultima ei fărâmbă de onoare până când, într-un weekend, o colegă de clasă a invitat-o la o cabană de dimensiuni olimpice de pe coastă și i-a făcut cunoștință cu un verișor cu deficit de atenție, care avea chiloți cu planete fosforescente și a cărui principală contribuție la distracția familiei era să alerge pe toată lumea cu bicicleta lui și să se ia la trântă cu ei, culcându-i la pământ, până când începeau să plângă.

Janice fusese singura care făcuse față cu ușurință și, în final, bătașul cu deficit de atenție a fost cel care a plâns atunci când, la două dimineața, toate luminile din grădină s-au aprins brusc. Tatăl lui își făcu apariția cu câinele și pușca, cu restul familiei ținându-se aproape în urma lui, și îi găsi pe amanții clandestini prinși în hamac, cu bicicleta și chiloții cu motive spațiale mototoliți dedesubt.

Ea îmi spusese povestea atât de des, încât uneori aveam impresia că o știam mai bine decât ea și o corectam rapid atunci când își amintea greșit un detaliu ici și colo. Uluită de senilitatea ei, interveneam: „Nu, nu, nu! Nu așa te-ai simțit! Râdeai de ei, ții minte?”

În timp ce adormeam în noaptea aceea, cu brațele lui Alessandro în jurul meu, nu mică îmi era plăcerea să fiu în stare ca, la un moment dat în viitor, când se va ivi subiectul, așa cum se iveră întotdeauna, să întrec hamacul de la mare al lui Janice cu un pat cu baldachin dintr-un *castello* toscan adevărat și, cel mai important, cu priveliștea spectaculoasă a singurului bărbat din lume demn de privilegiu.

M-am trezit când încă nu se făcuse ziuă și m-am pomenit că eram singură într-un cuib de cearșafuri răvășite. Din grădină venea chemarea perseverentă a unei păsări de pradă și asta era, cel mai probabil, ceea ce îmi alungase visele, deșteptându-mă din somn. După ceasul meu, nu era decât două dimineața, dar lumânările noastre se stinseseră de mult și singura lumină din cameră era strălucirea crudă, neiertătoare, care venea de la luna în

descreștere.

Poate că eram naivă, dar m-a șocat că Alessandro părăsise patul meu în felul acesta, în prima noastră noapte împreună. Felul în care mă ținuse înainte să adormim mă făcuse să cred că nu-mi va mai da drumul niciodată și tot ce spusese și făcuse până atunci mă făcuse să cred că nu va face niciodată intenționat ceva care să mă rănească.

Și, cu toate astea, iată-mă acolo, singură și întrebându-mă de ce, simțindu-mă pârjolită și mahmură de la indiferent ce fusese ceea ce mă lovise cu câteva ore mai devreme. Confuzia mea n-a fost ajutată de faptul că hainele lui Alessandro zăceau, la fel ca și ale mele, jos lângă pat. Aprinzând o veioză, m-am uitat pe noptieră și am descoperit că își lăsase chiar și șnurul de piele cu glonț, pe care i-l trăsese personal peste cap. Prin urmare, trebuia să trag concluzia că singura explicație logică pentru dispariția sa era că fusese chemat la Ceruri de sfântul patron al fetelor care înfloreau târziu. Și de bună seamă că merita asta.

Văzând că nu ajung la niciuna dintre hainele mele, am început să mă înfășor într-un cearșaf de pe pat, dar m-am cutremurat când am văzut dezordinea pe care o făcuserăm în așternuturile luxoase ale Evei Maria. Și nu doar atât, dar, încurcat printre cearșafurile albe, se găsea un ghemotoc de mătase albastră, delicată, pe care nu-l observasem până atunci. În mod ciudat, când am început să-l desfac, mi-a luat ceva vreme să-l recunosc și asta probabil pentru că nu mă așteptam să-l mai văd vreodată. Și, în orice caz, nu în patul meu.

Era *cencio*-ul din 1340.

Judecând după felul în care fusese împins de colo până colo prin patul meu, acest vestigiu neprețuit fusese pus printre cearșafuri de cineva care ținea morțiș să-l vadă distrus au, cel puțin, să dorm eu pe el. Dar de cine? Și de ce?

Cu douăzeci de ani în urmă, mama mea recursese la măsuri extreme pentru a ascunde acest *cencio* și a mi-l lăsa mie moștenire. Eu l-am găsit, dar apoi l-am pierdut

repede, și iată-l aici din nou, chiar sub mine, precum o umbră de care nu puteam scăpa. În după-amiaza aceea, la Rocca di Tentennano, îl întrebam direct pe Alessandro dacă știe unde e *cencio*-ul. Răspunsul lui criptic fusese că, oriunde s-ar fi aflat, nu însemna nimic fără mine. Și deodată, în timp ce stăteam acolo, ținându-l în mâini, totul începu să se lege.

Înainte de *Palio*-ul din 1340, în timpul priveghiului din Catedrala din Siena, Romeo Marescotti îi provocase pe Messer Tolomei și pe diabolicul Messer Salimbeni să lase cursa să hotărască cine va câștiga mâna Giuliettei și nu doar atât. Făcuse apoi un jurământ în fața Fecioarei Maria potrivit căruia, dacă ea îi oferea victoria și, astfel, *cencio*-ul, el să nu transforme prețioasa mătase în haine cu care să se fălească prin oraș, așa cum făceau câștigătorii de la *Palio*, ci să o folosească drept sacru așternut de nuntă pentru căsătoria sa cu Giulietta.

Din cauza acestui jurământ provocator, Salimbeni fusese hotărât să folosească *cencio*-ul la propria sa nuntă cu Giulietta, dar eșuase jalnic în încercările sale de a încălca drepturile lui Romeo asupra miresei sale. *Cencio*-ul și divinitatea care îl binecuvântase aruncaseră o vrajă groaznică asupra bărbatului care ținuse morțiș să întineze mătasea sfântă de dragul plăcerii sale perverse. În cele din urmă, Salimbeni fusese silit să scoată *cencio*-ul din casa lui, fiind complet umilit de puterile acestuia.

Așa că ăsta trebuia să fie motivul pentru care simțisem miros de tămâie în camera mea mai devreme în acea seară, m-am gândit eu în sinea mea, uimită de calculele pe care eram în stare să le fac la două dimineța. Fratele Lorenzo voise să se asigure personal că, după șase sute de ani de așteptare, în care a stat nefolosit, *cencio*-ul nu era omis din ecuație atunci când Romeo se culca în sfârșit cu mine.

Deși mi se învârtea capul recompunând acest puzzle, văzute într-o lumină care le înfrumuseța, toate astea erau foarte romantice. Era clar că Frăția Lorenzoni considera ca fiind misiunea ei în viață să ajute familiile Tolomei și

Salimbeni să „îndrepte” păcatele din vechime, astfel încât blestemul fratelui Lorenzo să poată fi dezlegat. De aici ceremonia din seara asta, pentru a pune inelul lui Romeo înapoi pe degetul Giuliettei și a purifica pumnalul cu vultur de toate relele. Aș fi putut chiar să fiu convinsă să privesc favorabil punerea *cencio*-ului în patul meu. La urma urmei, Romeo și Giulietta așteptau de peste șase sute de ani să-și consume căsătoria și, când venea vorba de un act care nu putea fi niciodată îndreptat, eu eram, cu certitudine, ultima persoană care să agite un băț pentru a strica mica ceremonie.

Însă nu asta era problema. Problema era că persoana care pusese *cencio*-ul în patul meu trebuie să fi fost în cârdășie cu răposatul Bruno Carrera și, astfel, direct sau indirect, era responsabilă de spargerea de la Muzeul Bufniței, care îl făcuse pe vărul Peppo să ajungă la spital cu o contuzie și un picior rupt. Cu alte cuvinte, nu era o simplă toană romantică faptul că ajunseseam să țin *cencio*-ul în mâini în seara asta. M-aș fi aventurat să bănuiesc că era în joc ceva mult mai mare și mai sinistru.

Nerăbdătoare să știu ce pățise Alessandro, m-am dat în sfârșit jos din pat. Decât să orbecăi în jur după hainele mele de rezervă, mi-am tras pur și simplu înapoi pe mine rochia din catifea roșie care zăcea pe podea și m-am dus să deschid ușa de la balcon. Ieșind afară, mi-am umplut plămânii cu aerul sănătos și liniștitor al nopții răcoroase înainte de a mă întinde să mă uit prin ușa lui Alessandro ca să văd dacă, dintr-un motiv sau altul, hotărâse să se întoarcă în camera lui.

Nu o făcuse. Cu toate acestea, toate luminile din camera lui erau aprinse și părea ca o părăsise în grabă, fără să închidă ușa.

Îmi luă un moment să-mi adun curajul pentru a împinge ușa lui de la balcon și a intra. Deși îl cunoșteam acum mai bine decât pe orice alt bărbat pe care îl întâlnisem, în capul meu mai era încă o voce micuță care zicea că, lăsând la o parte fizionomia și vorbele dulci, nu-l cunoșteam deloc.

Am rămas o clipă în mijlocul camerei, privind în jur la decor. În mod limpede, aceasta nu era doar o altă cameră de oaspeți, ci camera *lui*, iar, dacă lucrurile ar fi stat diferit, mi-ar fi plăcut la nebunie să cotrobăi pe acolo și să mă uit la toate pozele de pe pereți și în toate borcănelele pline cu scoici și pietricele.

În timp ce stăteam așa acolo, învârtindu-mă stingheră pe loc, am devenit conștientă de vocile îndepărtate care veneau de undeva de dincolo de ușa pe jumătate deschisă dinspre logia interioară. Băgându-mi capul pe ușă, nu am văzut însă pe nimeni în logie sau în holul mare de jos. Era limpede că petrecerea se terminase de mult și întreaga casă era cufundată în întuneric, cu excepția ciudatelor sfeșnice de perete care luminau câte un ungher ici și colo.

Ieșind în logie, am încercat să-mi dau seama de unde veneau vocile și am ajuns la concluzia că oamenii pe care îi auzeam se aflau într-o altă cameră de oaspeți, un pic mai încolo pe hol. În ciuda faptului că erau doar niște voci difuze, fără trup, ca să nu mai zic de starea mea de spirit, eram sigură că îl auzeam pe Alessandro vorbind. Alessandro și încă cineva. Sunetul vocii lui mă emoționează și mă încălzi în același timp și am știut că nu voi fi în stare să merg înapoi să dorm dacă nu văd ce anume reușise să-l ademenească de lângă mine în noaptea aceea.

Ușa camerei era întredeschisă și, în timp ce mă apropiam în vârful picioarelor, am avut grijă să evit să pășesc în lumina revărsată pe pardoseala de marmură a logiei. Întinzându-mă să văd în cameră, am reușit să identific doi bărbați și chiar să prind frânturi din conversația lor. Alessandro era într-adevăr acolo, așezat pe un birou, având pe el doar o pereche de blugi, fumând o țigară și părând remarcabil de încordat în comparație cu ultima dată când îl văzusem. Însă de îndată ce bărbatul celălalt își întoarse fața spre el, am înțeles de ce.

Bărbatul era Umberto.

VIII.III

Cu inimă de șarpe, ochi de floare!
A stat cândva un zmeu într-un palat
Atât de falnic și de minunat.⁴⁵

Janice a pretins întotdeauna că trebuie să-ți frângi inima cel puțin o dată ca să crești mare și să-ți dai seama cine ești cu adevărat. Pentru mine, această doctrină dură nu fusese niciodată mai mult decât un excelent motiv în plus de a nu mă îndrăgosti. Până acum. Pe când stăteam acolo în logie în noaptea aceea, privindu-i pe Alessandro și Umberto conspirând împotriva mea, am știut în sfârșit cu exactitate cine eram. Eram nebuna prostănacă a lui Shakespeare.

Căci în ciuda a tot ceea ce aflasem despre Umberto în cursul săptămânii anterioare, primul lucru pe care l-am simțit când l-am văzut a fost bucurie. O bucurie ridicolă, spumoasă, lipsită de sens, care îmi luă câteva momente să o potolesc. Cu câteva săptămâni în urmă, după înmormântarea mătușii Rose, simțisem că el e singura persoană din lume care îmi mai rămăsese să o iubesc, iar când mă lansasem în aventura mea italiană mă simțisem vinovată că îl lăsam în urmă. Acum, desigur, totul era diferit, însă îmi dădeam seama că asta nu însemna că încetasem să-l iubesc.

A fost un șoc să-l văd, dar am știut imediat că nu ar fi trebuit să fie. De îndată ce Janice îmi aruncase vestea că Umberto era, de fapt, Luciano Salimbeni, știusem că, în ciuda întrebărilor sale stupide la telefon, în care se prefăcea că înțelege greșit tot ce-i povesteam despre cutia mamei, el fusese tot timpul cu câțiva pași înaintea mea. Și pentru că îl iubeam și îl apărasem în continuare față de Janice, insistând că ea înțelesese greșit, cumva, ce-i spusese Poliția sau că era un simplu caz de identitate greșită, trădarea lui față de mine era cu atât mai dureroasă.

⁴⁵ *Romeo și Julieta*, actul al III-lea, scena a II-a.

Oricât de mult încercam să explic prezența lui acolo în seara asta, nu mai putea fi niciun dubiu că Umberto era cu adevărat Luciano Salimbeni. El fusese cel care îl asmuțise pe Bruno Carrera asupra mea și a bietului Peppo ca să pună mâna pe *cencio*. Și, având în vedere palmaresul lui – oamenii aveau tendința să moară atunci când Luciano era prin preajmă –, era foarte probabil ca el să fi fost cel care îl ajutase pe Bruno să-și lege șireturile de la pantofi pentru ultima oară.

Chestia ciudată era că Umberto încă arăta la fel cum arătase întotdeauna. Până și expresia de pe chipul său era exact așa cum mi-o aminteam: un pic arogantă, un pic amuzată, niciodată trădând gândurile lui cele mai ascunse.

Cea care se schimbase eram eu.

Acum, în sfârșit, înțelegeam că Janice avusese dreptate în legătură cu el în toți acești ani. Era un psihopat care aștepta să răbufnească. Și în ceea ce îl privea pe Alessandro, ea avusese dreptate, din păcate. Janice îmi spusese că lui nu-i pasă de mine câtuși de puțin și că totul era doar o șaradă ca să pună mâna pe comoară.

„Acum ar fi momentul firesc să plâng”, m-am gândit în sinea mea în timp ce stăteam acolo, uitându-mă la ei din ușă. Dar nu puteam. Se întâmplaseră prea multe în noaptea asta – nu mai aveam rezerve de emoții, cu excepția unui nod în gât care era în parte mânie, în parte teamă.

Între timp, în cameră, Alessandro își stinse țigara în scrumieră cu furie și l-am auzit spunându-i lui Umberto ceva care implica niște noțiuni familiare: „fratele Lorenzo”, „Giulietta” și „*cencio*”. Ca răspuns, Umberto a băgat mâna în buzunar și a scos o sticlută verde, a zis ceva ce nu am înțeles și a scuturat-o cu putere înainte de a i-o da lui Alessandro.

Ținându-mi respirația și stând pe vârfuri, am încercat să văd bine sticluta, dar tot ce am zărit a fost sticla verde și un opritor pentru dop. Ce era? Otravă? Poțiune pentru somn? Și pentru ce, pentru mine? Umberto voia ca Alessandro să mă omoare? Niciodată nu avusesem nevoie

de italiană mai mult ca în clipa aia.

Orice ar fi fost în sticlă, era o surpriză totală pentru Alessandro și, în timp ce o răsucea în mână, ochii lui deveniră practic demonici. Dându-i-o înapoi lui Umberto, a mârâit ceva fără drept de apel și, pentru un moment foarte scurt, am îndrăznit să cred că, indiferent de planurile ticăloase ale lui Umberto, Alessandro nu va vrea să aibă nimic de-a face cu ele.

Umberto doar a ridicat din umeri și a pus cu grijă sticlă pe masă. Apoi și-a întins mâna, așteptând în mod clar ceva în schimb, și Alessandro s-a încruntat și i-a înmânat o carte.

Am recunoscut-o imediat. Era volumul mamei cu *Romeo și Julieta*, care dispăruse din cutia cu documente în ziua precedentă, în timp ce eu și Janice ne ocupam cu speologia prin *Bottini*... ori poate mai târziu, când depănam povești cu fantome în atelierul Maestrului Lippi. În mod evident, el vruse să se asigure că eram plecată, înainte de a intra prin efracție și a o lua.

Fără niciun cuvânt de mulțumire, Umberto se apucă să răsfiască prin carte cu aviditate, foarte mulțumit de sine, în timp ce Alessandro își îndesă mâinile în buzunare și se duse să se uite pe fereastră.

Înghițind cu greu ca să-mi împiedic inima să-mi sară din piept, l-am privit pe bărbatul ale cărui ultime cuvinte adresate mie – rostite cu doar câteva ore în urmă – fuseseră că se simțea renăscut și purificat de toate păcatele sale. Iată-l acolo, trădându-mă deja, și nu cu oricine, ci cu singurul bărbat în care mai avusesem vreodată încredere.

Chiar când hotărâsem că am văzut destul, Umberto a închis cartea cu zgomot și a aruncat-o pe masă lângă sticlă verde, mârâind ceva pentru care nu aveam nevoie să știu italiană ca să înțeleg. La fel ca mine și Janice, Umberto ajunsese la frustranta concluzie că, în sine, cartea nu conținea niciun indiciu cu privire la locul în care se afla mormântul lui Romeo și al Giuliette și că în mod clar lipsea ceva.

Fără niciun avertisment, el se duse spre ușa în spatele căreia mă ascundeam eu și abia am avut timp să o șterg și să mă ascund în spatele unei coloane înainte ca Umberto să iasă în logie, făcându-i cu nerăbdare semn lui Alessandro să-l urmeze. Stând complet nemișcată, i-am văzut pe amândoi luând-o prin hol și dispărând în tăcere în josul scărilor, în holul cel mare.

Acum, în sfârșit, am simțit cum îmi dau lacrimile, dar m-am scuturat ca să le alung, simțindu-mă brusc mai mult furioasă decât tristă. Foarte bine. Așadar Alessandro se băgase pentru bani, exact cum prevăzuse Janice. Așa stând lucrurile, putea măcar să fi avut decența de a-și ține mâinile acasă și de a nu înrăutăți situația. Cât despre Umberto, în dicționarul cel mare al mătușii Rose nu existau destule cuvinte pentru a-mi descrie furia pe care o simțeam din cauza faptului că era acolo în seara aia și îmi făcea așa ceva: era evident că el îl manevrase pe Alessandro, spunându-i să fie tot timpul cu ochii pe mine, plus două mâini și o gură și așa mai departe.

Corpul meu execută singurul plan logic de joc încă înainte ca acesta să fie aprobat de creier. Țâșnind în camera din care ei tocmai ieșiseră, am luat cartea și sticluța - pe cea din urmă exclusiv de ciudă. Apoi am alergat înapoi în camera lui Alessandro și mi-am pus prada într-o bocceluță pe care am făcut-o dintr-o cămașă de pe pat.

Uitându-mă în camera lui după alte obiecte care ar fi putut fi interpretate ca relevante pentru starea mea de victimă, mi-a trecut prin cap că obiectul cel mai folositor - și, astfel, cel mai profitabil - pe care l-aș fi putut fura erau cheile de la Alfa Romeo. Numai că, smulgând sertarul din noptiera lui Alessandro, nu am găsit decât un rozariu, un briceag și o jumătate de pachet de țigări egiptene. M-am uitat rapid prin cameră după alte posibile locuri în care să-și țină cheile, încercând să mă pun în locul lui. „Romeo, Romeo, unde-ți ții tu cheile de la mașină?” am mormăit eu, trăgând cu ochiul prin diverse locuri.

Atunci când, în cele din urmă, m-am gândit să mă uit

sub pernele de pe pat, am fost răsplătită cu descoperirea nu doar a cheilor de la mașină, ci și a unui pistol. Fără să-mi acord timp să mă răzgândesc, am luat ambele obiecte și am fost uluită de greutatea armei. Dacă n-aș fi fost atât de supărată, aș fi râs de mine. Ia uită-te acum la pacifistă – duse erau toate visurile mele trandafirii despre o lume fără arme și cu o egalitate perfectă. Acum, pistolul lui Alessandro era pentru mine exact genul de egalizator de care aveam nevoie.

Ajunsa înapoi în camera mea, am aruncat repede totul în geanta de voiaj, inclusiv pistolul. În timp ce trăgeam fermoarul genții, îmi căzură ochii pe inelul de pe deget. Da, era al meu, și da, era din aur masiv, însă el simboliza și simbioza mea spirituală – și acum și fizică – cu bărbatul care intrase prin efracție de două ori în camera mea de hotel și furase jumătate din harta comorii mele ca să i-o dea ticălosului cu două fețe care, foarte posibil, îmi omorâse părinții. Așa că am tras de inel până când, în cele din urmă, mi-a ieșit de pe deget și l-am lăsat pe una dintre pernele de pe pat, ca un ultim și melodramatic „adio” față de Alessandro.

Ascultând de un gând care îmi trecu atunci prin minte, am luat *cencio*-ul de pe pat și l-am împăturit cu băgare de seamă înainte de a-l arunca în geantă cu restul lucrurilor mele. Nu că aș fi avut la ce să-l folosesc sau că m-aș fi gândit că aș putea să merg să-l vând cuiva, mai ales în starea lui actuală. Nu, pur și simplu nu voiam ca *ei* să îl aibă.

După care mi-am ridicat prada și m-am strecurat din nou afară pe ușa de la balcon, fără să aștept aplauze.

Vițele bătrâne care creșteau pe zid au fost suficient de puternice pentru a-mi susține greutatea când mi-am început coborârea din balcon. Îmi lăsasem mai întâi geanta să cadă, ținând spre un tufiș buretos, și, după ce am văzut că a aterizat cu bine, mi-am început propria fugă laborioasă, străduindu-mă să fac cât mai puțin zgomot posibil.

În timp ce coboram zidul, am trecut aproape de o

fereastră încă luminată în ciuda orei târzii. Întinzându-mă să mă asigur că nu era nimeni în cameră, am fost uluită să-l văd pe fratele Lorenzo și trei dintre fărtații săi călugări stând foarte răbdători, cu mâinile împreunate, în patru fotolii așezate în fața unui șemineu plin cu flori proaspete. Era limpede că doi dintre călugări moțăiau, însă fratele Lorenzo arăta de parcă nicio putere din cer sau de pe pământ nu l-ar fi putut convinge să-și închidă ochii până când noaptea asta nu se termina.

La un moment dat, în timp ce atârnam acolo, cu brațele zvâcnind din cauza efortului neobișnuit, am auzit voci agitate venind din camera de deasupra și zgomotul făcut de pașii furioși ai cuiva care ieșea la mine în balcon. Ținându-mi respirația de teamă să nu fiu descoperită, am stat cât de nemișcată am putut, până când am fost sigură că persoana se *duse* înapoi înăuntru.

Însă această solicitare prelungită a fost prea mult pentru viața cățărătoare. Chiar când am îndrăznit să mă mișc din nou, aceasta plesni și începu să se desprindă de pe zid, trimițându-mă într-o plonjare cu capul înainte în verdeța de jos.

Din fericire, n-am căzut de la mai mult de vreo trei metri și jumătate. Mai puțin norocos a fost faptul că am aterizat într-un strat de trandafiri, însă eram prea agitată ca să simt vreo durere reală atunci când m-am extras din tufele țepoase și mi-am luat geanta; zgârieturile de pe brațele și picioarele mele nu erau nimic în comparație cu junghiurile de durere din sufletul meu în timp ce mă îndepărtam schiopătând de casa celei mai bune nopți și de celei mai rele nopți, în același timp. Din păcate, în timp ce mergeam, a trebuit să fiu de acord cu mătușa Rose; la fel ca și excursia mea anterioară în Italia – în care scrisesem cu spray slogane pacifiste pe fântânile publice din Roma și fusesem alergată pe străzi de polițiști călare – și aceasta se dovedi a fi o mare dezamăgire.

Numai instinctul de supraviețuire a fost cel care m-a condus prin întunericul înrourat al grădinii, pentru ca, în cele din urmă, să ies printr-un tufiș lipicios în cercul slab

luminat al aleii pentru mașini. Stând acolo, strângându-mi geanta la piept, mi-am dat seama acum că nu exista nicio cale să pot să scot Alfa Romeo. Chiar dacă petrecerea Evei Maria se terminase de mult timp, spațiul de parcare din jurul fântânii era încă un mozaic de mașini, cea mai notabilă fiind o limuzină neagră cu geamuri fumurii, care nu-i putea aparține decât fratelui Lorenzo. Oricât de puțin îmi plăcea ideea, începea să pară că voi merge pe jos tot drumul înapoi până la Siena.

În timp ce stăteam acolo oftând adânc din cauza ghinionului meu, am auzit deodată niște câini lătrând nebunește undeva în spatele meu. Desfăcând fermoarul genții, am scos repede arma, ca să o am la îndemână, și am început să alerg pe pietrișul aleii, înălțând rugi gâfâite îngerului păzitor care era de serviciu în zonă în noaptea aia. Dacă aveam noroc, puteam să reușesc să ies pe șoseaua principală înainte ca ei să mă ajungă din urmă și să fac autostopul. Desigur, dacă șoferul considera ținuta mea sumară drept o invitație, arma avea să-l pună repede la punct.

Poarta înaltă din capătul aleii de la Castello Salimbeni era, bineînțeles, închisă și nu mi-am irosit timpul apăsând butoanele interfonului. Scoțându-mi brațul printre barele de fier, am lăsat pistolul jos, cu grijă, pe pietrișul de pe cealaltă parte, înainte de a-mi arunca geanta peste poartă. Apoi m-am ținut de barele de fier și am început să mă cațăr. Însă nu eram nici măcar la jumătatea drumului spre vârf, când am auzit pe cineva alergând pe pietrișul din spatele meu și am încercat înnebunită să-mi grăbesc înaintarea. Numai că fierul era rece și alunecos și, înainte să mă pot trage în sus peste poartă, unde nu puteam fi prinsă, o mână se strânse ferm în jurul gleznei mele.

— Giulietta! Stai!

Era Alessandro. M-am uitat urât la el, aproape orbită de teamă și furie.

— Dă-mi drumul! am rostit eu sarcastic, încercând din răspuț să scap din mâna lui. Ticălosule! Sper să arzi

în Iad! Tu și afurisita de nașă-ta!

— Coboară! Până nu cazi!

Alessandro nu avea chef de negocieri.

În cele din urmă, am reușit să-mi eliberez piciorul și să mă salt acolo unde nu mă putea ajunge.

— Da, cum să nu! Nemernicule! Prefer să-mi rup gâtul decât să mai joc jocurile voastre bolnave!

— Coboară acum!

El se cățăără în spatele meu și mă apucă din nou de gleznă.

— Și lasă-mă să-ți explic! Te rog!

Am oftat adânc. Eram înnebunită să scap și, apoi, ce ar mai fi putut el să-mi spună acum? Însă cu mâna lui strânsă în jurul gleznei, nu aveam ce să fac decât să stau agățată acolo, clocotind de disperare, în timp ce brațele începeau încet să-mi cedeze.

— Giuletta, te rog să asculți. Pot să-ți explic totul...

Bănuiesc că eram atât de atenți unul la altul încât niciunul dintre noi nu observă o a treia persoană care ieși din întunericul de pe cealaltă parte a porții, decât abia atunci când ea vorbește:

— OK, Romeo, ia-ți mâinile de pe sora mea!

— Janice!

Am fost atât de surprinsă să o văd, că a fost cât pe ce să-mi alunece mâinile.

— Continuă să te cațeri! Janice îngenunche pentru a ridica pistolul de pe pietriș. Iar, tu, domnule, să-ți văd lăbuțele!

Ea îndreptă pistolul spre Alessandro, prin poartă, iar el îmi dădu imediat drumul la gleznă. Janice fusese întotdeauna destul de convingătoare, în ciuda accesoriilor; cu o armă în mână era însăși întruchiparea lui „*NU ÎNSEAMNĂ NU*”.

— Atenție! zise Alessandro, sărind de pe poartă și dându-se înapoi câțiva pași. Arma aia e încărcată...

— Bineînțeles că e încărcată, zise Janice pe un ton batjocoritor. Labele sus, amoretule!

— ...și are un trăgaci foarte sensibil.

— Nu zău? Ei bine, și eu! Dar știi ce? Asta e problema ta! Tu ești la celălalt capăt al țevii!

Între timp, am reușit să îmi croiesc drum, cu mare greutate, peste poartă și, de cum am putut, m-am lăsat să cad pe pământ lângă Janice cu un urlet de durere.

— Dumnezeuule, Jules! Ești OK? Na, ia ăsta...

Janice îmi dădu pistolul mie.

— Mă duc să aduc motocicletă... Nu, proasto! Îndreaptă-l spre el!

Nu am rămas acolo decât câteva secunde, dar părea că timpul se oprise. Alessandro mă privea prin poartă gânditor, în timp ce eu mă străduiam să țin arma îndreptată spre el, cu lacrimi de confuzie încetoșându-mi ținta.

— Dă-mi cartea și *cencio*-ul, mi-a zis el. E tot ceea ce vor. Nu te vor lăsa în pace până când nu le vor avea. Ai încredere în mine. Te rog, nu...

— Haide! strigă Janice, oprind lângă mine motocicletă care împrășteie pietrișul. Ia geanta și urcă!

Văzându-mi ezitarea, ea tură motorul cu nerăbdare.

— Mișcă-ți fundul, domnișoară Julieta, petrecerea s-a terminat!

După câteva momente, mergeam cu zgomot prin întuneric pe Ducati Monster și, când m-am întors să mă uit pentru ultima oară, Alessandro stătea pur și simplu acolo, rezemat de poartă, ca un om care a pierdut cel mai important avion din viața lui din cauza unui calcul greșit, protestesc.

IX.I

Pe cea mai albă floare din câmpie
S-a abătut o iarnă timpurie.⁴⁶

Am mers o eternitate pe drumuri de țară întunecate, în sus și în jos pe dealuri, prin văi și sate adormite. Janice nu se opri deloc ca să-mi spună încotro ne îndreptam și nici nu-mi păsa. Era suficient că ne deplasam și că nu trebuia să iau nicio decizie legată de unde să mergem. Oricum nu mai aveam multe puncte rămase pe carnetul meu de luat decizii.

Eram pe jumătate adormită când ne-am oprit, în cele din urmă, pe o alee la marginea unui orașel, chiar în fața unei case întunecate. Oprind motorul, Janice își scoase casca, își scutură părul și se uită la mine peste umăr:

— Asta e casa mamei. De fapt, acum e a noastră.

Scoase din buzunar o lanternă mică și zise:

— Nu e curent electric, așa că am luat asta.

Mergând înaintea mea până la o ușă laterală, ea o descuie și o ținu deschisă să pot intra:

— Bine ai venit acasă.

Un hol îngust ne duse direct într-o încăpere care nu putea fi decât bucătăria. Chiar și pe întuneric, praful era tangibil și aerul avea iz de mucegai.

— Eu zic să ne facem tabăra aici în seara asta, continuă Janice, aprinzând câteva lumânări. Nu e apă și totul e cam murdar, dar la etaj e și mai rău. Și ușa din față e complet înțepenită.

— Cum naiba ai găsit locul ăsta? am întrebat-o, privind în jur fără să-mi vină să cred.

— N-a fost ușor.

Janice îmi luă geanta din mâini și o aruncă pe jos.

— După ce tu și gagiul ăla ați luat-o din loc azi dimineață, m-am dus și am cumpărat o hartă.

Văzând că nu răspund, ea îndreptă torța spre chipul meu și clătină din cap:

⁴⁶ *Romeo și Julieta*, actul al IV-lea, scena a V-a.

— Ia uite la tine, ești vai de capul tău. Și știi ceva? Știam eu că așa o să se-ntâmple! Și ți-am spus asta! Dar tu n-ai vrut să asculți! Întotdeauna e așa.

— Scuză-mă! m-am uitat urât la ea. Ce știai, mai exact, glob de cristal? Că nu știu ce cult esoteric o să mă drogheze și...?

În loc să țipe și ea la mine, așa cum fără îndoială murea de nerăbdare să facă, Janice îmi luă fața în palme și zise cu seriozitate:

— Știam că e de rău cu Armăsarul Italian. Și ți-am spus asta. Ți-am zis: Jules, tipul ăsta...

I-am împins mâinile la o parte și mi-am luat capul în mâini:

— Te rog! Nu vreau să vorbesc despre asta. Nu acum. Janice păru sincer speriată. Apoi căscă gura și ochii i se măriră:

— Nu! Te-ai *culcat* cu el, nu-i așa?

Când nu primi nicio ripostă, ci doar lacrimi, oftă adânc și își puse brațele în jurul meu:

— Ei bine, ai zis tu că ai prefera să te facă el, decât eu. Sper că a meritat, mă sărută ea pe păr.

Instalându-ne tabăra pe paltoane și pulovere din lână mâncate de molii, puse pe jos în bucătărie, am stat întinse în întuneric ore în șir, disecând escapada mea la Castello Salimbeni. Deși comentariile lui Janice erau piperate cu câte un „ți-am spus eu”, am ajuns să fim de acord asupra majorității lucrurilor, cu excepția chestiunii dacă ar fi trebuit sau nu să-mi fac de cap cu băiatul-vultur, cum s-a exprimat Janice.

În cele din urmă, întorcându-mă cu spatele la ea în încercarea de a închide subiectul, i-am spus:

— Ei bine, asta e părerea ta. Dar chiar dacă aș fi știut tot ce știu acum, tot aș fi făcut-o.

Singurul răspuns al lui Janice a fost un „Aleluia! Mă bucur c-ai obținut *ceva* de banii noștri”, rostit pe un ton acru.

Nițel mai târziu, încă întinse spate în spate într-o tăcere încăpățânată, ea oftă pe neașteptate și murmură:

— Mi-e dor de mătușa Rose.

Nefiind cu adevărat sigură ce voia să zică, deoarece acest gen de exclamații nu-i stăteau deloc în fire, mai că n-am făcut o remarcă răutăcioasă despre faptul că-i era dor de mătușa Rose numai pentru că aceasta ar fi fost de acord cu ea, nu cu mine. Însă, în schimb, m-am trezit spunând doar:

— Și mie.

Și asta a fost tot. După câteva minute, respirația ei deveni mai ușoară și am știut că adormise. Cât despre mine, rămasă în sfârșit singură cu gândurile mele, mi-am dorit mai mult ca niciodată să pot dormi ca moartă, la fel ca ea, și să zbor departe, într-o coajă de alună, lăsându-mă în urmă pe mine însămi și inima mea.

A doua zi dimineța - sau, mai degrabă, când era trecut bine de amiază - am împărțit amândouă o sticlă de apă și un baton de cereale stând afară la soare, așezate pe treapta șubredă din fața casei și ciupindu-ne una pe alta din când în când ca să fim sigure că nu visam. Janice îmi spuse că-i fusese foarte greu să găsească această casă și că, de n-ar fi fost localnicii prietenoși care să o îndrume în direcția bună, ar fi putut să nu observe niciodată frumoasa clădire adormită care se ascundea în sălbăticia ce fusese cândva o alee pentru mașini și curtea din față.

— A fost al naibii de greu numai să deschid poarta, îmi spuse ea. A ruginit și s-a înțepenit. Ca să nu mai zic de ușă. Nu-mi vine să cred că o casă poate sta așa, complet goală, douăzeci de ani, fără să se mute cineva în ea sau să preia proprietatea asupra ei.

— Suntem în Italia, am ridicat eu din umeri. Douăzeci de ani nu înseamnă nimic. Vârsta nu este o problemă aici. Cum ar putea fi când ești înconjurat de spirite nemuritoare? Suntem norocoși că ele ne lasă să stăm prin preajmă o vreme, pretinzând că aici ne este locul.

Janice pufni:

— Pun pariu că nemurirea e nasoală. De-aia le place să se joace cu muritoare grozave...

Ea rânji și își trecu limba sugestiv peste buza de sus:

— ...așa, ca tine.

Văzând că tot nu puteam să râd, zâmbetul îi deveni mai sincer, aproape tandru:

— Fii fericită că ești în viață! Imaginează-ți ce s-ar fi întâmplat dacă te-ar fi prins. Ar fi... nu știu...

Până și lui Janice îi era greu să-și închipuie oroarea prin care aș fi trecut, dacă ar fi eșuat evadarea mea.

— Fii fericită că surioara ta te-a găsit la timp.

Zărindu-i expresia plină de speranță, atât de neobișnuită pentru Janice, mi-am aruncat brațele în jurul ei și am strâns-o tare:

— Sunt! Crede-mă! Doar că nu-nțeleg... De ce ai venit? E un drum al naibii de lung până la Castello Salimbeni de aici. De ce nu m-ai lăsat pur și simplu...

Janice se uită la mine cu sprâncenele ridicate:

— Glumești! Nemernicii ăia ne-au furat cartea! E vremea răzbunării! Dacă n-ai fi venit fuguța pe alee, așa cum ai făcut, mâncând pământul, aș fi intrat pe ascuns și aș fi scotocit tot *castello* ăla afurisit.

— Ei bine, e ziua ta norocoasă!

M-am ridicat și m-am dus în bucătărie să-mi iau geanta de voiaj.

— *Voilà!* am azvârlit eu geanta la picioarele lui Janice. Să nu zici că nu am spirit de echipă.

— Glumești!

Trase cu nerăbdare fermoarul genții și începu să cotrobăie prin ea. Însă, după doar câteva secunde, se dădu înapoi cu silă:

— Îh! Ce dracu' e asta?

Ne-am holbat amândouă la mâinile ei. Erau mânjite cu sânge sau cu ceva foarte asemănător.

— Dumnezeuule, Jules! Ai omorât pe cineva? Îh! Ce e ăsta?

Își miroși mâinile cu mare îngrijorare:

— E sânge, într-adevăr. Nu-mi spune, te rog, că e al tău, pentru că dacă e, o să mă duc înapoi chiar acum și o să-l transform pe tipul ăla într-o piesă de artă modernă!

Din nu știu ce motiv, grimasa ei războinică mă făcu să râd. Poate din cauză că nu eram deloc obișnuită ca ea să-mi ia apărarea în felul ăsta.

Când mă văzu, în sfârșit, zâmbind, își uită supărarea și zise:

— Așa mai vii de-acasă! M-ai speriat nițel. Să nu mai faci asta niciodată.

Am luat împreună geanta mea și am răsturnat-o. Din ea s-au rostogolit hainele mele, ca și volumul cu *Romeo și Julieta*, care, din fericire, nu avusese prea mult de suferit. Însă misterioasa sticlă verde se spărsese de tot, probabil din cauza mea atunci când am aruncat geanta peste poartă în timpul fugii mele.

— Ce e asta? ridică Janice un ciob din sticla spartă și îl răsuci în mână.

— Asta e sticlă despre care ți-am povestit. Cea pe care Umberto i-a dat-o lui Alessandro și care l-a enervat rău de tot.

— Hm, făcu Janice, ștergându-și mâinile de iarbă. Ei bine, măcar acum știu ce era în ea. Sânge. Ca să vezi. Poate că aveai dreptate și chiar erau cu toții vampiri. Poate că ăsta era un soi de gustare pentru mijlocul dimineții.

Stăturăm un moment, gândindu-ne la posibilități. La un moment dat, am strâns *cencio*-ul și m-am uitat la el cu părere de rău:

— Ce păcat. Cum scoți sângele de pe o mătase veche de șase sute de ani?

Janice ridică un colț și am ținut *cencio*-ul întins între noi, privind la stricăciunea făcută. Sticlă nu era singurul vinovat, dar știam bine că nu trebuia să-i spun ei asta.

— Sfântă Precistă, maica lui Dumnezeu! zise brusc Janice. Asta e și ideea: nu scoți sângele. Este exact cum au vrut ei să arate *cencio*-ul. Nu-nțelegi?

Se uită la mine cu nerăbdare, dar trebuie să-i fi părut confuză.

— Este exact ca pe vremuri, când femeile inspectau cearșaful miresei în dimineața de după nuntă! Îmi explică ea. Și dacă nu mă-nșel... ridică ea câteva cioburi, inclusiv

dopul, asta este - sau a fost - ceea ce noi, în comunitatea peșitoarelor, numim o „virgină la comandă”. Nu e doar sânge, e prea uleios. E sânge amestecat cu altceva. E o întreagă știință, crede-mă.

Văzându-mi expresia, Janice izbucni în râs:

— O, da, încă se mai întâmplă asta. Nu mă crezi? Tu crezi că oamenii se uitau la cearșafuri doar în Evul Mediu? Greșit! Să nu uităm că unele culturi trăiesc încă în Evul Mediu. Ia gândește-te la asta. Dacă ești cu adevărat îngrozită c-o să fii măritata cu nu știu ce văr-păstor-lacapre de-acasă de la naiba-n praznic, dintr-o țărișoară din Asia, după ce-ai fost tăiată de pe listă de un bun prieten la balul de absolvire, ce faci? Sunt mari șanse ca socrii tăi păstori-de-capre să nu fie fericiți că un alt șobolan a mâncat brânza, dar băiețașul lor e cel prins în capcană. Așa că poți să te reperi într-o clinică privată.

Ți se reinstalează totul și treci prin afurisita de treabă încă o dată, doar ca să faci pe plac publicului. *Sau* poți pur și simplu să furișezi la petrecere o sticlută ca *asta*. E mult mai ieftin.

Eu am protestat:

— Asta e ceva atât de...

— Știi ce cred eu? continuă Janice, cu ochii strălucind. Cred că ți-au copt-o în stil mare. Cred că te-au drogat - sau cel puțin au încercat asta - și sperau ca tu să fii adormită buștean după ceremonia săltăreață a celor doisprezece călugări, astfel încât ei să poată continua și să mânjească *cencio*-ul cu chestia asta, făcându-l să pară ca și cum drăguțul de Romeo ar fi condus autobuzul iubirii în orașul cireșei.

M-am înflorat, însă Janice nu păru să bage de seamă. Ea continuă, prea absorbită de propria-i logică obscenă ca să observe disconfortul meu cu privire la acest subiect și, mai ales, la cuvintele pe care le alegea:

— Ironia e, desigur, că ar fi putut să se lipsească de tot deranjul ăsta afurisit. Pentru că voi doi ați mers mai departe și ați făcut-o oricum.

Se uită la mine cu entuziasm, sperând în mod clar la

o mângâiere pe cap și o prăjiturică pentru că era o fată atât de isteasă.

— Este oare omeneste posibil să fie cineva mai bătut în cap decât tine? am spus eu pe un ton sec.

Pentru câteva clipe, Janice chiar păru rănită. Apoi se scutură și rânji:

— Probabil că nu. Dacă vrei poezie, târăște-te înapoi la omul peșterii.

Chinuindu-mă să-mi închipui imaginea de ansamblu, am spus:

— Numai că, dacă voiau să pună capăt blestemului căzut asupra familiilor Tolomei și Salimbeni, atunci ultimul lucru pe care l-ar face e să *falsifice* noaptea nunții lui Romeo cu Giulietta. De ce să se deranjeze atâta pentru nimic? Doar ca să-l facă fericit pe fratele Lorenzo? Și cu asta basta?

Janice își strânse buzele:

— Ai dreptate. De ce dracu' ar vrea să-l păcălească pe fratele Lorenzo? Nu e decât un bătrânel. Doar dacă, se uită ea la mine cu sprâncenele ridicate, fratele Lorenzo nu are cumva acces la ceva la care ei nu au. Ceva important. Cum ar fi...?

Am respirat adânc:

— Mormântul lui Romeo și al Giuliettei.

Ne-am holbat una la alta.

— Eu cred că este chiar acolo, zise Janice. Când am vorbit despre el azi-noapte, am crezut că ești nebună. Dar se pare că ai dreptate. O parte din toată chestia asta cu îndreptarea păcatelor implică mormântul și statuia.

Am rămas tăcute o vreme, analizând. În cele din urmă, mângâind *cencio*-ul, am spus:

— Știi, nu cred că el a știut.

— El?

I-am aruncat o privire, îmbujorându-mă:

— Știi tu, *el*.

— Ei, și tu, Jules! oftă Janice zgomotos. Nu-l mai apăra pe ticălos. L-ai văzut cu Umberto și chiar te-a alergat pe alee și ți-a zis să-i dai cartea și *cencio*-ul.

Bineînțeleș că știa.

Eu am parat:

— Dar dacă ai dreptate în legătură cu toate astea, atunci el ar fi urmat planul, și nu ar fi... știi tu.

— Nu s-ar fi angajat în relații fizice? sugeră Janice afectat, dând dovadă de o neobișnuită reținere.

— Exact, am dat eu din cap. Plus că nu ar fi fost atât de surprins atunci când Umberto i-a dat sticluța. De fapt, ar fi avut deja sticluța la el.

Janice mă privi de deasupra ramelor unor ochelari imaginari:

— Scumpo! A intrat în camera ta de hotel, te-a mințit, ne-a furat cartea și i-a dat-o lui Umberto. Tipul e un ticălos. Și nu-mi pasă dacă are toate bilele și fluierile și știe cum să le folosească, tot e - iartă-mi limbajul - un nemernic.

— Că veni vorba de mințit și de intrat în camera mea de hotel... am spus eu mijindu-mi ochii... de ce mi-ai zis că el mi-a răscolit camera, când tu ai făcut asta?

Janice aproape că se înecă de consternare:

— Poftim?

— Ai de gând să negi? am întrebat-o cu răceală. Că ai intrat în camera mea și ai dat vina pe Alessandro?

— Hei! țipă ea. Și el a intrat! OK? Eu sunt sora ta! Am dreptul să știu ce se întâmplă.

Se opri și păru jenată:

— De unde ai aflat?

— Pentru că te-a văzut el. A crezut că tu ești eu, care coboram din propriul meu balcon.

— A crezut că...?

Janice rămase cu gura căscată, nevenindu-i să creadă.

— *Acum* sunt insultată! Pe cuvânt!

— Janice! m-am uitat eu urât la ea. M-ai mințit. De ce? După toate câte s-au întâmplat, așa înțelege pe deplin dacă ai fi intrat în camera mea și ai fi răscolit-o. Ai crezut că te scot din cărți în privința averii. Dumnezeuule, și eu ți-aș fi răscolit camera, doar că eu așa fi folosit o bâtă de

baseball.

— Ai fi făcut-o? mă privi Janice printre lacrimi de speranță și afecțiune.

Am ridicat din umeri:

— De ce nu încercăm sinceritatea, ca diversiune?

Recuperările rapide erau specialitatea lui Janice:

— Excelent, schiță ea un zâmbet atotcunoscător. Atunci, sinceritate să fie. Și acum, dacă nu te superi... mai am câteva întrebări privind noaptea trecută, mișcă ea sugestiv din sprâncene.

După ce am luat niște provizii de la magazinul din sat, ne-am petrecut restul după-amiezii învârtindu-ne prin casă, încercând să recunoaștem lucrurile copilăriei noastre. Însă faptul că totul era acoperit cu praf și mucegai nu ne-a fost de niciun ajutor.

Toate obiectele din material textil aveau găuri făcute de vreun animal, și peste tot erau căcăreze de șoareci - în toate crăpăturile posibile și imposibile. La etaj, pânzele de păianjen erau la fel de groase ca niște perdele de duș, iar când am deschis obloanele de la al doilea etaj, ca să se facă un pic de lumină, mai mult de jumătate dintre ele se desprinseseră din balamale.

— Ups! făcu Janice când un oblon se prăbuși pe treapta de la intrarea din față, la jumătate de metru de Ducati-ul ei. Cred că e vremea să-mi dau întâlnire cu un tâmplar.

— Ce zici de-un instalator? am sugerat eu, îndepărtându-mi din păr pânzele de păianjen. Sau de un electrician?

— Cu electricianul să te întâlnești tu, ripostă ea. Tu ai nevoie să ți se refacă niște legături electrice la cap.

Până la asfințit, făcuserăm atâtea progrese cu strângerea mizeriei, că ne-am hotărât să ne mutăm tabăra la etaj, în ceea ce fusese cândva un birou. Așezate față în față la masa de scris veche, am luat o cină a campionilor la lumina lumânărilor, alcătuită din brânză, cârnăciori și vin roșu, în timp ce încercam să ne dăm seama ce să facem

mai departe. Niciuna dintre noi nu avea dorința de a se întoarce la Siena deocamdată, dar, în același timp, știam amândouă că situația noastră actuală nu putea fi de durată. Pentru a face casa cât de cât locuibilă din nou, trebuia să investim timp și bani în funcționari și meșteri și, chiar dacă reușeam, cum am fi trăit? Am fi fost ca niște fugare, îngropându-ne din ce în ce mai mult în datorii, și ne-am fi întrebat permanent când ne va ajunge din urmă trecutul nostru.

— Eu văd lucrurile așa, zise Janice turnând niște vin. Fie rămânem aici - ceea ce nu putem, fie ne întoarcem în State - ceea ce ar fi patetic, fie mergem la vânatoare de comori și vedem ce se-ntâmplă.

— Cred că uiți că acea carte, prin ea însăși, nu folosește la nimic. Ne trebuie caietul cu schițe al mamei ca să descoperim codul secret.

— Țsta e motivul pentru care l-am adus cu mine! zise Janice băgând mâna în buzunar. Iată!

Puse caietul în fața mea.

— Alte întrebări?

Am râs cu poftă:

— Știi, cred că te iubesc.

Janice se chinui din greu să nu zâmbească:

— Mai ușor cu iubitul ăsta, zise silindu-se să se încrunte. N-am vrea să tragi de ceva.

După ce am pus cartea și caietul unul lângă altul, nu ne-a luat mult să spargem codul, care nici măcar nu era, de fapt, un cod, ci doar o listă inteligent ascunsă care cuprindea numărul paginii, al rândului și al cuvântului. În timp ce Janice citea cu voce tare cifrele mâzgălite pe marginea caietului cu schițe, eu răsfoiam volumul cu *Romeo și Julieta* și citeam frânturile mesajului pe care voise mama să-l găsim. Iată ce cuprindea:

IUBIREA MEA

ACEASTĂ CARTE PREȚIOASĂ

ASCUNDE-N EA POVESTEA DE AUR A

CELEI MAI SCUMPE PIETRE

CÂT DE DEPARTE ȚĂRMUL CEL ÎNDEPĂRTAT,
SPĂLAT
DE CEA MAI DEPĂRTATĂ MARE/M-AȘ AVENTURA
PENTRU ACEASTĂ MARFĂ MERGI CU
CONFESORUL SPECTRAL AL LUI ROMEO
SACRIFICAT ÎNAINTE DE VREMEA SA
CERCETEAZĂ, CAUTĂ CU INSTRUMENTE
POTRIVITE SĂ DESCHIDĂ/ MORMINTELE
ACESTOR OAMENI RĂPOSAȚI
ACEASTA PE ASCUNS TREBUIE FĂCUTĂ
AICI ODIHNEȘTE JULIETA
CA O SĂRMANĂ PRIZONIERĂ
MULTE SUTE DE ANI
SUB REGINA MARIA
UNDE STELUȚELE
FAC CHIPUL CERULUI ATÂTA DE FRUMOS
ACOLO MERGI LA
SFÂNTA MARIA
SCARĂ
TREPT
PELERINI
PRINTRE ORDINUL SFINTELOR MĂICUȚE O CASĂ/
UNDE CIUMA MOLIPSITOARE
A DOMNIT/ UȘILE ZĂVORÂTE PE VECIE
STĂPÂNA
SFÂNTA
GÂSCĂ
VIZITÂNDU-I PE BOLNAVI
CAMERĂ
PAT
ACEST SFÂNT ALTAR E
INTRAREA DIN PIATRĂ SPRE
PIVNIȚA CEA VECHE
O, SĂ PORNIM
DĂ-MI UN DRUG DE FIER.

După ce am ajuns la finalul lungului mesaj, am stat și ne-am uitat una la alta uluite, cu entuziasmul inițial trecut

pe modul de așteptare.

— Ce mesaj transmite mama? zise Janice. Pricep că și-a ascuns codul secret în *această carte prețioasă* și că ea e, cumva, harta comorii pentru a descoperi mormântul Julietei și *cea mai scumpă piatră*, dar... unde trebuie să săpăm? Care-i treaba cu ciuma și drugul de fier?

— Am senzația că vorbește despre Catedrala din Siena, i-am răspuns eu, răsfoind paginile ca să recitesc câteva pasaje. *Regina Maria*... asta nu poate să însemne decât Fecioara Maria. Și fragmentul despre stelutele care fac chipul cerului atâta de frumos mie mi se pare că se referă la domul catedralei. E pictat cu albastru și are pe el stelute aurii.

Am ridicat privirea spre ea, brusc emoționată:

— Și dacă acolo e mormântul? Mai ții minte, Maestrul Lippi zicea că Salimbeni i-a îngropat pe Romeo și Julieta în *cel mai sfânt loc*. Ce poate fi mai sfânt decât o catedrală?

— Mi se pare că are sens, a fost de acord Janice. Dar ce-i cu toată chestia asta legată de ciumă și de *ordinul sfintelor măicuțe*? Nu pare a avea nicio legătură cu catedrala.

— *Sfânta Maria, scară, trepte, pelerini*... am murmurat eu, răsfoind încă o dată cartea. *O casă unde ciuma molipsitoare a domnit... o ușă zăvorâtă pe vecie... stăpâna sfântă... găscă... care-i vizitează pe bolnavi... și bla, bla, bla.*

Am închis cartea și m-am rezemat din nou de scaun, scărpinându-mă prin părul care cerșea un duș.

— Mi se pare... poate că sunt nebună, dar am văzut un zid...

Am ezitat și m-am uitat la Janice, ai cărei ochi erau larg deschiși, plini de încredere în priceperea mea de a rezolva enigme.

— OK, asta o să sune un pic cam sinistru, dar în timpul Marii Ciume, care a fost la doar câțiva ani după ce s-au întâmplat toate astea, peste tot zăceau atât de multe cadavre, că nu mai puteau să le îngroape pe toate. Așa că

în Santa Maria della Scala - scară e „scala” în italiană - spitalul enorm din fața catedralei, unde îi primeau pe *pelerini*, și unde un *ordin al sfintelor măicuțe* îi îngrijea pe bolnavi în timpul *ciumei molipsitoare*... ei bine, au îngrămădit pur și simplu morții într-un zid și l-au sigilat. Am văzut zidul ăla.

— Îh! se strâmbă Janice.

— Așadar, mi se pare că noi căutăm o *cameră* cu un *pat* din spitalul ăla, Santa Maria della Scala...

— ...în care a dormit stăpâna *sfintei* găște, și anume Sfântul Martin, încheie Janice.

— Sau *stăpâna sfântă* din Siena, născută în *contrada Gâștei*, adică Sfânta Caterina... am contrazis-o eu.

— Nu, eu merg pe Sfântul Martin.

— ...care, întâmplător, avea o cameră *cu* un pat *în* subsolul de la Santa Maria della Scala, unde dormea atunci când lucra până târziu vizitându-*i pe* bolnavi. După spusele lui direttore Rossini, clădirea aia e acum muzeu, iar dormitorul Sfintei Caterina e un sfânt altar. Pariez cu tine pe un safir și pe un smarald că ăsta e locul unde vom găsi intrarea *din* piatră spre pivnița *cea* veche.

— Ho, stai nițel! zise Janice. Acum sunt nedumerită. Întâi e catedrala, apoi camera de la spital a Sfintei Caterina, iar acum e o *pivniță veche*? Care dintre ele este?

Am meditat o clipă la această întrebare, încercând să-mi aduc aminte tot ce-mi povestise *direttore* Rossini de câte ori trecusem prin holul hotelului, preocupată de alte lucruri. În cele din urmă, am răspuns:

— Aparent, în Evul Mediu exista o criptă sub catedrală. Dar nu au reușit/să o mai găsească. Unii spun că e doar o legendă.

— Bingo! acceptă Janice imediat ideea. Așadar trebuie să fie. Romeo și Julieta sunt îngropați în cripta de sub catedrală. Are logică. Dacă ai fi un Salimbeni, nu ăsta este exact locul în care ai fi pus o statuie din aur?

— Însă dacă e așa, va trebui să ne chinuim ceva ca să ajungem acolo. Din ce zicea *direttore* Rossini, arheologii au tot săpat peste tot pe acolo.

Împingând din nou cartea spre mine, Janice spuse:

— Nu și dacă mama a descoperit o intrare secretă din spitalul ăla, Santa Maria della Scala. Mai citește o dată, sunt sigură că am dreptate.

Împreună, am mai citit o dată mesajul și de data asta începu să capete sens. Da, era vorba într-adevăr de o *pivniță veche* și da, *intrarea din piatră* se găsea în camera Sfintei Caterina din Santa Maria della Scala, situat în *piazza*, chiar vizavi de catedrală.

— Doamne Dumnezeule! zise Janice copleșită. Dacă-i atât de ușor, atunci de ce nu s-a dus chiar mama la jefuit de morminte?

Chiar atunci o lumânare se stinse cu un fâsâit scurt și, deși mai rămăseseră alte lumânări aprinse, umbrele din cameră păcură deodată să se strângă în jurul nostru din toate părțile.

— Știa că se află în pericol, am spus eu cu o voce straniu de spartă în întunericul acela. Și de-aia a făcut ce-a făcut și a pus codul în carte, cartea în cutie și cutia la bancă.

Încercând să adopte o notă optimistă, Janice zise:

— Așadar, acum că am rezolvat enigma, ce ne împiedică să...

— Să intrăm prin efracție într-un muzeu și să distrugem camera Sfintei Caterina cu un drug de fier? mi-am ridicat eu brațele în sus. Zău că nu știu!

— Serios. Asta ar vrea mama să facem. Nu?

— Nu-i atât de simplu.

M-am zgâit la carte, încercând să-mi amintesc exact cuvintele din mesaj:

— *Mama ne zice să mergem cu confesorul spectral al lui Romeo... sacrificat înainte de vremea sa. Cine e acesta? E fratele Lorenzo. Poate că e vorba chiar de fratele Lorenzo pe care am avut neplăcerea să-l cunosc noaptea trecută. Dar pun rămășag că asta înseamnă că noi am avut dreptate: bătrânelul știe ceva despre locul unde se află cripta și mormântul... ceva crucial, ce nici măcar mama nu a putut descoperi.*

— Și ce propui? vru Janice să știe. Să-l răpim pe fratele Lorenzo și să-l interogăm sub un bec de o sută de wați? Ascultă, poate că ai înțeles tu greșit. Hai să mai facem asta o dată și să notăm totul...

Se apucă să deschidă sertarele de la birou unul câte unul, căutând ceva.

— Nu se poate! Trebuie să fie un creion pe aici!... Stai! Așteaptă nițel!

Își băgă capul cu totul în sertarul de jos, chinuindu-se să scoată ceva care se prinsese de lemnărie. Când, în cele din urmă, reuși, se ridică triumfătoare, cu părul căzându-i pe față.

— Ia uite la asta! O scrisoare!

Însă nu era o scrisoare. Era un plic plin cu fotografii.

Când terminarăm cu uitatul prin fotografiile mamei, Janice declară că aveam nevoie de cel puțin încă o sticlă cu vin ca să trecem de noaptea aia fără să o luăm razna de tot. Cât se duse ea jos ca să ia vinul, m-am uitat din nou la poze, aranjându-le pe birou una lângă alta, cu mâinile încă tremurându-mi din cauza șocului, sperând că aș putea să le fac cumva să spună o altă poveste.

Însă nu putea exista decât o singură interpretare a aventurilor mamei în Italia. Oricum am fi dat-o, personajele principale și concluzia rămâneau aceleași: Diane Lloyd a plecat în Italia, a început să lucreze cu profesorul Tolomei, a cunoscut un tânăr playboy cu un Ferrari galben, a rămas însărcinată, s-a măritat cu profesorul Tolomei, a născut două fete gemene, a supraviețuit incendiului care i-a omorât vârstnicul soț și s-a combinat din nou cu tânărul playboy, care, în toate fotografiile, părea foarte fericit cu gemenele – cu *noi*, adică –, astfel încât amândouă am fost de acord că el trebuie să fi fost adevăratul nostru tată. Playboy-ul ăla era Umberto.

— Asta e ceva atât de fantastic! găfâi Janice, întorcându-se cu sticla și cu tirbușonul. Toți anii ăștia. Să se prefacă a fi majordom și să nu spună niciodată un cuvânt. E prea al dracu' de ciudat.

— Deși *a fost* tot timpul tatăl nostru, am spus eu,

luând o fotografie cu el și cu noi. Chiar dacă noi nu-i ziceam așa. A fost întotdeauna...

Însă nu am mai putut continua.

Abia acum am ridicat privirea și am băgat de seamă că și Janice plângea, cu toate că își ștergea furioasă lacrimile, nevrând ca Umberto să aibă această satisfacție.

— Ticălosul! zise ea. Să ne silească să trăim minciuna lui în toți acești ani. Și acum, deodată...

Se întrerupse cu un mormăit atunci când dopul se rupse în două.

— Ei bine, am zis eu, măcar asta explică de unde știa despre statuia de aur. E clar că știa toate astea de la mama. Și dacă erau într-adevăr... știi tu, împreună, *el* trebuie să fi știut și despre cutia cu documente de la bancă. Ceea ce explică de ce mi-a scris o scrisoare falsă ca din partea mătușii Rose, ca să-mi spună să merg la Siena și să vorbesc cu *présidente* Maconi la Palazzo Tolomei. În mod evident, știa numele de la mama.

— Dar toți anii ăștia! repetă Janice, turnând vin în pahare și vărsând din el peste tot pe masă, mai să dea peste fotografii. De ce n-a făcut-o cu ani în urmă? De ce nu i-a explicat toate astea mătușii Rose, cât încă mai trăia...?

— Da, cum nu! Bineînțeles că nu putea să-i spună adevărul. Ea ar fi chemat imediat Poliția.

Am făcut o grimasă și am zis cu voce profundă, prefăcându-mă că eram Umberto:

— Apropo, Roșie scumpo, numele meu adevărat e Luciano Salimbeni - da, bărbatul care a omorât-o pe biata Diane și care e căutat de autoritățile italiene. Dacă te-ai fi deranjat vreodată să-i faci o vizită în Italia lui Diane - binecuvântat fie-i sufletul - m-ai fi întâlnit de sute de ori...

— Dar ce mai viață! exclamă Janice. Uită-te la astea... arată ea spre pozele cu Umberto și Ferrari-ul, parcat într-un loc pitoresc care dădea spre o vale toscană, și privind spre aparatul de fotografiat cu ochi de îndrăgostit. Avea totul. Și apoi... devine servitor *în casa* mătușii Rose.

— Nu uita că era un criminal căutat de Poliție. A avut noroc că n-a intrat la închisoare. Sau că n-a murit. Măcar

aşa, lucrând pentru mătuşa Rose, a putut să ne vadă crescând.

— Eu tot nu cred! clătină Janice din cap cu putere. Da, mama e însărcinată în fotografiile de la nuntă, dar o grămadă de lume e aşa. Asta nu înseamnă neapărat că mirele nu e tatăl, corect?

— Jan! am împins câteva fotografii spre ea. Profesorul Tolomei e mai mult decât antic. Pune-te în locul mamei o clipă. Ai face dragoste cu tipul ăsta?

I-am mai împins câteva poze, de data asta cu Umberto şi Ferrari-ul lui.

— Sau cu tipul ăsta?

Când ea nu răspunse, am ridicat mâinile în sus:

— Haide, e singura explicaţie. Uită-te la el... am luat eu una dintre multele fotografii ale lui Umberto în care stătea pe o pătură în iarbă, cu Janice şi cu mine căţărându-ne peste el. Ne iubeşte.

De cum am rostit aceste cuvinte, am simţit un nod în gât şi a trebuit să înghit ca să-mi reţin lacrimile.

— Fir-ar să fie! am oftat eu zgomotos. Nu cred că mai suport prea multe chestii de-astea.

Am rămas un moment într-o tăcere tristă. Apoi Janice îşi puse jos paharul cu vin şi luă o fotografie de grup făcută în faţă la Castello Salimbeni, spunând în silă:

— Aşadar asta înseamnă că regina ta mafiota e bunica noastră?

Poza îi înfăţişa pe Eva Maria - jonglând cu o pălărie imensă şi doi câini minusculi, pe care-i ţinea în lesă -, pe mama - care părea foarte eficientă, în pantaloni largi albi şi cu un clipboard în mână -, pe Profesorul Tolomei - încruntat, spunându-i ceva fotografului - şi, mai la o parte, pe Umberto, sprijinit de Ferrari-ul lui, cu braţele încrucişate.

— Indiferent ce naiba înseamnă asta, sper să nu-l mai văd niciodată, continuă ea înainte să apuc să-i răspund.

Presupun că ar fi trebuit să prevedem asta, dar nu am prevăzut-o. Eram prea ocupate să dezlegăm nodul care devenise între timp viaţa noastră, liniară până atunci, ca să

mai fim atente la lucrurile de care poți să te izbești în noapte sau ca să stăm calme și să ne folosim o clipă bunul-simț.

Abia când o voce ne vorbi din ușa biroului ne-am dat seama cât de toante fuseserăm să căutăm refugiu în casa mamei și să lăsăm pistolul lui Alessandro la parter, în sertarul din bucătărie.

— Ce reuniune drăguță de familie, zise Umberto, intrând în cameră însoțit de doi bărbați pe care nu-i mai văzusem niciodată. Îmi pare rău că v-am făcut să așteptați.

IX.II

*Îi doarme trupu-n cripta-i seculară.
Și sufletu-i se-nalță-acum, ușor;
Spre o boltă-n care nu e niciun nor.*⁴⁷

Când plecasem de la Siena cu Alessandro în urmă cu două zile, nu-mi închipuisem că mă voi întoarce atât de curând, așa de murdară, cu mâinile legate la spate. În mod sigur nu anticipasem că voi fi însoțită de sora mea, de tatăl meu și de trei florari diabolici din Poggibonsi.

Deveni repede evident că Umberto era și el ostaticul acelor oameni, la fel ca și noi. Chiar dacă pe el nu-l legaseră, îi urma de bunăvoie și, deși se strâmbă, nu încercă să-i împiedice să ne facă vânt mie și lui Janice în spatele dubitei de florărie. Căzurăm zdravăn pe platforma metalică. Cum aveam brațele legate, doar un potpuriu de rămășițe putrede de flori ne amortiză căderea.

— Hei! protestă Janice. Suntem ficele tale! Nu? Spune-le că nu pot să ne trateze așa. Zău așa, Jules, spune-i ceva.

Însă eu nu m-am putut gândi la ceva de zis. Mă simțeam de parcă întreaga lume se întorsese cu capul în jos în jurul meu – sau poate că lumea era cu partea care trebuie în sus, și eu eram aia care se întorsese invers cu totul. Încă chinuindu-mă să procesez transformarea lui Umberto din erou în ticălos, acceptam acum faptul că era, în același timp, și tatăl meu, ceea ce mă ducea de unde plecasem: îl iubeam, deși zău că n-ar fi trebuit să o fac.

Chiar în timp ce Umberto se urca în spatele nostru, trăgând ușile ca să le închidă, am zărit fugăr încă o victimă pe care bandiții o luaseră cu mașina de undeva de pe traseu. Bărbatul era proptit într-un colț, legat la gură și la ochi. Dacă n-ar fi fost hainele cu care era îmbrăcat, nu l-aș fi recunoscut în veci. Cuvintele îmi veniră spontan pe buze:

— Fratele Lorenzo! am exclamat eu. Dumnezeuule! L-ați răpit pe fratele Lorenzo!

⁴⁷ *Romeo și Julieta*, actul al V-lea, scena I.

— Am încercat să fim drăguți cu el, dar nu a dat rezultate, zise Umberto și ciocăni în despărțitura dinspre cabină. Mulțumită ție. *Andiamo!*

Dubița se puse în mișcare, iar eu și Janice ne petrecurăm următoarele câteva minute alunecând încoace și încolo pe platforma cu șanțulețe, în timp ce șoferul ne ducea prin expoziția de gropi care devenise aleea pentru mașini a mamei, după douăzeci de ani de neglijare.

De îndată ce lucrurile se mai calmară, am auzit-o pe Janice respirând adânc și spunând tare în întuneric:

— OK, ai câștigat. Nestematele sunt ale tale. Noi oricum nu le vrem. Și o să te ajutăm. O să facem orice. Tot ce vrei. Ești tatăl nostru, nu? Trebuie să fim uniți! Nu e nevoie să... ne omori. Nu-i așa?

Umberto nu răspunse.

— Uite ce e, zise Janice cu voce mai tăioasă acum, omorârea noastră nu duce la îndreptarea lucrurilor. Gândește-te la asta! Ți-ai petrecut mai mult de douăzeci de ani irosindu-i cu noi, privindu-ne cum creștem! Chiar vrei...

— Cine a vorbit de omorât? izbucni Umberto. Sunt și alte mijloace de a rezolva lucrurile.

— Dar *de ce*? l-am întrebat, cu glasul gătit de emoție. De ce ai așteptat atâta timp? Am fi putut să facem asta acum mulți ani, împreună. Ar fi fost... distractiv.

— A, înțeleg! făcu Umberto, schimbându-și poziția pe întuneric, evident fără să stea prea comod. Voi credeți că asta e ceea ce vreau? Să mă întorc aici, să risc totul, să joc șarade cu călugări bătrâni și să merg de-a bușelea prin canalizare ca să caut câteva pietre care probabil că au dispărut cu sute de ani în urmă? Nu cred că pricepeți...

Oftă adânc.

— Bineînțeles că nu asta vreau. De ce credeți că am lăsat-o pe mătușa Rose să vă ia și să vă crească în Statele Unite? Vă spun eu de ce. Pentru că *ei* v-ar fi folosit împotriva mea... ca să mă facă să lucrez din nou pentru ei. Nu exista decât o singură soluție: trebuia să dispărem.

— Te referi la... Mafie? întrebă Janice.

Umberto râse batjocoritor:

— Mafia! Oamenii ăștia fac ca Mafia să pară Armata Salvării. M-au recrutat când aveam nevoie de bani și, odată prins în cârlig, nu mai scapi. Dacă te agiți, cârligul nu face decât să intre mai adânc.

Odată ce începu să vorbească, Umberto nu se mai putu opri. De parcă ar fi așteptat toți anii ăștia să ne spună povestea lui; și totuși, acum, că în sfârșit ne-o spunea, era limpede că nu se simțea prea ușurat, căci vocea lui deveni din ce în ce mai amară, pe măsură ce povestea. Ne spuse că tatăl lui, cunoscut drept contele Salimbeni, fusese căsătorit de mai multe ori înainte să o întâlnească pe Eva Maria, dar nu fusese binecuvântat cu copii. Normal că atunci când tânăra sa soție dădu naștere unui băiețel sănătos, bătrânul se întrebă în sinea lui dacă el era într-adevăr tatăl. Din cauză că îndoiala nu-i dădea pace, nu și-a dat niciodată voie să-l iubească pe deplin pe fiul său și întotdeauna a fost ahtiat să-l disciplineze, pentru binele lui. Ori de câte ori Eva Maria își răsfăța băiatul cu un cadou, bătrânul Salimbeni i-l confisca imediat și le ținea la amândoi o prelegere despre pericolele indulgenței.

Înscris, împotriva voinței lui, la o academie militară, Umberto a fugit de-acasă la Napoli, să-și caute o slujbă și să meargă, poate, la universitate să studieze literatura, numai că a rămas curând fără bani și era prea mândru să meargă acasă și să se ascundă după fustele mamei. Așa că a început să facă munci pe care alți oameni se temeau să le facă și era foarte bun la asta. Să încalce legea îi venea, cumva, foarte natural, și nu după multă vreme avea zece costume făcute la comandă, un Ferrari și un apartament aristocratic nemobilat. Era paradisul.

Când s-a dus, în cele din urmă, să-și viziteze părinții la Castello Salimbeni, s-a prefăcut că ajunsese broker la bursă și reuși să-și convingă tatăl să-l ierte că abandonase academia militară. În aceeași seară, părinții lui au avut musafiri la cină, acei oaspeți fiind distinsul profesor Tolomei și asistenta lui americană, Diane.

După cină, după ce toți ceilalți se duseseră la culcare, Umberto și-a luat misiunea de a o ajuta pe Diane

la pronunția în italiană și a scos-o la o plimbare cu mașina sub luna plină. Mai târziu, a convins-o să meargă cu el într-o excursie la Portofino și acolo, la un pahar de vin, a îndrăznit să-i spună adevărul în legătură cu ocupația lui.

Diane era înspăimântată. N-a vrut să-i audă explicațiile, nici scuzele, și i-a dat înapoi tot ce-i dăruise el, cerându-i să o ducă înapoi la Siena de îndată. După asta, nu a mai văzut-o mai bine de un an și, când a văzut-o, a avut un șoc. Diane se plimba prin Piazza del Campo împingând un cărucior cu doi bebeluși gemeni, iar cineva îi spusese că s-a măritat cu profesorul Tolomei cu multe luni în urmă. Umberto a știut imediat că el e tatăl copiilor și când s-a dus la Diane ea pâli și spusese că da, el era tatăl lor, dar nu voia ca fetițele ei să fie crescute de un infractor. În afară de asta, Umberto nu se potrivea în micuțul ei basm cu zâne. Nu avea numele de familie corespunzător.

Umberto făcu acum ceva cumplit. Își aminti de cina la care profesorul Tolomei le povestise părinților săi despre o statuie cu ochi din pietre prețioase și, pentru că era bolnav de gelozie, Umberto relatează povestea unor oameni din Napoli. Nu trecu mult și șeful lui auzi despre asta și îl presă să se întoarcă la profesorul Tolomei și să afle mai multe, așa încât el se conformă și plecă împreună cu doi oameni. Au așteptat până când Diane și gemenele au plecat de acasă, după care au bătut la ușă. Profesorul a fost nespus de politicos și i-a invitat înăuntru, dar deveni repede ostil atunci când află de ce veniseră la el.

Când au văzut că profesorul nu vrea să vorbească, cei doi parteneri ai lui Umberto începură să-l amenințe pe bătrân, cu cuțitul la gât, o brichetă, o funie... și au sfârșit prin a-l omorî. Umberto a fost, bineînțeles, îngrozit de acest lucru și a încercat să-l resusciteze pe Profesor, dar totul a fost în zadar. Le spusese celor doi că se va întâlni cu ei la Napoli și, de îndată ce ei pleacă, dădu foc la casă, sperând ca împreună cu cadavrul să ardă și toată munca de cercetare a profesorului, ca să pună capăt astfel poveștii cu statuia de aur.

După această tragedie, Umberto decise să se rupă de

trecutul lui funest și să se mute înapoi la Siena, trăind din banii pe care-i făcuse până atunci. La câteva luni după incendiu, a căutat-o pe Diane și i-a spus că acum era un om cinstit, iar ea a fost îndeajuns de generoasă încât să-l primească înapoi în inima ei. Au avut împreună doi ani minunați, trăind aproape ca o familie, și Umberto a dus-o chiar în vizită la Castello Salimbeni. Bineînțeles, nu le-a spus niciodată adevărul despre gemene, iar tatăl lui a fost furios că nu se însura, să aibă propriii săi copii. Căci cine avea să moștenească apoi Castello Salimbeni, dacă Umberto nu avea copii?

Însă această fericire luă sfârșit atunci când Diane deveni din nou obsedată de blestemul familiei. Fusese întotdeauna o persoană foarte nervoasă și impulsivă, dar acum era și mai rău. Stătea ore în șir și citea *Romeo și Julieta* - cu toate că o știa deja pe dinafară - și încerca să recreeze cercetările profesorului Tolomei, transformându-le în comori de familie și în locul unde era mormântul lui Romeo și al Giuliettei. Nu o interesau nestematele, ea voia doar să dezlege blestemul. Era convinsă că, deoarece fetele ei aveau o mamă Tolomei și un tată Salimbeni, ele vor fi deosebit de vulnerabile la blestemul fratelui Lorenzo.

Umberto nici măcar nu și-a dat seama cât de aproape se afla Diane de aflarea mormântului când, într-o zi, niște vechi amici din Napoli apărură la el acasă și începură să pună întrebări. Știind că acești oameni erau personificarea răului, Umberto i-a spus lui Diane să scoată gemenele prin spate și să le ascundă, în timp ce el se străduia să le explice oamenilor că nici el, nici ea nu știau nimic.

Însă atunci când Diane îi auzi cum îl snopeau în bătaie, se întoarse cu o armă și le spuse să-i lase familia în pace. Când ei nu o ascultară, ea încercă să îi împuște, dar rată. În loc de asta, o împușcă ră, iar ea muri. După aceea, bărbaii îi spuseră lui Umberto că acesta era doar începutul; că data viitoare vor veni după fete, dacă el nu le dădea cele patru nestemate în două săptămâni.

În acest punct al poveștii, Janice și eu am rostit, simultan, întrebarea:

— Deci nu tu ai omorât-o pe mama?

— Bineînțeles că nu! zise el disprețuitor. Cum ai putut să credeți așa ceva?

— Ei, știu și eu, poate pentru că ai mințit în legătură cu toate celelalte până acum, spuse Janice cu vocea pe care o folosea când făcea pe proasta.

Umberto oftă adânc și își schimbă din nou poziția, incapabil să-și găsească tihna. Îl simțeam că era supărat. Își continuă cu încăpățănare povestea și ne spuse că, după ce oamenii aceia au omorât-o pe Diane și au plecat, el a fost înnebunit de durere și nu mai știa ce să facă. Ultimul lucru pe care-l voia era să cheme Poliția sau preotul și să riște ca niște birocrați să vină să-i ia fetele. Așa că a pus cadavrul lui Diane în mașină și a condus până într-un loc pustiu, unde putea să împingă mașina de pe o stâncă, pentru a face să pară că ea a murit într-un accident. A pus chiar și niște lucruri ale fetițelor în mașină, ca să pară că au murit și ele. Apoi le-a luat pe fete și le-a dus la nașii lor, Peppo și Pia Maria Tolomei, dar a plecat înainte ca ei să-i poată pună vreo întrebare.

În noaptea aceea, Umberto a sunat-o pe mătușa Rose în Statele Unite și a pretins că e un polițist din Siena. I-a spus că nepoata ei a murit și că fetele erau lăsate în grija familiei, dar i-a spus, de asemenea, că nu erau în siguranță în Italia și că era mai bine să meargă să le ia imediat. După acest telefon, a mers la Napoli și le-a făcut o vizită bărbaților care o omorâseră pe Diane și majorității celor care știau de comoară. Nici măcar nu a încercat să-și ascundă identitatea. Voia ca asta să constituie un avertisment.

După aceea, a dispărut multe luni, în timp ce Poliția îl căuta pretutindeni. În cele din urmă, s-a dus în State să vadă dacă le poate găsi pe fete și să se asigure că erau bine. Nu avea niște planuri anume. După ce a descoperit unde locuiau, pur și simplu a pierdut vremea pe acolo, așteptând să se întâmple ceva. Într-o zi, a văzut o femeie – mătușa Rose – plimbându-se prin grădină și a întrebat-o dacă are nevoie de cineva care să o ajute la grădinărit. Așa

a început. După șase luni, Umberto s-a mutat de tot acolo, acceptând să lucreze pentru casă și masă și o sumă foarte mică de bani.

În timpul tuturor acelor ani, a păstrat legătura cu mama lui, Eva Maria, dar nu i-a spus niciodată de fete. I-a fost teamă că ea va insista ca ei să se întoarcă în Italia. Umberto știa că nu putea să meargă înapoi. Oamenii l-ar fi recunoscut, iar Poliția l-ar fi prins imediat, chiar dacă ar fi avut un nume și un pașaport fals, era sigur de asta.

În cele din urmă, Umberto începu să creadă că trecutul lui nefast din Napoli era îngropat pentru totdeauna, însă, într-o zi, a văzut o limuzină intrând pe aleea mătușii Rose și oprind în fața ușii. Din mașină au coborât patru bărbați și, când i-a văzut, l-a recunoscut pe unul dintre amicii săi din Napoli – cel a cărui viață o cruțase. Nu a aflat niciodată cum l-au găsit după atâția ani, dar bănuia că mituiseră oameni din lumea serviciilor informative ca să țină sub observație convorbirile telefonice ale Evei Maria.

Bărbații aceia i-au spus lui Umberto că încă le mai datorează bani – ceea ce era parțial adevărat – și că are la dispoziție trei săptămâni să-i înapoieze, că dacă nu, ei vor da de urma ficelor sale și le vor face lucruri inimaginabile. Umberto le-a spus că nu are bani, dar că-i putea ajuta să descopere cele patru pietre foarte valoroase după care umblaseră înainte. Ei au fost de acord și i-au zis că-i vor lăsa în pace, pe el și pe fiicele lui, trei săptămâni. Însă, înainte de a pleca, au vrut să se asigure că el știe că vorbesc serios, așa că l-au dus în hol și au început să-l bată.

În timp ce făceau asta, s-au împiedicat de vaza venețiană de sub candelabru, care căzu pe jos și se făcu zob. Zgomotul o trezi pe mătușa Rose din moțăială și ea ieși din dormitor și – când văzu ce se întâmplă – începu să țipe din capul scării. Unul dintre bărbați scoase arma și era cât pe ce să o împuște, dar Umberto reuși să împingă pistolul la o parte. Din nefericire, mătușa Rose se sperie așa de rău, că-și pierdu echilibrul și căzu până la

jumătatea scării. După ce bărbații au plecat și Umberto putu, în sfârșit, să se ducă la ea, era deja moartă.

— Săraca mătușă Rose! m-am dezlănțuit eu, auzind asta. Mi-ai spus că a murit liniștită, în somn.

— Ei bine, am mințit, zise Umberto cu glas îngroșat. Adevărul e că a murit din cauza mea. V-ar fi plăcut să vă spun asta?

— Mi-ar fi plăcut să ne spui adevărul, am replicat eu. Dacă ne-ai fi spus toate astea de-acum mulți ani, noi tot...

Am făcut o pauză, ca să respir adânc, simțindu-mă ca și cum aveam gâtul prins într-o menghină.

— ...ar fi fost mai bine așa.

El oftă:

— Poate. Însă acum e prea târziu. Nu am vrut să știți... Voiam să credeți basmul cu zâne al mamei voastre.

Umberto ne povesti apoi că, în noaptea în care a murit mătușă Rose, el a sunat-o pe Eva Maria în Italia și i-a spus tot. I-a spus chiar și că avea două nepoate. De asemenea, o întrebă și dacă era vreo șansă să-l poată ajuta să le dea banii înapoi bătaușilor. Dar ea îi zise că nu putea face rost de atâția bani lichizi în trei săptămâni fără ca birocrății să devină suspicioși. La început, a vrut să implice Poliția și pe finul ei, Alessandro, care era obișnuit să aibă de-a face cu asemenea lucruri, dar Umberto știa el ce știa. Știa că vechii lui amici din Napoli nu-l vor lăsa niciodată în pace cât va trăi și că vor face rău familiei lui ca să-l facă să sufere. Un singur lucru era de făcut: să găsească pietrele și să-i plătească pe ăia o dată pentru totdeauna.

În cele din urmă, Eva Maria consimți să-l ajute cu planul său de a găsi mormântul lui Romeo și al Giuliettei și îi promise că va încerca să păcălească Frăția Lorenzoni din Viterbo s-o ajute. Singura ei condiție era ca, atunci când totul se va termina, să poată în sfârșit să-și cunoască nepoatele și ca ele să nu afle niciodată de crimele tatălui lor. Umberto a fost de acord cu asta. Niciodată nu vrusese ca ele să afle despre lucrurile pe care le făcuse și nu voia nici măcar să știe cine era el în realitate. Știa că dacă descopereau că el, Umberto, era adevăratul lor tată, ar fi

descoperit și restul.

Chiar a doua zi, Eva Maria se duse la Viterbo să stea de vorbă cu fratele Lorenzo și, în cadrul acestei discuții, ea află de ce anume era nevoie pentru a-i face pe călugări să o ajute să găsească mormântul lui Romeo și al Giuliettei. Fratele Lorenzo îi spuse cum trebuie să „îndrepte păcatele” familiilor Salimbeni și Tolomei și îi mai spuse că, odată acest lucru făcut, el o să-i ducă pe ea și pe ceilalți pocăiți la mormânt, să îngenuncheze și să implore mila Fecioarei. Singura problemă era că fratele Lorenzo nu era foarte sigur cum să găsească locul acela. Știa că există o intrare secretă undeva în Siena și știa încotro să meargă de acolo, dar nu știa unde era intrarea. Iar odată, când o tânără femeie, Diane Tolomei, îl vizitase și îi spusese că știe unde se află intrarea, el îi spusese că nu vrea să știe nimic până când totul va fi gata și că ei doi trebuie să meargă împreună, să le deschidă drumul celorlalți. Nu era bine, îi explică el, ca un singur om să dețină singur atâtea cunoștințe.

După ce Eva Maria îi spuse toate astea lui Umberto, el începu să spere că planul lor ar putea reuși. Căci știa că Diane a păstrat o cutie cu documente importante într-o casetă de valori din banca de la Palazzo Tolomei și era sigur că printre hârtii există un indiciu despre intrarea secretă în mormânt.

Astfel că el puse totul în mișcare și mă trimise pe mine - Julie - la Siena, în speranța că voi fi în stare să descopăr tot ce avea el nevoie. A pus chiar și un vechi amic, Bruno Carrera, să mă urmărească și să se asigure că sunt în siguranță și că nu pierd obiectele prețioase pe care le găsesc; singura problemă a fost că, pentru Bruno, tentația de a fura lucrurile pe parcurs a fost prea mare. Când Umberto află că Bruno a fost arestat, nu a avut de ales și a trebuit să se asigure că vechiul său amic nu va turna tot și nu va dezvălui planul cel mare. Nu a fost greu să pună să fie omorât: Bruno avea mai mulți dușmani printre ceilalți arestați.

În afară de Bruno Carrera, totul a mers conform

planului după ce Eva Maria s-a convins că eram cu adevărat nepoata ei și nu vreo actriță angajată de Umberto pentru asta. A fost atât de suspicioasă încât l-a pus pe Alessandro să intre în camera mea de hotel ca să facă rost de o mostră de ADN. După ce a avut dovada pe care o voia, s-a apucat să organizeze petrecerea de la Castello Salimbeni. I-a spus lui Alessandro să aducă inelul Giuliettei, dar nu i-a spus de ce. Ea știa că dacă Alessandro ar fi avut cea mai vagă idee despre ceea ce se petrecea, ar fi stricat totul aducându-i pe carabinieri. De fapt, Evei Maria nimic nu i-ar fi plăcut mai mult decât să-și țină finul în întregime în afara planurilor ei, dar, de vreme ce el era Romeo Marescotti, avea nevoie de el ca să-și joace rolul în fața fratelui Lorenzo.

Privind în urmă, admise Umberto, ar fi fost mai bine să-mi spună adevărul de la început, dar asta doar pentru că lucrurile au mers prost. Dacă mi-aș fi jucat rolul și aș fi adormit singură – după petrecere – nici eu, nici Alessandro nu ar fi trebuit să fim implicați deloc.

— Dar asta nu e adevărat! am obiectat eu, de îndată ce Umberto încetă să vorbească. El mi-a furat cartea mamei din cameră și ți-a dat-o noaptea trecută! Am văzut cu ochii mei!

— Greșit! zise Umberto, enervat de obiecția mea. Cineva din Siena i-a dat cartea ieri-dimineață și l-a rugat să i-o dea mai departe Evei Maria. Asta e tot ce știa el.

Oftă adânc:

— Nu-mi vine să cred chestia asta dintre voi doi! Nu te-am învățat nimic? Îl cunoșteai de o săptămână...

— Cât de multe știa despre mine? l-am întrerupt repede.

Umberto pufni:

— În mod clar, a știut tot ce voia să știe. Știa că Eva Maria crede că s-ar putea să fi nepoata ei. Asta e tot. Cum spuneam, nu puteam risca să se amestece Poliția. Ieri, când Eva Maria i-a spus de ceremonia cu inelul și pumnalul, nu” a fost fericit că fusese ținut departe de toate astea. Dar a fost de acord s-o facă totuși, pentru că știa că

era important pentru ea și pentru tine.

Umberto oftă adânc:

— Mare păcat. Îmi plăcea de el.

— Ce vrei să spui? l-am întrebat cu îngrijorare.

— Tu ai ascultat ceva din ce v-am spus? se rățoi el.

Tu chiar credeai că or să-l lase în viață? După toate astea?

— Vrei să spui că... e mort? am zis eu, cu respirația întretăiată.

— Drăguță simetrie, nu-i așa?

Îl auzeam cum își freacă fața, obosit.

— Cuvântul „mort”... Te închide în capcană, ca niște ziduri înalte. Mamei tale i-ar fi plăcut asta. Ea putea să transforme orice în poezie. Chiar și pe mine.

Nu am răspuns. În ciuda a tot ce se întâmplase de când adormisem în brațele lui cu o noapte înainte, să știu că Alessandro e mort constituia pentru mine un șoc care mergea dincolo de durere. Era ca și cum cineva luase un baros și îmi zdrobise complet viitorul care înmugurea.

O vreme, am rămas cu toții tăcuți. Apoi Janice îmi dădu un ghiont cu piciorul în încercarea de a mă consola.

— Săraca Jules, murmură ea, asta nu a fost o săptămână bună, nu-i așa?

— *Principessa*, îmi pare rău, zise Umberto, mângâindu-mă cu stînghereală prin întuneric. Asta e exact ceea ce nu voiam.

— Așa, doar de curiozitate, zise Janice cu voce ostilă. Ai iubit-o vreodată cu adevărat? Pe mama, vreau să zic.

Când Umberto nu-i răspunse, ea adăugă pe un ton mai ezitant:

— Și ea... te-a iubit?

După o clipă de tăcere, Umberto se rezemă cu spatele de caroseria dubitei:

— Iubea să mă urască. Asta era cea mai mare emoție a ei. Obişnuia să-mi spună...

Făcu o pauză ca să-și domolească vocea:

— Nino.

Când, în cele din urmă, dubița opri, aproape că mă așteptam să fim pe marginea unei stânci undeva pe coastă,

convenabil poziționați pentru ca ticăloșii să scape de unul – poate doi, poate trei – dintre noi. La urma urmei, eu și Janice deja turnaserăm totul și îi spuseseam lui Umberto unde să găsească intrarea secretă în criptă. În schimb, ne-am pomenit că eram înapoi în Siena, parcați într-un colț întunecat lângă Catedrala din Siena, chiar vizavi de Santa Maria della Scala, situate amândouă în aceeași *piazza*. Se părea că nevoiau alături toată călătoria.

Și nu eram singuri. Alte trei mașini erau deja acolo și o mână de oameni în smocking stăteau pe acolo cu cutii de viori și violoncele, fumând și glumind. Am simțit un fior de speranță când i-am văzut prima dată, dar de îndată ce Umberto sări din dubiță ca să-i salute, am înțeles că nu erau ceea ce păreau; bărbații ăștia nu erau muzicieni, ci amicii mai răi decât Mafia din Napoli.

Când muzicienii ne văzură pe mine și pe Janice târându-ne afară din dubiță, își manifestară rapid surpriza plăcută de-a ne vedea. Fluierând și păsându-ne, încercară să ne facă să ne uităm la ei, iar până la urmă Janice se sili să afișeze un zâmbet care-i făcu pe toți să ovaționeze.

Umberto nici măcar nu încercă să le strice distracția; nu încăpea nicio îndoială că el – și noi – eram cei inferiori, norocoși că încă eram în viață. Abia când muzicienii l-au zărit pe fratele Lorenzo, veselie lor făcu loc la ceva asemănător cu îngrijorarea și se aplecară cu toții să-și ia instrumentele, ca niște școlari care-și iau ghiozdanele la apariția profesorului.

Tuturor celor care se aflau în noaptea aceea în *piazza* – și erau destui, majoritatea turiști și adolescenți – trebuie să le fi părut că eram un grup obișnuit de localnici care se întorceau de la vreo festivitate care avea legătură cu *Palio*-ul. Ca și muzicienii, Umberto și cei trei florari nu încetară să pălăvrăgească și să râdă întruna, iar în centrul grupului, eu și Janice mergeam ascultătoare, fiecare având drapat în juru-i un steag mare al *contradei*, care ascundea în mod elegant funiile.

Janice se înclină spre mine o singură dată și îmi șopti, într-o încercare de a mă înveseli:

— Jur pe Dumnezeu, o să-i omor pe nenorociții ăștia cu mâinile mele...

Înainte ca ea să poată continua, unul dintre muzicieni își puse un braț în jurul ei și o trase de lângă mine, făcând să pară că era iubita lui, dar, în realitate, ca să ne împiedice să punem la cale vreun plan.

Fratele Lorenzo era singura persoană care trebuie să fi arătat oarecum nefestiv – așa legat la gură și la ochi cum era, împiedicându-se în sutana lui neagră – însă, ținând cont de toate chipurile zâmbitoare care îl înconjurau, majoritatea privitorilor neștiutori l-ar fi considerat pe loc un viitor mire, târât prin oraș în mod rușinos de prietenii săi care îi voiau binele.

În timp ce ne îndreptam spre intrarea principală de la Santa Maria della Scala, l-am zărit deodată pe Maestrul Lippi, care mergea pe acolo singur-singurel, distrat ca de obicei, ducând cu el un șevalet. Neîndrăznind să-l strig, doar i-am făcut semn cu cotul lui Janice și m-am holbat la el cu toată intensitatea pe care am putut-o mobiliza, sperând să-i atrag atenția în vreun mod spiritual. Dar când artistul a aruncat în cele din urmă o privire în direcția noastră, privirea lui doar a trecut peste noi fără să ne recunoască, iar eu m-am dezumflat plină de dezamăgire.

Chiar atunci clopotele catedralei au bătut miezul nopții. Fusesse o noapte foarte caldă până atunci, caldă și umedă, și undeva, în depărtare, dospea o furtună cu tunete și fulgere. În timp ce ne apropiam de ușa interzisă a vechiului spital, primele pale de vânt măturară *piazza*, răscolind tot gunoiul, ca niște demoni invizibili care căutau ceva sau pe cineva.

Unul dintre muzicieni scoase un mobil și dădu un telefon; după câteva secunde, cele două luminițe aflate de o parte și de alta a ușii se stinseră și era ca și cum întreaga clădire expiră cu un suspin adânc. Fără a mai sta pe gânduri, bărbatul scoase o cheie din buzunar, o introduse în broasca din fontă și descuie ușa.

De cealaltă parte a ușii nu era decât întuneric, și atât Janice, cât și eu ne-am împiedicat de prag când Umberto

ne-a împins înainte. Totuși, de îndată ce ușa s-a închis în urma noastră, se aprinse o ceață de luminițe, atunci când bărbații își puseră lămpașele pe cap și își deschiseră cutiile cu instrumente muzicale.

Cuibărite în burete se aflau torțe, arme și unelte și, de îndată ce totul a fost asamblat, cutiile s-au dat la o parte și toată lumea a încălecat poarta de securitate fără nicio problemă. Când eu și Janice am ezitat, căci aveam mâinile încă legate la spate, bărbații pur și simplu ne-au ridicat și ne-au aruncat peste ea, de parcă nu eram decât niște piese de echipament. Singurul tratat cât de cât cu respect a fost fratele Lorenzo, căruia i s-a permis să nu se grăbească și să se cațere peste poartă cu câtă demnitate îi mai rămăsese.

— De ce mai e legat la ochi? i-am șoptit lui Janice.

— Pentru că au de gând să-l lase în viață, a fost replica ei posomorâtă.

— Sssttt! făcu Umberto, încruntându-se la noi. Cu cât atrageți mai puțin atenția asupra voastră, cu atât mai bine.

Am mers prin coridoarele lungi și întunecate, am coborât câteva scări, într-o pivniță veche, și am mers apoi pe alte coridoare, până când, în cele din urmă, am ajuns la o chilie cu un mic altar și o statuie de aur, care se odihnea pe un pat din piatră. Pereții din jurul statuii erau zugrăviți în albastru și presărați cu stelute aurii, similare cu ornamentul de pe tavanul catedralei.

— Doamne! șuieră Janice. Asta e statuia?

— Asta e camera Sfintei Caterina, zise Umberto, îndreptând o torță spre fața ei. Aici e intrarea, nu-i așa? Și acum?

— Aăă, făcu Janice. Dați-mi un drug de fier.

— Altceva?

— Nu mai țin minte...

Se prefăcu că se gândește din răspuțeri:

— Sfânta Caterina... cameră... pat... dă-mi un drug de fier...

— Era ceva despre... Dumnezeu, m-am băgat eu, mințind, ca să acopăr faptul că indicațiile mamei se

terminau chiar acolo, cu drugul de fier. Atât Janice, cât și eu știam că, atunci când bărbații vor descoperi că nu le mai eram folositoare în căutările lor, viața noastră va deveni brusc foarte ieftină.

Prea nerăbdător ca să ne aștepte să ne amintim mai multe, Umberto se întoarse spre fratele Lorenzo și îi zise ceva în italiană. Deloc surprinzător, glasul bătrânului tremura atunci când răspunse.

— *Nu pe mine să mă slăviți, ci pe Iisus cel răstignit*", traduse Umberto, privind în jur prin camera goală. Iisus cel răstignit... Iisus cel răstignit...

— Acolo! zise Janice, indicând cu capul, de vreme ce nu putea să arate cu degetul. Crucea de sub altar.

Ne-am uitat cu toții la lespede mare din marmură cu cruce neagră, rezemată de zid ca piatra unui mormânt. După câteva clipe, bărbații se îndreptară spre ea cu drugi de fier și mașini de găurit și, după ce lespede se desprinsese și căzu pe pardoseala din piatră, niciunul dintre noi nu rămase surprins să vadă că în spatele ei era intrarea într-un tunel.

Când, cu două zile înainte, Janice și cu mine ne târâserăm afară din *Gavinone*, rigola Maestrului Lippi, în Campo, nu-mi închipuiam că ne vom întoarce atât de curând în *Bottini* și în niciun caz nu-mi închipuiam că vom avea pe urme doisprezece bărbați înarmați și un călugăr, țipând la noi să înaintăm – sau să încetăm – în funcție de panta tunelului. Singura chestie bună era că Umberto ne scosese funiile înainte de a ne trimite în fruntea grupului.

Un nume mai potrivit pentru tunel ar fi fost „gaură de vierme”. La început, o coti brusc spre dreapta, în unghi de nouăzeci de grade, apoi nouăzeci de grade în jos, într-un plonjon de un metru, apoi iar nouăzeci de grade spre dreapta, făcându-mă să mă simt de parcă intraserăm într-un soi de infrastructură medievală de aer condiționat foarte sofisticată, însă mai târziu ea deveni mai organică, șerpuind în bucle și cotituri, când în sus, când în jos, și uneori lărgindu-se atât de mult, că ne-am fi putut întinde cât eram de lungi pe lățimea tunelului.

Când, în cele din urmă, am ajuns la o piedică majoră, am fost amândouă ușurate să vedem că, cel puțin, nu era un zid care ne bloca drumul, silindu-ne pe noi și pe toți ceilalți să o luăm înapoi pe propriile urme până în camera Sfintei Caterina, ci o plonjare verticală de cel puțin doi metri până pe fundul unei peșteri mari. Și noi intram în ea cu lămpașul înainte, precum carnea care iese din mașina de tocat.

În spatele nostru, Umberto deveni repede nerăbdător:

— Ce s-a întâmplat? strigă el. De ce v-ați oprit?

— E un fel de peșteră! răspunse Janice. Dar nu putem...

Privind în jur, am observat în cele din urmă o protuberanță în zid, un pic mai în stânga noastră, și, atunci când m-am întins și m-am apucat de ea, a părut îndeajuns de zdravănă ca să-mi susțină greutatea. Așa că m-am tras afară din gaură, agățându-mă de protuberanța din zid și, cu toate că am sfârșit prin a mă rostogoli doi metri până jos, cel puțin nu am căzut în cap. Janice, desigur, reuși să facă asta cu ceva ce semăna a eleganță; chiar și așa, tot am prins-o atunci când s-a rostogolit jos.

— Mersi! zise ea, aranjându-și hainele. Să nu spui nimic, lasă totul în seama mea. Știu eu cum să mă ocup de nemernicii ăștia.

În spatele nostru, restul grupului ne imită acrobațiile într-o succesiune rapidă, cu armele pregătite, de parcă erau cu toții o versiune războinică a jocului de copii *Simon spune*. Singurul care a primit un tratament special a fost fratele Lorenzo, care s-a trezit scos din tunel precum un prinț care se naște asistat de moașele regale.

— Și acum? zise Umberto, îndreptând torța de jur-împrejur. E o fundătură.

Dar se înșela. Peștera avea două ieșiri: una în tavan și una în pardoseală. La cea din tavan era imposibil de ajuns; era un puț lung, întunecat, blocat în capăt de ceea ce semăna cu o placă mare de beton. Îmi amintea cel mai mult de o ghenă de gunoi și această impresie era întărită

de faptul că ieșirea cealaltă se afla în pardoseală, chiar sub ea. Orice cădea de sus putea să plonjeze prin încăpere în jos, fără ca măcar să se oprească, dacă ambele găuri ar fi fost deschise.

— Și acum? întrebă Umberto, uitându-se la noi pentru un indiciu.

— Cercetează... caută... zise Janice, încercând să inventeze un răspuns suficient de asemănător cu un oracol... caută sub picioare, căci aici odihnește Julieta.

După ce se uită la fratele Lorenzo pentru confirmare, Umberto îi puse pe oameni să înceapă să lucreze la placa de metal care acoperea gaura din pardoseală și ei se apucară de lucru cu atâta înverșunare, încât fratele Lorenzo - ale cărui legături fuseseră scoase, cu milă, înainte de a fi împins în tunel - începu să-și răsucescă rozariul, rugându-se pentru toți cei prezenți.

În timp ce stăteam acolo așteptând, Janice se uită la mine și se strâmbă. Da, aveam mâinile libere acum, dar amândouă știam că eram mai prinse în capcană decât fuseserăm vreodată înainte. Nu exista decât o singură cale de ieșire din peștera asta și ea era în jos, pe apa sâmbetei, împreună cu toți ceilalți.

După ce-a fost scoasă placa de metal, Umberto înaintă și își băgă torța în gaură, și, după o scurtă ezitare, ceilalți bărbați făcură la fel. În cele din urmă, eu și Janice am înaintat și noi ca să ne uităm. Mirosul care venea din gaură era destul de neplăcut, dar nu insuportabil; deveneam familiarizate cu mirosul de putreziciune.

— E doar țărână, zise Janice ridicând din umeri. Pământ. Privește.

Avea dreptate. Semăna cu o peșteră mare, netedă, complet goală, și chiar dacă pardoseala ei părea nițel cam aspră, distanța de sus, de unde stăteam noi, până jos nu putea fi mai mare de doi metri, doi metri și jumătate...

— *Andiamo!* zise Umberto, făcându-le semn oamenilor și ei săriră cu toții în gaură, unul câte unul, fără ca măcar să se deranjeze să coboare armele separat.

Ultimii care am coborât am fost eu, Janice și

Umberto și atunci când Janice se coborî prin gaură nu duse lipsă de mâini care să o prindă. Am văzut-o răspunzându-le bărbaților cu recunoștință mută și o invitație nerostită și am știut că trebuia să fac la fel... nu pentru că aş fi nutrit vreo tandrețe față de acești bărbați, ci pentru că ei erau singurul nostru bilet de ieșire de acolo.

Așa că am zâmbit cât de bine am putut când bărbații m-au prins și m-au lăsat jos pe podeaua spongioasă, însă, când unul dintre ei își trecu mâna pe sub bluza mea, l-am plesnit peste față. Lui nu-i pică deloc bine refuzul meu, desigur, și înainte să mă pot mișca de acolo, doi dintre tovarășii săi îmi imobilizară brațele și mă ținură nemișcată, permițându-i să facă ce voia cu mine. Între timp, Janice mârâia la ei să-mi dea drumul și, când nu ascultară, sări la ei din spate și începu să-i zgârie cu unghiile, reușind prea puține, însă, în afară de a-i face să se distreze mai bine.

Un zgomot asurzitor - un foc de armă - puse un final brusc luptei noastre și o ploaie de tuf vulcanic fărâmițat îi făcu pe bărbați să ne dea drumul atât de brusc, încât am căzut amândouă pe pardoseala elastică. Privind în sus prin praf, l-am văzut pe Umberto stând acolo cu pistolul în mână, așteptând să vadă dacă îi mai ardea cuiva să-i atingă fiecele. Însă focul lui de avertisment avusese efectul dorit: zgomotul neașteptat a trimis o vibrație prin peșteră care a făcut ca părți din tavan să se prăbușească, iar bărbații au fost prea ocupați să-și dea la o parte tuful calcaros din păr și de pe haine ca să mai pună la încercare hotărârea lui. Satisfăcut de efect, Umberto îi dădu arma înapoi unuia dintre florari, care dădu din cap și și-o puse înapoi la curea.

Zguduită, dar de neabătut, Janice mă ajută să mă ridic în picioare și mă trase spre fratele Lorenzo, care își desfăcu brațele și ne cuprinse pe amândouă într-o îmbrățișare protectoare. N-am vorbit, nici nu era nevoie; toți trei știam că, pe măsură ce noaptea înainta, lucrurile nu vor face decât să se înrăutățească.

— Și acum? întrebă Umberto. Asta e o fundătură.

— Pardoseala e foarte moale, observă Janice. Poate

că trebuie să mergem și mai jos.

Neconvins, Umberto îl întrebă pe fratele Lorenzo cum trebuia să continuăm, însă răspunsul călugărului a fost mai mult decât obscur.

— *Pentru a-i găsi pe cei de aur, trebuie să-l iei pe Dante drept ghid, traduse Umberto, încruntându-se. Ce înseamnă asta?*

— Înseamnă să mergi în Iad, am spus eu.

Umberto miji ochii:

— Nu cred că voi două realizați că, dacă nu mă ajutați, noi chiar vom merge în Iad!

— Și dacă te ajutăm și găsim pietrele, acești... domni *pur* și simplu or să ne lase să plecăm? am replicat eu.

— Așa e înțelegerea, zise Umberto cu emfază. După ce găsim pietrele, se vor simți mai generoși decât se simt acum.

— Prea bine!

Janice se lăsă imediat în genunchi și începu să sape demonstrativ în stratul gros de praf care acoperea pardoseala.

— Hai să găsim afurisitele alea de pietre! Haideți! Ajutați-mă! Trebuie să existe undeva o ieșire în jos de aici... Stați! E ceva aici!

Împinse la o parte țărâna cât de bine putu, până când dezgoli o porțiune din structura de dedesubt.

— Ce naiba e asta?

Ne luă un moment să înțelegem adevărul. Când am făcut-o, ne-am dat cu toții înapoi, scârbiți. Pardoseala peșterii era alcătuită din oase umane, strâns îngrămădite, sudate între ele la întâmplare.

X

O! *Tinere ucis!* Julieta zace
Aici și frumusețea ei preface
O criptă într-o boltă de lumină.⁴⁸

— O, Doamne! ți pă Janice. E un mormânt comun!
Se dădu în spate brusc, lipindu-și măneca de nas.
— Ciuma! Microbii! O să murim toți!

Panica ei provocă o undă de teamă și printre bărbați, iar Umberto trebui să vorbească foarte aspru ca să potolească pe toată lumea. Singurul care nu părea tulburat de descoperire era fratele Lorenzo, care doar își înclină capul în semn de respect și murmură ceva care semăna cu un amestec poetic de italiană și latină.

— *Moartea neagră păzește ușa fecioarei*, traduse Umberto, uitându-se la mine și la Janice. Asta vă spune ceva?

— Ușa, am spus eu, trebuie să însemne ușa de la vechea criptă a catedralei, care nu a fost niciodată descoperită. De la Marea Ciumă din 1348, cripta a încetat pur și simplu să mai existe. După mama, există o legătură între *ciuma molipsitoare*, *ușa zăvorâtă pe veci* și *cripta cea veche*.

— Așadar, aici exista o ușă, spuse Umberto, privind în jur. Poate mai multe. Asta trebuie să fi fost anticamera criptei, dar au transformat-o într-o groapă a ciumei. Excelent! Asta înseamnă că suntem din nou pe drumul cel bun!

În curând, toată lumea era ocupată cu cercetarea pereților peșterii de jur-împrejur, în căutarea unor urme ale ușii zăvorâte pe vecie. Într-un final, unul dintre florarii din Poggibonsi a fost cel care a descoperit primul urmele zidăriei. Doar vârful ascuțit al unei deschideri arcuite în zid era vizibil deasupra pardoselii din schelete, dar destul ca să ne spună unde să începem să săpăm.

În douăzeci de minute, partea de sus a ușii începu să

48 *Romeo și Julieta*, actul al V-lea, scena a III-a.

se zărească și am putut să vedem că era sigilată cu un amestec de cărămidă maro și fragmente de decorațiuni din marmură. Era limpede că, oricine construise zidul – cândva în cumplitul an 1348 –, nu fusese deloc pretențios în privința materialelor sau a modelului.

Când bărbații au pus în funcțiune uneltele și au început să sape în cărămidă, eu și Janice ne-am adăpostit în spatele fratelui Lorenzo. În curând, peștera vibra din cauza mutilărilor provocate de demolare și bucățele de tuf calcaros cădeau întruna din tavan, ca zăpada, acoperindu-ne, încă o dată, cu praf. În timp ce stăteam acolo privind devastările în curs, m-a uimit calmul fratelui Lorenzo. Semăna cu un om care știe că, indiferent ce grozăvii îl așteaptă din partea dușmanilor săi, dreptatea va găsi o cale de a triumfa.

Nu mai puțin de trei straturi despărteau mormântul comun de ceea ce se afla dincolo. De cum văzură că trecuseră de ultimul strat, bărbații cu mașini de găurit se dădură înapoi și începură să lovească cu picioarele ceea ce mai rămăsese. Nu le luă mult să facă o breșă considerabilă și, înainte măcar ca praful să se așeze, Umberto se năpusti înainte ca să-și bage torța prin gaură. În tăcerea care urmă hărmălaiei, l-am auzit foarte clar fluierând a mirare și sunetul provocă un ecou formidabil.

— *La cripta!* șopti fratele Lorenzo, făcându-și cruce. *Asiste!*

De la sosirea mea în Siena, *direttore* Rossini îmi spusese multe povești despre ascunzătorile primilor creștini în subteranele Sienei și îmi închipuisem cripta catedralei ca fiind ceva similar cu acele grote secrete de lângă malurile miticului râu subteran Diana: un spațiu claustrofobic cu tavan jos, șiruri de sarcofage grosolan cioplite și inscripții latinești sinistre pe ziduri.

În realitate, cripta era un loc de o frumusețe care-ți tăia respirația, cu pereții acoperiți de fresce viu colorate și tavanul boltit pictat cu un cer albastru, înstelat. Eu și Janice am coborât de mână cu fratele Lorenzo, croindu-ne drum cu atenție prin grămada povârnită de moloz care se

ridica până sus lângă ușa zidită, care era acum parțial deschisă. Ne simțeam cam ca supraviețuitorii unui raid aerian care se cațără cu greu pe o scară distrusă, întrebându-se dacă acesta trebuie să fie începutul - sau sfârșitul - lumii.

Privind în jur, la lumina făcută de o duzină de lămpașe care se mișcau, nu am zărit niciun sarcofag macabru, ci doar coloane de susținere și niște mese din piatră de-a lungul pereților, care era posibil ca inițial să fi fost altare, dar care acum erau despuiate de orice podoabe. De asemenea, de-a lungul zidurilor existau niște deschizături înalte, acoperite cu bare din fier și filigran aurit, care sugerau prezența unor capele alăturate, asemănătoare cu cele pe care le văzusem în cimitirul din sat, când vizitasem cavoul familiei Tolomei cu vărul Peppo, cu o viață în urmă - așa mi se părea.

Întorcându-mă spre Janice, am văzut-o că se încruntă privind molozul împrăștiat în jurul nostru și, atunci când ea s-a uitat în sus cu îngrijorare, i-am urmărit privirea. Ici și colo, părți din tavan se prăbușiseră și câțiva dintre stâlpii de susținere se aplecau, amenințător, sub povara lumii moderne.

— Toate bune până aici, zise Umberto, venind lângă noi. Dar statuia unde e?

— Pun pariu că e într-una dintre capelele alăturate, am spus eu, arătând spre intrările acoperite cu bare din fier. Însă... probabil că nu vrem să facem prea mult zgomot.

— De ce nu? întrebă Umberto. Ți-e frică să nu trezești pe cineva?

— Tot locul ăsta... stă să se prăbușească, am privit eu în jur la structura care se fărâmița.

— Ei bine, va trebui să mai aștepte nițel, zise Umberto, îndepărtându-se.

În timp ce bărbații începură să meargă de la capelă la capelă, făcând doar câte o scurtă pauză, cât să bage torța înăuntru ca să vadă ce - sau cine - e acolo, eu și Janice ne uitam una la alta cu îngrijorare. Dacă mormântul

lui Romeo și al Giuliettei nu era aici, atunci bărbații ăștia nu se vor simți deloc generoși, cum se exprimase Umberto. Însă ce puteam face? Aruncând o privire la gaura din ușa zidită din spatele nostru, am știut amândouă că, dacă eram în stare să ne furișăm înapoi în anticamera cu mormântul comun, nu am fi reușit niciodată să ajungem sus prin gaura prin care bărbații ne ajutaseră să coborâm. În afară de asta, cu toate că Janice întotdeauna susținuse că nu e nimic rău în a-ți vedea propriul interes, cum am fi putut să-l lăsăm acolo pe fratele Lorenzo? Sau chiar și pe Umberto. La urma urmei, era tatăl nostru.

După ce oamenii examină toate capelele laterale, una câte una, fără să găsească ce căutau, supărarea lor deveni evidentă. În timp ce începeau să-l trateze pe Umberto ca pe un nimic, nu am avut nevoie de dicționar ca să înțelegem ce-i spuneau.

— O, Doamne, iată că începe, zise Janice printre dinți.

Stând răbdător lângă noi, fratele Lorenzo purta pe chip o expresie năucită în vreme ce privea cearta tumultuoasă. Aceștia erau bărbații care-l legaseră la ochi și la gură și-l siliseră să-i ducă prin gaura de vierme spre centrul pământului... pedeapsa lor îi ajunsese deja din urmă.

— Frate Lorenzo! zise Janice, apucându-l de mânecă pe călugăr. Te rugăm, ajută-ne! Știi unde e statuia! Te rugăm!

Cu toate că nu-i pricepea cuvintele, bătrânul simți ce voia ea să spună și dădu din cap, răspunzând cu un alt vers.

— Hei! Alo! țipă Janice, făcându-le semn bărbaților. Fratele Lorenzo știe unde e!

Câteva clipe mai târziu, după ce auziră ce avea călugărul de spus, oamenii îi dădură drumul lui Umberto și se apucară să examineze din nou zidurile.

— Ce era? îl întrebă Janice pe Umberto. Ceva despre statuie?

— *Și el puse acolo un dragon, să-i păzească ochii,*

răspunse Umberto, aranjându-și cravata și părul. Să sperăm că dragonul e aici și nu în altă parte.

Uitându-mă de la un capăt la altul al capelei, am spus:

— Ce e ciudat e că acolo avem cinci capele laterale la intervale regulate, dar aici nu avem decât patru. Uitați-vă. Lipsește cea din mijloc. E doar zidul.

— Nu doar zidul, zise Janice, luând-o înainte. Ci un zid cu un șarpe mare roșu, care zboară.

Ne-am oprit în fața desenului și fratele Lorenzo se închină iar:

— *Il Diavolo!*

— Mie mi se pare că seamănă cu un dragon, am spus. Știți ce cred eu? Cred că mormântul se află în spatele acestui zid. Vedeți... le-am arătat eu o crăpătură lungă în frescă, trădând forma tocului unei uși aflate dedesubt. Asta a fost, în mod evident, o capelă laterală, la fel ca celelalte, dar pun pariu că Salimbeni s-a plictisit să posteze aici paznici zi și noapte. Așa că pur și simplu a zidit-o. Are logică.

Umberto nu avu nevoie de vreo dovadă în plus că acesta era, într-adevăr, locul mormântului și, în câteva minute, mașinile de găurit mergeau din nou, zgomotul infernal al metalului care mușca din piatră resimțindu-se în toată cripta. De data asta, peste noi nu căzură doar fulgi de tuf calcaros, în timp ce stăteam acolo, privind distrugerea, ci și bucăți serioase din tavanul boltit, cu tot cu stelutele aurii, care se prăbușiră în jurul nostru cu zgomote fatidice, ca și cum ar fi căzut chiar roțile universului.

Când, în cele din urmă, mașinile de găurit s-au oprit, gaura din zid era suficient de mare ca să poată trece o persoană. Unul câte unul, bărbații dispărură prin deschizătură, și, în final, nici Janice, nici eu nu rezistarăm tentației de a-i urma. Pășind chiar în spatele fratelui Lorenzo, ne-am aplecat să trecem prin gaură și am intrat într-o capelă micuță, unde aproape că ne-am ciocnit de ceilalți, care stăteau nemișcați, cu gurile căscate la statuia

lui Romeo și a Giuliettei, amuțiți de uimire.

Era cu mult mai spectaculoasă decât mi-o închipuisem. De fapt, era atât de copleșitoare că, pentru un moment, am uitat să respir. Mi-o imaginasem mult mai mică și mai ștearsă – la urma urmei, aurul nu era ieftin – însă, în loc de asta, era impunătoare ca proporții, aproape amenințătoare, ca și cum creatorul ei vruse ca privitorii să cadă spontan în genunchi, implorând iertare. Și aproape că am făcut-o.

Chiar și cum stătea acolo, deasupra unui sarcofag mare din marmură și acoperită de praful a șase sute de ani, avea o strălucire pe care trecerea timpului nu putea să o întunece. Și chiar și în lumina slabă a capelei, cele patru pietre prețioase – două safire albastre și două smaralde verzi – străluceau cu o sclipire aproape supranaturală. Desenele din caietul de schițe al mamei nu erau, în mod evident, decât niște presupuneri. Nici măcar cele mai frumoase desene ale ei cu aceste două personaje, Romeo și Giulietta, nu erau pe măsura frumuseții originalului.

— Crezi că i-au pus pe amândoi în același sicriu? îmi șopti Janice, arătând cu capul spre sarcofag. Privește! Uite inscripția pomenită în poveste! mai ții minte? „Aici odihnește credincioasa și iubitoarea Giulietta... Prin dragostea și mila lui Dumnezeu... pentru a fi deșteptată de Romeo, soțul ei legiuit...”

Se opri, căci uitase restul.

— „La un ceas de grație divină”, am zis eu încetișor, încă hipnotizată de chipurile din aur.

Dacă povestea italiană pe care ne-o tradusese Maestrul Lippi spunea adevărul, atunci faimosul artist Ambrogio Lorenzetti supraveghease personal, în negura lui 1340, făurirea acestei statui. Cu siguranță că el, ca prieten personal al celor doi, va fi fost neclintit în hotărârea ca statuia să iasă bine: de bună seamă, aceasta era o reprezentare fidelă a felului în care arătau în realitate Romeo și Giulietta.

Pentru cineva care nu cunoștea povestea, statuia nu vorbea despre durere, ci despre iubire. Romeo era

îngenuncheat pe sarcofag, ridicând-o pe Giulietta în brațe, și se uitau unul la altul cu o intensitate care-și croi drum prin peștera întunecată până în locul unde se ascundea inima mea, amintindu-mi de propria-mi durere ireparabilă.

Când mă gândeam că, inițial, venisem la Siena să găsesc statuia asta și aceste patru pietre prețioase... Acum iată-le acolo în fața mea, dar nu mai simțeam deloc dorința de a le avea. Le preferam acolo unde erau: în sculptură. Și cu drag le-aș fi dat de o mie de ori să știu că Alessandro era încă în viață.

Nu eram singura fascinată de ochii statuii. Doi dintre bărbați deja se cățarau pe sarcofag, încercând să stabilească soliditatea structurii. Era clar că nu-i interesa aurul, ci doar pietrele, și nu dură mult până când unul dintre ei luă un polizor unghiular și îl duse la gâtul Giuliettei, pregătindu-se să decapiteze corpul.

Când îi văzu ce voiau să facă, fratele Lorenzo, care până în acea clipă fusese perfect calm, se năpusti înainte și încercă să-i oprească, rugându-se de ei să nu distrugă statuia. Nu era vorba doar de profanarea unei opere de artă; călugărul era convins că distrugerea statuii va declanșa un rău de nedescris care ne va omorî pe toți. Însă bărbații nu mai aveau nevoie de ghicitorile superstițioase ale fratelui Lorenzo, îl împinseră cu bruschete la o parte și se porniră să atace statuia nu cu unul, ci cu două polizoare.

Ca și cum trăboiul provocat de mașinile de găurit nu fusese de ajuns, zgomotul făcut de polizoare a fost de-a dreptul un iad. Dându-ne înapoi din zona de distrugere, cu degetele în urechi, eu și Janice am fost cât se poate de conștiente că ne apropiam cu repeziciune de sfârșitul amar al aventurii noastre, în mod cert, nu așa ne închipuiserăm căutarea de comori prin morminte. În visele noastre, ne îndepărtam de statuie cu nestematele în buzunare – câte două de fiecare – și, cel mai important, plecam vii de acolo.

Aplecându-ne un pic ca să trecem prin gaură înapoi în partea principală a criptei, avându-l în urma noastră pe fratele Lorenzo, care era vizibil tulburat, am văzut imediat

că tot locul se dezintegra, la propriu. Crăpături mari traversau tencuiala zidurilor, până la tavanul boltit, creând un model de pânză de păianjen care avea nevoie doar de o vibrație cât de mică pentru a se întinde mai departe în toate direcțiile.

— Dumnezeule mare! exclamă Janice, atunci când polizoarele s-au oprit în sfârșit. Nu sunt prea impresionată de zidăria de aici.

— Nu există zidărie, am replicat eu, frecându-mi brațul acolo unde mă lovise o stea. În regiunea asta subsolul este poros. De-aia există atât de multe peșteri. Și toată Siena stă deasupra.

— În clipa asta, aș prefera să fiu deasupra, nu aici jos... din foarte multe motive, zise Janice aruncând o privire la ce mai rămăsese din tavan.

După câteva momente, bărbații începură să se reverse din capela din spatele nostru, râzând și glumind pe seama isprăvilor lor și aruncându-și de la unul la altul cele patru nestemate de mărimea unei nuci. Ultimul care a ieșit a fost Umberto și am putut să-mi dau seama că se gândea la același lucru ca și noi. Oare cu asta se încheiau, în sfârșit, socotelile lui cu amicii de la Napoli sau ei aveau să decidă că voiau mai mult?

Ca și cum ne-ar fi citit gândurile, bărbații se opriră în mijlocul veseliei lor și se uitară cu atenție la mine și la Janice, așa cum stăteam acolo, ghemuite una în alta. Zâmbind prefăcut, unul dintre ei scoase o armă și zise ceva care-l făcu pe Umberto să înainteze și să se pună între ei și noi, vorbind pe un ton care nu trebuia ignorat.

Surprins de amestecul în planurile sale, omul cu armă se duse la Umberto și îi puse țeava la frunte.

De panică, nici eu, nici Janice nu am știut ce să facem, așa că am rămas pur și simplu acolo, înțepenite de groază, sperând că nu era decât un joc de putere. După două secunde, o împușcătură provocă o trepidație în toată peștera și noi am țipat și am dat fuga la Umberto, sigure că fusese împușcat.

Însă când am ajuns la el, era încă în picioare, părând

mai uimit decât noi, și își aruncă brațele în jurul nostru. Cel care zăcea pe pardoseală, rășchirat grotesc, era bărbatul care-și îndreptase arma spre Umberto. Ceva - un trăsnet? - trecuse drept prin țeasta lui, luând cu sine jumătate din capul lui.

— Santa Maria! se văicări Janice. Ce-a fost *asta*?

— La pământ! strigă Umberto, trăgându-ne în genunchi pe toți, chiar și pe fratele Lorenzo. Și acoperiți-vă capetele!

Pretutindeni în jurul nostru, bărbații se îngrămădeau să se pună la adăpost, în timp ce răsună o serie de împușcături care-ți spărgeau urechile, doborându-i unul câte unul cu o precizie uimitoare. Fără să mă ridic, mi-am întors capul să văd cine trage și, pentru prima oară în viața mea, vederea polițiștilor care înaintau, îmbrăcați în uniforme de asalt, n-a mai fost o prezență nepoftită. Ca niște șobolani negri dintr-un canal, se revărsau în criptă prin gaura făcută de noi și ocupau poziții în spatele celor mai apropiate coloane, urlând la supraviețuitori să iasă cu mâinile la ceafă.

Când, în cele din urmă, iadul se stinse, nu mi-am putut da seama dacă ecourile tremurătoare care au urmat ultimelor câteva împușcături doar ricoșau de pereții capului meu sau dacă undele de zgomot se împrăstiau, în realitate, în întregul păienjenis de peșteri din *Bottini*, care ne înconjura din toate părțile. Nici nu am apucat bine să decid că, într-adevăr, împușcăturile declanșaseră o trepidație în subteran, că am și simțit ceva foarte asemănător cu un cutremur, după care se instală subit o tăcere amenințătoare... obișnuitul mesager al veștilor proaste.

Am întors capul și m-am holbat la Janice, cam la fel cum se holba și ea la mine, și apoi, deodată - ca și cum însuși liantul care ținea lumea laolaltă s-ar fi evaporat și tot ce mai rămăsese în acest nou haos eram doar noi, tuful fragmentat și gravitația -, pardoseala pe care stăteam întinși se desprinsese din structură, precum un biscuit gigantic care se rupe în două, și apoi se fărâmiță sub noi.

Cât de mult am căzut? Îmi vine să spun că am căzut prin timpul însuși, prin viețile, morțile și veacurile trecute, însă, în termenii măsurătorii prezente, prăbușirea nu se produse cu mai mult de un metru și jumătate, doi metri, până când, brusc, ne-am izbit de pardoseala de la un nivel inferior.

Privind în sus, amețită de durere, i-am zărit pe polițiști alergând spre noi, aruncându-se la pământ ca să ne apuce de mâini și să ne ridice afară din groapă, înapoi pe pardoseala din cripta catedralei. Lângă mine, Janice și fratele Lorenzo erau deja ridicați spre locul sigur, iar spre mine se întindea, de asemenea, o pădure de brațe.

Atunci am recunoscut brusc un chip în mulțime și m-a cuprins o bucurie ridicolă, amețitoare. Era Alessandro.

— Credeam că ai murit! am spus eu repede, întinzându-mă spre mâinile lui, dar surpriza de a-l vedea mă făcu să ezit o clipă mai mult decât ar fi trebuit.

Exact când pășeam înainte, pardoseala de sub mine se înclină, trimițându-mă într-o alunecare bruscă spre vidul negru, total.

S-a întâmplat atât de repede, că nu am avut ocazia să mă agăț de ceva sau de cineva. Pur și simplu m-am răsturnat peste margine și m-am rostogolit drept în lumea cealaltă. Însă când am căzut, nu demonii au fost cei care m-au prins, ci străvechiul râu care te trezește din vise și pe care puținor oameni le-a fost dat să-l găsească.

Numele lui e Diana.

Mi s-a spus că m-am înecat.

Mi s-a spus, de îndată ce am căzut peste marginea pardoselii care se fărâmița, Alessandro a sărit după mine, fără ca măcar să-și dea jos vesta antiglonț. Habar nu avea ce era acolo jos, în afară de mine, dar nicio forță din Rai sau din Iad nu l-ar fi putut ține pe loc.

Plonjând în piscina primordială, i-a luat doar o clipă să-și dea seama că se afla sub apă și să iasă la suprafață ca să respire, însă, de cum se dumiri cu privire la locul în care se găsea, începu să mă caute. Atunci când, în sfârșit, m-a

găsit în întuneric, cu trupul fără vlagă așezat pe o piatră ieșită în afară, eram deja dusă, dar el nu știa.

Când a fost lăsată în jos o funie, Alessandro a apucat-o și m-a ținut strâns în brațe, în timp ce polițiștii ne trăgeau în sus pe amândoi, înapoi în cripta catedralei. Surd la toți și toate, el m-a pus pe pardoseală în mijlocul molozului, mi-a scos apa din plămâni și a început să mă resusciteze.

Janice stătea acolo și se uita la eforturile lui, neînțelegând pe deplin gravitatea situației decât atunci când s-a uitat în sus și i-a zărit pe ceilalți polițiști schimbând între ei priviri sumbre. Știau cu toții ceea ce Alessandro nu voia încă să accepte: eram moartă. Abia atunci ea a început să plângă, cu tot trupul contractându-se de durere, și s-a prăbușit în genunchi, incapabilă să mai privească.

În cele din urmă, Alessandro a încetat să mai încerce și doar m-a ținut în brațe, ca și cum ar fi vrut să nu-mi mai dea drumul niciodată. Îmi mângâie obrazul și îmi vorbește, spunându-mi lucruri pe care ar fi trebuit să mi le zică atunci când eram încă în viață. Însă eu nu-i răspundeam. În vreme ce stătea acolo cu mine în brațe, fratele Lorenzo îndrăzni să se apropie, cu ochii fixați pe inelul cu vultur pe care Alessandro îl purta pe degetul mic de când i-l lăsasem pe pernă, cu două nopți înainte. Fără să ceară voie, bătrânul călugăr îi luă mâna, îi scoase inelul și îl puse înapoi pe degetul meu, unde îi era locul.

Chiar atunci Alessandro simți ceva. Nu a fost mai mult decât o palpitate, și poate că era de la el și nu de la mine, dar a fost suficient ca să-i dea speranță. Luându-mi capul între palmele lui îmi vorbește din nou, la început tandru, apoi cu nerăbdare:

— Uită-te la mine! îmi ceru el. Uită-te la mine...
Guardami!

Atunci când, în cele din urmă, l-am auzit și i-am dat ascultare, nici nu am tușit, nici nu am icnit, nici nu am gemut... doar mi-am deschis ochii și l-am privit. Și pe dată am început să pricep ce se petrecea în jurul meu și se pare

că am zâmbit și am șoptit:

— Lui Shakespeare nu i-ar plăcea asta.

Eu nu îmi amintesc nimic din toate astea. Tot ce țin minte sunt ochii bărbatului care refuzase să mă piardă din nou și care mă smulsese cu forța din ghearele Bardului, astfel încât să ne putem scrie, în sfârșit, propriul final fericit.

Epilog

Primul lucru pe care l-a făcut Janice a fost să monteze o sârmă pentru rufe în curtea din spate a mamei. Și după ce am avut apă curentă în casă, a spălat totul, inclusiv rochia mea din catifea roșie, cămașa lui Alessandro și *cencio*-ul. Mai că n-am avut o criză de nervi când i-am văzut mica expoziție.

— Nu-ți face griji, pata a ieșit, îmi zise ea când mă zări.

— E mătase! am exclamat eu. Din Evul Mediu!

— Și?

Își înmuie pensula în vopsea și își reluă zugrăvitul tavanului din bucătărie, ținându-și echilibrul pe o scară.

— Sfânta Fecioară are grijă de lucrurile ei. Nu ai băgat de seamă?

M-am întors spre Alessandro:

— Sor-mea e nebună. *Pazzo*.

El râse și mă sărută, corectându-mă apoi:

— *Pazza*.

— Plecați undeva? se uită Janice la geanta de pe umărul lui.

— Doar pentru noaptea asta, i-am spus. Mâine ne întoarcem.

— Tipic!

Își dădu ochii peste cap, cu exasperare prefăcută.

— Trebuie să fac eu totul pe aici. Sclavă în propria mea casă.

Oftă demonstrativ, apoi adăugă:

— Unde mergeți?

— E secret, replică Alessandro, strângându-mă ușor.

Janice oftă iar, clătinând din cap. Să facă pe victima era o găselniță cu totul nouă în tolba ei și mi-ar fi fost milă de ea dacă nu aș fi auzit-o din întâmplare vorbind la telefon chiar în dimineța aia, făcând pe șoptite planuri pentru cină cu chipeșul Giulio de la Cavallino Bianco.

La trei zile după drama din cripta catedralei, Aquila

câștigă *Palio*-ul. Eu și Alessandro am fost chiar acolo, în mijlocul zgomotosului eveniment, sărbătorind cu toată lumea renașterea destinelor noastre și strângându-ne la Catedrala din Siena pentru slujba de seară a victoriei, închinată celebrării Fecioarei Maria și a *cencio*-ului pe care îl dăruise în marea milă a sa Contradei dell'Aquila, în ciuda faptului că Alessandro se afla în oraș.

Stând lângă el în catedrală în noaptea aceea, cântând un imn pe care-l știusem cândva, demult de tot, am înțeles brusc de ce, toată viața mea, am fost bântuită de teama de a muri tânără. Ori de câte ori încercasem să-mi imaginez viitorul dincolo de vârsta pe care o avea mama când a murit, nu zăream nimic altceva decât întuneric. Abia acum căpăta sens. Întunericul nu fusese moartea, ci potențialul. Mă nășteam din nou într-un ceas de grație divină și mă trezeam la o viață pe care nu mi-aș fi putut-o închipui până în clipa aceea.

Recunosc, totul ar fi putut să se întâmple complet diferit dacă Maestrul Lippi, într-un moment de luciditate necaracteristică lui, nu ne-ar fi recunoscut pe mine și pe Janice atunci când am trecut prin Piazza del Duomo înfășurate în steagurile *contradei*. Ne-a văzut înainte să-l zărim noi, însă de cum și-a dat seama că suntem înfășurate în steaguri de la *contrada Leocorno*, *contrada* Unicornului, marea rivală a *contradei* noastre, *Civetta*, a știut că ceva nu era în regulă. S-a grăbit să ajungă înapoi la atelier și a sunat la Poliție. Se dovedi că Alessandro se afla deja la Secția de Poliție, interogând doi pierde-vară din Napoli care încercaseră să-l omoare, și rupându-le acestora brațele în acest timp.

Cât despre Janice, ea chiuli cu totul de la *Palio* și își petrecu, în schimb, zilele și nopțile la Castello Salimbeni, bând Martini cu ciocolată împreună cu Eva Maria și uitându-se la poze vechi, în timp ce se minunau de toate lucrurile pe care le aveau ele două în comun. Bineînțeles că Eva Maria nu putu cu niciun chip să priceapă de ce voiam noi să ne petrecem timpul renovând casa mamei, și nu ne mutam pur și simplu imediat la Castello Salimbeni.

La urma urmei, avea să fie al nostru într-o bună zi.

Însă eu și Janice simțeam că trebuia ca mai întâi să renovăm casa mamei și știam, probabil, că ar fi un proiect bun în care să ne lansăm împreună. Evident că Alessandro nu se potrivea prea bine în schema lucrurilor avută în minte de Janice – nu putea să-l seducă, nu putea să-l manipuleze, nu putea nici măcar să-l farmece – însă știam cu toții că ea avea să se obișnuiască pe parcurs cu situația. Și, până atunci, era distractiv să o privim cum se agita.

Ajută un pic faptul că am rugat-o să-mi fie domnișoară de onoare la nunta noastră făcută pe neașteptate, deși ea zise întruna că nu vede sensul unei nunți – în loc de asta, ar fi trebuit să ne sărbătorim a șase șutea aniversare a căsătoriei. Sau ceva de genul ăsta. Și, bineînțeles, în timp ce pășeam amândouă pe culoarul din biserica Aquila, nu se putu abține să nu-mi șoptească:

— Ei bine, nu e președintele Jefferson. Dar cred că merge.

Habar nu aveam ce se alesese de Umberto, dar asta nu o necăjea pe Eva Maria. Era obișnuită ca fiul ei să dispară cu anii și apoi să o sune din senin. După toate probabilitățile, s-a evaporat în subteran atunci când s-a desprins planșeul criptei din catedrală, însă nimeni nu a văzut, de fapt, exact momentul când s-a întâmplat asta. Fuseseră cu toții prea ocupați să se uite la mine.

Nici cele patru nestemate nu au mai fost recuperate vreodată. Muzicienii cei infami din Napoli au fost percheziționați amănunțit, dar nu apărură nimic și nimeni nu vorbi. Nu aveam nicio îndoială că Pământul își luase înapoi comorile, înghițind pietrele în pânțelele său, așa cum ceruse și înapoierea pumnalului lui Romeo. Janice a fost mai puțin poetică în legătură cu toate astea: era convinsă că Umberto își vârâse în buzunare obiectele lucitoare, când se coborâse scena în apa înspumată, și apoi ieșise prin peșterile din *Bottini*, ca să trăiască o viață de huzur la Buenos Aires, în localurile șmechere unde se dansează tango. Sau oriunde în altă parte se duc gentilomii mafioți când ies la pensie.

Călătoria noastră secretă din ziua aceea ne purtă la Viterbo, ca să-l vizităm pe fratele Lorenzo la mănăstirea Frăției Lorenzoni, situată în vârful unui deal. Știa că mergem la el și ne primi la poartă așa cum un părinte își întâmpină copiii care se întorc din prima lor excursie lungă făcută undeva departe. Conducându-ne prin grădina cu plante medicinale, ne vorbi despre istoria locului și ne spuse că demult, în Evul Mediu, banii dați de familia Salimbeni au fost cei care au făcut posibilă înființarea Frăției.

Dincolo de grădina cu plante medicinale era o plantație de măslini, iar după ea, o grădină cu flori, cu un sanctuar rotund din marmură acoperit cu trandafiri. În mijlocul sanctuarului se înălța o statuie din bronz, în mărime naturală, înfățișând un călugăr cu brațele desfăcute într-un gest de prietenie.

— Așa și-au închipuit ei că arăta primul frate Lorenzo, zise Alessandro, traducând ce ne spunea gazda noastră. Rămășițele lui pământeste sunt îngropate sub acest planșeu. Întreaga grădină e sfințită.

E o tradiție a fraților Lorenzoni să fie îngropați aici, sub trandafiri.

Am pășit în față ca să cercetez trăsăturile statuii. Șansele ca ele să semene în vreun fel cu originalul erau mici, dar asta nu conta. Ce conta era că oameni buni la suflet recunoscuseră sacrificiul acestui bărbat și ne înlesniseră posibilitatea de a-l regăsi și de a-i mulțumi.

Scoțându-mi crucifixul, m-am întins să-l pun la gâtul statuii, acolo unde îi era locul.

— Monna Mina l-a păstrat ca semn al legăturii dintre ei, am spus eu, mai mult pentru mine. Nu am nevoie de crucifix ca să-mi amintesc ce a făcut fratele Lorenzo pentru Romeo și Giulietta.

M-am uitat la Alessandro:

— Poate că nu a existat niciodată un blestem. Poate că e doar din cauza faptului că noi toți credeam că merităm unul.

Alessandro nu răspunse. Doar îmi zâmbi și mă privi

cu ochi care spuneau tot ce aş fi putut vreodată să vreau să aud. Indiferent dacă fuseserăm sau nu cu adevărat blestemați și dacă ne plătiserăm sau nu datoriile, el era binecuvântarea mea și eu eram binecuvântarea lui, iar asta era, în mod limpede, suficient cât să dezamorseze orice bombă pe care soarta ori Shakespeare ar fi putut să fie îndeajuns de proști încât să o lanseze în direcția noastră.

— Ai vrea să-l întrebi de scrisoare? l-am rugat eu înainte ca zâmbetul lui să mă facă să uit de asta și să mă gândesc la alte lucruri.

Fratele Lorenzo a fost nespus de fericit să ne citească scrisoarea Giannozzei. Mi-a mărturisit că la Castello Salimbeni, în acea fatidică noapte când mi-o dăduse prima oară, se pomenise întrebându-se dacă o voi înțelege vreodată. Nu numai că nu știam să citesc în italiană – deocamdată –, dar italiana din 1340 era foarte diferită de italiana zilelor noastre.

Și mai era și problema scrisului Giannozzei; judecând după felul în care scrisese adresa și indicațiile, sora Giuliettei fusese o femeie care pusese conținutul înaintea formei.

Fratele Lorenzo ne citi scrisoarea în timp ce ședeam pe o bancă de pe care se vedea Viterbo și, de fiecare dată când el termina de citit, cu greutate, o propoziție, Alessandro îmi șoptea traducerea la ureche, urmată de un sărut. Stăteam la o distanță de niciun metru, delectându-ne cu priveliștea peisajului gătit în culori de toamnă, dar delectându-ne, mai ales, cu senzația prezenței celuilalt.

Scrisoarea avea următorul conținut:

Scumpă soră.

Nu pot să-ți spun cât de fericită am fost să primesc o scrisoare de la tine, după această lungă tăcere. Și nu pot să-ți spun cât am fost de îndurerată când am citit veștile pe care le cuprindea. Tata și mama morți, și Bennino, și Jacopo, și micuța Clara – nici nu știu cum să exprim în cuvinte jalea mea. Mi-au trebuit multe zile să fiu în stare să-ți scriu un răspuns.

Dacă fratele Lorenzo ar fi aici, mi-ar spune că toate astea sunt parte din planul măreț al Cerului și că nu ar trebui să plâng nemăsurat, căci iubitele suflete sunt acum în siguranța Paradisului. Însă el nu e aici, și nici tu nu ești. Sunt singură-singurică într-un ținut barbar.

Cât îmi doresc să pot merge să te văd, scumpa mea, sau să poți veni tu, ca să ne putem alina una pe alta în aceste momente întunecate. Însă eu sunt aici, ca întotdeauna, o prizonieră în casa soțului meu, și deși el stă mai mult la pat, din ce în ce mai slăbit pe zi ce trece, mă tem că ar putea să trăiască veșnic. Când și când, mă aventurez afară noaptea, ca să mă întind în iarbă și să privesc stelele, dar de mâine casa se va umple de oaspeți scârboși de la Roma – cunoștințe din familia Gampocorta, cu care avem legături de negoț – și libertatea mea se va reduce, din nou, la pervazul ferestrei. Dar sunt hotărâtă să nu te obosesc cu necazurile mele. Nu cântăresc prea mult, în comparație cu ale tale.

Mă doare să aud că unchiul nostru te ține înmormântată și că te macină gânduri de răzbunare față de acel om diabolic, S. Draga mea soră, știu că e aproape imposibil, dar te implor să scapi de aceste gânduri otrăvite. Pune-ți credința în Ceruri să-l pedepsească pe acest bărbat la momentul potrivit. Cât despre mine, am petrecut multe ore în capelă, aducând mulțumiri pentru că ai scăpat de tâlhari. Ca și dragul nostru frate Lorenzo, văd în toate astea mâna Fecioarei, iar descrierea pe care i-o faci acelui tânăr, Romeo, mă face să fiu sigură că el e cavalerul adevărat pe care-l așteptai cu atâta răbdare.

Acum mă bucur din nou că eu sunt cea care a încheiat această căsătorie nenorocită, și nu tu – să-mi mai scrii, scumpă soră, și nu mă scuti de niciun amănunt, ca să pot trăi prin tine iubirea care mi-a fost refuzată.

Mă rog ca această scrisoare să te găsească zâmbind și sănătoasă, eliberată de demonii care te bântuie acum. Cu voia lui Dumnezeu, te voi vedea curând și ne vom întinde împreună printre margarete, și vom râde de necazurile trecutului, ca și cum n-ar fi existat niciodată. În

acest viitor luminos care ne așteaptă, tu vei fi cununată cu Romeo al tău, iar eu voi fi, în sfârșit, eliberată de legăturile mele – roagă-te cu mine, scumpa mea, că așa să fie.

A ta pentru veșnicie, G.

Când, în cele din urmă, fratele Lorenzo termină de citit, nici unuia dintre noi nu-i veni să rostească vreun cuvânt. Călugărul stătea pur și simplu acolo, cu un mic zâmbet pe față, și ne privea. Părea că, pentru el, să ne vadă împreună acolo, în vizită la el, era ceva prea miraculos pentru a ceda limitării impuse de cuvinte. Nu făcu decât să se mângâie sugestiv pe nas, ca pentru a spune că, deși alergaserăm noi în lung și-n lat, el a știut întotdeauna că, într-o bună zi, ne va găsi.

Colectia

**Tu ce ai face dacă ai descoperi
că strămoșa ta este nimeni alta decât
Julieta lui Shakespeare? Și că în orașul
natal te așteaptă o moștenire de familie
aflată sub apăsarea unui blestem cumplit,
dar și dragostea vieții tale, la fel de intensă
ca în urmă cu peste șase veacuri?**

„Anne Fortier jonglează cu măiestrie
cu întorsăturile de situație și piste false,
iar rezultatul este o poveste de dragoste plină
de suspans, un *Cod al lui Da Vinci* destinat
femeii inteligente și moderne.“

Publishers Weekly

REDD'S

*Securitatea din plin plăcere
cristalizată în REDD'S*

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-1766-1

www.polirom.ro